~ον τὸ ἅγιον πνεῦμα Epiph.*haer*.26.15(p.295.21; 356D); Philost.*h.e.* 7.14(M.65.552D); utterance made as result of prophetic dream, Eus.*h.e.*4.15.10(345C); **2.** *utter beforehand* βουλόμενος ὁ κύριος προασφαλίσασθαι τὴν σωτηρίαν...τὸν λόγον ~ει Epiph.*haer*.54.2(p.319.13; M.41.964C); **3.** *proclaim previously* ἐν τῷ ἐκφωνηθέντι...ὅρῳ προεθέσπισεν ἡ...συναχθεῖσα σύνοδος Jo.VI CP.*ep*.(M.96.1425B).

***προθέσπισμα, τό,** *prediction*, Epiph.*inc*.4(p.232.4; M.41.280B).

προθεωρ-έω, 1. *observe previously*, Or.*Jo*.13.28(p.252.8; M.14.448A); **2.** *consider, examine previously*, Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.405B); Epiph.*haer*.42.13(p.182.26; M.41.812C); Jo.D.*f.o*.3.15(M.94.1049A); **3.** *foresee*; of prophets, Eus.*d.e.*7.1(p.298.2; M.22.488C); Cyr.*Ps.* 58:6(M.69.1112C); of God, ‡Nil.*tract*.4(M.79.1285A); προεθεώρει καὶ προώριζε τὸν δι' ἡμᾶς...ἐσόμενον ἄνθρωπον Cyr.*thes*.15(5¹.173A); οὐ γὰρ ἡ πρόγνωσις αὐτοὺς τοιούτους εἰργάσατο· ἀλλὰ πόρρωθεν ὁ θεὸς τὰ ἐσόμενα προεθεώρησεν ὡς θεός Thdt.*Rom*.8:30(3.93); id.*qu.19 in Gen*.(1.23); **4.** *regard as prior* ὡς γὰρ συνάπτεται τῷ πατρὶ ὁ υἱὸς καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ εἶναι ἔχων οὐχ ὑστερίζει κατὰ τὴν ὕπαρξιν, οὕτω πάλιν καὶ τοῦ μονογενοῦς ἔχεται τὸ πνεῦμα..., ἐπινοίᾳ μόνῃ κατὰ τὸν τῆς αἰτίας λόγον ~ουμένου τῆς τοῦ πνεύματος ὑποστάσεως Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.215.15; M.45.464C).

***προθεωρητικός,** *foreseeing* ἡ γὰρ πρόγνωσις, οὐκ ἔστιν ἀναγκαστική· ἀλλὰ π. τῆς τῶν πολιτευομένων ὁρμῆς Thdr.Mops.ap.*cat.Rom*.8:29f. (p.265.15) = Diod.*Rom*.8:29f.(p.95.11–19n.); ‡Meth.*palm*.3(M.18.388C).

προθεωρία, ἡ, 1. *prevision, previous consideration*, Bas.*reg.fus*.24 (2.369C; M.31.984A); of God in Creation, Thdt.*qu.19 in Gen*.(1.24); **2.** *preface, introduction*, Or.*enarr.in Job* 3(M.17.65D); Thdt.*Pss.* proem.(1.608); Max.*schol.d.n*.1.1(M.4.185A).

***προθεωρός,** *foreseeing*, ‡Meth.*Sym.et Ann*.9(M.18.372A).

***προθήβη, ἡ,** *youthful vigour*, Cyr.*hom.pasch*.9(5².112C).

προθήκη, ἡ, 1. *show-case, stall* for displaying goods χρήματα... εἴρηται, οὐχ ἵνα οὕτω χρώμεθα αὐτοῖς, καθάπερ αἱ π. τῶν χρυσοχόων, ἀλλ' ἵνα ἐργαζώμεθά τι καλὸν ἐν αὐτοῖς Chrys.*hom.10.3 in Phil*.(11.279C); τὰ χρυσία ταῖς πομπαῖς ἀφῶμεν, ταῖς σκηναῖς, ταῖς π. ταῖς ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων id.*hom.12.6 in Heb*.(12.266C); **2.** = διαθήκη, Nil. *Magn*.21(M.79.996C).

[*]**προθρυλλέω,** *noise abroad*, Apoll.*fr*.14(p.208.30)ap.Gr.Nyss. *Apoll*.4(M.45.1129C).

προθυμ-έομαι, 1. *be willing, eager*; in polite request ~ήθητι, πάτερ,...εἰπεῖν ἡμῖν Pall.*v.Chrys*.4(p.25.18; M.47.16); **2.** trans., *encourage*, Thdr.Stud.*epp*.2.118(M.99.1392B).

***προθυμοεργέω,** *be industrious*, Thdr.Stud.*epp*.2.132(M.99.1425B).

προθυμοποιέω, *encourage, stimulate*, Leont.N.*v.Sym*.7(M.93.1677A); *cat.Apoc*.8:9(p.305.1); med., Gr.Nyss.*hom.2 in Cant*.(M.44.792C); Chrys.ap.*cat.Mt*.19:12(p.152.30) for διορθούμενος, Chrys.*hom.62.3 in Mt*.(7.623B); Thphn.*chron*.p.375(M.108.900A).

***προθυμοποιΐα, ἡ,** *encouragement*, *cat.Apoc*.8:9(p.305.3).

***προθυμοποιός,** *encouraging*, *cat.Apoc*.8:6(p.303.8).

***προθυμοτέρως,** *more zealously*, Call.*v.Hyp*.(p.47).

προθύραιος, *before the door*, of a servant employed as doorkeeper τῆς π. παιδός Cyr.*Jo*.11.12(4.1022D).

πρόθυρον, τό, (usu. plur.) *door, gate, forecourt*; **1.** lit. τὰ π. τῆς ἐκκλησίας Pall.*v.Chrys*.2(p.9.5; M.47.8); τὰ π. τῆς πόλεως *A.Xanthipp.* 7(p.62.13); CLater.*act*.1(H.3.697D); **2.** met. ἐπὶ προθύροις ὡς εἰπεῖν τοῦ πατρὸς προσεχεῖς τῷ μεγάλῳ ἀρχιερεῖ γενόμεναι Clem.*str*.7.7(p.34.11; M.9.465A); ἐπὶ τὰ π. τοῦ ἀγαθοῦ δυναμένου τινὸς οὕτως ἐλθεῖν Or. *Cels*.7.44(p.194.28; M.11.1484C); π. καὶ προσχήματα καὶ πᾶσαν ὑποδυσάμενον τῆς ὑποκρίσεως τὴν σκευὴν Meth.*res*.1.27(p.256.15; M.41.1133C); πρῶτον...βαθμὸν εὐσεβείας ὡς ἐν εἰσαγωγαῖς καὶ προθύροις τῶν τελεωτέρων Eus.*d.e.*1.6(p.27.35; M.22.56C); π. ὥσπερ...ἐστὶ τῆς εἰς ἀρετὴν τελειότητος ἡ περιτομή Cyr.*Jo*.4.7(4.433A); ἐν π. ... ἡ προρρηθεῖσα τιμωρία φανήσεται Thdt.*Ezech*.12:23(2.756); πανάγιαι...δυναμεῖς...οἷον ἐν π. τῆς ὑπερουσίου τριάδος ἱδρυμέναι Dion.Ar.*d.n*.5.8(M.3.821C).

***πρόθυρος, ὁ,** *porter*, *T.Job* 6(p.107.7).

***προικισμός, ὁ,** *giving of a dowry*, Epiph.*exp.fid*.6(p.502.5; M.42.784B).

προικῷος, *belonging to a dowry* ἐν τοῖς γραμματείοις καὶ τοῖς π. ... ἄνω μὲν γράφεται πᾶσα ἡ διήγησις, εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ συγγράμματος, αὐτὸς ὑπογράφει ὁ κύριος τοῦ πράγματος Ast.Am.*hom*.15(M.40.389B); ἀνὴρ...ἐπειδὰν γυναῖκα θέλῃ λαβεῖν, ὑπαγορεύει τῷ νομογράφῳ τὰ π. ‡Chrys.*fid*.2(1.829D); γαμετὴν γυναῖκα, ὡς οἱ συμβολαιογράφοι ἐν τοῖς π. γράφουσι Isid.Pel.*epp*.3.176(M.78.868B); of tables of Law π. γραμματέων τύπον εἶχον αἱ πλάκες Thdt.*qu.68 in Ex*.(1.172); of God's covenant as π. γράμματα, id.*Cant*.proem.(2.13); id.*ep*.8(4.1066).

προΐξ, ἡ, *gift, dowry*; **1.** *gift* κορβᾶν...ὅπερ οὐκ ἔστι δωρεὰ καὶ π., ἀλλὰ προσφορά Chrys.*hom.51.2 in Mt*.(7.522C); **2.** *dowry*; given by woman to man; **a.** among Peratic Gnostics in imitation of Edem's self-offering to Elohim in primal marriage, Hipp.*haer*.5.26 (p.128.13; M.16.3195C); **b.** in normal practice πενιχρά ἐστι...οὐκ ἔχει π. ἐπιδοῦναι; Chrys.*hom.12.4 in Col*.(11.418C); **3.** met. νυμφεύομαι τῷ λόγῳ καὶ τὸν ἀΐδιον τῆς ἀφθαρσίας π. λαμβάνω στέφανον Meth. *symp*.6.5(p.69.18; M.18.120C); δύο...ἡμῖν γενικαὶ...προφητεῖαι...ἡ μὲν οὖν...θήλεια...ὡς ὅλα ἴδια συνεκφέρει τὰ γεννήματα, καὶ τὸν παρόντα ἐπίγειον πλοῦτον ὡς π. δώσειν ἐπαγγέλλεται *Hom.Clem*.3.23; of gifts to Church ὡσανεὶ γυναῖκα ἀγαγὼν...οὕτω τῇ ἐκκλησίᾳ διάκεισο· π. ἐπίδος αὐτῇ Chrys.*hom.18.4 in Ac*.(9.150A); of creation as Eve's dowry, Bas.Sel.*or*.3.3(M.85.53C); **4.** προῖκα as adv., *freely*, ‡Nil.*narr*. 3(M.79.617C cj. for f.l. προίκοι); ‡Nil.*Epict*.17(M.79.1292B); **5.** προικός = προῖκα: προικὸς ἐμὲ στυγέεσκον Nonn.*par.Jo*.15:25(M.43.877A).

***προϊππικός,** *before a horse race*, ‡Chrys.*circ*.(8.88D).

προΐστημι (προϊστάω), A. trans.; **1.** med., *set before one as one's aim* προὐστησάμην τοῦ βίου τέχνας δύο, φυτηκομεῖν τε καὶ κυνοκομεῖν Synes.*calv*.4(p.197.3; M.66.1173C); **2.** med., *appoint, put forward for office* Γάλλον...Καίσαρα προστησάμενος ‡Jo.D.*Artem*.12(p.51.27; M.96.1261C); **3.** med., *put first, give prominence to* οἶμαι αὐτοὺς οὐ πάνυ πρὸς τὸν Τιμόθεον ἔχειν ἀπεχθῶς, ὅθεν καὶ αὐτὸν προεστήσατο. 'γινώσκετε' γάρ, φησί, '...Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ...ὄψομαι ὑμᾶς' Chrys.*hom.34.2 in Heb*.(12.315A).

B. intrans.; **1.** *be exhibited publicly*; as prostitute, Clem.*str*. 3.4(p.208.27; M.8.1133A); Or.*Cels*.4.63(p.334.25; M.11.1132A); Θεσσαλίδα, δραπέτριαν, προεστῶσαν καλοῦσα Chrys.*hom.15.3 in Eph*.(11.113B); **2.** *be champion, protector, patron*; **a.** in gen. εἰ δὲ Χριστὸς οὐδὲν ὠφελεῖ τοὺς μὴ βουλομένους ἑαυτοῖς προσέχειν, πῶς ἄνθρωπος προστήσεται; Chrys.*hom.9.5 in Mt*.(7.137A); *ib.66.3*(658A); ἐκεῖ κόλασίς ἐστιν ἀθάνατος...ὁ προστησόμενος οὐδεὶς id.*hom.9.5 in 1Thess*. (11.494A); **b.** of God ἐν πᾶσι δὲ τούτοις προΐσταται καὶ ἐν διαφόροις τρόποις παρακαλεῖ *T.Jos*.2.6; cf. ἄν τε προϊστᾶται, ἄν τε μή, πιστεύειν αὐτῷ Chrys.*hom.6.3 in Heb*.(12.67D); **c.** of BMV cf. θεοτόκε, προΐστα καὶ κυβέρνησον τὴν πόλιν ταύτην *IGC As.Min*.151 (Mitylene); δέσποινα ...πρόστηθι, καὶ ῥῦσαι δὲ πυρὸς καὶ σκότους ‡Gr.Naz.*Chr.pat*.2593 (M.38.337A); **d.** of angels οἱ ἄγγελοι τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μικρῶν καὶ τεταγμένοι εἰς τὸ προΐστασθαι αὐτῶν Or.*Cels*.6.41(p.110.16; M.11.1360A); hence **3.** *be advocate, intercessor* for, of SS. Peter and Paul ὁ τὴν ἁλουργίδα περικείμενος...ἕστηκε δεόμενος τῶν ἁγίων, ὥστε αὐτοῦ προστῆναι παρὰ τῷ θεῷ Chrys.*hom.26.5 in 2Cor*.(10.625B); met., *excuse, plead in favour* of οὐδὲν τούτων αὐτοῦ προστήσεται id. *hom.48.4 in Mt*.(7.499A); **4.** *support cause* of, *advocate* δόγματος ἀνθρωπίνου προεστᾶσιν *Diogn*.5.3; Clem.*str*.2.20(p.176.22; M.8.1061A); Or.*or*.5(p.308.19; M.11.429B); ἰατρικῆς...προστήσεται Eus.*d.e.*4.5 (p.156.23; M.22.261B); of Christian teacher τὸν προϊστάμενον τοῦ λόγου Or.*Cels*.6.7(p.77.15; M.11.1300B); **5.** *offend, be obstacle to* μὴ προστῆναι...τοῖς ἀκούουσι...τὸ λεχθὲν Chrys.*hom.26.4 in Mt*.(Gaume; cj. προσίστατο 7.319B); μὴ...προστῇ τὸ λεγόμενον id.*hom.44.1 in Jo*. (8.260C); ἐὰν περὶ τῆς δίκης τῶν διαγνωστῶν προΐσταται αὐτῷ πρὸς τὰς συνόδους τῆς ἰδίας ἐπαρχίας...ἐκκαλέσασθαι *Cod.Afr*.138(H.1.949B); Thdr.Stud.*epp*.2.218(M.99.1660B); hence *be raised as an objection* εἰ δέ τινι προΐσταται μὴ εἶναι θυγατριδοῦν τοῦ Ναβουχοδονόσορ τὸν Δαρεῖον, ἀλλ' υἱδοῦν Thdt.*Dan*.5:31(2.1175); **6.** *be leader, be superior, be in command*, esp. in ptcpl.; **a.** of Jewish authorities, Cyr.*Lc*. 7:32(M.72.620C); of local head of Essenes, Hipp.*haer*.9.20(p.257.2; M.16.3398A); **b.** in Church; **i.** of celebrant of eucharist προσφέρεται τῷ προεστῶτι τῶν ἀδελφῶν ἄρτος καὶ ποτήριον ὕδατος καὶ κράματος, καὶ οὗτος λαβὼν αἶνον καὶ δόξαν τῷ πατρὶ...διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου ἀναπέμπει καὶ εὐχαριστίαν Just.*1apol*. 65.3(M.6.428A,B); ὁ προεστὼς διὰ λόγου τὴν νουθεσίαν καὶ πρόκλησιν ...ποιεῖται...καὶ ὁ π. εὐχὰς ὁμοίως καὶ εὐχαριστίας...ἀναπέμπει *ib*.67. 4,5(429B,C); ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ προεστὼς δίδωσιν εἰρήνην Chrys.*hom.32.6 in Mt*.(7.373A); ὁ τῆς ἐκκλησίας προεστὼς εὐθέως λέγει· εἰρήνη πᾶσιν id.*hom.3.3 in Col*.(11.348C); **ii.** of presbyters τῶν πρεσβυτέρων τῶν προϊσταμένων τῆς ἐκκλησίας Herm.*vis*.2.4.3; **iii.** of church leader, perh. bishop, but official status not clearly indicated π. ... τῆς ἐκεῖ [sc. ἐν τῇ Συρίᾳ] ἐκκλησίας Hipp.*Dan*.4.18.2; **iv.** of bishops with other clergy, cf. αὐχοῦσι [sc. heretics] προΐστασθαι διατριβῆς μᾶλλον ἢ ἐκκλησίας Clem.*str*.7.15(p.65.35; M.9.528C); ‡Ath.*sem*.4(M.28.149A); as τοῖς προεστηκόσι τοῦ βίου τῆς εὐσεβείας Gr.Nyss.*or.catech*.proem.(p.1.2; M.45.9A); μὴ δῷς τοῖς προεστῶσι τῆς ἐκκλησίας διανεῖμαι Chrys.*hom.14.3 in 1Tim*.(11.628B); *ib.15.2*(636C); *Chron. Pasch*.p.292(M.92.729B); **v.** of bishops, Iren.*haer*.1.10.2(M.7.553A); οἱ πρὸ Σωτῆρος πρεσβύτεροι, οἱ προστάντες τῆς ἐκκλησίας...Ἀνίκητον λέγομεν καὶ Πίον id.*ep.Vict*.ap.Eus.*h.e.*5.24.14(M.20.505A); εἰσὶν ὁμόφρονες οἱ πανταχοῦ προεστῶτες Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.5.1(M.20.

644A); τῆς ἐπισκοπῆς...Πίου μεταλλάξαντος, Ἀνίκητος τῶν ἐκεῖσε προΐσταται Eus.*h.e.*4.11.7(M.20.329C); *ib.*5.24.9(497A); of bishop as π. τῆς λειτουργίας *ib.*5.28.7(513A); *Clem.ep.*6(M.2.41A); *ib.*11(48A); Marcell.*ep.*ap.Epiph.*haer.*72.2(p.257.1; M.42.384C); ἐπίσκοποι καὶ π. τοῦ σωτηρίου λόγου Valent.Imp.*ep.episc.*ap.Thdt.*h.e.*4.8.3(3.957); *Const.App.*2.28.9; Chrys.*hom.2.1 in Tit.*(11.737E); Eustrat.*v.Eutych.* 83(M.86.2368D); **vi.** of προστάτης τοῦ ἱεροῦ cleric in charge of local church (i.e. the building) μετασχηματισάμενος ὁ...ἐπίσκοπος τὸ ἱερὸν τοῦτο εἰς τόπον τοῦ ἁγίου Στεφάνου...ἐπὶ τοῦ εὐλαβεστάτου Ποσίου διακόνου καὶ προεστῶτος *CIG* 8647 (Egypt, saec. vi); **vii.** of superiors in monasteries, *PLond.*1913.2; Ephr.1.323E; id.1.333E; Bas.*reg.fus.* 35.3(2.380B; M.31.1005C); **c.** of head of philosophical school Μαλχίων ...τῶν ἐπ' Ἀντιοχείας Ἑλληνικῶν παιδευτηρίων διατριβῆς π. Eus.*h.e.* 7.29.2(M.20.708C).

προκαθαιρέω, **1.** *abolish first,* Eus.*l.C.*16(p.250.1; M.20.1424B); Chrys.*hom.5.3 in Rom.*(9.464E); **2.** *depose before* from bishopric, Thphn.*chron.*p.107(M.108.312A).

προκαθαίρ-ω, **A.** *cleanse in advance*; **1.** *clear beforehand,* Clem. *str.*1.1(p.11.19; M.8.704C); **2.** *purify in advance* φιλοσοφία δὲ ἡ Ἑλληνικὴ οἷον ~ει...τὴν ψυχὴν εἰς παραδοχὴν πίστεως *ib.*7.3(p.14.21; M. 9.424C); ψυχὰς ~ειν...ἀπὸ τῶν φαύλων...δογμάτων *ib.*7.4(p.20.12; 436B); μετὰ τὰς Ἰωάννου διδασκαλίας...τοῖς...ἐπιδημεῖν προκεκαθαρμένοις διὰ τῶν ἡττόνων καὶ τὸν τέλειον λόγον Or.*Jo.*6.38(22; p.147.6; M.14.265B); τούτοις τοῖς νόμοις οἱονεὶ προκαθαρθεὶς τὴν διάνοιαν, ἐπὶ τὴν τελεωτέραν μυσταγωγίαν παράγεται Gr.Nyss.*v.Mos.*49(M.44. 317C); πάσης αἰσθητικῆς τε καὶ ἀλόγου κινήσεως προκαθᾶραι τὸν τρόπον *ib.*(373D); πάντων τῶν παθῶν τὴν ψυχὴν π. †Jo.D.*B.J.*20(M.96.1041B); ref. BMV κυηθεὶς...ἐκ τῆς παρθένου, καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα προκαθαρθείσης τῷ πνεύματι Gr.Naz.*or.*38.13(M.36.325B); οὐδεὶς κατὰ σὲ προκεκάθαρται Sophr.H.*or.*2.25(M.87.3248A); τὴν ψυχὴν ἁγιασθεῖσα, καὶ τὸ σῶμα προκαθαρθεῖσα Jo.Mon.*hymn.Bas.*5(M.96.1373C); **3.** *purge in advance,* Synes.*ep.*44(M.66.1368B).

B. *clear away beforehand,* Athenag.*res.*1(p.49.10; M.6.976C); Clem.*str.*4.1(p.249.9; M.8.1216C).

***προκαθεδράω,** pass., *be placed as bishop,* CCarth.*act.*(H.1.165D).

προκαθέζ-ομαι, *sit before others*; **1.** *sit out in public,* as a prostitute νόμος...τῶν Ἀμορραίων τὴν χηρεύουσαν ~εσθαι ἐν πορνείᾳ *T.Jud.* 12.2; of Phoenician temple-prostitutes, Ath.*gent.*26(M.25.52A); **2.** *preside over*; **a.** in gen. οἱ τοῖς ματαίοις...τοῦ αἰῶνος τούτου ~όμενοι πράγμασιν Or.*Ps.*61:10(p.70; ? l. προσκ-); **b.** as judge in court, met. ὑψηλὸς ~εταί σου ὁ νοῦς πεπιστευμένος τὸ δικαστήριον Bas.*hom.*12.9(2.106B; M.31.405C); Σεβῆρος...π. δικαστὴς καὶ κριτὴς τῶν ἁγίων πατέρων Anast.S.*hod.*6(M.89.104B); **c.** of governor, Synes. *ep.*57(M.66.1393B); **d.** as president of council Γεώργιον τὸν Ἀλεξανδρείας συνεδρίου...~όμενον Philost.*h.e.*7.2(M.65.537B); †Jo.D.*B.J.* 32(M.96.1169D); **e.** of presidents of Church; **i.** clergy in gen. ἡμᾶς... οἱ δοκοῦμεν εἶναι ἀπὸ κλήρου τινὲς ~όμενοι ὑμῶν Or.*hom.11.3 in Jer.* (p.80.17; M.13.369C); **ii.** bishops, Clem.*q.d.s.*42(p.189.11; M.9.649A); Eus.*v.C.*3.58(p.105.16; M.20.1125A); *Hom.Clem.*3.64; bishop as τὸν ἀληθείας ~όμενον *Clem.ep.*2(M.2.36B); μεγάλου ποιμένος, τοῦ τῆς λαμπρᾶς ~ομένου πόλεως Gr.Naz.*or.*13.2(M.35.853C); ref. Cyprian οὐ γὰρ τῆς Καρχηδονίων π. μόνον ἐκκλησίας, οὐδὲ...Ἀφρικῆς, ἀλλὰ καὶ πάσης τῆς ἑσπερίου, σχεδὸν δὲ καὶ τῆς ἑῴας αὐτῆς *ib.*24.12(M.35. 1184B); ἐπίσκοπος ~έσθω ὑμῶν ὡς θεοῦ ἀξίᾳ τετιμημένος *Const.App.* 2.26.4; **f.** of God ὃς καὶ τῆς ζωῆς ~εται Const.ap.Ath.*apol.sec.*61 (p.141.8; M.25.360B); *Hom.Clem.*2.46; **g.** of primal substance of universe (Orphic) ὥσπερ ἐπ' ἀκρωρείας οὐρανοῦ ~εται *ib.*6.6; **3.** *be superior, have pre-eminence*; **a.** of capital city πόλις...~ομένη πάσης Ἰσαυρίδος πόλεως Bas.Sel.*v.Thecl.*1(M.85.556C); **b.** of metropolitan church, Oecum.*Apoc.*2:1(p.46); **c.** met. ἡ γὰρ ἰατρικὴ τῶν ἰαμάτων ~εται Eus.*v.C.*2.59(p.65.10; M.20.1033B); τούτων δὲ δύο ὁδῶν ~εται ἀπιστία καὶ πίστις *Hom.Clem.*7.7; **d.** hence *dominate* τοὺς πολεμίους τοὺς τῆς χώρας ~ομένους Clem.*str.*1.24(p.101.21; M.8.909A).

προκαθηγ-έομαι, **1.** *lead the way, be a guide*; **a.** lit., Bas.*hex.*8.5(1. 75A; M.29.176B); **b.** met. ὁρμή τε ἡ ~ουμένη τούτων Clem.*str.*2.3 (p.118.28; M.8.941C); ἡ διὰ τοῦ λουτροῦ π. κάθαρσις Gr.Nyss.*or. catech.*35(p.138.9; M.45.92B); τὸ μόνην τῆς αὐτοῦ κατὰ σάρκα γεννήσεως τὴν θείαν ~ήσασθαι θέλησιν δηλοῦν αὐτὸν οἶμαι Max.*opusc.*(M. 91.244A); **2.** *be in command* ἡ ἀλήθεια...καθάπερ τις στρατηγὸς ~ουμένη τῶν ἡμετέρων λόγων Gr.Nyss.*Eun.*12(1 p.216.13; M.45. 909A); hence προκαθηγούμενος, ὁ, *superior* of monastery, Bas.*ascet.* 1.5(2.323C; M.31.881A); fem. ἡ ἀδελφότης τὰ παραγγέλματα τῆς ~ουμένης ἀδιακρίτως δεχέσθω *ib.*2.2(326D; M.888C).

***προκαθήγησις,** ἡ, *leading,* Max.*ambig.*(M.91.1240A).

***προκαθηγουμένως,** *primarily,* Meth.*res.*1.38(p.280.6; M.41. 1104C).

προκάθη-μαι, *preside*; **1.** of bishop ~μένου τοῦ ἐπισκόπου εἰς τύπον θεοῦ Ign.*Magn.*6.1; and senior clergy ἑνώθητε τῷ ἐπισκόπῳ καὶ τοῖς ~μένοις *ib.*6.2; ἡμῶν τῶν τοῦ λαοῦ ~μένων Chrys.*hom.30.4 in 1Cor.*(10.275B); περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς λεγομένας πρεσβύτιδας ἤτοι ~μένας ἐν ἐκκλησίᾳ καθίστασθαι CLaod.*can.*11; of Constantius at Church council μεταξὺ ~μένου τοῦ βασιλέως...τῶν ἐπισκόπων καὶ ἄρχειν καὶ τῶν ἐκκλησιῶν ἐθέλοντος Philost.*h.e.*7.6(M.65.636A); **2.** of a city, *be pre-eminent, be capital* Καρχηδόνα, τὴν τῆς Λιβύης ~μένην Thdt.*Ps.*71:10(1.1106); id.*Jon.*1:1(2.1463); of Rome ἡ γὰρ αὐτὴ πασῶν μεγίστη...καὶ τῆς οἰκουμένης ~μένη id.*ep.*113(4.1187); **3.** of a church ~ται ἐν τόπῳ χωρίου Ῥωμαίων...καὶ ~μένη τῆς ἀγάπης Ign.*Rom.*proem.

προκαθιδρύω, *establish beforehand,* Meth.*symp.*4.5(p.51.4; καθιδρύων M.18.93B); Nil.ap.Proc.G.*Cant.*2:4(M.87.1584A).

προκαθιερ-όω, *consecrate in advance* οἱ καλλίνικοι μάρτυρες οἱ τὰς ψυχὰς θεῷ ~ώσαντες, εἶτα καὶ τὰ σώματα θύσαντες Const.Diac.*laud.*8 (M.88.487B); Thdr.Stud.*epp.*2.192(M.99.1584B).

προκαθίζω, **1.** *put forward, appoint*; of congregation appointing Levites, Cyr.*ador.*11(1.409E); Call.*v.Hyp.*(p.67); **2.** *preside* over οἰκουμενικῇ προκαθίσας συνόδῳ Thdt.*ep.*112(4.1184); Call.*v.Hyp.* (p.70).

προκακόομαι, *be afflicted before,* Clem.*str.*2.20(p.173.5; M.8.1053B).

προκάλυμμα, τό, *veil, cloak,* of Christ's humanity τῷ π. τῆς φύσεως ἡμῶν ἐνεκρύφθη τὸ θεῖον Gr.Nyss.*or.catech.*24(p.93.1; M.45. 65A); χρησάμενος οἷόν τινι παραπετάσματι, τῷ τῆς σαρκὸς π. Thdt. *eran.*1(4.23); οὐ γὰρ π. τῆς θεότητος χρώμενος ἀνέλαβε τὴν τοῦ σώματος φύσιν, κατὰ τὴν Ἀρείου...φρενοβλάβειαν...ἀλλ' ἠβουλήθη αὐτὴν τὴν ἡττηθεῖσαν φύσιν καταγωνίσασθαι τὸν ἀντίπαλον id.*haer.*5.11(4. 422); ῥᾷστον μὲν γὰρ ἦν αὐτῷ καὶ δίχα τοῦ τῆς σαρκὸς π. πραγματεύσασθαι τῶν ἀνθρώπων τὴν σωτηρίαν id.*affect.*6(p.175.21; 4.877); ὅπως ἂν μὴ λάθῃ ὅτιπερ τῷ π. τῆς σαρκὸς ἡ θεότης ἐκρύπτετο, ἡ τοῦ πατρὸς φωνὴ ἐξ οὐρανῶν ἐπιβοῶσα Leo Mag.*ep.*28.4(p.15.15; M.*PL.*54.770A).

***προκαρποφορέω,** *bear fruit before,* Cyr.*glaph.Gen.*3(1.103B).

προκαταβάλλ-ω, **1.** *lay foundation beforehand*; **a.** lit., in simile of growth of Church τοὺς...ἐκκλησιῶν προκαταβληθέντας...θεμελίους Eus.*h.e.*3.37.1(M.20.292D); **b.** met. ἀγαθὴν προκατεβάλοντο τῶν πραγμάτων κρηπῖδα id.*v.C.*2.25(p.51.23; M.20.1004A); τὸ ἄθεον τοῦτο παρὰ τοῦ διαβόλου προκαταβέβληται κήρυγμα Gr.Nyss.*Eun.*11(2 p.273.11; M.45.884A); id.*Apoll.*54(M.45.1256A); Chrys.*hom.5.3 in Jo.*(8.39A); ‡Proc.G.*Pr.*1:20(M.87.1229C); **2.** *put down, sow in advance*; of seeds, Gr.Nyss.*or.catech.*26(p.97.20; M.45.68C); met., Chrys.*hom. 15.7 in Mt.*(7.197A); τοὺς ὡρισμένους ἐπὶ τοῖς στεφάνοις οὐ ~όμενος ἀγῶνας καὶ πόνους ‡Bas.*const.*24.1(2.575A; M.31.1413A); πόνος διὰ τὴν τῶν καρπῶν ἐλπίδα ~εται Mac.Aeg.*or.*5(M.34.857A); **3.** *lay down* τὸ θέλειν τὸ καλόν,...ἄνωθεν ἦν προκαταβεβλημένον Chrys.*hom.13.2 in Rom.*(9.560C); **4.** *pay down in advance,* met. προκαταβαλέσθαι τοῖς ἠδικημένοις τὸν τῆς συμπαθείας ἔρανον Bas.*ep.*65(3.158D; M.32.424A); **5.** *introduce* a subject *in advance,* Chrys.*hom.11.6 in Mt.*(7.157A); τὸν περὶ τοῦ πάθους ~εται λόγον *ib.*30.4(352D); *ib.*57.4(581A); id. *hom.8.5 in Rom.*(9.503E); Socr.*h.e.*3.10.1(M.67.405B); **6.** *state beforehand,* Thdt.*h.rel.*2(3.1120); **7.** *institute in advance* ~εται προοίμια τῶν ἐθνῶν Chrys.*hom.80.1 in Jo.*(8.473C); **8.** *abase beforehand* τοὺς ὀκνοῦντας πρὸς ἀρετὴν ὁ τῶν κακῶν φόβος ~ει Or.*exp.in Pr.*18:8(M.17. 204B); προκαταβαλὼν γὰρ ἑαυτὸν διὰ ταπεινοφροσύνης...εὐπαράδεκτος ἔσῃ Bas.*ep.*2.5(3.74A; M.32.232A); Chrys.*hom.6.2 in Rom.*(9. 474E); **9.** *cast down, dismay in advance* πάντες δὲ τῷ φόβῳ τῶν προσδοκωμένων προκατεβέβληντο Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.65.10; M.45.293C); Chrys.*hom.72.3 in Jo.*(8.426B).

***προκατάβασις,** ἡ, *previous descent,* Chrysipp.*enc.in Jo.Bapt.* (p.30.14).

προκαταγγέλλ-ω, *announce in advance* τὴν προκατηγγελμένην... γῆν Clem.*str.*3.11(p.228.30; M.8.1173B); φάσκουσιν ὅτι πάντα ἡμῖν ὁ θεὸς...~ει Cels.ap.Or.*Cels.*4.23(p.292.23; M.11.1060B); ἔχοιεν διὰ τῶν αἰσθητῶν τὴν εἰκόνα τῶν θείων ~ειν πραγμάτων Meth.*symp.*5.7(p.62. 2; M.18.109B); of OT prophecies, Ath.*inc.*33.5(M.25.153B); ὁ παρὼν καιρὸς οὗτός ἐστιν ἐκεῖνος ὁ πάλαι ~όμενος Ath.*Ar.*2.16(M.26.180B); ἡ δὲ τοῦ νομοθέτου μάθησις ἐπίγνωσις τοῦ ~ομένου Serap.*Man.*36(p.53; M.18.1213D); τοῖς προκατηγγελμένοις παρὰ τῶν ἁγίων [i.e. orthodox doctrine] Bas.*Eun.*2.8(1.243E; M.29.585B); προφῆται καὶ πάντες οἱ τὰ θαύματα περὶ τοῦ κυρίου ~οντες Gr.Nyss.*Apoll.*45(M.45.1232C); παρέσται κατὰ καιροὺς ὁ προκατηγγελμένος Cyr.*Abac.*20(3.534C); Jo. Eub.*concept.BMV* 11(M.96.1476C).

***προκαταγγελτικός,** *prophetic*; of OT types, Meth.*symp.*9.2 (p.115.25; M.18.180C).

***προκαταγγελτικῶς,** *prophetically,* Epiph.*haer.*71.2(p.251.11; M. 42.377A); Jo.D.*haer.*65(M.94.717A).

***προκατάγγελτος**, *announced beforehand*, ‡Jo.D.*hom*.5(M.96.649B).

***προκαταγγέλτωρ**, ὁ, *one who announces in advance*, Epiph.*haer*.66.75(p.116.17; M.42.148B).

***προκαταγνωστέον**, *one must condemn beforehand*, Clem.*str*.6.8(p.465.15; M.9.288C).

***προκαταγοητεύω**, *bewitch beforehand*, Nil.*epp*.3.82(M.79.425B).

προκαταγράφ-ω, *depict beforehand*, Cyr.*glaph.Gen*.3(1.66B); ἐλυτρώσατό ποτε τοὺς ἐξ Ἰσραήλ, ὡς ἐν σκιαῖς καὶ τύποις ~ων ἡμῖν τοῦ Χριστοῦ τὸ μυστήριον id.*Ps*.68:19(M.69.1169B); id.*hom.pasch*.20(5^2.257D).

***προκαταδείκνυμι**, *point out before*, Cyr.*ador*.9(1.313B); id.*Is*.4.1(2.568B).

***προκαταδῃόω**, *ravage beforehand*, Cyr.*Nah*.13(3.490E).

προκαταθήγω, *make keen, stimulate in advance*, Cyr.*ador*.6(1.173A).

***προκαταικίζω**, *torture previously*, *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.1.28(M.20.420A).

προκατακλ-άω, *shatter before* ~ῶντες εἰς φόβον τοὺς ἐν αὐταῖς Cyr.*Soph*.7(3.587A; προκαλοῦντες Aubert); ~ῶντος τῷ φόβῳ τοὺς μαθητάς id.*Jo*.9(4.748D; προσκ- Aubert).

***προκατακοιμίζω**, *lull to sleep before*, Clem.*paed*.2.2(p.171.14; M.8.420A).

προκατακρίν-ω, **1.** *condemn in advance*, ref. predestination ποιεῖ ...σκεύη τιμῆς καὶ σκεύη ἀτιμίας οὐκ ἀρχῆθεν κατὰ τὴν πρόγνωσιν, ἐπεὶ μὴ κατ' αὐτὴν ~ει Or.*princ*.3.1.21(p.238.4; M.11.297A); ref. Pilate ἐξουσίαν ἔχων σταυρῶσαί σε. ὁρᾷς πῶς ἑαυτὸν ~ει; Chrys.*hom.84.2 in Jo*.(8.500C); ῥαστώνης πῶς ἂν τις ἴδει τὴν ἄφεσιν, οὐ ~αντος ἡμᾶς τοῦ νόμου Cyr.*ador*.2(1.54C); **2.** *condemn formerly* τὸ αὐτὸ τῷ...προκατακριθέντι [i.e. in OT times] τολμήσας Bas.*reg.br*.47(2.431C; M.31.1116A).

προκαταλαμβάνω, **1.** *attain before* πρὸ γὰρ τῆς ἐμῆς ἀφίξεως τοῦ βίου προκατειλήφει τὸ τέρμα Thdt.*h.rel*.24(3.1259); **2.** *anticipate*, ref. prophets, etc., who did not pray to God as Father ἵνα μὴ προκαταλάβωσιν τὴν διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐκκενουμένην παντὶ τῷ κόσμῳ χάριν Or.*Jo*.19.5(p.304.3; M.14.533B); **3.** *seize upon in advance* so as to condemn τὰ πράγματα προκατείληπται Chrys.*hom.3.4 in Ac*.(9.29D); **4.** *determine beforehand* φθάνειν τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν ἐπὶ τοὺς προγνώσει τοῦ θεοῦ προκαταληφθέντας ὅτι ἀξίως βιώσουσι τοῦ ἐγνωσμένου Or.*Cels*.7.44(p.195.7; M.11.1484C); ref. prayer εἰ...τὸ ἑκάστου ἐφ' ἡμῖν αὐτῷ ἔγνωσται, καὶ διὰ τοῦτο προεωραμένον αὐτῷ διατάττεσθαι ἀπὸ τῆς προνοίας τὸ κατ' ἀξίαν παντὶ τῷ εὔλογον καὶ τὸ τί εὔξηται...καὶ τί βουλόμενος αὐτῷ γενέσθαι προκατειλῆφθαι· οὗ προκαταληφθέντος, καὶ τοιοῦτόν τι ἀκολούθως ἐν τῇ διατάξει τετάξεται id.*or*.6(p.313.19; M.11.437A).

***προκαταλεαίνω**, *smooth down before*, Bas.*ep*.2.2(3.72A; M.32.225B); Chrys.*hom.10.1 in 1Cor*.(10.80D).

προκατάληψις, ἡ, *anticipation*; hence *prevention* ἀντίδοτον ἰατρικὴν...εἰς παθῶν π. Epiph.*haer*.47.3(p.219.3; M.41.856A).

προκαταμανθάνω, *learn beforehand*, Gr.Nyss.*Apoll*.25(M.45.1177D).

***προκαταμηνύω**, **1.** *indicate previously*, Cyr.*ador*.14(1.510C); **2.** *prophesy*, id.*glaph.Gen*.2(1.53C); id.*Ps*.41:4(M.69.1001D); id.*Os*.4(3.22B); id.*Nest*.5.5(p.101.40; 6^1.136B).

προκατανο-έω, *observe beforehand* τὰ πάντα ~ῆσθαι τῇ τοῦ θεοῦ σοφίᾳ Gr.Nyss.*hex*.13(M.44.76B); id.*fat*.(M.45.164A).

προκαταπίνω, *swallow beforehand*, in comparison of Jonah with Christ οὐδὲ καταποθεὶς ὁ Ἰωνᾶς ἀνήγαγε τοὺς προκαταποθέντας ὑπὸ τοῦ κήτους Ath.*Ar*.3.23(M.26.369C); ὁ θάνατος κατέπιεν τὴν ζωήν, καὶ ναυτιάσας ἔμεσεν καὶ τοὺς προκαταποθέντας Ast.Soph.*hom.5 in Ps.5*(M.40.436A).

***προκαταπλουτ-έω**, *be previously enriched*, of apostles and evangelists τὸν θεῖον...ἀναβρύουσι λόγον ~οῦντες ἄνωθεν αὐτοὶ τὴν χάριν Cyr.*Is*.3.2(2.431B).

***προκαταπτοέω**, *terrify beforehand*, Cyr.*Is*.3.2(2.399D); *ib*.(425A); *ib*.2.3(250D); id.*Jo*.4.3(4.372D).

***προκαταραφή**, ἡ, *first row* in plaiting a basket, *Apophth.Patr*.(M.65.192C).

προκαταρκτικός, **1.** *initial* τοῦ ὀνόματος τὸ π. στοιχεῖον τὸ α Cyr.*syn.def*.(M.76.1421A); **2.** *primary, immediate*, of causes τῶν αἰτίων τὰ μὲν π., τὰ δὲ συνεκτικά Clem.*str*.8.9(p.95.27; M.9.592C); τὰ μὲν π. λέγουσι τῶν αἰτίων εἶναι, τὰ δὲ συνεργὰ ἢ συναίτια Bas.*Spir*.5(3.5A; M.32.76A); **3.** *belonging to initial stages* διττὸς ὁ φόβος, ὁ μὲν π., ὁ δὲ τελειωτικός, καὶ τοῦ μὲν π. τοῖς οὔπω τὴν ἀθώωσιν εἰληφόσι συνόντος, τοῦ τελειωτικοῦ δὲ τοῖς ἤδη ὑπὸ θεοῦ ἀνειλημμένοις Areth.*Apoc*.11:16(M.106.657A); **4.** *originating, causative* τὰ αἴτια καὶ π. τῆς ἁμαρτίας Meth.*lepr*.7(p.460.1); νοῦς...τῶν ἐν αὐτῷ κινήσεων καὶ ἐννοιῶν π. Melet.*nat.hom*.31(M.64.1308C); **5.** theol.; **a.** ref. creation γενηθήτω στερέωμα. αὕτη ἡ φωνὴ τῆς π. αἰτίας Bas.*hex*.3.4(1.26C; M.29.64A) = Proc.G.*Gen*.1:6(M.87.72A); ἀρχὴ γὰρ τῆς κτίσεως ἡ π. αἰτία καὶ ἄκτιστος Andr.Caes.*Apoc*.9(M.106.249A); **b.** ref. Trin. μήτε ἀπηλλοτρίωται πατὴρ υἱοῦ ᾗ πατήρ, π. γάρ ἐστι τῆς συναφείας τὸ ὄνομα Dion.Al.ap.Ath.*Dion*.17(p.58.19; M.25.504D); ref. work of Persons in Creation τὴν π. αἰτίαν τῶν γινομένων, τὸν πατέρα, τὴν δημιουργικήν, τὸν υἱόν, τὴν τελειωτικήν, τὸ πνεῦμα Bas.*Spir*.38(3.31D; M.32.136B); 'διὰ τοῦ υἱοῦ' δημιουργεῖν τὸν πατέρα...ὥστε ἡ 'δι' οὗ' φωνὴ ὁμολογίαν τῆς π. αἰτίας ἔχει *ib*.21(18D; M.105C).

***προκαταρκτικῶς**, *in respect of origin*, Cyr.*Jo*.2.6(4.219C).

προκάταρξις, ἡ, **1.** *first beginning*, ‡Bas.*struct.hom*.2.10(1.343D; M.30.53B); CLater.*act*.1(H.3.692E); **2.** *formal entering of a suit in law*, litis contestatio ὅπου γὰρ γέγονε π., ἐκεῖ καὶ τὸ πέρας [τῆς δίκης] γυμνάζεται Ath.Scholast.*coll*.1.2(p.11).

***προκαταρρωστέω**, *to be ailing before*, Cyr.*ador*.15(1.553A).

***προκαταρτισμός**, ὁ, *preliminary performance*, Max.*qu.Thal*.47(M.90.429B).

προκατάρχ-ω, **1.** *exist before*, of causes τὸ γὰρ ποιητικὸν αἴτιον ~ειν τῶν γιγνομένων ἀνάγκη Athenag.*leg*.19.3(M.6.929B); of Marcion's good deity opp. creator ἡ τοῦ σῴζοντος βούλησις οὐκ ἀπολείπεται τοῦ ἀγαθοῦ ἤ γε προκατάρξασα Clem.*str*.5.1(p.328.19; M.9.13B); **2.** *originate, be first cause* of τὸ σκώπτειν ὕβρεως ~ον Clem.*paed*.2.7(p.189.18; M.8.456B); ἄγνοια προκατῆρξε τῆς ἐκπλήξεως id.*str*.2.8(p.133.3; M.8.973A); οἱ χρόνοι δὲ τῶν προκαταρξάντων τῆς φιλοσοφίας αὐτῶν...λεκτέοι *ib*.1.14(p.41.6; 765A); of Eve ἡ προκατάρξασα τῆς παραβάσεως 'ζωὴ' προσηγορεύθη *ib*.3.9(p.225.29; 1168A); ὁ μὲν γὰρ εὐεργέτης ~ει τῆς εὐποιΐας *ib*.7.3(p.15.15; M.9.425B); ὁ ἅγιος ζῇ πνεύματι, ~οντι τῶν ἐν τῷ ζῆν καὶ πάσης πράξεως καὶ εὐχῆς Or.*Jo*.32.18(11; p.456.5; M.14.789C); Ἀσκλήπιον τὸν προκατάρξαντα καθ' ὑμᾶς τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ‡Jo.D.*Artem*.28(p.160.15; M.96.1277A); of Father προκατήρξατο γὰρ εὐδοκήσας ὁ πατήρ· ἐδημιούργησεν δὲ ὁ μονογενής Didym.*Trin*.2.1(M.39.449B); πῶς γὰρ ἂν αὐτὸς ἰδίᾳ καὶ μόνος προκατάρξαιτό ποτε, δύναμιν ἔχων τὴν ἐφ' ἅπασιν ἐνεργετικὴν τὸν υἱόν, συνυπάρχοντα μὲν ἀϊδίως αὐτῷ; Cyr.*Jo*.2.6(4.221D); of grace preceding human intention, Didym.*Trin*.2.14(M.39.712B); **3.** *be origin* of τὴν παρ' αὐτοῖς [sc. Ἰουδαίοις] φιλοσοφίαν...γενομένην προκατάρξαι τῆς παρ' Ἕλλησι φιλοσοφίας Clem.*str*.1.15(p.46.16; M.8.781A); **4.** *begin, initiate*, Athenag.*leg*.11.2(M.6.912B); προκατήρχετο τοῦ ὕμνου Clem.*str*.5.8(p.359.3; M.9.77A); ~ομένου τοῦ ἔργου Or.*Jo*.13.50(49; p.278.9; M.14.489C); παραχωρεῖν τοῦ προκατάρξασθαι τῷ νεωτέρῳ θεῷ Synes.*ep*.116(M.66.1497A); Proc.G.*Jos*.1:2(M.87.993A); c. infin., Philost.*h.e*.7.5(M.65.544A); **5.** *take lead in* οἱ τῆς ἐναντίας ~οντες λήξεως Eus.*v.C*.2.10(p.45.7; M.20.989A); **6.** *predispose* ἀσυμπαθὴς τρόπος προκαταρξάμενος εἰς μισανθρωπίας ἔγκλημά με ῥίπτει Bas.*ep*.45.1(3.133A; M.32.365A); **7.** *be pre-eminent over* πάντων μὲν ~ειν τάξας τῶν κτισμάτων †Jo.D.*B.J*.17(M.96.1009C).

προκατασεί-ω, *shake, overthrow in advance*, Chrys.*hom.11.3 in 1Cor*.(10.90C); Cyr.*ador*.5(1.142B); φρίττω καὶ ~ομαι Anast.S.*Ps.6*(M.89.1089B).

προκατασκευάζω, **1.** *prepare in advance*; of Greek philosophy preparing way for Christian doctrine, Clem.*str*.1.16(p.52.21; M.8.796A); of God preparing remedy for future sins, Ast.Am.*hom*.12(M.40.349C); of construction of arguments or theories in advance of discussion, Gr.Nyss.*anim.et res*.(M.46.36B); Epiph.*haer*.69.19(p.169.5; M.42.232B); hence **2.** pass., *be accepted as proved* (i.e. before or without discussion) τὸ μηδενὶ λόγῳ μήτε δειχθὲν μήτε δειχθῆναι δυνάμενον ὡς προκατεσκευασμένον θαρσῶν ἀποφαίνεται Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.88.25; M.45.320D).

προκατασκευαστικός, *preliminary* προοιμιώδη ταῦτα καὶ π. τῶν λόγων Meth.*symp*.9.1(p.113.4; M.18.176C); Chrys.*hom.7.2 in Col*.(11.373D).

***προκατασκευαστικῶς**, *as a preliminary*, Epiph.*haer*.69.60(p.208.28; M.42.300A).

προκατασκευή, ἡ, **1.** *preface, introduction*, Eus.*h.e*.1.5.1(M.20.80D); id.*p.e*.1.1(4A; M.21.25D); Isid.Pel.*epp*.4.12(M.78.1060C); **2.** *preparation* π. ἐστι τοῦ...χειροτονηθῆναι Chrys.*hom.8.1 in Heb*.(12.82D).

***προκατασκοπέω**, *watch beforehand*, *Hom.Clem*.14.2.

***προκατασπάω**, *pull down, demolish beforehand*; a theory, Chrys.*hom.12.1 in 1Tim*.(11.611A).

***προκαταστίζομαι**, *suffer compunction beforehand*, Cyr.*hom.pasch*.13(5^1.183C).

***προκατασωρεύω**, *heap up beforehand*, Cyr.*Is*.5.2(2.782E).

προκατα-τίθημι, *lay down beforehand* as foundation, met. ~θέντες

τῇ πίστει τὴν ἕνωσιν οἷά τινα κρηπῖδα καὶ θεμέλιον Cyr.*schol.inc.*35 (p.225.32; cf.5[1].799C).

***προκαταυγάζω,** *be first illuminated,* Gr.Nyss.*diff.ess.*4(M.32.329C); προκαταυγασθέντα τῷ πνεύματι id.*Steph.*1(M.46.717A).

προκατηχ-έω, *give preliminary instruction (to)* of God 'tempting' Israel 'ἐπείραζεν' ἀντὶ τοῦ 'προκατήχει' Proc.G.*Ex.*15:23(M.87.589A); pass., *receive preliminary instruction,* esp. in Christian faith τὰ πάτρια ὑμᾶς…ἔθη ∼ημένους Clem.*prot.*10(p.70.17; προκατεσχημένους M.8.209B); of preliminary teaching received by Christ's disciples concerning the Passion, Or.*comm.in Mt.*12.17(p.107.30; M.13.1021A); of catechizing received by heretics on admission to Church, Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.5.5(M.20.645A); Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum.*(M.46.921D); Cyr.*ador.*3(1.87E); ref. Cornelius οὐκ ἂν ἄλλως ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα…εἰ μὴ ∼ηθέντας τὸν τῆς πίστεως λόγον Ammon.*Ac.*10:44(M.85.1537D); κεκράτηκεν ἐν πολλαῖς ἐκκλησίαις τῇ τετράδι τῆς ἁγίας ἑβδομάδος ∼εῖσθαι τὰ νῦν, ὡς εἰπεῖν ἀκούοντας 'ἑτοιμάζεσθε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμόν. ἔτι γὰρ γ' ἡμέρας ὑμεῖς διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην' Proc.G.*Jos.*1:11(M.87.996C); of instruction to be given to Meletian schismatics in order that they may recognize antichrist in Arius, Ath.*h.Ar.*78 (p.227.14; M.25.789A).

προκατήχησις, ἡ, *preliminary instruction,* Cyr.H.*procatech.*tit.; of God's revelation in OT types ὡς ἐν αἰνίγμασι καὶ μονονουχὶ π. καὶ προεισβολὴν εἰς σύνεσιν Cyr.*glaph.Gen.*5(1.140C); of Law προγύμνασμα γάρ τι καὶ π. τῆς ἐν πνεύματι λατρείας τὸ γράμμα id.*Jo.*2.1 (4.157A); τὸ ἐν…μ' ἔτεσι μὴ ἐκτριβῆναι τὰ ἱμάτια τοῦ λαοῦ…π. ἦν τῆς μελλούσης ἀσφαλείας Proc.G.*Gen.*9:4(M.87.289A).

προκατονομάζω, *set forth the name* or *definition of* Παῦλος… ἔγραψεν…ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος…ἥντινα…κοινωνίαν καὶ τὰ καθολικὰ προκατωνόμασεν χαράγματα οὕτως. ἵνα γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως Didym.*Trin.*2.12(M.39.688A).

***προκατοπτρίζομαι,** *see beforehand as in a mirror;* of prophetic vision προορῶν Pall.*v.Chrys.*5(p.28.12; M.47.18; v.l. προκατοπτριζόμενος).

προκατορθόω, 1. *correct in advance, Hom.Clem.*1.6; **2.** *accomplish successfully beforehand,* Bas.*reg.br.*237(2.495B; M.31.1241B); Cyr.*Is.*5.3(2.815D); id.*ador.*2(1.72B); †Jo.D.*B.J.*33(M.96.1181A); **3.** *live rightly beforehand,* Gr.Nyss.*v.Mos.*13(M.44.304A).

πρόκει-μαι, 1. *be set forth,* of eucharistic elements on altar πάντα πνευματικὰ γίνεται τὰ ∼μενα…οὐκ εἰς κνῖσαν διαχεῖται ἡ θυσία, ἀλλὰ λαμπρὰ καὶ φαιδρὰ ἐργάζεται τὰ ∼μενα Chrys.*hom.14.2 in Heb.*(12.141C); οὐ γὰρ ἄνθρωπός ἐστιν ὁ ποιῶν τὰ ∼μενα γενέσθαι σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ. … 'τοῦτό μού ἐστι τὸ σῶμα'…τοῦτο τὸ ῥῆμα τὰ ∼μενα μεταρρυθμίζει id.*prod.Jud.*2.6(2.394A); ref. Nest.'s Christology in its eucharistic consequences φησιν ὅτι…ἐν τοῖς μυστηρίοις σῶμά ἐστιν ἀνθρώπου τὸ ∼μενον Cyr.*ep.*11a(p.171.29; M.77.88B); ἐξαπόστειλον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ ∼μενα ἅγια δῶρα ταῦτα τὸ πνεῦμά σου τὸ πανάγιον *Lit.Jac.*(p.204.23); *Lit.Chrys.*(p.329.18); **2.** προκείμενον, τό, *proper antiphon* or *gradual* preceding reading of Epistle, ‡Sophr.H.*liturg.*17(M.87.3997B); τὸ π. μηνύει τῶν προφητῶν τὴν ἐκφαντορίαν ‡Bas.*h.myst.*39(p.387.2); τὸ π. τοῦ ἀποστόλου *Lit.Chrys.*(p.371.4).

***προκείρω,** *cut off before,* Geo.Pis.*carm.vit.*77.

***προκελαδέω,** *announce beforehand,* †Gregent.*disp.*(M.86.760D).

προκέλευθος, *heralding, introducing,* Nonn.*par.Jo.*1:8(M.43.752A); *ib.*1:31(756A); Paul.Sil.*Soph.*959(M.86.2155B).

***πρόκενσος, ὁ,** (Lat. *processus*); **1.** *imperial progress,* Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*3.18.4; †Polyb.*v.Epiph.*61(M.41.101B); *M.Pers.*3.6 (p.444.11); **2.** *temporary residence* of emperor outside capital (sometimes indistinguishable from former sense) ἐποίησεν ἐκεῖ π. μῆνας ἕξ *Chron.Pasch.*p.324(M.92.829A); **3.** *place of temporary residence, ib.*p.376(964A).

προκέντημα, τό, 1. *pattern, example* ἔχων π. τὸ ἐπὶ τῶν τριῶν παίδων γεγενημένον Hipp.*Dan.*3.21.1; **2.** *type,* of Passover as type of Redemption ἵνα τὸ μέλλον ἐγείρεσθαι…διὰ μικροῦ καὶ φθαρτοῦ π. ὁραθῇ Mel.*pass.*36 p.6.11; of Israel as type of Church, *ib.*40 p.6.31.

προκήρυγμα, τό, *proclamation beforehand, prophecy;* of OT types foreshadowing Christ, Just.*dial.*131.5(M.6.781B); of Jo. Bapt. ᾧ ἐδόθη τὸ μήνυμα τοῦ π. Epiph.*haer.*62.5(p.394.2; M.41.1056D); τοῦ προφήτου διὰ τοῦ πνεύματος τὰ π. ‡Meth.*Sym.et Ann.*2(M.18.352A).

***προκῆρυξ, ὁ,** *fore-announcer,* Cyr.*Jo.*2.1(4.159A).

προκήρυξις, ἡ, *proclamation in advance, prophecy,* Just.*dial.*125.5 (M.6.768B); *ib.*134.2(785C).

προκηρύσσω, *proclaim in advance* οἱ προφῆται οἱ προκηρύξαντες τὴν ἔλευσιν τοῦ κυρίου Polyc.*ep.*6.3; προφῆται, δι' ὧν τὸ προφητικὸν πνεῦμα π. τὰ γενήσεσθαι μέλλοντα Just.*1apol.*31.1(M.6.376A); διὰ τῶν προφητῶν προεκεκήρυκτο [sc. Χριστός] *ib.*56.1(413A); id.*dial.*106.1(M.6.724A); Clem.*prot.*10(p.78.15; M.8.228A); προκεκηρύχει δὲ καὶ Κῦρος τὴν Ἑβραίων ἀποκατάστασιν id.*str.*1.21(p.77.26; M.8.853A); id.*exc.Thdot.*59(p.126.20; M.9.688A); ref. descent into Hades κατελήλυθεν ἐκεῖ προκηρυχθεὶς ὑπὸ τῶν προφητῶν ἢ οὔ; ἀλλ' ἐνθάδε μὲν προεκηρύχθη ὑπὸ τῶν προφητῶν, ἀλλαχοῦ δὲ κατέρχεται οὐ διὰ προφητῶν; Or.*engast.*6(p.289.10; M.12.1021A); οἱ τῶν Ἑλλήνων παῖδες προεφήτευσαν, καὶ τὸν προάναρχον θεόν, καὶ τὸν συνάναρχον αὐτοῦ υἱόν…καὶ τὸ σύνθρονον αὐτοῦ…πνεῦμα προεκήρυξαν ‡Ath.*templ.*(p.111.13; M.28.1432A); Chrys.*hom.1.2 in Rom.*(9.431C); *Chron.Pasch.*p.238(M.92.576A); abs. ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου προεκήρυξαν [cf.Mt.11:12], *ib.*p.237(573C).

***προκισσάω,** *engender,* Epiph.*haer.*37.1(p.51.15; M.41.641D).

προκιχρ-άω, *lend in advance,* of God's action in Inc. ∼ᾷ τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων τὸν υἱόν, καὶ τόκον εἰσπράττεται δι' αὐτοῦ, πάσης ψυχῆς τὴν ἐξουσίαν Ephr.2.271E; monastic system ἔχει τὴν ζωὴν τὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος θεῷ διακονοῦσαν, καὶ ∼ᾷ ταύτην, ἵνα τὸν τόκον ζωὴν αἰώνιον ἀπολάβῃ *ib.*412D; μηδ' ὅτι νεκρὸν ἐγκλίνιον βλέπομεν, σχετλιάζωμεν· ἀλλ' ἐννοῶμεν ὅτι τὸ δάνειον ὁ ∼ῶν ἑκάστῳ τὴν πνοήν, ὁπότε βεβούλητο εἰσεπράξατο Andr.Cr.*or.*21(M.97.1284B).

προκοιμ-άομαι, *fall asleep before, predecease,* perf. and aor. ptcpl. οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ διδάσκαλοι οἱ κηρύξαντες τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, κοιμηθέντες…ἐκήρυξαν καὶ τοῖς προκεκοιμημένοις Herm.*sim.*9.16.5; ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη· ἣν πολλῷ μᾶλλον προσεῖναι τοῖς προκεκοιμημένοις ἁγίοις πρὸς τοὺς ἐν βίῳ ἀγωνιζομένους ἀναγκαῖον νοεῖν Or.*or.*11.2(p.322.15; M.11.449A); οἱ προκεκοιμημένοι ἅγιοι προσδοκῶντες καὶ τὴν ἐν σώματι τοῦ Χριστοῦ ἐπιδημίαν id.*Jo.*13.59(58; p.290.4; M.14.509C); προκεκοιμημένους πατριάρχας *ib.*28.21(16; p.415.32; 725A); commemoration of departed at eucharist μνημονεύομεν καὶ τῶν προκεκοιμημένων…ὅπως ὁ θεὸς ταῖς εὐχαῖς αὐτῶν…προσδέξηται ἡμῶν τὴν δέησιν. εἶτα καὶ ὑπὲρ τῶν προκεκοιμημένων ἁγίων πατέρων καὶ ἐπισκόπων, καὶ πάντων ἁπλῶς τῶν ἐν ἡμῖν προκεκοιμημένων Cyr.H.*catech.*23.9; *Lit.Jac.*(p.194.16); τῶν ἐν πίστει καὶ σφραγῖδι Χριστοῦ ∼ηθέντων *ib.*(p.218.22).

***προκοιτάω,** for προκοιτέω, *sleep in front of, guard,* Bas.Sel.*v.Thecl.*1(M.85.505C, v.l. προκοιτοῦσαι).

προκολάζω, *punish in advance,* Thphn.*chron.*p.243(M.108.612C).

προκομιδή, ἡ, 1. *carrying forth* for burial, *funeral procession,* Eus.*v.C.*1.22(p.18.25; M.20.937B); *V.Pach.A* 5(p.128.6); **2.** *production* of documents ἅπαξ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν κελεύσαντος προκομισθῆναι τὴν πρᾶξιν τῶν ὑπομνημάτων, οὐδεμίαν δεῖ ἀναβολὴν περὶ τὴν π. γενέσθαι CCP(448)*act.*(p.155.13; H.2.180E).

προκομίζ-ω, 1. *carry out* for burial, *A.Thom.*56(p.173.9); *Chron.Pasch.*p.287(M.92.716C); Ath.Scholast.*coll.*15 paratit.7(p.157); **2.** *adduce* in evidence, of writing by Nepos adduced in support of chiliasm, Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.24.4(M.20.693A); τὴν μὲν ἐπιστολὴν…οὐκ ἔχω προκομίσαι id.ap.Ath.*decr.*25(p.21.23; M.25.461B); Ath.*apol.sec.*28(p.107.32; M.25.293D); οὐ φεύγομεν τὴν…αὐθεντικὴν πίστιν…∼οντες αὐτήν Acac.Caes.ap.eund.*syn.*29(p.257.34; M.26.744B); **3.** *bring forward* as matter of accusation, Philost.*h.e.*2.11(M.65.476B); **4.** pass., of a law, *be brought in, promulgated,* (tr. Lat. *lata*) *Cod.Afr.*99.

προκοπή, ἡ, A. *advance, progress;* **1.** in gen. τὰ μὲν τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν διδασκαλίας τε καὶ ἐκκλησίας…ἐπὶ μεῖζον ἐχώρει προκοπῆς Eus.*h.e.*4.2.1(M.20.303C); of advance of time, Ammon.*Ac.*13:48(M.85.1544A); **2.** of spiritual and moral progress ἕκαστος γὰρ κατὰ τὴν ἰδίαν π. οἰκείαν ἔχει τὴν περὶ θεοῦ γνῶσιν Clem.*ecl.*57(p.153.28; M.9.725C); ref. angelic beings οὐδ' ὑπολείπεταί τις αὐτοῖς π., ἐξ ἀρχῆς ἀπειληφότων τὸ τέλειον ἅμα τῇ πρώτῃ γενέσει παρὰ τοῦ θεοῦ διὰ τοῦ υἱοῦ id.*exc.Thdot.*10(p.109.30; M.9.660C); of Jo. Bapt. ref. Jo. 1:29 Ἰησοῦς ἤδη βλέπεται ὑπὸ τοῦ μαρτυρήσαντος, ἐρχόμενος πρὸς αὐτὸν ἔτι προκόπτοντα…ἧς π. … σύμβολον ἡ ὠνομασμένη αὔριον Or.*Jo.*6.49(30; p.159.4; M.14.288A); ἐπιγινομένης τῆς π. καὶ ὁδευούσης ἐπὶ τὴν τελειότητα *ib.*32.15(9; p.449.34; 780B); ἐκκλησία…δυναμένη τῇ πλείονι π. κατανοεῖν αὐτοῦ τὴν θεότητα id.*schol.in Cant.*6:4(M.17.276D); π. … ἡ παρὰ τῆς σοφίας μεταδιδομένη τοῖς ἀνθρώποις θεοποίησις καὶ χάρις Ath.*Ar.*3.53(M.26.433B); δὸς ἔλεος καὶ οἰκτιρμὸν καὶ π. Serap.*euch.*11.4; ἐκ π. λαμβάνεις τὴν χάριν Cyr.H.*catech.*3.14; of manna as ἄρτος προκοπῆς opp. bread of Joshua's passover typifying bread of perfection, Or.*Jo.*6.45(26; p.154.31; M.14.280A); **3.** denied of God οὔτε π. οὔτε μείωσιν ἐπιδεχόμενον Alex.Al.*ep.Alex.*12(p.27.2; M.18.565A); τριάδα ἄκτιστον…μηδὲν ἐπείσακτον ἔχουσαν… ἢ ἐκ π. εἰς τὸ εἶναι ἐπανελθόν ‡Chrys.*Trin.*1(1.832B); **4.** of Son (ref. Sonship as attained κατὰ προκοπήν or ἐκ π.); **a.** asserted by Ebionites λιτὸν μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ κοινὸν ἡγοῦντο, κατὰ π. ἤθους αὐτὸ μόνον ἄνθρωπον δεδικαιωμένον Eus.*h.e.*3.27.2(M.20.273A); υἱὸν δὲ θεοῦ κατὰ π. Epiph.*haer.*30.18(p.358.4; M.41.436B); by Cerinthians Ἰησοῦν δὲ κατὰ π. Χριστὸν καλεῖσθαι λέγοντες id.*anac.*28(p.236.8; M.41.284B); by Alogi εἶναι μὲν πρότερον ψιλὸν ἄνθρωπον, κατὰ π. δὲ

εἰληφέναι τὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ προσηγορίαν id.*haer*.51.18(p.275.19; M.41.924A); in opinion ascribed to Paul. Sam. ἅγιος...γέγονεν ἡμῶν ὁ σωτὴρ ἀγῶνι καὶ πόνῳ τῆς τοῦ προπάτορος ἡμῶν κρατήσας ἁμαρτίας, οἷς κατορθώσας τὴν ἀρετὴν συνήφθη τῷ θεῷ, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πρὸς αὐτὸν βούλησιν καὶ ἐνέργειαν ταῖς τῶν ἀγαθῶν π. ἐσχηκώς ‡Paul.Sam. *fr*.3(p.339.15); οἱ ἀπὸ Παύλου...ὕστερον αὐτὸν μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν ἐκ π. τεθεοποιῆσθαι λέγοντες *Symb.Ant*.(345)4(p.252.29; M.26.729C); by Thdr. Mops. προέκοπτεν παρά τε θεῷ καὶ ἀνθρώποις, τῶν μὲν ὁρώντων τὴν π., τοῦ δὲ οὐχ ὁρῶντος μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπιμαρτυροῦντος καὶ συνεργοῦντος τοῖς γινομένοις Thdr.Mops.*fr.inc*.7(p.297.36; M. 66.980A); CCP(553)*anath*.12 = Justn.*conf.anath*.11(p.92.27; M.86. 1017A); by Nestorius ἕτερόν τινα παρ' αὐτὸν ἄνθρωπον...χρηματίσαι καὶ ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα καὶ κατὰ π. εἰς τοῦτο ἐλθεῖν, καὶ οὐχ ὑπέρ γε μόνων ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ προσενεγκεῖν ἑαυτόν Cyr.*expl. xii cap*.10(p.24.18; 6^1.156A); τὸν κατὰ π. παρ' αὐτοῦ θεοποιούμενον ἄνθρωπον Max.*opusc*.(M.91.45D); **b.** denied by orthodox υἱότητα, οὐ τρόπων ἐπιμελείᾳ καὶ προκοπῆς ἀσκήσει, ἀλλὰ φύσεως ἰδιώματι ταύτην λαχόντος Alex.Al.*ep.Alex*.8(p.25.2; M.18.560B); Ath.*decr*.16 (p.13.24; M.25.'449'(441)D); id.*Ar*.1.38(M.26.89B); ref. Phil.2:5–11 ποία π. καὶ βελτίωσις ἐν ταπεινώσει; *ib*.1.40(93D); Χριστὸς ἀληθής, οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἐκ π. εἰς ἱερωσύνην ἀνελθών Cyr.H.*catech*.11.1; οὐκ ἐκ δουλείας εἰς π. υἱοθεσίας ἐλθόντα *ib*.11.4; οὐκ ἐκ π. αὐξηθείς, ἀλλὰ τοῦτο γεννηθεὶς ὅπερ ἐστὶ νῦν *ib*.11.13; μὴ...νομισθῇ...εἰς π. ἐλθεῖν θεότητος *ib*.11.15; οὐδὲ ἐκ π. ἡ θέωσις Gr.Naz.*or*.25.16(M.35. 1221B); ἀεὶ βασιλεύς, ἀεὶ κύριος...οὐδὲν τούτων ἐκ π. γενόμενος Gr. Nyss.*Eun*.6(2 p.150.12; M.45.736D); denied by Eunomius οὐ κατὰ π. γενόμενος κύριος [but cf. τοῦτον...κύριον...ἐποίησεν ὁ θεός] Eun. *ib*.5(2 p.109.29; 689A); κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Εὐνομίου, οὐχὶ τῆς θεότητος κατὰ π. τι προσλαμβανούσης Gr.Nyss.*ib*.(p.135.4; 720A); Amph.*fr*.12(M.39.109A) cit. s. ἔκπτωσις; ref. Col.1:13 οἱ ληροῦντες ἐνταῦθα, μὴ νοοῦντες τὴν λέξιν, κατὰ π. ἀγάπης θεοῦ εἶναι τὸν υἱόν φασι Epiph.*anc*.50(p.59.15; M.43.104C); οὐκ ἄνθρωπος ἐλθὼν ἐν π. θεότητος *ib*.93(p.114.6; 185C); οὐδὲ...κατὰ π. ἐξ ἀνθρώπου γέγονε θεός †Chrys.*nativ*.(6.392B); οὐκ ἐκ π. θεός...ἀλλὰ δι' εὐσπλαγχνίαν ἄνθρωπος Procl.CP *ep*.2.14(M.65.872B); **5.** asserted of Christ as man, cf.Or.*hom.20 in Lc*.(p.135.9; M.13.1855B); ἐν αὐτῷ γὰρ ἦν ἡ σὰρξ ἡ προκόπτουσα καὶ αὐτοῦ λέγεται· καὶ τοῦτο ἵνα πάλιν ἡ τῶν ἀνθρώπων π. ἄπτωτος διὰ τὸν συνόντα λόγον διαμείνῃ...ὡς εἶναι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὴν π. Ath.*Ar*.3.53(M.26.436A); τῆς φύσεως ἡμῶν ἴδια...τὴν βρῶσιν, τὴν πόσιν...τὴν π. τῆς σωματικῆς ἡλικίας Gr.Nyss.*ep*.3(M.46. 1020D); cf.Or.*hom.14.10 in Jer*.(p.114.29; M.13.416B); cit. s. προκόπτω; Cyr.*Lc*.2:40(M.72.508B,C).

B. *stage of development* or *progress* εἰς τὸ συγγενὲς τῆς ψυχῆς θεῖόν τι καὶ ἅγιον μετοικίζει καὶ διά τινος οἰκείου φωτὸς διαβιβάζει τὰς π. τὰς μυστικὰς τὸν ἄνθρωπον Clem.*str*.7.10(p.41.28; M.9.480C); Or.*Cels*.3.71 (p.263.18; M.11.1013B); τῶν ἐν ἑκάστῃ ἀρετῇ π. ὁμωνύμως τῇ τελείᾳ ὀνομαζομένων id.*Jo*.32.15(9; p.450.22; M.14.781A); Cyr.H.*catech*.11. 4; Mac.Aeg.*ep*.(M.34.417B).

C. *preferment, position of dignity*; **1.** in gen. εἰλήφασι τὴν παρ' αὐτοῖς καλουμένην π. τοιαύτην ὥστε ἀποτεμεῖν ἀνθρώπων κεφαλάς Or. *hom.12.8 in Jer*.(p.94.22; M.13.389B); τῶν ἐν Ῥωμαϊκαῖς προκοπαῖς οὐ μικρᾶς ἐπειλῆπτο ἀξίας Eus.*m.P*.14(p.942.25; M.20.1453C); id.*h.e*. 7.15.2(M.20.676C); **2.** of eccl. ranks αἱ...κατὰ τὴν ἐκκλησίαν π. ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων Clem.*str*.6.13(p.485.28; M.9.328C); cf.Chrys.*hom.11.1 in 1Tim*.(11.605C).

***προκοπτικῶς**, *progressively*, or perh. *advantageously*, Didym.*Ps*. 2:10(M.39.1161B).

προκόπτ-ω, **A.** *advance, make progress*; **1.** trans., *advance*, i.e. help forward the process of making ~εις τὴν ὕλην τῷ τύπῳ Mel.*pass*. 38 p.6.21; **2.** of moral and spiritual progress ~ειν ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ κυρίου *2Clem*.17.3; Just.*dial*.2.6(M.6.477C); ὁ γὰρ σωτὴρ...ἐστι τῷ μὲν μηδέπω φθάσαντι ἐπὶ τὸ τέλος ἀλλ' ἔτι ~οντι ὁδός Or.*Jo*.6.19(11; p.128.26; M.14.233C); οὔτε ἡ ἐπιστήμη τοῦ θεοῦ ~ειν ἡμᾶς ἀναγκάζει, ἐὰν μὴ καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τὸ ἀγαθόν τι συνεισαγάγωμεν id.*princ*.3.1.23 (p.243.11; M.11.301B); id.*Cant*.2:13(p.240.29; M.17.265B); δεύτερον τὸ κῆπος κεκλεισμένος ἐρρέθη, τὸ μὲν ἐπὶ ~οντος, τὸ δὲ ἐπὶ τελείου id. *schol.in Cant*.4:12(M.17.272D); Meth.*symp*.1.2(p.10.17; M.18.41A); of progress of gospel, Eus.*d.e*.3.7(p.146.16; M.22.245C); **3.** ref. Sonship of Christ, heret. view that it was consequence of human progress denied, ref. doctrines of Paul of Samosata and others in rel. to Arianism τί γὰρ ἂν προκόψαι ἔχοι ἡ τοῦ θεοῦ σοφία; Alex.Al.*ep. Alex*.7(p.24.13; M.18.557D); ἐτόλμησαν γὰρ εἰπεῖν, ὅτι οὐχ ὁ προὼν λόγος, οὗτος ἐνηνθρώπησεν· ἀλλὰ ἄνθρωπός τις προκόψας, οὗτος ἐστεφανώθη Cyr.H.*catech*.12.3; asserted ref. high priesthood ἐγένετο γὰρ οὗτος, οὐκ ἀϊδίως προῆν—οὗτος ὁ κατὰ μικρὸν εἰς ἀρχιερέως προκόψας ἀξίωμα Nest.*hom.in Heb.3*:1(p.235.9; M.64.484B); **4.** of Christ as man, ref. Lc.2:52 εἰ γὰρ ἐκένωσεν ἑαυτὸν καταβαίνων ἐνταῦθα καὶ κενώσας ἑαυτὸν ἐλάμβανε πάλιν ταῦτα ἀφ' ὧν ἐκένωσεν ἑαυτόν, ἑκὼν κενώσας ἑαυτόν, τί ἄτοπον αὐτὸν καὶ προκεκοφέναι; Or. *hom.1.7 in Jer*.(p.6.28; M.13.264B); οὐ γὰρ καθ' αὑτὸν μόνον ὁ Ἰησοῦς προέκοπτεν..., ἀλλὰ καὶ ἐν ἑκάστῳ τῶν τὴν προκοπὴν ἐν σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παραδεχομένων ~ει Ἰησοῦς ἐν σοφίᾳ κτλ. *ib.14.10*(p.114. 28; 416B); τὸ ἐν σοφίᾳ ~ειν, οὐκ ἔστι τὴν σοφίαν αὐτὴν ~ειν, ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινον μᾶλλον ἐν αὐτῇ ~ειν. [Lc.2:52] αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ προέκοπτε. 'ἡ σοφία γὰρ ᾠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον', καὶ ἐν ἑαυτῇ τὸν οἶκον ~ειν ἐποίει Ath.*Ar*.3.52(M.26.433B); ὥσπερ...σαρκὶ πέπονθεν,...οὕτω καὶ ...σαρκὶ προέκοπτεν...ἐν αὐτῷ γὰρ ἦν ἡ σὰρξ ἡ ~ουσα καὶ αὐτοῦ λέγεται ...διὸ οὐδὲ εἶπεν, ὁ λόγος προέκοπτεν, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς...ὡς εἶναι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὴν προκοπὴν *ib*.3.53(433Cff.); τὸ γὰρ γεννηθὲν ἡμῖν παιδίον Ἰησοῦς, ὁ ἐν τοῖς δεξαμένοις αὐτὸν διαφόρως ~ων...καθὼς ἂν ὁ χωρῶν αὐτὸν ἱκανῶς ἔχῃ, τοιοῦτος φαίνεται, ἢ νηπιάζων, ἢ ~ων, ἢ τελειούμενος Gr.Nyss.*hom.3 in Cant*.(M.44.828D); discussion, Thdr. Mops.*fr.inc*.7(p.297.30ff.; M.66.980A,B); ἐν σοφίᾳ ~ειν ἂν λέγοιτο, οὐ προσθήκην σοφίας δεχόμενος, καθ' ὃ νοεῖται θεὸς ὁ ἐν πᾶσι παντέλειος ...ἀλλὰ τοῦ...λόγου τῇ τοῦ σώματος ἡλικίᾳ συνεκτείνοντος κατὰ βραχὺ τῆς σοφίας τὴν ἔκφανσιν. ~ει δὲ ἡλικίᾳ μὲν σῶμα, σοφίᾳ δὲ ψυχή· θεότης γὰρ οὐδετέραν ἐπίδοσιν ἐπιδέχεται Cyr.*Lc*.2:40(M.72.508B); οὐ καθὸ λόγος ἐστὶ ~ειν λέγεται, ἀλλὰ καθὸ γέγονεν ἄνθρωπος· καὶ φύσιν πεφόρηκε τὴν τούτου δεκτικήν id.*thes*.28(5^1.249B); ὥσπερ δι' ἡμᾶς ἐταπείνωσεν ἑαυτόν, οὕτω δι' ἡμᾶς ἐπιδέχεται τὸ ~ειν, ἵνα πάλιν ἡμεῖς ἐν αὐτῷ προκόπτωμεν ἐν σοφίᾳ *ib*.(251A); ἡ τὴν ἀνθρώπου φύσιν ἐνδυσαμένη σοφία...τὸν ἀναληφθέντα ναὸν ~ειν......ἐποίει...οὕτως ἐν σοφίᾳ προέκοπτεν ἡ ἀνθρωπότης...προέκοπτεν οὖν ἡ φύσις ἡμῶν ἐν τῇ σοφίᾳ ...ἐπειδὴ γὰρ τῇ σαρκὶ τὸ ~ειν ὀφείλεται, λεγέσθω ~ειν ὡς ἐν αὐτῇ γενόμενος...οὕτω κἂν ~ειν λέγηται, προκοπὴν οὐδεμίαν ἐπιδεχόμενος ὡς θεός, διὰ τὸ ~ειν ἐν αὐτῷ τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ σάρκα τοῦτο λέγεται *ib*. (251Eff.); μηδ' αὖ ἐκεῖνο...τολμήσῃς εἰπεῖν, ὅτι τὸ ~ειν...τῷ ἀνθρώπῳ προσάψομεν. τοῦτο γάρ...ἐστὶν ἕτερον οὐδὲν ἢ διελεῖν εἰς δύο τὸν ἕνα Χριστόν. ... ~ειν...λέγεται...τὰ τῆς ἀνθρωπότητος ἴδια διὰ τὴν εἰς ἄκρον ἕν ωσιν εἰς ἑαυτὸν εἰκότως ἀναλαβών id.*hom.pasch*.17(5^2 230Aff.).

B. *be promoted*, of angels προκόψουσιν εἰς ἣν ἐκεῖνοι ἀπολελοίπασι τάξιν Clem.*ecl*.56(p.153.23; M.9.725B); of S. Peter σκηνοποιὸς ἐξ ἁλιέων προέκοπτε Procl.CP *or*.8.2(M.65.765B); of eccl. rank οὐκ ἔτι τὸν ἀναγνώστην περαιτέρω ~ειν, ἀλλὰ μένειν ἀπρόκοπον †Jo.Jej.*poenit*. (M.88.1909B).

***προκορυφαῖος, ὁ,** *first leader*; of S. Andrew, *Hymn*.(*AS* 1 p.556).

***προκοσμέω,** *adorn beforehand* θυγατέρα δὲ καλοῦσιν τὴν ἐκκλησίαν, ἅτε δὴ αὐτὴν προκοσμιθεῖσαν τῷ οὐρανίῳ νυμφίῳ Or.*Ps*.44:11–14 (p.43; perh. for προκοσμηθεῖσαν).

προκόσμιον, τό, *ornament*, Gr.Nyss.*or.dom*.1(p.24.10; M.44. 1133C).

προκόσμιος, *before the worlds*, of Logos φῶς τὸ π. καὶ τὴν πρὸ αἰώνων...σοφίαν Eus.*h.e*.1.2.3(M.20.53B); οὐσία τις π. ζῶσα καὶ ὑφεστῶσα *ib*.1.2.14(60B); μόνος...λόγος ὢν θεοῦ π. id.*d.e*.1.10(p.47.3; M.22.89A); λόγος ὢν π. καὶ σωτήρ id.*l.C*.2(p.199.19; M.20.1325B); of glory of Logos τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐξουσίαν Ἀστέριος δόξαν ὀνομάζει, καὶ οὐ δόξαν μόνον ἀλλὰ καὶ π. δόξαν, οὐκ ἐννοῶν ὅτι μήπω τοῦ κόσμου γεγονότος οὐδὲν ἕτερον ἦν πλὴν θεοῦ μόνου Marcell.*fr*.93 ap.Eus. *Marcell*.2.2(p.40.6; M.24.792A); ἡ δὲ π. ... δόξα, ᾗ ὁ μονογενὴς θεὸς ἐνδοξάζεται, οὐκ ἂν ἄλλη τις εἴη...παρὰ τὴν δόξαν τοῦ πατρός Gr.Nyss. *Apoll*.53(M.45.1252D); Christol. οὐ γάρ τοι φαῖεν ἂν οἶμαί που π. δόξαν ὡς ἰδίαν αἰτεῖν τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαβίδ...τεχθέντα Cyr.*Chr. un*.(5^1.742C); πῶς ὡς δόξης ἐπιδεὴς τὴν π. αὐτοῦ δόξαν αἰτεῖ; ἐπειδὴ γὰρ γέγονεν ἄνθρωπος id.*apol.Thdt*.55(p.131.13; 6^1.225C); Leont.H. *Nest*.5.1(M.86.1724D); of Christ's divine nature, Thdt.*eran*.3(4.213); ref. Nestorius' teaching πῶς οὖν...π. ὁ ἐκ τῆς...παρθένου κατὰ σὲ νοούμενος ἄνθρωπος ἰδικῶς; Cyr.*Nest*.5.1(p.94.21; 6^1.124C); in *reductio ad absurdum* of Eunomian exegesis of Ac.2:36 μὴ π. ὁ σταυρός; Gr.Nyss.*Eun*.6(2 p.144.28; M.45.129D); of H. Ghost τὸ προαιώνιον καὶ π. πνεῦμα τοῦ θεοῦ Didym.*Trin*.2.7(M.39.576A).

***προκουράτωρ, ὁ,** (Lat. *procurator*) **1.** *procurator, financial agent* ἐπίσκοποι καὶ πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι...μὴ γένωνται...π., μηδὲ ἔκ τινος αἰσχροῦ ἢ ἀτίμου πράγματος τροφὴν πορίζωνται *Cod.Afr*.16; **2.** *church official*, ? in charge of church funds προνοοῦντος κυριακοῦ τοῦ...πατριάρχου καὶ Ῥομάνου τοῦ...πρεσβυτέρου, π. καὶ ἐκκλησιεκδίκου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως *IGC As.Min*.225 (Didyma 602).

***πρόκουρσον, τό,** (cf. Lat. *procursus*) *vanguard*, *Chron.Pasch*. p.392(M.92.1005B).

προκρατ-έω, 1. *be prevalent beforehand* ἡ κιβωτὸς...ἠρκεῖτο...ἀντὶ πάσης παρατάξεως εἰς βοήθειαν, εἰ μή τις ἦν...~ήσασα ἁμαρτία Ath.

ep.Marcell.32(M.27.44D); **2.** *prevail formerly* τὴν ~ήσασαν εὐαγῆ διαγωγὴν τῆς ζωῆς Thdr.Stud.*epp*.2.146(M.99.1457D).

πρόκριμα, τό, *prejudgement* τί ἂν γένοιτο π. χεῖρον οὕτω φανερῶς ...ἐπιφερόμενον τῇ ἐκείνων δίκῃ, ἢ τὸ τούτους, οὓς ἀνῃρῆσθαι ἔλεγον, ζῆν τε καὶ τοῦ βίου ἀπολαύειν Const.ap.Ath.*apol.sec*.68(p.146.14; M.25.369B); ἡμεῖς ὑπὲρ ἀκριβείας οὔτε ὑμῖν οὔτε τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν γράψασι π. ποιοῦντες προετρεψάμεθα τοὺς γράψαντας ἐλθεῖν Jul.Papa *ep.Dian.* *ib*.23(p.104.38; 288A); κἂν ὀλίγοι τινὲς ἀντιλέγωσι ταύτῃ τῇ πίστει, οὐ δύνανται π. ποιεῖν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ Ath.*ep.Jov*.2(M.26.817A)ap. Thdt.*h.e*.4.3.9; οὐδὲ γὰρ π. τι ἠδυνήθη γενέσθαι ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν Ἀριμηνῷ συναχθέντων Dam.Papa *ep.Illyr*.ap.Thdt.*h.e*.2.22.9(3.883); αὐτῷ τῷ συμβόλῳ τῷ παρὰ τῶν ἀποστόλων εἰσηγηθέντι π. φέρειν Leo Mag.*ep*.45.2(p.47.32; M.*PL*.54.836B); τὰ ἐξ ἀνάγκης λεγόμενα, οὐδὲ εἰς νόμον γίνονται, οὔτε εἰς π. τῆς ἐκκλησίας Anast.S.*hod.* 11(M.89.193D).

προκριματίζ-ω, *prejudice,* (tr. Lat. *praejudico*) *Cod.Afr*.119; οὐδαμῶς...τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ~ομένου κανόνος Martin.*ep*.9(M.*PL*.87.171D).

πρόκρισις, ἡ, *preliminary judgement*; of God's frequent judgements opp. final judgement, Clem.*str*.7.2(p.10.4; M.9.416B); καλὴ ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ, ἥ τε διάκρισις ἡ τῶν πιστῶν ἀπὸ τῶν ἀπίστων ἥ τε π. ὑπὲρ τοῦ μὴ μείζονι περιπεσεῖν κρίσει ἥ τε κρίσις παίδευσις οὖσα id.*ecl.* 40(p.148.28; M.9.717C).

***προκριταία, ἡ,** *previous choice,* Ephr.3.195F.

πρόκριτος, *chosen before* others; **1.** masc. as subst., *chief, leader*; of S. Peter ὁ π. τῶν ἀποστόλων Petr.Al.*ep.can*.9(M.18.484D); Didym.*Ps*.9 proem.(M.39.1188C); Nil.*Magn*.8(M.79.980C); νομικὸς...καὶ προκριτότερος Dam.*troph*.4.1(p.216.6); **2.** neut. as subst., *preeminence* τὸ π. τῆς παρθενίας Epiph.*anc*.98(p.119.16; M.43.196A); Cyr.*Am*.60(3.317B; πολλοί Aubert).

προκρούω, *offend,* Isid.Pel.ap.*cat.Lc*.18:10(p.133.14,18); conj. for προσκεκρουκότας, Anast.S.*hex*.12(M.89.1052B).

***προκτεατίζομαι,** *possess formerly,* †Apoll.*met.Ps*.73:2(M.33.1417A).

***προκτίζω,** *create before* ἐγὼ Ἰακὼβ...ἄγγελος θεοῦ εἰμι ἐγώ, καὶ... Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ προεκτίσθησαν πρὸ παντὸς ἔργου Jewish apocryphon ap.Or.*Jo*.2.31(25; p.88.25; M.14.168D); ref. Son πρωτότοκος δὲ πάσης κτίσεως, οὐ διὰ τὸ προεκτίσθαι αὐτῆς (ἐπεὶ ἂν πρωτόκτιστος ἐκλήθη) ἀλλ' ὡς τῇ προγνώσει...πρὸ παντὸς δημιουργήματος ἀπὸ τῆς ἁγίας παρθένου τεχθείς Didym.*Trin*.3.4(M.39.832A); φατε [sc. Arians] ἀσεβῶς βλασφημοῦντες εἰς ποίησιν τῶν κτιστῶν φυσέων προεκτίσθαι αὐτόν Gel.Cyz.*h.e*.2.15.2(M.85.1257C).

***προκυλίνδημα, τό,** *unrolling, unfolding,* Synes.*insomn*.15(p.178.3; M.66.1309D).

***προκυοφορέω,** *engender,* Cyr.*glaph.Gen*.3(1.79C); id.*Jo*.4.7(4.431E).

προκύπτ-ω, *emerge*; of begetting of Son, Cyr.*Jo*.1.3(4.29A); σοφίας τοῦ θεοῦ...ἰδίως μὲν καὶ καθ' ἑαυτὴν ὑφεστώσης, ~ούσης δ' οὖν ὅμως κατὰ τὸν ἄρρητον τῆς γεννήσεως τρόπον ἐκ πατρός *ib*.1.5(45B); τὸ θεῖον ἐκ πατρὸς προέκυψε γέννημα *ib*.1.10(105E); λόγος ἐκ τοῦ γεννήσαντος νοῦ ~ων *ib*.2.5(197C).

προκυρόω, *sanction beforehand,* Eus.*p.e*.10.4(468D; M.21.780C); Ephr.2.271E.

πρόκωπος, *drawn* (of a sword), Gr.Nyss.*Eun*.12(1 p.217.8; M.45.909B).

***πρόλαβα, τά,** *anticipations* τοῦ ἀντιχρίστου τὰ π. φέρουσι Thdr. Stud.*epp*.1.50(M.99.1093D).

προλαμβάν-ω, 1. *prefer, take by preference,* of S. John in rel. to Synoptists Ἰωάννης...~ει τῶν ῥηθέντων τὰ μὴ ῥηθέντα Epiph.*haer*.51.19(p.276.8; M.41.924B); of gentiles in rel. to Jews παιδευθέντες γὰρ οἱ ἐξ Ἰουδαίων τὸ μυστήριον...ἐξέπεσον· οἱ δὲ οὐδέποτε ἀκηκοότες οἱ ἐξ ἐθνῶν, προελήφθησαν Cyr.*Ps*.35:7(M.69.920A); **2.** *anticipate* προλαβοῦσα ἡ κακία...προαπέστειλε Σίμωνα *Hom.Clem*.3.59; προλαβὼν γὰρ αὐτὸς ἑαυτοῦ ταύτην ἀφείλετο τὴν ἀπολογίαν Chrys.*sac*.4.1(p.97.3; 1.402A); ‡Nil.*perist*.11.3(M.79.908C); of God anticipating human prayer ἑκούσιος δὲ ἡ τῶν ἀγαθῶν μετάδοσις αὐτῷ, κἂν ~ῃ τὴν αἴτησιν Clem.*str*.7.7(p.32.2; M.9.457C); ~εις ἀεὶ τὰς αἰτήσεις Thdt.*Ps*.58:11(1.995); of God in Creation τὰ μὴ ὄντα προλαβὼν...ὡς ἤδη ὄντα...θεωρεῖ Eus.*e.th*.2.6(p.103.29; M.24.908A); of prophetic anticipation ἃ γὰρ προλαβὼν μέλλειν γίνεσθαι...ἔφη Just.*dial*.35.2(M.6.549C); Eus.*d.e*.6.15(p.269.31; M.22.444B); of anticipating a formal judgement, Jul.Papa *ep.Dian*.ap.Ath.*apol.sec*.30(p.109.7; M.25.297B); *ib*.34(p.112.17; 305A); Chrys.*hom.84.3 in Mt*.(7.801B); **3.** *take initiative in* προέλαβον παρακαλεῖν ὑμᾶς Ign.*Eph*.3.2; τοῖς ψευδῶς προειληφόσιν εἰδέναι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὄνομα Iren.*haer*.5.30.1(M.7.1204C); Ἐβίων καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν προὔλαβον ἑαυτοὺς κατατέμνοντες Epiph.*haer*.30.26(p.369.18; M.41.452A); of God in typological revelations ~οντος πρὸ τῶν ἰδίων καιρῶν τὰ μυστήρια χαρίζεσθαι ὑμῖν τοῦ θεοῦ Just.*dial*.131.4(M.6.781A); **4.** *prevent, forestall,* Chrys.*pan. Macc*.1.1(2.629E); προσκυνεῖται...πολλὰ τῶν ἀλόγων· οὐκοῦν πάντα ἂν προσεκυνήθη, μὴ προλαβούσης τῆς κρεωφαγίας Diod.*Gen*.9:3(M.33.1572D); **5.** *arrive before time* τῶν ~όντων εἰς τὰ δεῖπνα Chrys.*hom.7.2 in Col*.(11.373D); **6.** pass., *be preoccupied* οὐδ' οἰκίας οὐδὲ πόλεις... εὐχερῶς βούλονται καταλιπεῖν οἱ προληφθέντες αὐτοῖς Or.*Cels*.1.52(p.103.12; M.11.757A); Chrys.*hom.6.4 in 2Tim*.(11.697E); esp. with evil things τί οὖν ἐὰν προληφθῶ; φησί. κάθαρον σαυτόν id.*hom.51.5 in Mt*.(7.526D); id.*hom.24.1 in Heb*.(12.220C); Philox.*ep*.24(p.175); hence *be prejudiced* προείληπτο τῇ κατὰ τοῦ δόγματος ἡμῶν διαβολῇ Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.60.2; M.45.288D); **7.** *take for granted, assume* χρὴ δὲ προειληφέναι τοὺς ἐπὶ σωτηρίᾳ σπεύδοντας ὡς ἄρα χρήσεως... ἕνεκεν ἡ πᾶσα ἡμῖν κτίσις Clem.*paed*.2.3(p.180.21; M.8.437B); Meth. *arbitr*.5.1(p.157.7; M.18.249B); *Hom.Clem*.2.36; **8.** *precede,* Clem.*str*.4.21(p.306.2; M.8.1341A); ἐν τῷ προλαβόντι ψαλμῷ Or.*Ps*.18:12(p.474); αἰτοῦμαι...μὴ...τῇ τάξει τῶν προλαβόντων τὸ πλέον νέμοντας, ἀποφράττειν τὰς ἀκοὰς τοῖς ὑστέροις Eun.ap.Bas.*Eun*.1.3(1.210C; M.29.508A); κατὰ τὴν προλαβοῦσαν ἀκολουθίαν Gr.Nyss.*hex*.(M.44.85B); id.*infant*.(M.46.164C); δοκεῖ μὴ ἀκολουθεῖν τοῖς προλαβοῦσιν ὁ...λόγος Cyr.*Ps*.18:8(M.69.832A); προλαβόντων ἐξηγητῶν id.*Is*.4.4(2.668A); ἵνα τοῖς προλαβοῦσι τὰ ἐσόμενα βεβαιώσῃ Thdt.*Jon*.proem.(2.1461); of the departed ποῦ...εἰσὶν αἱ προλαβοῦσαι τῶν ἀνθρώπων ψυχαί; ‡Ath. *qu.Ant*.19(M.28.609A); οἱ ἐκεῖ προλαβόντες Anast.S.*defunct*.(M.89.1196B); **9.** ptcpl., of time, *past* ἐν τῷ προλαβόντι χρόνῳ Thdt.*Jer*.49:8(2.603); Jo.Mal.*chron*.18 p.429(M.97.633B).

προλάμπω, 1. *shine forth,* met. ~ειν τῆς προρρήσεως τὴν ἰσχὺν Chrys.ap.*cat.Mt*.24:22(p.199.32) for διαλ- id.*hom.76.2 in Mt*.(7.634B); Ζεβεδαίου...παῖς καὶ Σαλώμης προέλαμψεν Sophr.H.*or*.9(M.87.3364B); Thphyl.*exc.gent*.3(p.480.17; M.113.940B); **2.** *shine out from amongst* οὐκ ἀρχιερέων ~ουσι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν μαρτύρων διακοσμοῦσι χορόν Thdt.*ep*.145(4.1252); **3.** *shine in front of* ~ειν τῶν πραττομένων ὑπομνημάτων τυπώσαντες τὸ θεοφιλὲς γράμμα τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας [i.e. emperor] CEph.(431)*act*.1(*ACO* 1.1.3 p.4.17; H.1.1441D); **4.** *be clear in advance* καὶ τὰ λοιπά, ὥσπερ ~ει *ib*.(H.1.1396C; *ACO* 1.1.2 p.36.15 om.); **5.** *outshine* ~ει τῶν ἀστέρων *Ev.Barth*.4.5(*RB* p.327); *Hymn*.(*AS* 1 p.545); Thdr.Stud.*epp*.1.16(M.99.960C); **6.** *be distinguished before* ἐνίας τῶν προλαμψάντων φωνὰς παραιτεῖσθαι Leont.B.*arg.Sev*.(M.86.1929C); Jo.Thess.*dorm.BMV* 1.3(p.379.17).

***προλανθάνω,** *go unobserved,* †Apoll.*met.Ps*.138:3(M.33.1521B).

προλεαίν-ω, 1. *make smooth in advance* ~ούσης τὴν...ὁδὸν τοῦ βίου †Chrys.*hom.prec*.1(2.779E); **2.** *conciliate beforehand* π. ... τοῦ ἀκροατοῦ τὴν ψυχήν Chrys.*hom.16.10 in Mt*.(7.219C); id.*hom.11.5 in 1Cor*.(10.94B); Thdt.*Col*.1:4(3.474).

προλέγ-ω, 1. *speak of as prior, assign priority to* Πλωτῖνος...τὴν ὕλην σαφῶς πάνυ ~ει, καὶ τὸν Ἀναξαγόραν κωμῳδεῖ ὅτι μὴ ~ει Aen. *dial*.(M.85.964A); **2.** *prophesy*; of OT prophets, *1Clem*.34.3; προλέλεκται ἐν ταῖς...προφητείαις Just.*1apol*.54.9(M.6.409C); Tat.*orat*.20(p.23.3; M.6.852B); of David, Didym.*Ps*.4:1(M.39.1165B).

προλείπω, *forsake,* of dying κόσμου πλάνην προλιπών *IG* 14.463 (Rome); Philost.*h.e*.11.2(M.65.596B).

***προλειτουργέω,** *exercise sacred ministry previously,* Pulch.*ep. Leon*.(p.9.38; M.*PL*.54.908B).

***προλεκτικός,** *prophetical,* ‡Paul.Sil.*therm.Pyth*.(M.86.2264).

πρόλεξις, ἡ, *prophecy, M.Perp*.21(p.93.7).

προλευκαίνω, *whiten beforehand*; of artists who whiten walls in preparation for frescoes, Bas.Sel.*or*.1.2(M.85.29C).

πρόλημμα, τό, 1. *anticipation of gain* or *reward,* Tat.*orat*.3(p.4.17; M.6.812B); ‡Just.*ep.Zen.et Ser*.4(M.6.1188A); **2.** *advantage* τὸ τῶν Ῥωμαίων βασίλειον πολλὰ π. ἔχει ἐν τούτῳ, ὡς καὶ πρῶτον ὄν, καὶ πρῶτον πιστεῦσαν εἰς Χριστόν Cosm.Ind.*top*.2(M.88.113D); **3.** *preconception, prejudice,* Tat.*orat*.27(p.28.24; M.6.864B); μηδὲ τοῖς π. πιστεύσητε Jul.Papa ap.Ath.*apol.sec*.34(p.112.25; M.25.305B); ‡Just. *ep.Zen.et Ser*.1(M.6.1184A, v.l. πρόβλημα); **4.** *predisposition* ἔνδυμα οὖν εἰ βούλεσθε γενέσθαι θείου πνεύματος, σπουδάσατε πρῶτον ἐκδύσασθαι τὸ ῥυπαρὸν ὑμῶν π. *Hom.Clem*.8.23.

προληπτικός, 1. *anticipatory* τὰ προληπτικῷ παρατεθειμένα *cat. Apoc*.2:23(p.214.21 conj. προληπτικῶς); **2.** *inclined to be prejudiced* τὸν φιλέριστον καὶ π. τρόπον Adam.*dial*.4.13(p.170.2; M.11.1828D).

προληπτικῶς, *by anticipation,* Or.*comm.in Mt*.14.7(p.290.35; M.13.1200A); Philox.*ep*.24(p.175).

πρόληψις, ἡ, 1. *preconception* τῶν κατὰ κοινὴν π. ... ὀνομαζομένων θεῶν Athenag.*leg*.5.1(M.6.900A); πᾶν μὲν ἔθνος...μίαν ἔχει καὶ τὴν αὐτὴν π. περὶ τοῦ καταστησαμένου τὴν ἡγεμονίαν Clem.*str*.5.14(p.417.6; M.9.197A); εἰ δὲ ἀλλοῖα φαίνεται, οὐκ ἔτι ἔμεινεν ἐπὶ τῆς π., ἐλέγξαντος

αὐτὰ τοῦ λόγου Dion.Al.ap.Eus.*p.e.*6.9(272A; M.21.461B); τὰ δὲ τοῦ νόμου ἰδίᾳ π. ἀλληγορεῖ *Hom.Clem.*2.22; πρὸς τὰς π. ἡ ἑκάστου ψυχὴ ἰδέας δαιμόνων ἀπεικονίζει *ib.*9.16; κοινὴ ἡ π. πᾶσιν ὁμοίως Χριστιανοῖς ἐνυπάρχει...περὶ τοῦ φῶς εἶναι τὸν υἱόν Bas.*Eun.*2.25(1.261E; M.29.629A); τὰς κοινὰς περὶ θεοῦ π. Proc.G.*Is.*2:1–4(M.87.1873C); Dion.Ar.*d.n.*4.12(M.3.709B); in Epicurus' definition of πίστις; π. διανοίας αὐτὴν εἶπε. τὴν δὲ π., προσλαβοῦσαν τὴν γνῶσιν, κατάληψιν γίνεσθαι Thdt.*affect.*1(p.26.11; 4.717); **2.** *preoccupation* μηδεμίαν π. ἔχωμεν κατὰ διάνοιαν· τότε γὰρ ἡ χάρις τοῦ...πνεύματος ἀνάπαυσιν εὑροῦσα ἐν ἡμῖν...φωτιεῖ τὰς καρδίας Ephr.1.226F; ἡνίκα ψυχὴ πάθη πρόληψιν ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν id.1.263F; Max.*ep.*22(M.91.605C); **3.** *predisposition* τὴν προαίρεσιν ἀπαγγέλλεις τὴν σήν, ὡς οὐ προλήψει κρατούμενος Meth.*arbitr.*4(p.156.3; M.18.248D); συνηθείᾳ καὶ π. πολλῇ Mac.Aeg.*hom.*4.8(M.34.477D); Chrys.*hom.20.2 in Heb.*(12.189B); πολεμήσωμεν πάθεσι τοῖς κατὰ πρόληψιν Marc.Er.*opusc.*1.139(M.65.921D); ἔστι κακία καρδιακῶς κατέχουσα διὰ τὴν χρονίαν π. *ib.*1.184(928B); Jo.Clim.*scal.*18(M.88.932B); Thal.*cent.*3.6(M.91.1448C); **4.** *prejudice* μὴ προλήψει μηδ' ἀνθρωπαρεσκείᾳ...κατεχομένους Just.*1apol.*2.3(M.6.329B); κακῆς π. αἴτιοι id.*dial.*17.1(M.6.512B); χαλεπὸν γὰρ φιλονεικίᾳ καὶ π. πρὸς τὸ ποιῆσαι καὶ τοῖς ἐναργέσιν ἀντιβλέψαι Or.*Cels.*1.52(p.103.5; M.11.757A); τὴν π. ἀποθέμενος, εὐγνωμόνως πρὸς ἕκαστον...ἀποκρίνου Adam.*dial.*4.3(p.142.11; M.11.1809B); πᾶσαν ἀπεδυσάμην π. Ἰουδαϊκήν Chrys.*comm.in Gal.*1:14(10.673B); Thdt.*eran.* proem.(4.4); Jo.D.*Gal.*1:1(M.95.776D); **5.** *anticipation*, Clem.*paed.*1.6(p.107.5; M.8.284B); πίστις δὲ...π. ἑκούσιός ἐστι id.*str.*2.2(p.117.9; M.8.940A); προλήψει φιλεῖν [i.e. in hope of reward] Chrys.*hom.1.2 in 1Thess.*(11.427C); of Inc. οὐκέτι κατὰ ἀνάγκην ἐφαίνετο...ἀλλὰ κατὰ χάριν, οὐ φόβῳ καὶ π. παρὰ προσδοκίαν...εἰς τὸ δῆλον καθιστῶν τὴν ἑαυτοῦ ὀπτασίαν Epiph.*haer.*26.12(p.291.23; M.41.352B); **6.** a rhetorical figure, cf. *prolempsis est praesumptio, ubi ea quae sequi debent, anteponuntur*, Isid.H.*etym.*1.36.2; **7.** *taking in addition, assumption* of humanity by Son τὸν αὐτὸν ἐν π. ψυχῆς καὶ σώματος Flav.CP ap.Leont.H.*monoph.*(M.86.1888A) for προσλήψει id.*ep.Thds.*(p.35.17; M.65.892B); ἐπίβλεψον τῷ μαργαρίτῃ, καὶ βλέπεις τὰς δύο φύσεις συνέχοντα· φαιδρότατός ἐστι διὰ τὴν θεότητα, λευκὸς διὰ τὴν π. Ephr.Ant.*fr.*(M.86.2109B); ἵνα μὴ ταῖς...φρενοβλαβείαις περιπέσωμεν, ὁρῶντες...εἰς τὸν κυριακὸν ἔνθεον ἄνθρωπον τὰς...τοσαύτας...ἐναλλαγάς τε καὶ π. Anast.S.*hod.*13(M.89.228A); εἷς γὰρ ὁ...λόγος...καὶ μετὰ τὴν π. τῆς σαρκὸς ὑποστατικῶς Jo.D.*disp.*(M.96.1345B).

προλογισμός, ὁ, *forethought*, Hipp.*haer.*10.14(p.275.29; M.16.3430C).

πρόλογος, ὁ, 1. *preface*, ‡Ath.*dial.Trin.*2.29(M.28.1201B); **2.** *proper antiphon* or *gradual*, sung before Gospel ὁ π. τοῦ ἀλληλούια *Lit.Marc.*(Brightman, p.118.19).

προλυπέω, *grieve* or *injure previously*, Gr.Nyss.*or.dom.*5(p.110.20; M.44.1189B); id.*Trin.*2(p.72.9; M.32.685B).

***προλύπη, ἡ,** *distress*, Ath.Scholast.*coll.*10.2(p.114).

προλυσσάω, *suffer from mad craving*, Gr.Nyss.*hom.4 in Eccl.*(M.44.672B).

***προμάζιον, τό,** *apron*, Ephr.2.298C.

***προμακαρίζομαι,** *be called blessed beforehand*, Eus.*fr.Lc.*1:55(M.24.536C).

***προμακροημερεύω,** *live a long life*, Thdr.Stud.*epp.*1.29(M.99.1005C).

***προμαλακτήρ, ὁ,** *one who softens* or *weakens in advance*, met. πορνεία...π. καρδίας ‡Nil.*vit.*2(M.79.1141B).

προμαλάσσω, *soften beforehand, make supple beforehand*, ref. conversion of S. Paul οὐκ εὐθέως πάντα αὐτῷ ἀποκαλύπτει, ἀλλὰ μόνον π. αὐτοῦ τὴν διάνοιαν Chrys.*hom.19.3 in Ac.*(9.156D); προμαλάσσων, ὁ, *massage-room* where bathers were rubbed before bathing, Thdr. Lect.*fr.*(M.86.221B).

προμάντιον, τό, *prediction*, *Orac.Sib.*3.227.

***προμάξιον, τό,** *towel*, Ephr.3.289A.

***προμάρτυρ, ὁ,** *previous witness*, Jo.D.*haer.*101(M.94.768B; ? for προμάρτυς).

***προμαρτυρ-έω, 1.** *testify to in advance*, Tit.Bost.*Man.*1.17(M.18.1089D); **2.** med., *make representations beforehand* ~ούμενοι τῷ βασιλεῖ τὰ...συμφωνηθέντα μὴ διαστραφῆναι Thphn.*chron.*p.305(M.108.744A, v.l. προμαρτυρόμενοι); **3.** *warn previously*, Jo.Scholast. *coll.cap.*71(p.389).

***προμαρτυρία, ἡ,** *protestation* (tr. Lat. *protestatio*), *Cod.Afr.*97.

προμαρτύρομαι, 1. *testify to beforehand*, Eus.*l.C.*17(p.256.33; M.20.1436A); Bas.Sel.*or.*1.2(M.85.32A); †Gr.II Papa *ep.Leon.*2(H.4.13A); **2.** med., *make representations beforehand* (tr. Lat. *protestatos*), *Cod.Afr.*97.

***προμάρτυς, ὁ,** *first martyr*, Or.*mart.*14(p.14.3).

***προμαστίζω,** *punish beforehand*, Thphn.*chron.*p.354(προσμ- M.108.852B); Thdr.Stud.*epp.*2.59(M.99.1273B).

προμαχεών, ὁ, *champion*, of Christ τὸν πολυύμνητον π. ‡Chrys.*hom.*6(13.214C).

προμάχομαι, *fight previously*, Proc.G.*2Reg.*21:15(M.87.1141B).

***προμεθίστημι,** intrans., *die previously* προμεταστάντι...σοι *Hymn.*(*AS* 1 p.623).

προμελετ-άω, 1. *practise beforehand*, Clem.*ecl.*29(p.146.9; M.9.713C); Ath.*gent.*10(M.25.21B); Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τοσοῦτον συνειστήκει, ἵν' ἐκεῖ ~ῶσι τῆς ἀληθείας τοὺς τύπους id.*inc.*40(M.25.165A); ref. baptism τὸ ἐν τῷ ὕδατι ~ῆσαι τὴν τῆς ἀναστάσεως χάριν Gr.Nyss.*or.catech.*35(p.136.7; M.45.89D); ~ᾶν τὸν ἐλπιζόμενον βίον διὰ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ζωῆς id.*hom.4 in Cant.*(M.44.856D); **2.** *dwell upon, meditate on beforehand*, Clem.*str.*6.18(p.517.34; M.9.400B); Cyr.*Jo.*9(4.748E).

***προμελέτησις, ἡ,** *preliminary training* ἡ προπαρασκευὴ ἡ διὰ τοῦ νόμου, καὶ π. εἰς εὐσέβειαν †Bas.*Is.*142(1.479A; M.30.349C); of Law, Cyr.*ador.*8(1.272B); of OT types, id.*Jo.*2.1(4.157A); of shepherd's life as training for human sovereignty, id.*glaph.Gen.*1(1.15B).

***προμελῳδέω,** *sing of in expectation*, ‡Caes.Naz.*dial.*128(M.38.1025).

προμεριμνάω, *think out beforehand*, Hipp.*haer.*6.52(p.184.14; M.16.3282B); *ib.*8.15(p.235.23; 3363A).

***προμεσονύκτιον, τό,** *time before midnight*, Thdr.Stud.*poen.*1.99(M.99.1745C).

***προμεταγινώσκω,** *change one's mind beforehand*, Proc.G.*Gen.*1:26(M.87.112A).

προμήθεια, ἡ, *forethought, consideration*; **1.** in gen.; exercised by Christian teacher in respect of pupils, Gr.Thaum.*pan.Or.*4(p.10.19; M.10.1064A); by bishops as pastors, Jo.Ant.*ep.pop.CP*(p.128.28; M.83.1448D); **2.** of God ἐγὼ γὰρ ὁ σὸς ἄνθρωπος ἵλεων ἔχων τὴν παρὰ σοῦ π. Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*3.19.18(M.85.1349A); ἀλληγορίαν ἔχει...Προμηθεὺς ἡ π. ὑφ' ἧς τὰ πάντα ἐγένετο *Hom.Clem.*6.14; ‡Nil.*perist.*4.11(M.79.837A); Thdt.*qu.65 in Gen.*(1.78); ὑπὲρ μὲν τῶν ὑπαρξάντων χάριν ὁμολογοῦντας, αἰτοῦντας δὲ τὴν ἔπειτα π. id.*Rom.*11:36(3.127).

***προμήνυμα, τό,** *previous indication*; of OT types, Gr.Nyss.*bapt.diff.*(M.46.421A); *Didasc.Jac.*2.3(p.46.17).

προμήνυσις, ἡ, 1. *previous indication*, ‡Just.*qu.et resp.*2(M.6.1252C); ἡ διὰ παλμοῦ π. τοῦ πλούτου *ib.*19(1265B); ‡Sophr.H.*liturg.*17(M.87.3997B); **2.** *declaration, showing forth* ποίησον...χερουβίμ...εἰς π. τῆς ἐμῆς εἰκόνος ‡Ath.*proph.*8(M.28.1072B, v.l. προσκύνησιν).

***προμηνυτικός,** *previously indicating*, ‡Just.*qu.et resp.*83(M.6.1324D).

***προμηνυτικῶς,** *so as to predict*, ‡Chrys.*pasch.*5(8.262E).

προμηνύ-ω, 1. *mention previously* τὸν Χριστὸν...προεμηνύσαμεν λόγον ὄντα Just.*1apol.*46.2(M.6.397B); *ib.*63.1(424A); Clem.*str.*1.17(p.56.8; M.8.801B); ἐν τῇ προτέρᾳ ἣν ἐπιστολῇ ~σας Chrys.*hom.2.2 in 2Cor.*(10.430A); **2.** *foretell, prophesy*, of pagan prophecies of Christ οἱ μάγοι οἱ μαγείᾳ καὶ τοῦ σωτῆρος προεμήνυσαν τὴν γένεσιν Clem.*str.*1.15(p.45.24; M.8.777B); in gen. Σεμνοὶ τῶν Ἰνδῶν γυμνοὶ...περὶ τῶν μελλόντων ~ουσι *ib.*3.7(p.224.4; 1164B); of comet presaging Constantine's death, ‡Jo.D.*Artem.*7(p.26.10; M.96.1257B); of Sibylline Oracles, Clem.*prot.*4(p.38.28; M.8.141B); of divine foretelling through prophets and apostles, *ib.*1(p.8.13; M.8.64A); ‡Just.*qu.et resp.*2(M.6.1252C); in revelation to Abraham, Thdt.*qu.3 in Jos.*(1.306); to prophet, id.*Jon.*1:1(2.1463); of OT prophecy, Just.*dial.*17.1(M.6.512B); Hipp.*Dan.*4.3.8(M.10.681C); Eus.*d.e.*1 proem.(p.2.17; M.22.16A); Ath.*inc.*33.3(M.25.153A); of OT types, Just.*dial.*54.2(596A); Ἐνὼχ...μετετέθη, τὴν μετάθεσιν τῶν δικαίων ~ων Iren.*haer.*5.5.1(M.7.1134B); of BMV as prototype revealing redemption of mankind, ‡Meth.*Sym.et Ann.*7(M.18.365A); of apostle prophesying future heresies, ref. 1Tim.4:1, Ath.*ep.Aeg.Lib.*20(M.25.585A); of Christ, Just.*1apol.*28.1(M.6.372B); id.*dial.*141.2(797C); Clem.*paed.*1.5(p.97.20; M.8.264B); **3.** *forewarn* Παῦλος ~θεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ *A.Xanthipp.*13(p.66.28); **4.** *show forth* ἀγαθὰς καὶ κακὰς πράξεις...~ω ὑμῖν ὡς ὁδοὺς δύο *Hom.Clem.*7.7.

προμήτωρ, ἡ, 1. *first mother*; of Eve, Jo.D.*f.o.*4.14(M.94.1160C); ‡Jo.D.*hom.*6.1(M.96.661C); **2.** *grandmother*, Thdr.Stud.*epp.*1.18(M.99.964D); of Anna as π. τοῦ κυρίου ‡Hipp.Th.*fr.*16(p.48.8).

προμνημονεύω, *mention previously*, Eus.*h.e.*4.17.13(M.20.373A); Jo.Eub.*concept.BMV* 22(M.96.1497C).

προμνηστεύ-ομαι, 1. *betroth to oneself before*, Thphn.*chron.*p.391(M.108.932C); **2.** *solicit, endeavour to obtain*, of a bishop ἀλλοτρίαν καθέδραν ἑαυτῷ ~εσθαι CSard.*can.*11.

***προμνηστεύτρια, ἡ,** *match-maker, woman who arranges a marriage*, Chrys.*vid.*2.1(1.349D).

προμνήστρια, ἡ, *woman who arranges a marriage, match-maker*,

hence one who obtains or brings something about, of BMV αὕτη πάντων τῶν ἀγαθῶν ἡμῖν π. γέγονεν Jo.D.hom.9.16(M.96.744C); met. π. ... χειρόνων ἡ πλάνησις Cyr.glaph.Ex.3(1.336D); id.Os.54(3.84D); ἡ εἰς θεὸν ἐλπίς, σωτηρίας...π. id.Ps.30:20(M.69.864D); πλείστων...ἀγαθῶν π. γέγονεν ἡ πίστις ib.46:1(1052A); Christol. τιμῆς ἄρα καὶ δόξης αὐτῷ π. γενέσθαι φαίη τις ἂν τὴν κένωσιν; εἶτα πῶς ἔτι κένωσις τὸ χρῆμά ἐστιν; id.apol.orient.10(p.56.1; 6^{1}.188B).

*προμνήστωρ, ὁ, arranger of a marriage, Gr.Nyss.bapt.Chr.(M.46.588D); ref. union of Christ and Church οἱ...τῆς παρθένου π., πατριάρχαι τε καὶ προφῆται id.hom.1 in Cant.(M.44.772B).

*προμονάζω, be a monk previously, Phot.nomoc.1.11(p.469; M.104.500C) v. προσμονάζω.

*προμορφ-όω, 1. form in advance, of Christ's body σαρκοῦται...ὁ λόγος...οὐ...~ωθέντι καὶ κατ' αὐτὸ προϋποστάντι ποτὲ προσπλεκόμενος σώματι Sophr.H.ep.syn.(M.87.3161B); προϋποστὰν καὶ ~ωθὲν ἐν τῇ μήτρᾳ τῆς παρθένου λέγεις τὸ σῶμα Χριστοῦ Anast.S.hod.22(M.89.293A); 2. prefigure ἐν διαφόροις σκεύεσιν ἐν τῇ ἁγίᾳ σκηνῇ προεμορφοῦτο Χριστός Cyr.ador.10(1.330E).

*προμοσέλλα, ἡ, carriage τοὺς ἵππους καὶ τὴν βασιλικὴν π. λαβὼν Thphn.chron.p.400(M.108.953A).

[*]προμοσκρίνιος, ὁ, v. πριμισκρίνιος.

προμυ-έω, initiate beforehand ἐπιστολὴ...γεγραμμένη πρὸς τοὺς ἤδη τὰ θεῖα ~ηθέντας †Oecum.Rom.proem.(M.118.317A)ap.cat.Rom.(p.1.7).

*προμυθολογέω, tell myths beforehand, Cyr.H.catech.15.11.

*προμυκτήρ, ὁ, beak, Phys.B 8(p.192.1); cf.‡Epiph.phys.6(M.43.524A).

*προμυσταγωγέω, instruct beforehand, Cyr.glaph.Ex.3(1.318A); id.Jo.4.6(4.423A).

*προναρκάω, grow numb beforehand, Eus.h.e.8.3.1(M.20.748B); id.m.P.1.3(p.908.7; M.20.1464A).

*προνετεδετίων, ἡ, action as heir (Lat. pro haerede gestio), Ath.Scholast.coll.9.1(p.97).

προνηστεύ-ω, fast before πρὸ δὲ τοῦ βαπτίσματος ~σάτω ὁ βαπτίζων καὶ ὁ βαπτιζόμενος καὶ εἴ τινες ἄλλοι δύνανται Did.7.4; οὐχ ὡς ἔτυχεν ἐχειροτόνουν τοὺς διακόνους, ἀλλὰ ~οντες Ammon.Ac.13:2(M.85.1541A).

*προνήστιμος, of preliminary fasting, Jo.D.jej.5(M.95.69D).

προνο-έω, 1. foresee, hence preconceive ἐν αὐτῷ ζῇ τὰ πάντα, καὶ ἐν αὐτῷ ~εῖται cat.Jo.1:4(p.181.4); 2. conceive as being before τίς οὗτος ὁ ~ούμενος τοῦ Ἀδὰμ ἄνθρωπος; Gr.Nyss.Apoll.3(M.45.1128D); 3. provide Ἰησοῦς...αἰώνιον βασιλείαν ~ῆσαι ἐπήγγελται Just.dial.116.2(M.6.744C); 4. provide for, care for; a. in gen. χήρας ~ουμένης ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας Or.or.28(p.377.17; M.11.524C) etc.; b. of divine providence; i. pagan οἱ πλεῖστοι οὐδὲ τούτου πεφροντίκασιν, εἴτε εἷς εἴτε καὶ πλείους εἰσὶ θεοί, καὶ εἴτε ~οῦσιν ἡμῶν ἑκάστου εἴτε καὶ οὔ Just.dial.1.4(M.6.473C); ref. possibility of another deity besides true God ἀλλὰ ~εῖ; καὶ μὴν οὐδὲ ~εῖ, εἰ μὴ πεποίηκεν, εἰ δὲ μὴ ποιεῖ μήτε ~εῖ... εἷς...ὁ ποιητὴς τοῦ κόσμου θεός Athenag.leg.8.4(M.6.905C); in Plato's doctrine θεὸν...τὸν ποιητὴν καὶ διακοσμήσαντα τόδε τὸ πᾶν καὶ ~ούμενον αὐτοῦ Hipp.haer.1.19(p.19.6; M.16.3041A); Stoic, Athenag.leg.19.2(M.6.929A); ii. Christian πάντ' ἐρῶ γὰρ μᾶλλον ἢ κακὸν τὸ ~οῦν ἐρῶ Basilides ap.Clem.str.4.12(p.284.27; M.8.1292B); cf.ib.2.20(p.175.15; 1060A); τὸ ~οῦν τῆς αὐτῆς οὐσίας λέγοντες εἶναι τοῖς ~ουμένοις γενικῷ λόγῳ, τέλειον ἀλλ' οἷον τὸ ~ούμενον. παρεδέξαντο δὲ τὰ ἀπαντῶντα τῷ λόγῳ αὐτῶν ἄτοπα οἱ θέλοντες εἶναι σῶμα τὸν θεόν Or.Jo.13.21(p.244.33f.; M.14.433A); οἰκονομεῖ ὁ θεὸς μὴ εἶναι μετ' ἀλλήλων τοὺς φαύλους, τάχα καὶ αὐτῶν ~ῶν, ἵνα μὴ συναυξήσῃ αὐτῶν ἡ κακία id.hom.12.4 in Jer.(p.91.15; M.13.384D); δικαστής... ~ούμενος καὶ τοῦ ἑνός, πλεῖον δὲ ~ούμενος τῶν πολλῶν ib.12.5(p.92.14; 385C); of divine wisdom in Creation and sustaining of universe, Meth.res.2.9(p.349.2); τῇ τοῦ ~οῦντος κελεύσει Const.or.s.c.15(p.176.6; M.20.1280A); Χριστὸν δι' οὗ τὰ πάντα ὁ πατὴρ...συνέχει, καὶ ~εῖται τῶν ὅλων Ath.gent.47(M.25.96B); σοφίας...καθ' ἣν ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων καὶ τῶν ἄνω ~εῖ δυνάμεων Chrys.incomprehens.1.5(1.449B); ἡ τῶν ~ουμένων φύσις ἐπιδέχεται τὰς τῆς ὅλης...προνοίας ἐκδιδομένας... προνοητικὰς ἀγαθότητας Dion.Ar.d.n.4.33(M.3.733C); ~εῖ καὶ...καλῶς ~εῖ...ὡς οὖν ἀγαθός, ~εῖ, ὁ γὰρ μὴ ~ῶν οὐκ ἀγαθός Jo.D.f.o.2.29(M.94.964B); iii. of Son ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος...πάντων ἐξ ἴσης τῆς σωτηρίας ~εῖ Eus.d.e.4.6(p.159.29; M.22.265C); εἰ δὲ ~εῖ μὲν ὁ πατὴρ τῶν ἁπάντων, ~εῖ δὲ ὡσαύτως καὶ ὁ υἱός..., ἡ τῶν προαιρέσεων ταυτότης τὸ κοινὸν τῆς φύσεως...ἐνδείκνυται Gr.Nyss.Eun.1(1 p.147.12; M.45.388A); c. ref. liturgical duties οἱ ἐκ δεξιῶν πρεσβύτεροι ~ήσονται τῶν ἐπισκόπων πρὸς τὸ θυσιαστήριον, ὅπως τιμήσωσι καὶ ἐντιμηθῶσιν εἰς ὃ ἂν δέῃ· οἱ ἐξ ἀριστερῶν πρεσβύτεροι ~ήσονται τοῦ πλήθους, ὅπως εὐσταθήσῃ καὶ ἀθόρυβον ᾖ Ordo Eccl.App.18.

προνοησία, ἡ, providence, Epiph.haer.76.52(p.407.6; M.42.625C).

προνοητεύω, govern, Apoc.Dan.C(p.117).

προνοητής, ὁ, one who foresees and provides, controller; 1. of men κρατήσουσιν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν π. τρεῖς Apoc.Dan.C(p.117); 2. of God μεμάθηκεν...ἐκ...τῆς δημιουργίας καὶ προνοίας τὸν δημιουργὸν καὶ π. Or.exc.in Ps.17:12(M.17.112C); μεμαθήκαμεν...ἐξ ἀρχῆς εἰς ἕνα θεὸν ...πιστεύειν, τὸν πάντων νοητῶν τε καὶ αἰσθητῶν δημιουργόν τε καὶ π. Symb.Ant.(341)1(p.249.1; M.26.721A); ὁ π., ὁ κηδεμὼν Lit.ap.Const.App.8.5.2; π. τῶν ὅλων ὑπάρχων Didym.Ac.9:6(M.39.1672A); κύριος π. τῶν εἰς αὐτὸν καταφευγόντων κατὰ πάντα γίνεται Mac.Aeg.hom.48.1(M.34.808D); ἐπὶ παντὶ θλιβερῷ ἐπερχομένῳ ἡμῖν, λίαν ἐπωφελές, καὶ πάνυ ἀναγκαῖον τὸ εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ τῷ π. καὶ κριτῇ τῆς τῶν ἀνθρώπων ζωῆς Nil.epp.3.118(M.79.437B); ἔφορον καὶ π. Isid.Pel.epp.2.299(M.78.725D); εἷς θεὸς πάντων ποιητὴς ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων, πάντων π. Taras.ep.5(M.98.1461D); 3. of Christ ὁ...π. τοῦ κόσμου Χριστός A.Xanthipp.9(p.63.24); τὸν μεσίτην, τὸν π., τὸν νομοθέτην Const.App.7.36.6; ref. eternity of Son εἰ μὴ προῆν ἀδημιουργήτως ὁ...π., οὐκ ἂν ὑπῆν δημιουργικῶς τὰ...προνοούμενα Didym.Trin.3.5(M.39.841B); 4. of Satan as worshipped by pagans, A.Xanthipp.8(p.63.7); of pagan gods τοῦ ἀνθρωπείου γένους π. τε καὶ κηδεμόνας τυγχάνοντας ‡Jo.D.Artem.32(M.96.1281A).

προνοητικός, 1. provident, far-seeing, careful; of those born under Aries, Hipp.haer.4.15(p.49.18; M.16.3083B); ὁ π. γεωργός †Bas.Is.142(1.478E; M.30.349A); of Christ performing miracle and previously remitting sins, Chrys.paralyt.4(3.39B); 2. providing for, taking care for π., ὥσπερ ὁ ἀγαθὸς ποιμήν Clem.exc.Thdot.73(p.130.10; M.9.692D); τῷ ἀνδρὶ καὶ τῇ γυναικὶ...τὴν προσήκουσαν ἀπονέμων χώραν, τούτῳ μὲν τὴν ἀρχικὴν καὶ π., ἐκείνῃ δὲ τὴν ὑποτακτικὴν Chrys.hom.20.1 in Eph.(11.144A); 3. providential; a. of God and his attributes, Iren.fr.5(M.7.1232B) cit. s. ἐνέργεια; Clem.str.2.2(p.115.2; M.8.933C) cit. s. διοίκησις; τῇ...π. αὐτοῦ δυνάμει id.fr.42(p.220.32; M.9.768B); ἡ σοφία...ἀρχὴ τῶν ὁδῶν τοῦ θεοῦ γέγονε τῶν ποιητικῶν καὶ π. Or.exp.in Pr.8:22(M.17.185A); θείαν...φύσιν...π. τῶν ὄντων Eus.Hierocl.6(516A; M.22.805C); δοὺς...π. τῶν ὅλων id.e.th.3.3(p.146.18; M.24.984B); διὰ προνοητικῆς ἀνθρώπων ἐκ τῆς αὐτοῦ φιλανθρωπίας ἐπιμελείας Epiph.haer.70.12(p.246.9; M.42.368A); ἡ τῶν προνοουμένων φύσις ἐπιδέχεται τὰς τῆς ὅλης...προνοίας ἐκδιδομένας ἀναλόγως ἑκάστῳ π. ἀγαθότητας Dion.Ar.d.n.4.33(M.3.733C); θεὸν...ἀρχὴν...πάντων προνοητικὴν ‡Cyr.Trin.7(6^{3}.8B; M.77.1132A) = Jo.D.f.o.1.8(M.94.808C); οὐ γὰρ οἷόν τέ ἐστιν ἀγαθὸν ὄντα τὸν θεὸν μὴ...εὐεργετικὸν ὄντα μὴ καὶ π. ὄντα πάντως εἶναι Max.ambig.(M.91.1189A); ἡ ποιητικὴ δὲ αὐτοῦ δύναμις, καὶ ἡ συνεκτική, καὶ ἡ π., ἡ ἀγαθὴ αὐτοῦ θέλησίς ἐστιν Jo.D.f.o.2.29(M.94.964B); b. of Christ τὴν...π. αὐτοῦ χεῖρα Or.fr.50 in Jo.(p.525.17); ref. titles οὐ γὰρ ὥσπερ υἱὸν τοῦ πατρός, οὕτως ἢ λίθον ἢ ἀνάστασιν...λέγομεν, ἀλλ' ἔστιν οἷον τέχνῃ τινὶ...διελέσθαι τῶν θείων ὀνομάτων τὴν σημασίαν· τὰ μὲν γὰρ τῆς...δόξης τὴν ἔνδειξιν ἔχει, τὰ δὲ τὸ ποικίλον τῆς π. οἰκονομίας ἐνδείκνυται Gr.Nyss.Eun.3(2 p.44.1; M.45.612C); ref. Nestorian division of Christ πῶς οὐ δύο υἱούς... δοξάζετε; πῶς δὲ οὐ θάτερον μὲν θεὸν οὐδὲν εἰς ἀνθρώπους κατ' οὐσίαν κενωθέντα, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν...π. αὐτοῦ ἐνέργειαν; Leont.H.Nest.3.6(M.86.1621A); 4. neut. as subst., providence πῶς οὐ καταγέλαστον, τὸ δημιουργικὸν οὐσίαν εἶναι λέγειν; ἢ τὸ π. πάλιν οὐσίαν; Bas.Eun.1.8(1.219E; M.29.528B); ὁ θεὸς ἦν ἐν τῷ κόσμῳ, κατ' οὐσίαν, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ π. Ammon.Jo.1:10(M.85.1396D).

προνοητικῶς, providentially, with care τὸ 'αὐξάνεσθε' ἓν ῥῆμα σοφῶς λεχθέν, π. οἰκονομεῖται ‡Bas.struct.hom.1.18(1.331B; M.30.25C); τὰ ἥττω τῶν κρειττόνων ἐπιστρεπτικῶς ἐρῶσι...καὶ τὰ κρείττω τῶν ἡττόνων Dion.Ar.d.n.4.10(M.3.708A); id.ep.8.1(M.3.1088B); πάντα σοφῶς τε καὶ π. ... δεδημιουργημένα Max.ambig.(M.91.1176B); δραστήριος γὰρ δύναμις...ἕλκει τὰ κινούμενα π. ὡς τέλος ib.(1260A).

*προνοήτρια, ἡ, provider, guardian τὴν θεοτόκον κουράτορα καὶ π. Leont.N.v.Jo.Eleem.34(p.67.1).

πρόνοια, ἡ, forethought, care;

A. of men; 1. forethought τῶν ὑπὸ λόγου καὶ π. κατακοσμουμένων Or.Jo.13.21(p.244.32; M.14.432D); 2. care, in gen. χρὴ...τὸν ἀποδεικτικὸν ἄνδρα τῆς μὲν ἀληθείας [ὡς] τῶν λημμάτων πολλὴν ποιήσασθαι π. Clem.str.8.3(p.84.16; M.9.568C); τῆς...ἀθανασίας τῶν δημιουργημάτων π. ποιοῦνται Meth.res.1.35(p.274.12; M.41.1100C); προσφέρειν δεῖ...νοσοῦντι π. Hom.Clem.11.4; εἰ παρὰ ἀνθρώποις τοσαύτη π. καὶ τάξις...πολλῷ μᾶλλον παρὰ θεῷ Chrys.hom.60.4 in Jo.(8.357D); τί μὴ τοσαύτην ἀπονέμεις τῇ ψυχῇ π. ὅσην τῷ σώματι; ib.69.3(411D); of Christ looking on S. Peter καὶ δεδεμένος πολλὴν ἐποιεῖτο τοῦ μαθητοῦ π. ib.83.3(494A); ref. Jo.19:27 εἰ γὰρ μὴ ἐγεννήθη κατὰ σάρκα, μηδὲ μητέρα ἔσχε, τίνος ἕνεκεν τοσαύτην περὶ αὐτὴν...ποιεῖται π.; ib.85.2(506D); ref. 1Tim.5:8 π. πᾶσαν λέγει, τὴν κατὰ ψυχήν, τὴν κατὰ σῶμα, ἐπεὶ καὶ αὕτη π. ἐστιν id.hom.14.1 in 1Tim.(11.625A);

Παῦλος ὑπὲρ δραπέτου...τοσαύτην ποιεῖται π. id.*hom.in Philm.* proem.(11.773C); αἱ π. τῶν ὑπερτέρων Dion.Ar.*d.n.*4.7(M.3.704B); displayed by S. Mark in composing gospel ἑνὸς γὰρ ἐποιήσατο π., τοῦ μηδὲν ὧν ἤκουσεν παραλιπεῖν ἢ ψεύσασθαί τι ἐν αὐτοῖς Papias *fr.*2.15; of church builder συναγωγὴ Μαρκιανιστῶν κώμης Λεβάβων...π. Παύλου πρεσβυτέρου *CG–CI* I p.18 (Lebaba 318); **3.** *pastoral care* τῆς τοῦ ἐπισκοποῦντος π. ἐστέρησθε Const.ap.Ath.*apol.sec.*55(p.135.22; M.25.348C); **4.** *act of foresight* παραδόξῳ π. τινὶ ὁ Χαγάνος πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πρεσβεύεται Thphyl.*exc.gent.*15(p.488.11; M.113.952A).

B. divine, *providential care, providence*; **1.** in paganism; **a.** denied of pagan gods ὅτε γὰρ περὶ τῆς ἰδίας σωτηρίας οὐδὲν ἰσχύουσι, πῶς τῶν ἀνθρώπων π. ποιήσονται; Arist.*apol.*13.2; **b.** in Stoicism διssοῦ αἰτίου κατ' αὐτοὺς ὄντος, τοῦ μὲν δραστηρίου καὶ καταρχομένου, καθὸ ἡ π., τοῦ δὲ πάσχοντος...καθὸ ἡ ὕλη Athenag.*leg.*19.2(M.6.929A); **c.** various pagan views discussed ἕτεροι δ' αὖ εἶπον π. εἶναι...Ἄρατος μὲν οὖν φησιν ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, κτλ. ... τίνι οὖν πιστεύσωμεν, πότερον Ἀράτῳ...ἢ Σοφοκλεῖ λέγοντι· π. δ' ἐστὶν οὐδενὸς σαφής. ... ἀσύμφωνα ἑαυτοῖς ἐξεῖπον...καὶ π. εἶναι τοῖς λέγουσιν, ἀπρονοησίαν τἀναντία εἰρήκασιν Thphl.Ant.*Autol.*2.8(M.6.1060B); Xenocrates μέχρι τῆς σελήνης αὐτῆς διορίζων τὴν π. Clem.*prot.*5(p.51.3; M.8.172A); ἀμαθῶς ὅρον τῇ π. θείς [sc. Aristotle] Tat.*orat.*2(p.2.24; M.6.808A); **d.** denied by Epicureans, Thphl.Ant.*Autol.* l.c.(1061B); Clem.*str.*1.11(p.33.10; M.8.748C); ὁμολογῶν Ἐπικούρειος εἶναι οὐκ ἂν ἔχοι τὸ ἀξιόπιστον ἐν τῷ κατηγορεῖν τῶν ὅπως ποτὲ πρόνοιαν εἰσαγόντων καὶ θεὸν ἐφιστάντων τοῖς οὖσι Or.*Cels.*1.8(p.61.5; M.11.669C); *ib.*1.10(p.63.12; 676A); Ἐπικουρείους, τοὺς πάντῃ π. ἀναιροῦντας *ib.*2.13(p.142.8; 820B); Gr.Nyss.*anim.et res.*(M.46.21B); **e.** and astrologers ἐκβάλλουσι π. τὴν οἰκονομοῦσαν τὰ τῶν ἀνθρώπων †Bas.*Is.*275(1.589A; M.30.604A); **2.** belief in it established by Christianity as against Epicureanism φιλοσοφίας...τῆς ἀναιρούσης τὴν π., κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων· ἡ γὰρ κατὰ τὴν θείαν παράδοσιν φιλοσοφία ἵστησι τὴν π. καὶ βεβαιοῖ Clem.*str.*1.11(p.34.5; M.8.749B); **3.** of God's providence in Christian thought; **a.** in gen.; **i.** its nature ἡ τοῦ θεοῦ π. ἐμποιοῦσα τοῖς γινομένοις τὸ εἶναι καὶ τὸ πῶς εἶναι Clem.*fr.*37(p.219.21; M.9.752A); π. ... ἐστὶν ἐκ θεοῦ εἰς τὰ ὄντα γινομένη ἐπιμέλεια. ὁρίζονται δὲ αὐτὴν καὶ οὕτω· π. ἐστι βούλησις θεοῦ, δι' ἣν πάντα...τὴν πρόσφορον διεξαγωγὴν λαμβάνει Nemes.*nat.hom.*43(M.40.792B) = Max.*ambig.*(M.91.1189B); Max.*ambig.*(M.91.1133D); **ii.** its operation in gen., ref. Mt.13:3 ἐκ τῆς διαλύσεως ἡ μεγαλειότης τῆς π. τοῦ δεσπότου ἀνίστησιν αὐτά, καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς πλείονα αὔξει *1Clem.*24.5; τῇ ἰδίᾳ σοφίᾳ καὶ π. κτίσας τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν αὐτοῦ Herm.*vis.*1.3.4; ἐγὼ...π. θεοῦ ἦλθον εἰς τόνδε τὸν κόσμον Arist.*apol.*1.1; τῇ καθολικῇ τοῦ θεοῦ π. διὰ τῶν προσεχέστερον κινουμένων...εἰς τὰ ἐπὶ μέρους διαδίδοται ἡ δραστικὴ ἐνέργεια Clem.*str.*6.16(p.508.18; M.9.380B); ἡ θεία π. οὐ καταστρέφει ἐπὶ μόνους τοὺς ἐν σαρκί id.*ecl.*48(p.150.7; M.9.720B); ποικίλης π. τοῦ θεοῦ Or.*princ.*3.1.17(p.228.2; M.11.285B); πάντα ἡ θεία περιείληφε π. id.*Cels.*8.70(p.287.20; M.11.1624A); τῆς ἐνθέου π. καὶ δυνάμεως ἐναργῶς ἀποφαινούσης ἑαυτὴν ἔκ τε τῶν καθόλου πανσόφων καὶ τεχνικῶν ἀποτελεσμάτων, ἔκ τε τῶν καθ' ἡμᾶς...τὴν ἐλευθέραν...τῆς λογικῆς ψυχῆς δύναμιν παραδεικνυμένων Eus.*p.e.*6.6(252D; M.21.429B); ref. Logos ὃν...ὁ πατὴρ προνοίᾳ τῶν ὅλων πρὸ τῶν ἄλλων ἁπάντων συνεστήσατο id.*d.e.*4.6(p.159.23; M.22.265C); π. ... οἰακισμός, ᾧ φέρει τὸ πᾶν θεός Gr.Naz.*carm.*1.2.34.265(M.37.964A); ἡ πόλις [sc. Νινευί]...λιμήν τις...τοῖς ἁμαρτάνουσιν...γέγονεν...καλοῦσα ἅπαντας εἰς μετάνοιαν...δι' ὧν ἀπήλαυσε τῆς τοῦ θεοῦ π. Chrys.*stat.*5.5(2.67A); ὄψονται δὲ οὐ τὴν π. μου δίκην φωτὸς ἐπιφαινομένην ἀλλὰ τὴν τιμωρητικὴν δύναμιν Thdt.*Is.*5:30(p.29.28; 2.206); ref. Creation τὸ δὲ προνοίας ἐστὶν ἔργον, τῆς τόδε τὸ πᾶν ἐκ διαφόρων...μερῶν ποιησάσης ‡Just.*confut.*53(M.6.1549C); οὗ γὰρ τῇ δυνάμει ὁ κόσμος γεγένηται, τούτου καὶ τῇ π. διοικεῖται ‡Just.*qu.et resp.*126(M.6.1376C); δημιουργίᾳ καὶ π. τῶν ὄντων *Disp.Phot.*(M.88.568A); ἡ δὲ τοῦ θείου συμβόλου τῆς πίστεως γινομένη...ὁμολογία τὴν...τῆς...περὶ ἡμᾶς τοῦ θεοῦ π. γενησομένην μυστικὴν εὐχαριστίαν...προσημαίνει Max.*myst.*18(M.91.696B); **iii.** π. equated with divine character εἰς τὸ ἐξομοιοῦσθαι...τῇ ἀγαθότητι τῆς τοῦ θεοῦ π. διά τε τῆς ἀνεξικακίας διά τε τῆς ἀμνησικακίας Clem.*str.*7.14(p.62.1; M.9.520C); **iv.** π. κατὰ τὴν διαμονήν contrasted with δημιουργία, Chrys.*hom.5.3 in Jo.*(8.39A); **v.** π. as virtually synonymous with θεός, Clem.*str.*4.12(p.286.36; M.8.1296B); ἐπὶ τῶν τῆς ἁπτομένης τοῦ παντὸς κόσμου π. ἔργων, τινὰ μὲν ἐναργέστατα φαίνεται, ᾗ προνοίας ἐστὶν ἔργα, ἕτερα δὲ οὕτως ἀποκέκρυπται ὡς ἀπιστίας χώραν παρέχειν δοκεῖν Or.*princ.*4.1.7(p.303.4; M.11.353B); τῆς ἐπιδιδούσης τὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον σοφίαν ἱερᾶς π. διὰ τῶν γραμμάτων τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων id.*sel.in Ps.*1(M.12.1081B); ἐπὰν... τὰ ἀπὸ τῆς π. γίνηται πάντα εἰς ἡμᾶς, ἵνα συντελεσθῶμεν...ἡμεῖς δὲ μὴ παραδεχώμεθα τὰ τῆς π. τῆς ἐπὶ τελειότητα ἡμᾶς ἑλκούσης id.*hom.6.2 in Jer.*(p.50.7; M.13.328A); ἡ π., ἐν ἁγίαις γραφαῖς δεδωκυῖα πάσαις ταῖς...ἐκκλησίαις οἰκοδομήν id.*ep.*1.4(M.11.60A); ἡ πανάγαθος καὶ φιλανθρωποτάτη τῶν ὅλων π. Eus.*h.e.*2.14.6(M.20.172A); οἱ δέ, ὥσπερ ἐξ ἐπιτάγματος τῆς π. προθύμως αὐτὸν ἐδέξαντο Ath.*v.Anton.*49(M.26.916A); βασιλεύειν οὖν τεταγμένοι παρὰ θεοῦ...τῇ τε π. καὶ ἀνθρώποις μεσιτεύοντες Thds.Imp.*ep.Cyr.*2(p.115.5; H.1.1344C); πλουτείτω... τέως ὁ πονηρός, φησὶν ἡ τῆς π. φιλανθρωπία Aen.*dial.*(M.85.921C); ἀπὸ δὲ τῆς τὸ πᾶν σοφῶς διοικούσης π. τὰς ἀρετὰς κατορθοῦν διδασκόμενος Max.*ambig.*(M.91.1149D); **vi.** in rel. to human virtue συμπλακεῖσα τῇ μακαρίᾳ π. ἡ τοῦ γνωστικοῦ ὁσιότης κατὰ τὴν ἑκούσιον ὁμολογίαν τελείαν τὴν εὐεργεσίαν ἐπιδείκνυσι τοῦ θεοῦ Clem.*str.*7.7(p.31.28; M.9.457C); τὸ πλέον νέμων τῇ τοῦ θεοῦ π., τὸ δὲ αὐτοῦ συστέλλων, πλὴν ὅσον μὴ λυμήνασθαι...τὴν αὐτεξουσίαν Chrys.*hom.3.1 in 1Tim.*(11.562C); τὸ γὰρ φθεῖραι φύσιν οὐκ ἔστι προνοίας Dion.Ar.*d.n.*4.33(M.3.733B); **vii.** ref. evil αἱ τῶν ἀποστατησάντων βουλαί τε καὶ ἐνέργειαι...κυβερνῶνται...ὑπὸ τῆς καθόλου π. ἐπὶ τέλος ὑγιεινόν, κἂν νοσοποιὸς ᾖ ἡ αἰτία Clem.*str.*1.17(p.55.22; M.8.801A); εἰ δὲ ταῦτα κακὰ κυρίως ὑπάρχει, καὶ οὐ μᾶλλον παιδευτικὰ ἐκ θεοῦ προνοίας πρὸς σωφρονισμὸν ἀνθρώπων ἐξευρημένα *Disp.Phot.*(M.88.576C); πῶς ὅλως τὰ κακὰ προνοίας οὔσης;...οὐδὲν...τῶν ὄντων ἐστέρηται καθόλου τοῦ ἀγαθοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς οὖσιν ἡ θεία π. ... ἀλλὰ καὶ τοῖς γινομένοις κακοῖς ἀγαθοπρεπῶς ἡ π. κέχρηται, πρὸς τὴν αὐτῶν, ἢ ἄλλων...ὠφέλειαν Dion.Ar.*d.n.*4.33(M.3.733B); **viii.** ref. inequality of opportunity for good living τὰς δὲ περὶ τούτων αἰτίας πάντως μὲν εἰκὸς εἶναι ἐν τοῖς τῆς π. λόγοις, πίπτειν δὲ αὐτὰς εἰς ἀνθρώπους οὐκ εὐχερές Or.*Cels.*3.38(p.235.4; M.11.969B); for hearing gospel, id.*princ.*3.1.17(p.228.9; M.11.285B); of reward and punishment; Basilides' view discussed, Clem.*str.*4.12(p.285.8ff.; M.8.1293Aff.); **ix.** contrasted with pagan conception of fate, Clem.*exc.Thdot.*74(p.130.22; M.9.693A) cit. s. εἱμαρμένη; ὁ δὴ τὴν εἱμαρμένην εἰσάγων ἄντικρυς θεὸν καὶ θεοῦ π. ἐξωθεῖ Eus.*p.e.*6.6(252A; M.21.428C); *Hom.Clem.*11.34 cit. s. διοικέω; **x.** belief in π. asserted against Epicureans, Clem.*str.*1.11(p.34.10; M.8.749C); Or.*Cels.*1.8(p.61.5; M.11.669C); *ib.*4.3(p.276.20; 1033A); id.*Jo.*2.3(p.57.7; M.14.113B); εἰς ἀθεότητα ἐκπίπτουσι, μήτε εἰ προνοίᾳ θεοῦ διοικεῖται τὸ πᾶν, μήτε εἰ αὐτομάτως φέρεται συντιθέμενοι †Bas.*Is.*172(1.503E; M.30.405C); ἐκείνων ἔστι καὶ τῆς π. κατηγορεῖν καὶ τῆς τῶν πραγμάτων καταστάσεως, οὐκ ἐθελόντων ἐμμένειν τοῖς νόμοις Chrys.*fr.in Pr.*22:12(M.64.728B); **xi.** ass. emperor's τύχη: τῇ τοῦ δεσπότου θ[εο]ῦ π. καὶ τύχῃ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν δεσποτῶν *CG–CI* p.23 (Phylae 577); **b.** special providence, ref. prophecies of Christ θαυμαστῇ π. θεοῦ τοῦτο γέγονεν, ἵνα ἡμεῖς ὑμῶν...συνετώτεροι...εὑρεθῶμεν Just.*dial.*118.3(M.6.749C); τὴν π. μέχρι τῶν κατὰ μέρος ἄγει Clem.*str.*1.11(p.34.10; M.8.749C); ἡ θεία π. σε διαφυλάττοι Ursac.*ep.Ath.*ap.Ath.*apol.sec.*58(p.138.28; M.25.356A); ἦν...τοῦτο τῆς π. ἔργον, ἵνα...τὸ...καθαρὸν τῆς πίστεως δειχθῇ φρόνημα Ath.*syn.*2(p.232.7; M.26.684B); σοφίας...τῆς ἐν π. φαινομένης, οὐ τῆς καθόλου λέγω, καθ' ἣν ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων καὶ τῶν ἄνω προνοεῖ δυνάμεων· ἀλλ' ἐκεῖνο τῆς π. τὸ μέρος ἐξετάζων, καθ' ὃ προνοεῖ τῶν ἐν τῇ γῇ ἀνθρώπων, καὶ ταύτης πάλιν αὐτῆς μέρος Chrys.*incomprehens.*1.5(1.449B); θεία π. παραδόξως τοῦτον [sc. Tiberius] διέσωσε Evagr.*h.e.*5.11(p.207.29; M.86.2813C); ὑπὸ πρόνοιαν θεοῦ ἐστι καὶ μεχρὶ τῶν εὐτελεστάτων τὰ καθ' ἡμᾶς Dor.*doct.*17.3(M.88.1804B); **c.** Son as source of divine π., Clem.*str.*7.2(p.6.10; M.9.409A); ὁ πατὴρ...ἀνακεφαλαιούμενος ἐν αὐτῷ...τὴν διάταξιν τοῦ παντός...ὡς μὴ μόνον τὰ σύμπαντα δι' αὐτοῦ συστῆναι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι προελθόντα, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ὅλων διοικήσεως τὴν π. ἀναδέχεσθαι αὐτὸν ἅτε λόγον ὄντα Eus.*e.th.*3.2(p.142.13; M.24.977A); θεοῦ λόγος...οὗτος ἡ καθόλου π. id.*l.C.*12(p.231.18; M.20.1389B); ὁ υἱὸς εὐδοκίᾳ τοῦ πατρὸς καὶ συνεργείᾳ τοῦ...πνεύματος πᾶσαν τὴν τῶν ὄντων π. ἀναδεδεγμένος ‡Ath.*annunt.*5(M.28.924B); as fulfiller of Father's π., Ath.*decr.*16(p.13.34; M.25.'452'(444)A); exercising π. during earthly life, Chrys.*hom.60.4 in Jo.*(8.356A); **d.** divine π. exercised by angels, Just.*2apol.*5.2(M.6.452B); Nil.*epp.*1.59(M.79.109A); general providence exercised by God, special providence committed to angels, Athenag.*leg.*24.3(M.6.948A) cit. Meth.*res.*1.37(p.278.6; M.41.1104A); **e.** heret. teaching; ref. docetic view of Inc. τὸν σωτῆρα ἐνδύσασθαι σῶμα ψυχικόν, ἐκ τῆς οἰκονομίας κατεσκευασμένον ἀρρήτῳ π. Iren.*haer.*1.9.3(M.7.544A); Basilidean ἡ π. δὲ εἰ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἄρχοντος, ὥς φασιν, κινεῖσθαι ἄρχεται Clem.*str.*4.12(p.287.1; M.8.1296C); Ophite τῷ δὲ δευτέρῳ κύκλῳ ἐνεγέγραπτο, περιπεπλεγμένῳ καὶ ἐμπεριειληφότι ἄλλους δύο κύκλους καὶ ἄλλο σχῆμα ῥομβοειδές, σοφίας π. Or.*Cels.*6.38(p.107.16; M.11.1353D); ref. Arian doctrine ψευδὴς κατ' αὐτοὺς καὶ τῆς π. ὁ λόγος καὶ τῆς κρίσεως καὶ...πάντων τῶν παρὰ τοῦ μονογενοῦς γεγενῆσθαι...πεπιστευμένων Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.105.18; M.45.340A).

***προνόμευσις, ἡ,** *plundering*, Cyr.*Is.*2.5(2.336E).

προνομία, ἡ, 1. *privilege, special honour*, Eus.*h.e.*7.32.7(M.20.

724B); τυχεῖν προνομίας τῆς παρ' αὐτῷ τῷ βασιλεῖ id.*Marcell.*2.4(p.58. 22; M.24.824B); Ῥωμαῖος γὰρ ἦν...μεγάλην εἶχον ταύτην τότε π. οἱ ἀξιούμενοι οὕτω καλεῖσθαι Chrys.*hom.48.1 in Ac.*(9.359A); ref. eccl. dignities, Gr.Naz.*or.*26.15(M.35.1248C); Gr.Nyss.*ep.*1(M.46.1008D); of divine privileges, Ephr.3.406B; **2.** *honour, dignity*; in gen., Clem.*paed.*1.5(p.98.8; M.8.265A); οἱ παρ' Ἕλλησιν...ἐκ τῆς...φιλοσοφίας τῷ...τῶν καλλίστων αἰτιωτάτῳ τὴν π. ἔδοσαν id.*str.*5.14(p.417. 12; πρόνοιαν M.9.197B); πολλαχοῦ...τῆς γραφῆς διαφερούσης προνομίας τετευχότα τὸν δέκα ἀριθμόν Or.*Jo.*10.1(p.171.7; M.14.308A); Ἰούδα... προνομίας ἠξιωμένην Eus.*d.e.*8.1(p.359.11; M.22.584C); τὴν τοῦ Ἰησοῦ προσηγορίαν...ἐξαιρέτου π. ... ἀξιοῖ id.*h.e.*1.3.3(M.20.69A).

προνόμιον, τό, 1. *privilege*, of city τά τε τῆς πόλεως [sc. Antioch] ἀφείλετο [sc. Theodosius] π. καὶ τῇ γειτονευούσῃ πόλει τὴν ἡγεμονίαν δέδωκε Thdt.*h.e.*5.20.2(3.1053); προτιμήσει τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰ παλαιὰ παρέξει π. id.*Zach.*1:16(2.1601); eccl., ref. privileges of Roman church exercised by Julius in dealing with case of Athanasius etc., Socr.*h.e.*2.15.3(M.67.212B); ref. privileges secured by Theodosius to Novatianist churches, *ib.*5.10.28(593A); ref. consecration of bishop of CP Δημόφιλος...ἐγκαθίσταται τῇ Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ...τοῦ Ἡρακλείας ἐπισκόπου. ἐδόκει γὰρ τὸ π. οὗτος ἔχειν τῆς τοιαύτης ἱερουργικῆς ἐνεργείας Philost.*h.e.*9.10(M.65.576C); ref. consecration of bishop of Ephesus οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐβόησαν, τὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ρν κρατείτω. τὰ π. Κωνσταντινουπόλεως μὴ ἀπόληται. ἡ χειροτονία κατὰ τὸ ἔθος ὑπὸ τοῦ ὧδε ἀρχιεπισκόπου γένηται CChalc.*act.*12(*ACO* 2.1.3 p.53.6; H.2. 557E); ref. grant of privileges to church at Gaza by bishop of Caesarea, Marc.Diac.*v.Porph.*53; ref. right of sanctuary, Jo.Mal. *chron.*10 p.234(M.97.359C); in gen. τοῖς τῆς φύσεως π. τετίμηνται Thdt.*Eph.*6:9(3.438); ἐπειδὴ γὰρ ἀθάνατον ἐποίησε τὴν ψυχήν, τὸ δὲ σῶμα θνητόν, ἀπένειμε τῷ σώματι τὰ τοῦ χρόνου π. id.*haer.*5.9(4.415); Ath.Scholast.*coll.*1.4(p.16); **2.** *prelude*, Synes.*calv.*4(p.197.10; M.66. 1173C).

***προνυμφεύ-ω,** *betroth* to oneself *beforehand* πνεύματος ἁγίου ~σαντος καὶ ἁγιάσαντος [sc. BMV] ‡Meth.*Sym.et Ann.*3(M.18.353C).

προξεν-έω, 1. *procure, effect, secure for* ζωὴν αὐτοῖς ἀλλ' οὐ θάνατον π. Eus.*theoph.*6(p.19*.26; M.24.628A); διάβολος...γέενναν ~ῶν Chrys. *hom.66.3 in Mt.*(7.657C); id.*hom.10.1 in 1Cor.*(10.80E); ὁ υἱὸς...τῇ τοῦ ἀνθρώπου φύσει ~ῶν τὸ...πνεῦμα Cyr.*Ps.*44:8(M.69.1040A); εἴ τι λέγοιτο λαβεῖν ἀνθρωπίνως παρὰ τοῦ πατρός, τοῦτο τῇ ἡμετέρᾳ προὐξένησε φύσει id.*Pulch.*18(p.35.7; 5^2.141B); ὁ κατὰ θεοῦ στρατευόμενος καὶ τὴν αὐτοῦ ῥοπὴν ~ῶν τοῖς βαρβάροις Thphn.*chron.*p.53(M. 108.188B); esp. of Christian gospel, conduct, and institutions procuring spiritual benefit, Eus.*p.e.*1.1(2A; M.21.24B); Gr.Naz.*or.*22.15 (M.35.1149A); ἐλεημοσύνη...ζωὴν αἰώνιον ~εῖ Chrys.*hom.52.3 in Mt.* (7.534A); τὸ μὴ ταῦτα [sc. silver and gold] ἔχειν, τοῦτο αὐτῷ τὸν οὐρανὸν προὐξένησε *ib.*90.4(844D); βάπτισμα...τὴν ἐν πνεύματι πρὸς θεὸν οἰκείωσιν ~οῦν Cyr.*Os.*55(3.85C); Ἰωάννης...τὸ ἐν ὀρθῇ τῇ πίστει φυλάττεσθαι ~ῶν id.*Jo.*1.2(4.15A); ἡ ἀγάπη...~εῖ τὸ φῶς *ib.*1.8(72D); Thdt.*Ag.*2:10(2.1587); νοητὴν τροφὴν...ἣν ἡ εἰς Χριστὸν πίστις ~εῖ Ammon.*Jo.*6:27(M.85.1433B); λύπην κατὰ θεόν...~οῦσαν ζωὴν αἰώνιον Jo.Eub.*concept.BMV* 6(M.96.1468B); **2.** *recommend* ἡμετέρας εὐχὰς ...τῇ σῇ π. φιλανθρωπίᾳ Gr.Naz.*ep.*105(M.37.205B); πενία...οἵαν προξένει τότε τῷ πλουσίῳ ἐκείνῳ [Mt.19:21] Chrys.*hom.34.6 in 1Cor.* (10.319C).

προξενητής, ὁ, *agent, one who effects*, Cyr.*hom.div.*19(M.77.1108C).

προξενίζω, *secure for another*, Soz.*h.e.*8.25.3(M.67.1581A); Cyr.ap. *cat.Jo.*10:33(p.305.21) for προξενήσας id.*Jo.*7(4.669D).

πρόξενος, subst. and adj., *one who effects* or *secures for another, agent*; *effecting, productive* of; **1.** in gen. ὅσῳ γὰρ ἂν φθονῇς, τοσούτῳ γίνῃ μειζόνων πρόξενος ἀγαθῶν τῷ φθονουμένῳ Chrys.*hom.40.4 in Mt.* (7.442A); τύραννοι...ἄκοντες...ἡμῖν...γίνονται...ἀγαθῶν π. id.*hom.15.2 in Rom.*(9.596A); ἐμαυτῷ...π. ἐγενόμην κακῶν Thdt.*Ps.*50:6(1.935); εἰ...χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ δι' ἐπιστροφὴν ἁμαρτωλοῦ, τῷ π. τῆς ἐπιστροφῆς οὐ μέγας ἐποφείλεται μισθός; †Jo.D.*B.J.*30(M.96.1148B); **2.** of Christ ἐκπέμπει...τοὺς μαθητὰς...ἵνα...ὠφελείας γένηται π. *cat. Lc.*9:51(p.80.26); Χριστὸς τοῖς ἐξ αὐτοῦ...γέγονε π. δικαιοσύνης Chrys. *hom.10.1 in Rom.*(9.520D); π. αἰωνίου ζωῆς Cyr.*Jo.*2 proem.(4. 114B); σωτηρίας ἀκαταλύτου π. *ib.*2.1(152A); π. παντὸς ἀγαθοῦ τῇ τοῦ ἀνθρώπου φύσει id.*dogm.*10(6^2.378A); πάσῃ τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει π. τῆς νίκης Cosm.Ind.*top.*2(M.88.124B); **3.** of Cross ὁ...σταυρὸς γέγονε π. τοῦ συνενεχθῆναι πρὸς ὁμοπιστίαν τοὺς ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν Cyr.*Is.*2.1 (2.205E); ξύλον...π. ζωῆς αἰωνίου γενήσεται Jo.Eub.*concept.BMV* 21 (M.96.1496B); **4.** of Christian ministers, doctrine, and institutions; apostles as π. πάσης θεοσεβείας Proc.G.*Is.*1:7–9(M.87.1840B); μέγα τὸ τῆς διακονίας ἔργον, καὶ βασιλείας οὐρανῶν π. Bas.*renunt.*9(2.210D; M.31.645B); αἰωνίου ζωῆς οὐρανίου τε βασιλείας μαθήματα π. Eus.*l.C.* 17(p.258.1; M.20.1436D); βάπτισμα...βασιλείας π. Cyr.H.*procatech.* 16; cf. ζωοποιὸν γὰρ τὸ ὕδωρ καὶ ἁπάσης π. εὐκαρπίας Cyr.*Is.*3.3(2. 451B); of Christ's commandments as ζωῆς π. Chrys.*hom.63.1 in Mt.*(7.629B); **5.** ref. function of Law δεικτικὸς οὖν ἄρα τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος, οὐκ αὐχήματος τοῦ εἰς ἀρετὴν π. Cyr.*ador.*2(1.52C); **6.** of Christian virtues and spiritual conditions; of image of God implanted in man τῶν ἄνω πρόξενον Gr.Naz.*or.*14.2(M.35.860C); of martyrdom as productive of heavenly rewards, *M.Thdot.*1 21(p.74. 21); of ascetic life π. αἰωνίου τρυφῆς Bas.*hom.in Ps.*61(1.197B; M. 29.480A); πρᾶξις γὰρ θεωρίας πρόξενος Gr.Naz.*or.*40.37(M.36.412C); of poverty as βασιλείας π. Chrys.*hom.10.5 in Phil.*(11.280F); τῶν μελλόντων αἰώνων ἀπολαύσεως π. ἡμῖν ἡ υἱοθεσία γίνεται id.*hom.9.3 in Heb.*(12.98A); of knowledge of Christ as productive of eternal life, Cyr.*ador.*2(1.58E); of love of God as π. τρυφῆς καὶ εὐημερίας id. *Os.*134(3.167A); obedience as τῆς ἀνωτάτω τιμῆς π. id.*Ps.*98:7(M.69. 1257D); στέρξομεν τὴν ἀδικίαν, ὡς τῆς τῶν οὐρανῶν πρόξενον βασιλείας Thdt.*ep.*91(4.1162); τὴν σωτήριον ὁμολογίαν δικαιοσύνης π. Proc.G.*Is.* 59:19–21(M.87.2616C); ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἧς π. γίνονται ἀπάθεια καὶ γνῶσις Thal.*cent.*2.34(M.91.1441A); **7.** of heathen institutions, vices, etc., as effecting spiritual penalties; of wealth as χορηγὸς καὶ π. θανάτου Clem.*q.d.s.*26(p.177.18; M.9.632B); ill-treatment of poor as γεέννης π. Chrys.*hom.48.6 in Mt.*(7.502B); riches etc., as π. ἀσεβείας Cyr.*hom.pasch.*8(5^2.98B); ἡλίκων π. ἡ ἁμαρτία κακῶν Thdt. *qu.34 in Gen.*(1.46); οἱ δὲ ἀπιστήσαντες π. ἑαυτοῖς τῆς γεέννης γεγένηνται id.*qu.12 in Ex.*(1.129); ἐφοὺδ...τῷ...λαῷ π. παρανομίας ἐγένετο id. *qu.17 in Jud.*(1.335); βωμοὶ τῶν εἰδώλων...π. δυσσεβείας id.*Os.*10:7 (2.1358); θερμότης ἀχαλίνωτος μεγίστων κακῶν π. Nil.*epp.*1.11(M.79. 85D); **8.** of Satan as agent of death, Cyr.*Ps.*15:4(M.69.809B).

***πρόξιμος, ὁ,** (Lat. *proximus*) *first secretary* τοῦ περιβλέπτου κόμητος καὶ π. τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων CCP(449)*act.*3(*ACO* 2.1.1 p.177.4; H.2.210D); ἕνα ξιφήρη ἄνδρα, τῇ τοῦ π. ἀξίᾳ καταλεγόμενον Steph.Diac.*v.Steph.*(M.100.1169C).

προοδεύ-ω, *precede*; **1.** lit., *go before*, *Hom.Clem.*8.3; Ath.*h.Ar.*48 (p.211.12; M.25.753A); **2.** in gen. πατέρας γὰρ ἴσμεν τοὺς μακαρίους ἐκείνους τοὺς ~σαντας...Πάνταινον...καὶ...Κλήμεντα Alex.H.ap.Eus. *h.e.*6.14.9(M.20.552C); Eus.*h.e.*1.1.3(M.20.49B); *Hom.Clem.*2.18; Ἰωάννης...προχειρισθεὶς εἰς τὸ ~σαι τοῦ κυρίου Ath.*Ar.*2.54(M.26. 261B); Gr.Nyss.*hom.2 in Cant.*(M.44.805A); ἀναγκαῖον καὶ τὰς ὁδοὺς τῶν ~σάντων μοναχῶν ὀρθῶς διερωτᾶν Evagr.Pont.*cap.pract.*B 91 (M.40.1249A); **3.** *predecease*; ptcpl., *departed* τῶν προοδευκουσῶν (sic) μητέρων Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)4.13(M.*PL.*77.342B) cf. προοδοιπορέω.

προοδηγός, *going before to show the way*, *Orac.Sib.*8.24.

προοδικῶς, *by way of procession*, ref. H. Ghost π. ὂν ἐκ θεοῦ δι' υἱοῦ ‡Ath.*ref.*(M.28.88C); τοῦ μὲν γεννητικῶς, τοῦ δὲ π., εἴτουν ἐκπορευτικῶς Zach.Mit.*opif.*(M.85.1116D).

προοδοιπορ-έω, 1. *go before*, of the departed μακάριοι οἱ ~ήσαντες πρεσβύτεροι *1Clem.*44.5; **2.** *precede*, Afr.*ep.Or.*2(p.80.7; M.11.48A).

προοδοιπόρος, ὁ, *one who travels before*, *2Clem.*10.1.

προοδοποι-έω, 1. *precede* προπαρασκευάζει...ἡ φιλοσοφία ~οῦσα τὸν ὑπὸ Χριστοῦ τελειούμενον Clem.*str.*1.5(p.18.4; M.8.720A); ταῦτα πάντα ἀνῄρει ~οῦσα ἡ χάρις Chrys.*hom.28.5 in Gen.*(4.276D); **2.** *prepare the way for* ἐντολὴ δευτέρα...ἐκείνην ~εῖ Chrys.*hom.71.1 in Mt.* (7.694D); ἵνα τῇ γνώσει ἡ ἀνάγνωσις ~οῦσα ᾖ *ib.*1.6(13B); of John's baptism as preparation for Christ's, *ib.*10.2(141D); ἡ τοῦ πνεύματος χάρις...αὐτοῖς πανταχοῦ ~εῖ id.*hom.3.5 in Ac.princ.*(3.80A); οὐδὲ ἄλλην τινὰ αἰτίαν εἶχεν ἐκεῖνο τὸ λουτρὸν [sc. of John] ἢ ~ῆσαι τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ammon.*Jo.*1:30(M.85.1401D); ~οῦντός μοι καὶ ποδηγοῦντος...θεοῦ λόγου Gel.Cyz.*h.e.*1 proem.25(M. 85.1197B); καὶ Ἕλλησιν ὁ θεὸς συνεχώρει χρηματίζεσθαι...πᾶσι ~ῶν κατὰ πρόνοιαν Max.*ep.*26(M.91.616A); εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην πρόδρομον, ἐν ᾧ συνέταξεν εὐαγγελίῳ ~οῦντι τὴν διάνοιαν πρὸς παραδοχὴν τοῦ τελεωτέρου λόγου id.*ambig.*(M.91.1252C); ref. Law ὁ δὲ παιδαγωγὸς οὐκ ἐναντίος τῷ διδασκάλῳ ἀλλὰ ~ῶν αὐτῷ Jo.D.*Gal.*3:24(M.95. 800B); **3.** *prepare in advance* αὔλακηδὸν τὰ τῆς ψυχῆς βάθη ~ῶν [sc. νόμος] ‡Chrys.*pasch.*6(p.137.16; 8.267B).

***προοδοποίησις, ἡ,** *preparation of way*, of John's baptism παρασκευὴ τοῦτό ἐστιν ἐκείνου καὶ π. Chrys.*hom.16.3 in Jo.*(8.94B); of deacons' action in liturgy ὁ χερουβικὸς ὕμνος ἐμφαίνει διὰ τῆς τῶν διακόνων π. καὶ τῆς τῶν ῥιπιδίων σεραφικῶν ἀπεικονισμάτων ἱστορίας τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ‡Bas.*h.myst.*49(p.390.18).

προοδοποιός, *preparing the way*; of false prophet preparing way for antichrist as Jo. Bapt. for Christ, *cat.Apoc.*19:21(p.467.23).

πρόοδος, ὁ, 1. *courier*, *Hom.Clem.*3.58; *ib.*8.2; **2.** *precursor, preparer of the way* π. γενήσεσθαι τὸν Ἠλίαν Just.*dial.*49.2(M.6.584A); Ἰωάννης...ἐγένετο π. *Hom.Clem.*2.23; τὸ λεγόμενον ὄνομα [sc. of

God] τοῦ μὴ λεγομένου π. ἐστιν *ib.*16.18; of H. Ghost παντὸς ἀγαθοῦ νοῦ π. Didym.*Trin.*2.1(M.39.452C).

πρόοδος, ἡ, I. *going forth, advance*;

A. in gen.; **1.** of going out from one's house βρῶσιν, πόσιν, π. ποιεῖν εἰς δόξαν Χριστοῦ Mac.Mgn.*apocr.*1.43(p.149.15); of 'going out and coming in' (i.e. daily conduct) τὰς π. αὐτοῦ καὶ τὰς εἰσόδους καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ βίου Iren.*ep.Flor.*ap.Eus.*h.e.*5.20.6(M.20.485A); of monks leaving monasteries κωλυέσθω καὶ τῆς συγκεχωρημένης π. Bas.*reg.br.*141(2.463D; M.31.1177A); μὴ ταῖς πυκνοτέραις π. τὰ διὰ τῶν αἰσθήσεων τῇ διανοίᾳ ἐγγινόμενα τραύματα ἀναξαίνειν Nil.*epp.*3.223(M.79.485C); Jo.Mosch.*prat.*171(M.87.3040B); **2.** *coming forth in public, public appearance* τὴν π.…τῶν ἀποστόλων Eus.*d.e.*2.3(p.76.27; M.22.137C); ὁ…υἱὸς Δαβὶδ τὴν π. ἐξ αὐτῆς [sc. Bethlehem] ἐποιήσατο *ib.*7.2(p.336.8; 548C); esp. of official progresses τὸ ὑπήκοον ἐνδεικνύμενοι κατὰ τὴν π. Gr.Nyss.*Maced.*9(M.45.1312C); ἅμιλλα μὴ ἥττονα τῶν λοιπῶν ἐν ταῖς π. ἐπιούρεσθαι ἀνδράποδα Nil.*exerc.*24(M.79.752C); ἐν…δόξῃ βασιλικῆς π. *Chron.Pasch.*p.287(M.92.717A); **3.** *emergence* from grave; of Resurrection, Gr.Ant.*mul.ung.*10(M.88.1860C); **4.** *departure* from π. τῆς ζωῆς Mac.Mgn.*apocr.*4.14(p.181.22); **5.** ref. 2Cor.12:2, Gr.Naz.*or.*28.20(p.51.12; M.36.52C) cit. s. ἀνάβασις.

B. *emergence into existence*, Diod.*fat.*ap.Phot.*cod.*223(M.103.861B); τὴν ὕπαρξιν καὶ τὴν π. διὰ τοῦ θείου ἐμφυσήματος ἡ…ψυχὴ ἔσχεν Anast.S.*serm.imag.*3(M.89.1164C); *process of becoming* ὁ ἀΐδιος …ἔν τε ταῖς π. καὶ ταῖς ἐπιτροφαῖς κύκλος σῴζεται…καὶ ἄλλη τηνικαῦτα π. ἔσται, καθ' ἣν ἔσται ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι †Proc.G.*Procl.*(M.87.2792[H]C,D).

C. *coming forth* in birth, Bas.*Eun.*2.5(1.241E; M.29.581B); ‡Nil.*fr.pasch.*1(M.79.1493A); of Inc. ‡Ath.*Ar.*4.28(p.76.14; M.26.512B); Cyr.*Is.*5.1(2.748B); Max.*opusc.*(M.91.240B).

D. *progress* προτροπὴ τῆς ἐν πίστει π. Euthal.Diac.*epp.Paul.*(M.85.780A); ἡ διὰ μετανοίας π. Areth.*Apoc.*3:18(M.106.565A); δραστικωτέρᾳ π. πραγμάτων χρώμενος *ib.*19:17(745B); hence *benefit, profit*, Chrys.*terr.mot.*(2.718A).

E. *procession, issuing forth, emanation*; **1.** in gen. πᾶσα γὰρ π. διὰ τῶν ἴσων καὶ ὁμοίων ἐπιτελεῖται Didym.*Trin.*3.38(M.39.976A); υἱὸς μὲν κυρίως ἐστὶ δευτερότης ὑποστάσεως ἐν ταυτότητι φύσεως, ἡ…π. φύσεως εἰς συγγένειαν γνωριζομένη Anast.S.*hod.*2(M.89.56A); **2.** of sending forth of divine grace and revelation φάσκειν τὴν δύναμιν τὴν παρὰ τοῦ πατρὸς…φανεῖσαν τῷ Μωϋσεῖ…ἄγγελον καλεῖσθαι ἐν τῇ πρὸς ἀνθρώπους π., ἐπειδὴ δι' αὐτῆς τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς τοῖς ἀνθρώποις ἀγγέλλεται Just.*dial.*128.2(M.6.776A); πᾶσα πατροκινήτου φωτοφανείας π. εἰς ἡμᾶς ἀγαθοδότως φοιτῶσα Dion.Ar.*c.h.*1.1(M.3.120B); ἀγαθουργοὺς τῆς θεαρχίας π. id.*d.n.*1.4(M.3.589D); τὴν οὐσιοποιὸν εἰς τὰ ὄντα πάντα τῆς θεαρχικῆς οὐσιαρχίας π. *ib.*5.1(816B); **3.** of Son's generation, Or.*Jo.*1.38(42; p.50.5; M.14.100D); εἰ γὰρ ἡ π. αὐτοῦ γέννησίς ἐστιν, ἡ ἀναδρομὴ πάλιν παῦλα τῆς γεννήσεως ‡Ath.*Ar.*4.12(p.56.14; M.26.484B); ἓν καὶ μόνον ἀπογέννημα, ἀδιαιρέτῳ καὶ ἀσωμάτῳ π. †Apoll.*ep.Bas.*1(M.32.1104D); ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς θεοῦ λόγου π. Cyr.*Ps.*44:2(M.69.1028A); ἐν ἐξ ἑνός, ἀμερίστῳ τινὶ καὶ ἀδιαστάτῳ π. προκύπτον id.*Jo.*1.3(4.29A); ἀναχωρήσει μὲν γὰρ οὐκ εἰς ἰδιότητα παντελῶς…κεχωρισμένην,…ἀλλ' ὢν ἐν πατρὶ κατὰ λόγον, ἤτοι σχέσιν ἀδιάστατον τὴν ὡς ἐν ὁμοουσιότητι, καὶ ἐξ αὐτοῦ νοηθήσεται κατὰ πρόοδον ἀπορρήτως τὴν ἐκφαντικήν, ἤτοι τὴν ὡς ἐν ἀπαυγάσματι *ib.*3.5(306E); γεγέννημαι…τῆς οὐσίας αὐτοῦ, κατὰ πρόοδον μὲν τὴν πρὸς τὸ εἶναί τε καὶ νοεῖσθαι τυχὸν ἰδιοσυστάτως, οὐ μὴν εἰς ἅπαν διῃρημένως *ib.*11.2(939D); plur., Max.*ambig.*(M.91.1400C) cit. s. ἀνεκφοιτήτως; of Son and H. Ghost θεία π. ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος μόνη ἂν λέγοιτο ἡ ἀπὸ τοῦ…πατρὸς γέννησις τοῦ…υἱοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πρόβλησις τοῦ…πνεύματος †Proc.G.*Procl.*(M.87.2792[e]C); τὴν πατρικὴν…π. εἰς ἔκφανσιν τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος Max.*schol.d.n.*1.4(M.4.196B); **4.** of procession of H. Ghost μηδὲ τοῦ πνεύματος περιεργάζου τὴν π. Gr.Naz.*or.*20.10(M.35.1077A); τὸ καλὸν γέννημα, καὶ τὴν θαυμασίαν π. *ib.*23.7(1160A); μίαν…φύσιν θεότητος, ἀνάρχῳ, καὶ γεννήσει, καὶ π. γνωριζομένην *ib.*23.11(1161C); ἵνα καὶ τοῦτο θεϊκὸν ἔχωσι τὸ μοναδικόν, ὁ μὲν τῆς υἱότητος, τὸ δὲ τῆς π. καὶ οὐχ υἱότητος *ib.*25.16(1221A); Apoll.*quod.un.Chr.*2(p.295.20; M.28.124B); Didym.*Trin.*2.2(M.39.460B); μὴ γέννησις ἡ τοῦ πνεύματος π. κέκληται id.(‡Bas.)*Eun.*5(1.306D; M.29.736A); εἰ γὰρ μὴ τὴν φυσικὴν ἐκεῖθεν π. ἔλεγεν διὰ τοῦ 'ἐκπορεύεται' ἀλλά τινα ἀποστολὴν ἔξωθεν γινομένην, ἄπορον περὶ τίνος λέγει, πολλῶν ὄντων…ἀποστελλομένων πνευμάτων Thdr.Mops.*Jo.*15:26(p.398.16; M.66.780B); Cyr.*Is.*5.3(2.809E); †Proc.G.*Procl.*(M.87.2792[e]C).

F. *process* of law ἣν ἂν ὥραν ἔλθῃ ὁ ἡγεμών, καὶ ἔλθω εἰς π., ἀποθανεῖν ἔχω Jo.Mosch.*prat.*189(M.87.3068D); Πηγάσιος…σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ἐν π. ἐξητάσθησαν Thphn.*chron.*p.153(M.108.416A); †Anast.S.*relat.*49(*OC* 3 p.69.14).

II. *shoot, branch*, Manich. δύο γὰρ ἦσαν ῥίζαι, καὶ δύο προῆλθον π., αἱ π. κατάλληλοι ταῖς ῥίζαις Serap.*Man.*26(p.41; M.18.1121A).

III. *entrance* ἐκέλευσεν ἐν π. στῆναι *Trad.Pil.*2(p.450).

προοικει-όομαι, 1. *make one's own previously* οὐδ' ἂν εἴρητο πεινῆσαι…μὴ οὐχὶ ~ωσάμενος σῶμα, τὸ πεινᾶν τε καὶ κοπιᾶν πεφυκός Cyr.*Chr.un.*(5[1].719E); **2.** pass.; *be made familiar with, accustomed to*, Chrys.*hom.11.1 in Jo.*(8.62C); *ib.23.1*(132D).

προοικονομ-έω, *provide, arrange in advance*; **1.** in gen. ἀντερεῖ πάνθ' ὅσα ~ηθῆναι καθήκει τῆς κατὰ τὴν ἐποπτικὴν θεωρίαν γνώσεως Clem.*str.*1.1(p.11.13; M.8.704C); *A.Jo.*113(p.212.9); Chrys.*hom.72.1 in Mt.*(7.701D); id.*hom.2.2 in 1Cor.*(10.11C); med. Ἰησοῦς…~ησάτω εἰς πίστιν τὰς καρδίας Serap.*euch.*2.2; **2.** of God's counsels, *ordain previously*, *Hom.Clem.*13.11; Proc.G.*Gen.*11:31(M.87.317C).

πρόοικος, ὁ, *major-domo, mayor of the palace* (of Frankish king), Thphn.*chron.*p.337(M.108.813A).

προοιμιάζ-ω, usu. med.; **1.** *make a preface, say by way of preface* ὁ ἀγαπητὸς τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ οὗ ἐπὶ τῆς προφητείας συνέσεως δεῖν ὁ ψαλμὸς ἡμῖν ~εται Eus.*d.e.*4.15(p.181.12; M.22.301C); †Bas.*Is.*8(1.384B; M.30.132C); ~ων…ἔλεγεν ὁ Σαλομών ‡Meth.*Sym.et Ann.*5(M.18.360B); **2.** *introduce beforehand, foreshadow* οὐχ ὁρᾷς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν ἤδη ~ομένην Or.*hom.1.16 in Jer.*(p.15.5; M.13.276A); Eus.*d.e.*5.19(p.242.14; M.22.400B); of those translated to paradise as being 'first instalment' or anticipation of general resurrection, Iren.*haer.*5.5.1(M.7.1135B); **3.** *make preliminary* to, *treat as prelude* to τῶν θησαυρῶν ἔχειν τὴν ἐπιμέλειαν· ἐντεῦθεν γὰρ αὐτῷ τὰς μείζους ἀρχὰς βασιλεὺς ~εται Gr.Naz.*or.*7.15(M.35.773A); **4.** *be prelude* to ἡ ποιμαντικὴ ~εται τὴν ἑαυτοῦ τε καὶ ἄλλων ἀρχὴν Proc.G.*Gen.*4:2(M.87.236A).

προοιμιακός, 1. *introductory*; of hymns used in preparation for liturgy, Jo.Clim.*scal.*19(M.88.937B); **2.** *of* or *belonging to Proverbs*, Gr.Nyss.*Apoll.*41(M.45.1217B).

προοιμιαστικός, *introducing* ἡ ἄνωθεν ἡμέρα, τουτέστιν ἡ π. καὶ αἰτία τῆς παραβάσεως Olymp.*Job* 3:1–3(M.93.53C).

προοίμιον, τό, 1. *prelude, preface*; of a preamble to a will, ‡Nil.*perist.*9.1(M.79.864A); of John's baptism as prelude to gospel, ‡Just.*qu.et resp.*37(M.6.1284B); of Christ's birth οὐ γὰρ…ὁ τόκος ἀρχὴ θεότητος γέγονεν, ἀλλὰ π. ἦν τοῦ σάρκα γενέσθαι τὸν λόγον Thdot.Anc.*exp.fid.*22(M.77.1345B); of miracle of Cana θαυμάτων ἁπάντων π. Thdt.*Is.*9:1(p.47.19; 2.231); of heathen rulers as prelude to coming of antichrist, Areth.*Apoc.*13:2(M.106.672C); of prayer as π. τῆς ἀΰλου…γνώσεως Evagr.Pont.*or.*85(M.79.1185B); **2.** *preliminary stage* π. ἄττα καὶ στοιχεῖα θεοσεβείας εἰς ἀνθρώπους καταβαλλόμενος Eus.*l.C.*13(p.240.33; M.20.1408A); ref. Christian life τὰ π. μόνον εἶδες τῆς ὁδοῦ Chrys.*Laz.*7.5(1.798B); ἐπέθετο ἐν προοιμίοις ὁ τῆς πορνείας πόλεμος Pall.*h.Laus.*45(p.133.2; M.34.1217C); **3.** *foretaste* π. ἐπιδείκνυνται ὧν ὑπισχνεῖται τὸ πῦρ Clem.*prot.*4(p.41.15; M.8.148A); Meth.*res.*2.23(p.378.10; M.18.316B); **4.** *preparatory psalm* in preparation for liturgy, *Lit.Praesanct.*(p.345.10); Thdr.Stud.*praesanct.*(M.99.1688C); at Vespers, *Const.Stud.*9(M.99.1708B); of liturgy up to Gospel, *Schol.* in CCarth.*can.*103(*Mon.*2 p.650); of ceremonies of Easter leading up to liturgy, Anast.*temp.*(p.280); **5.** *outskirts, borders* τῆς Πισιδῶν καὶ Φρυγῶν χώρας ἐν π. κειμένη Bas.Sel.*v.Thecl.*1(M.85.481D); *ib.*(556C); **6.** ἐκ προοιμίων *to begin with, from the first*, Proc.G.*Gen.*3:24(M.87.229D); Evagr.*h.e.*4.18(p.168.30; M.86.2736C); Thphn.*chron.*p.84(M.108.257A).

***προοιμιώδης,** *introductory*, Meth.*symp.*9.1(p.113.3; M.18.176C).

***προόλλυμι,** *destroy previously*, Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.325A).

***προομαλίζ-ω,** *level* the ground *in advance*, hence *prepare beforehand*, Gr.Nyss.*v.Ephr.*(M.46.820A); ἔδει προομαλισθῆναι διὰ τῆς ἐν τύποις ἐντολῆς τὴν τῶν παιδαγωγουμένων καρδίαν Cyr.*Is.*3.2(2.404C); ref. miracles of Moses δεικνύειν…ὅτι πιστὸς ἦν τῷ θεῷ…~ων αὐτοὺς καὶ προπαρασκευάζων εἰς τὸ εὐπαράδεκτος αὐτοῖς εἶναι Cosm.Ind.*top.*3(M.88.140C); of week added to seven weeks of Lenten fast διὰ τὸ…~εσθαι τοὺς μέλλοντας εἰσελθεῖν εἰς τὸν κόπον τῶν νηστειῶν Dor.*doct.*15.1(M.88.1788C).

***προομαλισμός, ὁ,** *levelling* of ground *in advance*, hence *preparation* τὰ γραφέντα πρὸς αὐτοῦ [sc. S. John] π. τίς ἐστι τοῦ τελεωτέρου καὶ τέως ἀχωρήτου λόγου Max.*ambig.*(M.91.1252C).

***προομαλιστής, ὁ,** *one who levels* the ground *beforehand*; of the Law, Cyr.*Is.*3.2(2.404D).

προομολογ-έω, 1. *acknowledge, confess beforehand* Ἀβραάμ…ἤδη προωμολόγει…τὸ μέλλον μυστήριον Nil.*epp.*2.243(M.79.325C); **2.** *acknowledge in first instance*, ref. 2Thess.3:5 ὁ δὲ κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ…εἰ μὲν γὰρ τὸν πατέρα προτάξειας, θεός ἐστι τὸ πνεῦμα· εἰ δὲ τὸ πνεῦμα ~ήσειας, κύριος τυγχάνει ‡Ath.*disp.*43(M.28.497B); **3.** *utter previously*, Dion.Ar.*e.h.*3.2(M.3.425C).

***προονομάζω**, **1**. *name beforehand* Μωυσῆς ἄγγελον προονομάσας αὐτὸν εἶναι τὸν ὄντα τοῖς ἐφεξῆς ἐκδιδάσκει λόγοις Gr.Nyss.*Eun*.11(2 p.263.29; M.45.872C); ref. Marcion's interpretation of Lc.22:8 μὴ λέγε ὅτι ὁ ἔμελλε μυστήριον ἐπιτελεῖν, τοῦτο προωνόμαζε λέγων, θέλω...φαγεῖν τὸ πάσχα Epiph.*haer*.42.11(p.149.9; M.41.764B); Max. *schol.c.h*.4.4(M.4.57B); **2**. *name before* others ὁ πατὴρ...ἐπειδὴ... πηγή τις ἐστίν,...οἰκονομικῶς προωνόμασται Cyr.*Abac*.35(3.549E); **3**. *mention previously*, Just.*dial*.19.5(M.6.517A); Eus.*d.e*.1.6(p.23. 34; M.22.49C); ὁ...προονομασθεὶς ἄρχων *Mir.Geo*.8(p.93.6).

***προοπλίζω**, *arm in advance*, *Hom.Clem*.2.3.

***προοπτεύ-ω**, *keep a look-out forward for*, of S. Phocas πολλάκις μὲν γὰρ ὤφθη...ἀπὸ τῆς πρώρας ~ων τὰ βράχη Ast.Am.*hom*.9(M.40. 312A).

προόπτης, ὁ, *one who sees beforehand*; of a prophet, ‡Rom.Mel. (*AS* 1 p.296).

***προόπτως**, *eagerly looking ahead*, †Jo.Jej.*paraen*.(p.236).

προορίζ-ω, **1**. *predetermine*; of counsel of God; **a**. dist. from προγινώσκω: πάντα μὲν προγινώσκει ὁ θεός, οὐ πάντα δὲ ~ει. προγινώσκει γὰρ τὰ ἐφ' ἡμῖν, οὐ ~ει δὲ αὐτά. ... ~ει δὲ τὰ οὐκ ἐφ' ἡμῖν κατὰ τὴν πρόγνωσιν αὐτοῦ Jo.D.*f.o*.2.30(M.94.972A); id.*Man*.1.79(M.94. 1577B); **b**. ref. Inc., acc. Paul of Samosata θεὸν ὁμολογεῖν τὸν ἐκ τῆς παρθένου, πρὸ αἰώνων μὲν προορισθέντα, ἐκ δὲ Μαρίας τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπάρξεως ἐσχηκότα Paul.Sam.*fr*.D 2(p.338.2)ap.‡Ath.*Apoll*.1.20(M. 26.1128B); ref. Pr.8:23 τὴν κατὰ σάρκα αὐτοῦ προορισθεῖσαν οἰκονομίαν Marcell.*fr*.14 ap.Eus.*e.th*.3.3(p.147.14; M.24.985A); προώρισεν ἑαυτῷ τὴν ἐνανθρώπησιν ὁ θεὸς ‡Caes.Naz.*dial*.170(M.38.1133); ‡Jo.D. *hom*.6.10(M.96.677A); **c**. ref. election; **i**. in gen. πληρωθέντος τοῦ ἀριθμοῦ, οὗ αὐτὸς παρ' αὐτῷ προώρισε, πάντες...ἀναστήσονται Iren. *haer*.2.33.5(M.7.834A); of 'gnostic' τὸν φίλον τοῦ θεοῦ, ὃν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ καταβολῆς κόσμου Clem.*str*.6.9(p.469.25; M.9.296C); τὴν ἑαυτοῦ διένειμεν εὐεργεσίαν, Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις καὶ τοῖς ἐκ τούτων προωρισμένοις μέν, κατὰ δὲ τὸν οἰκεῖον καιρὸν κεκλημένοις *ib*.7.2 (p.6.27; 409C); Marcell.*fr*.16 ap.Eus.*Marcell*.1.2(p.11.32; M.24.737C); ref. Mt.25:34 αἱ ἀθλήσεις προωρίσθησαν, καὶ ἀρεταὶ τῶν διὰ τῶν ἄθλων προερχομένων προεθεωρήθησαν ‡Nil.*tract*.4(M.79.1285A); εἰς υἱοθεσίαν ἡμᾶς ~ει δι' αὐτοῦ Cyr.*thes*.15(5[1].174C); **ii**. of BMV τῇ προαιωνίῳ προγνωστικῇ βουλῇ τοῦ θεοῦ προορισθεῖσα Jo.D.*f.o*.4.14(M.94.1156A); ‡Jo.D.*hom*.5(M.96.649A); **iii**. of Church, Ign.*Eph*.proem.; τὴν ἐκκλησίαν πάλαι προωρίσατο ὁ παντοκράτωρ θεὸς Marcell.*fr*.16 ap.Eus. *Marcell*.1.2(p.11.30; M.24.737C); **d**. ref. scope permitted to Devil τοὺς προωρισμένους τοῦ θεοῦ πρὸ καταβολῆς κόσμου ὁρισμούς, λέγω δὲ ἐπὶ ποίαις κακαῖς πράξεσι τοὺς ἀνθρώπους ἔταξεν ὑπὸ τοῦ τῆς κακίας ἡγεμόνος κακοῦσθαι *Hom.Clem*.7.6; **e**. ref. predetermined number of human race, Meth.*symp*.2.1(p.15.22; M.18.48C); τὸν σύμμετρον τῶν ἀνθρώπων χρόνον κατενόησεν τῇ κατασκευῇ ὥστε τῇ παρόδῳ τῶν προορισθεισῶν ψυχῶν συναπαρτηθῆναι αὐτὸν ‡Caes.Naz.*dial*.156(M.38. 1116); **f**. ref. question whether length of individual lives is fixed, Anast.S.*qu.et resp*.88(M.89.713B); **2**: *arrange in advance*, *Hom.Clem*. 6.1; **3**. *limit, define in advance* τίς ἐστι πλησίον; οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον Ἰουδαίοις προωρίσατο τὸν πρὸς αἵματος, οὐδὲ τὸν πολίτην οὐδὲ τὸν προσήλυτον Clem.*q.d.s*.28(p.178.21; M.9.633B); **4**. *define previously*, Or.*sel.in Ps*.4:5(M.12.1141C).

***προόρισις, ἡ**, *predetermining*; of God's predetermination of total number of mankind, Iren.*haer*.2.33.5(M.7.834B); ref. birth of saint εἰ καὶ μὴ ἐξ ἐπαγγελίας, ἀλλὰ θείας προγνώσεως καὶ π. Jo.VI H. *v.Jo.D*.7(M.94.440A); in rel. to prayer, Gr.Mag.*dial*.(tr.Zach.)1.8 (M.*PL*.77.187B).

***προορισμένως**, *in accordance with* God's *predetermination*, Clem.*str*.6.9(p.469.29; M.9.297A).

προορισμός, ὁ, *predetermination*; **1**. def. πρόγνωσις...τὸ εἰδέναι τὰ ἐσόμενα, πρὶν γενέσεως αὐτῶν· ἐπίγνωσις δέ ἐστιν, ἡ μετὰ ψευδῆ ἐπιγινομένη ἀληθὴς γνῶσις· καὶ ὁρισμὸς μέν ἐστι κρίσις καὶ ἀπόφασις ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις· π. δέ, κρίσις καὶ ἀπόφασις ἐπὶ τοῖς ἐσομένοις Jo.D. *Man*.1.78(M.94.1577A); **2**. ref. God's counsel; **a**. in gen. παραδείγματα δέ φαμεν εἶναι τοὺς ἐν θεῷ τῶν ὄντων οὐσιοποιοὺς καὶ ἑνιαίως προϋφεστῶτας λόγους, οὓς ἡ θεολογία π. καλεῖ Dion.Ar.*d.n*.5.8(M.3. 824C) cit. ap. Max.*ambig*.(M.91.1085A); τῆς θείας κελεύσεως ἔργον ἐστὶν ὁ π. Jo.D.*f.o*.2.30(M.94.972A); **b**. as shared by Son, †Diad.*Ar*.6 (M.65.1160C); **c**. ref. election ἔστιν αὐτῷ ἀρχὴ τῆς κλήσεως καὶ τῆς δικαιώσεως οὐχ ὁ π.· οὗτος γὰρ εἰ ἦν ἀρχὴ τῶν ἑξῆς, κἂν πιθανώτατα ἐκράτουν οἱ παρεισάγοντες τὸν περὶ φύσεως ἄτοπον λόγον· ἀνωτέρω δέ ἐστι τοῦ π. ἡ πρόγνωσις Or.*comm.in Rom*.1:3(*JTS* 13 p.211); contrasted with πρόθεσις: ἐπίστησον εἰ π. καὶ πρόθεσις διαφέρει, ὡς μετὰ τὸν π. τὴν πρόθεσιν γενέσθαι· ὥστε κατὰ τὰ ἐννοήματα τοῦ θεοῦ γίνεσθαι τὸν π., κατὰ δὲ ταῦτα τὴν περὶ ὧν πρόθεσιν οὐσιωμένων πως ἐπακολουθεῖν καὶ εἰ ργον ἐρχομένων τοῦ π. id.*comm.in Eph*.1:9 (p.240f.); **d**. ref. predetermination of length of man's life πρὸς δὲ τοὺς φιλονεικοῦντας...προορισμὸν παρὰ τῷ θεῷ δεῖξαι ἐτῶν παντὸς ἀνθρώπου,...ἐροῦμεν ὅτι εὑρεθήσεται ὁ θεὸς...ποιῶν ὅπερ ἄτοπόν ἐστι ...καὶ πάλιν εἰ προπεπηγμένος...ἐστι π. τῶν ἑκάστου χρόνων, μηδεὶς ἀσθενῶν εἰς ἀντίληψιν ἁγίους ἐπικαλέσεται Anast.S.*qu.et resp*.88(M. 89.713B); **e**. ref. what is purposed by God but not yet realized; **i**. man's resurrection τό, συνήγειρε,...κατὰ πρόγνωσιν καὶ π. θεοῦ Or.*comm.in Eph*.2:6(p.405); **ii**. existence of Son acc. Paul. Sam. θεὸν ἐκ τῆς παρθένου ὁμολογεῖ...ἐντεῦθεν τῆς ὑπάρξεως τὴν ἀρχὴν ἐσχηκότα...τῷ μὲν π. πρὸ αἰώνων ὄντα, τῇ δὲ ὑπάρξει ἐκ Ναζαρὲτ ἀναδειχθέντα ‡Ath.*Apoll*.2.3(M.26.1136B); cf. Paul.Sam.*fr*.D 2 (p.338.2).

***προοριστικῶς**, *in* God's *predetermined counsel*, of Son in teaching of Photinus πίστιν τὴν λέγουσαν ἀπὸ Μαρίας καὶ ὧδε εἶναι τὸν υἱόν, μὴ εἶναι δὲ αὐτὸν πρὸ τούτου, ἀλλὰ π. λέγεσθαι ἐν ταῖς γραφαῖς, ἀπὸ δὲ Μαρίας εἶναι αὐτὸν μόνον κατὰ τὴν θεότητα ‡Bas.*exp. fid.Nic*.(p.309; προωρικῶς M.28.1638A); ref. Arian proof-texts εἰ δέ πού π. αἱ θεῖαι γραφαὶ λέγουσιν αὐτὸν ὥσπερ κτίσμα, τὸ κατὰ σάρκα πληροῦσθαι καταλαμβάνομεν *ib*.(p.310; 1639A); of Photinus' doctrine that Christ became Son of God at Inc. and before then is described in scripture as Son only π., *Didasc.Patr*.proem.(p.8.11).

προούσιος, *before all being* τὸ...πνεῦμα...ἀπὸ τῆς...ὑπερουσίου καὶ π. ... προῆλθεν...πατρικῆς ὑποστάσεως Didym.*Trin*.2.4(M.39.484A).

***προοχυρόω**, *make secure, fortify beforehand*, Jo.D.*Man*.1.29(M. 94.1533A).

προπάθεια, ἡ, *first stage of emotion* ἀπροαίρετον, ὃ καλοῦσί τινες π. γενομένην, ἐπί τισι δὲ ἐρεθισμοῖς ἕλκουσαν ἐφ' ἣν προωρισάμεθα ὀργήν Or.*sel.in Ps*.4:5(M.12.1141C); τὸ ἀπροαίρετον τὸ κατὰ τὴν π. γινόμενον *ib*.(1144A); κἂν κατ' ἀρετήν τις προκόπτῃ, οὐκ ἀφανιζομένου τοῦ παθητικοῦ, συμβαίνει ἐν τῇ λεγομένῃ π. γενέσθαι Diod.*Ps*. 54:6(M.33.1592B); ἐν...ταῖς τοῦ νοῦ π., καὶ...προαπονευρώσεσιν ταῖς διὰ νοημάτων φυσικῶν Cyr.*Ps*.118:67(M.69.1272B).

***προπαιδαγωγ-έω**, *give preliminary instruction* ~ῶν...διὰ τῶν ἐντολῶν Mac.Mgn.*apocr*.3.12(p.80.7); Cyr.*Jo*.4.2(4.363A); pass., *be given preliminary instruction* τοῖς ἐν τούτῳ [sc. τῷ νόμῳ] ~ηθεῖσι Eus.*d.e*.1.6(p.33.27; M.22.65A).

προπαιδεία, ἡ, *preliminary training*, of basic moral instruction αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων...εἶεν δ' ἂν καὶ αἱ ἐντολαὶ καὶ αἱ π. ὁδοὶ καὶ ἀφορμαὶ τοῦ βίου Clem.*str*.1.5(p.18.16; M.8.720B); of pagan philosophy as introduction to Christianity φιλοσοφίας καὶ τῆς ἄλλης π. *ib*. 1.1(p.11.22; 705A); ἦν...εἰς δικαιοσύνην Ἕλλησιν ἀναγκαία φιλοσοφία, νυνὶ δὲ χρησίμη πρὸς θεοσέβειαν γίνεται, π. τις οὖσα τοῖς τὴν πίστιν δι' ἀποδείξεως καρπουμένοις *ib*.1.5(p.17.33; 717C); π. ἡ Ἑλληνικὴ *ib*.1.7 (p.24.8; 732B); φιλοσοφίαν...π. ... ὁμολογοῦμεν τοῦ γνωστικοῦ *ib*.1.20 (p.63.9; 816C); τὴν π. Ἑλλήνων τε καὶ Ἰουδαίων [signified by loaves and fishes of Jo.6:9–11] *ib*.6.11(p.479.4; M.9.316A); ἦν δ' οὗτος [sc. Dorotheus] τῶν μάλιστα ἐλευθερίων προπαιδείας τε τῆς καθ' Ἕλληνας οὐκ ἄμοιρος Eus.*h.e*.7.32.3(M.20.721B).

προπαίδευμα, τό, *preparatory instruction*, ref. Gen.16:4 πέφυκεν ἀτιμάζεσθαι ἀρετή, ἡνίκα τὰ π. γεννήσῃ Or.*sel.in Gen*.16:4(M.12.116A); γεωμετρίαν καὶ ἀριθμητικὴν καὶ τἄλλα π. Eus.*h.e*.6.18.3(M.20.561A); ἵνα μοι μετὰ τοὺς τῆς γενναίας φιλοσοφίας προστάτας ἀπάρχοιτό ποτε καὶ τοῖς πολιτικοῖς τοῦ Δίωνος γράμμασι, μεθόριον αὐτὰ ἡγούμενος τῶν π. τε καὶ τῆς ἀληθινωτάτης παιδείας Synes.*Dion* 4(p.244.17; M. 66.1124C).

προπαίδευσις, ἡ, *preliminary instruction* σοφὸν ἐκ π. γενέσθαι Gr. Nyss.*Eun*.3(2 p.9.25; M.45.573A); ref. pentecostal gift οὐκ ἐκ π. ... ἀλλ' ἐξ ἐπιπνοίας τοῦ πνεύματος...ἡ τοῦ φθέγγεσθαι δύναμις προσεγένετο id.*Steph*.1(M.46.704D); παιδείᾳ γὰρ οὐ τῇ τυχούσῃ ὁ ἀνὴρ [sc. Apollinarius] ἐξήσκηται, ἀπὸ τῆς τῶν λόγων π. τε καὶ Ἑλληνικῆς διδασκαλίας ὁρμώμενος Epiph.*haer*.77.24(p.437.27; M.42.676D).

προπαιδεύ-ω, **1**. *give preliminary instruction* ὁ θεῖος νόμος...~ει ἡμᾶς εἰς τὴν περιποίησιν τῆς ἐγκρατείας Clem.*str*.2.20(p.170.19; M.8. 1049A); ἐκ νόμου καὶ προφητῶν ~εσθαι διὰ κυρίου τῷ θεῷ συμφέρειν ἔδοξεν *ib*.2.8(p.132.19; 972C); διδασκάλους πρὸς φιλοσοφίαν ~οντας Or.*Cels*.3.58(p.253.14; M.11.997B); παῖδας πρὸ τῆς ἐπιθυμίας διὰ τῶν σωφρονιζόντων βιβλίων ~ειν *Hom.Clem*.5.25; **2**. *teach as preliminary* ~ει γὰρ τῷ κυριακῷ λόγῳ τὰ κατὰ τοὺς προσήκοντας καιροὺς ἑκάστῃ γενεᾷ συμφερόντως δεδομένα Clem.*str*.1.5(p.19.7; M.8.721A); **3**. *prepare the mind of* τοσούτοις αὐτὸν προεπαίδευσε φαρμάκοις Chrys.*hom*. 61.3 *in Mt*.(7.615B).

***προπαίω**, *smite previously*, Alex.Sal.*Barn*.proem.5(437C).

***προπάνδημος**, *made public*, Bars.*resp*.(M.88.1821B).

***προπανυπέρτατος**, *most sublime*, Iren.*haer*.1.15.5(M.7.625B).

***προπαραινετικός**, *warning beforehand*, *cat.Rom*.7:18(p.108.33).

προπαρατίθημι, *set out previously, state beforehand*, Clem.*str*.1.1

(p.11.17; M.8.704C); Or.*Jo.*2.30(24; p.87.29; M.14.168A); Eus.*d.e.*7.3(p.340.19; M.22.556A); Max.*schol.d.n.*1.4(M.4.200C).

***προπαραφυλάσσομαι**, *guard against in advance*, tr. Lat. *praecaveo*, *Cod.Afr.*134(H.1.941A).

προπαρεγγυάω, *guarantee beforehand*, Cyr.*glaph.Ex.*3(1.330A).

προπαρέρχομαι, *pass over previously* οὐ γὰρ ἔστιν ἑτέρως δύνασθαι ...τὴν ἄζυμον...τῶν εὐαγγελικῶν κηρυγμάτων εὑρέσθαι τροφήν, μὴ προπαρελθόντας μὲν τὸν μυστικὸν Ἰορδάνην Cyr.*Jo.*4.7(4.437C).

***προπαρηγορέω**, *quieten first*, ‡Ath.*sem.*16(M.28.165A).

***προπαρίστημι**, *establish beforehand*, Or.*fr.27 in Lam.*(p.247.26; M.13.621D); Eus.*d.e.*4.16(p.193.7; M.22.321B); *ib.*9.3(p.411.7; 661D).

προπατέω, *advance*, ‡Ath.*qu.script.*125(M.28.769C).

προπατήρ, ὁ, *forefather*, hence *predecessor* τοὺς τοῦ...ἀποστολικοῦ καὶ σεβασμίου θρόνου π. Jo.VI CP *ep.*(M.96.1420C).

***προπατορικός**, *ancestral*; **1.** of original sin ἐπὶ δὲ τῶν πιστῶν τὸ ἅγιον βάπτισμα καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης π. ἁμαρτίας ‡Ath.*qu.Ant.*67 (M.28.636A); Χριστοῦ οὖν συγχωρήσαντος ταύτην διὰ τοῦ λουτροῦ τῆς ἀφέσεως, ἐκαθαρίσθη μὲν ἡ π. ἁμαρτία Olymp.*fr.Jer.*31:30(M.93.689D); δίχα τὸν κύριον εἶναι τῆς π. ἁμαρτίας ὡς ἄνθρωπον Max.*opusc.*(M.91.136A); ἐκ τῆς π. καταδίκης θλίψιν id.*myst.*(M.91.709D); **2.** of original virtue restored to man by Inc. π. παρθενίαν Jo.Mon.*hymn.Blas.*8(M.96.1405C).

***προπάτορος, ὁ,** *ancestor* πνεῦμα ἅγιον...οὐ γεννητόν, οὐ κτιστόν, οὐ συνάδελφον, οὐ π., οὐκ ἔκγονον Epiph.*haer.*74.12(p.330.20; M.42.497D); *ib.*76.39(p.394.5; 604A); *ib.*73.36(p.310.27; προπάτορα M.42.469B); id.*anc.*7(p.14.19; M.43.29A).

προπάτωρ, ὁ, *ancestor, forefather*; **1.** of Osiris as ancestor of Egyptian kings, Clem.*prot.*4(p.37.24; M.8.140A); **2.** of Adam and Eve οἱ πρῶτοι τοῦ γένους π. ξύλου γεύσει τὸν πολυώδυνον κατεδικάσθησαν καὶ βίον καὶ θάνατον Isid.Pel.*epp.*1.181(M.78.301A); ref. Euchite doctrine ἕλκειν γὰρ ἕκαστον τῶν τικτομένων...ἐκ τοῦ π. [sc. Adam], ὥσπερ τὴν φύσιν, οὕτω δὴ καὶ τὴν τῶν δαιμόνων δουλείαν Thdt.*h.e.*4.11.7(3.966); ref. temptation of Christ ὁ διάβολος...ὡς τοῦ π. τὸ πάθος ἐν αὐτῷ θεωρήσας Thdt.*pental.*(5.124); Thdr.Stud.*epp.*1.18(M.99.964D); **3.** of patriarchs, *T.Lev.*9.1; Just.*1apol.*32.3(M.6.377C); Or.*Cels.*5.48(p.52.13; M.11.1256B); Eus.*d.e.*5.15(p.238.27; M.22.393C); Abraham as π. of Christians, *Const.App.*7.33.4; ὁ π. ...ἐν τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῇ τὴν ἁγίαν...προσκυνήσας τριάδα Didym.*Trin.*2.23(M.39.744C); τὰς ιβʹ φυλὰς ἐξ ἑνὸς π. ... καταγομένας Cosm.Ind.*top.*5(M.88.213C); **4.** met., of clay from which man is formed τὸν χοῦν τὸν π. Thdt.*Soph.*2:3(2.1568); id.*provid.*6(4.576); **5.** *originator*, of founders of heresies οἱ π. τῶν δογμάτων Clem.*str.*3.1(p.196.21; M.8.1104A); Eus.*h.e.*2.1.12(M.20.137C); **6.** Trin. τὸν υἱὸν...γεγεννημένον, οὐ συνάδελφον, οὐ π. Epiph.*haer.*73.36(M.42.469B; cj. προπάτορον p.310.27); **7.** of source of pleroma, Bythus; Valent., Iren.*haer.*1.1.1(M.7.445A); *ib.*1.2.1(452B); Ptolemaean τινὲς ἐξ αὐτῶν ῥαψῳδοὶ τὸν π. τῶν ὅλων καὶ προαρχὴν...ἄνθρωπον λέγουσι καλεῖσθαι *ib.*1.12.4(577A); Marcosian ὅλου τοῦ ὀνόματος τὸν βύθον τῶν γραμμάτων, ἐξ ὧν τὸν π. ἡ Μάρκου Σιγὴ συνεστάναι ἐδογμάτισε *ib.*1.14.2(600B); Hipp.*haer.*6.43(p.176.11; M.16.3266B); *ib.*6.48(p.180.13; 3275A); cf. *appellant, personaliter vero π. et* προαρχήν Tert.*adversus Valentinianos* 7(M.*PL.*2.586A); **8.** met., of Stephen as 'ancestor' of martyrs, Chrysipp.*enc.in Thdr.*(p.55.16); **9.** as mode of address, to bishop μακαριώτατε π. Thdr.Stud.*epp.*2.41(M.99.1240D).

προπεμπτήριος, *escorting*; hence *of* or *belonging to a funeral* οἱ δὲ ἐξιτήριοι λόγοι καὶ π. Thdr.Stud.*or.*13.7(M.99.892C); neut. plur. as subst., *obsequies*, Gr.Naz.*or.*8.22(M.35.813C); id.*ep.*155(M.37.261B).

προπέμπ-ω, 1. *send forward, send forth* δυνάμεις...οὐκ ἀπεσταλμέναι οὐδὲ ὑπὸ τοῦ θείου βουλήματος προπεμφθεῖσαι Or.*Jo.*20.19(17; p.351.30; M.14.616B); **2.** *escort* ἀπὸ τῶν κοιμητηρίων προπέμψαντες τοὺς μάρτυρας ἠρχόμεθα ἐπὶ τὰς συναγωγάς Or.*hom.4.3 in Jer.*(p.25.20; M.13.288D); ἐν ταῖς ἐξόδοις τῶν κεκοιμημένων ψάλλοντες ~ετε αὐτοὺς *Const.App.*6.30.2; Bas.Sel.*or.*10.2(M.85.144C); of angels escorting ascending Christ οἱ δὲ ~οντες αὐτὸν τοῖς ἐπὶ τῶν οὐρανίων πυλῶν τεταγμένοις φασὶν τό, ἄρατε πύλας Or.*Jo.*6.56(37; p.165.3; M.14.297B); **3.** *conduct* οὐ...μόνον τὸν κόσμον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκλογὴν διακρίνας ὁ ἐπὶ πᾶσι ~ει Clem.*str.*2.8(p.132.6; M.8.972B); id.*q.d.s.*25(p.176.8; M.9.629B).

***προπεριέχ-ω**, pass., *be previously contained in* μηδὲ γὰρ οἴεσθαι δεῖν...τὸν θεὸν τὰ κατὰ πρόγνωσιν ἀπειροδυνάμως ἐν ἑαυτῷ...~όμενα ἕκαστα μανθάνειν διὰ τῆς εἰς τὸ εἶναι παραγωγῆς Max.*ambig.*(M.91.1328C).

***προπεριτέμνω**, *circumcise before*, Cyr.*hom.pasch.*9.6(5^2.124B).

***προπετάζω**, *spread in front*, Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1709D).

προπετεύ-ομαι, 1. *act rashly, presumptuously* τῶν ἰδιωτῶν ~σαμένων περὶ τῆς τοιούτων διηγήσεως Or.*Cels.*6.62(p.132.12; M.11.1392C); εἰ ~σαιντο πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν Alex.Al.*ep.encycl.*(p.10.12; M.18.577B); Ath.*apol.Const.*2(p.280.12; M.25.597B); μὴ ~εσθαι μὲν ἐν τῷ πειράζειν τὸν κύριον id.*fug.*22(p.83.15; M.25.672D); ἐπὶ μείζονί σου μὴ ~σῃ καθίσαι Bas.*renunt.*8(2.209B; M.31.644A); οὐ περπερεύεται· τουτέστιν, οὐ ~εται Chrys.*hom.33.1 in 1Cor.*(10.300B); τί ταπεινοῖς ἐννοίαις ~εσθαι θέλεις; Procl.CP *or.*8.2(M.65.765B); **2.** *use rashly* τὴν τοιάνδε φωνὴν μὴ ~έσθωσαν Leont.H.*monoph.*62(M.86.1804B).

προπηδ-άω, *leap forward*; **1.** in gen. ~ῶσιν μὲν αὐτῷ [sc. Galerius] τὰ ὄμματα Eus.*h.e.*9.10.15(M.20.836D); id.*v.C.*1.59(p.35.20; M.20.973B); **2.** *rush forward eagerly*, of Jo. Bapt. πανταχοῦ ~ᾷ Chrys.*hom.10.4 in Mt.*(7.144D); of S. Peter at tomb οὐκ ἠνέσχετο μετὰ τῶν ἄλλων ἐλθεῖν, ἀλλὰ προεπήδησεν *ib.50.1*(515A); in argument ἀπὸ τούτου ~ήσαντες καὶ ἄλλα τινὰ ἐφηύραντο Epiph.*haer.*59.3(p.366.7; M.41.1021A); **3.** *rush forward before* Πέτρος, ὁ...θερμὸς καὶ ἀεὶ τῶν ἄλλων ~ῶν Chrys.*hom.50.1 in Mt.*(7.515A); Πέτρος...~ῶν ἀεὶ τοῦ χοροῦ τῶν ἀποστόλων id.*paralyt.*2(3.35E); τῶν ἄλλων προεπήδησε [sc. Epaenetus] καὶ ἐπίστευσε id.*hom.31.1 in Rom.*(9.746A); ref. S. Peter's confession ~ᾷ...τῶν ἄλλων...καὶ παντὸς τοῦ χοροῦ γίνεται στόμα Cyr.*Lc.*9:18(M.72.648B); hence **4.** in gen., *precede* ~ησάτω ὁ τῆς παρακλήσεως λόγος τῶν λοιπῶν σου ῥημάτων Bas.*renunt.*8(2.209D; M.31.644B); Cyr.*glaph.Gen.*1(1.14D); **5.** *press forward, be eager*, Meth.*symp.*6.1(p.64.5; M.18.113A); Dion.Al.*fr.*(p.91.1); CCP(360)*ep.* ap.Thdt.*h.e.*2.28.4(3.900); **6.** *seek to surpass* φιλονεικεῖν...καὶ ~ᾶν ὡς οἱ διδάσκαλοι Meth.*res.*1.27(p.256.4; M.41.1133C); εἰς κατὰ τοῦ ἑτέρου ἐπαιρόμεθα, ἢ ἀλλήλους ~ῶμεν Ephr.1.114B; ~ᾶν ἀλλήλους καὶ ἐξουθενεῖν...ἐπειγόμεθα id.1.114E; **7.** *proceed forth*, of generation of Logos ὁ πατήρ, ὅταν βούληται, λέγουσι, δύναμιν αὐτοῦ ~ᾶν ποιεῖ, καὶ ὅταν βούληται πάλιν ἀναστέλλει εἰς ἑαυτόν Just.*dial.*128.3(M.6.776A); θελήματι δὲ τῆς ἁπλότητος αὐτοῦ ~ᾷ λόγος Tat.*orat.*5(p.5.22; M.6.813C); ἕτερος γενόμενος τοῦ ἐν καρδίᾳ λόγου ὁ διὰ γλώσσης νοῦς ~ῶν Dion.Al.ap.Ath.*Dion.*23(p.63.9; M.25.513B); ὁ δὲ λόγος νοῦς ~ῶν id.*ib.*(p.63.19; 513C).

***προπιαίν-ω**, ? *emphasize, enhance effect of* ὁ τῶν πρέσβεων ἐπιφανέστερος ~ων τῷ δακρύῳ τὸν λόγον...τῶνδε τῶν λόγων ἀπήρξατο Thphyl.*exc.gent.*6(p.484.16; M.113.945B).

προπινάριος, ὁ, (Lat. *popinarius*) *victualler*, Cyr.S.*v.Sab.*58(p.160.3).

προπίν-ω, 1. *drink in compliment to*; hence *offer as gift* οὐδὲ...ἡδονῆς φάρμακα τοῖς τῶνδε ~οῦμαι φίλοις Eus.*l.C.*proem.(p.195.4; M.20.1317A); **2.** *offer chalice to, communicate* τοῦτο [sc. τὸ μυστικὸν ποτήριον] ὑμεῖς νομίμως ~ετε τοῖς λαοῖς CAlex.*ep.*ap.Ath.*apol.sec.*11(p.96.30; M.25.268C); met., ref. Ps.74:9 περὶ ποίου ποτηρίου φησίν; ὃν τοῖς ἀνθρώποις θεόθεν προποθέντα λόγον...ἐν παλαιᾷ διαθήκῃ καὶ νέᾳ Synes.*hom.*1(p.280.11; M.66.1561C); **3.** *give away, sacrifice heedlessly* τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἑαυτῶν ψυχῆς ἄλλοις ~οντες Ath.*decr.*4(p.3.30; M.25.'429'(421)B); id.*syn.*13(p.240.23; M.26.704B); Bas.*Eun.*1.2(1.210B; M.29.505B); Chrys.*hom.12.6 in 1Cor.*(10.106C); ‡Nil.*perist.*9.8(M.79.881A).

προπλάσσω, *form previously*, ref. union of soul and body ἡ τῶν ἀγγέλων πρὸς τὸ ἐνσπείρεσθαι ψυχὰς σώμασιν λειτουργία, δύο τινὰ συναγόντων...καὶ ἐν καιρῷ τῷ τεταγμένῳ ἀρχομένων τε τὴν περὶ ἑκάστου ποιεῖν οἰκονομίαν καὶ εἰς τελεσφόρησιν προαγόντων τὸν προπεπλασμένον Or.*Jo.*13.50(49; p.277.26; M.14.489A); ref. flesh of Christ σαρκοῦται γοῦν ὁ λόγος...οὐ προπλασθείσῃ σαρκὶ συναπτόμενος Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3161B); ref. union of natures συνεπλάσθη καθ' ὑπόστασιν, ἀλλ' οὐ προεπλάσθη ὁ τοῦ θεοῦ λόγος, τὴν σκηνώδημον φύσιν Anast.S.*hex.*12(M.89.1053B; perh. for προσ-).

προπλέκω, med., *enfold*, Bas.Sel.*or.*1.2(M.85.32C).

***προπλουτέω**, *be rich previously*, Cyr.*glaph.Gen.*3(1.101A).

***προπόδιος**, *right at the foot*; as subst., *foot* of a hill, Hesych.H.*qu.ev.*36(M.93.1424D).

***προποδών**, *lying before*, *V.Const.*27(p.559.2).

προποιέω, *do before*; hence *precede*, Thphn.*chron.*p.267(M.108.661C).

***προποιόω**, pass., *be affected beforehand* νοῦς...προπεποίωται...τοῖς...πάθεσιν Evagr.Pont.*or.*30(M.79.1173B).

προπολεμέω, *fight against* ἄνδρα...προπολεμήσαντα τοὺς...Ἄραβας Thphn.*chron.*p.337(M.108.813B).

προπόλεος, *suburban*, of martyr's shrine τὸν π. κόσμον Bas.*hom.*18.1(2.141D; M.31.489C).

πρόπομα, τό, *drink taken before meals* σίκερα ὁ Σύμμαχος καὶ ὁ Ἀκύλας 'μέθυσμα' ἡρμήνευσεν. ἐγὼ δὲ οἶμαι...σημαίνεσθαι τὰς τῶν π. ⟨κατα⟩σκευάς Thdt.*Is.*5:11(p.26.9; 2.201); as preventative against poison, Isid.Pel.*epp.*5.454(M.78.1589C).

προπομπεύ-ω, 1. *lead in procession*, of cross as standard in

Const.'s army τοῦ σωτηρίου τροπαίου ~οντος τῆς ἀμφ' αὐτὸν φάλαγγος Eus.*v.C.*2.6(p.44.4; M.20.988A); ἐποίει...τοῦ...στρατοῦ ~ειν χρυσῶν μὲν ἀγαλμάτων, ὁποῖα πρότερον...ἔθος ἦν, τὸ μηθὲν μόνον δὲ τὸ σωτήριον τρόπαιον *ib.*4.21(p.125.18; 1168C); τοῦ χοροῦ...~ουσα [sc. Miriam] Gr.Nyss.*virg.*19(p.322.27; M.46.396A); in funeral procession, Philost.*h.e.*6.6(M.65.537A); **2.** *escort* δίφρων ὑπεραίρεσθαι... ~εσθαί τε Gr.Naz.*or.*42.24(M.36.488A); **3.** *go in triumph*, hence *triumph* over, of Christ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ~ων ‡Chrys.*pasch.*6(p.183.2; 8.272E).

προπομπή, ἡ, *procession*; **1.** of column of troops, Bas.*hex.*8.5(1.75B; M.29.176C); **2.** of funeral procession, ‡Chrys.*hom.*1(13.202E); ‡Nil.*narr.*1(M.79.596C); **3.** of festival procession, Jo.Mon.*hymn. Chrys.*5(M.96.1381A).

***προπόμπιος,** *of a funeral procession* τῆς π. τιμῆς Gr.Naz.*or.*5.17(M.35.685B); Thdt.*h.e.*1.21.5(3.802) = Gel.Cyz.*h.e.*3.16.16.

***προπόρευσις, ἡ,** *coming before*, of Exaltation of Cross preceded by dedication of Church of Resurrection at Jerusalem τοὺς ἐκ τῶν περάτων ἀφικνουμένους πρὸς τὴν...προσκύνησιν τῆς...π. εἶναι τὸ αἴτιον Sophr.H.*or.*4(M.87.3205B).

***προποσία, ἡ,** *first draught*, Meth.*symp.*5.6(p.60.10; M.18.108B); id.*Porph.*1(p.503.5; M.18.397C).

***προπότιον, τό,** = πρόπομα q.v.; met., of Christ's Resurrection as preventative against poison of Origenist teaching on future life, Epiph.*haer.*64.72(p.522.21; M.41.1197D).

πρόπους, ὁ, 1. *foot*, Gr.Naz.*carm.*1.2.9.58(M.37.672A); **2.** *approach* ὑπὸ προπόδεσσι γάμοιο ἐσθλοὺς ἄνδρας ὄπασσας *ib.*2.2(poem.)3.168(M.37.1492A); *ib.*2.2(poem.)6.99(1549A).

προπταίω, *sin previously*; perf. ptcpl. pass., *past sin* τὰς τῶν ἤδη π. ἀπολύειν αἰτίας Cyr.*Os.*159(3.192C); τὴν ἐν πίστει δικαίωσιν... ἀφανίζουσαν...τῶν ἤδη π. τὴν κατάκρισιν id.*hom.pasch.*24(5^2.290D); of pre-baptismal sins, id.*Is.*1.1(2.18C).

πρόπυλον, τό, *porch*; of church, *MAMA* 1.170 (c. 340).

προπύργιον, τό, *bulwark* τὴν γέφυραν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ π. Thphn. *chron.*p.262(M.108.652B); met., of baptism τεῖχος ἡμῖν ἐστιν ἀσφαλὲς καὶ π. †Jo.D.*B.J.*11(M.96.952A); of BMV τῶν πιστῶν ἀνακτόρων π. *Hymn.*(Maas, *KlT* p.9.30); ὦ τῆς Χριστιανῶν π. πίστεως Andr.Cr.*or.*14(M.97.1108B).

***προπύργιος,** *like a bulwark, defensive* ἡ τοῦ ὑψίστου δεξιά, ἡ προπύργιος ἀσφάλεια τῶν ἀγαπώντων αὐτόν †Gregent.*disp.*(M.86.689B).

προπυρόω, *heat*, hence *temper, in advance*, Jo.Clim.*scal.*19(M.88.937C).

***προπυρσεύω,** *kindle beforehand*, ‡Nil.*perist.*3.1(M.79.824B).

πρόρρησις, ἡ, 1. *prediction*; **a.** in gen., Eus.*h.e.*4.16.7(M.20.368A); Thdt.*eran.*3(3.193); Jo.Mosch.*prat.*127(M.87.2989C); dist. from true prophecy ἃ γὰρ οἱ ἰατροὶ προλέγουσιν...καὶ οἱ μὲν πτηνά, οἱ δὲ θύματα, καὶ ἄλλοι ἄλλας ὕλας...ὑποβεβλημένας ἔχοντες προλέγουσιν... εἰ δὲ βουληθείη τις λέγειν, τὴν διὰ τῶν τοιούτων π. τῇ ὄντως ἐμφύτῳ προγνώσει ὁμοίαν εἶναι, πολὺ ἠπάτηται *Hom.Clem.*3.12; **b.** of oracles and divination τὰ πάντα...ἥλω...τῆς π. ἀποπεπτωκότα Eus.*p.e.*4.2(133B; M.21.233C); ἡ φθοροποιὸς...φύσις...π. τισι καὶ ἰατρείαις τὸν... τῆς ἀπάτης λόγον ἐπικαλύπτουσα Gr.Nyss.*fat.*(M.45.172B); τὸ δέ γε πλάνον ἐν ταῖς π. ἀληκτόν ἐστι τῶν ἀλινδουμένων εἰς ὕλην, ἐμπαθὲς καὶ φιλότιμον Synes.*insomn.*10(p.164.2; M.66.1300A); practised by Peratic Gnostics, Hipp.*haer.*4.28(p.56.20; M.16.3091D); **c.** of OT prophecy; ref. Ps.28:3 applied to Christ's baptism, †Hipp.*theoph.*7(p.261.16; M.10.857C); αἱ περὶ τῆς εἰς ἀνθρώπους ἐπιφανείας αὐτοῦ π. Eus.*d.e.*3 proem.(p.94.12; M.22.164A); Bas.*hom.in Ps.*1(1.91C; M.29.213B); εἰς δέκα γὰρ διῄρηνται θεωρίας αἱ προφητεῖαι...διδασκαλίας, θεωρίας, προτροπάς, ἀπειλάς, ὀλοφυρμούς, θρήνους, εὐχάς, ἱστορίας, π. Epiph.*mens.*1(M.43.237A); τὰς τῶν μελλόντων π. ταῖς ἀρχαιοτέραις ἐνυφῆναι γραφαῖς Isid.Pel.*epp.*2.63(M.78.505D); αὕτη μὲν γὰρ [sc. ἡ πίστις] προφητῶν ἐστι π., ἀποστόλων δὲ κήρυγμα Cyr.*deip.BMV* 30(p.32.19; M.76.289D); τῶν δώδεκα προφητῶν τὰς τῇ ἀσαφείᾳ κεκρυμμένας π. Thdt.*Pss.*proem.(1.602); ἐκ τῆς π. τοῦ πατρὸς Νῶε Λαμὲχ ...[Gen.5:29] Cosm.Ind.*top.*2(M.88.92C); ‡Meth.*Sym.et Ann.*2(M.18.349C); **d.** of prophetic sayings of Christ, Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*6.41.10(M.20.609A); Eus.*d.e.*3.5(p.125.14; M.22.213B); Ath.*ep.Aeg.Lib.*1(M.25.540B); Chrys.*hom.26.4 in Mt.*(7.319D); id.*hom.33.2 in Jo.*(8.192D); προστάξας...Ἰουλιανὸς τὰ Ἱεροσόλυμα ἀνοικοδομεῖσθαι, ὡς ἂν τὰς περὶ αὐτῶν δεσποτικὰς π. ἀκύρους ἐλέγξῃ Philost.*h.e.*7.14(M.65.552B); **e.** of Agabus' prophecy, Eus.*h.e.*2.8.1(M.20.156C); and predictions by apostles, Ath.*ep.Aeg.Lib.*20(M.25.585A); Euthal.Diac. *epp.cath.*(M.85.684A); **2.** *previous instruction* αἱ τελεταὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἀνέδην οὐ δείκνυνται, ἀλλὰ μετά τινων καθαρμῶν καὶ π. Clem. *str.*5.4(p.339.7; M.9.40A); **3.** *lection* πανταχοῦ εἰρήνην αἰτοῦμεν...ἐν ταῖς ἐκκλησίαις εἰρήνην, ἐν ταῖς εὐχαῖς, ἐν ταῖς λιταῖς, ἐν ταῖς π.· καὶ ἅπαξ καὶ δὶς καὶ...πολλάκις αὐτὴν δίδωσιν ὁ τῆς ἐκκλησίας προεστὼς Chrys.*hom.3.3 in Col.*(11.347D).

§προρρίπτω, *reject*, Ath.*v.Anton.*81(M.26.956B, v.l. ἀπορριφθέντες).

***προρρυπόω,** pass., *be previously defiled*, Bas.*hom.in Ps.*28(1.123C; M.29.304B).

πρός, A. c. acc.; **1.** *with* ἀμιγοῦς πρός τι ἕτερον ζωῆς Or.*Jo.*1.27(25; p.34.32; M.14.73D); ref. Jo.1:1 (distinction between 'coming' of Logos 'to' a prophet and 'being' of Logos πρὸς τὸν θεόν) πρὸς μὲν τοὺς ἀνθρώπους πρότερον οὐ χωροῦντας τὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ... ἐπιδημίαν ὁ λόγος γίνεται· πρὸς δὲ τὸν θεὸν οὐ γίνεται, ὡς πρότερον οὐκ ὢν πρὸς αὐτόν, παρὰ δὲ τὸ ἀεὶ συνεῖναι τῷ πατρὶ λέγεται· καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν *ib.*2.1(p.53.14; 105C); τὸν ὄντα ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν *Symb.Ant.*(341)2(p.249.18; M.26.721C); ὄντα πρὸς τὸν θεὸν ἐν ὑποστάσει *Symb.Ant.*(341)3(p.250.12; 724C); explained as though meaning *in relation to* (v. 3 infra) τὸ ἦν πρὸς τὸν θεὸν παριστᾷ ἣν υἱὸς ἔχει πρὸς θεὸν πατέρα φύσεως οἰκειότητα Didym.*Trin.*1.15(M.39.300A); ἕν ἐστιν πρὸς τὸν...πατέρα διὰ τὴν ταυτότητα τῆς οὐσίας Cyr. *ep.*17(p.38.11; 5^2.73B); Christol. ἐν γὰρ μάλιστα μετὰ τὴν οἰκονομίαν γεγένηται πρὸς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα Ἰησοῦ Or.*Cels.*2.9(p.136.31; M.11.809D); **2.** intent *upon* ὁ ζητῶν...πρὸς ἐκεῖνο γίνεται μόνον τὸ ζητούμενον Chrys.*hom.23.4 in Mt.*(7.289B); ὁ ἀπόστολος πρὸς τοῦτο ἦν id.*hom.11.3 in Eph.*(11.83F; Gaume cj. τούτῳ); **3.** *in relation to*; hence πρός τι *relatively*, Chrys.*hom.3.2 in Tit.*(11.746E); *ib.*5.2(759D); **4.** *to the extent of* πρὸς τὸ πολλοστὸν μέρος τὴν δουλείαν... ἐπιδεικνύμεθα id.*hom.16.2 in 1Tim.*(11.645C); id.*hom.14.2 in Heb.*(12.184B); hence, *as much as, equivalently to* ὡς κάμνειν αὐτὸν πρὸς τρία ὀνόματα (*toil as hard as three people*) Call.*v.Hyp.*(p.85); **5.** *at the rate of*, *Apophth.Patr.*(M.65.92B); **6.** *in addition to* πρὸς τὸ ταῦτα μὴ ποιεῖν Diod.*Ps.*67:20(M.33.1605A).

B. adverbially; *moreover, besides* πρὸς ἐπὶ τούτοις Eus.*h.e.*1.1.2 (προσέτι M.20.49A); Epiph.*haer.*26.4(p.281.3; M.41.337C); *ib.*66.40(p.77.28; M.42.89B).

προσάββατον, τό, *eve of Sabbath, Friday*, Eus.*m.P.*6(p.920.6; M.20.1480B); ref. Friday fast ἐν παντὶ μὲν π. τοῦ σωτηρίου πάθους τὴν ἀνάμνησιν ποιούμενοι διὰ νηστείας id.*pasch.*12(M.24.705C); πεφιλοτίμηται μᾶλλον ἐν κυριακῇ νηστεύειν [sc. Aërians], τετράδα δὲ καὶ π. ἐσθίειν Epiph.*haer.*75.3(p.335.16; M.42.508B); ἐν πᾶσι κλίμασι τῆς οἰκουμένης...τετρὰς καὶ π. νηστεία ἐστὶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὡρισμένη *ib.*75.6(p.338.8; 512C); συνάξεις...ταχθεῖσαί εἰσιν...τετράδι καὶ π. καὶ κυριακῇ· τετράδι δὲ καὶ π. ἐν νηστείᾳ ἕως ὥρας ἐνάτης...δίχα μόνης τῆς πεντηκοστῆς ὅλης τῶν πεντήκοντα ἡμερῶν, ἐν αἷς...οὔτε νηστεία προστέτακται, ἀντὶ δὲ τῶν πρὸς τὴν ἐνάτην συνάξεων τετράδι καὶ π., ὡς ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, κατὰ τὰς πρωϊνὰς αἱ συνάξεις ἐπιτελοῦνται id.*exp.fid.*22(p.522.27; M.42.825B).

***προσάββατος,** *pre-Sabbath, of the eve of the Sabbath*, Nonn. *par.Jo.*19:14(M.43.900C); *ib.*19:42(908B).

προσαγοράζω, *buy besides*, ‡Ath.*syntag.*3.5(p.124; M.28.840C; cj. προαγ-).

***προσάγχω,** *be exhausted*, Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1721B).

προσάγ-ω, 1. *lead on to, introduce to*, esp. of leading to knowledge and spiritual improvement and of man being led to God ἔστι γὰρ... φιλοσοφία...κτῆμα...τιμιώτατον τῷ θεῷ, ᾧ τε ~ει καὶ συνίστησιν ἡμᾶς μόνη Just.*dial.*2.1(M.6.476B); ὁ γνωστικὸς Μωϋσῆς...~ων εἰς ἔννοιαν τοῦ θεοῦ τοὺς Ἑβραίους Clem.*str.*5.11(p.376.8; M.9.112C); πλησιαίτερον τῇ κτιζούσῃ δυνάμει ~ουσα [sc. astronomy] τὴν ψυχήν *ib.*6.11(p.477.10; 312B); ὁ δημιουργὸς...φῶς ἐποίησεν, τουτέστιν ἐφανέρωσεν καὶ εἰς φῶς καὶ ἰδέαν προσήγαγεν id.*exc.Thdot.*48(p.122.11; M.9.681B); ἵνα...ἐλευθερώσας τῶν τύπων ~άγῃ τῇ ἀληθείᾳ Or.*Jo.*13.18(p.242.27; M.14.429A); ἡ ἀρχέτυπος εὐσέβεια...ἀπὸ τῆς πρώτης στοιχειώσεως τῆς κατὰ Μωσέα λατρείας ἐπὶ τὸν κρείττονα καὶ τελειότερον ~ουσα τοὺς προσιόντας αὐτῇ βίον Eus.*d.e.*1.6(p.29.16; M.22.60A); ὁ ἀχώριστος τοῦ πατρὸς υἱὸς ~αγόμενος ἡμᾶς πρὸς ἑαυτόν... αἴτιος γέγονε τοῦ προσαχθῆναι θεῷ Apoll.*Rom.*5:1–6(p.62.9); διὰ τῶν ἀποστόλων προσήχθημεν Chrys.*hom.66.2 in Mt.*(7.656B, v.l. τὴν δι' αὐτῶν προσένεξιν τῶν ἐθνῶν); αὐτὸς [sc. Christ] γάρ ἐστιν ἡ ὁδὸς ἡ ~ουσα εἰς τὸν πατέρα id.*hom.6.1 in Col.*(11.365B); ἦσάν τινες οἱ λέγοντες, οὐ δεῖ ἡμᾶς διὰ τοῦ Χριστοῦ ~εσθαι *ib.*7.1(372A); **2.** *bring forward* in argument, Or.*or.*15(p.335.4; M.11.465C); ἐνίοτε λόγους ⟨τοὺς⟩ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ~ομεν βουλόμενοι αὐτοὺς ~αγεῖν τῇ πίστει id.*hom.20.5 in Jer.*(p.184.32; M.13.512B); Chrys.*hom.81.2 in Mt.*(7.775B); **3.** *apply* ἐπὶ τοῦ οἰκείου προσώπου ~ειν τὴν ἐξουδένωσιν Chrys. *hom.8.3 in 1Cor.*(10.69A); λόγους π. *negotiate*, Men.*exc.Rom.*9(p.195.27; M.113.889A); **4.** med., *admit*, penitents διὰ τοὺς οἰκτιρμοὺς καὶ τὴν ἀγαθότητα τοῦ θεοῦ ~εσθαι τῇ κοινωνίᾳ CLaod.*can.*2; of admission

to clerical orders μὴ δεῖν πρόσφατον φωτισθέντας ~εσθαι ἐν τάγματι ἱερατικῷ *ib*.3(? for προαγ-); **5.** med., *attract, draw to oneself* οὐ βίᾳ ...ἀλλὰ πειθοῖ ~εται Chrys.*hom.4.1 in Eph*.(11.26C); τοῦτο τῆς τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίας, τὸ μὴ τυραννικῶς ~εσθαι id.*hom.5.2 in Col*.(11.359D); *ib*.*10.4*(401B); **6.** *offer, present*; **a.** in gen., *T.Isach*.2.5; τοῦ ἀποκτειννύντος...ἔνοχος καθίσταται ὁ ἑαυτὸν ~ων τῷ δικαστηρίῳ Clem.*str*.4.10(p.282.23; M.8.1285B); ἑαυτοὺς ἔλαθον ~όμενοι τῷ θεῷ *ib*.4.23(p.315.30; 1361A); οἷον εἰρήνης πρύτανιν ἐμαυτὸν...~ω Const. ap.Eus.*v.C*.2.68(p.68.11; M.20.1041A); ~ει τῷ θεῷ διὰ τῆς ἱερωσύνης τὸν ἄνδρα Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum*.(M.46.937C); ἐμαυτὸν ἐγὼ τῇ σῇ προνοίᾳ ~ω Thdt.*Jer*.17:14(2.497); **b.** *pay* respect, etc. εὐλάβειαν ~ει τῷ θείῳ νόμῳ Clem.*str*.2.22(p.186.4; M.8.1081A); **c.** *put* question ἐρωτήσεις τινὰς ~αγών Thdt.*Dan*.1:20(2.1075); **d.** of Christ's offering of his body in Atonement, Ath.*inc*.8.4(M.25.109C); **e.** *offer* worship, esp. in sacrifice, *1Clem*.31.3; εἰ δὲ...τὴν θρησκείαν ~ουσιν αὐτῷ ταύτην, διαμαρτάνουσιν *Diogn*.3.2; δέον ἀναίμακτον θυσίαν τὴν λογικὴν ~ειν λατρείαν Athenag.*leg*.13.2(M.6.916C); λέγονται...τινὲς βουθυσίας ...τοῖς τοῦ Ἰησοῦ προσαγηοχέναι Eus.*d.e*.3.7(p.145.3; M.22.244C); τὰ ὅμοια θύοντες, τὰ αὐτὰ ~ειν δοκοῦσι Ath.*gent*.24(M.25.48C); οὐ ~εται τῷ δεσπότῃ τῷ σῷ. ὃ γὰρ θύει...τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει Chrys.*hom. 24.3 in 1Cor*.(10.214E); τὴν Κωνσταντίνου εἰκόνα...θυσίαις τε ἱλάσκεσθαι...καὶ εὐχὰς ~ειν ὡς θεῷ...τοὺς Χριστιανοὺς κατηγορεῖ Philost. *h.e*.2.17(M.65.480A); ref. Sym. Styl. τὰς ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων πρεσβείας τῷ θεῷ ~ων Evagr.*h.e*.1.13(p.21.14; M.86.2453C); of eucharistic offering διὰ τοῦ κράματος τοῦ ποτηρίου, οὗ προσφέρουσιν οἱ μονοφυσῖται, οἶνον ἄκρατον...~οντες, ἐλέγχονται Anast.S.*hod*.1(M.89.41B); τὸ γοῦν ~όμενον πολλοῖς ὀνόμασιν ὀνομάζεται· καλεῖται γὰρ εὐλογία, προσφορά, ἀπαρχή, ἄρτος ‡Sophr.H.*liturg*.9(M.87.3989A); **7.** intrans.; **a.** *approach, draw near* τῇ νοήσει τοῦ παντοκράτορος ἁμῇ γέ πῃ ~οιμεν Clem.*str*.5.11(p.374.14; M.9.109A); **b.** *move against, attack* προσάξαντες πρὸς αὐτοὺς ἐν κραταιᾷ μαχαίρᾳ περιεγενόμεθα αὐτῶν *T.Jud*.6.3; **c.** *continue* μᾶλλον προσῆγε λέγων *A.(Pass.)Andr*. 12(p.28.10; μᾶλλον προσετίθει τοῦ λέγειν M.2.1240B).

προσαγωγεύς, ὁ, 1. *one who brings into being*, of God as creator, Areth.*Apoc*.4:10(M.106.576B); **2.** *one who secures access*, of Sophia in prayer of Marcosians ὦ πάρεδρε θεοῦ καὶ...σιγῆς,...ἣν τὰ μεγέθη διαπαντὸς βλέποντα τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός, ὁδηγῷ σοι καὶ π. χρώμενα, ἀνασπῶσιν ἄνω τὰς αὐτῶν μορφάς Iren.*haer*.1.13.6 (M.7.589A); of Christ προσαγωγέα καὶ ἀρχιερέα Gr.Naz.*or*.4.78(M. 35.604B).

προσαγωγή, ἡ, 1. *production*, in gen. τὸν καιρὸν ζητεῖν τῆς π. τῶν τοιούτων δογμάτων Or.*Jo*.20.2(p.328.27; M.14.576A); of Creation τῇ ἑνιαίᾳ τῶν ὅλων π. Dion.Ar.*d.n*.2.11(M.3.649B, v.l. παραγ-); **2.** *leading on, advancement, progression*, Clem.*paed*.2.9(p.207.14; M.8.496B); ὄντως γὰρ ἀτρέπτῳ πρὸς τὸ ἄτρεπτον ἡ π. id.*str*.2.11(p.141.7; M.8. 988B); θεμέλιος γνώσεως ἡ...ἐγκράτεια καὶ π. τις ἐπὶ τὸ βέλτιον *ib*.7.12 (p.50.19; M.9.497A); id.*q.d.s*.4(p.162.13; M.9.608C); τῶν ἀγνοουμένων καὶ προσαγωγῆς εἰς ἐπίγνωσιν δεομένων Dion.Al.ap.Ath.*Dion*.18 (p.60.7; M.25.508A); ref. Cant.5:8 εἶδες τοῦ πολέμου τὸ κατόρθωμα, τὴν π. τῶν πρὸ τούτου στασιαζόντων Cyr.*Ps*.44:6(M.69.1037A); **3.** *access* διὰ τοῦ συνθρόνου...τῆς θείας σοῦ φύσεως τὴν πρὸς σὲ καταλλαγὴν καὶ π. ἐν πεποιθήσει ἐφιλοτιμήσω ‡Meth.*Sym.et Ann*.8(M.18. 368A); **4.** *approach, manner of approaching* χρὴ...τὰς προσελεύσεις [sc. of children to Christ and children to Elisha] ἱστορῆσαι, καὶ εἰ μὲν ἴσαι εἰσὶν αἱ π., εὖ ἂν ἔχοι Adam.*dial*.1.16(p.32.29; M.11.1741C); **5.** *introduction* ἡ γραφὴ...τῶν ὀνομάτων ποιεῖται τὴν π. ‡Ath.*Apoll*. 2.2(M.26.1133C); **6.** *offering* ἐν ταῖς τῶν θυσιῶν π. παρὰ τῷ νόμῳ οἱ τῶν ἱερείων μωμοσκόποι Clem.*str*.4.18(p.299.32; M.8.1325B); ἡ δι' αἵματος λατρεία καὶ π. Cyr.*Is*.5.1(2.732C); ὁ...νόμος πλείστην ἔχει τὴν ἐπιτήρησιν περὶ θυσιῶν καὶ προσαγωγῆς id.*Soph*.32(3.609C); ἐπειδὴ ζωὴ...ὁ θεός, ταῖς τῶν ἐμψύχων π. ἐπιγάννυται Juln.Imp.ap.Cyr.*Juln*. 10(6^{2}.348B) = Proc.G.*Gen*.4:2(M.87.236C); **7.** *addition, accession*, of conversions to Christianity προσαγωγὰς...προσέφερε τῷ τοῦ θεοῦ νόμῳ *Hom.Clem*.11.34; of Christ's acquisition of human name, ‡Ath.*Apoll*.2.12(M.26.1152C).

***προσαγωγικός,** *leading forward* (to), *introducing* (to) τὸ πρὸς τὰ θεῖα καὶ τὰ μυστικὰ θεάματα π. Dion.Ar.*c.h*.15.4(M.3.333A); id.*e.h*. 6.3.1(M.3.533C); ἀγάπην...ἐκστατικὴν οὖσαν τῶν ἐξ αὐτῆς καὶ προσαγωγικὴν τῶν δι' αὐτῆς Max.*ambig*.(M.91.1249B).

***προσαδολεσχέω,** *be conversant with*, c. dat., Chrys.*hom.2.6 in 2Cor*.(10.437E); Dan.Raith.*v.Jo.Clim*.(M.88.601C).

προσαθύρ-ω, *play with*, Synes.*astrolab*.3(p.136.5; M.66.1581B); θεὸν...ταῖς ἀκακίαις μάλιστα τῶν ἁγίων ψυχῶν μονονουχὶ ~οντα Cyr. *Jon*.27(3.388B).

***προσαιτήτρια, ἡ,** *beggar-woman*, *Hom.Clem*.12.23.

προσαῖτις, ἡ, = foreg., Mac.Aeg.*hom*.42.2(M.34.769D).

***προσακοντ-έω,** *hurl lance against*, met. τὸ δὲ κακὸν ~οῦσιν Or. *exp.in Pr*.24:7(M.17.225C).

προσακοντίζω, *toss to*; of tossing a bone to a dog, Nil.*exerc*.19(M. 79.744C).

***προσακροάομαι,** *be a hearer* (i.e. in a class of penitents), Jo. Clim.*scal*.12(M.88.856A).

***προσακτικός,** *productive* of, Gr.Nyss.*hex*.9(M.44.72C).

***προσαλγέω,** *feel pain*, Geo.Pis.*Pers*.1.31(M.92.1200A).

προσαλεύω, 1. *shake in advance* τοὺς νεκροὺς προεσάλευσαν of angels at Christ's entry into Jerusalem, Procl.CP *or*.9.3(M.65. 776A); **2.** *brandish before* προεσάλευε τῶν ὅπλων τὴν...κατὰ τοῦ θεοῦ γλωσσαλγίαν Cyr.*ador*.1(1.18E).

***προσαλλοίωσις, ἡ,** *alteration* of countenance in feigning madness, Or.*sel.in Pss*.proem.(M.12.1069A).

***προσαμ-άομαι,** *gather together* in harvest πολύχουν τῷ δεσπότῃ τὸν στάχυν ~ώμενοι Jo.D.*hom*.1.14(M.96.568C, edd. προσανιμώμενοι).

προσαμιλλάομαι, *contend against*, *Clem.ep*.18(M.2.53B).

***προσαναβλέπω,** *look up to*, c. dat. Sophr.H.*v.Anast*.(M.92. 1724B).

προσανάγω, *carry up to*; of angels carrying martyr up to Christ, *M.Thdot*.3(p.139.8).

***προσαναδείκνυμι,** *proceed to show*, Tit.Bost.*Man*.2.3(M.18. 1140A; perh. for προαν-).

***προσαναδενδρόομαι,** *spring up besides*, Nil.*exerc*.55(M.79.788C).

***προσαναθλίβω,** *compress*, Clem.*paed*.2.10(p.209.15; M.8.500B).

***προσαναισχυντέω,** *behave with fresh impudence*, Philost.*h.e*.2.11 (M.65.476A).

***προσανακαινόομαι,** *begin afresh*, Cyr.ap.*cat.Lc*.9:51(p.81.17) for προσανακοιν-, Cyr.*Lc*.9:61f.(*TU* p.98.10).

προσανάκειμαι, *be devoted to*, Clem.*str*.6.10(p.471.20; M.9.300C); ἡ πᾶσα τῶν Ἐδεσσηνῶν πόλις τῇ Χριστοῦ προσανάκειται προσηγορίᾳ Eus.*h.e*.2.1.7(M.20.137A); Μαγνέντιον...καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ...τῇ τῶν δαιμόνων θεραπείᾳ προσανακειμένους Philost.*h.e*.3.26(M.65.513A).

***προσανακλαίω, 1.** *mourn in company* with, Synes.*ep*.29(M.66. 1357C); *ib*.57(1392C); *ib*.73(1437A); **2.** *utter lamentations*, Niceph. Ur.*v.Sym*.39(M.86.3021C).

προσανακλίν-ω, pass., **1.** *lie down on* τῇ κλίνῃ προσανακλιθείς Niceph.Ur.*v.Sym*.196(M.86.3165B); **2.** *keep one's bed* τρίτον...ἔτος ἱεροῖς ~όμενος οἴκοις *ib*.100(3080B); **3.** met., *rest upon, rely upon* ἀνθρωπίνοις ἐντάλμασι π. Cyr.*ador*.5(1.166C).

προσανακοιν-όομαι, *consult, take counsel* with ~οῦσθαι...τοῖς κατὰ γένος οἰκείοις Cyr.*Lc*.9:61f.(*TU* p.98.10).

προσαναλύω, *dissolve into*, c. dat., ‡Caes.Naz.*dial*.109(M.38.984).

***προσανάλωμα, τό,** *wasteful expenditure*, †Dion.Al.*fr.Eccl*.2:1 (p.221.13; M.10.1585A).

***προσαναμάσσομαι,** *be besmirched*, Bas.*hom.in Ps*.1(1.96B; M.29. 225A).

προσαναμένω, *continue with, dwell on*, c. dat., Cyr.*Ps*.76:19(M.69. 1193C).

***προσαναπαράγω,** v. *προσαντιπαράγω.

προσαναπείθω, *persuade besides*, Cyr.*ador*.6(1.199C).

προσαναπλάσσ-ω, 1. *form in addition* τοὺς μηχανικοὺς...τῶν μεγάλων...οἰκοδομημάτων ἐν ὀλίγῳ κηρῷ...τοὺς τύπους ~ουσιν Gr. Nyss.*res*.3(M.46.665D ? for προαν-); **2.** *invent in addition* μοῖραν μοίρας, καὶ ἀνάγκης ἀνάγκην ~ων id.*fat*.(M.45.161C); **3.** s.v.l., *dash against* τοῦτον δὲ εἶναι τὸν πλοῦν...οὐκ ἄν, εἴ γε παρὰ τὰς ἀκτὰς ἐπλέομεν· προσαναπεπλάσθαι γὰρ ἂν τῇ γῇ Synes.*ep*.4(M.66.1332B; perh. for ⟨προσαναπεπλῆσθαι⟩).

προσαναπληρόω, 1. *fill up*, Athenag.*leg*.17.2(M.6.924A); **2.** *complete*, Clem.*paed*.1.3(p.94.22; M.8.257B); Pall.*v.Chrys*.1(p.3.30; M. 47.5); Jo.D.*f.o*.4.14(M.94.1156A).

***προσαναπνέω,** *breathe freely again*, Dion.Al.ap.Eus.*h.e*.6.41.9 (M.20.608B).

***προσανάρρησις, ἡ,** *utterance* προφητῶν π. Cyr.*Juln*.7(6^{2}.239C; prob. for προαν-).

***προσανασύρω,** *hold up*, Philost.*h.e*.7.10(M.65.549A).

προσανατείν-ω, 1. *lift up*; pass., of ear of corn springing from stalk, †Ath.*fr.Mt*.(M.27.1372B); of spiritual aspiration ~ομεν τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν αἴρομεν Clem.*str*.7.7(p.30.19; M.9. 456B); **2.** *present* appeal to emperor, CCP(449)*act*.(*ACO* 2.1.1 p.157. 5; H.2.181E).

προσανατρέπω, *overthrow*, Epiph.*haer*.56.3(p.342.24; M.41.993C).

***προσαναφαίνω,** for προαν-, Cyr.*ador*.10(1.328C); id.*hom.pasch*. 14(5^{2}.187D).

προσαναφέρ-ω, 1. *offer* worship to God ἑνὶ θεῷ...ποιῶ τὴν πᾶσαν ~ων τιμήν *Hom.Clem*.16.12; εὐχὰς τῷ θεῷ ~οντες Eus.*v.C*.4.45(p.136.

21; M.20.1196B); **2.** *report* προσανήνεγκεν δὲ αὐτῷ περὶ τοῦ τέκτονος ὃν μετ' αὐτοῦ ἤγαγεν *A.Thom.*17(p.124.7); in lawsuits between Christians ἐπὶ τῶν πρεσβυτέρων συμβιβαζέσθωσαν. τὸν δὲ συμβιβασμὸν οἱ πρεσβύτεροι τῷ ἐπισκόπῳ ~έτωσαν *Hom.Clem.*3.67; *ib.* 20.13; Const.ap.Eus.*h.e.*10.6.5(M.20.893A); τὴν ἡμετέραν πίστιν ὑμῖν ~ομεν Eus.*ep.Caes.*(p.43.8; M.20.1537B).

***προσαναφωνέω,** prob. for προανα- q.v., Clem.*str.*3.11(M.8.1172C; προ- p.228.14); Didym.*Trin.*2.21(M.39.553B); Gel.Cyz.*h.e.*2.16.19 (M.85.1264D προ-).

***προσαναχαιτίζω,** ? *flow up to,* of healing of blind person τὴν κεφαλὴν τοῦ πηροῦ ἐξύρησεν, ἵνα τὸ ῥεῦμα προσαναχαιτίσῃ Leont.B. *mesopent.*(M.86.1984B).

προσανέχ-ω, 1. *attach, fix upon* τὴν ἐλπίδα...ταῖς τῶν μορίων ἀναισχυντίαις ~οντες Clem.*str.*3.18(p.246.30; M.8.1212C); **2.** *attend to, devote oneself to, ib.*1.21(p.82.23; M.8.868B); ἀπόστολοι...τῷ κηρύγματι ~οντες *ib.*3.6(p.220.20; 1157A); μὴ τοῖς αἰσθητοῖς ~ωμεν *ib.*5.5(p.344. 11; M.9.49B); Μαρίαν δὲ τῇ θεωρίᾳ μόνῃ...~ουσαν Or.*fr.39 in Lc.* 10:38(p.252; M.17.353A); Gr.Thaum.*pan.Or.*14(p.31.6; M.10.1089B); Mac.Aeg.*perf.*13(M.34.849C); Chrys.*hom.13.2 in 1Tim.*(11.620A); Synes.*Dion* 1(p.237.17; M.66.1117B); **3.** *trust in, put one's confidence in*; idols etc., Clem.*prot.*4(p.45.25; M.8.157A); εἰ γάρ τις ὑπὸ τῆς ὕλης θεραπεύεται πιστεύων αὐτῇ, θεραπευθήσεται μᾶλλον αὐτὸς δυνάμει θεοῦ ~ων Tat.*orat.*18(p.19.28; M.6.845A); Eus.*d.e.*4.10(p.167.13; M. 22.277D).

[*]**προσανιάω,** *cause distress,* Synes.*ep.*46(M.66.1376A).

[*]**προσαντιβάλλ-ω, 1.** *bring to notice of* τοὺς δὲ...νοσοῦντας μανθανέτωσαν [sc. οἱ διάκονοι], καὶ τῷ ἀγνοοῦντι πλήθει ~έτωσαν *Clem.ep.*12(M.2.48B); **2.** *put up in defence* πάλους ~ειν Geo.Pis.*bell. Avar.*273(M.92.1280A).

***προσαντικρούω,** *dash against,* Geo.Pis.*Pers.*2.115(M.92.1219B).

***προσαντιλέγω,** *speak in opposition,* Pall.*h.Laus.*32(p.92.8; M.34. 1100C); id.*v.Chrys.*15(p.89.20; M.47.51).

***προσαντιπαράγω,** *introduce by way of a digression,* Hipp.*haer.*9. 8(p.241.12; προσαναπαραχθῆναι M.16.3371B).

***προσαντιτείνω,** *resist,* c. dat., Geo.Pis.*bell.Avar.*391(M.92.1286A).

***προσαξία, ἡ,** *offering,* Thdot.Anc.*hom.BMV et Sym.*3(M.77. 1393A).

προσαπαντάω, *go to meet*; c. acc., *T.Isach.*1.3(v.l. προαπ-); c. dat., *A.Phil.*124(p.53.8); *cat.Lc.*15:20(p.119.14); cf.Clem.*str.*6.9(M.9.297B; ed. προαπ- p.470.5).

προσαπαρτίζω, *complete by the addition* of, Gr.Nyss.*Eun.*7(2 p.171.6; M.45.761C).

προσαπειλέω, *threaten further,* Clem.*paed.*3.12(p.286.21; M.8. 672A).

***προσαπεκδύομαι,** *strip further,* Gr.Naz.*or.*4.124(M.35.664B).

προσαπερείδω, 1. act., *make to rest upon,* hence *apply to* τῷ δὲ σώματι μόνῳ τὸν λογισμὸν προσαπήρεισε [sc. Audaeus] Thdt.*haer.* 4.10(4.364); **2.** med., *rest upon,* Synes.*insomn.*15(p.177.20; M.66. 1309C).

***προσαπλόω,** *make level with,* Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1720A).

***προσαποκαλύπτω,** *reveal,* Nil.*epp.*2.230(M.79.320A).

***προσαπολιμπάνω,** *leave to, leave in* someone's *hands,* Philost. *h.e.*6.3(M.65.536A).

***προσαπολογέομαι,** *apologize*; of judge apologizing for a person's wrongful arrest, Pall.*h.Laus.*46(p.135.16; ἀπελογήσατο M.34. 1225D); Thphn.*chron.*p.387(M.108.924D).

***προσαπομένω,** *remain fixed,* Bas.*hex.*3.9(1.31B; M.29.73D).

***προσαπομνημονεύω,** *mention besides,* Vict.*Mc.*10:32(p.383.25, v.l. προαπ-).

προσαπονέμω, *attribute,* Eustrat.*stat.anim.*5(p.350); v. προαπονέμω.

***προσαπονίζω,** *proceed to cleanse,* Cyr.*ador.*9(1.312B).

***προσαποπληρόω,** *complete besides,* Clem.*str.*4.1(p.248.5; M.8. 1216A).

προσαποσείω, med., *shake off besides,* Cyr.*ador.*4(1.119A).

***προσαποτείνω,** med., *inveigh against,* c. dat., Clem.*str.*3.11 (p.230.8; M.8.1176B).

***προσαποτινάσσω,** *shake off,* Bas.Sel.*or.*37.4(M.85.397A).

προσαπόφημι, *declare in addition,* Sev.Ant.ap.Leont.H.*monoph.* (M.86.1848B; perh. for προαπ-).

προσαποφωνέω, *declare besides,* Cyr.*hom.pasch.*26.2(5^2.307E).

***προσαποχράομαι,** *abuse,* c. dat., Bas.Sel.*or.*35.1(M.85.376A) cit. s. αὐτεξούσιος.

προσάπτ-ω, 1. *attribute* τούτῳ καὶ ἡ αἰτία...~εται Clem.*str.*1.17 (p.53.20; M.8.797A); ὕλην αὐτῷ [sc. θεῷ] ~ειν Meth.*arbitr.*8(p.165.7); *Hom.Clem.*10.9; τὰς ἀνθρώπων θεοῖς π. ἐννοίας Ath.*gent.*16(M.25. 33B); τὰ ἀνθρωπολογούμενα οἱ ἀμαθέστατοι τῇ θεότητι ἀσεβῶς ~ουσι Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.313B; M.29.752A); Cyr.*expl.xii cap.*4(p.20.2; 6^1.150D) cit. s. ἀνθρώπινος; **2.** med., *have to do with, participate in,* ref. necessity for Christ's death εἰ...δύο πέρασι τῆς...ζωῆς διειλημμένης, ἐν τῷ ἑνὶ γενόμενος τοῦ ἐφεξῆς μὴ προσήψατο, ἡμιτελὴς ἂν ἡ πρόθεσις ἔμεινε Gr.Nyss.*or.catech.*32(p.115.12; M.45.80A).

προσαπωθέω, *reject, push away besides,* Pall.*v.Chrys.*20(p.141.25; M.47.79).

***προσαρμοστέον,** *one must accommodate,* Didym.(‡Bas.)*Eun.*5 (1.306B; M.29.734C).

***προσαρόω,** *cultivate with a view to* προσαρώσαντες ἑαυτοὺς τοῦ βαπτίσματος Gr.Naz.*or.*40.22(M.36.388C).

***προσάρραξις, ἡ,** *assault,* CCP(681)*or.imp.*(II.3.1420A).

***προσαρρωστέω,** *be infected further,* Cyr.*Ag.*16(3.646D); v. *προαρρωστέω.

προσάρτημα, τό, *appendage,* Clem.*str.*2.20(p.174.6; M.8.1056B); *ib.*(p.175.1; 1057B).

***προσαρτίζω,** *make fast to,* Thphn.*chron.*p.372(M.108.892C).

***προσάρτυσις, ἡ,** *seasoning,* Nil.*epp.*3.106(M.79.433C).

προσασκέω, *exercise towards, direct* the eye *towards,* †Jo.Jej. *paraen.*(p.236).

προσαστράπτ-ω, *shine upon* δόξης...~ούσης ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς Gr.Naz.*or.*8.23(M.35.816C); *ib.*31.32(p.188.8; M.36.169C); id.*carm.*1. 2.8.139(M.37.659A).

***προσασφαλίζομαι,** *make secure,* Max.*schol.myst.*4(M.4.428D).

προσασχολ-έω, 1. intrans., *be occupied with, be engaged in* τῇ πρὸς τὸ παρὸν ἀεὶ περὶ τὰ καλὰ διασκέψει ~εῖν ‡Bas.*const.*17.1(2. 559E; M.31.1380B); med. ~εῖσθαι τῇ θεωρίᾳ Ephr.1.273A; id.3.116D; Gr.Nyss.*hex.*4(M.44.65A); **2.** trans.; **a.** *compel attention to, engage* a person *upon* ἡ ἀρετὴ τῆς γυναικὸς...ἰδίοις ἀλγήμασι ~ήσασα τὸν ἀλάστορα [i.e. of Sarah and Pharoah] ‡Nil.*perist.*11.6(M.79.912D); **b.** *turn* the mind *towards* μηδενὶ τῶν βιωτικῶν πραγμάτων ~εῖν τὴν διάνοιαν Gr.Nyss.*virg.*6(p.280.5; M.46.349D); Nil.*epp.*2.257(M.79. 332C); id.*Magn.*55(M.79.1041A).

***προσατενίζω,** *gaze steadfastly at,* c. dat., *Asen.*8(p.49.15).

***προσατιμάζω,** *disgrace in addition,* Thphn.*chron.*p.389(M.108. 929A).

προσαύξησις, ἡ, *increase* in amount, Ath.Scholast.*coll.*10.6 (p.123).

***προσαυτομολέω,** *desert to* the enemy, c. dat., Geo.Pis.*Pers.*3. 145(M.92.1243B).

***προσαφαρπάζω,** *seize besides,* †Jo.D.*B.J.*23(M.96.1068A).

[*]**προσαφίημι, 1.** *leave to,* Bas.*reg.fus.*9.1(2.351C; M.31.941B); **2.** *give up in addition,* †Bas.*bapt.*1.2.12(2.637E; M.31.1545B); **3.** *forgive,* Max.*ep.*9(M.91.448B).

προσβάλλ-ω, 1. *encounter, come into contact with* τότε...ὁ νοῦς ~ει χωρὶς αἰσθήσεως τοῖς νοητοῖς Or.*or.*25(p.358.11; M.11.497B); id. *fr.45 in Jo.*(p.521.4); οὐδενὸς τῶν γενητῶν προσβαλεῖν αὐτῷ χωρὶς ὁδηγοῦ δυναμένου id.*Jo.*1.38(42; p.49.7; M.14.100A); τὸ φῶς τὸ θεῖον ...ᾧ μὴ δύναται προσβαλεῖν μηδέν Max.*schol.d.n.*7.1(M.4.341A); **2.** *attend to* ταῖς τοιαύταις ζητήσεσιν οὐ ~ω Just.*dial.*71.2(M.6.644A); Eus.*v.C.*2.23(p.50.22; M.20.1001A); *Pers.*(p.6.5); **3.** *attain to understanding* of δυσέφικτον...τὸ προσβαλεῖν...τοῖς ὧδε διεσταλμένοις Cyr. *ador.*4(1.115E); id.*Is.*1.4(2.104B); **4.** *arrive at* ~ει τῇ πόλει Chrys. *hom.65.1 in Mt.*(7.643D); **5.** *bring into contact with* σάρκα περιεβάλετο, ἵνα μὴ γυμνῇ τῇ θεότητι προσβαλὼν ἅπαντας ἀπολέσῃ id.*hom. 6.1 in Jo.*(8.43A); **6.** *come near to, resemble* ἥλιος δικαιοσύνης ὁ σωτὴρ λέγεται...ὁ ~ων τῷ ὑπερέχοντι τῶν αἰσθητῶν Didym.*Ps.*18:6 (M.39.1269A).

***προσβαρέομαι,** *be weighed down, encumbered,* Thdr.Stud.*epp.*2. 134(M.99.1429D).

***προσβάσιμος,** *facing towards,* Cyr.*Jo.*4.5(4.397A).

πρόσβασις, ἡ, 1. *progression* τὸν γηγενῆ εἰς ἅγιον καὶ ἐπουράνιον μεταπλάσας ἐκ π. ἄνθρωπον Clem.*paed.*1.12(p.148.22; M.8.368A); **2.** *succession* κατὰ πρόσβασιν ἀριθμοῦ Iren.*haer.*1.15.2(M.7.617A); Cosm.Ind.*top.*2(M.88.100C); Anast.S.*qu.et resp.*96(M.89.748A).

***προσβασκανία, ἡ,** *witchery, Pap.Chr.*(p.420).

προσβολή, ἡ, 1. *ray* of light φωτὸς ἡλίου...π. Eus.*d.e.*4.5(p.157.11; M.22.261C); *ib.*4.6(p.159.13; 265B); ‡Eust.*hex.*(M.18.721D); of divine illumination, Cyr.*ador.*10(1.353D); **2.** *glance* πάντα...μιᾷ π. προσβλέπει Clem.*str.*6.17(p.512.25; M.9.388C); τὴν π. τῆς θεωρίας *ib.*7.7 (p.33.22; 464B); ὁ νοῦς...ἰδεῖν τὸν θεὸν οὐ δύναται κατὰ προσβολὴν νοήσεως Or.*fr.13 in Jo.*(p.495.20); πρώτῃ ὄψεως π. *ib.*45(p.521.6); Didym.*Trin.*3.16(M.39.873B); **3.** *outburst* of tears, Thdr.Stud.*epp.* 1.42(M.99.1061D); **4.** *encounter,* hence *acquaintance, understanding* ταῖς πρώταις τῶν τεττάρων εὐαγγελίων τοῦ γράμματος προσβολαῖς

ἐμβιβάζων Eus.*h.e.*10.4.63(M.20.876A); 5. *approach*, Cyr.*ador.*13(1.467D); 6. *attack, assault*, esp. of sin and evil and as synon. for *temptation*, Clem.*ecl.*9(p.139.14; M.9.701C); Meth.*res.*2.1(p.330.1; M.18.297A); τὴν τῆς ἁμαρτίας...π. Ath.*exp.Ps.*44:5(M.27.209B); Χριστὸς τὴν π. τῶν λογισμῶν ἀπεκώλυσε τῆς καρδίας Marc.Er.*opusc.*4(M.65.1000A); δεδόσθω ὅτι τὴν παράβασιν θελήματι ἔσχεν ὁ Ἀδάμ...μὴ καὶ τὴν π. θελήματι ἔσχεν; ναί. τὴν π. κατὰ ἀνάγκην ἔσχεν. ἀλλ' ἡ π. οὔτε ἁμαρτία ἐστίν, οὔτε δικαιοσύνη, ἀλλ' ἔλεγχος τοῦ αὐτεξουσίου ἡμῶν θελήματος. διὸ καὶ προσβάλλειν ἡμῖν παρεχωρήθη, ἵνα τοὺς μὲν...ἀποδείξῃ ὡς πιστούς, τοὺς δὲ...ὡς ἀπίστους *ib.*(1020A); ἐκ π. πολλοὶ λογισμοί, ἐκ δὲ τούτων ἡ πονηρὰ αἰσθητὴ πρᾶξις Hesych.S.*temp.*1.86 (M.93.1508A).

***προσβόλιον, τό,** *point of contact* ἡ ἀνάλυσις [sc. of snake's head] τοῖς τῶν λεπίδων π. ἀντισπωμένη Nil.*epp.*3.130(M.79.444C).

***προσβρέχω,** *rain* tears, *A.Jo.*24(p.164.11).

***προσγεγονότως,** *by way of addition*, Cyr.*Jo.*2.2(4.163E).

προσγενής, ὁ, *kinsman*, Cyr.*ador.*4(1.138E); Philost.*h.e.*8.6(M.65.561A); Evagr.*h.e.*5.1(p.196.2; M.86.2789B).

***προσγεννάω,** *beget in addition*, of Son acc. Eunomians οὐδὲ ἀκούειν δοκῶν οὕτως ἡμῖν...ἐμβοῶντος τό, ἦν, οὐκ ὤν, φησίν, ἐγεννήθη· οὐκοῦν ὕστερον προσγεγέννηται Bas.*Eun.*2.15(1.250E; M.29.604A); *cat. Apoc.*16:2(p.410.22; for προσγενήσεται); v. προσγίγνομαι.

προσγί(γ)ν-ομαι, *come into existence in addition, accrue*; theol., of Son's generation ἕως ἂν...μηδεμίαν ἔχῃς αἰτίαν εἰπεῖν, καθ' ἣν εὐσεβές ἐστιν ὕστερον τῷ πατρὶ τὸν υἱὸν προσγεγενῆσθαι λέγειν Gr.Nyss.*Eun.*9(2 p.211.8, v.l. προσγεγεννῆσθαι; M.45.809A); τῶν ὕστερον τῷ θεῷ διὰ κτίσεως τὸν υἱὸν προσγεγενῆσθαι λεγόντων τὴν βλασφημίαν ἐλέγχεσθαι *ib.*(p.225.14; 825A); εἰ ἡ μὲν ὑποστᾶσα φύσις ἔξωθεν προσεγένετο ἀπαράλλακτος εἶναι οὐ δύναται ‡Ath.*dial.Trin.*2.12(M.28.1177A); Jo.D.*f.o.*1.7(M.94.805A); of Inc. οὐ γὰρ ἀσώματον εἶδος αὐτῷ ἀσωμάτου οὐσίας προσεγένετο ὅπερ ἦν αὐτός, ἀλλὰ τὸ σωματικόν Gel.Cyz.*h.e.*2.24.11(M.85.1300D); οὐ διὰ μέσης σαρκὸς ἀψύχου λογικὴν ψυχὴν προσδέξασθαι ~ομένην Max.*ambig.*(M.91.1341B).

***προσγόνιμος,** *procreative*, Or.*fr.in Ps.*1(p.71).

***προσδεκτικός,** *willing to receive, receptive*, Clem.*paed.*3.11(p.268.15; M.8.629A).

προσδεκτός, *acceptable* to God ἴδωμεν τί καλὸν καὶ...τί π. ἐνώπιον τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς *1Clem.*7.3; ἡ ἔντευξις τοῦ πένητος π. ἐστι...πρὸς τὸν θεόν Herm.*sim.*2.6; of martyr's death as acceptable sacrifice, *M.Polyc.*14.2; of purification of soul as acceptable sacrifice typified by levitical offerings of dove or pigeon, Clem.*str.*7.6(p.24.24; M.9.445A).

προσδέχ-ομαι, A. *receive*; 1. into communion, ref. lapsed in persecution εἰ δὲ καὶ ἐκωλύθησαν ὑπό τινος, περισσοτέρας ἀκριβείας ἕνεκεν ἢ καί τινων ἀγνοίᾳ, εὐθὺς προσδεχθῆναι CAnc.(314)*can.*3; ref. admission of heretics περὶ τοὺς ἐκ τῶν...Ναυατιανῶν ἤτοι Φωτεινιανῶν ἢ Τεσσαρεσκαιδεκατιτῶν ἐπιστρεφομένους...τοὺς παρ' ἐκείνοις μὴ ~εσθαι, πρὶν ἀναθεματίσωσι πᾶσαν αἵρεσιν CLaod.*can.*7; ref. penitents, *Const.App.*2.12.4; *ib.*2.21.7; ref. energumens ἐὰν δέ τις δαίμονα ἔχῃ, διδασκέσθω μὲν τὴν εὐσέβειαν, μὴ ~έσθω δὲ εἰς κοινωνίαν, πρὶν ἂν καθαρισθῇ· εἰ δὲ θάνατος κατεπείγοι, ~έσθω *ib.*8.32.6; ἐάν τις δαίμονα ἔχῃ, κληρικὸς μὴ γινέσθω, ἀλλὰ μηδὲ τοῖς πιστοῖς συνευχέσθω· καθαρισθεὶς δὲ ~έσθω, καὶ ἐὰν ᾖ ἄξιος, γινέσθω *Can.App.*79; 2. *receive as, interpret as* δόγματα...κατ' ἐπιθυμίαν τῆς σαρκὸς ὡς περὶ βρώσεως προσεδέξαντο *Barn.*10.9; 3. *admit*, ref. Christ's natures μὴ ἀφορᾶν εἰς ἕνα μὲν οὐ προσκυνητόν· μηδὲ ἐν αὐτῷ εἶναι τὸν μὲν οὐκ ἀνεχόμενον προσκυνεῖσθαι, τὸν δὲ ~όμενον τὴν...προσκύνησιν Apoll.*fr.*9(p.207.1)ap.Leont.B.*Apoll.*(M.86.1973B); theol. χωρισμὸν ἡ τριὰς οὐ ~εται Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.304A; M.29.729A); in gen. δέδοικα τὸν τοιοῦτον προσδέξασθαι λόγον Max.*ambig.*(M.91.1341A); 4. *receive, be subjected to* π. τὰς ἐπιφορὰς τοῦ τῆς ἀνοίας...κύματος Meth.*symp.*4.2(p.47.7; M.18.88D); 5. *accept*; a. as valid; of Donatist acceptance of Maximianists' baptisms, tr. Lat. *acceptaverunt*, *Cod. Afr.*69; b. of God ἕως πάλιν...οἰκτειρήσῃ καὶ προσδέξηται ὑμᾶς *T.Lev.*16.5; δῶμεν...αὐτῷ αἶνον αἰώνιον...ἵνα ἡμᾶς προσδέξηται ὡς υἱούς *2Clem.*9.10; οὐ δέεσθαι τῆς...ὑλικῆς προσφορᾶς προσειλήφαμεν τὸν θεόν,...ἐκείνους δὲ ~εσθαι...τοὺς τὰ...ἀγαθὰ μιμουμένους Just.*1apol.*10.1(M.6.340C); ref. acceptance of sacrifices, id.*dial.*117.2(M.6.745B); *Const.App.*7.5.5; of prayer, *Lit.*ap.*Const.App.*8.6.5; of incense in liturgy, *Lit.Jac.*(p.170.6); of eucharistic oblation, *ib.*(p.224.4); ref. martyr's death as a sacrifice, *M.Polyc.*14.2.

B. *await, expect* Χριστιανοὶ...τὴν...ἀφθαρσίαν ~όμενοι *Diogn.*6.8; αἱ γνωστικαὶ ψυχαί, ἃς ἀπείκασεν τὸ εὐαγγέλιον ταῖς...παρθένοις ταῖς ~ομέναις τὸν κύριον Clem.*str.*7.12(p.52.11; M.9.500C).

προσδιαιρέω, *distribute, apportion* among, Bas.*renunt.*6(2.208A; M.31.640B).

***προσδιαμαρτύρομαι,** *raise objection*, Cyr.*ador.*2(1.53E).

***προσδιασαφηνίζω,** *make more abundantly clear*, ‡Chrys.*Spir.*2 (3.799C).

προσδιαστέλλω, *add*; of heret. doctrine added to Christian gospel, Serap.Ant.ap.Eus.*h.e.*6.12.6(M.20.545C); in gen., Bas.*ep.*125.3(3.217A; M.32.549D).

***προσδιαστολή, ἡ,** *separation*, Cyr.*glaph.Lev.*(1.362E).

***προσδιωρισμένως,** 1. *making a distinction*, Max.*qu.Thal.*51(M.90.477B); 2. *with qualification* οὐσία...πάντων τῶν ἀρετῶν αὐτός ἐστιν ὁ κύριος...ὡς γέγραπται· ὃς ἐγενήθη...σοφία, δικαιοσύνη...ἀπολύτως ταῦτα...ἐπ' αὐτοῦ λεγόμενα ἔχων, ὡς αὐτοσοφία καὶ δικαιοσύνη...ὤν, καὶ οὐχ ὡς ἐφ' ἡμῶν π., οἷον ὥς...δίκαιος ἄνθρωπος id.*ambig.*(M.91.1081D).

προσδοκ-άω, *expect*; 1. of expectation of Christ, in OT οἱ προφῆται...ὡς διδάσκαλον αὐτὸν προσεδόκων Ign.*Magn.*9.2; eschatol., id.*Polyc.*3.2; ref. Gen.49:10–11 ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν ~ήσουσιν αὐτὸν...ἐκ πάντων γὰρ γενῶν ἀνθρώπων ~ῶσι τὸν ἐν Ἰουδαίᾳ σταυρωθέντα Just.*1apol.*32.4(M.6.377C); τὰ ἔθνη, πιστεύοντα ἐπὶ τὸν παθητὸν Χριστόν, πάλιν παραγενησόμενον προσδοκήσει id.*dial.*52.1(M.6.589B); of Christ's promises, *ib.*53.1(592C); 2. of future life ~ῶντες ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος Arist.*apol.*15.3; Clem.*str.*2.20 (p.172.19; M.8.1053A); Meth.*res.*3.5(p.394.5; M.18.317C); τῆς μελλούσης εὐδαιμονίας τὴν ἐλπίδα οὐ μόνον ~ῶμεν ἀλλ' ὥσπερ τινὶ τρόπῳ ἤδη κατέχομεν Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*2.7.20(M.85.1236D); ὁ δὲ...ἀκόλαστος βίος οὐχὶ ~ωμένην εἰς ὕστερον, ἀλλ' ἤδη παροῦσαν προτείνεται τὴν ἀπόλαυσιν Bas.*hom.in Ps.*1(1.95D; M.29.224A); Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.369B); 3. of judgement, *Hom.Clem.*3.61; *ib.*19.19; 4. of Jewish nationalist expectation, Meth.*symp.*4.4(p.50.14; M.18.93A).

προσδοκία, ἡ, A. *expectation*; 1. in rel. to faith ἡ μὲν πίστις ὑπόληψις ἑκούσιος καὶ πρόληψις εὐγνώμων πρὸ καταλήψεως, π. δὲ [δόξα] μέλλοντος· ἡ δὲ τῶν ἄλλων π. δόξα ἀδήλου Clem.*str.*2.6(p.128.2; M.8.964A); and hope, *ib.*2.9(p.134.17; 976B) cit. s. ἐλπίς; 2. of expectation of Christ among Jews and Greeks, Eus.*d.e.*2.1(p.53.3; M.22.97C); 3. ref. future life, Clem.*str.*3.12(p.236.15; M.8.1188C); and judgement, *Hom.Clem.*4.14.

B. *object of expectation*; of Christ [Χριστός] ἡ π. τῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν ἀναμενόντων τὰ παρὰ τοῦ θεοῦ ἀγαθά Just.*dial.*11.4(M.6.500A); *Didasc.Jac.*(p.760.12); of BMV, Jo.Thess.*dorm.BMV* 2.4 (p.411.30).

***προσδροσίζω,** *damp down*, Ephr.3.85D.

***προσδυσωπέω,** *beseech earnestly*, Jo.VI H.*v.Jo.D.*30(M.94.469C).

προσδωρέομαι, *give in addition*, Marc.Er.*opusc.*4(M.65.1008B); Thdot.Anc.*hom.BMV et Sym.*4(M.77.1396A).

***προσεγγιάζω,** *secure access to*, Diod.*Ps.*54:2(M.33.1591D).

προσεγγίζ-ω, 1. *approach*; ref. contact of Devil with Christ resulting in defeat of evil through Atonement, Gr.Nyss.*or.catech.*26 (p.99.1; M.45.68D); of approach of soul to God, Or.*Cant.*1:8(p.143.30; M.17.257A); πλησίον γίνεται τῆς δεσποτικῆς ἀγαθότητος, διὰ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης τῷ θεῷ προσεγγίσασα Gr.Nyss.*hom.7 in Cant.*(M.44.917B); φόβῳ δουλικῷ, καὶ οὐχὶ ἔρωτι νυμφικῷ τῷ ἀγαθῷ ~ουσαν, παλλακὴν ἀντὶ τῆς βασιλίδος *ib.15*(1115B); through good works, Bas.*reg.fus.*proem.1(2.328A; M.31.892B); ref. divine grace casting into greater sin those who approach God wrongly, Gr.Naz.*or.*9.2(M.35.821B); ref. divine approach to man ἐξελέξατο κύριος ~ειν αὐτῷ *T.Jud.*21.5; 2. *have sexual intercourse* with, *V.Dan.*(p.375.1).

***προσεγγισμός, ὁ,** 1. *drawing near, approach*; a. in gen. †Bas.*Is.*27(1.400D; M.30.172A); πῦρ διὰ τοῦ π. τὴν πονηρὰν φλόγα κατεργαζόμενον Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.424C); τὸ ἀπρόσιτον τὸν τοῦ ἐναντίου π. οὐ προσίεται id.*Eun.*12(2 p.282.32; M.45.893D); Max.*ambig.*(M.91.1201C); b. astrol. ὁ...ἐπεσκεμμένος...τί δὲ ἡ σύνοδος αὐτῶν [sc. ἄστρων] ἐκ τῆς ποιᾶς πρὸς ἄλληλα κράσεως ἀπεργάζεται, τῆς κατὰ δύναμιν ἑκάστου αὐτῶν ἰδιότητος μιχθείσης τε τῷ π. πρὸς τὴν ἑτέραν, καὶ ἀποκριθείσης διὰ τῆς ἀποστάσεως Gr.Nyss.*fat.*(M.45.149C); ἡ ποικίλη κατὰ τοὺς π. αὐτῶν καὶ τὰς ἀποστάσεις γινομένη τῶν διαφόρων ἰδιωμάτων συμπλοκή *ib.*(152D); c. mental and spiritual προφῆτις ἡ Μαρία, ᾗ προσῆλθε κατὰ τὸν π. τὸν διὰ τῆς γνώσεως ὁ Ἡσαΐας †Bas.*Is.*208(1.535A; M.30.477B); ref. object of soul's quest πάντως ἐξώτερος ἦν, τὸν π. τῆς διανοίας διαδιδράσκων Gr.Nyss.*hom.12 in Cant.*(M.44.1028B); φησὶ πρὸς αὐτὴν ὁ λόγος, ὅτι γέγονας ἤδη καλὴ πλησιάσασα τῷ ἐμῷ φωτί, διὰ τοῦ π. τὴν κοινωνίαν ἐφελκομένη τοῦ κάλλους *ib.4* (833C); of approach of evil to soul, id.*virg.*21(p.328.20; M.46.401A); d. ref. approach of God to man, in Inc. τί κωλύει θείας φύσεως ἕνωσίν τινα καὶ π. κατανοήσαντας, πρὸς τὸ ἀνθρώπινον τὴν θεοπρεπῆ διάνοιαν καὶ ἐν τῷ π. διασώζεσθαι, πάσης περιγραφῆς ἐκτὸς εἶναι τὸ θεῖον πιστεύοντας, κἂν ἐν ἀνθρώπῳ ᾖ; id.*or.catech.*10(p.57.2; M.45.

41D); περικεκάλυπται τῇ σαρκὶ ἡ θεότης, ὡς...μὴ πτοηθείη τὸν π. τῆς ...δυνάμεως ib.23(p.90.1; 64A); ib.26(p.99.15; 69A); in gen. ἐν οἷς ἐστε τόποις, αἰνέσατε αὐτόν· θεοῦ γὰρ προσεγγισμὸν τοπικὴ μετάστασις οὐ κατεργάζεται id.*ep*.2(M.45.1013C); ὁ π. τῆς ὀσμῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐξελάσει...τὸ φιλήδονον πνεῦμα Nil.*epp*.4.2(M.79.552B); **2.** *putting together*, ref. Is.5:8 ὁ...καταφυτεύσας τὸ ἑαυτοῦ ἡγεμονικὸν πάσῃ καρποφορίᾳ πνευματικῇ καὶ...ἐπιβαλὼν τὰ ἐκ τοῦ πονηροῦ γεωργοῦ, οὗτός ἐστιν ὁ διὰ τὸν...π. ἀγροῦ πρὸς ἀγρὸν ὑπὸ τοῦ λόγου ταλανιζόμενος †Bas.*Is*.153(1.488A; M.30.369C).

προσεγγράφ-ω, *enter, insert* on roll, Dion.Al.ap.Eus.*h.e*.7.21.9(M.20.685C); ref. insertion of ὁμοούσιον into creed ταύτης ὑφ' ἡμῶν ἐκτεθείσης τῆς πίστεως...ὁ...βασιλεὺς...οὕτω τε καὶ ἑαυτὸν φρονεῖν συνωμολόγησε καὶ ταύτῃ τοὺς πάντας συγκαταθέσθαι...παρεκελεύετο, ἑνὸς μόνου ~έντος ῥήματος τοῦ ὁμοουσίου Eus.*ep.Caes*.4(p.44.3; M.20.1540A).

προσεγγυάω, *give a pledge*, Cyr.*Ps*.49:7(M.69.1081D); Jo.Jej. *doct*.1(p.228).

***πρόσεγγυς**, *near*, superl. adv. ἦσαν...τῇ κλίνῃ προσέγγιστα δοῦλοι δέκα *A.Phil*.80(p.32.8).

***προσεγκρίνω**, *include in addition*; of Esther in canon, Amph. *Seleuc*.288(M.37.1596A).

[*]**προσεδαφίζ-ω**, **1.** *dash to ground* οὗτός [sc. refuter of heresies] ἐστιν ὁ τὰ Βαβυλώνια νήπια [sc. heresies] τῇ πέτρᾳ ~ων †Bas.*Is*.272 (1.587A; M.30.597C; v.l. ἐδαφίζεται); **2.** *found upon* πάντα λογισμὸν αὐτῷ ~οντες Marc.Er.*opusc*.4(M.65.1001A).

***προσέδρα, ἡ**, *watchfulness*, Gr.Nyss.*hom.in 1Cor.6:18*(M.46.492B; for προσεδρεία).

προσεδρεία (-ία), ἡ, **1.** *besieging, assault* ὅτε πειρασμὸς...ἐπιγίνηται, οἷά τις λύπη...καὶ πολεμίων τινῶν π. ‡Proc.G.*Pr*.1:27(M.87.1232D); **2.** *watchfulness*, ref. bishop's care of churches φεύγει...τὴν ἐκκλησιαστικὴν π. Nil.*Alb*.(M.79.701B; prob. for προε-); **3.** *attention* διὰ τῆς φιλοπονωτέρας π. μὴ διαμαρτεῖν Gr.Nyss.*hex*.45(M.44.104A); **4.** *waiting* τῆς ἐν Ἀριμίνῳ συνόδου τῇ π. ταλαιπωρουμένης Soz.*h.e*.4.19.9(M.67.1172A); upon God ἐν τεσσαράκοντα ἡμερῶν προσεδρείᾳ τὰς πλάκας κομίζεται πάλιν Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.322B); **5.** *assiduity, perseverance, diligence*; **a.** in gen. of Moses μετὰ τοὺς μυρίους πόνους καὶ...τὴν ἐν τεσσαράκοντα ἔτεσι π. Chrys.*hom.5.4 in Mt*.(7.80A); ἕνεκα...τῆς ἐν στρατείᾳ π. κἂν ἐπροστάτησε Synes.*ep*.75(M.66.1441B); **b.** in prayer and devotion, Or.*fr.500 in Mt*.(p.205; M.17.305B); Ath.*exp.Ps*.62:2(M.27.277C); τεσσαράκοντα ἡμερῶν π. νηστεύοντος...τοῦ θεράποντος ἄχρηστον ἀπέδειξεν οἰνοφλυγία μία Bas.*hom*.1.5(2.4D; M.31.169C); τῆς εἰς τὰ ἅγια π. †Bas.*Is*.26(1.399D; M.30.169A); ref. delayed answer to prayer ἴσως διὰ τοῦτο ἀναβάλλεται διδόναι, τὴν πρὸς αὐτὸν π. σου σοφιζόμενος ‡Bas.*const*.1.6(2.540B; M.31.1337A); cf.Chrys.*hom.10.7 in Mt*.(7.147D); τὴν...π. τῆς περὶ τὰ θεῖα μαθήματα προσοχῆς Gr.Nyss.*hom.13 in Cant*.(M.44.1060C); ref. Mary of Bethany (Lc.10:42) ὁρᾷς π. ὑπὲρ ἀγάπης Mac.Aeg.*hom*.12.16(M.34.568A); κεφάλαιον πάσης ἀγαθῆς σπουδῆς... ἡ προσευχῆς ἐστι π. id.*or*.1(M.34.853A); πολλὰ τῇ π. τῆς εὐχῆς ὑπεῖναι τὰ τῆς κακίας ἐμπόδια ib.3(856A); ἀνάξιος εἶ; γενοῦ τῇ π. ἄξιος. ὅτι γὰρ καὶ τὸν ἀνάξιον δυνατὸν ἄξιον ἐκ τῆς π. γενέσθαι, καὶ δι' ἡμῶν αὐτῶν μᾶλλον ἢ δι' ἑτέρων παρακαλούμενος ὁ θεὸς ἐπινεύει... πειράσομαι ποιῆσαι φανερά Chrys.*hom.in Phil.1:18*(3.309B); ἵνα τῇ π. δυνηθῶμεν τὴν...κόλασιν διαφυγεῖν id.*hom.20.4 in Gen*.(4.176D); οὐχ ἁπλῶς αἰτεῖν ἐκέλευσεν, ἀλλὰ μετὰ π. πολλῆς καὶ εὐτονίας id.*hom.23.4 in Mt*.(7.289A); ἐθρήσκευον ἀπερισπάστῳ π. τὸ θεῖον Nil.*Magn*.20(M.79.996B); τῇ τοῦ θεοῦ π. ... τὸ κέρδος ἐλάμβανον...οὐ τοίνυν ἁπλῶς ἡ ἀργία ζωοποιός· ἀλλ' ἡ τοῦ θεοῦ π. Thdt.*Ezech*.20:12(2.825); ἐκτὸς μὲν γὰρ σχολῆς καὶ πολλῆς π. ἐν ταῖς προσευχαῖς, καὶ ἐν ταῖς θείαις τῶν γραφῶν ἀναγνώσεσιν, οὐκ ἔστιν... τὸν θεὸν ἀληθῶς ἐπιγνῶναι Anast.S.*synax*.(M.89.828A); πάσῃ δυνάμει ὄκνον ἡμῖν ἐμποιεῖν σπουδάζουσιν εἰς τὴν τῆς προσευχῆς π. Jo.Carp.*cap*.76(M.85.1852); **6.** *importunity, pertinacity* τὸν καθεύδοντα... ἀναστήσαντα, οὐ διὰ τὴν φιλίαν ἀλλὰ διὰ τὴν π. Chrys.*hom.19.4 Mt*.(7.249B); τοὺς κύνας οὐ...φεύγομεν...ὅτι τῇ πολλῇ π. ἡμᾶς ἐκβιάζονται id.*hom.13.5 in 1Cor*.(10.116A); **7.** *attendance* in court εἰ ὀμόσῃ μὴ εὐπορεῖν ἐγγυῶν, ἐξομνυέσθω περὶ τῆς π. Ath.Scholast.*coll*.4.22(p.68); ib.5.2(p.72).

***προσεδρευτέον**, *one must wait upon*, Cyr.*ador*.11(1.400B).

προσεδρεύ-ω, **1.** *sit*; of antichrist in Temple, Thdt.*haer*.5.23(4.458); **2.** *lie in wait for, ambush*, Chrys.*sac*.2.2(p.30.13; 1.373C); ὁ... τῆς ἁγιωσύνης ἐχθρὸς ἀεὶ καὶ μᾶλλον αὐταῖς ἐφέστηκε καὶ ~ει ib.3.17(p.89.9; 398C); **3.** *be devoted to, give attention to*; of wife caring for husband in sickness, Clem.*str*.2.23(p.190.21; M.8.1089B); in gen. χρὴ τὸν ὀφθαλμὸν τῷ πληρώματι τῶν πνευματικῶν ὑδάτων ~οντα τῷ ἀπλανεῖ...λούεσθαι γάλακτι Gr.Nyss.*hom.14 in Cant*.(M.44.1064A); of clergy τοὺς τῇ ἐκκλησίᾳ ~οντας *Const.App*.2.25.14; μάθοιτε δέ, εἰ τοῖς κατὰ θεὸν σοφοῖς προσεδρεύσοιτε· προσεδρεύσοιτε δέ, εἰ κακίαν φύγοιτε Isid.Pel.*epp*.2.153(M.78.608C); ἐλευθέρῳ τῷ λογισμῷ τῇ τῶν πάντων κρειττόνων ~ουσιν ἐργασίᾳ Nil.*Magn*.1(M.79.969C); ~ων ἀεὶ τοῖς τύποις Cyr.*glaph.Gen*.1(1.20A); διδασκάλῳ δεῖ προσκαθέζεσθαι τῷ Χριστῷ, καὶ ~ειν ἀδιαλείπτως...αὐτῷ id.*Jo*.4.4(4.384A); τὰ τῆς τῶν Ἑβραίων πολιτείας ἐξαίρετα...τὸν νομοθέτην ~ειν ἐδίδασκεν Thdt.*qu.65 in Ex*.(1.170); τῇ πνευματικῇ ~ειν διδασκαλίᾳ id.*1Tim*.4:6(3.660); οἱ ἁμαρτωλοὶ γήϊνοι ὄντες ~ουσι τῇ γῇ Proc.G.*Gen*.4:17(M.87.253D); **4.** *serve, wait upon* τῷ κυρίῳ τε ~ειν ἀρξάμενος...ὅλος ἐξ ὅλου τις ~ειν τῷ θεῷ Mac.Aeg.*libert.ment*.30(M.34.964A,B); ἐν παντὶ...καιρῷ θεῷ ~ειν Cyr.*ador*.11(1.400B); **5.** *attend upon, be assiduous at, frequent* ~ω τῷ ναῷ κυρίου *Protev*.23.1(p.45); τοῖς τῷ θυσιαστηρίῳ ~ουσι Chrys.*hom.66.3 in Mt*.(7.658B); τὸν δικαστηρίῳ ~οντα id.*sac*.1.3(p.4.14; 1.363B); **6.** *be in attendance*, CCP(449)*act*.(*ACO* 2.1.1 p.151.8,11; H.2.176C); **7.** *be importunate*, ref. Mt.15:26 κἂν γὰρ κύων ᾖς, ~ων προτιμηθήσῃ τοῦ τέκνου ῥαθυμοῦντος Chrys. *hom.22.5 in Mt*.(7.282A).

προσεθισμός, ὁ, *habituation*, Gr.Nyss.*virg*.5(p.278.7; M.46.349A); ib.9(p.286.14; 357B); id.*ep*.19(M.46.1077A).

πρόσειμι, (*sum*); **1.** *belong to, be a characteristic* or *an attribute of*; **a.** in gen., Just.*1apol*.7.5(M.6.337B); Clem.*paed*.1.9(p.141.23; M.8.356A); οὐ γὰρ προσεῖναι τοῖς οὐρανίοις...ὀρέξεις βδελυκτάς Meth. *symp*.8.16(p.105.3; M.18.168C); **b.** of God βία γὰρ οὐ πρόσεστι τῷ θεῷ *Diogn*.7.4; τοὺς τὰ προσόντα αὐτῷ μιμουμένους, σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην καὶ φιλανθρωπίαν Just.*1apol*.10.1(M.6.340C); ἐσφάλη Παῦλος...τὸ ἄφθαρτον καὶ ἀόρατον αὐτῷ μόνῳ προσεῖναι διδάξας, καὶ μὴ τὸ ἀγέννητον ‡Ath.*dial.Trin*.2.17(M.28.1184D); εἰ στέρησίς ἐστιν ἕξεως [sc. τὸ ἀγέννητον], πῶς ἂν τὸ μὴ προσὸν τῷ θεῷ συναριθμηθήσεται; ib.2.21(1189C); τὰ μόνῳ προσόντα τῷ πατρὶ ὡς θεῷ, καὶ οὐχ ὡς πατρί, καὶ τῷ υἱῷ ὡς θεῷ, καὶ οὐχ ὡς υἱῷ, ταῦτα μόνῳ πρόσεστι τῷ πνεύματι, οὐκέτι δὲ καὶ τῇ κτίσει Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.296B; M.29.712A); of divine attributes in connexion with theologies of affirmation and negation, Gr.Nyss.*Eun*.12(2 p.252.19; M.45.953B); Cyr. *dial.Trin*.1(5^1.415B); Thdt.*affect*.2(p.63.5f.; 4.755); **2.** *be near to* πῶς γὰρ ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ τῆς ψυχῆς μου, ἔνθα μένοντας οὐκ ἔστι προσεῖναι θεῷ; Gr.Thaum.*pan.Or*.16(p.37.11; M.10.1100A).

πρόσειμι, (*ibo*) *approach*;

A. of persons; **1.** as converts τοιαῦτα ὑπ' αὐτῶν [sc. Χριστιανῶν] προστάσσεσθαι· μηδεὶς προσίτω πεπαιδευμένος...ἀλλ' εἴ τις ἀμαθής... θαρρῶν ἡκέτω Cels.ap.Or.*Cels*.3.44(p.239.27; M.11.976D); τινὲς δὲ προσηλύτους εἰρήκασι τοὺς οὐ γνησίως οὐδὲ καθαρῶς προσιόντας Proc. G.*Is*.54:1–17(M.87.2545A); **2.** *resort to* as member of audience ἐπὶ τοῦ ὀρεγομένου ἐπισκοπῆς διὰ τὴν παρὰ ἀνθρώποις δόξαν ἢ...τὸν ἀπὸ τῶν προσιόντων τῷ λόγῳ πορισμὸν Or.*comm.in Mt*.11.15(p.59.13; M.13.953B); **3.** *draw near* to, *approach* God τοὺς ἐν περιτομῇ προσιόντας αὐτῷ τοῦτ' ἔστι πιστεύοντας αὐτῷ καὶ τὰς εὐλογίας παρ' αὐτοῦ ζητοῦντας Just.*dial*.33.2(M.6.545C); εἴτε, ὡς ὁ Πλάτων φησί, τέχνη τοῦ θεοῦ [sc. ὁ κόσμος], θαυμάζων αὐτοῦ τὸ κάλλος τῷ τεχνίτῃ πρόσειμι Athenag.*leg*.16.2(M.6.921A); ὁ θεῖος λόγος ἐπαγγέλλεται τῶν προσιόντων τὴν κακίαν ἐξαιρεῖν Or.*princ*.3.1.15(p.222.16; M.11.280B); χρὴ τοὺς εἰς τὸ πλήρωμα τῆς οὐρανοπόλεως ἀναληφθησομένους τῷ ἁρμοσαμένῳ Χριστῷ...καθαροὺς προσιέναι Meth.*lepr*.10(p.464.17); in prayer ἕκαστος οὖν τῶν ἐχόντων...σπίλον...εὐθέως προσίτω τῷ ἀρχιερεῖ, λέγω διὰ προσευχῆς ib.6(p.458.23); ἐν παντὶ καιρῷ πρόσιθι Chrys.*hom.24.3 in Eph*.(11.183C); in eucharistic prayer οὐδὲ εἰκῇ μνήμην ποιούμεθα τῶν ἀπελθόντων ἐπὶ τῶν...μυστηρίων, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν πρόσιμεν id.*hom.41.4 in 1Cor*.(10.392E); προσιόντες γάρ, πρότερον ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης καὶ τῶν κοινῶν εὐχαριστοῦμεν ἀγαθῶν id.*hom.2.5 in 2Cor*.(10.431D); to Christ, id.*hom.24.5 in 1Cor*.(10.218C); in paganism οἱ δαίμονες...ἐνήργησαν καὶ ῥαντίζειν ἑαυτοὺς τοὺς...προσιέναι αὐτοῖς μέλλοντας Just.*1apol*.62.1(M.6.421B); Athenag.*leg*.15.1(M.6.920A); **4.** *approach* a sacrament; **a.** baptism ἀλείφομεν...τοὺς προσιόντας...τῇ θείᾳ...ἀναγεννήσει Serap.*euch*.22.1; Thdt.*Is*.54:15(p.217.4; 2.362); **b.** eucharist; freq. abs., *come to communion* ἡ θυσία...κελεύουσα ἡμῖν μεθ' ὁμονοίας αὐτῇ μάλιστα προσιέναι...καὶ ὑψηλὸν εἶναι δεῖ τὸν προσιόντα τῷ σώματι τούτῳ Chrys.*hom.24.3 in 1Cor*.(10.216C); ib.24.5(218B); μηδεὶς τοίνυν Ἰούδας ταύτῃ προσίτω τῇ τραπέζῃ, μηδεὶς Σίμων id.*hom.50.3 in Mt*.(7.517E); id.*hom.6.4 in Eph*.(11.44C); id.*hom.5.3 in 1Tim*.(11.577E).

B. of things; **1.** of divine providence in dealing with soul, Clem. *str*.2.20(p.175.17; M.8.1060A); **2.** *come to, fall to one's lot* πονηρὰ...τὰ προσιόντα γυμνάσια ib.7.12(p.52.19; M.9.501A); **3.** *come in besides, be added* αὐτοτελὴς...ἡ κατὰ τὸν σωτῆρα διδασκαλία...προσιοῦσα δὲ φιλοσοφία ἡ Ἑλληνικὴ οὐ δυνατωτέραν ποιεῖ τὴν ἀλήθειαν ib.1.20(p.63.

31; M.8.817A); **4.** *accede to, assent to*, Athenag.*leg.*14.1(M.6.916C); Chrys.*hom.7.8 in 1Cor.*(10.62B).

***προσειρηνεύ-ω**, *be at peace in regard to* τῇ κακίᾳ ~σει Or.*exp.in Pr.*26:20(M.17.240C).

προσεισκρίν-ω, *introduce besides*, ref. man's creation ἐπεισκρίνεται δὲ ἡ ψυχή, καὶ ~εται τὸ ἡγεμονικόν Clem.*str.*6.16(p.500.9, v.l. προεισ- M.9.360B).

***προσεισπέμπω**, *bring in besides*, ‡Chrys.*pasch.*5(8.262C).

***προσεκδρομή, ἡ**, *shooting forth* of vine tendrils, Cyr.*hom.pasch.* 9.2(5^{2}.109B, v.l. προεκ-).

προσέκκειμαι, *be outstanding, be a leader* ἀνεκομίσθησαν...ἐκ τῆς Βαβυλωνίων οἱ ἐξ Ἰσραὴλ...ἐν κόσμῳ τε καὶ τάξει...προσεκκειμένους ἔχοντες Cyr.*Zach.*33(3.704D; conj. Aubert προεκ-).

προσεκπέμπω, *expel*, Cyr.*hom.pasch.*14(5^{2}.187C).

***προσεκπετάννυμι**, *stretch out to*, Eust.*fr.in Pr.8:22*(M.18.681A).

***προσεκπλήσσω**, *shock yet further*, Clem.*q.d.s.*1.3(p.159.14; προσεμπλήσσουσιν M.9.605A).

προσεκπνέω, *expire*, Pall.*v.Chrys.*20(p.129.12; M.47.72).

προσεκπονέω, **1.** *toil further*, Clem.*str.*1.18(p.58.8; M.8.805B); **2.** *work out in addition*, *ib.*4.2(p.249.29; 1217A); *ib.*7.14(p.60.10; M. 9.517A).

***προσεκτραγῳδέω**, *exaggerate like a tragic actor*, Or.*Cels.*2.24 (p.153.15; M.11.844A).

προσέλευσις, ἡ, **1.** *approach*; of convert to God, Dion.Ar.*e.h.* 2.2.5(M.3.396A); through life of prayer, Thdr.Stud.*epp.*2.116(M.99. 1385A) cit. s. προσευκτικός; Adam.*dial.*1.16(p.32.28; M.11.1741B) cit. s. προσαγωγή; of communicant to altar, Chrys.*nativ.*7(2. 365B); **2.** *access* to emperor as suppliant, hence *petition*, †Bas.*ep.* 41.2(p.285.18; M.32.345C); Socr.*h.e.*3.25.1(M.67.452A, codd. προσ-); **3.** *advent*, tr. Lat. *accessus*, *Cod.Afr.*85; of entry into congregation of the *lapsi* after persecution, Petr.I Al.*ep.can.*1(M.18.468B); **4.** *onset*, Epiph.*haer.*80.7(p.492.13; M.42.768A).

***προσελθετέον**, *one must approach*, Or.*Jo.*10.18(13; p.189.10; M. 14.357B).

***προσεμέω**, *spit upon*, Const.Diac.*laud.*2(M.88.480B).

***προσεμπαλόω**, (for προσεμβάλλω) *patch* a garment, Thdr.Stud. *poen.*1.62(M.99.1741A).

προσεμπεδόω, *confirm further*, Cyr.*Juln.*3(6^{2}.93B); id.*hom.pasch.* 19(5^{2}.256A); id.*Is.*1.3(2.79A).

***προσεμπείρομαι**, *be involved* in, *forced* into προσεμπαρῆναι εἰς πάθος αὐτὸ τὸ...ἀπαθές Thdr.Stud.*epp.*1.52(M.99.1100D).

προσεμπίμπρημι, *set on fire besides*, Or.*Jo.*6.58(37; p.167.1; M.14. 301A); †Bas.*Is.*121(1.463B; M.30.313B); Cyr.*Nah.*13(3.490D).

***προσεμπλέκω**, *grapple with*, c. dat., Gr.Nyss.*Apoll.*6(M.45. 1133C).

***προσεμποδίζω**, *put an obstacle in the way of*, †Ath.*fr.Mt.*(M. 27.1372B); Pall.*h.Laus.*41(p.128.9; M.34.1233C).

προσεμφορέω, *fill in addition* προσεμφορηθῆναι τῆς ἀταξίας τοῦ βίου Mac.Mgn.*apocr.*4.25(p.210.14) ? for προεμ-.

***προσεναντίωμα, τό**, *opposition*, †Ath. *fr.*(M.26.1241C).

***προσένδον**, *nearly, approximately*, Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)4.10 (M.*PL.*77.334B).

***προσενδύ-ομαι**, *be clothed with in addition*, of one entering monastery φωτὶ φῶς ~όμενος Steph.Diac.*v.Steph.*(M.100.1089B).

***προσένεξις, ἡ**, *offering*; **1.** in gen., Chrys.*hom.66.2 in Mt.*(7.656B) v. προσάγω; τὴν Ἄννα ἐπὶ τῇ π. Σαμουὴλ...μιμούμενοι Sophr.H.*v.Cyr. et Jo.*1(M.87.3381A); of service to God, CCP(681)*or.imp.*(H.3.1417A); **2.** of Christ's sacrifice, Sophr.H.*or.*7.5(M.87.3329C); **3.** eucharistic ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς π. Jo.Disc.*v.Epiph.*38(M.41.72D); Call.*v.Hyp.*(p.27); ἐπὶ προσενέξει τῆς ἁγίας καὶ ἀναιμάκτου θυσίας *Lit.Jac.*(p.208.12).

***προσενοίκησις, ἡ**, *dwelling among*, Thdt.*Jer.*9:26(2.462).

προσεν-όω, **1.** *unite, join*, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*53(M.87.3621B); Christol., Leont.H.*Nest.*3.5(M.86.1616A); pass., of Christians in Christ, Cyr.*Jo.*11.12(4.1001D); abs. τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως καὶ τῆς προσηνομένης (sic) ἑκατέρας Λιβύης Ath.Scholast.*coll.*7.2(p.83); **2.** perf. pass., *be devoted* to πρὸς...διακονίαν...π. Eus.*p.e.*7.18(332B; M.21.561A); τὸν νοῦν...προσηνῶσθαι τῷ σκοπῷ †Bas.*bapt.*1.2.25(2. 647D; M.31.1568D).

***προσεντρίβομαι**, *be rubbed in*; met., of heretical doctrine sinking into the mind, Epiph.*haer.*55.9(p.337.17; M.41.989A, v.l. προστριβομένη).

***προσεντυπόω**, *impress upon*, *Hom.Clem.*5.26.

***προσένωσις, ἡ**, *union with*, Leont.H.*Nest.*1.18(M.86.1472A).

***προσεξαιτέομαι**, pass., *have required of one in addition*, Cyr.*ador.* 8(1.255A).

***προσεξαποστέλλω**, *send out against*, Socr.*h.e.*7.18.15(M.67.776B).

***προσεξεργαστέον**, *one must accomplish besides*, Cyr.*Ps.*7:15(M. 69.753D).

***προσεξευμαρίζω**, *make easy besides*, Eus.*l.C.*16(p.250.6; M.20. 1424C).

***προσεξογκόω**, *puff up*, Gr.Agr.*Eccl.*6.15(M.98.1012A).

προσεξυφαίν-ω, *weave in addition*; met., of exegetes ~ουσι δὲ καὶ τοιόνδε τινα νοῦν Cyr.*Is.*4.4(2.668B).

***προσεξωθέω**, *expel besides*, Chrys.*hom.15.3 in 1Cor.*(10.129C).

προσεπάγ-ω, **1.** *add*, Clem.*paed.*3.10(p.265.10; M.8.621B); Chrys. ap.*cat.Col.*1:21(p.311.10) for ἐπάγει, id.*hom.4.1 in Col.*(11.350D); προσεπάγει πολλάκις ταῖς μυσταγωγίαις τὰς μεγαλουργίας Cyr.*Lc.* 4:31(M.72.545B); ~ει καί φησιν id.*apol.Thdt.*4(p.124.10; 6^{1}.217E); *Dial.Tim.et Aquil.*126 r°(p.96); **2.** pass., *be brought forward in addition* οἴει...~εσθαι δεῖν τὸν...λόγον Cyr.*ador.*10(1.327B).

***προσεπαγωνίζομαι**, *bring forward to support a contention*, Cyr. *Jo.*10.2(4.900B).

προσεπᾴδω, *chant*, Andr.Cr.*or.*14(M.97.1092A).

***προσεπαθρητέον**, *one must further observe*, Cyr.*glaph.Gen.*2(1. 50B).

***προσεπανάπτομαι**, *rekindle* ἡ τοῦ θείου πυρὸς ἐνέργεια...τὸ τοῦ θερμοῦ ἀγγεῖον προσεπανήπτετο καὶ διεπυροῦτο *Mir.Geo.*4(p.37.19, v.l. προσεπανῆπτεν καὶ διεπύρωσεν).

***προσεπανίσταμαι**, *come upon* someone *in addition*, c. dat., Eus. *h.e.*9.8.2(M.20.816B).

***προσεπανορθόω**, *set in a straight path for*, Cyr.*ador.*12(1.420D).

***προσεπαντλέω**, *pour upon*, Cyr.*ador.*11(1.399C).

***προσεπείγομαι**, *make haste*, *Mir.Geo.*11(p.108.1).

***προσεπεισφρ-έω**, *rush in upon* or *to* τῶν παρά τινων...~ησάντων σοι...λογυδρίων Thdr.Stud.*epp.*1.8(M.99.937B).

προσεπεκτείνομαι, *press on towards*, c. dat., ‡Sophr.H.*triod.*(M. 87.3864D).

***προσεπεμβαίν-ω**, *trample on besides*, Gr.Naz.*or.*14.29(M.35. 897A); μὴ ~ωμεν αὐτοῦ ταῖς συμφοραῖς Chrys.*Laz.*2.6(1.735E); εὐπορία ~όντων, προσπληξάντων Thdr.Stud.*epp.*1.12(M.99.949C).

***προσεπενδύω**, *clothe with in addition*, ‡Sophr.H.*triod.*(M.87. 3917D).

προσεπεξεργάζομαι, *bring out meaning of more fully*, Dion.Al.ap. Eus.*p.e.*14.26(778D; M.21.1281A); Eus.*e.th.*2.16(p.119.30; M.24.936C).

***προσεπεξηγέομαι**, *explain further*, Clem.*paed.*3.11(p.282.12; M. 8.661C).

***προσεπεργάζομαι**, = προσεπεξεργάζομαι, Iren.*haer.*1.10.3(M.7. 556A).

***προσεπερείδω**, *make to rest upon*, ‡Ath.*occurs.*(M.28.988A).

προσεπεύχομαι, *pray besides*, Just.*2apol.*15.4(M.6.469A).

***προσεπιβαίνω**, *trample upon besides*, c. dat., Or.*enarr.in Job* 19:4(M.17.72A).

προσεπιβάλλω, *cast up to*, Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1728B).

***προσεπιδιατάσσω**, *make further dispositions*; of making codicil to a will, ‡Nil.*perist.*9.2(M.79.865A).

***προσεπιδιδάσκω**, pass., *learn besides*, Clem.*str.*6.18(p.516.8; M.9. 396B).

***προσεπιθρύπτομαι**, *be enervated besides*, Clem.*paed.*2.2(p.176. 21; M.8.420B).

***προσεπικαλλωπίζω**, *adorn further*, *Const.App.*1.3.8.

***προσεπικλίνω**, *bend towards*, ‡Ath.*occurs.*11(M.28.988A).

***προσεπικύπτω**, *bend down over*, c. dat., ‡Jo.D.*fid.dorm.*26(M.95. 273A).

***προσεπιλύομαι**, *express freely*, ‡Pall.*h.mon.*1.9(M.34.1108D; προσεπέμπετο p.6.21).

***προσεπινομοθετέω**, *legislate further*, Cyr.*ador.*10(1.338E).

***προσεπιπνέω**, *breathe upon besides*, c. dat., Clem.*str.*5.13(p.384. 5; M.9.129A).

προσεπισύρ-ω, med., *sweep along besides*, of heretics who fast forty days at Christmas ('fast of S. Philip') οὐ μόνον ἑαυτοὺς θέλουσιν εἶναι μόνους πεπλανημένους, ἀλλὰ ~ονται καὶ πλήθη ἰδιωτικά ‡Anast. Ant.*serm.*4(M.89.1392B).

προσεπισφίγγω, *bind still more tightly*, Gr.Naz.*carm.*2.2(epigr.)24. 6(M.38.96A).

προσεπιτείν-ω, **1.** *intensify* Clem.*q.d.s.*12(p.167.19; M.9.616C); ~ει δὲ τὴν εἰς τὸν τόπον ἀπορίαν καὶ ὁ Ἰωάννης Or.*Jo.*19.1(p.299.2; M. 14.525B); **2.** *press home* a point, *urge* ὁ προφήτης ~ει λέγων ὅτι... πικρίας ἐνεπλήσθην id.*hom.14.16 in Jer.*(p.123.16; M.13.425C); *ib.* *13.1*(p.102.7; 400A); id.*enarr.in Job* 22:6(M.17.81B).

***προσεπιτερατεύομαι**, *attach miraculous quality* to, Clem.*prot.2* (p.15.6; M.8.81A).

***προσεπιτήδειος**, *specially suitable*, Socr.*h.e.*7.29.2(M.67.804A).

***προσεπιτίκτω**, *produce besides*, Didym.*Trin*.1.27(M.39.401A).

προσεπιτιμάω, *add as penalty*, Petr.I Al.*ep.can*.1(M.18.168B).

***προσεπιτούτοις**, *in addition*, Nect.*Thdr*.1(M.39.1821B); Eustrat. *v.Eutych*.18(M.86.2296A); Max.*ambig*.(M.91.1341A).

***προσεπιφύομαι**, *grow as an accretion upon*, c. dat., Clem.*str*.2.20 (p.174.9; M.8.1056B).

προσερανίζω, med., *collect more*, Synes.*ep*.44(M.66.1373C).

***προσερπύζω**, *creep up to*, Gr.Naz.*or*.15.8(M.35.925A).

***προσερριμένως**, *in the manner of something thrown in, as a casual expression* or *utterance* τό, πλήν,...ἐν τοῖς ψαλμοῖς οὐ κατά τινα κεῖται διάνοιαν, ἀλλὰ π. ἀπὸ Ἑβραϊκοῦ ἰδιώματος Thdr.Mops.*Ps*. 48:16(p.322.8).

προσέρχ-ομαι 1. *draw near, approach*; **a.** a person for instruction ἄλλοις δὲ ὅση δύναμις ἀποδεικτικῶς δι᾽ ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων ~όμεθα Or.*Cels*.6.10(p.80.26; M.11.1305B); **b.** the faith as a convert πολλοὶ ὡσπερεὶ ἄκοντες προσεληλύθασι Χριστιανισμῷ *ib*.1.46(p.96.9; 745A); τὸ πλῆθος τῶν ~ομένων τῷ λόγῳ *ib*.3.9(p.210.5; 932A); αἱ ἐκκλησίαι ἔχουσι μὲν ἀνάλογον τοῖς πλήθεσιν ὀλίγους σοφοὺς προσελθόντας *ib*.6.14(p.85.3; 1312B); ἀνθρώπους ἀπὸ ἐθνικοῦ βίου ἄρτι προσελθόντας τῇ πίστει CNic.(325)*can*.2; βιβλία...τετυπωμένα... ἀναγινώσκεσθαι τοῖς ἄρτι ~ομένοις ⟨καὶ βουλομένοις⟩ κατηχεῖσθαι Ath.*ep.fest*.39.11(p.88; M.26.1437C); Thdt.*Ezech*.36:27(2.990); **c.** of schismatics entering Church περὶ τῶν ὀνομαζόντων μὲν ἑαυτοὺς Καθαρούς ποτε, ~ομένων δὲ τῇ καθολικῇ...ἐκκλησίᾳ CNic.(325)*can*.8; **d.** of those coming to baptism προσῆλθέ ποτε καὶ Σίμων τῷ λουτρῷ ...γέγραπται δὲ πρὸς νουθεσίαν τῶν μέχρις σήμερον ~ομένων Cyr.H. *procatech*.2; Chrys.*hom*.6.4 *in Eph*.(11.44C); **e.** to Communion, Cyr.H.*catech*.23.22; μήτις τῶν μὴ δυναμένων προσελθέτω *Lit*.ap. *Const.App*.8.10.1; Chrys.*hom*.24.5 *in 1Cor*.(10.218D); *ib*.28.1(250C); τοῦτο γὰρ τὸ δεινόν, ὅτι...τοῦτο εὐλάβειαν εἶναι νομίζεις τὸ μὴ πολλάκις προσελθεῖν, οὐκ εἰδὼς ὅτι τὸ ἀναξίως προσελθεῖν, κἂν ἅπαξ γένηται ἐκηλίδωσε, τὸ δὲ ἀξίως, κἂν πολλάκις, ἔσωσεν id.*hom*.5.3 *in 1Tim*.(11.577C); ἐννόησον...ποίᾳ ⟨μέλλεις⟩ ~εσθαι τραπέζῃ id.*nativ*.7 (2.365A); μετὰ φόβου θεοῦ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε *Lit.Chrys*. (p.395.40); **f.** of man's approach to God τὰς χάριτας αὐτοῦ ἀποδιδοῖ τοῖς ~ομένοις αὐτῷ ἁπλῇ διανοίᾳ *1Clem*.23.1; προσέλθωμεν οὖν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι ψυχῆς *ib*.29.1; Or.*hom*.4.5 *in Jer*.(p.28.18; M.13.292D); Meth.*symp*.10.4(p.126.15; M.18.200A); ἐὰν...μὴ...ἀμβλύνηται τὸ ἁμάρτημα μετὰ τὸ προσελθεῖν καὶ συγγνώμην αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ θεοῦ id.*lepr*.10(p.464.8); to Christ, Or.*princ*.3.1.15(p.223.2; M.11.280B); id.*hom*.12.12 *in Jer*.(p.100.24; M.13.397B); id.*Cels*.7.51(p.202.17; M. 11.1496B); of approach of worshipper to pagan images, Athenag. *leg*.15.1(M.6.920A); **g.** of divine approach to man εὐκατάληπτον ἔσται τὸ θεῖον τῆς ἀθανατιζούσης τὰς ψυχὰς ⟨δυνάμεως⟩ ὑμῖν προσελθούσης Tat.*orat*.16(p.17.24; M.6.841A); 2. *come forward* to speak, of false prophets ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ προσελθόντες (cf. Mt.24:5), Just.*dial*. 35.4(M.6.552A); 3. *apply oneself to*; in gen., Clem.*paed*.3.10(p.264. 28; M.8.621A); φιλοσοφήσει προσελθεῖν Gr.Thaum.*pan.Or*.14(p.31.4; M.10.1089B); to religion οὐ προσελεύσῃ ἐπὶ προσευχήν σου ἐν συνειδήσει πονηρᾷ *Did*.4.14; πυκνότερον ~όμενοι πειρώμεθα προκόπτειν ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ κυρίου *2Clem*.17.3; to ascetic life, *V.Alex.Acoem*.20 (p.673.7); 4. *strive towards* ᾧ δὲ οὐδὲ τὸ τυχὸν προσελθεῖν ἔστιν εἰς ὕψος ἄνευ τοῦ ἐν τοῖς ἀναγκαίοις εἶναι Clem.*str*.4.4(p.256.25; M.8. 1232A); 5. *go forward, take place* εἴτις τῶν...ἀρχόντων...κωλύσῃ διαθήκην γενέσθαι...ἢ γάμον προσελθεῖν Ath.Scholast.*coll*.4.22(p.62).

***προσευαγγελίζομαι**, *declare good tidings to*, Thdr.Mops.*Ps*.32:1 (p.142.20; M.66.669A).

***προσευκτέον**, *one must pray*, Cels.ap.Or.*Cels*.8.25(p.241.23; M. 11.1553C); Or.*or*.15.1(p.334.5; M.11.465A).

προσευκτήριος, *for prayer*, ‡Nil.*perist*.4.5(M.79.829B); neut. as subst., *oratory, church*, Eus.*h.e*.7.32.32(M.20.736B); *ib*.10.4.14(853B); id.*l.C*.11(p.224.8; M.20.1376B).

προσευκτικός, *of* or *pertaining to prayer* τῇ ἐρημικῇ μονώσει καὶ τῇ π. προσελεύσει Thdr.Stud.*epp*.2.116(M.99.1385A).

***προσευχαριστ-έω**, *add thanksgivings*, Dion.Al.ap.Bas.*Spir*.72(3. 60E; M.32.201B); τοσοῦτον...ἀπέχειν λύπης ὡς καὶ ~εῖν ἐπὶ τῷ φόνῳ Pall.*h.Laus*.15(p.40.2; M.34.1041B).

προσευχή, ἡ, 1. *prayer*, v. εὐχή; 2. *place of prayer* (Jewish) ὅρα πάλιν Ἰουδαΐζοντα τὸν Παῦλον...οὗ ἐνομίζετο φησί, π. εἶναι. οὐ γὰρ δὴ ἔνθα συναγωγὴ ἦν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔξω ηὔχοντο, ὥσπερ τόπον τινὰ ἀφορίζοντες Chrys.*hom*.35.1 *in Ac*.(9.268E); μᾶλλον μὴ οὔσης ἐκεῖ συναγωγῆς διὰ τὸ σπάνιον, παρὰ τὸν ποταμὸν ἔξω τῆς πόλεως λάθρα συνήγοντο οἱ δῆθεν θεοσεβεῖς Ammon.*Ac*.16:13(M.85.1556D).

***προσεφαρμόζ-ω**, *adapt to, suit*, Or.*sel.in Ezech*.6:9(M.13.785D); εἰ δὲ ἓν ἑκάτερόν ἐστι κατὰ τὴν ἕνωσιν καὶ τὴν σύνοδον καὶ τὴν σύνθεσιν τὴν ἀνθρωποειδῆ, ἓν καὶ τὸ ὄνομα τῷ συνθέτῳ ~εται, ἀπὸ μὲν τῆς θεότητος τὸ ἄκτιστον, ἀπὸ δὲ τοῦ σώματος τὸ κτιστόν Apoll.*ep.Dion*.9 (p.260.2; M.*PL*.8.934B).

***προσεφευρίσκω**, *find in addition*, Clem.*str*.4.2(p.249.28; M.8. 1217A).

προσέχεια, ἡ, *attention*, Tit.Bost.*Man*.2.7(M.18.1145D); ‡Pall. *proem*.(p.4.14; M.34.996); διὰ πολλῆς π. καὶ νοῦ ἐπιστασίας...εὑρὼν τὰ τοῖς πολλοῖς ἀγνοούμενα...κακά Marc.Er.*opusc*.5.13(M.65.1049B); Max.*ep*.12(M.91.465C).

***προσεχεστέρως**, adv., formed from comp. of προσεχής, *more directly* ἡ δύναμις τοῦ κυρίου...π. ... ἐνεργοῦσα [sc. τὸν ἴδιον σῶμα] Leont.H.*Nest*.5.2(M.86.1725B).

προσεχής, 1. *close at hand, near*; of believer's relationship to God ἕως τῆς ἐπαναβεβηκυίας καὶ π. τοῦ κυρίου ἐν ἀϊδιότητι θεωρίας Clem.*str*.7.2(p.9.8; M.9.413C); ὁ γνωστικὸς...π. τῇ πανσθενεῖ δυνάμει γενόμενος, πνευματικὸς εἶναι σπουδάσας διὰ τῆς ἀορίστου ἀγάπης ἥνωται τῷ πνεύματι *ib*.7.7(p.33.18; 464B); ἐπὶ προθύροις...τοῦ πατρὸς π. τῷ μεγάλῳ ἀρχιερεῖ γενόμεναι [sc. ψυχαί] *ib*.(p.34.16; 465A); γνωστικὸς...ἔργῳ καὶ λόγῳ καὶ αὐτῷ τῷ πνεύματι π. γενόμενος τῷ κυρίῳ *ib*.7.14(p.63.1; 521C); of God in rel. to believer ὅσῳ τις... γνωστικώτερος γίνεται, προσεχέστερον τούτῳ τὸ πνεῦμα τὸ φωτεινόν *ib*.4.17(p.295.22; M.8.1316A); 2. *appropriate*, *ib*.8.6(p.93.9; M.9. 585D); ‡Proc.G.*Pr*.1:7(M.87.1225A); 3. *closely related, akin* ἡ υἱοῦ φύσις ἡ τῷ μόνῳ παντοκράτορι προσεχεστάτη Clem.*str*.7.2(p.5.22; M.9. 408B); 4. *direct, immediate*, *ib*.3.2(p.199.28; M.8.1109B); τῆς τοῦ κυρίου π. κατὰ τὴν νέαν διαθήκην φωνῆς *ib*.3.11(p.228.13; 1172C); ἡ τοῦ λόγου δύναμις...διὰ φωτεινῆς καὶ π. διακονίας ἐνήργει *ib*.6.3(p.448. 17; M.9.252C); ἡ δὲ διαφωνία προσεχὲς αἴτιον τῆς ἐποχῆς *ib*.8.7(p.93. 29; 588B); πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο, κατὰ τὴν π. ἐνέργειαν τοῦ ἐν ταὐτότητι λόγου id.*exc.Thdot*.8(p.108.22; M.9.657C); ἀστρονομία...π. πορθμεῖον τῆς ἀπορρήτου θεολογίας Synes.*astrolab*.4(p.138.1; M.66. 1581D); 5. *attentive* ἵνα ἡ τοῦ λέγοντος ἀξιοπιστία...καταστήσῃ...π. τοὺς ἀκούοντας ‡Hipp.*fr*.33 *in Pr*.(p.170.11; M.10.616B); π. πρὸς ἀκρόασιν ἐποίει τὸν βάρβαρον Thphyl.*exc.Rom*.5(p.224.22; M.113. 932C); 6. *attendant upon, concerned with* αἱ π. τῆς προνοίας ἐνεργοῦνται οἰκονομίαι Clem.*str*.7.7(p.32.10; M.9.460A); Πλάτων θεὸν...φησὶ τἀγαθόν· ἐξ αὐτοῦ τε...ἀναλάμψαι νοῦν, καὶ τοῦτον εἶναι τὸν π. τῷ κόσμῳ δημιουργόν Cyr.*Juln*.4(6^2.147A); abs., of angels, Clem.*str*.7.2 (p.10.3; 416B); ἡ κατὰ διαθήκην τῶν πρωτοκτίστων ἀγγέλων ἐνέργεια π. id.*ecl*.51(p.151.13; M.9.721B); 7. *prone to* φιλαργυρίᾳ δὲ πάνυ π. ἦν Tat.*orat*.19(p.21.2; M.6.848B).

προσέχ-ω, 1. *apply to* αἱ θεαὶ γυμναὶ προσεῖχον τῷ ποιμένι, εἴ τι αὐτῷ δόξει καλή Clem.*prot*.2(p.25.9; M.8.109B); 2. *take notice* φεύγειν προφάσει τοῦ τετάσθαι ἐπί τι σπουδαῖον καὶ μὴ προσεσχηκέναι ‡Pion.*v.Polyc*.7; προσσχὼν εὐφυῆ τὸν νεανίσκον Pall.*v.Chrys*.5(p.28. 10; M.47.18); 3. *pay heed to, attend to* ~οντες τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐπιμελῶς *1Clem*.2.1; τῷ ἐπισκόπῳ ~ετε, ἵνα καὶ ὁ θεὸς ὑμῖν Ign. *Polyc*.6.1; μόνῳ δὲ ~ειν θεῷ καὶ τοῖς τούτου προφήταις Gr.Thaum. *pan.Or*.15(p.33.16; M.10.1093B); ref. interpretation of scripture ὁ γὰρ κατά τι μόριον φυλασσόμενος καὶ ~ων, κατά τι περισπώμενος... ὅλος οὐκ ἀνάκειται θεῷ Meth.*symp*.5.2(p.54.1; M.18.97C); ref. reading of gospels οὐδὲν ἧττον αὐτῷ [sc. Luke] καὶ Μάρκῳ ~ομεν ἢ Ματθαίῳ καὶ Ἰωάννῃ Thdt.*h.rel*.proem.(3.1107); in liturgy, *pay attention* ἔστηκεν ὁ διάκονος [i.e. before reading of lessons] μέγα βοῶν καὶ λέγων πρόσχωμεν...μετ᾽ ἐκεῖνον ἄρχεται ὁ ἀναγνώστης τῆς προφητείας Ἡσαΐου· καὶ οὐδὲ οὕτω ~ει τις Chrys.*hom*.19.5 *in Ac*. (9.159E); *Lit.Jac*.(p.172.22); *Lit.Marc*.(Brightman p.118.17); 4. *observe* ἃ ἐνετείλατο ~ετε *Barn*.7.6; Meth.*symp*.8.17(p.112.2; M.18. 173C); id.*res*.1.43(p.289.17; M.18.272A); Jo.Mal.*chron*.5 p.136(M.97. 233A); 5. *regard* as ὡς στασιασταῖς προσεῖχον αὐτοῖς Chrys.*hom*.75.3 *in Mt*.(7.726B); ἵνα μὴ ὡς ἐχθροῖς αὐτοῖς ~ῃ id.*hom*.7.2 *in 1Tim*.(11. 585E); ref. eucharistic elements μὴ ~ε οὖν ὡς ψιλοῖς τῷ ἄρτῳ καὶ τῷ οἴνῳ Cyr.H.*catech*.22.6; 6. *look, face towards* ἐν φωλεῷ...πρὸς ἀνατολὴν ~οντι Epiph.*haer*.53.2(p.316.22; M.41.961A).

προσεχῶς, A. *nearly, closely*; 1. of time, *recently* διὰ τῆς ἐν ταύτῃ τῇ πόλει γενομένης παρὰ Σεργίου ἐκθέσεως καὶ διὰ τοῦτο π. ἐπὶ τῆς ἕκτης ἰνδικτιῶνος ἐκτεθέντος τύπου Anast.Ap.*a.Max*.1(M.90.120D); 2. *closely, near at hand* φιλοσοφία...διατείνουσα ἐπὶ τὴν π. ἁπτομένην τῆς ἀληθείας τὴν καθ᾽ ἡμᾶς εἴδησιν Clem.*str*.1.20(p.62.34; M.8.816B); τῇ ἐξ ἀσκήσεως ἕξει τούτῳ προσεχέστερον συνεγγίζων *ib*.6.9(p.468.2; M.9.293B); προσεχέστερον δὲ ὁ γνωστικὸς οἰκειοῦται θεῷ *ib*.7.7(p.28. 1; 452A); fig. ἀπὸ τοῦ παραδείγματος τῆς εἰκόνος τοῦ βασιλέως προσεχέστερόν τις κατανοεῖν δυνήσεται Ath.*Ar*.3.5(M.26.332A).

B. *immediately, directly* πάντων δὲ ἀνθρώπων ὁ θεὸς κύριος, προσεχέστερον δὲ τῶν ἐγνωκότων πατήρ Clem.*str*.6.6(p.455.21; M.9. 269B); δι᾽ ἀγγέλου π. μυσταγωγεῖται *ib*.5.11(p.375.22; 112A); π. τῆς τοῦ πατρὸς ἀπολαύων δυνάμεως id.*exc.Thdot*.10(p.109.25; M.9.660C);

ψυχὴ...ἐμψυχουμένη ὡς εἰπεῖν ὑπὸ τοῦ λόγου π. ἤδη *ib.*27(p.116.5; 673A); ὁ παράκλητος ὁ π. ἐνεργῶν νῦν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς αὐτῆς οὐσίας ἐστὶ καὶ δυνάμεως τῷ π. ἐνεργήσαντι κατὰ τὴν παλαιὰν διαθήκην *ib.*24 (p.115.7; 672A); τὸν μὲν π. δημιουργὸν εἶναι τὸν υἱόν Or.*Cels.*6.60 (p.130.21; M.11.1389C); εἰ δὲ ἀνυπόστατον ἐροῦσιν αὐτόν, οὐδενὸς μεσολαβοῦντος ἔτι καὶ διατειχίζοντος τὸν υἱόν, πῶς ἔσται τρίτος ἐκ πατρός, καὶ οὐχὶ μᾶλλον π., ὡς υἱὸς πρὸς πατέρα; Cyr.*Jo.*1.4(4.38D); ἐν αὐτῷ μένοντός τε καὶ ὄντος ἀεί, π. τε ἅμα καὶ οἷον μεμερισμένως *ib.*11.10(987B); μόνος...ὁ υἱὸς ἐκ τοῦ πατρὸς π. ἐστιν. οὐκοῦν τὸ πνεῦμα...ἐκ τοῦ πατρὸς οὐκ ἔστι π. ἔστι δὲ καὶ κοινὴ ἔννοια, ὅτι ὅπερ οὖν ἐστιν ἀπό τινος, ἀπό τινός ἐστι π. ἐπειδὴ οὖν τὸ πνεῦμα...ἀπό τινός ἐστι π.· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ πατρὸς π. ... οὐκοῦν ἀπὸ τοῦ υἱοῦ π. Gr.II Papa *conf.*(M.91.1020D).

C. *carefully, attentively,* Clem.*str.*6.11(p.476.6; M.9.309B).

***προσεψέω**, *boil together,* Thdr.Stud.*iamb.*14(M.99.1785B).

προσηγορία, ἡ, A. *salutation, greeting* ἠπιά σοι πρὸς τοὺς ἀπαντῶντας ἔστω τὰ ῥήματα καὶ π. γλυκεῖαι Clem.*fr.*44(p.221.29); οὐ γὰρ κατ' ἀποκλήρωσιν δώσετε τὴν π., ἀλλ' ὑμεῖς μὲν τὸν λόγον δώσετε Tit.Bost. *fr.Lc.*10:6(p.189); ref. Rom.1:7 ὦ προσηγορίας μυρία φερούσης ἀγαθά Chrys.*hom.1.4 in Rom.*(9.434E); of liturg. greeting Ἰωάννης... εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν σὺν τοῖς ἐπισκόποις...δοὺς δὲ τῷ λαῷ τὴν συνήθη τῆς εἰρήνης π. Pall.*v.Chrys.*14(p.84.26; M.47.48); of personal greetings at close of Pauline epistle, Thdt.*Rom.*16:14(3.159).

B. *allocution,* CSyr.*act.*(*ACO* 3 p.98.34; H.2.1376B).

C. *mode of speech* τίς γάρ ποτε Ἑλλήνων ἐχρήσατο τῇ 'ἐνωτίζου' π. ... ἀντὶ τοῦ 'εἰς τὰ ὦτα δέξαι';...ἰσομοία τῇ 'ἐπιούσιον' π. ἐστι... γεγραμμένη...'λαὸς περιούσιος' Or.*or.*27(p.367.6; M.11.509C).

D. *appellation, designation, title*; **1.** in gen., of designations of letters of alphabet, *Ev.Thom.*B 7(p.161); μολύνει τὴν ἀνθρώπου π. Clem.*str.*4.13(p.289.19; M.8.1300D); ἡ 'εὐαγγέλιον' π. Or.*Jo.*1.5(7; p.9.23; M.14.32C); τοῦ κακῶς λέγεσθαι τὴν π. λαμβάνει Meth. *arbitr.*13(p.180.9); οὔτε ὁ υἱὸς ἀπῴκισται τοῦ πατρός. ἡ γὰρ πατὴρ π. δηλοῖ τὴν κοινωνίαν Dion.Al.ap.Ath.*Dion.*17(p.58.20; M.25.505A); of designation 'God' implicitly assigned to Christ by S. Paul, Chrys. *paralyt.*6(3.44C); μηδενὶ...τῶν φωστήρων νέμειν τὴν θεοῦ π. Thdr. Mops.*Os.*13:4–6(M.66.201B); **2.** of title 'Christian' εἰ μηδὲν διά τε τὴν π. τοῦ ὀνόματος εὑρισκόμεθα ἀδικοῦντες Just.*1apol.*4.2(M.6.332B); ἀπολωλεκότες δὲ τὴν πάντιμον καὶ ἔνδοξον καὶ ζωοποιὸν π. *Ep.Lugd.*ap. Eus.*h.e.*5.1.35(M.20.421B); οἱ πιστοὶ...τῆς π. ἄξιοι, ἣν ὥσπερ διάδημα περίκεινται Clem.*q.d.s.*36(p.183.16; M.9.641A); Χριστοῦ προσηγορίαν λάβητε Cyr.H.*procatech.*15; **3.** of designation θεός as incommunicable to any other, Ath.*gent.*17(M.25.36C); **4.** of term θεός applied to men, ref. Ps.81:6 μέλλουσιν ἄνθρωποι θεοῦ π. λαμβάνειν Cyr.H.*procatech.* 6; applied to baptized in sense that they are πιστοί and πιστὸς ὁ θεός *ib.*; ὥσπερ γὰρ καλεῖται θεὸς ἀγαθός...οὕτω καὶ πιστός. λογίσαι τοίνυν εἰς ὁποῖον ἀξίωμα ἀναβαίνεις, θεοῦ μέλλων προσηγορίας γίνεσθαι κοινωνός id.*catech.*5.1; of man's designation as εἰκὼν θεοῦ, Chrys. *stat.*3.6(2.46B); **5.** of titles (expressive of divine nature and attributes) of Son ὡς...αἰδοῦμαι μὲν τὰς τοῦ λόγου π., τοσαύτας τε οὔσας, καὶ οὕτως ὑψηλὰς καὶ μεγάλας...αἰδοῦμαι...τὴν ὁμοτιμίαν τοῦ πνεύματος Gr.Naz.*or.*34.11(M.36.252A); (expressive of inferiority), *ib.*23.10(M.35.1161B); εἰκότως φαίη τις ἂν τὴν κυριωτάτην...καὶ μόνην ἐνεργείᾳ τοῦ πατρὸς ὑποστᾶσαν οὐσίαν εἰς ἑαυτὴν δέχεσθαι τὰς τοῦ γεννήματος καὶ ποιήματος καὶ κτίσματος π. Eun.ap.Gr.Nyss.*Eun.*4 (2 p.71.15; M.45.644D); πάντα τὰ τῆς θεολογίας ὀνόματα κατὰ τὸ ἴσον ἐπί τε τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ λέγεται, ὥστε εἰ τὸ παρηλλαγμένον τῶν π. τὴν διαφορὰν σημαίνει τῶν φύσεων, ἡ κοινότης τῶν ὀνομάτων τὸ κοινὸν τῆς οὐσίας πάντως ἐνδείξεται Gr.Nyss.*Eun.*7(2 p.166.1; 756C); τί...θεὸν αὐτὸν ἀλλὰ μὴ σάρκα προσαγορεύετε [sc. monophysites]; ἁρμόττει γὰρ τῇ ἀλλοιώσει τῆς φύσεως ἡ τῆς π. Thdt.*eran.*1(4.12); Gennad.*fr.in Ps.1*(M.85.1668D); **6.** of an eccl. title τῆς τοῦ καθολικοῦ ...π. CHier.(536)*act.*(*ACO* 3 p.187.24; H.2.1416E).

E. *personal name,* Or.*hom.9 in Lc.*(p.65.4; M.17.321D); *Hom. Clem.*4.7; τὴν π. ... τοῦ μακαρίου Ἰωάννου ταῖς μυστικαῖς δέλτοις ἐγγραφῆναι Attic.*ep.Cyr.*(p.23.27; M.77.349C); θεός, ὁ εἰδὼς ἑκάστου τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν π. *Lit.Bas.*(p.408.24); of name of Christ in exorcism, Eus.*Hierocl.*4(514A; M.22.801C); of names of three Persons ἤρετο εἰ πιστεύει τῷ πατρὶ καὶ τῷ...υἱῷ καὶ τῷ...πνεύματι. τοῦ δὲ πιστεύειν ὁμολογήσαντος, ταύταις, ἔφη, ταῖς π. πιστεύων ἀνάστηθι Thdt.*h.rel.*26(3.1276).

F. *term* οἱ μὲν ἅγιοι τῆς μοναχικῆς φιλοσοφίας...τὰς π. ἁρμοδίας τοῖς πράγμασι...ἔθεντο, 'ἀποταγὴν'...καὶ 'ὑποταγήν' Isid.Pel.*epp.*1.1(M. 78.177A).

G. *naming, mention* ἐπὶ τῶν λοιπῶν συζυγιῶν ἠρκέσθη τῇ τῶν ἀρρένων π. Iren.*haer.*1.9.1(M.7.540A); ἡ δεκάλογος...π. σωτήριον ἁμαρτιῶν περιγράφουσα Clem.*paed.*3.12(p.285.2; M.8.668A).

προσηγορικῶς, *by way of a mere appellation,* opp. κυρίως or ἀληθῶς; in arguments of Pneumatomachoi τὰ ἀλληγορικῶς ἢ π., ἢ μεταφορικῶς, ἢ ὁμωνύμως λεγόμενα, οὐ χρὴ εἰς δόγματος ἀκρίβειαν παραλαμβάνειν...εἰ φύσει ἄνθρωποι, π. ναός εἰσιν, καὶ οὐχὶ δῆθεν ἀληθῶς Didym.*Trin.*2.10(M.39.645A).

προσήγορος, *familiar* φωνὴν...προσήγορον τοῖς ἁγίοις Bas.*Spir.* 75(3.64A; M.32.209A).

***προσηκόντως,** *fittingly,* Clem.*str.*2.19(p.169.19; M.8.1048B); ref. Gen.1:28 πληροῦται π. εἰς μέγεθος...αὐξανομένης [sc. τῆς ἐκκλησίας] Meth.*symp.*3.8(p.35.19; M.18.73A); Eus.*d.e.*1.10(p.45.16; M.22.85D).

προσήκ-ω, 1. *belong to, befit,* as Stoic term τὸ δὲ κατορθούμενον κατὰ τὴν τοῦ λόγου ὑπακοὴν ~ον καὶ καθῆκον Στωϊκῶν ὀνομάζουσι παῖδες Clem.*paed.*1.13(p.151.13; M.8.373A); **2.** med. or pass. ? *approve* ἡ δὲ Ῥώμη ταῦτα οὐ ~ατο Thdr.Stud.*epp.*1.38(M.99.1044C).

προσηλ-όω, A. *nail to, rivet to*; **1.** in gen. ref. martyr nailed to stake for burning, *M.Polyc.*13.3; ref. Symeon Stylites ἅλυσιν... κατασκευάσας, καὶ ταύτης θατέραν μὲν ἀρχὴν πέτρᾳ...~ώσας, θατέραν δὲ τῷ δεξιῷ ποδὶ προσαρμόσας Thdt.*h.rel.*26(3.1271); **2.** to cross (often abs., *crucify*); **a.** ref. Crucifixion of Christ ὁ διδάσκαλος ~ωθεὶς ηὔχετο τῷ πατρί *Hom.Clem.*11.20; Ath.*exp.Ps.*2:4(M.27. 65A); Chrys.*hom.85.2 in Mt.*(7.806C); id.*hom.24.4 in 1Cor.*(10.217A); ἐπειδὴ δὲ ~ώθη...ἀπεξεδύσατο μὲν τὸ λανθάνειν, γυμνῇ δὲ τῇ κεφαλῇ ὁρᾶν τὴν θεότητα...ἐδείκνυεν Sever.*Col.*2:14–15(p.324.17); πῶς οὐκ ἔφριξαν σταυρῷ ~ῶσαι, ὃν σταυρούμενον ἰδὼν ὁ ἥλιος ἔφυγε; Gr. Ant.*mul.ung.*6(M.88.1856B); ref. questions of suffering of Logos and purpose of Inc. ἄνθρωπος ἐγένετο καὶ ~ώθη τῷ σταυρῷ οἰκονομούμενος Meth.*Porph.*1(p.503.14; M.18.397D); ἄτρωτός γε ἔμεινεν ἡ σοφία καὶ ἀπαθής...κἂν τεμνομένῳ συνῇν καὶ ~ωμένῳ τῷ σώματι *ib.* 2(p.506.4; 404B); σταυρῷ ~ώθη ὁ ἀπαθής *Lit.*ap.*Const.App.*8.12.33; **b.** of Christ crucifying hostile demons τίς γὰρ οὕτως εἰρηνικὸς ὡς ὁ ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν καὶ τῷ σταυρῷ ~ώσας τοὺς ἐχθροὺς ἑαυτοῦ Gr.Nyss.*hom.7 in Cant.*(M.44.908A); **c.** ref. Col.2:14, of nailing to cross of χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν· οὐδὲ οὕτως ἐφύλαξεν, ἀλλὰ καὶ διέρρηξεν αὐτὸ ~ώσας τῷ σταυρῷ Chrys.*hom.2.2 in Col.*(11.368A); cf. *bene autem dixit, configens illam cruci, eo quod secundum praesentem vitam lex utilis est nobis, quando et peccare possumus; finis vero hujus vitae mors est. confixit illam cruci, mortuus enim finem legi dedit,* Thdr.Mops.*Col.*2:14(p.290.18); ἡγοῦμαι τοίνυν καὶ τὸ σῶμα ἡμῶν καλεῖσθαι χειρόγραφον...ὁ τοίνυν θεὸς λόγος, τὴν ἡμετέραν φύσιν ἀναλαβών...ταύτην δὲ συγχωρήσας τῷ σταυρῷ ~ωθῆναι, τὸ πάντων ἡμῶν ἐξέτισε χρέος Thdt.*Col.*2:14(3.488); ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος. ... τοῦτό ἐστι τὸ χειρόγραφον ὃ ~ωσε τῷ σταυρῷ ἡ κατὰ τοῦ Ἀδὰμ ἀπόφασις, ὅπερ ὁ διάβολος κατέχων, πάντας ἀνθρώπους ἀπέφερεν εἰς θάνατον Ammon.*Jo.*19:19(M.85.1512C); Cosm.Ind.*top.*2(M.88. 124B); **d.** of crucifixion of martyrs, Eus.*h.e.*8.8(M.20.760A).

B. *fasten, bind*; met.; of Israelites bound as serfs to labour in Egypt τῇ πλίνθῳ ~ωμένοι ‡Chrys.*Abr.*3(2.746E); of works of creator τὰ μὲν σκιρτῶντα ταῖς μεταβάσεσι, τὰ δὲ δεσμῷ φύσεως ~ωμένα τῇ γῇ Bas.Sel.*or.*1.3(M.85.33B); τῇ φύσει δεθείς, καὶ τῷ πόθῳ ~ωθεὶς *ib.*7.2(105C); ~οῦσθαι τῇ κλίνῃ *be confined to bed,* Chrys. *ep.*120(3.661A); id.*terr.mot.*(2.717B); βέλτιον νοσεῖν, εἴ γε μέλλοι τις διὰ τοῦτο ὑγιαίνειν, ἵνα πάλιν τῇ κλίνῃ ~ώσῃ ἑαυτόν id.*hom.3.2 in Philm.* (11.788E).

C. met., *attach to, fix one's mind* or *attention upon* δαίμονες... τοὺς μὲν τῆς γῆς μὴ ἐπαίρεσθαι δυναμένους τοῖς γηΐνοις καὶ χειροποιήτοις ~ωσαν Just.*1apol.*58.3(M.6.416B); τὸν εὐχόμενον...τοῖς ὑψηλοῖς ~ῶν χωρίοις Chrys.*hom.19.4 in Mt.*(7.249E); τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἀπάγων, καὶ τῷ θεῷ ~ῶν *ib.63.1*(628D); οὐ τοίνυν εἰς ἀργίαν αὐτὴν [sc. Μάρθαν] ἐμβάλλων, ταῦτα ἔλεγεν, ἀλλὰ ~ῶν τῇ ἀκροάσει id.*hom.44.1 in Jo.*(8. 259D); μέγα δὲ οὐδὲν...ἐνδείκνυνται, τῷ...τῷ πηλῷ ~οῦν ἑαυτούς *ib.* *1.1*(3B); Thdt.*Ezech.*20:25(2.829); τῇ τοῦ θεοῦ μνήμῃ ~ώσας τὸν νοῦν id.*h.rel.*21(3.1236); pass., *be devoted* to, *engrossed* in, Clem.*paed.*3.12 (p.283.9; M.8.664C); Or.*Cels.*8.60(p.276.16; M.11.1608A); τοῖς θείοις λογίοις ~ῶσθαι Ath.*exp.Ps.*1:2(M.27.61A); τοὺς τῷ πηλῷ...~ωμένους Chrys.*hom.68.4 in Mt.*(7.675C); with explicit metaphor of fixing ψυχὴ ἐὰν μὴ ἔχῃ τὴν πλάστιγγα τῶν...λογισμῶν πεπηγυῖαν καὶ ~ωμένην ἀσφαλῶς τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ id.*hom.5.3 in 2Tim.*(11.689B); ψυχαὶ...τῷ σταυρῷ τούτου ~ωμέναι Mac.Aeg.*carit.*25(M.34.928C); πλῆθος τὸ...ἀνοίᾳ ~ωμένον Cyr.*Ps.*4:7(M.69.740A); of personal devotion, ref. multitude's adherence to Christ in gospels, Chrys.*hom. 25.1 in Mt.*(7.307B); ἰδὼν...Ἀφραάτην ~ωμένον ἡμῖν id.*ep.*51(3. 620E); Thdt.*h.e.*2.27.9(3.896); μὴ δύνασθαι καρποφορεῖν, εἰ μὴ μόνους τοὺς ~ωμένους αὐτῷ Ammon.*Jo.*15:5(M.85.1493D); ‡Proc.G.*Pr.*3:24 (M.87.1249B).

***προσήλυσις, ἡ,** *coming over to* the Christian faith, *conversion,* Just.*dial.*28.2(M.6.536A).

προσηλυτεύ-ω, *become a convert to Judaism*, Eus.*d.e.*6.20(p.286.33; M.22.472B); *Ἀντίπατρος...ἀπὸ τοῦ ἐπιτροπεύειν* ~ει Epiph.*haer.* 20.1(p.225.10; M.41.272A); *Ἀκύλας...τὸν Χριστιανισμὸν ἀρνησάμενος* ...~ει id.*mens.*15(M.43.261D); Diod.*Ps.*51:7(M.33.1589B); Proc.G. *Is.*56:1–11(M.87.2569B).

προσήλυτος, ὁ, **1.** *stranger, sojourner* in Israel; of Solomon's workmen, ‡Ath.*synops.*15(M.28.317C); with play on *ἐπήλυτος*: *ὁ πολεμήσας τὸν λαὸν ἐκεῖνον ἐπήλυτος ἦν, καὶ οὐ π.* Or.*enarr.in Job* 20:25(M.17.76B); **2.** *proselyte, convert to Judaism*, cf. *proselytus, id est advena et circumcisus qui miscebatur populo dei, Graecum est*, Isid.H.*etym.*7.14.10; in gen., Just.*dial.*23.3(M.6.525C); *ἀπὸ τοῦ ἡμετέρου γένους ἢ καὶ τῶν π.* *ib.*80.1(664B); *ib.*122.1(760A); *Θεοδοτίων ...καὶ Ἀκύλας...᾽Ιουδαῖοι π.* Iren.*haer.*3.21.1(M.7.946B); *ὁ ἐξ ἐθνῶν ἐπιστρέφων...ὃς ὁ π. προεφητεύετο* Clem.*str.*6.6(p.457.7; M.9.272C); *πυνθανομένου δὲ τοῦ προσδιαλεγομένου τίς ἐστιν πλησίον; οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ᾽Ιουδαίοις προωρίσατο τὸν πρὸς αἵματος οὐδὲ τὸν πολίτην οὐδὲ τὸν π. οὐδὲ τὸν ὁμοίως περιτετμημένον οὐδὲ τὸν ἑνὶ καὶ ταὐτῷ νόμῳ χρώμενον* id.*q.d.s.*28(p.178.22; M.9.633B); *μέμνημαι...ἔν τινι πρὸς τοὺς λεγομένους παρὰ ᾽Ιουδαίοις σοφοὺς [ἐν] ζητήσει ταῖς προφητείαις χρησάμενος, ἐφ᾽ οἷς ἔλεγεν ὁ ᾽Ιουδαῖος ταῦτα πεπροφητεῦσθαι ὡς περὶ ἑνὸς τοῦ ὅλου λαοῦ...ἵνα πολλοὶ π. γένωνται τῇ προφάσει τοῦ ἐπεσπάρθαι ᾽Ιουδαίους τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν* Or.*Cels.*1.55(p.106.6; M.11.761B); *γυνὴ ...᾽Ιουδαίας π.* *Hom.Clem.*13.7; **3.** of converts to Christianity; **a.** Jewish term applied to Christian converts exeg. OT prophecy *π. καλεῖ τοὺς καθ᾽ ἑκάστην...ἡμέραν ἐκ τῶν ἐθνῶν ἀγρευο⟨μέ⟩νους, καὶ τῷ θείῳ προσιόντας βαπτίσματι* Thdt.*Is.*54:15(p.217.2; 2.362); *π. προσελεύσονται, φησί,...τοὺς...προσιόντας τῇ πίστει δηλῶν ἐξ ἐθνῶν, ἢ καὶ ἐξ αὐτῶν ᾽Ιουδαίων...καὶ γεγόνασι π. τοῖς ἐξ ἐθνῶν, οἱ πάλαι τούτους π. δεχόμενοι...τινὲς δὲ π. εἰρήκασι τοὺς οὐ γνησίως...προσιόντας, ἀλλὰ...τινος χάριν ὠφελείας· οὓς καὶ παροικήσειν, ἀλλ᾽ οὐ κατοικήσειν φησίν* Proc.G.*Is.*54:1–17(M.87.2544D); **b.** Jewish term used contemptuously of Christian neophyte *οἱ δὲ τὸν ἀλλογενῆ καὶ οὕτω π. ἁρπάζοντες, καὶ...τῷ τῆς ἱερωσύνης καταστέφοντες ἀξιώματι τὸν οὔπω κατηχούμενον, πρὸς μεγάλους ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως εὐτρεπιζέσθωσαν λόγους* Cyr.*Jo.*2.5(4.192E); **c.** as Christian term, ref. 1Cor. 6:9 *οὐ τοὺς κατὰ πίστιν μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς π. λέγων* Clem.*str.*7.14 (p.61.20; M.9.520B).

προσήλωσις, ἡ, **1.** *nailing*, hence, abs., *crucifixion*; of martyrs, Eus.*h.e.*8.14.13(M.20.785A); id.*v.C.*1.58(p.35.2; M.20.972C); of Christ, ref. impassibility of Logos *θεὸς μὲν λόγος ἐν ἐπιδείξει τῆς ἀθανασίας ...ἄνθρωπος δὲ τῇ π. τοῦ σταυροῦ* ‡Ath.*Apoll.*2.18(M.26.1164C); *ἡ γὰρ ιϛ´ εὑρίσκεται οὐχ ἡ ἀνάστασις, ἀλλ᾽ ὁ καιρὸς τῆς...π. τῆς ἐν τῷ σταυρῷ* *Chron.Pasch.*p.220(M.92.537A); **2.** *attachment*, met. *ἐπὶ τὰ φαυλότερα π.* Leont.H.*Nest.*4.32(M.86.1697C).

***προσημάντωρ, ὁ**, *one who indicates in advance, seer*, ‡Ath.*pass.*9 (M.28.201A).

***προσημείωσις, ἡ**, *prognostication*, Eus.*h.e.*8 suppl.3(M.20.796A).

***προσημερόω**, *make gentle*, Gr.Naz.*or.*11.3(M.35.833C); Gr.Nyss. *hom.opif.*1(M.44.132B).

προσήνεια, ἡ, *gentleness* *μετὰ κολακείας καὶ π. ... πρὸς τὰ παιδία ταῦτα διαλεξόμεθα* Chrys.*oppugn.*1.3(1.48C); id.*hom.34.3 in Gen.*(4. 343B); *οὐ γὰρ πανταχοῦ ἡ π. καλόν* id.*hom.53.3 in Mt.*(7.542B); *ἡ θεῷ διακονοῦσα π.* Isid.Pel.*epp.*1.47(M.78.212B); *οὐ γὰρ βίᾳ...ἀλλὰ πειθοῖ καὶ π. ἡ τῶν ἀνθρώπων σωτηρία κατασκευάζεται* *ib.*2.129(573B).

προσηνής, **1.** *gentle, kind* *τὸ θεῖον ἀγαπᾶν μὲν ὡς π. καὶ εὐμενὲς τοῖς ὁσίοις* Clem.*str.*5.5(p.346.24; M.9.56B); **2.** *pleasant* (i.e. acceptable) of spiritual sacrifices offered through eucharist, Eus.*d.e.* 1.10(p.48.4; M.22.92A); through observance of commandments, *ib.* 3.3(p.110.26; 189D).

πρόσθετος, *assigned*, hence *sacrosanct*, Gr.Naz.*carm.*2.2(epigr.) 70.3(M.38.118A).

***πρόσθεττε**, for *πρόσθες τε*, †Andr.Cr.*cycl.*(M.19.1329B).

προσθήκη, ἡ, **1.** *addition, increase*; **a.** in gen. *διὰ τὴν π. τῶν ἁμαρτημάτων συγκρινομένων τοῖς ἁμαρτήμασι τοῦ ᾽Ισραὴλ δικαιοσύνην εὑρῆσθαι ἐν τῷ ᾽Ισραὴλ παρὰ τὸν ᾽Ιούδαν* Or.*hom.4.1 in Jer.*(p.22.26; M.13.285A); *εἰς βεβαίωσιν καὶ π. πίστεως* *Lit.Marc.*(*PDêr-Baliz.*3 r° 3, p.30); *μείζων ἑαυτοῦ καταστὰς τῇ π. τῶν μυστικῶν μαθημάτων* Gr. Nyss.*v.Mos.*(M.44.320D); *πάσης...διδασκαλίας ὁ μὲν ἀγαθὸς καρπὸς... ἡ π. τῶν κατὰ τὴν ἐκκλησίαν σωζομένων ἐστίν* id.*Apoll.*1(M.45.1124A); *π. ... τοῖς ἀποστολικοῖς...κηρύγμασιν* Gel.Cyz.*h.e.*3.9.2; **b.** of *accompaniments* of worship *ναοὺς...οἰκοδομοῦντες καὶ...αὔξοντες...τῆς προσκυνήσεως τὰς π.* Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*2.7.31(M.85.1240A); **c.** of addition of article to noun, ref. Jo.1:1 *ὁ αὐτὸς δὲ ᾽Ιωάννης ἐν τῇ Ἀποκαλύψει καὶ μετὰ τῆς π. αὐτὸν ὀνομάζει τῆς θεοῦ λέγων...τὸ ὄνομα αὐτοῦ λόγος τοῦ θεοῦ* Or.*Jo.*2.5(4; p.58.33; M.14.116D); *οὐχ ἁπλῶς δὲ αὐτὸν λόγον εἴρηκεν, ἀλλὰ μετὰ τῆς τοῦ ἄρθρου π., τῶν λοιπῶν αὐτὸν καὶ ταύτῃ χωρίζων* Chrys.*hom.2.4 in Jo.*(8.12E); ref. 1Cor.1:24 *οὐ γὰρ εἶπεν ὁ...Παῦλος Χριστὸν κηρύσσειν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δύναμιν ἢ τὴν σοφίαν αὐτοῦ,...ἀλλὰ δίχα τῆς π. δύναμιν θεοῦ καὶ θεοῦ σοφίαν· ἄλλην μὲν εἶναι τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τοῦ θεοῦ δύναμιν, τὴν ἔμφυτον αὐτῷ...κηρύσσων* Ast.Soph.*fr.*1 ap.Ath.*syn.*18(p.246.2; M.26.77A); **d.** of additions to *Symb. Nic.*(325), Maced. *ὑπογράφεις οὖν τῇ ἐκθέσει Λουκιανοῦ*; orth. *τί γὰρ κατέγνως τῆς...ἐν Νικαίᾳ...ἐκτεθείσης...;* Maced. *σὺ γὰρ τί κατέγνως τῆς τοῦ Λουκιανοῦ*; orth. *κατέγνων τῆς π. ἧς προσεθήκατε...* Maced. *ὑμεῖς γὰρ οὐ προσεθήκατε τῇ ἐν Νικαίᾳ;* orth. *ἀλλ᾽ οὐκ ἐναντία αὐτῇ* ‡Ath.*dial.Trin.*3.1(M.28.1204A); **e.** of dogmatic additions to teaching of scripture and fathers, Jo.Ant. *ep.Cyr.*2(p.8.20; M.77.172C); **f.** Trin. *εἰ γὰρ οὐκ ἀϊδίως σύνεστιν ὁ λόγος τῷ πατρί, οὐκ ἔστιν ἡ τριὰς ἀΐδιος· ἀλλὰ μονὰς μὲν ἦν πρότερον, ἐκ π. δὲ γέγονεν ὕστερον τριάς* Ath.*Ar.*1.17(M.26.48A); *ποῦ οὖν πλεῖον εἶχεν ὑψωθῆναι ὁ ἐν τῷ πατρὶ ὤν...; οὐκοῦν πάσης π. ἀπροσδεής ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ὑπονοοῦσιν οἱ Ἀρειανοί* *ib.*1.40(96A); in rel. to Inc., ref. heret. view that recognition of humanity of Christ's body implies quaternity of Godhead *ἐὰν δὲ ἀνθρώπινον εἴπωμεν τὸ ἐκ Μαρίας σῶμα, ἀνάγκη ξένου ὄντος κατ᾽ οὐσίαν τοῦ σώματος καὶ ὄντος ἐν αὐτῷ τοῦ λόγου, τετρὰς ἀντὶ τριάδος γίνεται διὰ τὴν τοῦ σώματος π.* Ath.*ep.Epict.*8(p.14.3; M.26.1064C); *πολὺ πλανῶνται... ὑπονοοῦντες δύνασθαι τὴν θεότητα προσθήκην λαμβάνειν...πῶς οὖν οἴονται τὸ διὰ τοῦ λόγου λυτρωθὲν σῶμα...προσθήκην εἰς θεότητα τῷ ...λόγῳ ποιεῖν; μᾶλλον γὰρ αὐτῷ τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι π. μεγάλη γέγονεν ἐκ τῆς τοῦ λόγου...ἑνώσεως. ... ἡ...τριὰς καὶ λαβόντος ἐκ Μαρίας σῶμα τοῦ λόγου τριάς ἐστιν οὐ δεχομένη π. οὐδὲ ἀφαίρεσιν* *ib.* 9(p.15.2ff.; 1065Af.); *μὴ...λέγε προσθήκην σεβάσματος* Didym.(‡Bas.) *Eun.*5(1.317B; M.29.760C); *μηδὲ μιᾶς γενομένης π. τῇ ἁγίᾳ τριάδι... ἐκ τῆς τοῦ λόγου σαρκώσεως* Max.*ep.*12(M.91.468D); *ἡ...γέννησις ἄναρχος καὶ ἀΐδιος...ἵνα μὴ θεὸς πρῶτος, καὶ θεὸς ὕστερος εἴη, καὶ π. δέξηται* Jo.D.*f.o.*1.8(M.94.813A); **g.** Christol. *εἰ δοξασθῆναι...αἰτῶν ὁ υἱός, θεϊκῶς καὶ οὐκ ἀνθρωπίνως ᾔτει· ὃ οὐκ εἶχεν ᾔτει. καὶ ψεύδεται... ὁ Δαβίδ· καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης· οὐ π. οὖν δόξης αἰτεῖ, ἀλλὰ τῆς οἰκονομίας τὴν φανέρωσιν γενέσθαι* Didym.(‡Bas.)*Eun.*4(1. 292B; M.29.701A); **2.** *interest* on money, Bas.*hom.*6.3(2.45D; M.31. 265C); met. *ἀνάγκη, τὸν κατάρξαντα κακοῦ μετὰ προσθήκης ἀποτίσαι τὰ ὀφειλόμενα* id.*ep.*260.2(3.396B; M.32.956C); **3.** *aid, assistance* of grace *π. τῆς παρὰ θεοῦ δυνάμεως* Clem.*q.d.s.*21(p.173.18; M.9.625B); **4.** *advance* *ἡ διὰ τῶν μαθημάτων εἰς τελείωσιν π.* ‡Bas.*struct.hom.* 2.2(1.338E; M.30.41D); **5.** that part of a church which is additional to the sanctuary *οἶκος ἁγίων...μαρτύρων...ἐκτίσθη ἐκ θεμελίων, τὸ ἱερατεῖον καὶ τὴν π. τοῦ ναοῦ* *CIG* 8609.

προσθλίβω, *press against*, Epiph.*haer.*53.2(p.316.22; M.41.961A).

***προσθυμία, ἡ**, *eagerness*, Gr.Naz.*carm.*1.2.34.38(M.37.948A).

***προσθύω**, *offer in sacrifice* to, Eus.*p.e.*4.15(154D; M.21.269A); of oblation of eucharist to God, Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)4.55(M.*PL.*77. 418C).

***προσθωρακίζω**, pass., *wear a breastplate*, ‡Caes.Naz.*dial.*191(M. 38.1169).

***προσιαλισμός, ὁ**, *slobbering, spitting upon*, Ephr.1.223C.

***προσιδιοποιέω**, *attribute as a property*, Apoll.*fid.sec.pt.*3(p.168. 18; M.10.1105C).

προσίημι, *accept*; **1.** in gen., *accept so as to comply with, accept as reasonable* or *true*, hence dist. from *δέχομαι*: *τὸ θεῖον γράμμα δεξάμενος οὐ προσήκατο* Gel.Cyz.*h.e.*3.15.20; *ὅστις...εὐχὴν μὴ προσίεται* Or.*or.*5(p.308.13; M.11.429A); *ἐκήρυσσε τοίνυν τὸν λόγον, οὐδεὶς προσίετο τὰ λεγόμενα* id.*hom.14.3 in Jer.*(p.108.1; M.13.405D); *τὸ γὰρ θεοπρεπὲς τῆς...ἀναστάσεως διὰ τὸ περὶ τὸν θάνατον ἀπρεπὲς οὐ προσίενται* Gr.Nyss.*or.catech.*9(p.53.6; M.45.40D); *τὰς εὐφημίας οὐ δεῖ προσίεσθαι* Chrys.*hom.14.4 in Ac.*(9.118B); *ὁ κόσμος...τὴν ἐκ πίστεως δικαιοσύνην οὐ προσηκάμενος* Cyr.*Jo.*10.2(4.921D); *μηδὲν προσηκάμενος τῆς πρεσβείας* Thphyl.*exc.gent.*12(p.487.6; M.113. 949B); **2.** *accept as canonical*, Or.*ep.*1.9(M.11.72A); **3.** *accept* persons with favour; of men accepting Christ *οὐκ ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον αὐτὸν θαυμάζομεν; οὐκ ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον προσιέμεθα;* Chrys.*hom.6.3 in 2Tim.*(11.696C, v.l. *ἐκπληττόμεθα* Gaume); *τὸ μὴ προσίεσθαι τὸν υἱόν* Cyr.*ador.*7(1.235B); of God accepting men *τοὺς ἑαυτῶν ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις κατεγνωκότας...προσίεται τῆς μετανοίας χάριν ὁ θεός* Or.*Cels.*3.71(p.263.14; M.11.1013B); *Hom.Clem.*2.44; of God's acceptance of praise from creation, Didym.(‡Bas.)*Eun.*4(1.286E; M.29. 689A); of Christ *τοὺς εἰς αὐτὸν καὶ δι᾽ αὐτοῦ πιστεύοντας προσιέμενος* Clem.*str.*1.24(p.100.24; M.8.908B); of admittance to Church *τοὺς δὲ ἀκροᾶσθαι βουλομένους πάντας...προσιέμεθα* Tat.*orat.*32(p.33.9; M.6.872B); Or.*Cels.*3.51(p.248.3; M.11.988C); of admission of penitents, *Hom.Clem.*18.23; persons excommunicated by one bishop not to be admitted by another, CNic.(325)*can.*5; of admission of

former heretics, Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.7.4(M.20.649A); Liber.*ep.Maced.*ap.Socr.*h.e.*4.12.37(M.67.493C); of admission to clerical office, CNic.(325)*can.*1; *ib.*9; **4.** f.l. for πρόσειμι, Chrys.*hom.*54.*1 in Mt.* (Gaume; προσῄεσαν 7.546C); *ib.*82.4(7.788A); id.*hom.*27.5 *in 1Cor.* (10.248E; Gaume om.).

προσικετεύω, v. προσπίπτω.

***προσιλαρεύομαι**, *welcome gladly*, ‡Pall.*h.mon.*1.13(p.8.5; M.34.1115B).

***προσιλιγγι-άω**, *be greatly agitated about* εἰ δέ τις Χριστιανὸς χρηματίζειν δοκεῖ, καὶ πρὸς τὴν θεοτόκον...ἀσχάλλει καὶ ~ᾷ Thdot.Anc.*hom.BMV et Sym.*5(M.77.1396B).

προσινής, *hostile, evil*, Jo.Jej.*canonar.*1(*SS* 4 p.438; προσηνεῖ p.115B).

προσιστορέω, *give further instructions*, *Can.App.*85.

***προσιτίζω**, *feed up in advance*; of Donatists' behaviour towards intending 'martyrs' (by suicide, etc.) compared with feeding and fattening of sacrificial victims, Thdt.*haer.*4.6(4.360).

προσιτός, *approachable*; of God, ref. ascent to Sinai of Moses and Joshua αὐτοῖς τοῖς ἁγίοις προφήταις δι' υἱοῦ π. ὁ πατήρ Cyr.*ador.*9(1.290E); οὐ γὰρ π. ἑτέρως ὁ πατὴρ εἰ μὴ δι' υἱοῦ *ib.*10(328E); ἀπρόσιτος οὖν διὰ νομικῆς λατρείας ὁ θεός, π. δ' ἂν γένοιτο διὰ μόνου Χριστοῦ id.*glaph.Ex.*2(1.280D); π. οὐχ ἑτέρως...εἰ μὴ διὰ μόνου τοῦ κατὰ φύσιν υἱοῦ *ib.*3(316A); οὐδὲ...Μωσῇ π. γέγονεν ὁ πατήρ, δίχα τῆς αὐτοῦ μεσιτείας *ib.*(333A); Χριστόν, δι' οὗ καὶ ἐν ᾧ π. τε ἅμα καὶ γνωστὸς ὁ πατήρ id.*Os.*38(3.69E).

προσκαθέζ-ομαι, *sit down before*; hence **1.** *sit at feet of* a teacher ἑνὶ καὶ μόνῳ διδασκάλῳ δεῖ ~εσθαι τῷ Χριστῷ Cyr.*Jo.*4.4(4.384A); **2.** *attend carefully* to, Clem.*paed.*3.2(p.239.4; M.8.561A); id.*q.d.s.*10 (p.166.20; M.9.613D); Or.*hom.*10.6 *in Jer.*(p.77.2; M.13.365B).

προσκαθεύδ-ω, *rest idly upon* μὴ τῷ γράμματι ~οντας σφᾶς τῶν θειοτέρων ἀποκλείσωμεν ‡Caes.Naz.*dial.*36(M.38.900).

***προσκαθηλόω**, *nail fast in place*; *fasten* to; pass., Clem.*prot.*4 (p.40.4; M.8.144B); met. ὅλον σεαυτὸν π. πόνοις Geo.Pis.*carm.*4.100 (p.14).

πρόσκαιρος, **1.** *timely, opportune*, exeg. πρὸς καιρόν 1Cor.7:5 ἡ δὲ ἐπιφορὰ τοῦ ἀποστόλου, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ γίνεσθαι διὰ τὸν σατανᾶν,...οὐ...ἀποκρούεται τέλεον τὰς τῆς φύσεως ὀρέξεις δυσωποῦσα ἡ π. συμφωνία, δι' ἃς εἰσάγει πάλιν τὴν συζυγίαν τοῦ γάμου Clem.*str.*3.12(p.233.15; M.8.1121C); τὸ ἀγαθὸν...ὁ διαρκές ἐστι καὶ π. †Dion.Al.*fr.Eccl.*2:3(p.215.11; M.10.1580C); **2.** = καίριος *mortal*, of a blow or wound ὁ θεὸς...τὸν ἑαυτοῦ νεὼν τὸν ἄνθρωπον...διέλυσε θανάτου π. προσβολαῖς ἀποκτέννων Meth.*res.*1.41(p.286.7; M.41.1109B); **3.** *temporary, transient*; **a.** in gen. τὰ π. καὶ ἐπίγεια καὶ εὔφθαρτα Hipp.*Dan.*4.60.2; τὴν τῶν πονηρευομένων π. εὐημερίαν Or.*exc.in Ps.*36:1(M.17.120A); μὴ π. ἔχειν ζωήν, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα διαμεῖναι ζῶντες ἐν Χριστῷ Ath.*Ar.*2.76(M.26.309A); τρυφῆς ἀπόλαυσις πρόσκαιρος Bas.*ep.*45.1(3.133C; M.32.365A); τὴν π. αὐτῶν θερμότητα εἰδὼς...οὐκ ἐνεχείριζε πάντα τὰ δόγματα αὐτοῖς [sc. apostles] ὡς ἤδη βεβαίως πιστοῖς γενομένοις Chrys.*hom.*24.*1 in Jo.*(8.137D); π. μὲν τὴν λύπην, διηνεκῆ δὲ τὴν χαρὰν *ib.*79.*1*(466C); ἄνθους π. ὀλιγοχρονιωτέρα ἡ δόξα ἡμῶν *M.Thdot.*3(p.135.13); ὑπὲρ ὀδύνης π. ἀτελεύτητον δωρεῖται ἄνεσιν *ib.*(p.141.10); of sleep as π. θάνατος, Cyr.*Jo.*7(4.679C); **b.** of Law and OT institutions π. ἦν καὶ αὕτη ἡ ἐντολή [sc. Passover as typical of Christ] Just.*dial.*40.1(M.6.561C); of Joshua's division of Canaan among tribes, superseded by eternal inheritance bestowed by Christ on faithful, *ib.*113.4(736C); ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη...διὸ καὶ π. ἐγένετο, ἡ δὲ ἀΐδιος χάρις...διὰ...Χριστοῦ ἐγένετο Clem.*paed.*1.7(p.125.20; M.8.321C); of Levitical washings contrasted with baptism, Cyr.*Ps.*18:14(M.69.833B); of life on sensible opp. intellectual plane, symbolized by Samaritan woman (Jo.4:17), Heracleon ap.Or.*Jo.*13.10(p.234.8; M.14.413A); **c.** ref. Arian doctrine οὐ...κατὰ τὸν δυσσεβῆ τοῦτον Ἀρειανόν, χρονικὸν ἢ π. δοξάζοντες τὸν υἱόν Petr.II Al.*encycl.*5(M.33.1284A)ap.Thdt.*h.e.*4.22.17; **d.** ref. Sabellian doctrine οὐδ' ἡ εὐαγγελικὴ φωνή σε πείθει οὐ π. εἶναι τὸν υἱόν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἡ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι κατὰ πάντων δίκη ἐγκεχείρισται τῷ υἱῷ; ‡Gr.Nyss.*Ar.et Sab.*6(M.45.1289C); ref. doctrine of Marcellus νεωτερίζεις...ἀρχήν τε π. ... τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ διδοὺς Eus.*Marcell.*2.4(p.56.19; M.24.820A); **4.** *temporal, belonging to present world* (often combined with, or indistinguishable from, sense 3); **a.** explicitly opp. αἰώνιος; of τὸ πῦρ τὸ π. opp. τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, *Diogn.*10.8; of God as creator of τὰ μὲν π., τὰ δὲ αἰώνια Iren.*haer.*1.10.3(M.7.556A); of present life opp. ζωὴ αἰώνιος, *ib.*5.3.3(1132A); Eus.*Lc.*17:31(M.24.585B); Chrys.*hom.*44.*1 in Jo.* (8.260B); of this world's affairs, Clem.*str.*3.6(p.222.4; M.8.1160B); μεταβάλλεσθε τὸν τρόπον...ἀπὸ τῶν π. ἐπὶ τὰ αἰώνια *Hom.Clem.*1.7; ‡Proc.G.*Pr.*11:23(M.87.1332A); Heracleon ap.Or.*Jo.*13.60(59; p.291.21; M.14.513A) cit. s. βασιλικός; of martyr's sufferings contrasted with eternal torment, *Ep.Lugd.*ap.Eus.*h.e.*5.1.26(M.20.417B); *M.Thdot.*3(p.139.25); of earthly pleasure leading to death hereafter, Bas.*hom.in Ps.*61(1.197B; M.29.480A); of physical opp. spiritual death, Chrys.*hom.*27.*2 in Jo.*(8.155C); **b.** in gen. ὅτε χοϊκοὶ ἦμεν, Καίσαρος ἦμεν. Καῖσαρ δέ ἐστιν ὁ π. ἄρχων, οὗ καὶ εἰκὼν ἡ χοϊκὴ ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος Clem.*ecl.*24(p.143.12; M.9.709A); ὁ τῶν βλεπομένων πολίτης καὶ παρερχομένων καὶ π. ἐκ τῶν κάτω ἐστίν Or.*Jo.*19.20(5; p.322.1; M.14.564D); δύο οὖν ἡμῖν γενικαὶ ἔστωσαν προφητεῖαι...ἡ...δευτέρα θῆλυς οὖσα...ἐπὰν δὲ συλλαβοῦσα τοὺς π. τίκτῃ βασιλεῖς...ἐγείρει πολέμους *Hom.Clem.*3.24; καλὴ ἡ γυνὴ...ἡ τῶν π. ἐπιθυμιῶν λελυμένη *ib.*13.16; δύο βασιλεῖς ἐτάχθησαν, ὧν ὁ μὲν τοῦ...π. κόσμου νόμῳ βασιλεύειν χειροτονεῖται,...ὁ δὲ ἕτερος...βασιλεὺς ὑπάρχων τοῦ ἐσομένου αἰῶνος *ib.*20.2; τοῦ π. ζῆν καταφρονήσαντες [sc. martyrs] Eus.*h.e.*8.8(M.20.757C); θνητῆς καὶ π. ζωῆς id.*l.C.*12(p.231.9; M.20.1389A); ἡ ψυχὴ...ἐνόμισε...μόνα τὰ π. καὶ τὰ σωματικὰ εἶναι τὰ καλά Ath.*gent.*8(M.25.16D); τῶν ἐπιγείων πραγμάτων καὶ π. ἐπιθυμιῶν Cyr.*Abac.*17(3.532C); of Christ ἐπίγειον καὶ οὐράνιον, π. καὶ ἀθάνατον Gr.Naz.*or.*38.11(M.36.324A).

προσκαίρως, *for a particular occasion*; theol., ref. 'Sabellian' (Marcellan) doctrine οἰόμενοι διὰ μὲν λειποταξίαν ἀνθρωπίνην προεληλυθέναι τὸν υἱὸν ἐκ τοῦ πατρὸς π. ‡Gr.Nyss.*Ar.et Sab.*6(M.45.1289B); ref. Son's assumption of humanity εἴ τι τοίνυν π. δέχεται ὁ Χριστός, κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα δέχεται, ᾗ τινι, ταῦθ' ἅπερ οὐκ εἶχεν προσφέρεται· κατὰ γὰρ τὴν δύναμιν τῆς θεότητος...πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ, ἔχει καὶ ὁ υἱός Leo Mag.*ep.*165.8(p.60.38; M.*PL.*54.1168C).

***προσκακοπαθέω**, *be distressed at*, Gr.Naz.*or.*39.17(M.36.353C).

προσκακουργέω, *do* one *an ill turn besides*, Synes.*provid.*18(p.107.10; M.66.1256B).

προσκαλ-έω, **1.** *call on, summon* προσεκάλουν αὐτοὺς μὴ ποιῆσαι τὴν ἁμαρτίαν *T.Zab.*1.7; **2.** *call, invite*; **a.** of divine vocation διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου οὕτως ~εῖται ἡμᾶς *1Clem.*22.1; ἐν τῷ πάθει αὐτοῦ ~εῖται ὑμᾶς Ign.*Trall.*11.2; τοῖς ἔξω ἀναγινώσκομεν τοὺς λόγους τοῦ θεοῦ ~ούμενοι αὐτοὺς ἐπὶ σωτηρίαν Or.*hom.*9.4 *in Jer.*(p.68.22; M.13.353C); οἱ...προσκληθέντες μὲν ὑπὸ τῆς χάριτος CNic.(325)*can.*12; ref. Rom.1:1, Ac.22:13, and Ac.13:2 εἰ δὲ ἐκλέγεται μὲν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς...ὁ δὲ υἱὸς προσεκαλέσατο τὸν αὐτὸν δὲ ἀφορίζει τὸ πνεῦμα...πῶς ἑτερότης οὐσίας ἐν τῇ τριάδι...εὑρίσκεται; Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.300C; M.29.720D); ὑπὸ τῆς θείας χάριτος προσκληθεὶς ὡς ἂν καὶ ἑτέρους...εἰς τὴν αὐτὴν παιδοτριβήσειεν ἀρετήν Thdt.*h.rel.*2(3.1126); **b.** of enticement of sin, Meth.*res.*2.2(p.331.4; M.41.1164B); **3.** *summon* to contest, *challenge*, of Christ ἐπ' ὄψει πάντων ~εσάμενος αὐτόν [sc. θάνατον] Ath.*inc.*23.4(M.25.137A); **4.** pass., *be called away, die*, Gr.Naz.*or.*8.8(M.35.797C).

***προσκαρτερητέον**, *one must cleave to*, Nil.*epp.*3.274(M.79.520C).

***προσκατάγνυμι**, *break against*, c. dat., Synes.*calv.*13(p.215.8; M.66.1192A).

***προσκατακλίνω**, *bow down towards* κεφαλὴν τῇ γῇ προσκατέκλινεν Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1700C).

προσκατασκευάζω, *prove besides*, Cyr.*Jo.*12(4.1076E).

προσκατασύρω, *draw down besides*, †Bas.*Is.*156(1.489E; M.30.373C).

***προσκατεμπίμπρημι**, *set on fire in addition*, Cyr.*Nah.*3(3.478A).

προσκατέχ-ω, *hold firmly to* ψυχαὶ...~ονται τῇ ζωῇ ταύτῃ Bas.*hom.*5.5(2.38B; M.31.249A).

***προσκαύησις**, ἡ, *worship by offering of incense*, *A.Andr.*A 11 (p.53.3, conj. προσκύνησιν).

πρόσκαυμα, τό, *soot*, ref. Nah.2:10, Joel 2:6 μηκέτι διὰ τὰς ἁμαρτίας τὸ πρόσωπον τοῦ ἔσω ἀνθρώπου ὡς π. χύτρας ἔχειν †Bas.*bapt.*1.2.10(2.636E; M.31.1544A).

πρόσκει-μαι, *be added to* canon of scripture ἐπειδή τινές φασι, περιττὸν εἶναι τὸ καὶ ταύτην ~σθαι τὴν ἐπιστολήν Chrys.*hom.in Philm.*proem.(11.772C); id.*hom.*31.*1 in Rom.*(9.745C; conj. προφερόμενον).

προσκενόω, **1.** *discharge upon, empty out on*, c. dat., Epiph.*haer.*30.8(p.343.27; M.41.420B); **2.** *discharge completely*, medic., Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*42(M.87.3585D).

***προσκέπασμα**, τό, *cave in front* of Holy Sepulchre, existing before Constantine's adornment of the tomb and pointed to as fulfilment of Cant.2:14, Cyr.H.*catech.*14.9.

προσκεπαστής, ὁ, *protector*, one of imperial bodyguard, Men.*exc.Rom.*19(p.216.27; M.113.920C).

προσκέπτομαι, *consider beforehand*, Clem.*ecl.*27(p.144.28; M.9.712B).

***προσκευάζομαι**, *prepare beforehand*, Cyr.*Jo.*10.2(4.912C).

***προσκέφαλα**, *at* or *near the head* of ἔκειτο δὲ π. τοῦ λειψάνου Jo. Mal.*chron.*10 p.250(M.97.381A); cf., s.v.l., *Apophth.Patr.*(M.65.220A).

***προσκιαγραφέω**, *sketch beforehand*, Chrys.*hom.82.1 in Mt.*(7.782B).

***προσκίασμα, τό**, *foreshadowing* ἀλλ' οὐδὲ εἰκὼν ἦν ὁ νόμος, ἀλλ' εἰκόνος προσκίασμα Jo.D.*imag.*1.15(M.94.1244D).

***προσκιόνιον, τό**, *portico*, Thphn.*chron.*p.154(M.108.417B).

***προσκιρτ-άω**, **1.** *leap before*, of Jo. Bapt. ~ῶντι τοῦ λόγου, δι' ὃν ἐγένετο Gr.Naz.*or.*29.19(p.103.8; M.36.100B); *ib.*39.15(352C); Max. *ambig.*(M.91.1068A); **2.** *leap upon, be dashed upon*, of a ship προεσκίρτησε πετραίῳ πάγῳ Geo.Pis.*Pers.*1.180(M.92.1210A).

***προσκισσάω**, *long for*, Tit.Bost.*Man.*1.12(M.18.1085A).

[*]**προσκιχράω**, *put at one's disposal*, Ath.*ep.Aeg.Lib.*22(M.25.589A).

προσκλαί-ω, **1.** *mourn before* God ὁμοίως Νινευίταις προσκλαύσητε τῷ θεῷ Just.*dial.*108.1(M.6.725C); Thphn.*chron.*p.26(M.108.124B); **2.** *be a mourner* before church door, one of the first grade of penitents χρὴ τῷ πρώτῳ ἐκβάλλεσθαι τῶν προσευχῶν, καὶ ~ειν αὐτοὺς τῇ θύρᾳ τῆς ἐκκλησίας· τῷ δευτέρῳ δεχθῆναι εἰς ἀκρόασιν Bas.*ep.*199 *can.*22(3.293C; M.32.724A); ἐν τέσσαρσιν ἔτεσι ~ειν ὀφείλει, ἔξω τῆς θύρας ἑστὼς τοῦ εὐκτηρίου οἴκου, καὶ τῶν εἰσιόντων πιστῶν δεόμενος εὐχὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ἐξαγορεύων τὴν ἰδίαν παρανομίαν id.*ep.*217 *can.*56(3.326B; M.797A) = CCP(381)†*can.*1; *ib.can.*57(326C; M.797B); *Const.App.*2.10.4; *ib.*2.18.7; *ib.*3.8.3; CTrull.*can.*87.

***πρόσκλαυσις, ἡ**, *mourning* before church door (first degree of penitence) ἡ π. ἔξω τῆς πύλης τοῦ εὐκτηρίου ἐστίν· ἔνθα ἑστῶτα τὸν ἁμαρτάνοντα χρὴ τῶν εἰσιόντων δεῖσθαι πιστῶν, ὑπὲρ αὐτοῦ εὔχεσθαι Gr.Thaum.*ep.can.*11(M.10.1048A); ἀποχὴ τῶν ἁγιασμάτων, μετὰ προσκλαύσεως, καὶ ἐπιπόνου δεήσεως· ἐπὶ μὲν τῶν πρώτων, τριετίζουσα Thdr.Stud.*epp.*2.49(M.99.1257C).

προσκλείω, *shut to*; Gen.19:10 (LXX ἀπέκλεισαν) cited as τὴν θύραν...προσέκλεισαν Just.*dial.*56.19(M.6.604C); Chrys.*hom.11.1 in 1Thess.*(11.502E).

***προσκλήρωσις, ἡ**, *attachment, adherence* διὰ τῆς τῶν...εἰδώλων ἀποχῆς καὶ τῆς πρὸς τὸν...πατέρα τῶν ὅλων π. [v.l. προσκλήσεως; cj. προσκλίσεως; but cf. Philo *De Fortitudine* 7] Clem.*str.*2.18(p.154.4; M.8.1016C).

πρόσκλησις, ἡ, *invitation*, Cyr.*Zach.*16(3.671D); to combat, *challenge* τὴν τοῦ Ἕκτορος περὶ τῆς μονομαχίας π. ‡Just.*coh.Gr.*30(M.6.297C); to evil, *temptation*, †Bas.*bapt.*2.10.1(2.669B; M.31.1617C).

***προσκλητέος**, *to be called* or *summoned*, Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.) 4.2(M.*PL.*77.322A).

προσκλινής, **1.** *prejudiced, biased*, Cyr.ap.*cat.Lc.*11:42(p.97.1) for ἀπροσκλινής Cyr.*Lc.*11:42(M.72.716A); **2.** *? resting*, hence *inactive* ἔλαβεν ἀρραβῶνα τὴν πίστιν τῆς νεανίδος, καὶ οὐκέτι π. ἦν ἡ χάρις· ἀλλὰ περιεῖχεν αὐτῇ τῆς ἀφθαρσίας τὴν δύναμιν Ephr.2.270E.

πρόσκλισις, ἡ, **1.** *inclination, proclivity*, Clem.*str.*1.18(p.57.11; M.8.804B); αἱρεσίς ἐστι π. δογμάτων ἢ...π. δόγμασι πολλοῖς *ib.*8.5(p.89.24; M.9.581A); τῆς προαιρέσεως διὰ τῆς πρὸς τὴν κακίαν π. τὸν ἐκμαλάσσοντα τὴν ἀντιτυπίαν λόγον οὐ δεχομένης Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.348C); ref. Valent. tripartite division of man τὸ δὲ ψυχικόν...ἅτε μέσον ὂν τοῦ τε πνευματικοῦ καὶ ὑλικοῦ, ἐκεῖσε χωρεῖν, ὅπου ἂν καὶ τὴν π. ποιήσηται Iren.*haer.*1.6.1(M.7.504A); **2.** *personal attachment, partiality, favour*, *1Clem.*21.7; πνευματικῶς ἐπέστειλεν ὑμῖν περὶ αὐτοῦ τε καὶ Κηφᾶ τε καὶ Ἀπολλώ, διὰ τὸ καὶ τότε π. ὑμᾶς πεποιῆσθαι. ἀλλ' ἡ π. ἐκείνη ἥττονα ἁμαρτίαν...προσήνεγκεν· προσεκλίθητε γὰρ ἀποστόλοις *ib.*47.3,4; ἐν ἀγάπῃ...δίχα π. ἀνθρωπίνης *ib.*50.2; οὔτε πρόσωπα λαμβάνων...οὔτε ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν Bas.*hom.*12.9(2.105D; M.31.405A); id.*ep.*156.2(3.246C; M.32.616C); Cyr.*Mal.*4(3.820B).

προσκνάομαι, *itch*; met. (cf. 2Tim.4:3), Gr.Naz.*or.*27.1(p.1.3; M.36.12A).

προσκνήθομαι, *scratch*; of horses pawing the ground, Max. *ambig.*(M.91.1212A).

προσκολλ-άω, **1.** *join to* προσεκόλλησε τῷ πρασίνῳ μέρει...τὸ λευκὸν...καὶ τῷ βενέτῳ μέρει...προσεκόλλησε...τὸ Ῥούσιον μέρος Jo. Mal.*chron.*7 p.176(M.97.281B); **2.** med. and pass., *cleave to, adhere to, be joined to* πῶς γάρ τις ~ηθήσεται τῷ κυρίῳ, μὴ τοῦ πνεύματος τὴν συνάφειαν...ἐνεργοῦντος; Gr.Nyss.*Maced.*23(M.45.1329B); Λευί, κολλητός, τουτέστι θεῷ ~ώμενος Nil.*epp.*1.90(M.79.121C); to BMV, Sergia *Olymp.*2(p.50.13); theol. πότερον οὖν [sc. ὁ Χριστός] ἀφ' ἑαυτοῦ ὑπέστη, καὶ ὑποστὰς προσκεκόλληται τῷ πατρί; ‡Ath.*Ar.*4.3 (p.46.13; M.26.472A); of Inc. κατῆλθεν ὁ λόγος ~ηθησόμενος τῇ γυναικί Meth.*symp.*3.8(p.35.12; M.18.73A); καταβὰς ἐξ οὐρανῶν καὶ ~ηθεὶς τῇ ἑαυτοῦ γυναικί, τῇ ἐκκλησίᾳ *ib.*(p.36.3; 73B).

προσκόλλησις, ἡ, *joining, uniting*, of Church's union with Christ τὴν π. τῶν δύο εἰς ἑνὸς σώματος κοινωνίαν τὸ μέγα μυστήριον εἶναι λέγει Gr.Nyss.*hom.4 in Cant.*(M.44.836D); of soul's adherence to God, id.*Maced.*23(M.45.1329B); in gen. ἡ τῶν κακοτρόπων ἀνδρῶν ...συντυχία καὶ π. βλάψαι καὶ αὐτοὺς τοὺς προσέχοντας ἑαυτοῖς Leont.N.*v.Jo.Eleem.*1(p.4.5).

προσκομιδή, ἡ, **1.** *supply, provision* Κωνσταντινούπολις...τὰ πολλὰ εὐθηνεῖται τῷ...διὰ θαλάσσης ἔχειν τῶν πανταχόθεν ἐπιτηδείων τὴν π. Socr.*h.e.*4.16.8(M.67.501B); of provisions given to poor as being form of divine service, Nil.*epp.*3.7(M.79.369A); **2.** *offering*; **a.** in gen., of offering of vinegar to Christ as an insult, Chrys.*hom. 87.1 in Mt.*(7.818A); **b.** *sacrificial offering*; **i.** ref. sacrifice of Isaac ἀπέδειξε γάρ, ὅτι παρὲκ θεοῦ ἄλλο τι οὐκ ἠγάπησε διὰ τῆς τοῦ μονογενοῦς π. Mac.Aeg.*hom.*5.6(M.34.509A); Thdt.*Cant.*8:7(2.157); **ii.** of alms πολλοὶ δὲ ἡμῖν καὶ περὶ ὀβολῶν ἐν καιρῷ μικρολογοῦνται προσκομιδὴν ‡Chrys.*pan.Macc.*3(2.633A); Nil.*epp.*3.243(M.79.500B); **iii.** of OT sacrifices contrasted with self-offering of Christians as λογικὴ λατρεία, Thdr.Mops.*Rom.*12:1(p.160.28; M.66.861A); **iv.** of Hebrew free-will offering, Cyr.*ador.*4(1.130A); **v.** of Abel's sacrifice, Gennad.*fr.Gen.*4:4(M.85.1640C); **vi.** eucharistic, of service as a whole, *A.Mt.*B 25(p.254.14); εἰ χρὴ εἰς κοινὸν οἶκον π. γίνεσθαι Bas. *reg.br.*310 tit.(2.525D; M.31.1304B); Pall.*h.Laus.*57(M.34.1250C; p.150.21 om.); ᾔτησεν ἐκεῖ γενέσθαι τὴν τοῦ θείου δώρου π. Thdt.*h.rel.*20(3.1234); ἐν τῷ καιρῷ τῆς θείας π. Cyr.S.*v.Sab.*32(p.117.24); of preparation of elements ἡ π. ἡ γενομένη ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ ἐμφαίνει τὸν κρανίου τόπον ‡Bas.*h.myst.*48(p.389.26); ‡Sophr.H.*liturg.*21(M.87.4001A); of anaphora, †Gregent.*leg.hom.*(M.86.617A); ἀδελφὸς...ὃς ἦν μαθὼν τὴν π. τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς...καὶ...εἶπεν τὴν π. ὡς ἐν τάξει τῆς στιχολογίας Jo.Mosch.*prat.*25(M.87.2869D); ἀπαγγέλλειν δὲ καὶ τὴν ἁγίαν π. τὴν ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ κοινωνίᾳ γενομένην Ath.Scholast.*coll.*1.17 tit.(p.23); ἐν τῇ ἁγίᾳ π. ὁ ἱερεὺς...δυσωπεῖ τὸν θεὸν λέγων· μνήσθητι, κύριε, πάσης ψυχῆς Anast.S.*qu.et resp.*110(M.89.764B); Niceph.Ur. *v.Sym.*156(M.86.3132B); εἰ μή τινες εὐεργεσίας μετεῖχον...οὐκ ἂν ἐν τῇ π. ἐμνημονεύοντο ‡Ath.*qu.Ant.*34(M.28.617B); Jo.D.*haer.*86(M.94.756B); id.*trisag.*27(M.95.57C).

προσκομίζ-ω, **1.** *carry* or *convey to* τὸ τοῦ πατρὸς σκῆνος...τῇ πόλει προσεκόμιζεν Eus.*v.C.*4.70(p.146.29; M.20.1225A); **2.** *address* speech, Cyr.*Ps.*34:19(M.69.908D); **3.** *offer*; **a.** in gen. χρυσὸν αὐτῷ γεννηθέντι ...προσεκόμισαν οἱ μάγοι Clem.*paed.*2.8(p.196.1; M.8.469A); Ephr. 1.221A; παράδοξα ἀεὶ ἡμῖν ἡ θεία μητροπάρθενος ἐν ἁγίαις αὐτῆς ἐπιλάμψεσι ~εται Thdot.Anc.*hom.BMV et Sym.*4(M.77.1396A); **b.** of sacrifice to God; **i.** of OT sacrifices, Clem.*str.*2.11(p.140.9; M.8.988A); Cyr.*ador.*4(1.129E); id.*Mal.*9(3.826D); **ii.** of sacrifice of Isaac likened to self-sacrifice of martyrs, *M.Glyc.*7(p.13*F); **iii.** of Christ's self-offering ἴδιον αὐτοῦ σῶμα τὸ ὑπὲρ ἡμῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ θεῷ καὶ πατρὶ προσκεκομισμένον Cyr.*Arcad.*7(p.64.17; 5².46A); οὐκ ἐπίγειον τινὰ θυσίαν ~οντα τῷ πατρί, θείαν δὲ μᾶλλον id. *Nest.*3.2(p.62.9; 6¹.74E); προσκεκόμικε μὲν ὁ Χριστὸς ἑαυτὸν ὑπὲρ τοῦ κατὰ σάρκα γένους *ib.*3.6(p.74.20; 93B); **iv.** of Christ's intercessory presentation of prayers to Father ~ει τῷ πατρὶ τὰς ὑπὲρ ἡμῶν ἱκετηρίας id.*Jo.*11.2(4.937A); **v.** of Christians' offering of worship ἐν παντὶ τόπῳ ~οντες αὐτῷ τὸν εὐώδη καρπὸν τῆς παναρέτου θεολογίας Eus.*d.e.*1.10(p.49.3; M.22.92D); τὴν ὑπὲρ σωτηρίας ἡμῶν εὐχαριστίαν δι' εὐσεβῶν ὕμνων τε καὶ εὐχῶν τῷ θεῷ ~οντες *ib.*(p.49.10; 92D); ἥξουσι...εἰς τὴν...ἐπουράνιον Ἱερουσαλήμ, ἐκεῖ προσκομιοῦσι θεῷ πνευματικὰς θυσίας Cyr.*Nah.*18(3.498A); ~όντων αὐτῷ τὰς πνευματικὰς λατρείας...πίστιν, ἐλπίδα, ἀγάπην id.*Mal.*12(3.830B); **vi.** and self-offering through Christ, id.*Juln.*8(6².258B); **vii.** of eucharistic offering ὑπὲρ τοῦ δώρου τοῦ προσκομισθέντος...τῷ θεῷ...δεηθῶμεν, ὅπως ὁ...θεὸς προσδέξηται αὐτὸ...εἰς τὸ ἐπουράνιον αὐτοῦ θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας *Lit.*ap.*Const.App.*8.13.3; κἂν γὰρ πιστεύσῃς ὡς ἀληθὲς εἴη τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ προσκομίσῃς τῷ θυσιαστηρίῳ πρὸς μεταποίησιν Thdt.*eran.*2(4.145); ἐπιφανεὶς ὁ Χριστός...ἐν ἄρτῳ τε καὶ οἴνῳ πνευματικῶς προσκομίσας Niceph.Ur.*v.Sym.*115(M.86.3093B); μνήσθητι κύριε τῶν τὰ δῶρα ταῦτα προσκομισάντων *Lit.Bas.*(p.332.16); οἱ τὰ ἄζυμα ~οντες, νεκρὰν σάρκα, καὶ οὐχὶ ζῶσαν προσφέρουσιν ‡Jo.D.*azym.*proem.(M.95.388A); hence = *celebrate* χρὴ τοὺς ~οντας ...ἐκφωνεῖν τὰς εὐχὰς καὶ τὴν προσκομιδὴν Ath.Scholast.*coll.*1.17 (p.24); ἐν τῷ ~ειν τὸν ἀββᾶν Jo.Mosch.*prat.*25(M.87.2872A); ~οντα αὐτὸν ἔφθασα *ib.*108(2972A); ταύτῃ τῇ κυριακῇ μὴ προσκομίσῃς *ib.*150 (3013D).

προσκομιστέον, *one must supply*, Clem.*str.*1.6(p.22.19; M.8.729A).

πρόσκομμα, τό, **1.** *occasion of stumbling*, met. ὀνειδισμὸν ἑαυτῷ φέρει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων καὶ π. τῷ Βελίαρ *T.Reub.*4.7; π. λογικῆς φύσεώς ἐστι λογισμὸς ἀκάθαρτος, ἢ γνῶσις ψευδὴς Or.*exp.in Pr.*3:23(M.17.169A); **2.** *obstacle, stumbling-block* ἡ γὰρ στρεβλὴ ὁδὸς ...ἔχει...π. πολλά Herm.*mand.*6.1.3; met., *hindrance, obstacle* ἔθηκα

π. τῇ εὐθύτητί μου *A.Phil.*140(p.75.8); of scriptural difficulties οὐδὲν οὖν π. κατὰ τὸν τόπον ἐστίν Or.*engast.*10(p.294.10; M.12.1028C); ἐὰν δέ ποτε ἀναγινώσκων τὴν γραφὴν προσκόψῃς νοήματι ὄντι καλῷ λίθῳ προσκόμματος...αἰτιῶ σαυτόν. μὴ ἀπελπίσῃς γὰρ τὸν λίθον τοῦτον τοῦ π. ... ἔχειν νοήματα ὥστ' ἂν γενέσθαι κατὰ τὸ εἰρημένον· καὶ ὁ πιστεύων οὐ καταισχυνθήσεται id.*fr.hom.21 in Jer.*(p.196.10; M.14.1310C); τὰ ἐκ τῆς γραφῆς π. λύειν καὶ διαρθροῦν Gr.Naz.*or.*42.18(M.36.480B); **3.** *offence, scandal*; **a.** in gen., Herm.*mand.*2.4; εἰσιν οἱ γεννήσαντες τὴν ἀδοξίαν τῇ προνοίᾳ, τὰ π. τῷ θεῷ Or.*hom.12.11 in Jer.*(p.98.3; M.13.393B); *Const.App.*2.17.1; μὴ γενόμενος π. τοῖς ἀσθενέσι Pall.*v.Chrys.*18(p.112.2; M.47.62); Nil.*Magn.*37(M.79.1013D); of scandal of Christ, *Orac.Sib.*8.246; ref. Pauline teaching on sacrificial food ἐὰν διὰ προσκόμματος ἐσθίῃ Clem.*str.*3.12(p.235.17; M.8.1185C); **b.** ref. λίθος προσκόμματος (Is.8:14; Rom.9:33); **i.** interpreted of Christ, cf. *Jesus, quem plurimis, sed bonis... nominibus compellari invenimus, mirum fortasse videatur cur in hoc loco...lapis offensionis...nominetur...offensio et scandalum unum prope atque idem significat...quia igitur hi qui erant in Sion, vias non bonas incedentes iter perditionis...currebant, malis suis faventes invicem...veniens dominus...impedire coepit vias perditionis eorum, et effectus est lapis offensionis,* Or.*Rom.*7.19(M.14.1156A–C); †Bas.*Is.*214(2.540B; M.30.489B); εἷς Χριστός· ἀλλ' εἰς πτῶσιν κεῖται καὶ ἀνάστασιν· πτῶσιν μὲν τοῖς ἀπίστοις, ἀνάστασιν δὲ τοῖς πιστεύουσι· καὶ τοῖς μὲν ἔστι πέτρα προσκόμματος...τοῖς δὲ λίθος ἀκρογωνιαῖος Gr.Naz.*or.*17.7(M.35.973B); προσκόμματος δὲ λίθον...φησὶν ἀπὸ τῆς γνώμης καὶ τοῦ τέλους τῶν μὴ πιστευσάντων Chrys.*hom.16.10 in Rom.*(9.620D) = Jo.D.*Rom.*9:33(M.95.521A); Thdr.Mops.*Rom.*9:33(p.150.8ff.; M.66.845A); ἁγιαζέσθω...ὁ Χριστὸς...καὶ φοβερὸς ἔστω παρ' ὑμῖν. ἔσται γὰρ οὕτως ὑμῖν ἁγίασμα, καὶ οὐχ ὡς λίθου προσκόμματι συναντήσετε αὐτῷ Cyr.*Is.*1.5(2.141B); cf. Ἰουδαῖοι περὶ...τὰ περιττὰ τοῦ νόμου κεχηνότες, τὸν ὑπὸ τῶν προφητῶν προαγορευθέντα λίθον ἰδεῖν οὐκ ἠθέλησαν Thdt.*Rom.*9:33(3.110); ὁ αὐτὸς δὲ κύριος, τοῖς μὲν ἁγίασμα, τοῖς δὲ π. γίνεται. καὶ π. μὲν ἴσως Ἕλλησιν τοῖς σοφίαν ζητοῦσιν, ἡ μωρία τοῦ κηρύγματος...διὰ τοῦτο δέ, φησίν, ἀδυνατήσουσιν ἐν αὐτοῖς πολλοί, δῆλον δι' ὅτι γέγονεν αὐτοῖς εἰς λίθον προσκόμματος Proc.G.*Is.*8:11–15(M.87.1988B–D), based on †Bas. ad loc.; **ii.** esp. ref. Christ's birth πῶς οὖν ἐγένετο λίθος π. ... Ἐμμανουήλ; διὰ τῆς ἐκ παρθένου κυήσεως. ὅθεν καὶ ὁ θεῖος ἀπόστολος ταῦτα διδάσκων ἔλεγεν, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρία. οἱ τοίνυν ἀπειθοῦντες τῇ ἰσχυρᾷ χειρὶ κυρίου ἔσχον αὐτὸν λίθον π. Eus.*Is.*8:12(M.24.145A); **iii.** esp. ref. Cross, Thdt.*Is.*8:13–15(p.44.22; 3.227–8); **iv.** with distn. bet. two passages of Is. combined by S. Paul κεῖται ἡ...λέξις ἐν ταῖς Ἡσαΐου προφητείαις διεσπαρμένως, οὐχ ὡς εἴρηται νῦν ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου, συνηθροισμένως. περὶ μὲν ἀρχὴν τῆς βίβλου γέγραπται περὶ τοῦ κυρίου κατὰ τὴν ἔκδοσιν τὴν Ἀκύλα ᾗ συμπεφώνηκε καὶ ἡ ἀποστολική...ἔσται εἰς ἁγίασμα καὶ εἰς λίθον π. ... μετὰ πολλὰ δὲ ἔστιν ὅτι ἰδοὺ ἐμβάλλω...λίθον πολυτελῆ. ... καὶ ἔστι... κατανοῆσαι σαφῶς τὸν ἐν τῷ ἑτέρῳ λίθον ἁπλῶς εἰρημένον, ἐν τῷ ἑτέρῳ τὸν κύριον ἡρμηνευομένον ἐπὶ τοῦ θεϊκοῦ ἀξιώματος Apoll.*Rom.*9:33(p.69.6) = Gennad.*fr.Rom.*9:33(M.85.1712B–C).

προσκόπτ-ω, 1. *stumble against*; abs., *stumble*, Jo.Mal.*chron.*4 p.89(M.97.173A); **2.** *offend* μᾶλλον ἀνθρώποις ἄφροσι...προσκόψωμεν ἢ τῷ θεῷ *1Clem.*21.5; Clem.*str.*2.12(p.142.11; M.8.992A); σοὶ τῷ θεῷ ~ειν Or.*hom.14.15 in Jer.*(p.121.20; M.13.424C); *Didasc.Jac.*2.6(p.48.28); abs., ref. original sin ἐν μὲν γὰρ τῷ πρώτῳ Ἀδὰμ προσεκόψαμεν Iren.*haer.*5.16.3(M.7.1168B); ~ειν ποιεῖ διαλογισμοῖς ματαίοις Mac.Aeg.*hom.*5.2(M.34.496B); **3.** *take offence, find difficulty* or *perplexity* ἐπεὶ ~ουσιν οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν δύο εἶναι θεούς Or.*dial.*2(p.124.7); ἄνελε τὴν κακίαν, καὶ οὐ ~εις τῇ προνοίᾳ id.*hom.12.11 in Jer.*(p.97.28; M.13.393B); ἐάν ποτε ἀναγινώσκων τὴν γραφὴν προσκόψῃς νοήματι ὄντι καλῷ λίθῳ προσκόμματος...αἰτιῶ σαυτόν· μὴ ἀπελπίσῃς γὰρ τὸν λίθον τοῦτον τοῦ προσκόμματος...ἔχειν νοήματα ὥστ' ἂν γενέσθαι τὸ εἰρημένον· καὶ ὁ πιστεύων οὐ καταισχυνθήσεται id.*fr.hom.39 in Jer.*(p.196.19; M.13.541D); κατὰ μὲν τὴν καινὴν [sc. διαθήκην] οὐ ~οντες ἀλλ' ἀπολογίαν ζητοῦντες, κατὰ δὲ τὴν παλαιὰν περὶ τῶν παραπλησίων, δέον ἀπολογεῖσθαι ὁμοίως τοῖς ἀπὸ τῆς καινῆς, κατηγοροῦντες id.*princ.*3.1.16(p.225.8; M.11.281C); μὴ ~ε τοίνυν, εἰ...τις λέγοι Meth.*res.*1.23(p.246.12; M.41.1092C); **4.** impers., *be an obstacle* or *difficulty*, ref. Is.7:16 οὐ ~ει σοι ταῦτα λέγειν περὶ τοῦ μονογενοῦς Or.*hom.1.8 in Jer.*(p.7.2; M.13.264B); εἰ δέ τινι ~ει τοὺς ἀνθρωπίνους τεχνίτας μὴ δύνασθαι παραδέξασθαι τὸν θεὸν χωρὶς ὕλης...ὑποκειμένης κατασκευάζειν τὰ ὄντα id.*comm.in Gen.*ap.Eus.*p.e.*7.20(334D; M.12.48A); **5.** ? *be struck, knocked about* ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ σινίῳ ὁ σῖτος ὑπὸ τοῦ σινιάζοντος ~ει Mac.Aeg.*hom.*5.2(M.34.496B) perh. for ~εται; **6.** f.l. for προκόπτειν, Nil.*exerc.*32(M.79.761A); ‡Nil.*perist.*9.8(M.79.880C).

***προσκορέω,** *be satiated*, Or.*exc.in Ps.*77:31(M.17.140C).

***προσκοσμέω,** reflex., *adorn oneself for* ἀρετὴν γὰρ τῇ σοφίᾳ συνήρμοσεν καὶ οὕτως ἐν τούτοις ἑαυτὴν...τῷ σωτῆρι Σωτερὶς προσεκόσμησεν Pamph.Mon.*Soter.*3(p.119.28).

***προσκουλκάτωρ, ὁ,** *advanced scout* (? for προσπεκουλάτωρ), Jo.Mal.*chron.*13 p.330(M.97.492C).

πρόσκρουσις, ἡ, 1. *offence* προσέκρουσας τῷ θεῷ, καὶ ἐπιλανθάνῃ; δευτέρα αὕτη π. Chrys.*hom.22.3 in 2Cor.*(10.592D); **2.** *opposition* εἰ μὴ ἐν π. ὁ τοῦ Χριστοῦ πατήρ, ὡς ὁ Μαρκίων λέγει, πρὸς τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν γεγένηται Epiph.*haer.*42.16(p.185.19; M.41.816C).

προσκρουσμός, ὁ, *offence*, Ast.Am.*hom.*5(M.40.228B); Chrys.*hom.17.3 in 1Tim.*(11.651A).

***προσκρουστικῶς,** *offensively*, Or.*Jo.*20.16(14; p.347.26; M.14.608D).

προσκρού-ω, 1. *collide*, ref. theory of Leucippus ὅταν εἰς μέγα κενὸν...ἀθροισθῇ πολλὰ σώματα...~οντα ἀλλήλοις συμπλέκεσθαι τὰ ὁμοιοσχήμονα καὶ παραπλήσια τὰς μορφάς Hipp.*haer.*1.12(p.16.20; M.16.3037A); ~ομένων τῶν νεφελῶν...γίνεται ἡ ἀστραπή Or.*hom.8.4 in Jer.*(p.60.5; M.13.341C); **2.** *offend*, c. dat., *T.Gad* 5.5; Or.*hom.13.1 in Jer.*(p.102.6; M.13.400A); Chrys.*hom.62.5 in Jo.*(8.374C); τὰ...προσκρούσματα, ἃ καθ' ἑκάστην ~ομεν τὴν ἡμέραν id.*hom.19.7 in Mt.*(7.255C); id.*hom.86.4 in Jo.*(8.518D); ἁγίῳ ἀνδρὶ προσκεκρουκὼς Isid.Pel.*epp.*5.22(M.78.1340A); Thdt.*Rom.*8:34(3.95); **3.** *be offensive* ἐπεὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν θεόν...εἰκὸς αὐτοὺς ἐπιφέρειν πάλιν ~οντας τὸ ἕνα πατέρα ἔχομεν, τὸν θεόν Or.*Jo.*20.16(14; p.347.14; M.14.608C).

προσκτίζω, *create in addition* ἐγεννήθη ὁ υἱός...οὐχὶ προγενόμενος ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων, οὐχὶ προσκτισθεὶς ὕστερον Nil.*epp.*2.323(M.79.357C).

προσκυλινδ-έομαι, *roll before*; hence **1.** *fall prostrate before* ἐδεξιοῦντο αὐτὸν ~ούμενοι τοῖς τούτου ποσὶ βρώσεως μεταλαβεῖν *A.Jo.*6(p.154.30); *M.Ner.et Ach.*13(p.13.5); Nil.*epp.*2.140(M.79.260D); **2.** *wallow*, of a lunatic προσεκυλινδεῖτο τῇ γῇ Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1729A); **3.** *grovel before*, in contemptuous ref. to martyr-cults καίτοι οὐκ εἴρηται παρ' ὑμῖν οὐδαμοῦ τοῖς τάφοις ~εῖσθαι Juln.Imp.ap.Cyr.*Juln.*10(6².335C); ὑπὲρ τίνος ~εῖσθε τοῖς μνήμασι; id.*ib.*(339E).

προσκυν-έω, 1. *make obeisance* πεσόντες πάντες ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησαν τρίτον τῷ ἀποστόλῳ *A.Phil.*93(p.36.11); ὁ παῖς προσεκύνησεν τῷ Πέτρῳ *M.Ner.et Ach.*12(p.12.16); ‡Ath.*dial.Trin.*3.12(M.28.1220C); to emperor, *Chron.Pasch.*p.324(M.92.829B); in gen. ἰδὼν ἡμᾶς προσεκύνησε...ἐπὶ τὴν γῆν ἑαυτὸν ἐξαπλώσας ‡Pall.*h.mon.*8.48(p.46.19; M.34.1147A); Cyr.S.*v.Sab.*24(p.108.23); **2.** *make act of reverence, bow*, in liturgy ὁ διάκονος ~ήσας ἅπαξ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον ποτήριον *Lit.Chrys.*(p.395.38; M.63.921); *ib.*(p.396.33; 921); **3.** *greet, salute* ~ηθῆναι αὐτὴν παρά τινος οὐ συγχωρεῖ *M.Ner.et Ach.*7(p.5.27); δυνησόμεθα εἰρηνικοῖς γράμμασιν ἑαυτοὺς ~εῖν CIllyr.*ep.*ap.Thdt.*h.e.*4.9.8(3.962); **4.** *entreat, beg*, Isid.Pel.*epp.*1.490(M.78.449A); **5.** *hold in honour, respect* μεταλαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ...τὰ περὶ τοῦ Δημητρίου, ~ήσας ἐκέλευσε μεγάλην ποιεῖσθαι τῶν βιβλίων ἐπιμέλειαν Aristeas ap.Eus.*p.e.*8.5(355A; M.21.597A); ἐάν σοι εἴπω, θέλων ἔπαθεν [sc. Χριστός], ἵνα μοι εἴπῃς, ἄπελθε, ~ησον τοὺς Ἰουδαίους, ἐπειδὴ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐποίησαν Jo.D.*disp.*2(M.96.1340D); **6.** *venerate, revere, adore, worship*; **a.** ref. pagan and idolatrous worshippers, Just.*dial.*20.4(M.6.520B); ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, ἃ γέγραπται τοῖς ἔθνεσι συγκεχωρηκέναι τὸν θεὸν ὡς θεοὺς ~εῖν *ib.*55.1(596A); θύεις πρόβατον, τὸ δ' αὐτὸ καὶ ~εῖς Tat.*orat.*10(p.11.14; M.6.828B); τὰς ἀντιδόσεις ~οῦντες καὶ τὰς συμφοράς. ἐντεῦθεν τὰς Ἐρινύας καὶ τὰς Εὐμενίδας...ἀναπεπλάκασιν Clem.*prot.*2(p.19.20; M.8.96A); κατὰ χρόνους ὕστερον ἀνέπλαττον θεούς, οἷς ~οῖεν *ib.*3(p.33.26; 129B); θεοὺς δὲ δὴ τοὺς ὁρατοὺς καὶ τὸν σύγκλυδα τῶν γενητῶν τούτων ὄχλον ὁ ~ῶν...αὐτῶν ἐκείνων τῶν δαιμόνων ἀθλιώτερος μακρῷ *ib.*10(p.71.3; 212A); ref. cults of hero-tombs ἐπιόντι μοι τοὺς ~ουμένους ὑμῖν τάφους, ἐμοὶ μὲν οὐδ' ὁ πᾶς ἂν ἀρκέσαι χρόνος *ib.*3(p.35.4; 133A); of image-cults ἡ τέχνη...προσάγουσα...ἐπὶ τὸ...~εῖν τά τε ἀγάλματα καὶ τὰς γραφὰς *ib.*4(p.45.14; 156C); ref. cults of divine rulers νῦν μὲν τὸν Μακεδόνα τὸν...Ἀμύντου Φίλιππον ἐν Κυνοσάργει νομοθετοῦντες ~εῖν *ib.*(p.42.22; 149B); ref. worship of deified men τὰ ~ούμενα παρὰ τοῖς ἔθνεσι τὰ μὲν ~εῖται ὡς θεοί, τὰ δὲ ὡς ἥρωες...Ἡρακλέα ~οῦσιν οὐχ ὡς γεγεννημένον θεόν, ἀλλ' ὡς ἐξ ἀνθρώπου εἰς θεὸν μεταβληθέντα... ὅταν δὲ ~ῶσι τοὺς πατέρας τούτων ὀνομαζομένους παρ' αὐτοῖς θεούς, ~οῦσιν οὐχ ὡς μεταβαλόντας ἐξ ἀνθρώπων εἰς θεούς, ἀλλ' ὡς...θεοὺς ἀρχῆθεν ὄντας Or.*hom.5.3 in Jer.*(p.33.19ff.; M.13.300C); ἐάν τις ἐν τῇ γῇ τοῦ θεοῦ, τῇ ἐκκλησίᾳ, τυγχάνων ~ήσῃ θεοῖς ἀλλοτρίοις θεοποιῶν τὰ μὴ θεοποιεῖσθαι ἄξια, ἐκβληθήσεται εἰς γῆν ἀλλοτρίαν καὶ ~είτω τοὺς θεούς, οὓς ἔνδον προσεκύνησεν γενόμενος *ib.*7.3(p.53.34; 333A); οὔτε ὡς Αἰθίοπες...Δία καὶ Διόνυσον...μόνους ~ήσομεν...οὔθ'

ὡς οἱ Ἀράβιοι τὴν Οὐρανίαν καὶ τὸν Διόνυσον...ὡς θήλειαν γὰρ Ἀράβιοι τὴν Οὐρανίαν ~οῦσι, καὶ ὡς ἄρρενα τὸν Διόνυσον...εἰ δὲ καὶ Ναυκρατίταις ἄλλα μὲν ἔδοξε σέβειν τοῖς πρεσβυτέροις, τὸν Σάραπιν δὲ τοῖς χθὲς καὶ πρώην ἀρξαμένοις, τὸν οὐ πώποτε γενόμενον θεόν, ~εῖν· οὐ παρὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς νέον τὸν οὐ πρότερον ὄντα θεὸν...φήσομεν εἶναι id.*Cels.* 5.37(p.41.9; M.11.1237C); ref. Dt.4:19, cf.Just.*dial.*55.1 cit. supra ἀλλ' εἰκὸς ὅτι θελήσει ἡμᾶς κατασοφίσασθαι δι' ὧν ἂν δύνηται ὁ ἐχθρὸς πρὸς τὸ ~ῆσαι τῷ ἡλίῳ...κτλ. ἀλλ' ἡμεῖς ἐροῦμεν ὅτι ὁ τοῦ θεοῦ λόγος ταῦτα οὐ προσέταξεν. ... καὶ οὐδ' αὐτός γ' ἂν θέλοι ὁ ἥλιος ~εῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀπὸ τῆς τοῦ θεοῦ μερίδος, εἰκὸς δὲ ὅτι οὐδὲ ὑπὸ ἄλλου τινός· ἀλλὰ...ὡσπερεὶ φήσει τῷ ~εῖν αὐτὸν ἐθέλοντι· τί...με ~εῖς; κύριον γὰρ τὸν θεόν σου ~ήσεις. ... τί βούλει ~εῖν τὸν ~οῦντα; κἀγὼ γὰρ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ ~ῶ καὶ λατρεύω id.*mart.*7(p.8.25; M.11.573A); παραβάτης ἐκ Χριστιανῶν καὶ εἴδωλα ἀναισχύντως ~ῶν Ath.*ep.encycl.*5 (p.174.23; M.25.233B); Bas.*ep.*243.2(3.373D; M.32.905A); ref. pagan image-worship compared with avarice ὥσπερ τὸ ξόανον περιέπει ὁ Ἕλλην· οὕτω σὺ τὸ χρυσίον θύραις πιστεύεις καὶ μοχλοῖς, ἀντὶ ναοῦ τὸ κιβώτιον κατασκευάζων...ἀλλ' οὐ ~ῶ τὸ χρυσίον, φησίν· οὐδὲ ἐκεῖνος τὸ εἴδωλον, φησί, ~εῖ ἀλλὰ τὸν ἐνοικοῦντα δαίμονα. οὕτω καὶ σύ, κἂν μὴ τὸ χρυσίον ~ῇς, ἀλλὰ τὸν ἀπὸ τῆς ὄψεως τοῦ χρυσίου καὶ τῆς ἐπιθυμίας ἐπιπηδῶντά σου τῇ ψυχῇ δαίμονα Chrys.*hom.65.3 in Jo.*(8. 392E); **b.** ref. veneration of idols and all created things, forbidden to Christians τῷ δὲ καὶ μὴ δεῖν χειρῶν ἀνθρωπίνων ἔργοις ~εῖν Μενάνδρῳ τῷ κωμικῷ καὶ τοῖς ταῦτα φήσασι ταὐτὰ φράζομεν Just.*1apol.*20.5(M. 6.357D); οὐ διακρίνοντες...τὸ ἀγένητον καὶ τὸ γενητόν, τὸ ὂν καὶ τὸ οὐκ ὄν, τὸ νοητὸν καὶ τὸ αἰσθητόν...~ήσομεν τὰ ἀγάλματα; Athenag.*leg.* 15.1(M.6.920A); Or.*mart.*7(p.9.1; M.11.573A); hence Arian doctrine of Son condemned κτίσμα γὰρ κτίσματι οὐ ~εῖ. ... οὐκ ἂν δὲ οὐδὲ αὐτὸς προσεκυνήθη...εἰ ὅλως τῶν κτισμάτων ἦν Ath.*Ar.*2.23,24(M.26. 196A,197A); ref. attempted distinction between π. and λατρεύω based on Ex.20:4 εἴπερ δὲ ὁ φάσκων· οὐ ποιήσεις σεαυτῷ...καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς διαφερόντων πρὸς ἄλληλα τοῦ 'οὐ ~ήσεις αὐτοῖς' καὶ τοῦ 'οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς', ταῦτα λέγει, μή ποτε ὁ μὲν διακείμενος πρὸς τὰ εἴδωλα λατρεύῃ αὐτοῖς· ὁ δὲ μὴ διακείμενος ἀλλὰ διὰ δειλίαν... καθυποκρινόμενος αὐτὰ ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν ὁμοίως τοῖς πολλοῖς εὐσεβεῖν οὐ λατρεύει μὲν ~εῖ δὲ τοῖς εἰδώλοις. καὶ εἴποιμ' ἂν ὅτι οἱ...ἐξομνύμενοι τὸν Χριστιανισμὸν...οὐ λατρεύουσι μὲν ~οῦσι δὲ τοῖς εἰδώλοις, λαμβάνοντες τὸ ὄνομα κυρίου...τό, θεός, ἐπὶ ματαίῳ...ὕλῃ· προσεκύνουν δὲ οὕτως καὶ οὐκ ἐλάτρευον εἰδώλοις ὁ βεβηλωθεὶς λαὸς εἰς τὰς θυγατέρας Μωάβ. ... τάχα δὲ οὕτως...προσεκύνησαν οὐ λατρεύσαντες τῷ μόσχῳ, ὃν γινόμενον ἐθεάσαντο Or.*mart.*6(p.7.15; M.11.569B); distinction recognized and equated with that between outward and inward reverence ἐπειδὴ συμβαίνει τινὰς ~ῆσαι μὲν διὰ φόβον ἀνθρώπινον, οὐ μὴν καὶ λατρεῦσαι κατὰ ψυχήν, ἐδίδαξεν ὡς ἑκάτερον ἀσεβές Thdt.*qu.38 in Ex.*20:3(1.149); for this distinction in Christian controversy v. infra and s. εἰκών; **c.** of emperor, refused by Christians μᾶλλον τιμήσω τὸν βασιλέα, οὐ ~ῶν αὐτῷ, ἀλλ' εὐχόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ. θεῷ...~ῶ, εἰδὼς ὅτι ὁ βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ γέγονεν. ἐρεῖς οὖν μοι· διὰ τί οὐ ~εῖς τὸν βασιλέα; ὅτι οὐκ εἰς τὸ ~εῖσθαι γέγονεν, ἀλλὰ εἰς τὸ τιμᾶσθαι τῇ νομίμῳ τιμῇ· θεὸς γὰρ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἄνθρωπος, ὑπὸ θεοῦ τεταγμένος, οὐκ εἰς τὸ ~εῖσθαι, ἀλλὰ εἰς τὸ δικαίως κρίνειν Thphl.Ant. *Autol.*1.11(M.6.1041A); ref. God's dealings with Nebuchadnezzar τοὺς τὴν παρὰ πάντων ἀπαιτοῦντας προσκύνησιν τοὺς ἁγίους αὐτοῦ θεράποντας ~εῖν ἀναγκάζει Thdt.*Dan.*2:45(2.1100); of emperor's image under Christian empire εἰκὼν βασιλέως πληροῖ χώραν βασιλέως· καὶ ~οῦσιν ἄρχοντες...καὶ δῆμοι ~οῦσιν, οὐ πρὸς τὴν σανίδα βλέποντες, ἀλλὰ πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ βασιλέως †Sever.*cruc.*(p.898. 43); Constantine's statue ἐπεγείρεσθαι [sc. subsequent emperors] τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα καὶ ~εῖν τὴν στήλην τοῦ αὐτοῦ βασιλέως...καὶ αὐτῆς τῆς τύχης τῆς πόλεως *Chron.Pasch.*p.285(M.92.712B); in comparison of emperor's robe with Christ's flesh ὁ βασιλεὺς καὶ γυμνὸς ~εῖται καὶ ἐνδεδυμένος, καὶ ἡ ἁλουργίς, ὡς μὲν ψιλὴ ἁλουργίς, πατεῖται ...βασιλικὸν δὲ γενομένη ἔνδυμα, τιμᾶται Jo.D.*f.o.*4.3(M.94.1105A); id.*imag.*3.38(M.94.1356B); Taras.*ep.*1(M.98.1433D); **d.** of God; alone worshipped by Christians, Athenag.*leg.*16.2(M.6.921A); Thphl.Ant. *Autol.*1.11(M.6.1041A); Or.*Cels.*3.77(p.268.27; M.11.1021A); τὸ ἐναντίον ποιῆσαι, ὡς ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ...ἐκεῖνοι μὲν γὰρ [τὰ ἀλλότρια] ἐν τῇ γῇ τῇ ἁγίᾳ ἀλλοτρίοις προσεκύνησαν· ἡμεῖς δὲ ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ τὸν ἀλλότριον τῆς γῆς ~οῦμεν θεόν, ἀλλότριον τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων...ἦλθεν ἐπὶ ταύτην φορέσας σῶμα...ἵνα...δυνηθῶ ~ῆσαι τὸν θεὸν ἐνθάδε καὶ μετὰ τοῦτο ~ήσω ἐν τῇ γῇ τῇ ἁγίᾳ id.*hom.7.3 in Jer.* (p.54.14; M.13.333C); ref. Arian doctrine of Son οὐκοῦν θεοῦ ἐστι μόνου τὸ ~εῖσθαι Ath.*Ar.*2.23(M.26.196B); ref. Gen.18:1–2 τίνι προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, ἢ τοῖς ἀνδράσιν; εἶπον ὅτι δύο ἄγγελοι ἦσαν μετὰ τοῦ θεοῦ, καὶ προσεκύνει δηλονότι τῷ θεῷ ‡Ath.*dial.Trin.*3.9(M. 28.1216C); of Trin., Gr.Naz.*or.*37.24(M.36.308C); Gr.Nyss.*Apoll.*44 (M.45.1228C); by angels ἤγγισεν δὲ ἡ ὥρα τῶν ἀγγέλων τῶν φυλασσόντων τὴν μητέρα ὑμῶν τοῦ ἀναβῆναι καὶ ~ῆσαι τὸν κύριον *Apoc. Mos.*7(p.4); **e.** of divine attributes, etc. τὴν χεῖρα τοῦ θεοῦ...~εῖν *A.Jo.*7(p.155.13); ~εῖν αὐτοῦ τὴν φιλανθρωπίαν Bas.*ep.*5.2(3.78B; M. 32.240C); **f.** of Christ, contrasted with martyrs τοῦτον μὲν γὰρ υἱὸν ὄντα τοῦ θεοῦ ~οῦμεν, τοὺς δὲ μάρτυρας ὡς...μιμητὰς τοῦ κυρίου ἀγαπῶμεν *M.Polyc.*17.3; in gen. ὁδός ἐστιν ὁ κύριος...στενὴ ἐπὶ γῆς ὑπερορωμένη, πλατεῖα ἐν οὐρανοῖς ~ουμένη Clem.*prot.*10(p.72.20; M. 8.213C); ὁ κύριος, ὄψει καταφρονούμενος, ἔργῳ ~ούμενος *ib.*(p.78.12; 228A); of Sophia acc. Valentinians ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν ἡ Σοφία ὅμοιον τῷ καταλιπόντι αὐτὴν φωτὶ ἐγνώρισεν καὶ προσέδραμεν καὶ...προσεκύνησεν id.*exc.Thdot.*44(p.120.21; M.9.680C); οὐ...~ήσομεν τοὺς ~οῦντας ὡς οὐδὲ Μωϋσέα καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν ἐκ θεοῦ προφητεύσαντας...ἀλλὰ...τὸν διάκονον αὐτῶν λόγον τοῦ θεοῦ ~ήσομεν Or.*Cels.*5.12(p.13.27; M.11. 1200B); hence, as ambassadors of Sparta refused to prostrate themselves before Persian king (Herodotus 7.136), Christ's ambassadors will worship no other power, *ib.*8.6(p.225.17; 1528B); ref. Magi οἷα θεῷ προσκυνῆσαι τῷ τεχθέντι Eus.*h.e.*1.8.1(M.20.100B); τοῦ σταυροῦ γενομένου, πᾶσα μὲν εἰδωλολατρεία καθῃρέθη...καὶ μόνος ὁ Χριστὸς ~εῖται Ath.*gent.*1(M.25.5A); Trin. ~εῖται παρ' αὐτῶν [sc. ἀγγέλων], οὐχ ὡς τῇ δόξῃ μείζων, ἀλλ' ὡς ἄλλος παρὰ πάντα τὰ κτίσματα καὶ παρ' ἐκείνους ὢν...οὐκ ἂν δὲ οὐδὲ αὐτὸς προσεκυνήθη, οὐδὲ ταῦτ' ἐλέγετο περὶ αὐτοῦ, εἰ ὅλως τῶν κτισμάτων ἦν. νῦν δέ, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι κτίσμα, ἀλλ' ἴδιον τῆς οὐσίας τοῦ ~ουμένου θεοῦ γέννημα...διὰ τοῦτο ~εῖται id.*Ar.*2.23,24(M.26.196A,197A); ref. Jo.11:47 ἄνθρωπον αὐτὸν ἔτι καλοῦσιν, οἱ τοσαύτην λαβόντες ἀπόδειξιν τῆς αὐτοῦ θεότητος. τί ποιοῦμεν; πιστεῦσαι ἔδει καὶ...~ῆσαι, καὶ μηκέτι νομίζειν ἄνθρωπον Chrys.*hom.64.3 in Jo.*(8.386D); ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς...ἐν γὰρ τῷ οὐρανῷ δεδόξαστο, ἔν τε τῇ φύσει τὴν δόξαν ἔχων, καὶ παρὰ τῶν ἀγγέλων ~ούμενος *ib.80.2*(475A); ref. mocking of Christ μετὰ χλεύης αὐτῷ προσεκύνουν *ib.83.5*(496D); Christol. οὐ ~οῦμεν ἡμεῖς τὸν κύριον μετὰ τῆς σαρκός· ἀλλὰ διαιροῦμεν τὸ σῶμα, καὶ μόνῳ τούτῳ λατρεύομεν; Ath.*ep.Adelph.*5(M.26.1077D); Apoll.*ep.Jov.*(p.251.2; M.28.28A) cit. s. προσκύνησις; ~εῖν ὁμολογεῖ Χριστὸς κατὰ τὴν σάρκα τὸν πατέρα...καὶ οὐ χωρίζεται ἡ θεότης. ~εῖται κατὰ τὴν θεότητα καὶ οὐ μερίζεται τὸ σῶμα τῇ τῆς θεότητος προσκυνήσει. οὔτε ἀφιστῶμεν τὸ σῶμα, ὅτε ~οῦμεν Apoll.*ep.Dion.*12(p.261.10; M.*PL.*8.935Af.); ἡ σὰρξ τοῦ κυρίου ~εῖται, καθὸ ἕν ἐστι πρόσωπον καὶ ἓν ζῷον μετ' αὐτοῦ id.*fr.*85(p.225.19)ap.Gr.Nyss.*Apoll.* 44(M.45.1228C); Nest.*fr.*C9(p.262.4)ap.Cyr.*apol.orient.*3(p.39.10; 6[1].165C) cit. s. προσκύνησις; ἕνα ~οῦμεν υἱὸν καὶ κύριον...Χριστόν Cyr.*ep.*17(p.35.27; 5[2].70C); id.*Arcad.*6(p.64.1; 5[2].45C); id.*Nest.*2.13 (p.52.12; 6[1].59E); τὴν ζύμην τοῦ ἀνθρωπίνου φυράματος καθαρίσας, καὶ ὥσπερ ἐξοπτήσας τῷ οἰκείῳ πυρὶ τῆς θεότητος, καὶ εἰς ἓν σὺν αὐτῇ γεγονὼς πρόσωπον καὶ μίαν ~ουμένην ὑπόστασιν Isid.Pel.ap.*cat.Jo.* 6:35(p.250.11); τὴν μὲν διαφορὰν τῶν φύσεων γνωρίζομεν, φύσεις δὲ οὐ ~οῦμεν, ἀλλὰ τὸ ἐν αὐτοῦ πρόσωπον ἤτοι τὴν μίαν ὑπόστασιν, μιᾷ προσκυνήσει ~οῦμεν Pamph.H.*panopl.*10.1(p.636); ἡ σάρξ, κατὰ μὲν τὴν ἑαυτῆς φύσιν, οὐκ ἔστι προσκυνητή, ~εῖται δὲ ἐν τῷ σεσαρκωμένῳ θεῷ λόγῳ...καὶ οὔ φαμεν, ὅτι σάρκα ~οῦμεν ψιλήν, ἀλλὰ σάρκα θεοῦ, ἤτοι σεσαρκωμένον θεόν Jo.D.*f.o.*4.3(M.94.1105B); in doxology, ‡Ath. *imag.Beryt.*7(M.28.805B); **g.** of H. Ghost πνεῦμα δὲ τὸ προφητικὸν σεβόμεθα καὶ ~οῦμεν Just.*1apol.*6.2(M.6.337A); Trin. τίς προσεκύνησε τῷ πνεύματι, φησίν;...ποῦ τὸ χρῆναι ~εῖν...γέγραπται;...τὸ πνεῦμά ἐστιν, ἐν ᾧ ~οῦμεν καὶ δι' οὗ προσευχόμεθα...τὸ οὖν ~εῖν τῷ πνεύματι ...οὐδὲν ἄλλο εἶναί μοι φαίνεται, ἢ αὐτὸ ἑαυτῷ...προσάγειν καὶ τὴν προσκύνησιν Gr.Naz.*or.*31.12(p.159.8ff.; M.36.145B); ~ῶ πατέρα, ~ῶ τὸν υἱόν, ~ῶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον *ib.*37.24(308C); Gr.Nyss.*Maced.*24 (M.45.1332B); **h.** of angels; not to be worshipped, Ath.*Ar.*2.23(M.26. 196B); ‡Ath.*dial.Trin.*3.9(M.28.1216C); Oecum.*Apoc.*19:10(p.205); **i.** of BMV, Leont.H.*Nest.*4.37(M.86.1712B); Leont.N.*serm.*3(M.93. 1608C); Jo.D.*imag.*3.33(M.94.1352A); *ib.*3.34(1353C); *ib.*3.41(1357A); **j.** of martyrs and saints; **i.** ἀγάπη for martyrs contrasted with προσκύνησις of Christ, *M.Polyc.*17.3; reverence for martyrs contrasted with pagan cults οὐ γὰρ ~ῶ μάρτυρας, οὐδὲ νομίζω θεούς· σὺ δὲ...ἀνθρώπους...οὐ θεοὺς ~ῶν ἀποδέδειξαι Ast.Am.*hom.*10(M.40. 324C); ἡμεῖς μάρτυρας οὐ ~οῦμεν, ἀλλὰ τιμῶμεν ὡς γνησίους προσκυνητὰς θεοῦ *ib.*(321D); **ii.** veneration of martyrs, by Montanists Ἀλέξανδρον, τὸν λέγοντα ἑαυτὸν μάρτυρα,...ᾧ ~οῦσιν καὶ αὐτῷ πολλοί Apollon.ap.Eus.*h.e.*5.18.6(M.20.477B); of saints by orthodox, Jo.D. *imag.*3.33(M.94.1352A); Thdr.Stud.*ep.imag.*(M.99.504B); **iii.** saints' relics ὅσιε Ἐπιφάνιε, ποίησον ἀναβλέψαι, ὅπως καὶ ἡμεῖς ~ήσωμεν τὸ τίμιόν σου λείψανον. καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν, καὶ εἰσελθόντες ἐν τῇ πόλει προσεκύνησαν τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ὁσίου πατρός †Polyb.*v. Epiph.*66(M.41.112B); **k.** other relics, autograph of Fourth Gospel ὅπερ μέχρι νῦν πεφύλακται...ἐν τῇ Ἐφεσίων...ἐκκλησίᾳ καὶ ὑπὸ τῶν

πιστῶν ἐκεῖσε ∼εῖται *Chron.Pasch.*p.219(M.92.533B); various, cf. Jo.D.*imag.*1.16(M.94.1245B); holy places ἔνθα ἐπέβη, ἤ κεκάθικεν ἤ ἐπέφανεν...∼οῦμεν ὡς τόπον θεοῦ Leont.N.*serm.*3(M.93.1600B); Jo.D. *imag.*3.34(M.94.1353A); holy sepulchre, Ath.*exp.Ps.*108:29(M.27. 461A); Cross, Juln.Imp.ap.Cyr.*Juln.*6(6^2.194C) cit. s. σταυρός; Ast. Am.*hom.*11(M.40.537B); Dor.*doct.*4.9(M.88.1669A); Taras.*ep.*1(M.98. 1433C); τὸν δὲ σταυρὸν...ὅτι διὰ τὸν σταυρωθέντα ἐν αὐτῷ Χριστὸν ∼οῦμεν οἱ πιστοὶ...τὸν...σταυροῦ τύπον ἐκ δύο ξύλων συνάπτοντες ∼οῦμεν. ἡνίκα δέ τις ἡμῖν τῶν ἀπίστων ἐγκαλέσειεν, ὡς ξύλον ∼οῦντας δυνάμεθα τὰ δύο ξύλα χωρίσαντες, καὶ τὸν τύπον...διαλύσαντες, ὡς ἀργὰ ταῦτα ἡγεῖσθαι ξύλα...καὶ τὸν ἄπιστον πεῖσαι, ὅτι οὐ τὸ ξύλον σεβόμεθα, ἀλλὰ τὸν τοῦ σταυροῦ τύπον ‡Ath.*qu.Ant.*39,41(M.28.621D, 624B); ∼οῦμεν...καὶ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ...ὡς Χριστοῦ σύμβολον Jo.D.*f.o.*4.11(M.94.1132B); sacred books, id.*imag.*3.35(M.94. 1353C); **l.** of images (v. προσκύνησις); **i.** by Carpocratians, Epiph. *haer.*27.6(p.311.6; M.41.376A); **ii.** by orthodox, †Bas.*ep.*360(3.463A; M.32.1100C); *A.Thadd.*4(p.275.1); Jo.Mosch.*prat.*45(M.87.2900B); **iii.** forbidden by inconoclasts, CCP(754)*decr.*ap.CNic.(787)*act.*6 (H.4.417B); Steph.Diac.*v.Steph.*(M.100.1084C); **iv.** defended, *Dial. Christ.et Jud.*(p.74.16); Sym.Styl.J.*imag.*(M.86.3220A); Leont.N. *serm.*3(M.93.1597C,1600A); ‡Ath.*qu.Ant.*39(M.28.621B); Jo.D.*imag.* 1.21(M.94.1252C,D); ‡Jo.D.*Const.*9(M.95.325A); εἴ τις ∼ῶν τὴν εἰκόνα Χριστοῦ, ἐν αὐτῇ φυσικῶς τὴν θεότητα ∼εῖσθαι λέγοι, ἀλλὰ μὴ καθ' ὅσον ἐστὶ σκιὰ τῆς ἑνωθείσης αὐτῇ σαρκός...αἱρετικός ἐστιν Thdr. Stud.*antirr.*1.20(M.99.349D); id.*ep.imag.*(M.99.504C); **v.** with distinction of π. and λατρεύω (q.v.): πόσα τὰ ∼ούμενα εὑρίσκομεν ἐν τῇ γραφῇ. ... πρῶτον μέν, ἐφ' οἷς ἀναπέπαυται ὁ θεός...ὡς τῇ ἁγίᾳ θεοτόκῳ καὶ πᾶσι τοῖς ἁγίοις...δεύτερος τρόπος, καθ' ὃν ∼οῦμεν κτίσματα, δι' ὧν καὶ ἐν οἷς ἐνήργησεν ὁ θεὸς τὴν σωτηρίαν ἡμῶν...τρίτος τρόπος, καθ' ὃν ∼οῦμεν τὰ τῷ θεῷ ἀνακείμενα, τὰ ἱερὰ...εὐαγγέλια καὶ τὰς λοιπὰς βίβλους...τέταρτος τρόπος, καθ' ὃν ∼οῦνται αἱ εἰκόνες αἱ ὀφθεῖσαι τοῖς προφήταις...καὶ αἱ τῶν ἐσομένων εἰκόνες, ὡς ἡ ῥάβδος Ἀαρών...πέμπτος τρόπος, καθ' ὃν ∼οῦμεν ἀλλήλοις, ὡς μοῖραν θεοῦ ἔχουσι...ἕκτος τρόπος, τῶν ἐν ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὄντων...ἕβδομος τρόπος, καθ' ὃν τοῖς δεσπόταις οἱ δοῦλοι, καὶ τοῖς εὐεργέταις...ἀλλ' οὐδενὶ δεῖ ∼εῖν ὡς θεῷ, εἰ μὴ μόνῳ τῷ φύσει θεῷ Jo.D.*imag.*3.33–40 (M.94.1352A–1356C); ∼ήσωμεν καὶ λατρεύσωμεν μόνῳ τῷ κτίστῃ...ὡς φύσει προσκυνητῷ θεῷ. ∼ήσωμεν καὶ τῇ ἁγίᾳ θεοτόκῳ, οὐχ ὡς θεῷ, ἀλλ' ὡς μητρὶ θεοῦ κατὰ σάρκα· ἔτι ∼ήσωμεν καὶ τοῖς ἁγίοις ὡς ἐκλεκτοῖς φίλοις θεοῦ...εἰ γὰρ βασιλεῦσι...καὶ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ χειροτονουμένοις ἄρχουσι...∼οῦσιν οἱ ἄνθρωποι...πόσῳ μᾶλλον ἐχρῆν ∼εῖν τῷ βασιλεῖ τῶν βασιλευόντων...καὶ τοῖς αὐτοῦ δούλοις καὶ φίλοις; *ib.*3.41 (1357A); εἰκόνας τοῦ...Χριστοῦ...τῆς τε...θεοτόκου, ἁγίων τε ἀγγέλων ...καὶ πάντων τῶν ἁγίων...ἡ...ἐκκλησία παρέλαβε...∼εῖν, ἤτοι ἀσπάζεσθαι· ταυτὸν γὰρ ἀμφότερα· κυνεῖν γὰρ τῇ Ἑλλαδικῇ ἀρχαίᾳ διαλέκτῳ τὸ ἀσπάζεσθαι καὶ τὸ φιλεῖν σημαίνει· καὶ τὸ τῆς πρὸς προθέσεως ἐπίτασίν τινα δηλοῖ τοῦ πόθου, ὥσπερ φέρω καὶ προσφέρω ...κυνῶ καὶ ∼ῶ...ὃ γάρ τις φιλεῖ, καὶ ∼εῖ· καὶ ὃ ∼εῖ, πάντως καὶ φίλει Taras.*ep.*1(M.98.1432D); Thdr.Stud.*epp.*2.85(M.99.1329A); **m.** of eucharistic elements μένει γὰρ ἐπὶ τῆς προτέρας οὐσίας... νοεῖται δ' ἅπερ ἐγένετο, καὶ πιστεύεται, καὶ ∼εῖται, ὡς ἐκεῖνα ὄντα ἅπερ πιστεύεται Thdt.*eran.*2(4.126); **n.** of Inc. ἐπιφανείας...ἦν...ἡμεῖς ...∼οῦμεν Ath.*inc.*1.1(M.25.97A).

προσκύνημα, τό, 1. *salutation* ἡμῖν λέγοντος τοῦ λόγου· ἐάν τις διὰ τοῦτο ἐκ δευτέρου καταφιλήσῃ, ὅτι ἤρεσεν αὐτῷ...οὕτως οὖν ἀκριβώσασθαι τὸ φίλημα μᾶλλον δὲ τὸ π. δεῖ Athenag.*leg.*32.3(M.6.964C); **2.** *reverence, act of adoration,* liturg. π. τρία ἔμπροσθεν τῆς προθέσεως ποιήσαντες *Lit.Chrys.*(p.356.15; M.63.904); Trin. οὐ χρεία τρισὶ π. τὰς τρεῖς θείας ὑποστάσεις προσκυνεῖν, ἀλλὰ μιᾷ προσκυνήσει ἡ ὁλότης τοῦ προσκυνητοῦ θεοῦ φύσει προσκεκύνηται Leont.H.*Nest.*1.44(M.86. 1504B); before images ποιοῦσιν...π. τρία ἔμπροσθεν τοῦ εἰκόνος τοῦ σωτῆρος καὶ τῆς...θεοτόκου *Lit.Chrys.*(p.353.7; M.901); **3.** *object of adoration* γέγονεν ἡμῖν...τὰ ποιήματα εἰς π. ‡Ath.*diab.*1(p.5.9).

***προσκυνήσιμος,** *involving adoration* σήμερον...π. ἡμέρα τοῦ τιμίου σταυροῦ καθέστηκε ‡Chrys.*ador.*1.1(3.819B).

προσκύνησις, ἡ, 1. *obeisance, act of reverence,* in prayers τὰς ἀπὸ τοῦ πάσχα ἡμέρας ἕως τῶν Ἁγίων Πάντων μὴ γονυκλιτεῖν ἐν ταῖς εὐχαῖς, ἀλλὰ μόνον προσκυνήσεις ποιεῖν κατὰ πάντα (ref. penitents) †Jo.Jej.*poenit.*(M.88.1916D); as act of penitence προσκυνήσεις ποιείτωσαν χωρὶς μετανοιῶν *ib.*(1904C); **2.** *salutation, greeting,* (tr. Lat. *salutatio*) *Cod.Afr.*138; **3.** *adoration, veneration, worship*; **a.** pagan τῆς τῶν πολυωνύμων θεῶν λατρείας καὶ π. Arist.*apol.*2.1; εἰ δύνανται... ἄξιοι εἶναι σεβασμῶν καὶ π. σπαραττόμενοι ὑπὸ Τιτάνων Or.*Cels.*3.23 (p.219.25; M.11.945D); τὰ...ἤτοι ὡς μὴ ὄντα ἢ ὡς ὄντα μὲν καὶ τιμῆς ἄξια οὐ μὴν καὶ π. καὶ σεβασμοῦ *ib.*1.11(p.63.18; 676B); **b.** Christian, defined τοῦτό ἐστιν ἡ π., ἡ μετὰ ἱκεσίας καὶ ταπεινότητος τῶν καταθυμίων τινὸς αἴτησις γινομένη Gr.Nyss.*Maced.*25(M.45.1333B); **c.** of God, Just.*dial.*86.6(M.6.681C); τῷ θεῷ πατρὶ πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ π. σὺν τῷ συνανάρχῳ αὐτοῦ υἱῷ καὶ λόγῳ ἅμα τῷ παναγίῳ...πνεύματι Ath.*decr.*32(p.28.25; M.25.476C); θεόν, ᾧ πᾶσα δόξα καὶ π., νῦν καὶ ἀεὶ Bas.*hex.*3.10(1.32E; M.29.77C); τὴν τῷ θεῷ χρεωστουμένην λατρείαν καὶ π. τῷ ἀντικειμένῳ προσῆγον...οἱ ἄνθρωποι Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.343.18; M.45.520B); ref. Jo.4:24 λέγει δὲ περὶ τῆς ἐκκλησίας, ὅτι ἡ ἀληθὴς π. καὶ θεῷ πρέπουσα αὕτη ἐστίν...καθὼς καὶ ὁ Παῦλός φησιν,...τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν Chrys.*hom.33.2 in Jo.*(8.191C); Χριστοῦ, μεθ' οὗ τῷ πατρὶ ἅμα τῷ ἁγίῳ πνεύματι δόξα, κράτος, τιμή, καὶ π. νῦν καὶ ἀεὶ Eus.Al.*serm.*3(M.86.332C); τὴν ὀφειλομένην π. τῷ θεῷ Cosm.Ind. *top.*3(M.88.148D); by soul of departed ψυχὴν...οἱ ἄγγελοι...ἔστησαν ...εἰς π. τοῦ θεοῦ καὶ πατρός *T.Abr.*A 20(p.103.28); ref. Jo.4:24 ἐπὰν δὲ ἐνστῇ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, τότε οὐχ ἡγητέον τὴν ἀληθινὴν π. καὶ τελείαν θεοσέβειαν τελεῖσθαι ἐν Ἱεροσολύμοις ἔτι, ὅταν τις γένηται μηδαμῶς ἐν σαρκὶ ἀλλ' ἐν πνεύματι, καὶ μηδαμῶς ἐν τύπῳ, ἀλλὰ πᾶς ἐν ἀληθείᾳ...δὶς δὲ τό, ἔρχεται ὥρα, γέγραπται...καὶ οἶμαί γε τὸ μὲν πρότερον δηλοῦν τὴν ἔξω σωμάτων π. ἐνστησομένην κατὰ τὴν τελειότητα· τὸ δὲ δεύτερον τὴν τῶν ἐν βίῳ τούτῳ...τελειουμένων Or.*Jo.*13.13–14(p.238.12; M.14.420B); τοῖς μὲν ἐξ ἀρετῆς κατορθώμασιν εὐαγγελικῶς διαλάμποντα, τῇ δὲ τῶν θείων δογμάτων ὀρθότητι τὴν ὄντως ἀληθῆ πληροῦντα π. Cyr.*Jo.*2.5(4.191C); οἱ γὰρ Ἰουδαῖοι, σωματικώτερον περὶ θεοῦ φρονοῦντες, τὴν π. ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα...ἐποιοῦντο...οἱ δὲ Χριστιανοὶ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ μονότροπον μίαν π. πνευματικήν, ὡς ἀπεριγράφου ὄντος τοῦ θεοῦ, ἐπὶ ἀνατολὰς ποιοῦνται Cosm.Ind.*top.*5 (209A); **d.** of Christ: by Magi, Chrys.*hom.8.3 in Mt.*(7.123C); refused by Jews τοῦ θεοῦ τοῦ καὶ αὐτὸν τοῦτον ποιήσαντος λατρευταὶ ὄντες, οὐ δεόμεθα τῆς ὁμολογίας αὐτοῦ, οὐδὲ τῆς π. Just.*dial.*64.1(M.6. 621C); Trin. δοξάσῃς πατέρα ἐν υἱῷ, καὶ υἱὸν ἐν πνεύματι ἁγίῳ...μὴ σχίζων τὴν π., ἀλλ' ἑνῶν τὴν θεότητα ‡Bas.*struct.hom.*1.2(1.325C; M. 30.13B); τὸ μὲν ἕν, τῇ οὐσίᾳ γινώσκοντες, καὶ τῷ ἀμερίστῳ τῆς π. Gr. Naz.*or.*42.16(M.36.477A); μία τριὰς καὶ μία θεότης καὶ μία π. Epiph. *haer.*76.27(p.376.12; M.42.572C); δέον οὖν τρισὶ μὲν ὁμοτίμοις π. τὰς τρεῖς ὑποστάσεις τὰς θείας προσκυνεῖν Leont.H.*Nest.*1.44(M.86. 1504C); μιᾷ π. λατρεύομεν μίαν τρισυπόστατον θεότητα ‡Meth.*palm.*5 (M.18.393A); Christol. εἶναι τέλειον αὐτὸν υἱὸν θεοῦ καὶ αὐτὸν υἱὸν ἀνθρώπου, ἓν πρόσωπον καὶ μίαν τὴν π. τοῦ λόγου καὶ τῆς σαρκὸς ἣν ἀνέλαβεν. καὶ ἀναθεματίζομεν τοὺς διαφόρους π. ποιοῦντας, μίαν θεϊκὴν καὶ μίαν ἀνθρωπίνην Apoll.*fid.sec.pt.*27(p.177.8; M.10.1116C); οὐ δύο φύσεις τὸν ἕνα υἱόν, μίαν προσκυνητὴν καὶ μίαν ἀπροσκύνητον, ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην καὶ προσκυνουμένην μετὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ μιᾷ π.· οὐδὲ δύο υἱούς...προσκυνούμενον...μὴ προσκυνούμενον id.*ep.Jov.*(p.251.3; M.28.28A); διὰ τί οὐ λογίζεσθε, ὅτι καὶ ποιηθὲν τὸ σῶμα τοῦ κυρίου οὐ κτιστὴν ἀποφέρεται τὴν π.; τοῦ γὰρ ἀκτίστου λόγου γέγονε σῶμα· οὐ γὰρ σῶμα γέγονε, τούτῳ προσάγετε καὶ τὴν π. ‡Ath.*Apoll.*1.6(M.26.1101C); διὰ τὸν κεκρυμμένον προσκυνῶ τὸν φαινόμενον...χωρίζω τὰς φύσεις, ἀλλ' ἑνῶ τὴν π. Nest.*fr.*C 9(p.262. 6)ap.Cyr.*apol.orient.*3(p.39.12; 6^1.165C); ἀρνεῖται γὰρ [sc. Nest.]...τὴν ἕνωσιν, καθ' ἣν οὐχ ὡς ἕτερος ἑτέρῳ συμπροσκυνεῖταί τις...ἀλλ' εἷς νοεῖται Χριστὸς Ἰησοῦς υἱὸς μονογενής, μιᾷ π. τιμώμενος μετὰ τῆς ἰδίας σαρκός Cyr.*ep.*17(p.37.8; 5^2.72A); εἴ τις τολμᾷ λέγειν τὸν ἀναληφθέντα ἄνθρωπον συμπροσκυνεῖσθαι δεῖν τῷ θεῷ λόγῳ...ὡς ἕτερον ἑτέρῳ...καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον μιᾷ π. τιμᾷ τὸν Ἐμμανουὴλ...ἀνάθεμα ἔστω *ib.anath.*8 (p.41.15; 5^2.76E); id.*expl.xii cap.*8(p.23.12; 6^1.154D); ἡμεῖς δὲ μιᾷ π. τιμᾶν εἰθίσμεθα τὸν Ἐμμανουήλ, οὐ διϊστάντες τοῦ λόγου τὸ ἑνωθὲν αὐτῷ καθ' ὑπόστασιν σῶμα id.*Nest.*2.10(p.47.29; 6^1.53A); *ib.*2.14(p.52.37; 60E); τὴν παρὰ πάσης τῆς κτίσεως δέχεται π. ὡς ἀχώριστον πρὸς τὴν θείαν φύσιν ἔχων τὴν συνάφειαν, ἀναφορᾷ θεοῦ καὶ ἐννοίᾳ πάσης αὐτῷ τῆς κτίσεως τὴν π. ἀπονεμούσης Thdr.Mops.*symb.*(p.98.27; M.66. 1017C); ὥσπερ...οὐ χρεία τρισὶ προσκυνήμασι τὰς τρεῖς θείας ὑποστάσεις προσκυνεῖν, ἀλλὰ μιᾷ π. ἡ ὁλότης τοῦ προσκυνητοῦ θεοῦ φύσει προσκεκύνηται, οὕτως ἐπὶ τῆς οἰκονομίας· εἰ ὡς ὑποστάσει τῇ τοῦ λόγου τοῦ σεσαρκωμένου προσάγοιμεν τὴν π., οὐ δέον τι λέγειν ἕτερον ἑτέρῳ συμπροσκυνεῖσθαι ἐν Χριστῷ, ἀλλὰ μιᾶς ὑποστάσεως προσκυνήσει τιμᾶσθαι τὸ τοῦ λόγου πρόσωπον ἓν Leont.H.*Nest.*1.44(M.86. 1504B); εἴ τις...τῶν παρ' αὐτοῦ εἰσαγομένων δύο προσώπων ἓν πρόσωπον λέγει κατ' ἀξίαν καὶ τιμὴν καὶ π. CCP(553)*anath.*5; exeg. Phil.2:10 ὅταν λέγῃ ὅτι 'αὐτῷ κάμψει πᾶν γόνυ ἐπουρανίων...' οὐ γόνατα καὶ ὀστᾶ περιτιθεὶς τοῖς ἀγγέλοις ταῦτα λέγει...ἀλλὰ τὴν ἐπιτεταμένην π. διὰ τοῦ παρ' ἡμῖν σχήματος αἰνίξασθαι βούλεται Chrys.*hom.32.3 in 1Cor.*(10.290B); Christ not to be venerated by means of images (ref. prohibition of images by Philoxenus) εἶναι δὲ μόνην αὐτῷ προσδεκτὴν...τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ π. Jo.Diacr. *fr.h.e.*ap.CNic.(787)*act.*5(H.4.305D); **e.** of H. Ghost, Ath.*decr.*32 (p.28.25; M.25.476C) cit. 3.c supra; ‡Bas.*struct.hom.*1.2(1.325C; M. 30.13B) cit. 3.d supra; τί ζυγομαχοῦσι πρὸς ἡμᾶς [sc. Macedonians]

περὶ λατρείας καὶ π.; τί κατειρωνεύονται διὰ τοῦ τῆς λατρείας ὀνόματος κατὰ τῆς θείας...φύσεως; Gr.Nyss.*Maced.*23(M.45.1329C); Eus.Al. *serm.*3(M.86.332C) cit. 3.c supra; **f.** of BMV, disallowed παρθένος καὶ τετιμημένη, ἀλλ' οὐκ εἰς π. ἡμῖν δοθεῖσα, ἀλλὰ προσκυνοῦσα τὸν ἐξ αὐτῆς γεγεννημένον Epiph.*haer.*79.4(p.479.18; M.42.745C); but v. προσκυνητός; **g.** of angels, contrasted with worship of God βουλομένου γὰρ τὸν θεῖον ἄγγελον προσκυνῆσαι τοῦ εὐαγγελιστοῦ, καὶ οὐχ ὡς θεὸν προσκυνῆσαι...ὅμως καὶ αὐτὴν τὴν ὡς ἀγγέλου π. φαίνεται παραιτούμενος, ἐπειδὴ ὅλως ἐστὶ π. Oecum.*Apoc.*19:10(p.205); **h.** of an inspired prophet, Thdt.*Dan.*2:45(2.1100); **i.** of Cross ἡμέρα...τὸν ...σταυρὸν προσκομίζουσα, καὶ τοῦτον προτιθεμένη εἰς π. ‡Chrys.*ador.* 1.1(3.819B); ἡ δὲ τοῦ θείου σταυροῦ καθαρωτάτη π. τὸν νοῦν ἡμῶν ἀπάγουσα τῆς τῶν αἰσχίστων ἔργων συγχύσεως Sophr.H.*or.*5(M.87.3312D); καὶ νῷ καὶ λόγῳ καὶ αἰσθήσει τὴν π. αὐτῷ ἀπονέμοντες τοὺς ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ σταυροῦ τύπους...κατασκευαζομένους ἐξαφανίζεσθαι... προστάττομεν CTrull.*can.*73; *Symb.Nic.*(787)(H.4.456B); προσάγειν τῷ θεῷ τὸ σέβας διὰ τῆς τοῦ σταυροῦ π. †Jo.D.*B.J.*33(M.96.1176D); **j.** of shrines, relics, holy places τοῖς βήμασι τοῖς σωτηρίοις τὴν πρέπουσαν ἀπεδίδου π. Eus.*v.C.*3.42(p.95.18; M.20.1101B); τῆς ἐκδημίας δὲ σκοπὸς ὑπῆρχε καὶ πρόφασις ἡ εἰς Μηνᾶν τὸν ἅγιον τὸν ἐν τῇ Μαρεώτῃ π. Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*51(M.87.3613C); Jo.D.*imag.*1.16 (M.94.1245C); πλῆθος...εἰς π. ... συνέρρεον τῶν μακαρίων σωμάτων †Jo.D.*B.J.*40(M.96.1240A); **k.** of images (v. προσκυνέω); veneration defended τὴν νοερὰν π. τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων ἀποκαταστῆσαι Steph.Diac.*v.Steph.*(M.100.1117B); with distinction between π. and λατρεία (q.v.): ἀφέντες τὰς π. τοῦ διαβόλου, ταύτας [sc. icons] προσεκύνησαν οὐ λατρευτικῶς, ἀλλὰ σχετικῶς †Gr.II Papa *ep.Leon.*1(H.4.5C); οἶδα διαφορὰν προσκυνήσεως. προσεκύνησε ποτὲ Ἀβραὰμ τοῖς υἱοῖς Ἐμμώρ...προσεκύνησε μέν, ἀλλ' οὐκ ἐλάτρευσε Jo.D.*imag.*1.8 (M.94.1240B); ἡ π. ... τιμῆς ἐστι σύμβολον· καὶ ταύτης διαφόρους ἔγνωμεν τρόπους· πρώτην, τὴν κατὰ λατρείαν ἣν προσάγομεν μόνῳ... θεῷ. ἔπειτα, τὴν διὰ...θεὸν προσαγομένην τοῖς αὐτοῦ φίλοις...ἢ τοῖς θεοῦ τόποις...καὶ τοῖς αὐτοῦ ἀναθήμασιν...καὶ...τοῖς ὑπ' αὐτοῦ χειροτονηθεῖσιν ἄρχουσιν. ... οἶδα καὶ κατὰ τιμὴν τὴν πρὸς ἀλλήλους π. ὡς Ἀβραὰμ τοῖς υἱοῖς Ἐμμώρ· ἢ τοίνυν πᾶσαν π. ἄνελε, ἢ πάσας δέχου, μετὰ τοῦ ὀφείλοντος λόγου καὶ τρόπου *ib.*1.14(1244A,B); φόβου καὶ πόθου καὶ τιμῆς ἐστιν ἡ π. σύμβολον, ὑποπτώσεώς τε καὶ ταπεινώσεως. ἀλλ' οὐδενὶ δεῖ προσκυνεῖν ὡς θεῷ, εἰ μὴ μόνῳ τῷ φύσει θεῷ *ib.*3.40 (1356C); προσκυνοῦμεν οὖν ταῖς εἰκόσιν, οὐ τῇ ὕλῃ προσφέροντες τὴν π., ἀλλὰ δι' αὐτῶν τοῖς ἐν αὐταῖς εἰκονιζομένοις *ib.*3.41(1357C); εἰ δὲ καὶ πολλάκις εὕρηται ἡ π. ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ, καὶ τοῖς ἀστειολόγοις ἁγίοις πατράσιν ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἐν πνεύματι λατρείας, ὡς πολύσημος οὖσα ἡ φωνὴ μίαν τῶν αὐτῆς σημαινομένων ἐμφαίνει τὴν κατὰ λατρείαν π. ἔστι γὰρ π. καὶ ἡ κατὰ τιμὴν καὶ πόθον καὶ φόβον...ἔστιν ἑτέρα κατὰ φόβον μόνον...ἔστι καὶ κατὰ χάριν...ἔνθεν καὶ ἡ...γραφὴ...'κύριον... προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις'· τὴν μὲν π. ἀπολύτως καὶ οὐ μόνῳ εἴρηκεν, ὡς διάφορα σημαινόμενα ἔχουσαν καὶ ὁμώνυμον οὖσαν τὴν φωνήν· τὸ δὲ λατρεύσεις αὐτῷ μόνῳ εἴρηκε· καὶ γὰρ μόνῳ θεῷ τὴν λατρείαν ἡμεῖς ἀναφέρομεν Taras.*ep.*1(M.98.1433Cff.); Thdr.Stud. *antirr.*1.20(M.99.349C) cit. s. σχετικός; id.*ep.imag.*(M.99.504B); ἐπ' αὐτοῦ δὴ Χριστοῦ λατρευτικὴ ἡ π. προσκυνῶν γὰρ αὐτὸν συμπροσκυνῶ τὸν πατέρα καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα...ὅπερ ἐστὶν ἡ τριαδικὴ ἡμῶν π. καὶ λατρεία· ἐπὶ δὲ τῆς εἰκόνος, ἡ αὐτὴ μὲν...σχετικὴ δὲ ὅμως, ἤγουν ὁμωνυμική id.*epp.*2.85(M.99.1328D); veneration approved καλῶς εἶναι...τὴν ὀφειλομένην π. ἀπονέμειν· εἴτε οὖν ἀσπασμόν τινι τοῦτο φίλον καλεῖν ἢ π. ... εἰ μή που τὴν κατὰ λατρείαν π. τις ἐννοήσειεν· ἄλλη γὰρ αὕτη CNic.(787)*act.*6(H.4.441C); ἀσπασμὸν καὶ τιμητικὴν π. ἀπονέμειν, οὐ μὴν τὴν κατὰ πίστιν ἡμῶν ἀληθινὴν λατρείαν, ἣ πρέπει μόνῃ τῇ θείᾳ φύσει *Symb.Nic.*(787)(H.4.456B).

προσκυνητέον, *one must venerate* οὐδαμῶς γὰρ π. τὰ κτίσματα Or. *mart.*7(p.9.1; M.11.573A).

[*]**προσκυνητήριον, τό,** *place of worship*, Thphn.*chron.*p.281(M.108.693C).

προσκυνητής, ὁ, 1. *one who holds in reverence* οἱ τἀγαθοῦ π. Clem. *prot.*9(p.65.24; M.8.200B); οἱ τῆς ἀληθείας π. Cyr.*Jo.*1.2(4.19A); ὁ τῆς Χριστοῦ θυσίας π. Bas.Sel.*or.*27.2(M.85.313B); **2.** *one who makes obeisance, suppliant* πολεμίους π. ἀποφήναντι Thdt.*Ps.*128:2(1.1500); **3.** *worshipper* οἱ τῶν παρ' ὑμῖν λεγομένων θεῶν π. Arist.*apol.*2.1; οἱ τῶν λίθων π. Clem.*prot.*4(p.40.14; M.8.145A); *ib.*10(p.71.11; 212B); π. [sc. man] μικτόν, ἐπόπτην τῆς ὁρατῆς κτίσεως,...βασιλέα τῶν ἐπὶ γῆς Gr.Naz.*or.*38.11(M.36.324A) = *ib.*45.7(632A); πατὴρ ἐποίησε διὰ υἱοῦ, καὶ υἱὸς ἐκτίσατο πατρῴῳ θελήματι...οὕτω κοινὸν γέγονας ἔργον, ἵνα καὶ κοινὸς π. ἀμφοτέρων ᾖς ‡Bas.*struct.hom.*1.2(1.325C; M.30. 13B); τὸν λαὸν...τέλειον τελείας τῆς τριάδος π. Gr.Naz.*or.*21.37(M.35. 1128B); of martyr as π. θεοῦ who must not receive worship due to God, Ast.Am.*hom.*10(M.40.321D); π. τῆς ἁγίας τριάδος, καὶ τῆς Χριστοῦ εἰκόνος ‡Jo.D.*ep.Thphl.*28(M.95.381A); π. εἰμι σχετικῶς ἀλλ' οὐ λατρευτικῶς *Euchol.*(p.255); ref. Jo.4:23 ὅταν τις γένηται μηδαμῶς ἐν σαρκὶ ἀλλ' ἐν πνεύματι...ὥστε ἐξομοιοῦσθαι αὐτὸν οἷς ζητεῖ προσκυνηταῖς ὁ θεὸς Or.*Jo.*13.13(p.238.15; M.14.420B); οἱ ἀληθινοὶ π. ἀφομοιοῦνται τῇ δόξῃ τοῦ θεοῦ *M.Carp.*7(p.11.15); τίνες οὖν εἰσιν οἱ ἀληθινοὶ π.; οἱ μήτε τόπῳ περικλείοντες τὴν λατρείαν, καὶ θεὸν ἐν πνεύματι θεραπεύοντες Chrys.*hom.33.2 in Jo.*(8.191D); τὸν ἀληθινὸν π., τὸν ἄνθρωπον δηλονότι τὸν πνευματικόν...διά τοι τοῦτο δικαίως τὸν πνευματικὸν ἀποδέχεται π., οὐκ ἐν μορφώσει καὶ τύποις φοροῦντα τῆς εὐσεβείας τὴν μόρφωσιν Ἰουδαϊκῶς, ἀλλὰ...τῇ τῶν θείων δογμάτων ὀρθότητι τὴν...ἀληθῆ πληροῦντα προσκύνησιν...οἱ ἀληθινοὶ π. τὴν ἐν πνεύματι λατρείαν προσοίσουσι τῷ θεῷ Cyr.*Jo.*2.5(4.191B); id.*Lc.*6:12 (M.72.580B); of worshippers of Christ, Chrys.*hom.7.5 in Mt.*(7. 112B).

***προσκυνητικός**, *offering worship*, Cyr.ap.*cat.Lc.*6:12(p.49.11) for προσκυνητάς Cyr.*Lc.*6:12(M.72.580B).

προσκυνητός, 1. *to be worshipped*; **a.** of God τὸ...λουτρὸν...τῷ ἐμπαρέχοντι ἑαυτὸν τῇ θειότητι τῆς δυνάμεως τῶν τῆς π. τριάδος ἐπικλήσεών ἐστιν ἡ χαρισμάτων...πηγή Or.*Jo.*6.33(17; p.142.30; M. 14.257A); ἑνωθῆναι καὶ εὐαρεστῆσαι τῇ θείᾳ καὶ π. οὐσίᾳ τῆς θεότητος ‡Tit.Bost.*palm.*4(M.18.1269C); πρὸ τῆς ἁγίας ἐπικλήσεως τῆς π. τριάδος Cyr.H.*catech.*19.6; ἡ τριὰς π. Apoll.*fid.sec.pt.*37(p.181.22; M. 10.1120B); θεὸν καὶ λόγον καὶ πνεῦμα, μίαν οὖσαν θεότητα, τὴν καὶ μόνην π. Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.306B; M.29.733C); μιᾶς τρισυποστάτου καὶ π. θεότητος Cosm.Ind.*top.*proem.(M.88.52A); καθ' ἕκαστον ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ π. τριάδος Jo.Mosch.*prat.*176(M.87. 3045A); πᾶσα προσκύνησις διὰ τὸν φύσει π. θεόν ἐστι Jo.D.*imag.*1.14 (M.94.1244A); *ib.*3.15(1337A); σὺ γὰρ π. καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ ὁ...υἱὸς καὶ πνεῦμά σου τὸ πανάγιον *Lit.Jac.*(p.226. 12); **b.** of Christ, ref. Ps.44:7–13 ὅτι γοῦν καὶ π. ἐστι καὶ θεὸς καὶ Χριστὸς ὑπὸ τοῦ ταῦτα ποιήσαντος μαρτυρούμενος, καὶ οἱ λόγοι οὗτοι... σημαίνουσι Just.*dial.*63.5(M.6.621B); Χριστὸς καὶ θεὸς π. διὰ Δαυεὶδ *ib.*126.1(768C); Trin. προσκυνεῖται...διὰ τοῦ εἶναι αὐτὸν υἱὸν τοῦ π. πατρός, ἡμεῖς δὲ προσκυνοῦμεν...διὰ τὸ εἶναι ἡμᾶς κτίσματα Ath.*decr.* 11(p.10.20; M.25.'444'(436)B); εἰ δὲ μήγε [sc. ὁμοούσιος], οὐδὲ π. οὐδὲ γὰρ προσκυνήσεις θεῷ ἀλλοτρίῳ Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.317A; M.29. 760C); ἀντιμάχεται γάρ σοι [sc. Origen] καὶ τὸ φρόνημα καὶ ὁ λόγος. πᾶν γὰρ τὸ κτιστὸν οὐ π. ... εἰ δὲ ὅλως π., πολλῶν ἄλλων ὑπαρχόντων κτιστῶν οὐδὲν ἂν διοίσει τὸ καὶ ἡμᾶς μετὰ τοῦ ἑνὸς κτιστοῦ τὰ ὅλα προσκυνεῖν, σύνδουλα ὄντα καὶ τῇ αὐτῇ ἀγωγῇ τῆς ὀνομασίας ὑποπεπτωκότα Epiph.*haer.*64.8(p.418.7; M.41.1084B); εἰ γὰρ οὐκ ἔστιν ἀληθινὸς θεός, οὔτε π. ἐστι...καὶ εἰ οὐκ ἔστι π., πῶς ἄρα θεολογεῖται; *ib.*69.31(p.180.15; M.42.252B); ἄλλην τὴν προσκυνουμένην κτίσιν παρὰ τὸν π. κύριον, υἱὸν τοῦ θεοῦ...διὰ γὰρ τὸ ἐξ αὐτοῦ γεγεννῆσθαι ὅμοιον αὐτῷ καὶ ὄντα υἱόν· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ π. παρὰ πᾶσι *ib.*76.8(p.349.13; M.42.529C); *ib.*76.27(p.376.5; 572B); Christol. σῶμα οὐκ ἀλλότριον τοῦ ἡμετέρου...τοῦ λόγου γεγονὸς ἔνδυμα π. †Ath.*fr.*(M.26.1245B); οὐδὲν οὕτως ἥνωται πρὸς θεὸν ὡς ἡ σὰρξ ἡ προσληφθεῖσα· τὰ μὴ οὕτως ἡνωμένα οὐδ' οὕτως π. οὐδὲν δὲ οὕτως π. ὡς ἡ σὰρξ τοῦ Χριστοῦ Apoll.*fr.*84(p.225.2)ap.Gr.Nyss.*Apoll.*44(M.45.1228B); εἰ μηδὲν ποίημα π. μετὰ τοῦ κυρίου ὡς ἡ σὰρξ αὐτοῦ *ib.*86(p.225.24; M.45. 1229A); id.*ep.Jov.*(p.251.1; M.28.28A) cit. s. ἀπροσκύνητος; ἔσται δὲ οὐχ ἑτέρως π., ἐὰν μὴ πιστεύσωμεν ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ θεοῦ λόγος ὁ παρὰ πάσης κτίσεως προσκυνούμενος σὰρξ ἐγένετο Cyr.*Arcad.*6(p.64.1; 5[2]. 45C); πῶς ἔσται π., ὁ τοῖς προσκυνοῦσι συντεταγμένος; id.*inc.unigen.* (5[1].701E); ὅσον μὲν ἦν δεκτικὸν θείων αὐχημάτων τὸ ἀνθρώπινον τοῦ Χριστοῦ, μετέσχεν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ λόγου διὰ τὴν ἕνωσιν, δι' ἣν καὶ σεπτόν ἐστι καὶ π. ‡Cyr.*Trin.*17(6[3].24B; M.77.1156D); ἡ σάρξ, κατὰ μὲν τὴν ἑαυτῆς φύσιν, οὐκ ἔστι π., προσκυνεῖται δὲ ἐν τῷ σεσαρκωμένῳ θεῷ λόγῳ Jo.D.*f.o.*4.3(M.94.1105B); **c.** of H. Ghost κατὰ τὸ ἕκτον... τῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον ἐξηγητικῶν [sc. Ὠριγένης], καὶ π. αὐτὸ φανερῶς ἀπεφήνατο (cf. 1.a supra) Bas.*Spir.*73(3.61D; M.32. 204B); σὺν τῷ π. καὶ παναγίῳ καὶ ζωοποιῷ...πνεύματι Chrys.*hom.45.4 in Jo.*(8.268D); Ἀμφιλόχιος...ὑπόγυόν μοι λόγον ἀνέγνω περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὅτι θεὸς καὶ π. ἐστιν, ἅτε δὴ παντοκράτωρ Hier. *vir.ill.*(tr.Sophr.Pal.)133(p.61.20; M.*PL*.23.716B); †Diad.*Ar.*9(M.65. 1165C); **d.** of divine glory, ‡Meth.*Sym.et Ann.*2(M.18.352C); **e.** of BMV μήτηρ θεοῦ, ἡ π. εἰς τοὺς αἰῶνας ‡Jo.D.*hom.*5(M.96.653C); σὺ π. καὶ πάσαις οὐρανίαις δυνάμεσιν Thdr.Stud.*nativ.BMV* 7(M.96. 696A); **2.** *to be venerated, venerable*; **a.** of saints ὡς τοῦ φύσει θεοῦ μέτοχοι, οὕτως εἰσὶ π., οὐχὶ φύσει, ἀλλ' ὡς τὸν φύσει π. ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντες Jo.D.*imag.*3.33(M.94.1352C); **b.** of images; **i.** pagan ἀγάλματα...π. παρεισάγουσι Epiph.*haer.*79.4(p.479.13; M.42.745C); **ii.** Christian σεβασμίων καὶ π. εἰκόνων Jo.V H.*icon.*2(M.96.1349D); *ib.*3(1352B); v. προσκυνέω, προσκύνησις; **c.** of Cross, Cyr.*Is.*2.4(2. 294E); Jo.V H.*icon.*3(M.96.1352B); **d.** of events in gospel history

Nest.ep.5(p.32.2, v.l. προσκυνητῶς M.77.56B); π. αὐτοῦ ἀναστάσεως Procl.CP or.12.2(M.65.789B); e. of festival (Annunciation) πανσεβάσμιος καὶ π. Jo.Eub.concept.BMV 10(M.96.1476A); f. of Christian faith as π. νόμος, Const.ap.Ath.apol.sec.87(p.106.14; M.25.405B); g. of synodal definitions of faith σωτηριώδη ὅρον καὶ τὴν π. σκέψιν διαφθεῖραι Dam.Papa ep.Illyr.ap.Thdt.h.e.2.22.7(3.883); Gel.Cyz. h.e.1 proem.18,19(M.85.1196D,1197A); ib.2.25.3(1305B); 3. *reverend* Ἀναστασίῳ, τῷ π. ἁγίῳ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἐπισκόπῳ (tr. Lat. venerabili) Cod.Afr.56.

προσκυνητῶς, 1. *in worship* τῇ μιᾷ τριάδι π. τὸ σέβας νέμειν Epiph.haer.76.38(p.391.5; M.42.597B); 2. *adorably,* Nest.ep.Cyr.2(M.77.56B; προσκυνητά p.32.2); π. κατασπαζόμενος Thdr.Stud.epp.1.34 (M.99.1028C).

προσκύπτ-ω, 1. *lean towards* to whisper, Clem.str.1.23(p.96.16; M.8.901A); 2. *decline upon,* c. genit. εἶδον ἄρτι τοῦ ὁρίζοντος τὸν ἑωσφόρον ~οντα ‡Nil.narr.7(M.79.684C); abs., Vict.Mc.16:1(p.444.12; f.l. for προκεκοφυῖαν); 3. *be devoted to, preoccupied with* πολλὰ τῇ ψυχῇ προσκεκυφὼς Synes.ep.126(M.66.1505C); 4. *be placed under, be subject to* ban of excommunication ὃν γε εἰκὸς ἀτολμότερον ἔσεσθαι προσκεκυφότα ταῖς ἐκκλησίαις ib.72(1436A).

προσκυρ-όω, *assign to, make over to*; π. ἑαυτῷ *claim* for oneself τὰ χρήματά σου τῷ ταμείῳ ~ωθήσεται M.Thdot.1 8(p.66.13); (tr. Lat. pertineo) Cod.Afr.121; ὁ γὰρ ἀρνούμενος τὸν ἀληθινὸν ἄνθρωπον τοῦ κυρίου...πλείστων ὅσων ἐμπαιγμάτων πληροῦται τοῦ διαβόλου καὶ τοῦτον ὡς οἰκεῖον Ἀπολινάριος ἔχει ἢ Βαλεντῖνος ἑαυτῷ ~οῖ Leo Mag. ep.35(p.41.4; M.PL.54.806B); ref. objections to Theotokos δέον ἢ ἐν ἀμφοῖν [sc. Father and BMV] ὁμοίαν θεωρεῖσθαι γέννησιν αὐτοῦ, ἢ τῇ κυριωτέρᾳ ~ωθῆναι τὸ ὄνομα [i.e. for the divine generation] Leont.H.Nest.4.37(M.86.1709B); τὴν δὲ αὐτῆς περιουσίαν τῇ ἑαυτοῦ προσεκύρωσεν λαύρᾳ Cyr.S.v.Sab.25(p.109.13).

***προσκωμῳδέω,** pass., *be ridiculed,* ‡Nil.perist.9.9(M.79.881C).

προσλαλ-έω, 1. *speak to, address* ὁμιλία πρὸς τὸν θεὸν ἡ εὐχή· κἂν...μετὰ σιγῆς ~ῶμεν Clem.str.7.7(p.30.17; M.9.456B); Cyr.inc. unigen.(5¹.696D); ib.(706C); 2. *address* by letter, Ign.Eph.3.1; id. Magn.1.1; 3. *tell, instruct* ταῖς ἀδελφαῖς μου ~ει ἀγαπᾶν τὸν κύριον id. Polyc.5.1; 4. *address oneself to* ~ήσαντας σοφῶν βίβλοις Gr.Naz. carm.1.2.10.163(M.37.692A).

προσλαλία, ἡ, *talk,* Orac.Sib.1.27.

προσλαμβάν-ω, 1. *receive in addition, take besides* ὕδωρ, καὶ τὸ ἐξορκιζόμενον καὶ τὸ βάπτισμα γινόμενον, οὐ μόνον χωρίζει τὸ χεῖρον, ἀλλὰ καὶ ἁγιασμὸν ~ει Clem.exc.Thdot.82(p.132.14; M.9.696C); προσλαβεῖν κοινωνόν Philost.h.e.8.8(M.65.561C); Trin. τί γὰρ ἂν προκόψαι ἔχοι ἡ τοῦ θεοῦ σοφία, ἢ τί προσλαβεῖν ἡ αὐτοαλήθεια; Alex. Al.ep.Alex.7(p.24.13; M.18.557D); εἰ σπερματικῶς ἦν ἐν τῷ ἀγεννήτῳ θεῷ τὸ γέννημα, μετὰ τὴν γέννησιν ἔξωθεν προσλαβὸν ὡς ἂν εἴποι τις ἠνδρώθη· τέλειος οὖν ἐστιν ὁ υἱὸς οὐκ ἐξ ὧν ἐγεννήθη, ἀλλ' ἐξ ὧν προσέλαβε. τὰ γὰρ συγγενικῶς ~οντα ὡς ἐξ ἐκείνων συνεστῶτα, τὸ τοῦ τελείου ὄνομα διαφόρως προσίεσθαι πέφυκεν Aët.synt.9 ap.Epiph. haer.76.26(p.373.8; M.42.565D); Christol. τὸ δὲ θνητὸν αὐτοῦ σῶμα καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἐν αὐτῷ ψυχὴν τῇ πρὸς ἐκεῖνον...ἀνακράσει τὰ μέγιστά φαμεν προσειληφέναι καὶ...εἰς θεὸν μεταβεβληκέναι Or.Cels.3.41(p.237.9; M.11.975A); οὐχὶ τῆς θεότητος κατὰ προκοπήν τι ~ούσης Gr.Nyss.Eun.6(2 p.135.5; M.45.720B); 2. *acquire, obtain,* Tat.orat.5 (p.5.25; M.6.816A); τὰ τῆς γνώσεως τὰ μὲν ἤδη μετέχομεν...οὔτε γὰρ πᾶν κεκομίσμεθα...ἀλλ' οἷον ἀρραβῶνα τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν... προσειλήφαμεν Clem.ecl.12(p.140.1; M.9.704B); ἄρχεται...βεβαιότητα τῶν θορύβων ὁ νοῦς ~ειν Meth.symp.5.2(p.55.14; M.18.100C); τὴν ἐκτύπωσιν...τοῦ Χριστοῦ ~ουσιν οἱ φωτιζόμενοι ib.8.8(p.90.9; 149B); οὐδεμίαν ὄνησιν...προσλήψεται Thdt.Os.5:13(2.1336); 3. *assume,* Christol. κενωθεὶς γὰρ καὶ τὴν μορφὴν τοῦ δούλου προσλαβὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ τελειότητα πάλιν ἀνεπληρώθη Meth.symp.8.11(p.95.18; M.18.157A); οὐκ ἄρα ὁ λόγος ἐστίν, ᾗ λόγος ἐστὶ καὶ σοφία, ὁ τῷ παρ' αὐτοῦ διδομένῳ πνεύματι χριόμενος, ἀλλ' ἡ προσληφθεῖσα παρ' αὐτοῦ σάρξ ἐστιν, ἡ ἐν αὐτῷ καὶ παρ' αὐτοῦ χριομένη Ath.Ar.1.47(M.26.109C); τὴν τοίνυν προσληφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ λόγου σάρκα...πῶς οἱ ταύτην ἐξουδενοῦντες, ἢ οἱ διὰ ταύτην κατηγοροῦντες τοῦ υἱοῦ...ὡς ποιήματος, οὐκ ἀχάριστοι φαίνονται; id.ep.Adelph.5(M.26.1079B); εἰ γὰρ ἄλλο μὲν ἦν τὸ βασιλευόμενον ὑπὸ τοῦ θανάτου, ἄλλο δὲ τὸ παρὰ τοῦ κυρίου προσληφθέν, οὐκ ἂν μὲν ἐπαύσατο τὰ ἑαυτοῦ ἐνεργῶν ὁ θάνατος Bas.ep.261.2 (3.402A; M.32.969B); θεὸς μὲν...τῷ πνεύματι τῷ σαρκωθέντι, ἄνθρωπος δὲ τῇ ὑπὸ τοῦ θεοῦ προσληφθείσῃ σαρκί Apoll.fr.19(p.209.26) ap.Gr.Nyss.Apoll.7(M.45.1136D); ib.67(p.220.13; M.45.1200B) cit. s. ἄνθρωπος; ἓν ἐκ τῶν δύο γενέσθαι ἀνασχόμενος, θεὸς γὰρ ἀμφότερα, τό τε προσλαβὸν καὶ τὸ προσληφθέν· δύο φύσεις εἰς ἓν συνδραμοῦσαι, οὐχ υἱοὶ δύο Gr.Naz.or.37.2(M.36.285A); οὐχ ὃ ἦν μεταβαλὼν (ἄτρεπτον γάρ) ἀλλ' ὃ οὐκ ἦν προσλαβὼν (φιλάνθρωπος γάρ) ib.39.13(349A); ib.2.23(M.35.432B); ὢν γὰρ ὅπερ ἦν, καὶ θεὸς καὶ λόγος...ἐν τῷ προσληφθέντι ἀνθρώπῳ, ὃς οὐδὲν τούτων ἦν, τά τε ἄλλα ἐγένετο, ὅσα ὁ λόγος ἦν, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ Χριστὸς καὶ κύριος Gr.Nyss.Eun.6 (2 p.134.30; M.45.720A); ὁ...θεὸς...οὔτε ὃ ἦν τραπείς, καὶ ὃ οὐκ ἦν προσλαβὼν Isid.Pel.epp.1.323(M.78.369B); ὃ γὰρ μὴ προσείληπται, οὐδὲ σέσωσται Cyr.Jo.8(4.705A); ἡμεῖς δὲ οὐκ ἄνθρωπον θεῷ ἑνωθέντα, ἀλλὰ θεὸν τὰ ἀνθρώπινα προσλαβόμενον οἴδαμεν τὸν Χριστόν id.deip. BMV 9(p.23.6; M.76.265C); τὴν ἡμετέραν ὁμοίωσιν ἀναλαβών, καὶ γενόμενος ἄνθρωπος...οὐχ ὅπερ ἦν ἀναλαβών, ἀλλ' ὅπερ οὐκ ἦν προσλαβὼν id.hom.pasch.1.6(5².15B); τὸν θεὸν λόγον...γεννηθῆναι θεὸν μετὰ τοῦ προσλήμματος, οὐχ ὅπερ ἦν ἀποβαλόντα, τροπῆς γὰρ πάσης τὸ θεῖον ἐλεύθερον· ἀλλὰ προσειληφότα τὸ γενέσθαι καὶ ἄνθρωπον †Thdt.Nest.(4.1046); Νεστόριος...τὴν θεότητα τοῦ λόγου χωρίζων ἀπὸ τῆς οὐσίας τοῦ προσληφθέντος ἀνθρώπου Leo Mag.ep.35(p.40.29; M.PL.54.806A); ἡ θεότης τοῦ γεννηθησομένου παιδίου...ἀδιαίρετος μείνασα προσληφθείσης σαρκὸς σὺν αὐτῇ γεννηθήσεται ‡Gr.Nyss.hom. 1.4 in Jo.(p.94.21); τῆς ἐξ ἡμῶν νοερῶς τε καὶ λογικῶς ἐψυχωμένης, ὑπ' αὐτοῦ...προσληφθείσης, καὶ αὐτῷ κατὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπόστασιν ἑνωθείσης ἁγίας σαρκὸς Max.opusc.(M.91.93A); 4. *assume* in argument ~ει γὰρ τὸ ζητούμενον τῇ ἀποφάσει Nemes.nat.hom.2(M.40.548B); 5. *accept, admit* οὐ δέεσθαι τῆς παρὰ ἀνθρώπων ὑλικῆς προσφορᾶς προσειλήφαμεν τὸν θεόν Just.1apol.10.1(M.6.340C); οὐδὲ γὰρ τὸ βάπτισμα ἐκεῖνο τὸ ἀνωφελὲς τὸ τῶν λάκκων ~ομεν id.dial. 19.2(M.6.516C); 6. *take as helper, obtain assistance of* δαίμονες... ~όντες τὰς ψευδοδόξους...τῆς ψυχῆς κινήσεις Athenag.leg.27.2(M.6.953A); hence *take advantage of, use to one's advantage* ἔγνων καὶ τοὺς ἁγίους πρεσβυτέρους οὐ προσειληφότας τὴν φαινομένην νεωτερικὴν τάξιν [sc. of the bishop] Ign.Magn.3.1; 7. *take up* an objector τὴν ἀντίθεσιν προσλαβὼν ἐκεῖνον τέθεικεν Chrys.hom.13.4 in Rom.(9.548A); or his argument, ib.9.2(500B); id.hom.10.1 in 2Cor.(10.505E); 8. *fasten, bind,* met. ὅρκῳ τινὶ προσληφθεὶς...ἀπαίρειν τῆς πόλεως Thdt.h.rel.21(3.1241); hence *fix attention on, study* πρὸς βασιλέα ἀνῆλθε προσλαβεῖν τοὺς νόμους βουλόμενος, ὅπως προέλθῃ ῥήτωρ Proc.G.ep.148(89; M.87.2788B); 9. *receive, accept* someone; a. of God accepting men ἐν ἀγάπῃ προσελάβετο ἡμᾶς ὁ δεσπότης 1Clem. 49.6; Lit.ap.Const.App.8.12.21; of Christ's acceptance of Judas, Chrys.ap.cat.Jo.13:18(p.339.14) for συλλαμβάνεται id.hom.71.2 in Jo.(8.419E); in baptism ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κυρίου ~όμενος Bas.hom.13. 2(2.114C; M.31.425B); b. of hospitality among men, Just.dial.47.2 (M.6.577A); τοὺς διωκομένους δὲ διὰ τὴν πίστιν...~εσθε Const.App. 5.3.1; c. of reception of penitents into Church, ib.2.12.1; τοὺς ἐφ' ἁμαρτίας λέγοντας μετανοεῖν ἀφορίζειν χρόνον ὡρισμένον...ἔπειτα μετανοοῦντας ~εσθαι ib.2.16.4; 10. *adopt* a child, ib.4.1.1; 11. *pick up* a child, liturg., in deacon's warning before Mass of Faithful τὰ παιδία ~εσθε, αἱ μητέρες Lit.ap.Const.App.8.12.2.

πρόσλημμα, τό, 1. *addition,* of addition of self-will to soul ἄζυμον δέ ἐστι ψυχὴ μὴ ἔχουσα π. τοῦ ἑαυτῆς θελήματος Jo.Clim.past. 14(M.88.1201B); 2. *acquisition,* of human nature assumed by Christ in Inc., ref. Ps.77:6 κοινοποιεῖ τὸν λόγον, καί, ἠκούσαμεν, εἶπε, διὰ τὸ π. ... τῶν πατέρων ἡμῖν διηγησαμένων, Μωσέως, φημί, καὶ τῶν προφητῶν. τούτων γὰρ υἱὸς ὁ Χριστὸς διὰ τῆς μητρός Or.Ps. 77:3–6(p.112); υἱὸν...ἀπαθῆ θεότητι, παθητὸν τῷ π. Gr.Naz.or.40.45 (M.36.424B); εἴ τις ἀποτεθεῖσθαι νῦν τὴν ἁγίαν σάρκα λέγοι, καὶ γυμνὴν εἶναι τὴν θεότητα τοῦ σώματος, ἀλλὰ μὴ μετὰ τοῦ π. καὶ εἶναι καὶ ἥξειν μὴ ἴδοι τὴν δόξαν τῆς παρουσίας αὐτοῦ id.ep.101(M.37.181A); εἰ μὴ σέβοιεν, ὡς ἕν, ἄνθρωπον θεόν, τὸν προσλαβόντα σύν γε τῷ π. id.carm.2.1.11.648(M.37.1074A); οὐ τὴν θεότητα πεπονθέναι...ἥτις ἐστὶ κύριος τῆς δόξης ἀλλὰ τὸ π. †Ath.fr.(M.26.1224C); γενόμενον ἄνθρωπον, γεννηθῆναι θεὸν μετὰ τοῦ π. †Thdt.Nest.(4.1046); (ref. Gr. Naz.or.30.8) ὁ...Γρηγόριος...τὰ δύο εἰς τὸν Χριστὸν ἐδέξατο· πατέρα μὲν τοῦ λόγου, θεὸν δὲ τοῦ π. Oecum.Eph.1:17(p.448.7); εἰς δήλωσιν τοῦ θησαυρίσματος τῆς θεότητος, ἀλλ' οὐκ ἀναίρεσιν καὶ μεταστοιχείωσιν τοῦ π. τεθαυματούργηκεν Leont.B.Nest.et Eut.2(M.86. 1336C); θεὸς ἀνθρώποις ἐκ παρθένου πεφανέρωται μορφωθεὶς τὸ καθ' ἡμᾶς· καὶ θεώσας τὸ π. Sophr.H.trop.(M.87.4005A); μηδὲν τοῦ π. φυσικὸν παντελῶς ἀπομειώσας, πλὴν τῆς ἁμαρτίας Max.opusc.(M.91. 32B); γεγονότος [sc. Adam]...συνέδρου τῷ...πατρί, διὰ τῆς ἀπαρχῆς ταύτης καὶ τοῦ π. Germ.CP or.2(M.98.260B); ἐξ ἡμῶν προσλήμματι τὴν ἡμετέραν παρακοὴν ἰώμενος Jo.D.f.o.3.1(M.94.984C); θεοῦντι τὸ π. ib.3.12(1032C); ἡ μὲν φύσις τῆς σαρκὸς θεοῦται, οὐ σαρκοῖ δὲ τὴν φύσιν τοῦ λόγου· θεοῖ μὲν τὸ π., οὐ σαρκοῦται δέ id.Jacob.52(M.94. 1461C); ὁ θεότητος ἐλπίδι δελεάσας τὸν ἄνθρωπον, σαρκὸς προσλήμματι εἰκότως δελεασθήσεται id.hom.1.10(M.96.561C); ὃ μὲν ἐθέωσεν, ὃ δὲ ἐθεώθη, τουτέστι τὸ π. ὃ διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ προσενέγκαντος... ἐδέξατο...ὁ θεὸς ‡Bas.h.myst.38(p.267.2).

προσληπτικός, *additional,* of incarnate Christ τὰ ἀνθρωποπαθῆ

περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐνσάρκου αὐτοῦ παρουσίας προσληπτικὰ τῆς δόξης...λέγεται Epiph.*haer*.69.73(p.222.12; M.42.321C); ref. Son's divinity μηδὲν χρείαν ἔχοντι π. ἐπιδόσεως *ib*.76.26(p.373.25; 568B); οὔτε γὰρ...ἀποκληρώσεως ἕνεκεν ἢ π. τινος ὀνομασίας ἢ προσθήκης τῷ ἀξιώματι ἑαυτῷ ἐπενόησεν ὁ πατὴρ δι' υἱοῦ μὲν κτίσαι οὐρανὸν καὶ γῆν *ib*.76.38(p.391.12; 597C).

*__προσληπτός__, *assumed* περὶ δὲ τῆς τοῦ δούλου μορφῆς π. ἀπέφηνε καὶ οὐκ εἶπεν αὐτοῦ ἰδίαν οὖσάν ποτε Epiph.*haer*.65.7(p.10.25; M.42.24D).

*__προσλήψιμος__, *needing to be assumed*; of human νοῦς as focus of man's Fall, requiring to be assumed by Christ, Gr.Naz.*carm*.2.1.11.625(M.37.1072A).

πρόσληψις, ἡ, 1. *addition* τροφὴν...γενέσθαι π. εἰς οὐσίαν Athenag.*res*.6(p.54.5; M.6.984C); ref. human, opp. divine, generation ὁ υἱὸς ...τέλειος ἐγεννήθη. ... ἀτελής, ἄνθρωπε, ἡ σὴ γέννησις· ἐκ προκοπῆς γὰρ ἡ π. Cyr.H.*catech*.11.7; οὔτε δὲ κατὰ προκοπὴν ἀρετῆς, καὶ π. δικαιοσύνης ‡Ath.*Apoll*.1.16(M.26.1124A); εἶχε γὰρ ἐν ἑαυτῷ τὸ ἀεὶ δημιουργικὸν καὶ τέλειον καὶ μηδεμιᾶς ἐπιδεόμενον προσλήψεως δόξης Epiph.*haer*.76.38(p.391.22; M.42.600A); **2.** *acquisition* νομικοῦ μὲν τελείωσις γνωστικὴ εὐαγγελίου πρόσληψις Clem.*str*.4.21(p.305.26; M.8.1340C); **3.** *introduction, bringing in to use* εἰ δὲ πάθος ἐν θεῷ γεννῶντι φοβεῖταί τις, ἔστι καὶ κτίζοντος φοβηθῆναι κίνησιν...καὶ π. ὕλης, καὶ χρείαν ὀργάνων Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.316D; M.29.760A); **4.** *assumption* of humanity by Logos ἐπεδήμησε γὰρ ὁ θεὸς λόγος σὰρξ γεγονώς, προσλήψει σαρκός Eus.*Ps*.5:12(M.23.117C); εἰ διὰ τὴν π. τῆς σαρκὸς τὸ 'ἐταπείνωσε' γέγραπται, δῆλόν ἐστιν ὅτι καὶ τὸ 'ὑπερύψωσε' δι' αὐτήν ἐστι Ath.*Ar*.1.41(M.26.96C); ἡ π. τῆς σαρκὸς οὐκ ἐδούλου τὸν λόγον φύσει κύριον ὄντα· ἀλλὰ...ἐλευθέρωσις μὲν ἦν ἡ γινομένη... πάσης τῆς ἀνθρωπότητος *ib*.2.14(176C); ὁμολογοῦμεν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ἄνθρωπος γέγονε χωρὶς ἁμαρτίας, κατὰ πρόσληψιν πάσης τῆς ἀνθρωπείας φύσεως, τουτέστι ψυχῆς λογικῆς καὶ νοερᾶς καὶ σαρκὸς ἀνθρωπίνης Photinus et al.*ep*.ap.Epiph.*haer*.72.12(p.266.18; M.42.397D); Apoll.*fr*.76(p.222.21)ap.Gr.Nyss.*Apoll*.40(M.45.1213C) cit. s. ἐπιστημοσύνη; περὶ τὴν Χριστοῦ σάρκωσιν, ἤτοι π. Gr.Naz.*or*.21.3 (M.35.1085A); Gr.Nyss.*Apoll*.34(M.45.1200A); οὐκέτι γὰρ ἴδιον υἱὸν εὑρίσκεται δοὺς ὑπὲρ ἡμῶν ὁ πατήρ, εἴπερ ἐστὶν ἄνθρωπος διῃρημένως, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον ὡς ἐν π. σαρκὸς ὁ ἐκ θεοῦ λόγος Cyr.*Arcad*.(p.103.17; 5^{2}.104A); διαβεβαιούμεθα τοίνυν τὸν ἐκ...πατρὸς λόγον ἐν π. γεγονότα τῆς ἁγίας τε καὶ ἐμψύχου σαρκός id.*apol.Thdt*.1(p.112.21; 6^{1}.206D); τῆς θείας φύσεως συγκαταβάσεσι πρὸς τὸ ἡμέτερον σχῆμά τε καὶ εἶδος ἀλλοιωθείσης, οὐ κατὰ βολήν, ἀλλὰ κατὰ π. id.*Ps*.76:11(M.69.1192C); θεὸν τέλειον καὶ ἄνθρωπον τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν π. ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος Flav.CP *ep.Thds*.(p.36.16; M.65.892B); οὐ γὰρ δοῦλος ὁ μονογενής,...κατὰ τὴν π. δὲ δοῦλος Thdt.*Ezech*.37:24(2.1000); Βήρων γάρ τις...μεθ' ἑτέρων τινῶν...λέγοντες τὴν μὲν προσληφθεῖσαν τῷ λόγῳ σάρκα γενέσθαι ταυτουργὸν τῇ θεότητι διὰ τὴν π. ‡Hipp.*Ber.Hel*.5(p.324.13; M.10.836D); βασιλεὺς...νυνὶ δέ, καὶ μετὰ τῆς π., καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς ‡Meth.*palm*.5(M.18.393B); υἱὸς θεοῦ κατὰ τὴν προαιώνιον...γέννησιν, υἱὸς ἀνθρώπου ὁ αὐτὸς κατὰ τὴν...σάρκωσίν τε καὶ π. Jo.D.*rect.sent*.2(M.94.1425A); **5.** = πρόσλημμα *that which is assumed* προελθὼν δὲ θεὸς μετὰ τῆς π. Gr.Naz.*or*.38.13(M.36.325B) = *ib*.45.9(633D) = Jo.D.*Jacob*.83(M.94.1481C); ὁ λόγος ἐστίν, εἰ καὶ ἀνέλαβε τὴν ἡμῶν π. ‡Quint.*ep*.(p.16.8; M.85.1737A); **6.** *assumption* in argument, Nemes.*nat.hom*.2(M.40.548A); **7.** *acceptance, reception* of converts into Church, Meth.*symp*.8.6(p.88.9; M.18.148B); of faithful by God, Marc.Er.*opusc*.7.3(M.65.1076A); of penitents by bishop, *Const.App*.2.13.5.

προσλιπαίνω, *amplify*, Chrys.*hom.4.3 in 1Thess*.(11.454D).

*__προσμαρτυρία, ἡ__, *additional witness*, Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1709A).

*__προσμάσθιος__, *at the breast* βρέφος π. *Mir.Artem*.11(p.11.14).

*__προσμαστίζω__, v. *προμαστίζω.

*__προσμεταβάλλομαι__, *exchange qualities mutually*, Leont.H.*Nest*.1.51(M.86.1516D).

*__προσμίμημα, τό__, *imitation*, Hipp.*haer*.4.37(p.63.4; M.16.3102C).

*__προσμονάζω__, *dwell as a monk*, Thphn.*chron*.p.134(v.l. προμ- M.108.368B).

*__προσμονάριος, ὁ__, *one who stays in church building, person devoted to guardianship of a church*, CChalc.*can*.2 (v.l. for παραμονάριον *ACO* 2.1.2(p.158.14)); Anton.Hag.*v.Sym.Styl*.14(p.38.16); τῷ π. αὐτοῦ τοῦ σεπτοῦ οἴκου Sergia *Olymp*.1.11(p.417); *Mir.Artem*.15(p.15.19); *Mir.Geo*.4(p.20.5); *Mir.Mich*.4(p.550.11).

*__προσμονέω__, *dwell in*, *Hymn*.ap.*Mir.Geo*.(p.152.25).

*__προσναυτιάω__, *be nauseated* by, *feel disgust* at, Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.28.7; M.45.256C).

*__προσοβέω__, *scare*, Synes.*regn*.3(p.8.13; M.66.1057A).

προσογκ-έω, *increase* ὤφθη...~ουμένου χειμῶνος διεγείρων τὸν κυβερνήτην Ast.Am.*hom*.9(M.40.309B, v.l. προσδοκωμένου).

προσοδεύ-ω, 1. *bring in as profit* οἱ Στρωματεῖς ἡμῶν, κατὰ τὸν γεωργὸν Τιμοκλέους σῦκα, ἔλαιον...~ουσι Clem.*str*.4.2(p.251.1; M.8.1220A); Or.*exp.in Pr*.28:16(M.17.244C); Mac.Aeg.*hom*.27.6(M.34.697B); **2.** med., *receive income*, *ib*.(697A).

πρόσοδος, ἡ, 1. *approach*; **a.** to God in prayer (pagan) τὰς π. ἃς...προσίασιν καὶ τὰς θυσίας ἐπ' ἐκείνους ἀναφέρεσθαι Athenag.*leg*.18.1(M.6.925A); Christian οὐδεμίαν ἀφορμὴν παραλειπτέον τῆς π. τῆς πρὸς τὸν θεόν Clem.*str*.7.7(p.31.27; M.9.457C); **b.** to Communion καιρὸν...προσόδου καὶ κοινωνίας Chrys.*hom.28.1 in 1Cor*.(10.250D); id.*hom.3.4 in Eph*.(11.22B); δεινόν, ὅτι οὐ καθαρότητι διανοίας, ἀλλὰ διαστήματι χρόνου τὴν ἀξίαν διορίζεις τῆς π. id.*hom.5.3 in 1Tim*.(11.577C); **2.** *advent*, Eus.*d.e*.2.3(M.22.113B; πρόοδος p.61.26n.); of birth of Jo. Bapt. αὐτοῦ τῇ π. πᾶν εἴ τι κάλλιστον...συμπρόεισιν ‡Thdt.*nativ.Jo.Bapt*.(5.96); **3.** *revenue, income, profit* αἱ π. τοῦ πονηροῦ βασιλέως εἰσὶν αἱ κακίαι καὶ τὰ ψευδῆ δόγματα Or.*exp.in Pr*.28:16(M.17.244C); Chrys.*laud.Paul*.1(2.480C); of reward for alms-deeds ἡ μὲν γὰρ δαπάνη ἐν χρήμασι γίνεται· ἡ π. δὲ οὐκ ἔτι ἐν χρήμασι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν ἁμαρτημάτων ἀφέσει id.*hom.1.10 in 2Cor.4*:*13*(3.268A); id.*hom.21.1 in Heb*.(12.195C); ὡς π. ἔχον τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν Thdt.*Dan*.4:34(2.1156); id.*h.rel*.4(3.1150).

προσοικει-όω, 1. *adapt, make appropriate to* ὅσα τοῖς ἐκτὸς τοῦ πληρώματος αὐτῶν ~οῦν πειρῶνται ἐκ τῶν γραφῶν Iren.*haer*.1.8.2 (M.7.524A); †Bas.*Is*.147(1.483A; M.30.360A); pass., *be appropriate* ἴσασιν οἱ δαίμονες τὰ ὄντως πρὸς ἕκαστον πάθος προσῳκειωμένα βοηθήματα *Hom.Clem*.9.16; τοῦ κοινωνῆσαι ἐπιτηρήσιμοι ἡμέραι προσῳκείωνται *ib*.19.22; **2.** *make one's own, appropriate, associate with oneself*, Thdt.*Dan*.9:18(2.1235); προσῳκειώσαμεν...τὸν ἄνθρωπον, οἷον εἰπεῖν, ἰδιοποιήσαμεν Dor.*doct*.22.4(M.88.1825C); of God ἐκκλησίαν...~οῦται Bas.*hom.in Ps*.44(1.167C; M.29.409A); id.*Eun*.2.23 (1.259C; M.29.624B); **3.** *unite, associate*; **a.** in gen. αὐτὰ ἡ φιλία...~οῖ τῷ παντί, ἵνα μένῃ τὸ πᾶν ἕν Hipp.*haer*.7.29(p.212.4; M.16.3326C); **b.** of union of believer with God ὡς οἱ ~ωθέντες τῷ θεῷ σεμνυνόμεθα Or.*comm.in Rom*.5:5ff.(*JTS* 13 p.363); ἄνδρας εὐτελεῖς ἐξ ἁλιείας καὶ ταπεινοῦ βίου ~ωσάμενος Eus.*d.e*.3.7(p.141.5; M.22.237B); μελλόντων τῷ θεῷ...ἁπάντων ἀνθρώπων...~οῦσθαι id.*v.C*.2.45(p.60.13; M.20.1021C); ‡Eust.*Laz*.6(p.31.14); ἡ μορφὴ τοῦ δούλου, ἣν αὐτὸς ὁ λόγος ἰδιοποιήσατο φυσικῇ γεννήσει,...καὶ ἡμᾶς ~οῦται...συμπολίτας τῶν ἁγίων καὶ οἰκείους θεοῦ γενομένους ‡Ath.*Apoll*.1.12(M.26.1113A); πάντα χρὴ τάξει τινὶ...τῇ θείᾳ ~ωθῆναι φύσει Gr.Nyss.*anim.et res*.(M.46.105A); Bas.*hom*.13.5(2.118B; M.31.433C); χάρις ~οῦσα δι' ἁγιασμοῦ τῷ θεῷ Cyr.*Ps*.35:8(M.69.920C); id.*Is*.1.3(2.70C); τὸν διὰ πίστεως ~ωθέντα Χριστῷ id.*Jo*.4.6(4.437E); τὸ εὐαγγελικὸν... κήρυγμα...τὸ δυνάμενόν σε...~ῶσαι τῷ θεῷ Oecum.*Apoc*.3:18(p.66); Max.*ambig*.(M.91.1196A); ἅγιοι...ὅσον κτῶνται διὰ τῶν ἐντολῶν τὰς ἀρετάς, τοσοῦτον ~οῦνται τῷ θεῷ Dor.*doct*.23.3(M.88.1833D); in eucharist, *Lit*.ap.*Const.App*.8.15.2; τῆς μυστικῆς εὐλογίας τὴν μέθεξιν, δι' ἧς τῷ ζῶντι καὶ ζωοποιῷ ~ούμεθα λόγῳ Cyr.*Jo*.11.5(4.953D); **c.** of Christ in Inc. τὸν γὰρ καινὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον...διὰ καθαρότητος τῇ συγγενείᾳ τοῦ πατρὸς τῆς φύσεως ἡμῶν ~ώσας πᾶσαν τὴν κοινωνὸν τοῦ σώματος αὐτοῦ καὶ συγγενῆ φύσιν πρὸς τὴν αὐτὴν χάριν συνεφειλκύσατο Gr.Nyss.*Eun*.12(2 p.279.2; M.45.889C); **d.** of man with Christ, Clem.*paed*.1.6(p.119.22; M.8.308C); **e.** with Devil ἡ ἐργασία τῆς ἁμαρτίας ἀπαλλοτριοῖ τοῦ κυρίου, καὶ ~οῖ τῷ διαβόλῳ Bas.*moral*.22(2.254E; M.31.741B); cf.Gr.Nyss.*hom.2 in Cant*.(M.44.789C); **4.** *unite, bring into association*, Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1685D); **5.** pass., *be closely related to, have affinity with*, Clem.*str*.2.20(p.174.14; M.8.1056C); προσῳκείωται δὲ τῇ μονάδι τὸ φῶς, τῇ δὲ δυάδι τὸ σκότος Hipp.*haer*.4.43(p.66.26; M.16.3107B); Or.*Jo*.10.39 (23; p.216.27; M.14.384A); τῷ φωτὶ φῶς ~οῦται Gr.Nyss.*or.dom.2* (p.34.22; M.44.1141B); οὐκ ἔστιν...πονηρὸν ἀγαθῷ ~ωθῆναι *ib*.5(p.92.34; 1177C); Trin. ὁ μὲν υἱὸς τῷ πατρὶ προσῳκείωται, καὶ τὸ γεννηθὲν τῷ γεννήσαντι id.*Eun*.4(2 p.83.14; M.45.657D); **6.** pass., *be devoted* to, *given up* to, Eus.*d.e*.1.8(p.39.16; M.22.76C); *Lit*.ap.*Const.App*.8.9.5; Justn.*Or*.(p.200.12; M.86.965D).

προσοικείωσις, ἡ, *association*, Meth.*symp*.3.7(p.34.13; M.18.72B).

*__προσοικειωτέον__, *one must attach* to, Clem.*str*.7.16(p.71.12; M.9.540B).

προσοικίζ-ω, *attach* to, *make the property* of ὁ ἀνθρωπίνην σάρκα, καὶ ταύτην ἔμψυχον, ~ων τῷ λόγῳ, οὐδὲν ἕτερον, ἢ ὅλον συνάπτει τὸν ἄνθρωπον Gr.Nyss.*Apoll*.7(M.45.1137B).

προσοικοδομ-έω, *build up into* προσοικοδομηθήσῃ Χριστῷ *Const.App*.1.6.12; ψυχὴ...~εῖται τῇ ἐκκλησίᾳ Mac.Aeg.*hom*.38.9(M.34.756C).

[*]__προσοικονομ-έομαι__, *manage to secure for oneself* ~οῦνται σφίσιν

οἱ κακοὶ τὸ πάντη τε καὶ πάντως τὰς τιμωρίας διαφεύγειν Clem.str.6.17 (p.511.24; M.9.385C).

*προσοί-ομαι, intend, plan ὁ γὰρ καταλήμψεσθαι τὴν οἰκουμένην... ~όμενος [sc. ὁ Βελίαρ] ὑπὸ γυναίου ἐμπαίζεται Pamph.Mon.Soter.1 (p.115.6).

προσομιλ-έω, 1. come into contact with πεπηγόσιν ὕδασιν ὑπὸ τοῦ κρυμοῦ γυμνῇ τῇ γαστρὶ ~οῦντες Chrys.hom.21.5 in 1Cor.(10.187E); ~ῶν τῷ πυρί Thdt.Os.7:8(2.1343); ἄμμος ~οῦσα πυρί id.eran.1(4.11); ref. S. James the Just οὐδὲ...λουτροῖς προσωμίλησεν Hier.vir.ill.(tr.Sophr.Pal.)2(p.4.2; M.PL.23.610B); eucharistic μηδὲν...ἐκβαλλέτω ἀηδὲς ἢ τῷ θείῳ σώματι ~οῦσα γλῶσσα Chrys.hom.6.2 in 1Tim.(11.580B); ref. monophysite Christology ἀνθρωπίνῳ σχήματι προσπελάσας ἡμῖν, ἀλλ' οὐκ ἀνθρωπίνῃ φύσει προσομιλήσας Max.ambig.(M.91.93C); 2. enter upon; baptism, Didym.Trin.2.14(M.39.700B); marriage, ‡Epiph.epit.haer.1.30(p.360.6); 3. meet with, experience, Nil.epp.2.319(M.79.356C); of Christ σαρκὶ δὲ θανάτῳ προσομιλήσαντα Attic.ep.Eups.fr.(p.115.20)ap.Thdt.eran.2(4.167); 4. associate oneself with οἱ δὲ τὸν υἱὸν...ἀρνούμενοι...τί καὶ παρενοχλοῦσιν μάτην τῇ ἐκκλησίᾳ, ταῖς Ἰουδαίων ~εῖν συναγωγαῖς δέον; Eus.e.th.1.4(p.64.11; M.24.833A); 5. keep company with προσομιληθεῖσα...ἀνδρὶ...εὐδαιμονεστέρῳ Bas.Sel.v.Thecl.1(M.85.484A); 6. converse with; a. in gen., Just.dial.1.2(M.6.473A); Gr.Thaum.pan.Or.13 (p.29.17; M.10.1088B); Hom.Clem.14.3; b. by letter, Ign.Eph.9.2; ἐγγράφως Καίσαρι ~ῶν Just.dial.120.6(M.6.756B); Tat.orat.5(p.6.5; M.6.817A); c. of Father's converse with pre-existent Son πρὸ πάντων τῶν ποιημάτων συνῆν τῷ πατρί, καὶ τούτῳ ὁ πατὴρ ~εῖ Just.dial.62.4(M.6.617C); asserted against teaching of Marcellus τίνι δ' ἂν καὶ ὡμίλησεν μὴ παρόντος τινός; ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτῷ προσωμίλει φωνῇ καὶ διαλέκτῳ χρώμενος, ὡς καὶ τὸν λόγον ἐξ αὐτοῦ προελθεῖν; Eus.e.th.3.3(p.157.12; M.24.1001C); d. of incarnate Christ addressing Father, Ath.Ar.3.19(M.26.364B); e. of converse of Father and Son with men, Just.dial.60.4(M.6.613A); ref. scriptural difficulties οὕτω φίλον ὂν τῷ θεῷ ~εῖν ἀνθρώποις, ὡς μὴ καὶ ἀναξίαν ψυχὴν... γυμνὸς καὶ ἀσκεπὴς ὁ θεῖος εἰσίῃ λόγος Gr.Thaum.pan.Or.15(p.33.19; M.10.1093B); f. of man's converse with God αὕτη...ἡ ἐνέργεια τοῦ τελειωθέντος γνωστικοῦ, ~εῖν τῷ θεῷ διὰ τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως Clem.str.7.3(p.10.17; M.9.417A); ἄχραντον τὴν ψυχὴν ἔχειν χρὴ...τὸν ~οῦντα τῷ θεῷ ib.7.7(p.36.28; 469A); of Const. μόνος μόνῳ τῷ αὐτοῦ προσωμίλει θεῷ Eus.v.C.4.22(p.125.22; M.20.1169A); εἰ καλὴ γὰρ συντυχία ἀνδρὸς ἀγαθοῦ βελτιοῖ τὸν συντυγχάνοντα· πόσῳ μᾶλλον καὶ ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ~εῖν τῷ θεῷ; †Jo.Jej.poenit.(M.88.1973A); g. of men with H. Ghost, ref. scriptural writers σφόδρα προσομιλήσαντες τῷ θεϊκῷ πνεύματι Didym.Trin.1.18(M.39.353A); 7. preach, Hom.Clem.11.26; ref. lay preachers οἱ ἐπιτήδειοι πρὸς τὸ ὠφελεῖν τοὺς ἀδελφοὺς...παρακαλοῦνται τῷ λαῷ ~εῖν ὑπὸ τῶν...ἐπισκόπων Alex.H.ap.Eus.h.e.6.19.18(M.20.569C); πρεσβύτερος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ οὐ ~εῖ [but only bishop] Socr.h.e.5.22.58(M.67.640B); ἔθος τοῖς Ἰουδαίοις...μετὰ τὴν...ἀνάγνωσιν ~εῖν καὶ ἐξηγεῖσθαι Ammon.Ac.13:15(M.85.1541B); Jo.Mal.chron.10 p.247(M.97.377A); ἀνέβη προσομιλῆσαι Chron.Pasch.p.318(M.92.809B).

*προσομίλησις, ἡ, contact, communion; of soul with God, Clem.paed.2.9(p.207.27; M.8.496C).

προσομιλία, ἡ, address, sermon μετὰ τὴν π. εὔξασθαι ὑπὲρ τῶν πασχόντων Hom.Clem.9.19; ib.12.24; Eus.v.C.4.45 tit.(p.116.16; M.20.1196B); Cyr.H.procatech.11; ἐν ἐκκλησίᾳ π. λεγομένων, οὐκ οἴδασι τί ἀκούουσι †Bas.contub.11(M.30.825D); ref. Nestorius ὁ τὴν...ἐκκλησίαν διεστραμμέναις π. ταράττειν ἐπιχείρων Cael.ep.Cyr.1(p.75.6; 5^{2}.40B); ib.(p.76.1; 41A).

*προσοπλίζω, pass., be thoroughly armed, Isid.Pel.epp.1.218(M.78.320C).

*προσοφίζομαι, devise craftily beforehand, Hipp.haer.8.11(p.231.24; M.16.3358A); Bas.Sel.or.16.2(M.85.209B).

προσοχή, ἡ, 1. attention, application, diligence, esp. in study and in pursuit of virtue ἵν' εὐλαβείᾳ καὶ π. τὴν ἀμεριμνίαν ὁ φιλόσοφος κτήσηται Clem.str.2.20(p.178.12; M.8.1065A); μετ' ἐπιμελείας καὶ π. ἐντυγχάνων τοῖς προφητικοῖς λόγοις Or.princ.4.1.6(p.302.3; M.11.353A); πωλοῦσι δὲ τὸ ἔλαιον οἱ διδάσκοντες μισθοῦ προσεδρίας, π., φιλομαθίας id.fr. in Mt.25:1–9(p.205.19; M.17.305B); ἐν τῇ π. καὶ τηρήσει τοῦ λόγου id.Jo.20.39(31; p.382.21; M.14.668C); Bas.reg.br.180 tit.(2.476B; M.31.1204A); ἀρχαὶ...καὶ ἐξουσίαι, καὶ πᾶσα ἡ τοιαύτη κτίσις, ἐκ π. καὶ ἐπιμελείας τὸν ἁγιασμὸν ἔχουσαι id.Eun.3.2 (1.274A; M.29.660B); τῷ ὑψηλοτέρῳ βίῳ διὰ π. καὶ ἐπιμελείας αὐτοὺς οἰκειώσαντες Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.337D); ζητεῖν κατὰ πᾶσαν π. ... τὸ εὐσεβῶς διὰ τοῦ λεγομένου νοούμενον id.Eun.3(2 p.15.20; M.45.580B); δεήσει...τῆς πρὸς τὸ ἀγαθὸν π. Arsen.doct.2(M.66.1620D); ἐκ μιᾶς οὖν π. ὑπάρξει σοι, κἀμοὶ καὶ τοῖς νόμοις χαρίσασθαι Synes.ep.42(M.66.1365B); π. ἐστι, καρδιακὴ ἀδιάλειπτος ἡσυχία ἀπὸ παντὸς λογισμοῦ, Χριστὸν...ἀναπνέουσα Hesych.S.temp.1.5(M.93.1481C); 2. care τοῖς μακρᾷ νόσῳ πεπονηκόσι σώμασι διαίτης χρεία καὶ προσοχῆς πλείονος Clem.q.d.s.40(p.186.20; M.9.645B); περὶ π. τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως Euthal.Diac.epp.cath.(M.85.689C); of God's care for man, Meth.symp.5.3(p.56.4; M.18.101A); Chrys.hom.25.2 in Rom.(9.702E); 3. reverent care οὐχ ἁπλῶς εὔχεται...ἀλλὰ μετὰ π. θεὶς τὰ γόνατα id.hom.18.2 in Ac.(9.145B); Lit.Chrys.(p.378.35); 4. application μετὰ προσθήκης τῆς πρὸς τὸ ἐνέργημα π. cat.Apoc.10:9(p.333.21).

*προσοχθέω, be vexed with, detest, Asen.9(p.50.10); Cyr.Ps.35:5 (M.69.917A); Dial.Tim.et Aquil.108 r°(p.85).

προσοχθίζω, be angry at, T.Jud.18.5; Herm.sim.9.7.6; κακίᾳ δὲ οὐ προσώχθισε τουτέστιν, οὐκ ἐμίσησε τὴν κακίαν Thdt.qu.3 in 4 Reg.(1.513); προσοχθίσας τοῖς ἑαυτοῦ ὁμοθρήσκοις Socr.h.e.5.24.3(M.67.648C); τῆς φαύλης προσοχθίσας κακοδοξίας V.Max.9(M.90.77B).

προσόχθισμα, τό, detestable thing, abomination οἱ τῶν δαιμόνων θεραπευταὶ ἐν τοῖς μυσαροῖς καὶ βδελυκτοῖς καὶ ἀκαθάρτοις π. αὐτῶν Const.App.2.28.8; π. ... τὰ εἴδωλα προσαγορεύειν εἴωθεν ἡ...γραφή· ...τὸ γὰρ π. τὸ μῖσος δηλοῖ Thdt.qu.3 in 4Reg.(1.513); Const.Diac.laud.7(M.88.487A).

*προσοχικός, diligent, Hesych.S.temp.2.13(M.93.1516B).

πρόσοχος, attentive, Isid.Pel.epp.1.84(M.78.241A).

*προσοψίζομαι, be face to face with, confront, c. dat., Max.Pyrr. tit.(M.91.288A).

πρόσοψις, ἡ, vision, Clem.exc.Thdot.38(p.118.32; M.9.677B).

προσπάθεια, ἡ, 1. inclination, propensity, attraction, opp. ἀντιπάθεια: οὐ γὰρ ἀποξύνεσθαι τὸ γάλα ἐᾷ ἡ πρὸς τὸ ὕδωρ κοινωνία, οὐκ ἀντιπαθείᾳ τινί, προσπεπαινομένου δὲ προσπαθείᾳ Clem.paed.1.6 (p.120.16; M.8.309B); π. μὲν οὐκ ὀξυδορκεῖ, ἀντιπάθεια δὲ ὅλως οὐχ ὁρᾷ Isid.Pel.epp.1.310(M.78.361B); τὰ τῆς ἀπιστίας σημεῖα...προσπάθειαι, ἀντιπάθειαι Jo.D.hom.2.6(M.96.585A); π. here meaning undue favour, partiality, v. infra; 2. natural attachment, Bas.renunt.2(2.204B; M.31.632A); π. φυσικὴν ἡ αἴσθησις ἔχει πρὸς τὰ αἰσθητά Thal.cent.2.42(M.91.1441B); γυνή τε καὶ τέκνα...ὧν τῇ π. κεκολλημένοι δυσαποσπάστως ἔχομεν †Jo.D.B.J.13(M.96.980C); 3. passionate inclination, craving; a. in good sense τί δ' ἂν εἴη πρὸ τῆς ἐν λόγοις τε καὶ περὶ λόγους διατριβῆς; τίς ἡδονὴ καθαρωτέρα; τίς ἀπαθεστέρα π.; Synes.Dion 8(p.253.2; M.66.1133A); b. usu. in bad sense τὰς...π. τὰς σαρκικὰς πολὺ τῆς ἡδονῆς τὸ φίλτρον ἐχούσας Clem.str.7.12(p.56.32; M.9.509B); πᾶσαν τὴν πρὸς ὕλην καὶ σώματα π. ... ἀπολείψαντες Or.Jo.20.22(20; p.355.16; M.14.621B); ἐξορίσωμεν ἀφ' ἑαυτῶν πᾶσαν π. βιωτικήν Ephr.1.226F; πλεονεξία, φιλοϋλία, π. id.3.426C; λυθῆναι οὖν δεῖ τῶν δεσμῶν τῆς π. τοῦ βίου Bas.reg.fus.5.2(2.342B; M.31.921A); περὶ τὰ ὑλικὰ π. †Bas.Is.167(1.499B; M.30.396B); τὸ ἐπιθυμητικόν... μετατεθὲν ἀπὸ τῆς ὑλικῆς π. πρὸς τὴν ἄϋλον σχέσιν Gr.Nyss.hom.1 in Cant.(M.44.768C); ματαίαν πρὸς τὰ χρήματα τῶν ἀνθρώπων π. id.mort.(M.46.500D); τὸ προσπαθείᾳ τῶν γηίνων ἁλῶναι Mac.Aeg.pat.21 (M.34.881D); μέγα τοῖς πρὸς ἀρετὴν ἐπειγομένοις ἐμπόδιον ἡ τῶν κοσμικῶν πραγμάτων π. Nil.exerc.13(M.79.733B); τὴν ἐν τῷ λογισμῷ π. τῶν φαύλων ἐννοιῶν id.Magn.7(M.79.977C); ἑαυτὸν τῆς τῶν ὁρωμένων ἐξέδυσε π. Ep.Dor.1(M.88.1613C); of undue attachment to persons ἔχων π. πρός τινα Dor.doct.7.1(M.88.1697A); Jo.D.haer.83(M.94.741A); †Jo.D.B.J.13(M.96.980B); 4. abs., evil desire, Clem.str.1.1 (p.7.23; M.8.696B); ἀφίστασθαι κελεύει...πάσης π. id.ecl.47(p.150.6; M.9.720B); Or.adnot.in Dt.16:19(M.17.28B); Bas.moral.70.29(2.303A; M.31.840C); Isid.Pel.epp.1.379(M.78.396D); 5. partiality, favour, prejudice in favour of someone or something χωρὶς π. καὶ διαφορᾶς χρώμεθα Clem.paed.2.12(p.229.28; M.8.544B); Gr.Nyss.hom.7 in Cant.(M.44.909A); Justn.conf.(p.100.7; M.86.1023C).

προσπαθής, 1. passionately desirous of evil things προσπαθεῖς τοῖς ὑλικοῖς πράγμασιν Or.Jo.20.22(20; p.354.31; M.14.620D); ἁμαρτίας τῆς οὐκ ἐν...λόγοις μόνον, ἀλλὰ καὶ προσπαθοῦς ἐνθυμήσεως †Bas.bapt.1.2.15(2.640B; M.31.1552A); 2. neut. as subst., prejudice in favour, Thdr.Stud.epp.1.49(M.99.1088B).

*προσπαθητικός, vicious τῇ π. σχέσει τοῦ διγαμοῦντος Thdr.Stud.epp.1.50(M.99.1096C).

προσπαθῶς, with strong affection or attachment οὐ π. τῇ κτίσει χρώμενοι Clem.str.3.14(p.240.10; M.8.1196B); ib.4.16(p.261.28; 1241C); ἀδύνατον μαθητὴν τοῦ κυρίου γενέσθαι τὸν π. ἔχοντα πρός τι τῶν παρόντων Bas.moral.2.2(2.237A; M.31.705A); οὐ τὸ ἔχειν βλάπτει, ἀλλὰ τὸ π. ἔχειν Zos.alloquia 14(M.78.1700C).

*προσπαιδαγωγ-έω, lead on by instruction ὁ νόμος ~ῶν εἰς τὸ τέλειον Cyr.ador.8(1.264A).

*προσπαραβαίνω, pass on to attack, Nil.epp.1.25(M.79.92B).

προσπαράκειμαι, 1. be adjacent, Eus.d.e.1.4(p.20.6; M.22.44B);

*Chron.Pasch.*p.308(M.92.781B); **2.** *be appended* or *attached*, Juln. Imp.ap.Cyr.*Juln.*9(6².290C).

προσπαράληψις, ἡ, *taking as additional aid*, Clem.*str.*7.8(p.37.21; M.9.472A).

***προσπαρεγγυάω**, *exhort*, Cyr.*Am.*73(3.333B; παρεγγυᾷ Aubert).

***προσπαρεισκρίνω**, *introduce in addition*, Gr.Agr.*Eccl.*1.5(M.98.769C).

προσπαροινέω, *add further insults*, Thdt.*qu.58 in 1Reg.*(1.394).

προσπάσχ-ω, **1.** *be fond of* ἀστράγαλοι καὶ σφαῖραι τῆς παιδιᾶς ἐστιν ὕλη, καὶ τούτοις προσπεπόνθασι Nil.*exerc.*63(M.79.796C); **2.** *sympathize with* τὸ πᾶσι κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἀξίαν ∼ειν Jo.Clim.*past.*2(M.88.1169C); **3.** *be addicted to, have a craving for*, Athenag.*res.*25(p.79.1; M.6.1021D); τοῖς σωματικοῖς προσπεπονθότες Or.*Jo.*20.16(14; p.348.5; M.14.609A); Nil.*serm.*1(M.79.1265A); Dion.Ar.*d.n.*4.11(M.3.708C); **4.** *be partial to, show favour to*, Nil.*paraen.*100(M.79.1257C); Socr.*h.e.*1.10.5(M.67.101B).

προσπάω, *draw towards one*, Gr.Naz.*carm.*1.1.8.29(M.37.449A).

πρόσπεινος, *hungry*, *A.Andr.et Mt.*22(p.97.9); Gr.Nyss.*hom.11 in Cant.*(M.44.992A).

***προσπειράομαι**, *endeavour besides*, Cyr.*ador.*4(1.119A).

***προσπείρω**, *nail to*; of the χειρόγραφον nailed to Cross (Col. 2:14), Chrys.*hom.6.3 in Col.*(11.368B); pass., *be crucified*; of Christ, Leo Mag.*ep.*165.7(p.60.1; M.*PL.*54.1166B).

προσπελάζ-ω, **1.** *approach* τὴν αἴσθησιν τοῦ ∼οντος κακοῦ προσλαμβάνει Meth.*arbitr.*11(p.174.13; M.18.260B); Petr.II Al.*encycl.*7(M.33.1288A)ap.Thdt.*h.e.*4.22.26; ‡Jo.D.*Artem.*24(p.83.19; M.96.1273A); of time ἤδη γὰρ προσεπέλαζε τῆς ἡμέρας τὸ σέβας Men.*exc.Rom.*3(p.183.12; M.113.869C); **2.** *come over to* ἔθνος...ἑκουσίως προσεπέλασεν ἡμῖν *ib.*(p.179.1; 864B); **3.** *have recourse to* προσπελάσουσι τῇ πανουργίᾳ *T.Isaach.*6.1; Adam.*dial.*5.16(p.206.4; M.11.1853D); Bas.*hom.*21.3(2.165E; M.31.545C); **4.** *come in contact with, experience* πείνῃ ∼ειν Epiph.*exp.fid.*17(p.518.11; M.42.816A); **5.** *be attached* to δεῖ γὰρ μᾶλλον τῷ διαφέροντι ὀνόματι προσπελάσαι ἢ τῷ ἥττονι Adam.*dial.*1.8(p.18.5; M.11.1729B); **6.** reflex., *gain access* to προσπελάσας ἑαυτὸν ὁ Μακριανὸς τῆς ἐφεστώσης Γαλλιήνου βασιλείας Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.23.2(M.20.692B).

***προσπεπαίνομαι**, *be mellowed*, Clem.*paed.*1.6(p.120.15; M.8.309B).

προσπεφυκότως, *being naturally attached to* something, Cyr.*dial.Trin.*5(5¹.558D).

προσπήγνυμι, **1.** *fix to*, hence *crucify*; Father in Patripassian theology, Hipp.*haer.*9.10(p.245.6; M.16.3378B); S. Andrew, *A.(Pass.) Andr.*4(p.8.26; M.2.1224A); Christ ἔπαθε γὰρ σαρκὶ τῷ σταυρῷ προσπαγεὶς ὁ λόγος Meth.*Porph.*3(p.506.23; M.18.401B); **2.** intrans., *stick fast to, adhere to*, Chrys.*hom.90.2 in Mt.*(7.840B); met. ὁ ἀνθρώπινος νοῦς...προσπέπηγε τοῖς γεωδεστέροις Cyr.*Lc.*16:1(M.72.812B); **3.** pass., *be congealed*, *A.Petr.et Paul.*53(p.202.6).

***πρόσπηξις**, ἡ, *fixing* hence *crucifixion*, *Const.App.*5.5.3.

***προσπιλέω**, *press close to* λαμπάδων...ταῖς πλευραῖς...προσπιληθεισῶν Pall.*v.Chrys.*20(p.129.11, v.l. προσπιλωθεισῶν M.47.72) perh. for προσπελασθεισῶν.

προσπίπτω, *fall before* in supplication, *1Clem.*9.1; προσπέσωμεν τῷ δεσπότῃ *ib.*48.1; Chrys.*hom.14.7 in Rom.*(9.586B); ‡Pall.*h.mon.*8.31(p.42.3; προσικέτευσεν M.34.1145A); Jo.Mal.*chron.*18 p.476(M.97.692B); προσπίπτομεν τῇ ἀγαθότητί σου, δέσποτα *Lit.Jac.*(p.194.27).

προσπλέκ-ω, **1.** *mingle, combine* with τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν ἀσθενείᾳ προσπλακῆναι [i.e. in Arian theology] Alex.Al.*ep.Alex.*7(p.24.16; M.18.557D); Petr.II Al.*encycl.*7(M.33.1285C)ap.Thdt.*h.e.*4.22.25; Epiph.*haer.*66.5(p.24.14; M.42.37B); **2.** *introduce* an argument, Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*3.19.14(M.85.1348C); **3.** *associate oneself with* διανοεῖται προσπλέξαι πρὸς τὸν ἄνδρα Epiph.*haer.*66.5(p.25.7; M.42.37C); **4.** pass., *be involved in*, Just.*dial.*80.1(M.6.664A); Bas.*Eun.*1.5(1.216D; M.29.521A); **5.** pass., *be united with*: ref. sexual relations, Hipp.*haer.*5.26(p.131.12; M.16.3202A); Epiph.*haer.*38.2(p.65.4; M.41.657A); Chrys.*hom.20.8 in Eph.*(11.156B); Thdt.*affect.*12(p.315.10; 4.1030); ref. Inc. ὁ λόγος...οὐ...προμορφωθέντι...∼όμενος σώματι Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3161B); **6.** *attach* ταῦτα...οἷς οὔτε ψόγος οὔτε κακοδοξία τις δυνήσεται προσπλακῆναι Const.ap.Ath.*apol.sec.*86(p.165.33; M.25.405A); Ath.*inc.*44.4(M.25.176A); id.*Ar.*2.17(M.26.184A).

προσπλήσσω, *strike*, Gr.Naz.*or.*45.12(M.36.640A).

προσπλοκή, ἡ, *admixture*, Iren.*haer.*1.7.4(M.7.517A).

πρόσπνευσις, ἡ, *rough breathing, aspiration*, Or.*mart.*46(p.42.15; M.11.628A).

προσποθέω, *desire earnestly*, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*38(M.87.3568A).

προσποίησις, ἡ, *pretence*, of certain aspects of Christ's conduct as man τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν κατὰ φύσιν οἰκονομικῶς πέπρακται...οἷον ὁ ἐκ παρθένου τόκος...τὰ δὲ κατὰ π.· οἷον τὸ ἐρωτᾶν· ποῦ τεθείκατε Λάζαρον; ὁ ὑπὸ τὴν συκῆν δρόμος· τὸ ὑποδύεσθαι ἤγουν ὑπαναχωρεῖν· ἡ προσευχή ‡Cyr.*Trin.*25(6³.31A; M.77.1168C).

προσποιητός, *simulating*; masc. as subst., *pretender*, Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)3.14(M.*PL.*77.243D).

***προσπορέω**, *provide*, ‡Ath.*syntag.*6.9(p.126; M.28.844A).

***πρόσπτυξις**, ἡ, *embrace* π. τε τιμίου λειψάνου Thdr.Stud.*epp.*2.176(M.99.1545D).

πρόσπτωσις, ἡ, **1.** *falling before* someone *as a suppliant*, hence *supplication*, Gr.Nyss.*ep.*19(M.46.1076C); Chrys.*hom.23.5 in 1Cor.*(10.207D); **2.** *fall*, Cyr.*Ps.*44:6(M.69.1037A); **3.** *attack*, *Const.App.*4.3.3; χαλεπῶν δαιμόνων τὰς μυρίας π. Nil.*epp.*2.137(M.79.257A).

***προσπωρόω**, pass., *be hardened upon, become habitual to* οἷς δὲ προσεπωρώθη τὰ πάθη Gr.Nyss.*or.catech.*35(p.138.12; M.45.92B).

προσρέω, **1.** *flow onwards*, *Hom.Clem.*8.8; **2.** aor., *betake oneself, accede, attach oneself* to τοὺς σοὺς πόνους τίμησον, οἷς προσερρύης Gr.Naz.*carm.*2.1.11.1793(M.37.1155A); προσρυέντι Ῥωμαίοις Jo.Mal.*chron.*18 p.427(M.97.629A); **3.** ? *turn towards* πάντων τὰ πρόσωπα ἐπὶ γῆς δοθέντα, ἔγνω αὐτοὺς μηδαμῶς δύνασθαι προσρύεσθαι αὐτῷ *Pers.*(p.4.11); *be assimilated* to, †Anth.*eccl.fr.*(p.97.10); *go over to* enemy, †Anast.S.*relat.*40 suppl.(*OC* 2 p.87.24).

***πρόσρηγμα**, τό, *dashing against*; of shipwreck, *Clem.ep.*14(M.2.49B); Cyr.*Abac.*6(3.522C).

προσρήγνυμι, **A.** trans., *dash against*, exeg. Ps.136:8–9 νήπια...Βαβυλῶνος...εἰσὶν συγχυτικοὶ λογισμοὶ οἱ ἀπὸ κακίας· ὧν ὁ κρατῶν, ὡς καὶ τῷ στερεῷ...τοῦ λόγου προσρῆξαι αὐτῶν τὰς κεφαλάς, ἐδαφίζει τὰ νήπια...πρὸς τὴν πέτραν Or.*Cels.*7.22(p.174.14; M.11.1453A).

B. intrans.; **1.** *be dashed against*, of ships πολλάκις προσέρραξε τὸ σκάφος Chrys.*hom.14.4 in Heb.*(12.147B); fig. παιδίον, ὥσπερ σκάφος, εἰς θηριώδη...προσρῆξαι δίαιταν Clem.*paed.*1.7(p.122.20; M.8.313C); ὁ φαρισαῖος...τούτῳ προσέρρηξε τῷ σκοπέλῳ [i.e. of boasting], Chrys.*hom.25.1 in 2Cor.*(10.612C); **2.** *burst forth, launch an attack*, Eus.*h.e.*8.1.7(M.20.741B); Jo.Mon.*hymn.Geo.*4(M.96.1396C).

C. med.; **1.** *rush against* or *into*, of wind into a hollow, Clem.*str.*6.3(p.447.21; M.9.252A); **2.** *dash against*; of waves, Chrys.*hom.24.3 in Mt.*(7.302D); met. ἡ...τῶν δήμων προπέτεια, τῷ μὲν ἄρχοντι προσρηγνυμένη Isid.Pel.*epp.*1.148(M.78.281C).

πρόσρησις, ἡ, **1.** *designation, naming* τῶν...ἀποστόλων...σαφὴς ἐκ τῶν εὐαγγελίων ἡ π. Eus.*h.e.*1.12.1(M.20.117B); ἐκ τῆς περὶ αὐτοὺς εἰκονικῆς τοῦ Χριστοῦ π. Χριστιανοὺς ἐπεφήμισεν *ib.*1.3.10(72C); theol. τὸ δὲ πατὴρ καὶ θεὸς καὶ κτίστης καὶ κύριος καὶ δεσπότης οὐκ ὀνόματά ἐστιν, ἀλλ' ἐκ τῶν εὐποιϊῶν καὶ τῶν ἔργων π. Just.*2apol.*6.2(M.6.453A); μέχρι λόγου τὴν τοῦ υἱοῦ π. ἀποδεχόμενος Eus.*e.th.*2.2(p.101.19; M.24.904A); ref. pagan myths καταβάλλειν εἰς αἰσχρὰς...ἀρρητολογίας τὴν σεβάσμιον τοῦ θεοῦ π. id.*p.e.*3.13(122A; M.21.217C); **2.** *salutation, greeting*, Chrys.*hom.18.6 in Mt.*(7.243C); liturg., of greeting exchanged by newly consecrated bishop and congregation, *Lit.*ap.*Const.App.*8.5.12; in gen.; of liturg. greetings, Chrys.*hom.3.3 in Col.*(11.347D); in epistle, id.*hom.31.1 in Rom.*(9.745A); *ib.31.3*(748D); Thdt.*Rom.*16:15(3.159); of episcopal letters of communion, Thdt.*h.e.*5.34.12(3.1076); **3.** *address*, CHier.(350)*ep.*ap.Ath.*apol.sec.*57(p.137.9; M.25.352C); of imperial letter, Const.*ib.*62(p.142.19; M.25.361C).

προσρήσσ-ω, **1.** *drive on*, Ath.*gent.*27(M.25.56A); Petr.II Al.*encycl.*7(M.33.1285D)ap.Thdt.*h.e.*4.22.25; **2.** med., *come into collision* with ∼ονται ἑαυτοῖς ὡς μεθύοντες Arist.*apol.*16.6; hence, *be shipwrecked* upon, met. μὴ ∼ώμεθα ὡς ἐπήλυτοι τῷ ἐκείνων νόμῳ *Barn.*3.6.

***προσρητικός**, *of salutation, of personal greeting* διὰ π. γραμμάτων Epiph.*haer.*proem.2.2(p.170.26, v.l. προφη- M.41.176C); ἐν μακροθυμίᾳ τε καὶ γραμμάτων ἀγάπῃ π. Nest.*ep.Cyr.*1(p.25.14; M.77.44A).

προσρίπτ-ω, **1.** *throw to*, *A.Jo.*53(p.177.22); Ἰωνᾶν προσρίψαι τοῖς κύμασιν Thdt.*serm.Chrys.*(5.102); met., of hurling insults at someone, Chrys.*hom.12.6 in 1Cor.*(10.105D); of casting afflictions before God in prayer, Serap.*euch.*5.1; **2.** *assign to, attribute to*, Chrys.*hom.12.3 in 1Cor.*(10.100B); *ib.26.6*(237A); id.*scand.*4(3.472E); **3.** *apply to* τὸ κύριος ὄνομα τῷ υἱῷ ∼ουσι id.*pan.Phoc.*4(2.709E); id.*comm. in Gal.*1:1(10.650B); Cyr.*Mal.*28(3.846C); **4.** *add*, Bas.*Eun.*1.5(1.216B; M.29.520B); Gr.Nyss.*Eun.*9(2 p.207.2; M.45.804C); Cyr.*Juln.*4(6².137C).

***προσστοιβάζω**, *build up in addition*, ‡Ath.*disp.*25(M.28.469B).

***προσσυμπάθεια**, ἡ, s.v.l., *craving, evil desire for*, Or.*fr.43 in Jer.*28:29(M.13.605A, v.l. for προσπαθείας p. 220.13).

προσσυνάπτω, *join on* to, Socr.*h.e.*5.7.1(M.67.573B).

προσσύρω, *drag along*; med., *crawl*, Bas.*hom*.8.3(2.65D; M.31.313A); Ast.Am.*hom*.6(M.40.244B).

προσσφίγγω, (also προσφ-) *bind to*, c. dat., Clem.*prot*.1(p.8.8; M.8.64A); Hipp.*haer*.7.13(p.191.10; M.16.3295B); †Bas.*Is*.proem.1(1.378B; M.30.120A).

***προσσώζω**, *reserve for*, c. dat., Thdt.*2Cor*.3:10(3.304).

προσσωρεύω, *heap up in addition*, hence *add*, CChalc.(451)*act*.16 (*ACO* 2.1.3 p.95.1; f.l. προ- H.2.636E).

πρόσταγμα, τό, *ordinance*; **1.** of men in gen., ref. Daniel οὐ...μόνον τὰς τοῦ θεοῦ ἐντολὰς...ἐφύλαττεν, ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ βασιλέως π. Hipp.*Dan*.3.19.7; ref. Herod's order for massacre of children, Eus.*h.e*.1.8.1(M.20.101A); of master's order to servants, Gr.Nyss.*Eun*.10 (2 p.243.26; M.45.845D); **2.** *edict* of emperor τὰ π. τῶν Αὐγούστων περὶ τοῦ δεῖν...σέβειν τοὺς θεοὺς τοὺς τὰ πάντα διοικοῦντας *M.Carp*.4; *ib*.45; Dion.Al.ap.Eus.*h.e*.6.41.1(M.20.605A); Const.ap.Gel.Cyz.*h.e*.3.15.3; Socr.*h.e*.3.13.13(M.67.416A); summoning a council, Ath.*syn*.1(p.231.9; M.26.681A); *ib*.10(p.237.3; 696B); **3.** *decree* of fate, Meth.*symp*.8.16(p.105.8; M.18.168D); **4.** *precept* of philosophy, Gr.Thaum.*pan.Or*.11(p.27.9; M.10.1084C); **5.** *commandment* of God, *T.Lev*.3.2; πορεύεσθε ἐν τοῖς π. αὐτοῦ πρώτοις καὶ ἐσχάτοις *T.Jud*.24.3; *1Clem*.2.8; ἐν τοῖς νομίμοις τῶν π. αὐτοῦ πορεύεσθαι *ib*.3.4; ἀβύσσων τε ἀνεξιχνίαστα...τοῖς αὐτοῖς συνέχεται π. *ib*.20.5; μακάριοι οἱ τούτοις ὑπακούοντες τοῖς π. *2Clem*.19.3; τὰ στοιχεῖα...ἐκ τοῦ μὴ ὄντος παραχθέντα προστάγματι τοῦ ὄντως θεοῦ Arist.*apol*.4.1; θάλασσα...οὐχ ὑπερβαίνουσα τὸν οἰκεῖον τόπον...θεῖόν τι π. πεφοβημένη Meth.*arbitr*.2(p.148.13; M.18.244A); τὸν θεὸν οὐ δοκεῖ προτρέποντα τὸν ἄνθρωπον πείθεσθαι τοῖς π. ἀφαιρεῖν αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν τῆς προαιρέσεως *ib*.16(p.188.15; 264D); πῶς γὰρ ἂν ἡ φύσις τῷ π. μάχοιτο τοῦ θεοῦ; Juln.Imp.ap.Cyr.*Juln*.4(6^{2}.143C); ἐπὶ τῆς κτίσεως συνεξέλαμψε τὸ φῶς τῷ π. Gr.Nyss.*hom.8 in Cant*.(M.44.945D); ref. Creation οὔτε δὲ ἐν ἐκείνοις ῥῆμα νοοῦμεν τὸ π., ἀλλὰ βούλημά τε καὶ θέλημα Thdt.*haer*.5.9(4.410); Jo.D.*hom*.1.20(M.96.576A); of Mosaic Law αἰώνιος...νόμος ὁ Χριστὸς ἐδόθη καὶ ἡ διαθήκη πιστή, μεθ' ἣν οὐ νόμος, οὐ π., οὐκ ἐντολή Just.*dial*.11.2(M.6.497B); τὸ σάββατον ἐντέταλται ὁ θεὸς φυλάσσειν ἡμᾶς, καὶ τὰ ἄλλα π. προστετάχει *ib*.21.1 (520B); Meth.*symp*.4.4(p.50.11; M.18.92C); Cosm.Ind.*top*.2(M.88.96B); of Mosaic ordinances applied to Christian life ὁ λαϊκὸς ἄνθρωπος λαϊκοῖς π. δέδεται *1Clem*.40.4; in transferred sense, *thing commanded* by God ἐπεὶ οὖν...παρῆλθον θυσίαι, βασιλεῖαι, αἱ ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφητεῖαι...ὡς οὐκ ὄντα θεοῦ π. *Hom.Clem*.3.52; **6.** divine *precept* opp. counsel, Chrys.*hom.2 in Rom.16:3*(3.183A).

προστακτικῶς, *imperatively*, Hadr.*introd*.98(p.114; M.98.1300A).

***προστάλας**, *exceedingly wretched*, *Apoc.Dan*.C(p.122).

πρόσταξις, ἡ, **A.** *command, ordinance*; **1.** of emperor τοῦτο γὰρ ἀθέμιτον ἦν...πρὸ τῆς σῆς π. ποιῆσαι Ath.*apol.Const*.14(M.25.612B); τὴν ἡμετέραν π. φυλαχθῆναι βουλόμεθα Constantius ap.eund.*apol.sec*.56(p.136.17; M.25.349C); **2.** of God σώματα κατὰ καιρὸν προστάξει θεοῦ ἀναστῆναι Just.*dial*.19.4(M.6.357A); Clem.*str*.7.2(p.6.18; M.9.409B); Ath.*gent*.27(M.25.53B).

B. *precept* of scripture πιστεύειν γὰρ ἡμᾶς οὐκ εἰς τὸν λόγον, ἀλλ' εἰς τὸν υἱὸν π. ἐστι...[Jo.3:36] ‡Ath.*Ar*.4.21(p.67.15; M.26.497D).

C. *authority* μὴ ἐξεῖναι γυναικὶ ἀναιδῆν ἐξ οἰκείας π. βίβλους συγγράφειν Didym.*Trin*.3.41(M.39.989A); οὐχ ὡς κατὰ πρόσταξιν λεγόμενοι, ἀλλ' ὡς παρ' αὐτῶν γνωσθέντες ‡Ath.*synops*.22(M.28.345A).

***προσταπεινόομαι**, *be brought low*, Nil.*epp*.2.59(M.79.225C).

προσταράσσω, *vex further*, Chrys.*Laz*.2.6(1.735E).

προστασία, ἡ, **1.** *support, protection, patronage*; **a.** in gen. χρήσιμον δὲ πολλάκις καὶ ἡ παρὰ τοῖς κρατοῦσι π. Or.*fr.63 in Jer*.45:4(p.229.19); Ath.*Ar*.1.10(M.26.32C); *ib*.2.43(240A); Gr.Naz.*or*.7.11(M.35.768C); τέχνης κοινωνοὶ τοσαύτην ἐπιδείκνυνται π. Chrys.*hom.15.9 in Mt*.(7.200C); **b.** of patronage of angels κατά τε γὰρ τὰ ἔθνη καὶ πόλεις νενέμηνται τῶν ἀγγέλων αἱ π. Clem.*str*.6.17(p.513.6; M.9.389B); of martyrs τῆς π. αὐτῶν τῆς πρὸς τὸν θεὸν ἀπολαύομεν Ast.Am.*hom*.10(M.40.321D); ref. Lc.22:32 of S. Peter in rel. to disciples τὴν π. ἐνεπιστεύθη τῶν ἀδελφῶν Chrys.*hom.88.2 in Jo*.(8.527C); of BMV, *Euchol*.(p.403); of Christ τούτων ἁπάντων [sc. saints] Χριστὲ Ἰησοῦ ἐφάνης βοήθεια καὶ π. *IGC As.Min*.282.3 [Cnessus, Lycia, saec. vi]; **2.** *charge, government, leadership*, Clem.*str*.7.9(p.38.29; M.9.473B); of angels exercising charge over world of nature ascribed by pagans to demons, Or.*Cels*.8.31(p.246.26; M.11.1561D); of providential ordering of world, Meth.*res*.2.10(p.350.6); of eccl. office εἰς οὐδεμίαν ἀρχὴν καὶ π. τῆς...ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταλέγοντες τοὺς φθάσαντας μετὰ τὸ προσεληλυθέναι τῷ λόγῳ ἐπταικέναι Or.*Cels*.3.51(p.248.3; 988C); esp. episcopal office Πρῖμον μεταλλάξαντα δωδεκάτῳ τῆς π. ἔτει διαδέχεται Ἰοῦστος Eus.*h.e*.4.4(M.20.308C); Bas.*ep*.92.2(3.184D; M.32.480B); *ib*.102(197E; M.508C); of party-episcopates at Antioch in Meletian schism παῦσαι δὲ τὰς μερικὰς π. *ib*.66.2 (160B; M.425C); Chrys.*stat*.3.1(2.35C); Pall.*v.Chrys*.8(p.46.28; M.47.28).

προστάσσ-ω, **1.** *appoint, assign* προσέταξε δύο μὲν στοιχεῖα εἰς τὸ ἄνω ἡμισφαίριον Hipp.*haer*.4.43(p.66.8; M.16.3106D); Or.*Cels*.8.31(p.246.25; M.11.1561D); οἱ δὲ τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα κατέχοντες ~ουσι πανταχοῦ τοὺς ὑπ' αὐτῶν γενομένους καὶ στρατοπεδαρχοῦντας τοῖς Ῥωμαϊκοῖς στρατεύμασι *Mir.Geo*.4(p.21.4); **2.** *command, enjoin* ταῦτα...προσέταξεν εἶναι *1Clem*.20.11; τοῖς προστεταγμένοις καιροῖς ποιοῦντες τὰς προσφορὰς *ib*.40.4; περιτομὴν...ἂν...ἐφυλάσσομεν, εἰ μὴ ἔγνωμεν δι' ἣν αἰτίαν καὶ ὑμῖν προσετάγη Just.*dial*.18.2(M.6.516A); ὅπερ δὴ τοῖς ὑπηκόοις καὶ ~ομένοις ἁρμόττει Thdt.*affect*.2(p.54.20; 4.746); c. ἵνα, *A.Petr.et Paul*.51(p.200.16); ref. edicts κατὰ τὰ προσταχθέντα ἔθυσα *Pap.Chr*.(p.361).

προστάτης, ὁ, **1.** *champion, patron, supporter*; **a.** in gen., Bas.*ep*.316(3.445C; M.32.1064C); of deacons as εὐσεβείας π., *Const.App*.3.19.5; **b.** of God π., ἐπίκουρος *Lit*.ap.*Const.App*.8.11.5; ref. one taking sanctuary τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ προσφεύγει, καὶ θεὸν ποιεῖται π. τῆς ἐπηρείας Gr.Naz.*or*.43.56(M.36.568A); **c.** of Christ τὸν π. καὶ βοηθὸν τῆς ἀσθενείας ἡμῶν *1Clem*.36.1; τῷ π. τῶν ἡμετέρων ψυχῶν Gr.Thaum.*pan.Or*.4(p.8.13; M.10.1060C); ὁ τῶν χήρων π. Bas.Sel.*or*.10.2 (M.85.145B); **d.** of angels τοῖς μὲν τῶν ἐθνῶν ἀοράτοις π., αὐτοῖς δὴ τοῖς ἀγγέλοις, τὰ ἔθνη πάντα...φησιν διανεμηθῆναι Eus.*d.e*.4.7(p.160.33; M.22.268C); **e.** of saints τοῦ σκηνοποιοῦ καὶ τοῦ ἁλιέως προστατῶν καὶ τετελευτηκότων δεῖται ὁ τὸ διάδημα ἔχων Chrys.*hom.26.5 in 1Cor*.(10.625B); τίς κατηγορία προστάταις [i.e. martyrs] προσφεύγειν; Ast.Am.*hom*.10(M.40.324A); ὁ τῶν ἐκκλησιῶν π. Alex.Sal.*Barn*.proem.6(p.438D); **f.** of pagan gods θεούς τε καὶ π. ἀγαθοὺς Juln.Imp.ap.Cyr.*Juln*.4(6^{2}.141C); **g.** of Satan as ὁ τοῦ ψεύδους π., *Const.App*.7.32.2; **2.** *protector* of a virgin (i.e. perh. 'spouse' of a συνεισακτός) παρθένε, μὴ συνοίκει προστάτῃ, Χριστὸν ἔχουσα νυμφίον Gr.Naz.*carm*.1.2.3.67(M.37.638A); **3.** *leader, chief* οἱ νῦν π. τῆς αἱρέσεως Hipp.*haer*.9.8(p.241.8; M.16.3371B); Pall.*v.Chrys*.9(p.56.25; M.47.33); of S. Peter as μαθητῶν π., Bas.Sel.*or*.17.1(M.85.217A); **4.** *ruler*, of God τὸν μέγαν π. καὶ παμβασιλέα τῶν ὅλων Eus.*p.e*.1.1(2D; M.21.24C); of civil ruler, Thdt.*h.rel*.17(3.1225); of eccl. rulers, Just.*dial*.92.2(M.6.696A); οἱ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐπίσκοποι, οἱ τῆς ἐκκλησίας π. Cyr.H.*catech*.4.35; bishops, Bas.*ep*.214.4(3.323A; M.32.789C); Gr.Nyss.*v.Macr*.(p.385.17; M.46.973B); of a minor official, Photinus et al.*ep*.ap.Epiph.*haer*.72.11(p.265.13; M.42.397A); **5.** as adj. π. τὴν ὑπὲρ λίαν ὑπόθεσιν Alex.Sal.*Barn*.proem.1(p.436F).

προσταυρ-όω, *crucify beforehand* ~οῦντα ἢ ἀνασταυροῦντα τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ...εἴτε πρὸ τῆς...σωματικῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐπιδημίας εἴτε καὶ ὕστερον Or.*Jo*.20.12(p.341.29; M.14.600A); *ib*.(p.342.4; 600A); cf. *ib*.(p.342.11; 600B).

προστείχω, *go before, anticipate*, Eudoc.*Cypr*.1.264(M.85.841C).

***προστελείωσις, ἡ**, Gr.Nyss.*Eun*.4(M.45.640B; l. πρὸς τελείωσιν 2 p.67.10).

***προστήθιον, τό**, *breastplate* of high-priest, Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.388B).

***προστήρησις, ἡ**, *observation, watchful care*, exercised by bishop in determining duration of penitential discipline, Gr.Nyss.*ep.can*.5(M.45.232B).

προστίθ-ημι, **1.** *add*, to doctrinal tradition φυλάξεις ἃ παρέλαβες, μήτε ~εὶς μήτε ἀφαιρῶν *Barn*.19.11; **2.** *attribute* τοῦτο...~ησι τῷ υἱῷ, τὸ πρεσβύτερον εἶναι τῆς κτίσεως Bas.*Eun*.2.14(1.248C; M.29.597A); **3.** *go on, proceed* to do προσέθεντο αὐτῇ δοῦναι σημεῖον *1Clem*.12.7.

***πρόστιμον, τό**, *penalty*, Ath.Scholast.*coll*.20.1(p.171).

***προστοιβάζομαι**, *be piled up before* or *already*, Thdr.Stud.*epp*.2.180(M.99.1557A).

προστοιχειόω, pass., *be given elementary instruction in advance* οἱ μὴ προστοιχειωθέντες ἀσφαλῶς ταῖς τοῦ Χριστοῦ περὶ αὐτοῦ [sc. antichrist] προρρήσεσι Andr.Caes.*Apoc*.54(M.106.380C).

προστραγῳδέω, *add a further fable*, Bas.*ep*.51.1(3.143D; M.32.389A).

προστρέφω, *feed up, nourish up*, †Dion.Al.*fr.Eccl*.2:25(p.224.4; M.10.1585D).

προστρέχ-ω, *have recourse to* θλιβόμενοι εἰς τὸ τὸν θεὸν ποιεῖν ἃ βούλεται ~ουσιν Meth.*res*.1.20(p.242.13; M.41.1088C); τῇ δὲ αὐτοῦ φιλανθρωπίᾳ προσδραμεῖν Thdr.Heracl.*Is*.28:16(M.18.1317C); π. εἰς τὴν θεογνωσίαν *ib*.52:15(1356B); Chrys.*hom.3.3 in Col*.(11.347A).

προστρίβ-ομαι, *inflict*, pass. σπίλον ἢ ῥυτίδα, ἤ τι τῶν τοιούτων ~ομένων τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ Or.*sel.in Jer*.17:21ff.(*AS* 3 p.541).

πρόστριψις, ἡ, *conflict*, Just.*dial*.50.1(M.6.585B).

[*]**προστροπή, ἡ,** *pollution*, Synes.*ep*.44(M.66.1373C).

προστύφ-ω, *prepare wool for dyeing by application of mordants* τὰ βαπτόμενα τῶν ἐρίων ~εσθαι φιλεῖ εἰς βεβαίαν εὐτρεπιζόμενα τῆς βαφῆς παραδοχήν Clem.*paed*.1.9(p.135.27; M.8.344A); met. ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία...τὸ ἦθος...~ουσα εἰς παραδοχὴν τῆς ἀληθείας id. *str*.1.16(p.52.22; M.8.796A); ὥσπερ τὰ ἔρια πρὸς παραδοχὴν βαφῆς... ~εται...οὕτως ὁ...Παῦλος τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀποτμηθεὶς ἀλογίας, τριημέρῳ προεστύφθη πηρώσει Isid.Pel.*epp*.1.346(M.78.380D).

***προσυγχωρέομαι,** *be agreed on before*, Or.*or*.28(p.379.8; M.11. 528A).

***προσυλλαμβάνω,** *grasp beforehand* οὐ γὰρ ἐκ τῶν ὄντων τὰ ὄντα μανθάνων, οἶδεν ὁ θεῖος νοῦς, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ...κατ' αἰτίαν τὴν πάντων εἴδησιν...καὶ οὐσίαν προέχει καὶ προσυνείληφεν Dion.Ar.*d.n*.7.2(M.3. 869B); Max.*schol.d.n*.7.2(M.4.348D).

προσυλλέγω, *collect beforehand*, Anast.S.*hod*.10(M.89.149D).

πρόσυλος, *belonging to matter, gross*, Dion.Ar.*c.h*.2.4(M.3.141D); Max.*qu.Thal*.31(M.90.372A); id.*opusc*.(M.91.69B); ἐμπαθὲς καὶ π. νόημα Jo.Mon.*hymn.Chrys*.4(M.96.1380B).

***προσύλως,** *in a material* or *gross fashion* τῶν ποιητῶν π. καὶ ἐμπαθῶς ἐναπομενόντων Dion.Ar.*ep*.7.2(M.3.1080B); Const.Diac.*laud*. 19(M.88.501C).

***προσυναγείρω,** *collect beforehand*, Cyr.*Ag*.5(3.630D).

***προσυνδιατρίβω,** *associate with before*, Thphn.*chron*.p.55(M.108. 192C; v.l. προσσ-).

***προσυντείνομαι,** *strain towards*, Cyr.*Jo*.3.6(3.315B).

προσυπακού-ω, 1. *understand* (gram.), *supply in thought*, Clem. *str*.7.14(p.63.15; M.9.524A); Or.*Cels*.6.62(p.132.23; M.11.1393A); Eus. *Ps*.13:4(M.23.145C); παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστιν...τοῦ πιστοῦ δεῖ ~ειν Chrys.*hom.26.2 in 1Cor*.(10.229A); ὁ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται...ἐπειδὴ παρέβημεν, ~εται id.*hom.5.2 in Eph*.(11.34D); εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Ἀδάμ·...εἰς γῆν ἀπελεύσῃ· οὐ προσέθηκε δέ· ἀφανισθήσῃ ...διὰ τοῦ ταῦτα παρασεσιωπῆσθαι, τὴν ἀνάστασιν προσυπηκουσα Isid. Pel.*epp*.4.149(M.78.1233D); πολλὰ γὰρ ἐν τῇ...γραφῇ τῷ λόγῳ τῆς ἐλλείψεως εὕρηνται κατὰ τὸν ποιητικὸν τρόπον, ἃ ~όμενα δέχονται τὴν ἀναπλήρωσιν παρὰ τῶν εὐγνωμόνων ἐξηγητῶν Gr.Agr.*Eccl*.1.16(M.98. 793B); κἂν γὰρ οὐκ ἔχῃ τὸ ῥητὸν σαφεστέραν τὴν ἔννοιαν, ἀλλὰ ~ομένην κατὰ τὸ ἰδίωμα τῆς γραφῆς *ib*.4.3(929A); **2.** *make response to* θεός, ᾧ τὸ καινὸν ᾆσμα μέλπωμεν ~οντες τῷ ποιοῦντι θαυμάσια Eus.*h.e*.10.4.9 (M.20.852B); id.*d.e*.10.8(p.490.12; M.22.788A).

***προσυπαναλίσκω,** *spend fully on*, c. dat., Ephr.2.312F.

προσυπαντάω, *go to meet*, Ast.Am.*prod*.(p.113.9).

***προσυπέρχομαι,** *approach*, Meth.*symp*.1.1(p.8.7; M.18.37B).

προσυπογράφω, *sign in addition*, Socr.*h.e*.1.6.32(M.67.52B).

προσφάγιον, τό, *relish* προσφέρονται [sc. Essenes] ἄρτον, ἔπειτα ἕν τι π., ἐξ οὗ ἑκάστῳ τὸ αὔταρκες μέρος Hipp.*haer*.9.21(p.257.16; M.16. 3398B); ‡Pall.*h.mon*.3.1(p.27.16; M.34.1131C).

πρόσφατος, *recent*, ref. Creation in rel. to Logos τὸ δὲ ἐξ οὐκ ὄντων δημιουργεῖσθαι τὸν κόσμον νεωτέραν ἔχει τὴν ὑπόστασιν καὶ π. τὴν γένεσιν Alex.Al.*ep.Alex*.4(p.22.18; M.18.553B); εἰ μὴ ἀΐδιος θεὸς ὁ υἱός, ἐξ ἀνάγκης π. ... ἀσεβῶν δὲ π. ... λατρεύειν. οὐκ ἔσται γάρ σοι, φησίν, θεὸς π. Didym.(‡Bas.)*Eun*.4(1.287A; M.29.689B); οὐδὲ π. τινα παραδέξασθαι θεὸν παρακελευόμεθα *ib*.5(317A; M.760C); οὐ π. ὑπάρχων θεός, ἀλλ' ἐκεῖνος αὐτὸς ὁ καὶ τοῦ...Ἀβραάμ Cyr.*Ps*.46:10(M.69. 1057B); οἱ νέον ἡμῖν καὶ π. εἰσφέροντες τὸν υἱόν id.*Jo*.1.1(4.10C); *ib*.2.1 (128B); θεὸς ἦν ὁ λόγος. ἐνταῦθα...ἀναιρεῖται τὸ π. εἶναι θεὸν τὸν υἱόν id.*thes*.32(5[1].313B); Ἄρειος...π. θεὸν τὸν υἱὸν...δογματίσας Socr.*h.e*. 4.33.8(M.67.553A); εἰ δὲ ἑτεροούσιός ἐστιν ἡ σὰρξ τῷ πατρί, καθότι αὕτη μὲν π., ὁ δὲ πατὴρ ἄχρονος, πῶς οὐχὶ π. καὶ ὁ λόγος; ‡Quint.*ep*. (p.16.10,11; M.85.1737A).

προσφέρ-ω, A. *bring to, present* bride to husband, met. τὸ ἀγαπᾶν ὡς νύμφη οὖσα ~εται ὡς νυμφίῳ τῷ φόβῳ *Hom.Clem*.12.33; converts to Christ, Chrys.*hom.66.2 in Mt*.(7.656B).

B. *bring forward, bring to one's notice*, Thdt.*1Thess*.5:27(3.526); id.*qu.3 in Jos*.(1.305); id.*affect*.2(p.55.22; 4.747).

C. *contribute* ἡ παρθένος οὐδὲν τῆς ἡμετέρας φύσεως τῷ σαρκωθέντι προσενεγκοῦσα θεῷ Thdt.*eran*.1(4.40).

D. *attribute*, Bas.Sel.*or*.4.2(M.85.68B).

E. *bring up against, urge against*, Chrys.*hom.29.4 in 1Cor*.(10. 265B); Marc.Er.*opusc*.2.166(M.65.956D).

F. *administer* oath, Thdt.*h.rel*.3(3.1147); baptism, Proc.G.*2Par*. 29:34(M.87.1217A).

G. *win over* οὐ σπονδῇ...κακούργων ~εται ὁ θεός ‡Just.*monarch*.4 (M.6.320A).

H. *produce*, of procession of H. Ghost ἅμα τῷ τόκῳ τῆς αὐτῆς οὐσίας, ἅγιον πνεῦμα προσήνεγκε...διὸ δὴ καὶ τέτοκε βουλόμενος καὶ προήγαγε δυνάμενος Aen.*dial*.(M.85.960B).

I. pass., *approach, enter upon* Εἰρηναῖος...τῷ ἐλέγχῳ προσενεχθεὶς Hipp.*haer*.6.42(p.173.13; M.16.3259D).

J. med., *set forth* food λόγῳ εὐχῆς καὶ εὐχαριστίας ἐφ' οἷς ~όμεθα πᾶσιν...αἰνοῦντες Just.*1apol*.13.1(M.6.345B); *ib*.67.2(429B); ref. Essene rites ~ονται ἄρτον, ἔπειτα ἕν τι προσφάγιον Hipp.*haer*.9.21 (p.257.16; M.16.3398B).

K. med., *address* ἤρξατο τούτους...~εσθαι Gr.Mag.*dial*.(tr.Zach.) 1.10(M.*PL*.77.206C).

L. *offer*; **1.** in gen.; of offering of gratitude to benefactors, Gr. Thaum.*pan.Or*.3(p.6.26,28; M.10.1057C); **2.** of sacrificial offering to God; **a.** OT sacrifices οὐ πανταχοῦ...~ονται θυσίαι ἐνδελεχισμοῦ ἢ εὐχῶν ἢ περὶ ἁμαρτίας καὶ πλημμελείας, ἀλλ' ἢ ἐν Ἰερουσαλὴμ μόνῃ *1Clem*.41.2; ἐντέταλται τῷ Ἰσραὴλ ~ειν δάμαλιν τοὺς ἄνδρας, ἐν οἷς εἰσιν ἁμαρτίαι τέλειαι *Barn*.8.1; Just.*dial*.41.1(M.6.564B); τραγέλαφος ...ὃν...κελεύει Μωσῆς ἡμᾶς ~εσθαι Or.*princ*.4.3.2(p.326.1; M.11. 380A); Κάιν...οὐ προσεδέχθη...ἐν τῷ μὴ προσενέγκαι ὀρθῶς ‡Ath.*pat*.3 (M.26.1300D); οὐκ ἦν ἐξὸν ἀλλογενῆ, μὴ ὄντα λευίτην, προσενέγκαι τι *Const.App*.2.27.1; τῷ Κάιν βέλτιον ἦν μηδὲ ὅλως προσενεγκεῖν Chrys. *hom.73.3 in Jo*.(8.434A); id.*hom.18.1 in Heb*.(12.174A); of sacrifice of Isaac, *1Clem*.10.7; *Barn*.7.3; of Jephthah's daughter, Epiph.*ep. Arab*.ap.*haer*.78.23(p.473.24; M.42.736D); ref. Melchizedek, Thdt. *Ps*.109:4(3.1396); **b.** of pagan sacrifices, *Diogn*.2.8; contrasted with Christian offering of λογικὴ λατρεία, Athenag.*leg*.13.2(M.6.916C); **c.** of Christ's self-offering ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτιῶν ἔμελλεν τὸ σκεῦος τοῦ πνεύματος ~ειν θυσίαν *Barn*.7.3; ~ειν τὴν σάρκα *ib*.7.5; ὁ μόσχος Ἰησοῦς ἐστιν, οἱ ~οντες ἄνδρες ἁμαρτωλοὶ οἱ προσενέγκαντες αὐτὸν ἐπὶ τὴν σφαγήν *ib*.8.2; τί ἐστιν, ἁγιάζω ἐμαυτόν; ~ω σοι θυσίαν Chrys.*hom.82.1 in Jo*.(8.484B); ἀντὶ τῆς τῶν ἀλόγων σφαγῆς ἑαυτὸν ~ειν id.*hom.24.2 in 1Cor*.(10.213C); in context of eucharist αὐτὸς δὲ ἦν ὁ καὶ ~ων ἄρα καὶ ~όμενος Niceph.Ur.*v.Sym*.115(M.86.3093B); ‡Bas.*h.myst*.38(p.267.3); ἀρχιερεὺς γενόμενος ὡς υἱὸς ἀνθρώπου καὶ ~ων ἑαυτὸν καὶ ~όμενος εἰς τὸ ἀνενέγκαι ἁμαρτίας πολλῶν *ib* 48(p.390.14); **d.** of offering of worship and prayer to God, ref. Jews δοκοῦντες ἑαυτῶν πάσχα λατρείαν ~ειν τῷ θεῷ Or.*Jo*.28.25(20; p.422.20; M.14.736C); προσάγοντες τῷ θεῷ...τὰς εὐχὰς διὰ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ· ᾧ πρῶτον ~ομεν αὐτάς id.*Cels*.8.13(p.230.24; M.11. 1536B); in eucharist ἕστηκεν ὁ ἱερεύς, καὶ δέησιν ~ει Chrys.*prod.Jud*. 2.6(2.394A); Bas.Sel.*or*.4.2(M.85.68B); ~ειν τῇ θεοτόκῳ τὸν ἔπαινον Procl.CP *annunt*.2(M.85.428C); by angels ~ουσι δὲ κυρίῳ...λογικὴν καὶ ἀναίμακτον προσφοράν *T.Lev*.3.6; **e.** of offering of virtues and good living, Const.ap.Gel.Cyz.*h.e*.2.7.41(M.85.1241B); Thdt.*Ps*.84:11 (1.1206); προσήνεγκαν οἱ πατέρες τῷ θεῷ...δῶρα τὴν παρθενίαν καὶ τὴν ἀκτημοσύνην Dor.*doct*.1.11(M.88.1629C); θεῷ τὰ τῆς φιλαδελφίας προσοίσομεν Jo.D.*fid.dorm*.8(M.95.253B); **f.** of self-offering in devotion, Eus.*d.e*.3.4(p.116.4; M.22.197D); **g.** of offering of candidate to God in baptism, Serap.*euch*.20.1; **h.** of offering of eucharistic gifts; **i.** by people in offertory, Just.*1apol*.65.3(M.6.428A) cit. s. εὐχαριστία; παυσαμένων ἡμῶν τῆς εὐχῆς ἄρτος ~εται καὶ οἶνος καὶ ὕδωρ, καὶ ὁ προεστὼς εὐχὰς ὁμοίως καὶ εὐχαριστίας...ἀναπέμπει *ib*.67.5(429B); cf. Hipp.*trad.ap*.23.1; connected with first-fruits and tithes paid to bishop τὰς θυσίας ὑμῶν ἤτοι προσφορὰς τῷ ἐπισκόπῳ ~ειν ὡς ἀρχιερεῖ, ἢ δι' ἑαυτῶν ἢ διὰ τῶν διακόνων. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας καὶ τὰ ἑκούσια αὐτῷ προσάγετε *Const.App*.2.27.6; Gr.Naz.*or*. 43.52(M.36.564A); Βάλης...τῷ θυσιαστηρίῳ τὰ εἰωθότα προσενήνοχε δῶρα Thdt.*h.e*.4.19.11(3.982); Cosm.Ind.*top*.7(M.88.385C) cit. s. εὐχαριστήριος; **ii.** of consecrated elements by celebrant ἁμαρτία... ἔσται, ἐὰν τοὺς ἀμέμπτως...προσενεγκόντας τὰ δῶρα τῆς ἐπισκοπῆς ἀποβάλωμεν *1Clem*.44.4; Iren.*haer*.1.13.2(M.7.581A); cf. *suis discipulis dans consilium, primitias deo offerre ex suis creaturis...ut ipsi ...nec ingrati sint, eum qui ex creatura panis est accepit...et calicem similiter, qui est ex ea creatura...suum sanguinem confessus est, et novi testamenti novam docuit oblationem; quam ecclesia...in universo mundo offert deo, ei qui alimenta nobis praestat, primitias suorum munerum in novo testamento...igitur ecclesiae oblatio, quam dominus docuit offerri in universo mundo, purum sacrificium reputatum est apud deum...offerre igitur oportet deo primitias ejus creaturae... oportet enim nos oblationem deo facere et in omnibus gratos inveniri fabricatori deo*, *ib*.4.17.5–18.4(1023B–1026C); ~ομεν δὲ αὐτῷ τὰ ἴδια *ib*.4.18.5(1028A); ~ειν σοι τὰ δῶρα τῆς ἁγίας σου ἐκκλησίας *Lit*.ap. *Const.App*.8.5.6; offering of gift as synonym for εὐχαριστία: μὴ πρότερον τὰ δῶρα ~ειν τοὺς ἐν διαφορᾷ τυγχάνοντας ἢ...τὰ πρὸς ἀλλήλους εἰρηνικῶς διαθέντας Eus.*v.C*.4.41(p.133.2; M.20.1189B); ἵνα ...μικροψυχίας ἀναιρουμένης τὸ δῶρον καθαρὸν ~ηται τῷ θεῷ CNic. (325)*can*.5; οὐ δεῖ τῇ τεσσαρακοστῇ ἄρτον ~ειν CLaod.*can*.49; *Lit*.ap. *Const.App*.8.12.38; ~ομέν σοι δῶρα...εἰς ἀθέτησιν τῶν...πλημμελημάτων *Lit.Jac*.(p.166.2); *ib*.(p.180.9); **iii.** of eucharist as sacrifice

(v. θυσία), cf.Just.*dial*.117.1(M.6.745A,B); παρακαλοῦμεν...ὑπὲρ πάντων βοηθείας δεομένων δεόμεθα πάντες...καὶ ταύτην ~ομεν τὴν θυσίαν Cyr.H.*catech*.23.8; *Lit*.ap.*Const.App*.8.12.38,39; προσενέγκας τὴν λογικὴν καὶ ἀναίμακτον θυσίαν τῷ θεῷ Eustrat.*v.Eutych*.84(M.86.2372A); ἱερέων τὴν θυσίαν ~όντων Anast.S.*synax*.(M.89.832A); **iv.** of elements as body and blood of Christ, dist. from other liturgical offerings ἵνα ἐν τοῖς ἁγίοις μηδὲν πλέον τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου προσενεχθείη...τουτέστιν ἄρτου καὶ οἴνου ὕδατι μεμιγμένου ...μηδὲν δὲ πλέον ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς ~έσθω, ἢ ἀπὸ σταφυλῶν καὶ σίτου *Cod.Afr*.37; cf. *ut in sacramentis* [l. *sacramento*] *corporis et sanguinis domini, nihil amplius offeratur, quam ipse dominus tradidit, hoc est, panis et vinum aqua mixtum*, CCarth.(397)*can*. 24; ~ομεν μέν, ἀλλ' ἀνάμνησιν ποιούμενοι τοῦ θανάτου αὐτοῦ· καὶ μία ἐστὶν αὕτη, οὐ πολλαί. ... ἐπειδὴ ἅπαξ προσηνέχθη ἐκείνη, εἰσηνέχθη εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. τοῦτο ἐκείνης τύπος...τὸν γὰρ αὐτὸν ἀεὶ ~ομεν, οὐ νῦν μὲν ἕτερον πρόβατον, αὔριον δὲ ἕτερον, ἀλλ' ἀεὶ τὸ αὐτό...ἀλλ' εἷς πανταχοῦ ὁ Χριστός...ὥσπερ οὖν πολλαχοῦ ~όμενος ἓν σῶμά ἐστι, καὶ οὐ πολλὰ...οὕτω καὶ μία θυσία. ὁ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐκεῖνός ἐστιν ὁ τὴν θυσίαν...προσενεγκών. ἐκείνην ~ομεν καὶ νῦν, τὴν τότε προσενεχθεῖσαν...τοῦτο εἰς ἀνάμνησιν γίνεται τοῦ τότε γενομένου...οὐκ ἄλλην θυσίαν...ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἀεὶ ποιοῦμεν· μᾶλλον δὲ ἀνάμνησιν ἐργαζόμεθα θυσίας Chrys.*hom.17.3 in Heb*.(12.168D); ~ει δὲ ἡ ἐκκλησία τὰ τοῦ σώματος αὐτοῦ καὶ τοῦ αἵματος σύμβολα, πᾶν τὸ φύραμα διὰ τῆς ἀπαρχῆς ἁγιάζουσα Thdt.*Ps*.109:4(3.1397); ἐκκλησίαν ἔνθα τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ ~εται Olymp.*fr.Jer*.31:12(M.93.688A); **v.** of eucharistic offerings as media of offering of ethical service in whole of life, Eus.*d.e*.1.10(p.48.5; M.22.92A); **vi.** π. = *celebrate* eucharist, CNeocaes.(c.320)*can*.9; ἐξουσίαν μὴ ἔχοντας ~ειν τοῖς ~ουσι διδόναι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ CNic.(325)*can*.18; ἑστηκέναι καὶ λειτουργεῖν καὶ π. Jul.Papa *ep.Dian*.ap.Ath.*apol.sec*.28(p.108.15; M.25.296C); CSard.*ep.Alex*.ap.Ath.*apol.sec*.37(p.116.27; 313B); ~ομέν σοι καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν...ἁγίων...ἔτι ~ομέν σοι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τούτου *Lit*.ap.*Const.App*.8.12.43-44; διάκονος οὐ...~ει *Const.App*.8.28.4; ἡμῶν ὑπὲρ τῶν ἀπελθόντων ~όντων Chrys.*hom.41.5 in 1Cor*.(10.393A); Cyr.*ep*.79(5^2.211E); Thdr.Stud.*praesanct*.(M.99.1689B); **i.** heret. κολλυριδιανῶν τῶν τῇ Μαρίᾳ ~όντων Epiph.*haer*.79 tit.(p.475.26; M.42.740C); αὐτῇ ~ουσι τὴν κολλυρίδα αἱ ἀργαὶ αὗται γυναῖκες *ib*.79.9 (p.484.5; 753C); Aërian doctrine μὴ δεῖν ~ειν ὑπὲρ τῶν προκεκοιμημένων id.*anac*.75(p.231.14; M.42.337A); **j.** of other liturgical offerings; oil and water, Serap.*euch*.17.1; milk and honey, *Cod.Afr*.37; incense, *Lit.Jac*.(p.234.22).

προσφεύγ-ω, 1. *flee for refuge to* τῆς Ῥωμαϊκῆς οἰκουμένης ἐλαυνόμενοι Χριστιανοὶ καὶ βαρβάροις ~οντες προσετρίψαντο Eus.*v.C*. 2.53(p.63.16; M.20.1029B); in taking sanctuary τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ π. Gr.Naz.*or*.43.56(M.36.568A); of finding refuge in God, Just.*dial*. 91.4(M.6.693B); *ib*.125.5(768B); in God's mercies, *1Clem*.20.11; in the gospel, Ign.*Philad*.5.1; in H. Ghost and Logos, Meth.*symp*.10.5 (p.128.10; M.18.201C); **2.** *have recourse to*, Clem.*prot*.10(p.67.5; M.8.204A); id.*str*.6.11(p.473.27; M.9.305A).

***προσφθάνω**, *come immediately*, ‡Jo.D.*ep.Thphl*.20(M.95.372C).

προσφθεγκτήριος, neut. plur. as subst., *salutations*, Thdot.Anc. *hom.BMV et Sym*.3(M.77.1393B).

προσφθείρ-ω, 1. *defile* κἂν δούλην προσφθείρῃ τις γυναῖκα ἔχων, οὐδὲν εἶναι δοκεῖ τοῖς νόμοις Chrys.*hom.12.5 in 1Cor*.(10.103C); pass., *be defiled with* παιδίσκας ἀγαπῶσιν καὶ ταύταις ~ονται *M.Ner.et Ach*. 3(p.3.2); Chrys.*hom.1.6 in Mt*.(7.14A); id.*hom.5.2 in 1Thess*.(11.462A); **2.** *meet with to one's hurt*, Clem.*q.d.s*.42(p.188.19; M.9.648C).

***προσφιλιόομαι**, *be made a friend*, Ast.Am.*hom*.5(M.40.236A); Thphn.*chron*.p.211(M.108.540C; προσεφιλώθη de Boor).

***προσφίλιος**, *dear, beloved*, Thdr.Stud.*epp*.1.2(M.99.912D).

προσφιλοπονέω, *give careful study to*, c. dat., Gr.Naz.*or*.37.7(M.36.292A).

προσφιλοσοφ-έω, 1. *speculate further upon*, Gr.Naz.*or*.28.9(p.35.11; M.36.37A); **2.** *meditate upon*, Bas.*ep*.45.1(3.133D; M.32.365B); Gr.Nyss.*Melet*.(M.46.861C); καθ' ἡσυχίαν ~εῖν τῇ θειοτέρᾳ ζωῇ id.*virg*. proem.(p.247.7; M.46.317A).

προσφιλοτιμέομαι, *be zealous about, be at great pains about, in addition*, c. dat., Or.*Cels*.6.22(p.92.22; M.11.1325A); *cat.Jac*.4:3(p.25.16); Nil.*Magn*.42(M.79.1020C).

[*]**προσφογγίζω**, = προσπογγίζω, *sponge beforehand*, *Exorc*.29 (p.341).

προσφορά, ἡ, 1. *bringing forward, producing*, Bas.Sel.*or*.2.1(M.85.37C); **2.** *setting forth*; of food, hence *meal* μίαν π. ἤσθιεν λεπτῶν εἴκοσι Jo.Mosch.*prat*.42(M.87.2896B); **3.** *offering, sacrifice*; **a.** OT τάς τε π. καὶ λειτουργίας...ἐπιτελεῖσθαι, καὶ οὐκ εἰκῇ...ἀλλ' ὡρισμένοις καιροῖς καὶ ὥραις *1Clem*.40.2; πεφανέρωκεν γὰρ ἡμῖν διὰ πάντων τῶν προφητῶν ὅτι οὔτε θυσιῶν οὔτε...π. χρῄζει...[Is.1:11-13] *Barn*. 2.4; ἀρχιερεῖς...προσφέροντας τὰς π. Just.*dial*.27.5(M.6.533C); *ib*.40.1(561C); ἡ τῆς σεμιδάλεως δὲ π. *ib*.41.1(564B); θυσίαι καὶ π. καὶ ἑορταί *ib*.43.1(565C); Παῦλον...ξυράμενον καὶ π. ποιήσαντα Or.*Jo*.1.7(9; p.12.27; M.14.37A); θυσιαστήριον τὸ περικεκαλχωμένον εἰς ὃ τὰ ὁλοκαυτώματα ἀνεκομίζοντο καὶ αἱ π. Meth.*symp*.5.6(p.61.12; M.18.109A); Juln.Imp.ap.Cyr.*Juln*.10(6^2.347A); ὡς προσεδέξω τὴν π. Ἄβελ καὶ Νῶε...καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου *Lit.Jac*.(p.182.12); as fruit of virtue of worshippers, Ath.*exp.Ps*.49 proem.(M.27.229B); **b.** Christ's sacrifice σῶμα προσάγων εἰς θάνατον...ἠφάνιζε τὸν θάνατον τῇ π. τοῦ καταλλήλου Ath.*inc*.9.1(M.25.112A); typified by that of Abraham's ram, Chrys.*hom.55.2 in Jo*.(8.323E); id.*cruc*.1.1(2.404B); **c.** martyr's sacrifice compared with OT animal sacrifice, *M.Polyc*.14.1; **d.** material sacrifices not offered by Christians ὁ καινὸς νόμος...μὴ ἀνθρωποποίητον ἔχῃ τὴν π. *Barn*.2.6; οὐ δέεσθαι τῆς...ὑλικῆς π. ... τὸν θεόν Just. *1apol*.10.1(M.6.340C); **e.** Christian sacrifice of worship and prayer Χριστὸν τὸν ἀρχιερέα τῶν π. ἡμῶν *1Clem*.36.1; εὐχαριστοῦσα...τῷ θεῷ ...διὰ ζητήσεως ἀληθοῦς, διὰ π. ἁγίας, δι' εὐχῆς μακαρίας Clem.*str*.6.14 (p.489.2; M.9.337A); ἀρχιερεὺς γὰρ τῶν π. ἡμῶν, καὶ πρὸς τὸν πατέρα παράκλητός ἐστιν ὁ υἱός Or.*or*.10(p.320.20; M.11.445D); ἀεὶ π. γίνεται θεῷ παντοκράτορι διὰ...Χριστοῦ, ὡς προσφόρου τῷ πατρὶ id.*dial*.4 (p.128.13); θεῷ διὰ θεοῦ π. γινέσθω *ib*.(p.130.2); ‡Pion.*v.Polyc*.23; **f.** of eucharist; **i.** of action as a whole; ref. Mal.1:11, Iren.*haer*. 4.18.1(M.7.1024B); ἄρτῳ καὶ ὕδατι κατὰ τὴν π. χρωμένων Clem.*str*.1.19 (p.61.30; M.8.813A); cf.Hipp.*trad.ap*.23.13; τίνα αἶνον ἢ ποίαν π. ἢ τίνα εὐχαριστίαν κλῶντες τὸν ἄρτον τοῦτον ἐπονομάσωμεν ἀλλ' ἢ σὲ μόνον, κύριε Ἰησοῦ *A.Jo*.109(p.207.8); Meth.*lepr*.6(p.458.25); *Can. App*.8; CAnc.(314)*can*.5; CNic.(325)*can*.11; π. ἐποίησεν εἰς πλῆθος ἀδελφῶν ‡Pion.*v.Polyc*.26; τὴν ἁγίαν π. ἐπιτελεῖσθαι CLaod.*can*.19; *ib*.58; Jul.Papa *ep.Dian*.ap.Ath.*apol.sec*.28(p.108.17; M.25.296C); ἱερεῖς διαθήκης νέας...περιελεῖν δυνήσονται...ὀφειλήματα τῶν προοδευόντων ἐν ἁγίαις π. καὶ εὐχαῖς γλωσσῶν αὐτῶν Ephr.2.239E; Bas.*ep*. 199 *can*.22(3.293C; M.32.724A); *ib*.217 *can*.75(328E; M.804C); Gr.Naz. *carm*.1.2.34.238(M.37.962A); π. καθ' ἑκάστην κυριακήν Chrys.*hom.18. 4 in Ac*.(9.150B); ὅπερ οὐκ ἔπαθεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, τοῦτο πάσχει ἐπὶ τῆς π. διὰ σέ, καὶ ἀνέχεται διακλώμενος ἵνα πάντας ἐμπλήσῃ id.*hom. 24.2 in 1Cor*.(10.213D); ἐπὶ τῆς π. ἀναφέρομεν τὰ ἁμαρτήματα, καὶ λέγομεν...συγχώρησον id.*hom.17.2 in Heb*.(12.166C); ἡ μυστική... τῆς π. ὑπὸ τοῦ ἱερέως εὐχαριστία Mac.Aeg.*carit*.29(M.34.932C); εἶχε δὲ ἔθος ὁ πρεσβύτερος ἔρχεσθαι καὶ ποιεῖν αὐτῷ τὴν ἁγίαν π. *Apophth. Patr*.(M.65.304A) contrast CLaod.*can*.58 and τὸ δέ γε δῶρον, ἤτοι τὴν π. ἣν τελοῦμεν μυστικῶς, ἐν ἁγίαις ἐκκλησίαις...χρὴ προσφέρεσθαι μόναις Cyr.*resp*.11(p.595.4; 6^2.380B); τίνος ἕνεκεν...ἐν τῇ οἰκίᾳ π. ἐτέλεσας; id.*ep*.11a(p.172.5; M.77.89A); Esaias *or*.3.4(p.13; cf.M.40.1111C); οὐκ αἰσθάνονται τινος εὐεργεσίας καὶ αἱ τῶν ἁμαρτωλῶν ψυχαί, γινομένων ὑπὲρ αὐτῶν συναξέων καὶ εὐποιιῶν καὶ π.; ‡Ath.*qu.Ant*. 34(M.28.617A); Jo.Mosch.*prat*.196(M.87.3081A); Dor.*doct*.9.2(M.88.1717D); **ii.** of eucharistic bread before consecration, cf.Hipp.*trad. ap*.23.1; *ib*.26.1; τοὺς ἐν ἀρτοποιείῳ ἐργαζομένους τὴν π. *V.Pach.Σ* 79 (p.256.4); τὴν...π. ἤτοι τὸν οὔπω ἁγιαζόμενον ἄρτον κωλῶθιν εἰώθασιν καλεῖν τὰ τῆς χώρας [sc. Amasea] παιδία Eustrat.*v.Eutych*.52(M.86.2333C); ἀντίτυπα...οὐ μετὰ τὸ ἁγιασθῆναι εἶπον, ἀλλὰ πρὶν ἁγιασθῆναι, τὴν π. οὕτω καλέσαντες Jo.D.*fr.Mt*.26:27(M.96.1409C); **iii.** of consecrated bread or of elements at consecration, representing first-fruits of God's creation, Iren.*haer*.4.18.2(M.7.1025A); ποιήσας γὰρ τὰς π., καὶ διανέμων ἑκάστῳ τὸ μέρος Corn.ap.Eus.*h.e*.6.43.18(M.20.625A); προσενέγκατε π. ἄρτον ἅγιον καὶ ἀπὸ τῆς ἀμπέλου τρεῖς βότρυας ἀποθλίψαντες ἐν ποτηρίῳ συγκοινωνήσατέ μοι ὡς ὁ κύριος...ὑπέδειξεν τὴν ἄνω π. τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν *A.Mt*.25(p.253.1); τὸν βότρυν ἀποθλίψατε...εἰς τὸ ποτήριον· καὶ μεταλαβόντες εἰς τὴν τρίτην ἡμέραν ἀναπέμψατε εἰς ὕψος τὸ ἀμήν, ἵνα γένηται τελεία π. *A.Phil*.143 (p.84.7); πῶς οἷόν τε ἦν π. προκεῖσθαι ἔνδον ὄντων τῶν κατηχουμένων; Jul.Papa *ep.Dian*.ap.Ath.*apol.sec*.28(p.108.16; M.25.296C); προσφορᾶς μεταλαμβάνειν CGangr.*can*.4; διδότω τὴν π. λέγων· σῶμα Χριστοῦ *Lit*.ap.*Const.App*.8.13.15; λαβεῖν τὴν π. *Apophth.Patr*.(M.65.276C); †CCP(381)*can*.1; τὸ...προσαγόμενον...καλεῖται...εὐλογία, π., ἀπαρχή, ἄρτος...π. δέ, ὡς ἐξ ὅλου τοῦ ἀνθρωπείου φυράματος, οἷα τῆς φιλοτιμίας τῷ θεῷ...εἰς τὰ τῶν ἁγίων ἅγια προσηνέχθημεν ‡Sophr.H.*liturg*.9(M.87.3989A); τὸ δὲ σφραγίζεσθαι τὴν π. ὁ...Βασίλειος παρέδωκεν· προσκομίζεται ἡ π. διὰ τὸ κοινωνεῖν τὸν λαὸν ἕκαστον μερίδα *ib*.(3989B); θεὶς τὴν...π. ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ ‡Bas.*h.myst*.31b (p.264.22); ὁ λόγος...ποιεῖ...τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον τῆς π. σῶμα αὐτοῦ καὶ αἷμα †Jo.D.*B.J*.19(M.96.1032A); **g.** of alms, etc. ἐπ' ὀνόματι προσφορῶν [sc. Montanus] τὴν δωροληψίαν ἐπιτεχνώμενος Apollon. ap.Eus.*h.e*.5.18.2(M.20.476B); αἱ τότε ἀπαρχαὶ καὶ δεκάται...νῦν π. αἱ διὰ τῶν...ἐπισκόπων προσφερόμεναι κυρίᾳ...οὔτε γὰρ εἰσὶν ὑμῶν οἱ

ἀρχιερεῖς *Const.App.*2.26.2; Chrys.*hom.*62.5 *in Jo.*(8.374D); **4.** *propriety, suitability,* of the Word incarnate to human senses ἐκ τοῦ κατὰ τὴν π. αἰσθητοῦ λόγου ἐνηχούμενοι Leont.H.*Nest.*1.19(M.86.1476B).

***προσφοράριος, ὁ,** *messenger, errand-man*; in monastery, Cyr.S.*v.Sab.*58(p.159.30).

πρόσφορος, 1. *agreeable* τὴν π. ἀρετὴν ἔχουσιν αὐτῷ Clem.*str.*7.7(p.30.4; M.9.453D); Meth.*symp.*3.13(p.42.15; M.18.81C); *ib.*9.1(p.113.11; 176C); **2.** *related to, resembling* προσφορὰ γίνεται θεῷ...διὰ... Χριστοῦ, ὡς π. τῷ πατρὶ τὴν θεότητα αὐτοῦ Or.*dial.*4(p.130.1); **3.** neut. as subst., eucharistic *oblation,* Serap.*euch.*13 tit.; εὐλόγησον τοὺς προσενεγκόντας τὰ π. *ib.*13.19.

***προσφράζω,** *declare in addition,* Leont.H.*monoph.*testimonia (M.86.1808C).

***προσφρέω,** *travel, proceed* οἷά τις ἀπαρχὴ τῆς ἀνθρωπότητος προσέφρησεν [sc. ὁ Χριστός] εἰς τὸν οὐρανόν Cyr.*glaph.Ex.*3(1.325D).

προσφύγιον, τό, *refuge, place of refuge,* Jo.Mal.*chron.*18 p.485(M.97.701C); *ib.*p.494(713C); †Jo.D.*B.J.*13(M.96.985B); met., Melet.*nat.hom.*proem.(M.64.1076C).

***προσφύλαξ, ὁ,** *guardian,* Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*1.11.22(M.85.1220B); Gel.Cyz.*h.e.*1.11.32(1221D; prob. for προφ-).

πρόσφυξ, ὁ, 1. *fugitive, refugee,* Eus.*Is.*30:1–5(M.24.305A); of one taking sanctuary, Socr.*h.e.*6.5.5(M.67.673A); Gel.Cyz.*h.e.*1.11.20(M.85.1220B); **2.** *deserter,* Thphn.*chron.*p.306(M.108.745A); **3.** *client, suppliant,* Const.ap.Thdt.*h.e.*1.20.1(3.797); Isid.Pel.*epp.*2.269(M.78.697C); ‡Pall.*h.mon.*8.33(p.42.16; M.34.1145B); ὁ ὄφις...π. τῷ Νῶε προσέρχεται Bas.Sel.*or.*5.2(M.85.84B); of one consulting an oracle, Eus.*p.e.*4.2(134A; M.21.236B); id.*d.e.*proem.(p.203.24; M.22.337B); of one who has recourse to God or Christ, *A.Thom.*A 29(p.146.9); Eus.*l.C.*15(p.245.22; M.20.1416B); Mac.Mgn.*apocr.*3.12(p.81.24).

***προσφύσημα, τό,** *breathing upon*; of inbreathing of H. Ghost, Gr.Nyss.*Apoll.*28(M.45.1185B); id.*Eun.*2(2 p.273.12; M.45.553C).

***προσφύσησις, ἡ,** *breathing upon* π. τοῦ πνεύματος Gr.Nyss.*or.catech.*32(p.122.2; M.45.81D).

***προσφωνάριον, τό,** a kind of bag, Barth.Edess.*Agar.*(M.104.1425B).

προσφων-έω, 1. *address*; **a.** of a letter, Eus.*h.e.*4.23.9(M.20.388A); **b.** liturg. ὁ ἐπίσκοπος ~ησάτω τῷ λαῷ οὕτω· τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις *Lit.*ap.*Const.App.*8.13.12; Cyr.*Jo.*12(4.1086C); ref. deacon's cries, *Const.App.*8.35.2; ὁ πᾶσι ~ούμενος πνευματικὸς ἀσπασμός Max.*myst.*17(M.91.693D) = ‡Bas.*h.myst.*55(p.392.4); ~εῖ λέγων· στῶμεν καλῶς Anast.S.*synax.*(M.89.836D); **c.** ref. OT prophecies addressing Christ ψαλμὸς...Χριστῷ...~ῶν...ὁ θρόνος σου ὁ θεός Eus.*d.e.*4.15(p.182.21; M.22.304C); id.*e.th.*1.11(p.70.9; M.24.845A); **2.** *tell, inform,* Eus.*v.C.*4.46(p.136.31; M.20.1197A).

***προσφωνή, ἡ,** *proclamation,* name given to Septuagesima when warning was given of Lenten fast τὴν τῆς π. ἑβδομάδα, ἐν ᾗ ἀναγινώσκεται τὸ...εὐαγγέλιον τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου *Catech.Stud.*8(M.99.1697D).

προσφώνησις, ἡ, 1. *address* αὐτοκράτορι...τὴν π. καὶ ἔντευξιν πεποίημαι Just.*1apol.*1.1(M.6.329A); *ib.*68.3(432B); of imperial letter, Const.ap.Eus.*v.C.*2.71(p.70.13; M.20.1045A); of synodical letter, Jo. VI CP *ep.*(M.96.1417B); **2.** *invitation, summons* to prayer, uttered by deacon in liturgy, *Const.App.*8.38.1; **3.** *invocation, address to God,* Cyr.*Ps.*42:4(M.69.1017A); **4.** διὰ προσφωνήσεως *aloud, by word of mouth,* CLaod.*can.*19; *Chron.Pasch.*p.330(M.92.856A).

προσφωνητικός, *presenting an address,* speech *of address* to someone, ref. Just.*2apol.* λόγος...πρὸς Ἀντωνῖνον...π. Eus.*h.e.*4.18.2(M.20.373B); with λόγος understood π. παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς ...Μαρκιανόν CChalc.*ep.*(*ACO* 2.1.3 p.110.10; H.2.644D); ὁ παρὰ τῆς ...συνόδου...π. λόγος CCP(681)*act.*18(H.3.1416E); τοῖς μοναχοῖς... ἀπελογήσατο διὰ προσφωνητικοῦ Thphn.*chron.*p.133(v.l. π. λόγου M.108.364B); of bishop's address to diocese, Jo.D.*Jacob.*(M.94.1496C).

προσχαίρω, *rejoice at,* Gr.Nyss.*Eun.*3(2 p.22.21; M.45.588A); Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1720B).

***προσχαρής,** *pleasant, affable,* Hipp.*haer.*4.16(p.50.13; M.16.3083C); *ib.*4.23(p.52.22; 3087B); †Bas.*ep.*42.3(3.128A; M.32.353B).

***προσχαριώδης,** *cheerful*; of those born under Aries, Hipp.*haer.*4.15(p.49.19; M.16.3083B).

***προσχειρίζομαι,** *be ordained* προσεχειρίζετο Μωσῆς εἰς ἀποστολήν Cyr.*ador.*14(1.511D).

πρόσχεσις, ἡ, *promise,* Anast.S.*qu.et resp.*27(M.89.553D).

***προσχετλιάζω,** *complain about beforehand,* Gr.Nyss.*Eun.*2(1 p.316.29; M.45.1032A).

πρόσχημα, τό, 1. *outward appearance* or *character,* Eus.*Marcell.*2.1(p.31.26; M.24.776B); Ἰουδαϊκῷ π. Χριστομάχον συνεκρότησαν [sc. Arians] ἐργαστήριον Alex.Al.*ep.Alex.*4(p.20.6; M.18.549A); τὸ τῆς δουλείας π. σημαίνοντες *Lit.Marc.*(Brightman p.137.7); **2.** *semblance,* ref. 1Cor.9:9 τὰ δι' ἀνθρώπους γραφέντα ἐν π. τῷ περὶ ἀλόγων ζῴων φυσιολογίαν τινὰ παρέχει Or.*Cels.*5.36(p.40.4; M.11.1237A); ἐπὶ προσχήματι θεοῦ...τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου...θρησκεύουσι Cels.*ib.*8.15(p.232.19; 1537C); **3.** *likeness* Παῦλε...ἐκκλησιῶν τὸ καύχημα καὶ ἀγγέλων π. *Apoc.Paul.*49(p.67); **4.** *false appearance, pretence,* Meth.*symp.*10.5(p.127.6; M.18.200C); Eus.*h.e.*4.7.4(M.20.316C); Const.ap.Ath.*apol.sec.*86(p.165.34; M.25.405A); Thdt.*h.e.*3.28.2(3.944); **5.** monastic *habit,* id.*ep.*81(4.1140); CChalc.*can.*4; ἀξιοῦται... τοῦ τιμίου π. Marc.Diac.*v.Porph.*4; *ib.*36.

***προσχιδεύομαι,** *sketch out,* Anast.S.*hod.*proem.(M.89.36A).

***προσχλοάζω,** *be the first-fruits of,* ref. Innocents βρέφη τὸν τῶν μαρτύρων ἡμῖν προσεχλόαζε σῖτον Nest.*hom.tent.*3(p.354).

***προσχρεμετίζω,** *neigh to,* c. dat., Clem.*prot.*4(p.45.9; M.8.156B).

***προσχρεωστέομαι,** *be owed to in addition,* c. dat., Gr.Naz.*ep.*143(M.37.245A).

***προσχρωτίζω,** *cleave closely, adhere,* Nil.*epp.*1.90(M.79.121C); *ib.*1.94(124B).

πρόσχυσις, ἡ, 1. *pouring upon* altar, *libation*; of blood of pagan sacrifices, Just.*2apol.*12.5(M.6.465A); *Hom.Clem.*2.44; **2.** *pouring forth* φλογὸς τῇ προσχύσει Geo.Pis.*hex.*251(διεκχύσει M.92.1453A).

προσχωρ-έω, pass., *pass to, be annexed to* τὰ πράγματα αὐτῶν...τῷ δημοσίῳ ~ηθῆναι ταμείῳ Max.*ep.*12(M.91.465A).

προσχώρησις, ἡ, *advance, increase,* ‡Ath.*Apoll.*1.17(M.26.1124B, perh. for προ-).

***προσψάλλω,** *sing to,* c. dat., Diad.*perf.*37(p.42.22).

πρόσψαυσις, ἡ, *contact, touching,* Melet.*nat.hom.*15(M.64.1209B); of contact with relics and sacred objects, Sophr.H.*or.*5(M.87.3312C); Jo.Mon.*hymn.Blas.*9(M.96.1405D); †Jo.D.*B.J.*23(M.96.1065B).

***πρόσψημα, τό,** *extra dish, special addition to a meal,* ref. two kids served to Isaac, as proof of patriarch's vigorous appetite, Proc.G.*Gen.*27:9(M.87.417B).

προσῳδία, ἡ, *accent* which indicates modulation of the voice, ref. Antitactae κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν φωνῆς τόνῳ διαστρέφοντες τὰς γραφὰς πρὸς τὰς ἰδίας ἡδονάς, καί τινων προσῳδιῶν καὶ στιγμῶν μεταθέσει τὰ παραγγελθέντα...βιαζόμενοι πρὸς ἡδυπαθείας τὰς ἑαυτῶν Clem.*str.*3.4(p.213.35; M.8.1144A); κατὰ προσῳδίαν *with accentuation* κατὰ π. ἔστιξαν τὰς γραφάς Epiph.*mens.*2(M.43.237B); τήν τε τῶν Πράξεων βίβλον...ἀναγνῶναί τε κατὰ π. Euthal.Diac.*Ac.*(M.85.633C).

προσωνυμία, ἡ, *appellation, name* ὀνόματος προσωνυμίᾳ οὔτε ἀγαθὸν οὔτε κακὸν κρίνεται ἄνευ...πράξεων Just.*1apol.*4.1(M.6.332B); ὀνόματος...Χριστιανοῦ π. ὁμολογοῦντα...ἐκολάσω id.*2apol.*2.16(M.6.445C); καλούμενοί εἰσιν ὑφ' ἡμῶν ἀπὸ τῆς π. τῶν ἀνδρῶν ἐξ οὗπερ ἑκάστη διδαχὴ...ἤρξατο id.*dial.*35.4(M.6.552A); τῆς τοῦ Διὸς π. πρωτότυπον στοιχεῖον Tat.*orat.*9(p.10.19; M.6.828A); Χριστὸν...ἐξ αὐτοῦ καὶ τῆς π. ἠξιώθημεν Eus.*h.e.*1.1.8(M.20.52C); πόλιν...ᾗ π. Νακώλεια Socr.*h.e.*4.5.2(M.67.469B).

προσωπεῖον, τό, 1. *mask* προσωπεῖα περικείμεναι αἱ ἑταῖραι ἐξεμίσθουν ἑαυτάς Or.*Cels.*4.63(p.334.18; M.11.1132A); fig. προσωπείου δίκην τὴν Πυθαγόρειον ἐπιμορφαζόμενος ἀγωγήν Eus.*Hierocl.*5(514D; M.22.804B); οἷον προσωπείου...γυμνωθεῖσαν ἀνακαλύπτεσθαι τὴν ἐγκειμένην δόξαν Gr.Nyss.*Eun.*7(2 p.155.1; M.45.744A); Ματθαῖος... ὥσπερ τι π. ἤμειψε τὸν βίον id.*bapt.Chr.*(M.46.596D); ref. Adam τὴν διὰ πνεύματος μόρφωσιν, π. ὥσπερ τι περικαλλὲς ἔλαχε Cyr.*Jo.*11.10(4.988A); **2.** *disguise,* Clem.*prot.*2(p.20.28; M.8.100A); τῆς ἐνθάδε σκηνῆς ἀπέθεντο τὰ π. ‡Nil.*perist.*14(M.79.841C); ῥίψας τὸ π. τὸ ἀρχικόν, τὸ ἀδελφικὸν ἐπέδειξε πρόσωπον Thdt.*qu.*106 *in Gen.*(1.108); id.*qu.*24 *in 2Reg.*(1.425); hence *pretence* π. τῆς ἀληθείας Nil.*epp.*2.85(M.79.240D); Cyr.*apol.Thdt.*9(p.135.18; 6[1].229E); Ἑλληνισμὸν Χριστιανισμοῦ προσωπείῳ κρυπτόμενον Bas.Sel.*or.*27.1(M.85.309B); **3.** *part, character* διὰ...τὴν τῶν πολλῶν ὠφέλειαν τοῖς τῆς ὑποκρίσεως π. ἐχρήσατο Thdt.*ep.*3(4.1062); id.*Rom.*7:23(3.79); ref. God acc. Sabellians νῦν δὲ τὸ τοῦ πνεύματος ὑποδύεσθαι π. Bas.*ep.*214.3(3.322C; M.32.788D; v.l. πρόσωπον); **4.** *aspect,* ref. Inc. τὸ τοῦ ἀνθρώπου π. ἀναλαβὼν καὶ σαρκὶ ἀναπλασάμενος Clem.*prot.*10(p.78.15; M.8.228A); τῷ δουλικῷ π. διὰ σαρκὸς συναναστραφεὶς τοῖς ἀνθρώποις Gr.Nyss.*hom.*13 *in Cant.*(M.44.1048A); id.*Eun.*6(2 p.141.1; M.45.725D); **5.** *face* τοῦ ἐπιβεβλημένου τῷ π. τοῦ νομοθέτου καλύμματος *ib.*7(2 p.154.17; M.45.741D); Evagr.*h.e.*1.14(p.24.25; M.86.2461B).

***προσωπεύομαι,** *pretend,* ‡Caes.Naz.*dial.*131(M.38.1033).

***προσωπικός,** *of persons, in respect of persons, personal*; **1.** in gen. π. ... ἐγγύην Ath.Scholast.*coll.*5.4(p.74); *ib.*paratit.2(p.156); **2.** Trin. τὸν τῆς π. τριάδος ἀριθμόν, ἢ τῆς φυσικῆς μονάδος Leont.H.*Nest.*7.6(M.86.1768[1]C); μίαν...κυριότητα, ἄνευ π. ἀναχύσεως Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3152D); **3.** Christol. τό, θεός, καὶ φυσικὸν καὶ π. ὄνομα

τῷ Χριστῷ Leont.H.*Nest*.2.18(M.86.1577B); ἑτέρα γὰρ ἕνωσις τοῦτο οὐ ποιεῖ· οὐδὲ ἡ δυὰς πάντως κατηγορηθεῖσά τινος, καὶ εἰς πρόσωπα διαιρεῖ τοῦτο, εἰ μὴ εἰς π. δίπλασιν εἴη ληφθεῖσα id.*monoph*.testimonia (M.86.1813D); φεύγων [sc. Nestorius] τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν, τὴν οὐσιώδη διαφορὰν π. ποιεῖται διαίρεσιν Max.*opusc*.(M.91.56C); ἐκ δύο φύσεων π. ὁ Χριστός Anast.S.*hod*.9(M.89.144B); καλοῦσι γάρ τινες πρόσωπον τὴν τινων σχέσιν πρὸς ἀλλήλους...λέγομεν γὰρ τὸ τοῦδε πρόσωπον ἀνειληφέναι τόνδε...κατὰ τοῦτο τὸ σημαινόμενον ὁ Νεστόριος τὴν π. ἐπρέσβευσεν ἕνωσιν Anast.Ap.*fr*.ap.*Doct.Patr*.6(p.38.18); ἕνωσις λέγεται π., ὅταν τις τὸ ἑτέρου ὑποδυόμενος πρόσωπον, ἀντ' αὐτοῦ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ ποιεῖται λόγους Jo.D.*dial*.65(M.94.664B); ἕνωσιν...οὐδ' αὖ πάλιν π. ... ὡς...ἔφη Νεστόριος id.*Jacob*.81(M.94.1480A); Taras.*ep*.5(M.98.1464C); ref. Christ's wills πῶς δὲ τὴν φυσικὴν τῶν τοῦ...Χριστοῦ θελημάτων διαφορὰν εἰς π. μεταστρέφουσι τῶν τἀναντία θελόντων ἀλλήλοις προσώπων ἀντεισφοράν CLater.*act*.5(H.3.905A); **4.** *individual* φύσεως...πολλάκις ἀντὶ οὐσίας καὶ ἀντὶ π. δὲ ὑποστάσεως λεγομένης Leont.H.*monoph*.testimonia(M.86.1808D); **5.** *outwardly manifest*, Anast.S.*hex*.12(M.89.1061C); π. θέαν, ἀλλ' οὐ φυσικὴν οὐσίαν θεοῦ ἑωράκασιν id.*hod*.8(M.89.132C).

***προσωπολεξία, ἡ,** *use of word* πρόσωπον: ἐπ' αὐτὴν τὴν κυρίως π. τὴν ἐν τῇ...γραφῇ τυγχάνουσαν, περὶ θεοῦ, χωρήσωμεν Anast.S.*hod*.8 (M.89.128D).

προσωποληπτέω, *have respect of persons, show partiality*, Or.*exp.in Pr*.19:6(M.17.208A); *Const.App*.2.58.4; Geo.Pis.*hex*.417(M.92.1466A).

προσωπολήπτης, ὁ, *respecter of persons, partisan*; bishop warned against becoming such, *Const.App*.2.9.2; ref. God οὐ γάρ ἐστι π. Chrys.*compunct*.1.9(1.137E); Proc.G.*Is*.22:1–14(M.87.2173C); Leont.N.*v.Jo.Eleem*.4(p.10.14).

προσωποληψία, ἡ, *partiality* of any kind, whether *favouritism, prejudice*, or *snobbery*; to be avoided by presbyters, Polyc.*ep*.6.1; Clem.*paed*.1.6(p.108.19; M.8.288A); διὰ τὴν πρὸς τὸν βασιλέα...π. καταλελοίπατε τὴν...περὶ τῆς τοῦ πάσχα ἑορτῆς ἀκολουθίαν Epiph.*haer*.70.9(p.241.22; M.42.353B).

***προσωπόληψις, ἡ,** *respect of persons, partiality, Const.App*.2.58.6.

***προσωπολογέω,** *speak of the external appearance of*, Anast.S.*hod*.8(M.91.132C).

πρόσωπον, τό, I. *face, countenance*;

A. in gen., in address to BMV χαῖρε, τὸ θεολαμπὲς...π. Thdot.Anc.*hom.BMV et Sym*.3(M.77.1393B); opp. προσωπεῖον: ἑταίρας...προσωπεῖα ποιούσας τὰ π. Clem.*paed*.3.2(p.242.27; M.8.572B).

B. of 'face of God'; **1.** in gen. οὐ γὰρ τὸ π. κυρίου ἐπιβλέπει, εἰρήνη καὶ ἀγαλλίασις Clem.*paed*.1.8(p.130.32; M.8.333B); ref. Ps.21:2 αἰτεῖ τὴν ἐποπτείαν τὴν παρὰ τοῦ πατρός...ἵνα...ἐφ' ἡμᾶς μεταγάγῃ τὸ π. τοῦ πατρός Ath.*exp.Ps*.21:2(M.27.132B); ἐπειδὴ τὸ τῆς θεότητος π. οὐδεὶς ἠδύνατο ἰδεῖν ζῶν, ἀνέλαβε τὸ τῆς ἀνθρωπότητος π. Cyr.H.*catech*.10.7; ἀποστρέφειν δὲ λέγεται τὸ...π. ὁ θεός, ὅταν...ἐκδότους ἀφίῃ τοῖς πειρασμοῖς Bas.*hom.in Ps*.29(1.129D; M.29.320A); τὴν δὲ ἐπισκοπήν, π. Gr.Naz.*or*.31.22(p.173.1; M.36.157C); κοινὸν π. δεικνύσιν ἡ γραφὴ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ εἰκόνα μίαν, καὶ ὁμοίωσιν τὴν αὐτήν [ref. Gen.1:26] Nil.*epp*.1.174(M.79.152A); π. δὲ θεοῦ...τὴν εὐμένειαν ἐκάλεσε Thdt.*Dan*.3:41(2.1119); π. δέ, τὴν δι' ἔργων αὐτοῦ ἔνδειξίν τε καὶ ἐμφάνειαν, ἐκ τοῦ τὴν ἡμετέραν ἐμφάνειαν διὰ προσώπου γίνεσθαι Jo.D.*f.o*.1.11(M.94.841C); **2.** interpreted of Son π. δὲ τοῦ θεοῦ ὁ λόγος, ᾧ φωτίζεται ὁ θεὸς καὶ γνωρίζεται Clem.*paed*.1.7(p.124.3; M.8.320A); π. εἴρηται τοῦ πατρὸς ὁ υἱός, αἰσθήσεων πεντάδι σαρκοφόρος γενόμενος, ὁ λόγος ὁ τοῦ πατρῴου μηνυτὴς ἰδιώματος id.*str*.5.6(p.348.9; M.9.57B); id.*exc.Thdot*.10(p.110.4; M.9.661A); π. δὲ θεοῦ, ὁ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ Or.*Ps*.20:7(p.476); Ath.*exp.Ps*.20:7(M.27.129A); ἡ τοῦ υἱοῦ ὑπόστασις οἱονεὶ μορφὴ καὶ π. γίνεται τῆς τοῦ πατρὸς ἐπιγνώσεως Gr.Nyss.*diff.ess*.8(M.32.340C); ὁ σωτήρ, π. ὢν θεοῦ, ἀπόκρυφον ἔχει πᾶν τὸ κατὰ τὴν θεότητα, ἐμφανὲς δὲ τὸ κατὰ τὴν οἰκονομίαν. ὅτ' ἂν οὖν ὁ λόγος... σκηνώσῃ ἐν ἡμῖν, κατακρυπτόμεθα ἐν τῷ ἀποκρύφῳ τοῦ π. αὐτοῦ Didym.*Ps*.30:20(M.39.1317A); π. ... τοῦ...πατρὸς τὸν υἱὸν εἶναί φησιν, ὅπερ ἐστὶ...ὁ χαρακτήρ Cyr.*Jo*.3.5(4.302C); καιρὸς δὲ προσώπου τοῦ πατρός, ὁ τῆς ἐνανθρωπήσεως νοοῖτο ἂν εἰκότως· π. γάρ ἐστι καὶ εἰκὼν ὁ υἱὸς τοῦ πατρός Proc.G.*Gen*.17:23(M.87.361A); **3.** of H. Ghost [Ps.138:7–10] ὁ ὑμνῳδὸς...π. αὐτὸ καὶ χεῖρα θεοῦ προσαγορεύων Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.309C; M.29.741B); τὸ πνεῦμα καὶ π. ἀποκαλεῖ τοῦ πατρὸς ὡς ἐξεικονίζον...τὴν...οὐσίαν Cyr.*thes*.34(5¹.340C).

C. of face of Christ, conjoined with sense of *person* εἰ οὐ τὸ π. τοῦ ...μονογενοῦς ἐνεπτύσθη, οὐκοῦν ἄλλο π. εἰ δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο π., οὐδὲ κατὰ π. ἥνωνται Jo.D.*fid.Nest*.4c(p.577).

II. *expression* (= *vultus*), *M.Polyc*.12.1; τοῖς παιδίοις π. ποιοῦμεν ...κατ' οἰκονομίαν φοβερόν Or.*hom.18.6 in Jer*.(p.160.15; M.13.477C); hence '*face*', *boldness* ποίῳ π. τῷ κυρίῳ λέξεις, ἄφες μοι τὰς... ἁμαρτίας, αὐτὸς...μηδὲ τὰς ὀλίγας τῷ συνδούλῳ συγχωρήσας; Cyr.H.*catech*.1.6; *good countenance, assurance* π. τὰ ἀπρόσωπα ποιησάντων Nil.*epp*.3.284(M.79.524D).

III. *sight, presence* καταξιωθεὶς τοῦ π. σου Ign.*Polyc*.1.1; τῷ τοῦ Χριστοῦ π. τὰ τοῦ νόμου κεκινημένα Nest.*hom.in Heb*.3:1(p.237.19; M.64.485B); usu. with prep. ἀπέδρα ἀπὸ π. Ἠσαῦ *1Clem*.4.8; φανήσεται πρὸ προσώπου ἡμῶν Ign.*Eph*.15.3; γενόμενος ἐν ὑμῖν κατὰ πρόσωπον Polyc.*ep*.3.2; τὰ φαινόμενά σου εἰς π. κολακεύῃς Ign.*Polyc*.2.2; προσηνέχθημεν εἰς π. τοῦ πατρὸς οἱ ἐκβεβλημένοι διὰ τὴν ἐν Ἀδὰμ παράβασιν Ath.*exp.Ps*.15:8(M.27.105A); so εἰς π. *face to face, personally* ἀγράφοις τε εἰς π. ζητήσεσι Eus.*h.e*.4.24(M.20.389B); *openly, publicly* ἐφοίτα δὲ καὶ εἰς π. ἐπισκόποις βασιλέως γράμματα *ib*.10.2.2(845C); Ath.*apol.sec*.36(p.115.3; M.25.309C).

IV. *the part that shows*, e.g. *surface* of the ground, *Barn*.6.9; ref. Ac.17:26 interpreted as evidence against sphericity of the earth οὐκ ἐπὶ ἀντιπροσώπου τῆς γῆς εἶπεν, ἀλλ' ἐπὶ π. Cosm.Ind.*top*.2(M.88.132A); *front* of a building, Eus.*v.C*.3.37(p.94.14; M.20.1097A); plur., *front* of battle-line, Thdt.*Zach*.10:3(2.1639); *top* of a cake, *Exorc*.19 (p.339).

V. *representation*;

A. *character* in drama or literature ἕνα μὲν τὸν...συγγράφοντα...π. δὲ τὰ διαλεγόμενα παραφέροντα Just.*1apol*.36.2(M.6.385A); ὑποκριταὶ οὐχ ὅπερ λέγουσίν ἐστιν, οὐδ' ὅπερ βλέπονται καθ' ὃ περίκειται π. τοῦτο τυγχάνουσιν Or.*or*.20(p.344.13; M.11.480B); ἐγκαλεῖ τῷ Ἰησοῦ ὁ Κέλσος διὰ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ π. id.*Cels*.2.41(p.164.23; M.11.861B); τὸ ἰδίωμα τῶν π. τῆς...γραφῆς id.*comm.min.in Cant*.ap.*philoc*.7.1(p.50.22; M.13.36A); ref. Ac.8:34 ἐφοβεῖτο γὰρ μή, παρὰ πρόσωπον ἐκλαβὼν τὴν ἀνάγνωσιν, πλανηθῇ Ath.*Ar*.1.54(M.26.124C); ὑποκριτής ἐστιν ὁ ἐν τῷ θεάτρῳ ἀλλότριον π. ὑπελθών Bas.*hom*.1.2(2.2D; M.31.165B).

B. met., of fictitious characters in gen., Ath.*exp.Ps*.15:1(M.27.100D); Bas.*ep*.2.5(3.74C; M.32.232A); Chrys.*hom.3.1 in 1Cor*.(10.16C); τὸ π. τῆς πόλεως περιθέμενος ταῦτα ἔπασχεν id.*hom.9.3 in Phil*.(11.267F); ἀπὸ π., ἐκ π. τινός, *in character* of εἰπεῖν τὸν λόγον ὡς ἀπὸ π. πολλῶν Just.*dial*.42.2(M.6.565B); Or.*fr.in Ac*.ap.*philoc*.7.2(p.51.25; M.14.832A) cit. s. προσωποποιέω; †Ath.*exp.fid*.3(M.25.205B); ᾄδει...ὁ Χριστὸς ἐκ π. τῆς ἀνθρωπότητος id.*exp.Ps*.21 proem.(M.27.132B); Cyr.H.*procatech*.6; ref. Mt.27:46 ἀπὸ π. τῆς αὐτοῦ ἐνανθρωπήσεως ἀνθρωποπαθῶς προβάλλεται τὸ ῥῆμα Epiph.*haer*.69.64(p.213.7; M.42.305A).

C. *guise, role* ὁ δὲ λόγος αὐτοῦ...ἀναλαμβάνων τὸ π. τοῦ πατρὸς... παρεγίνετο εἰς τὸν παράδεισον ἐν π. τοῦ θεοῦ Thphl.Ant.*Autol*.2.22(M.6.1088A); ref. Pr.8:22 τῷ τοῦ σωτῆρος ἀναφέρει π. Eus.*e.th*.3.2(p.144.34; M.24.981A); Ath.*apol.sec*.17(p.99.35; M.25.276B).

D. *pretence, false assumption* π. εἰρήνης ἔχοντες Herm.*vis*.3.6.3; Χριστιανοῦ μὲν π. περιτιθέντες ἑαυτοῖς, Ἰουδαΐζουσαν δὲ τὴν διάνοιαν ἔχοντες Cyr.*hom.div*.5(5².359E); μοναχοὺς...ἐν π. διάγοντας Philox.*ep*.36(p.184).

E. with implication of certain mental or moral associations as pertaining to the *character* portrayed, *characteristics* οὐχ ἁρμοζόντως τῷ Ἰουδαϊκῷ π. Or.*Cels*.1.49(p.101.10; M.11.753B); οὐδὲ τὸ ἁρμόζον πάντῃ τῷ Ἰουδαίῳ π. ... τετήρηκε *ib*.1.28(p.79.19; 713A); παρατήρει...κατὰ τὸ ἱερατικὸν...π. ... τό, σὺ τίς εἶ; id.*Jo*.6.8(5; p.117.4; M.14.216A); πρὸς ὁμιλίαν ἐκκαλεῖται τῇ εὐτελείᾳ τοῦ π. Thdot.Anc.*hom*.3.3(M.77.1388C).

F. *illustration, figure, type* π. δὲ ἐκ τῶν φαινομένων ἐν κόσμῳ ἀπολαύσεων ἐνέγκωμεν...ἐκ παραδειγμάτων μερικῶς ὑποδεικνύντες Mac.Aeg.*hom*.19.7(M.34.640A); νόμου γὰρ π. ὁ Μωσῆς Cyr.*ador*.2(1.63C); π. μὲν τῶν ἐξ ἐθνῶν Ἰοθόρ *ib*.3(95A); ἡ γυνὴ...εἰς π. πάσης ψυχῆς...λαμβάνεται Nil.*epp*.3.275(M.79.520D); Νῶε π. ἐστι τῆς ἀκτημοσύνης *Apophth.Patr*.(M.65.336C).

VI. *visible presentation, outward being*;

A. *individual self, person* ἐκζητήσεις...τὰ π. τῶν ἁγίων *Did*.4.2 = *Barn*.19.10; βασιλίσσης π. ... προτιμᾶται *M.Ner.et Ach*.6(p.4.28); τὰ γὰρ τοῦ σώματος αὐτοῦ εἰς τὸ αὐτοῦ π. λέγεται Ath.*inc.et c.Ar*.2(M.26.988A); εἰς θεόν...τὸν φύσει καὶ ἀληθῶς ἐν π. Χριστοῦ Cyr.*Thds*.32 (p.63.31; 5².29E); hence ἐκ π. *on behalf of*, Eus.*h.e*.3.38.1(M.20.293C); Ἀθανάσιος...ἐκ π. πάντων...ἐπισκόπων Ath.*ep.Jov*.tit.ap.Thdt.*h.e*.4.3.1(3.948); Thphn.*chron*.p.312(M.108.757A); εἰς π. *to the account of* and of letters *to* such and such an *address* ὁ τὴν...σοφίαν εἰς αὐτοῦ π. ἀναθεὶς Eus.*p.e*.11.7(521D; M.21.865A); πλεῖστα...εἰς Ἀσσυρίων π. ... εἰρημένα id.*d.e*.7.1(p.310.13; M.22.508B); ταύτην εἰς ἡμέτερον π. γραφῶν διαπεμψάμενος id.*v.C*.2.45(p.60.19; M.20.1021C); διδασκαλίαν εἰς αὐτῶν π. διετίθετο *ib*.3.63(p.111.11; 1140B); μὴ εἰς π. τῶν νῦν καταλαμβανομένων γενέσθαι τὴν ἄφεσιν Bas.*ep*.104(3.199A; M.32.512A);

πάντα...εἰς π. τῆς ἑαυτοῦ σαρκὸς γινόμενα Leont.H.*Nest*.5.25(M.86.1748A); εἶχε...ἐξουσίαν εἰς π. τοῦ...ἀδελφοῦ Jo.Mal.*chron*.13 p.338 (M.97.504C); ἐπὶ προσώπου, *in the case* of ἐπὶ δὲ τοῦ Μελιτίου π. οὐκέτι τὰ αὐτὰ ἔδοξε CNic.(325)*ep*.(p.50.6; M.67.81B); Eust.*engast*.23 (p.52.11; M.18.660D); hence καταφεύγει...ἐπὶ τὸ τοῦ Χριστοῦ πρόσωπον (*to the case of Christ*) *ib*.17(p.44.8; 649B); τὸ τῆς κατηγορίας ἐγύμνωσε π. (*personal reference*) Thdt.*qu*.64 *in 3Reg*.(1.508); ‡Gr. Naz.*Chr.pat*.1420(M.38.249A).

B. of things, *outward form, appearance, expression* ἀγαθοῦ ζυγοῦ π. ἡμῖν...γνωρίσαντος τοῦ θεοῦ Clem.*paed*.1.8(p.132.2; M.8.336B); ἐκκλησία ἐν δυσὶ π. νοεῖται, τῷ συστήματι τῶν πιστῶν καὶ τῷ συγκρίματι τῆς ψυχῆς Mac.Aeg.*hom*.38.7(M.34.756A); πᾶν γὰρ τὸ ὑφεστὸς ἐφ' ὅσον ὑφίσταται, π. ἔχειν λέγεται τῆς οἰκείας φύσεως ἤτοι σχῆμα Gel.Cyz.*h.e*.2.21.29(M.85.1289A); τοῦ μὲν λόγου σοι γέγονε π. ὁ βίος, τοῦ δὲ βίου φύσις ὁ λόγος Max.*opusc*.(M.91.9A); ὑπόστασίς ἐστι πρᾶγμα ὑφεστός τε καὶ οὐσιῶδες, ἐν ᾧ τὸ τῶν συμβεβηκότων ἄθροισμα ὡς ἐν ἑνὶ ὑποκειμένῳ πράγματι καὶ ἐνεργείᾳ ὑφέστηκε...π. δέ ἐστιν, ὃ διὰ τῶν οἰκείων ἐνεργημάτων τε καὶ ἰδιωμάτων...περιωρισμένην τῶν ὁμοφυῶν αὐτοῦ παρέχεται τὴν ἐμφάνειαν Thdr.Raith.*praep*.(p.206.5); Jo.D.*dialect*.43(M.94.613A).

C. *real* opp. false *appearance* τὸ μὲν τῆς ἐπιεικείας ἀπεδύσατο προσωπεῖον, τὸ δὲ τῆς δυσσεβείας ἐγύμνωσε π. Thdt.*h.e*.3.15.6(3.931); εἰς π. τὸ προσωπεῖον μεταβληθέν id.*h.rel*.1(3.1113A).

VII. *particular individual*;

A. numerically, *person, party* στάσεως, ἣν ὀλίγα π. ... ἐξέκαυσαν 1*Clem*.1.1; ἐν τοῖς προγεγραμμένοις π. τὸ πᾶν πλῆθος ἐθεώρησα Ign.*Magn*.6.1; ἔδει...Χριστὸν θεοῦ καὶ ἀνθρώπων μεσίτην γενόμενον παρ' ἀμφοτέρων ἀρραβῶνά τινα εἰληφέναι, ἵνα φανῇ δύο π. μεσίτης Hipp.*Bal*.(p.82.8; M.10.605B); Or.*Jo*.6.39(23; p.148.15; M.14.268B); π. δαιμονιζόμενα Eust.*engast*.8(p.26.22; M.18.628B); *Const.App*.2.47.3; τὰ φιλούμενα π. Chrys.*hom*.10.1 *in Col*.(11.396B); τὰ τῶν π. ὀνόματα Thdt.*Dan*.1:6(2.1070B); οὐ πᾶσαν τὴν φύσιν τῶν ἀποστόλων κατηράσατο, ἀλλ' ἓν π. Anast.S.*hod*.8(M.89.128C); οἱ...πατέρες ὑπόστασιν, καὶ π., καὶ ἄτομον τὸ αὐτὸ ἐκάλεσαν Jo.D.*dialect*.43(M.94.613B); of slaves τὰ...οἰκετικὰ π. προσαγαγέτωσαν †Gregent.*leg.Hom*.59(M.86.613B); Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1709B).

B. of things, *distinct item, object* πλειόνα...τῶν εἰρημένων παρεισφέροντες εὐαγγελίων π. Iren.*haer*.3.11.9(M.7.890B); Eus.*Marcell*.2.3 (p.49.8; M.24.805C); δύο...π. ἡμῖν εἰς διδασκαλίαν παρεισήγαγεν Epiph.*haer*.37.8(p.60.12; M.41.652B); δύο γὰρ π. συναπτόμενα, τέλειόν τι πρᾶγμα ἀπεργάζεται Mac.Aeg.*hom*.32.6(M.34.737A); πῶς δύναται τὰ δύο π. εἶναι ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἡ χάρις καὶ ἡ ἁμαρτία; *ib*.40.7(765D); and of persons classified as objects, ref. degrees of affinity ἐρωτᾶν ...εἰ ἐπεστράφησαν ἀπὸ τοῦ δευτέρου π. τῆς συγγενείας ἐπὶ τὸ πρῶτον πάλιν †Jo.Jej.*poenit*.(M.88.1912C); τοῦτο τὸ π. [sc. χήρα] ἐν πολλοῖς ...ἐλαττοῦται Olymp.*Job* 22:7(M.93.244C); in imaginary classifications ἀγάπη τὸν ἄνθρωπον εἰς τρία μερίζεται π.· ὁ μὲν διὰ θεὸν ἀγαπᾷ ὃν ἀγαπᾷ· ὁ δὲ ἐπεὶ πλούσιός ἐστι...ὁ δὲ ἐμπαθῶς Evagr.Pont.ap. Jo.D.*parall*.(M.95.1204A).

C. with more emphasis on qualitative aspect of individual than on purely numerical καιροῦ καὶ π. πρόφασις εἵλκυσεν αὐτὸν τοιαῦτα γράψαι Ath.*Dion*.4(p.49.3; M.25.485B); id.*Ar*.2.8(M.26.164B); τὸ τῶν π. ἀξιόπιστον Gr.Naz.*ep*.101(M.37.177A); ἀπὸ τῆς ποιότητος τοῦ π. Chrys.*hom*.2.2 *in Philm*.(11.780E); εἰσῆλθε μέγα π. δοῦναι εὐποιΐαν τοῖς ἐμβεβλημένοις Jo.Mosch.*prat*.189(M.87.3068B); and in phrases ass. προσωποληψία (*partiality to an individual*): οὐ λήμψῃ π. ἐλέγξαι τινά, *Did*.4.3 = *Barn*.19.4; οὐ...κατὰ πρόσωπον καλέσαι *ib*.4.10 = 19.7; μὴ π. θαυμάζειν Ath.*exp.Ps*.14:2(M.27.100C); Gr.Naz.*or*.9.5(M.35.824C); προσώποις χαριζόμενοι Socr.*h.e*.1.10.5(M.67.101B).

VIII. in quasi-legal usage; **A.** *standing, claim* ὁ μὴ ἔχων π. εἰς οἶκον θεοῦ εἰσιέναι Μωαβίτης Olymp.*fr.Jer*.48:11(M.93.705D).

B. *presentation of a case, plea* ἐκβάλλει αὐτῶν τὸ π. Chrys.*hom*.50.2 *in Ac*.(9.373B); π. ὑποδεικνύει τὸ τῆς κλοπῆς δρᾶμα Thdt.*provid*.8(4.620).

C. *account* ποίησον γραμμάτιον χρεωστικὸν...καὶ αἶρέ μοι αὐτὸ τὸ π. Jo.Mosch.*prat*.193(M.87.3073B); dat., *on account* of, *by virtue* of σῴζεται τῷ π. τῆς μετανοίας Nil.*epp*.3.33(M.79.393C).

IX. Trin., *person* (not transitory or superficial presentation); ref. Jo.10:30 τὸ γὰρ 'ἐσμέν', οὐκ ἐφ' ἑνὸς λέγεται, ἀλλ' ἐπὶ δύο· ⟨δύο⟩ π. ἔδειξεν, δύναμιν δὲ μίαν Hipp.*Noët*.7(p.247.13; M.10.813A); δύο μὲν οὐκ ἐρῶ θεούς, ἀλλ' ἢ ἕνα, π. δὲ δύο, οἰκονομίᾳ, ⟨τὴν⟩ τε τρίτην τὴν χάριν τοῦ ἁγίου πνεύματος· πατὴρ μὲν γὰρ εἷς, π. δὲ δύο ὅτι καὶ ὁ υἱός, τὸ δὲ τρίτον τὸ ἅγιον πνεῦμα *ib*.14(p.257.1; 821A); τότε μὲν Χριστοῦ π., τότε δὲ πνεύματος ἁγίου, τότε δὲ τοῦ...θεοῦ ἦν...χρηματίζον Eus. *d.e*.5.13(p.236.21; M.22.389D); cf.Epiph.*anc*.39(p.49.8; M.43.88A); ref. monarchian doctrine of Callistus καλεῖσθαι πατέρα καὶ υἱὸν ἕνα θεόν, καὶ τοῦτο ἓν ὂν π. μὴ δύνασθαι εἶναι δύο Hipp.*haer*.9.12(p.249.7; M.16.3386A); πνεῦμα γάρ, φησίν, ὁ θεὸς οὐχ ἕτερόν ἐστι παρὰ τὸν λόγον ἢ ὁ λόγος παρὰ τὸν θεόν. ἓν οὖν τοῦτο π., ὀνόματι μὲν μεριζόμενον, οὐσίᾳ δὲ οὔ *ib*.10.27(p.283.18; 3442B); ref. Sabellian doctrine: **a.** not employed by Sabellians in sense of *mask* or *character*, nor are Sabellians usually said to speak of τρία πρόσωπα, cf. *unam eandemque subsistentiam patris ac filii asseverant,...unam tamen* ὑπόστασιν *subsistere, id est, unam personam duobus nominibus subjacentem*, Or.*fr.Tit*.(M.14.1304D); Ast.Soph.*fr*.28 ap.Eus.*e.th*.3.4 (p.158.21; M.24.1004C); Marcell.*fr*.68 ap.Eus.*e.th*.2.1(p.124.30; M.24.945B); τοὺς λέγοντας δὲ τὸν αὐτὸν εἶναι πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, καθ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματός τε καὶ π. τὰ τρία ὀνόματα ἀσεβῶς ἐκλαμβάνοντας *Symb.Ant*.(345)7(p.253.15; M.26.732C); εἴ τις τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα ἓν π. λέγει, ἀ. ἔ. *Symb. Sirm*.1 *anath*.19; π. ἓν πατρὸς καὶ υἱοῦ Bas.*hom*.24.1(2.190A; M.31.601A); cf.*ib*.24.2(190E; M.604A); μήτε...φύσει τέμνεσθαι· μήτε...εἰς ἓν π. περιγράφεσθαι Gr.Naz.*or*.34.8(M.36.249A); ὀνόματα...ψιλὰ καθ' ἑνὸς π. κείμενα Chrys.*hom*.6.1 *in Phil*.(11.234C); cf. τρεῖς ὀνομασίας,... τρεῖς...ἐνεργείας without ref. to πρόσωπα, Epiph.*haer*.62.1(p.389.13; M.41.1052B); τοὺς μὴ λέγοντας τὴν...τριάδα τρία π. ... αὐτοτελῆ Photinus et al.ap.Epiph.*haer*.72.11(p.266.4; M.42.397B); **b.** later allegations that Sabellians spoke of τρία π. in transitory sense, cf. μίαν...ὑπόστασιν τριπρόσωπον Eus.*e.th*.3.6(p.164.26; M.24.1016A); ἐπεὶ τόν γε ἀνυπόστατον τῶν π. ἀναπλασμὸν οὐδὲ ὁ Σαβέλλιος παρῃτήσατο, εἰπὼν τὸν αὐτὸν θεόν, ἕνα τῷ ὑποκειμένῳ ὄντα, πρὸς τὰς ἑκάστοτε παραπιπτούσας χρείας μεταμορφούμενον, νῦν μὲν ὡς πατέρα, νῦν δὲ ὡς υἱὸν...διαλέγεσθαι Bas.*ep*.210.5(3.317A; M.32.776C); Σαβελλίου... λέγοντος· ἕνα μὲν εἶναι τῇ ὑποστάσει τὸν θεόν, προσωποποιεῖσθαι δὲ ὑπὸ τῆς γραφῆς διαφόρως...καὶ νῦν μὲν τὰς πατρικὰς ἑαυτῷ περιτιθέναι φωνάς, ὅταν τούτου καιρὸς ᾖ τοῦ π.· νῦν δέ, τὰς υἱῷ πρεπούσας...νῦν δὲ τὸ τοῦ πνεύματος ὑποδύεσθαι προσωπεῖον, ὅταν ὁ καιρὸς τὰς ἀπὸ τοῦ τοιούτου π. φωνὰς ἀπαιτῇ· ἐὰν οὖν καὶ παρ' ἡμῖν φανῶσί τινες ἐν τῷ ὑποκειμένῳ πατέρα καὶ υἱὸν καὶ...πνεῦμα λέγοντες, τρία δὲ π. τέλεια ὁμολογοῦντες κτλ. *ib*.214.3(322C; M.788C); ἀναγκάζονται πρόσωπα μόνον ὁμολογεῖν διάφορα...μὴ φεύγοντες τὸ τοῦ Σαβελλίου κακόν...τὴν αὐτὴν ὑπόστασιν λέγων πρὸς τὴν ἑκάστοτε παρεμπίπτουσαν χρείαν μετασχηματίζεσθαι *ib*.236.6(364B; M.884C); cf. τρία π. οὐκ εἶναι διϊσχυριζόμενοι, ὥσπερ ἀνυπόστατον εἰσάγοντες π. Apoll.*fid.sec.pt*.13(p.171.21; M.10.1109C); ref. Paul. Sam. π. ἓν τὸν θεὸν ἅμα τῷ λόγῳ φασίν, ὡς ἄνθρωπον ἕνα καὶ τὸν αὐτοῦ λόγον Epiph.*haer*.65.3(p.5.17; M.42.16B); ref. Arianism οὔτε μὴν τρία ὁμολογοῦντες πράγματα καὶ τρία π. τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος...τρεῖς διὰ τοῦτο θεοὺς ποιοῦμεν *Symb.Ant*.(345)4(p.252.22; M.26.729B); ref. 1Cor. 15:27, Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.78.25; M.45.309B); εἰς π. ἕτερον πάλιν τοῦ πατρός, ὑποτάσσοντος πάντα τῷ υἱῷ...οὐκέτι δὲ ἀπὸ π. πατρὸς μόνον, οὐδὲ ἀπὸ π. υἱοῦ μόνον, ἀλλὰ μεσαίτατα τῶν π. πατρὸς καὶ υἱοῦ φησιν, ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται...ἀπαρεμφάτως μετὰ τὸ π. τοῦ υἱοῦ καὶ τὸ π. τοῦ πατρὸς τὸ π. ὑπέφαινε τοῦ ἁγίου πνεύματος Epiph.*haer*.69.76(p.224.8; M.42.325A); in orthodox use: used by most anti-Sabellian writers as less metaphysical equivalent of ὑπόστασις; earlier writers prefer τρεῖς and ἕν, avoiding both use of π. and ὑπόστασις; later writers employ both, e.g. 'ποιήσωμεν ἄνθρωπον'... δευτέρου π. τοῦ ὑποδεικνυμένου μὲν μυστικῶς Bas.*hex*.9.6(1.87B; M.29.204C); διαιρεῖ τὰ π. φανερῶς ἐν τῷ λέγειν 'ὁ ἑωρακὼς ἐμέ'· δείκνυσι γὰρ ...τὸ ἴδιον αὐτοῦ π.· 'ἑώρακε τὸν πατέρα' ἀναφέρων ἐπὶ τὸ πατρικὸν π. id.*hom*.24.2(2.190C; M.31.601C); ἡ φωνὴ [i.e. ὁμοούσιος] καὶ τὸ τοῦ Σαβελλίου κακὸν ἐπανορθοῦται· ἀναιρεῖ γὰρ τὴν ταυτότητα τῆς ὑποστάσεως, καὶ εἰσάγει τελείαν τῶν π. τὴν ἔννοιαν id.*ep*.52.3(3.146A; M.32.393C); τρισὶ μέν, κατὰ τὰς ἰδιότητας, εἴτουν ὑποστάσεις...εἴτε π. (οὐδὲν γὰρ περὶ τῶν ὀνομάτων ζυγομαχήσομεν) Gr.Naz.*or*.39.11(M.36.345C); ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τὰ τρία παραδέδοται π. τε καὶ ὀνόματα Gr. Nyss.*or.catech*.39(p.155.8; M.45.100A); τῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ τριάδι πεπιστευμένων π. id.*tres dii*(M.45.124A); οὐ συνδιαιροῦντες δὲ τοῖς π. τὴν τῆς οὐσίας ἑνότητα id.*Eun*.1(1 p.164.5; M.45.405B); ἐν τρισὶ π. καὶ ὑποστάσεσι μηδεμίαν τὴν κατὰ τὸ εἶναι διαφορὰν πιστεύειν *ib*.(1 p.88.21; 320D); ἡ μὲν γὰρ τῶν ὑποστάσεων ἰδιότης τρανήν τε καὶ ἀσύγχυτον ποιεῖται τὴν τῶν π. διαστολὴν *ib*.2(2 p.301.17; 472C); θεὸς εἷς ἐστιν, οὐδ' ἐν τοῖς π. τοῖς ἐν τῇ πίστει παραδεδομένοις ἐμμεριζόμενος *ib*.(p.355.11; 533A); π. μὲν γὰρ ἑκάστου τὸ εἶναι αὐτὸ καὶ ὑφεστάναι δηλοῖ, θεότης δὲ πατρὸς ἴδιον, καὶ ὁπότε μία τῶν τριῶν ἡ θεότης λέγοιτο, τὴν πατρὸς ἰδιότητα παροῦσαν υἱῷ τε καὶ πνεύματι μαρτυρεῖ· ὥστε εἰ μὲν ἐν τρισὶ π. μία ῥηθήσεται ἡ θεότης, καὶ ἡ τριὰς διαβεβαιοῦται καὶ τὸ ἓν οὐ διακόπτεται Apoll.*fid.sec.pt*.15(p.172.10; M.10.1109D); *ib*.24(p.175.25; 1113D); *ib*.25(p.176.3; 1116A); ἐν τρισὶ τελειοτάταις ὑποστάσεσιν, ἤγουν τρισὶ τελείοις π. CCP(381)*ep*.ap.Thdt.*h.e*.5.9.11(3.1031); ἐν ἑνὶ π. τὰ τρία κηρύσσουσι Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.315B; M.29.756B);

ὁμολογοῦμεν δὲ πατέρα τέλειον προσώπῳ καὶ υἱὸν ὁμοίως, καὶ πνεῦμα δὲ ἅγιον ὡσαύτως Thdr.Mops.*symb.*(p.98.9; M.66.1017A); διαφορά, οὐ κατὰ τὴν οὐσίαν...ἀλλ' ἔξωθεν ἐπινοουμένη, δι' ἧς τὸ ἑκατέρου π. εἰσφέρεται ἐν ἰδιαζούσῃ μὲν ὑποστάσει κείμενον, εἰς ἑνότητα δὲ θεότητος διὰ ταυτότητος φυσικῆς σφιγγόμενον Cyr.*thes.*11(5^1.85C); μία γὰρ ἡ τῆς θεότητος φύσις, ἐν π. τε καὶ ὑποστάσει πατρός τε καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος id.*Jo.*9.1(4.806A); τὴν δέ γε ὑπόστασιν, π. τινὸς εἶναι δηλωτικήν...τὴν γὰρ ὑπόστασιν, καὶ τὸ π., καὶ τὴν ἰδιότητα, ταὐτὸν σημαίνειν φαμέν Thdt.*eran.*1(4.8); τὸ ἀγέννητον καὶ γεννητὸν καὶ ἐκπορευτόν,...ἱκανὰ γὰρ ἡμῖν διακρίνειν τὰ π. id.*rect.conf.*3(M.6.1212A); τῶν ἰδικῶς ὑφισταμένων τριῶν θεαρχικῶν π. τὴν ὕπαρξιν ‡Gr.Nyss.*hom.6.79 in Jo.*(p.226.4); τῶν τριῶν ἁγίων π. Leont.H.*Nest.*1.6(M.86.1421C); τριῶν ὄντων τῶν τῆς...τριάδος ὁμοουσίων π. *ib.*2.16(1573C); ταῦτα μετάγειν ἐκ τοῦ ἑνὸς π. καὶ ἐπὶ τὰς ἑτέρας ὁμοουσίους ὑποστάσεις *ib.*4.23(1688C); μίαν θεότητα ἤτοι φύσιν καὶ οὐσίαν...ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ἤτοι π. δοξάζοντες Justn.*conf.*(p.72.15; M.86.995A); ταὐτὸν δὲ τὸ λέγειν υἱὸν τοῦ πατρός, τῷ λέγειν υἱὸν τοῦ θεοῦ· ἐπειδὴ εἴ τί ἐστι τοῦ π., τοῦτό ἐστι καὶ τῆς τοῦ π. οὐσίας ‡Just.*qu.et resp.*18(M.6.1264D); π. δέ ἐστιν, ὁ διὰ τῶν οἰκείων ἐνεργημάτων τε καὶ ἰδιωμάτων ἀρίδηλον καὶ περιωρισμένην τῶν ὁμοφυῶν αὐτοῦ παρέχεται τὴν ἐμφάνειαν...καὶ αὕτη μὲν ἡ τοῦ π. ὑπογραφή· δοκεῖ δέ πως ταὐτὸν σημαίνειν τῇ ὑποστάσει, καὶ ἢ μικρὸν ἢ οὐδὲν διαλλάττειν Thdr.Raith.*praep.*(p.206.5); ὑπόστασις καὶ π. ταὐτόν ἐστιν Jo.D.*fid.Nest.*52(p.582); μίαν θεότητα ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ἤγουν π. προσκυνουμένην *ib.*2(p.561).

X. Christol.; **A.** = ὑπόστασις = φύσις: οἱ πατέρες...τὰς ὑποστάσεις πολλάκις ἀντὶ τῶν φύσεων...παραλαμβάνουσιν...ὅ τε...τῆς ἀθανασίας ἐπώνυμος καὶ π. ἐπὶ Χριστοῦ δύο εἶναι διϊσχυρίζεται Leont.B.*arg.Sev.*(M.86.1924C).

B. *person* φάσκουσι [sc. followers of Paul. Sam.]...ταῦτα [sc. Mt. 11:25ff.] περὶ ἑαυτοῦ ὁ ἄνθρωπος λέγει. ὁ πατὴρ γὰρ ἅμα τῷ υἱῷ εἷς θεός, ὁ δὲ ἄνθρωπος κάτωθεν τὸ ἴδιον π. ὑποφαίνει· καὶ οὕτως τὰ δύο π. πληροῦνται Epiph.*haer.*65.7(p.10.10; M.42.24B); ἐν π. σύνθετον ἐκ θεότητος...καὶ ἀνθρωπείας σαρκός ‡*Symb.Ant.*(269)(p.6.11; Hahn p.182); οὐκ ἐν διαιρέσει π. ἢ ὀνομάτων, ἀλλὰ φυσικῇ γεννήσει καὶ ἀλύτῳ ἑνώσει ‡Ath.*Apoll.*2.2(M.26.1133C); *ib.*2.10(1148C); μία φύσις ἐστίν, ἐπειδὴ π. ἓν οὐκ ἔχον εἰς δύο διαίρεσιν Apoll.*ep.Dion.*1.2(p.257.15; M.*PL.*8.929B); οὐκ εἰδότες διαίρεσιν τοῦ ἑνὸς π. *ib.*1.7(p.259.12; 934A); φυλάττων τὸ ἓν π. καὶ τὴν ἀμέριστον ἑνὸς ζῴου δήλωσιν id.*corp. et div.*10(p.189.15; M.*PL.*8.874C); ἡ σὰρξ τοῦ κυρίου...προσκυνεῖται, καθὸ ἕν ἐστι π. καὶ ἓν ζῷον μετ' αὐτοῦ id.*fr.*85(p.225.20)ap.Gr.Nyss.*Apoll.*44(M.45.1228C); οὐ μὴν ὅτι τὸ συναμφότερον ἐξ οὐρανοῦ, ἀλλ' ἡνωμένον τῷ οὐρανίῳ καὶ π. ἓν μετ' αὐτοῦ γεγονὸς οὐράνιον κατὰ τὴν ἕνωσίν ἐστιν id.*fr.*154(p.248.31)ap.Leont.B.*Apoll.*(M.86.1964A); εἰ δέ τις ἢ δύο π. λέγει τὸν υἱὸν ἢ τὴν σάρκα ὁμοούσιον τῷ θεῷ...ἀναθεματιζέσθω id.*fr.*163(p.255.11)*ib.*(1949C); οὔτε ὁμοούσιον τῷ θεῷ τὴν σάρκα καθό ἐστι σὰρξ καὶ οὐ θεός, θεὸς δὲ καθ' ὅσον εἰς ἓν π. ἥνωται τῇ θεότητι id.*fr.*164 *ib.*(1949A); Thdr.Mops.*ep.Domn.*(p.338.26; M.66.1012C) cit. s. ἕνωσις; τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καταβῆναί φησι, διχάζεσθαι μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν εἰς δύο π. παραιτούμενος Cyr.*Jo.*2.1(4.150E); τέλειος ὢν ἐν θεότητι, καὶ τέλειος ἐν ἀνθρωπότητι ὁ αὐτός, καὶ ὡς ἐν ἑνὶ π. νοούμενος id.*ep.*39(p.18.26; 5^2.107D); σωζομένης...τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως καὶ εἰς ἓν π. συνιούσης Leo Mag.*ep.*28.3(p.13.11; M.*PL.*54.764A); τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἕν ἐστι π. *ib.*28.4(p.16.5; 772A); ref. Jo.1:14, Phil.2:7 ἐγένετο, εἶπε, καὶ... ἔλαβεν...ἵνα διὰ μὲν τοῦ προτέρου τὸ ἑνικὸν τοῦ π. παραστήσῃ, διὰ δὲ τοῦ ἑτέρου τὸ ἀναλλοίωτον τῆς φύσεως ἐκβοήσῃ Procl.CP *Arm.*6(p.190.15; M.65.861C); ταύτην τὴν φύσιν...οὕτως ἑαυτῷ συνάψει τε καὶ ἑνώσει ὡς ἓν π. θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπου νοεῖσθαι Thdt.*qu.19 in Gen.*(1.23); κοινὰ τοῦ π. γέγονε τὰ τῶν φύσεων ἴδια id.*eran.*3(4.226); τὰ θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπεια τὸ ἓν δέχεται π. ... ἵνα μὴ ἄλλο μὲν τὸ τῆς θεότητος, ἄλλο δὲ τὸ τῆς ἀνθρωπότητος π. νομισθῇ *ib.*(228); σωζομένης...τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως καὶ εἰς ἓν π. καὶ μίαν ὑπόστασιν συντρεχούσης, οὐκ εἰς δύο π. μεριζόμενον...ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱόν *Symb.Chalc.*(451)(p.129.33; H.2.456C); τὸ ὑποστατικὸν π. Leont.H.*Nest.*2.16(M.86.1572C); ὑπόστασις...τόδε τι καθ' ἑαυτὴν ἀπόστασίς τις οὖσα καὶ διορισμὸς τῶν ἀδιορίστων οὐσιῶν εἰς τὸν κατὰ π. ἀριθμὸν ἑκάστου· διὸ δὴ καὶ π. ταύτην οἱ πατέρες νοοῦσι *ib.*2.1(1529D); ἐν Χριστῷ...τῷ ἑνὶ συντετελεσμένῳ π. *ib.*2.49(1601B); ἐν τῷ φυσικῷ π. τοῦ λόγου, φύσεώς ἐστιν ἡ ἕνωσις *ib.*2.34(1592C); *ib.*3.8(1636A); ref. Nestorian acceptance of Χριστοτόκος: ἀλλὰ...τὸ μὲν ἄνθρωπος φύσεως ὄνομα· τὸ δὲ Χριστὸς οὐ φύσεως, ἀλλὰ προσώπου· πῶς οὖν τὸ τῆς φύσεως ὄνομα...ἐκ τοῦ προσωπικοῦ σημάνωμεν; *ib.*4.20(1685C); εἰ μὲν τὴν μονάδα διὰ τὴν τοῦ π. ἑνότητα...καλῶς λέγετε,...ὡμολογημένου τοῦ κατ' αὐτὸ τὸ ἓν π. φυσικοῦ διαφόρου id.*monoph.*22(M.86.1784C); οὐ γὰρ ὡς τῇ φύσει ἀτελῆ ὄντα, μέρη ταῦτά φημι, ἀλλ' ὡς συμπληρωτικὰ τοῦ π. τῆς κατὰ Χριστὸν ὑποστάσεως Leont.B.*Nest.et Eut.*1(M.86.1289A); καὶ τὸ διάφορον τῶν ἡνωμένων, καὶ τὸ ταυτὸν τοῦ π., διὰ τῆς τῶν ἡνωμένων φύσεων εἰς μίαν ὑπόστασιν συνδρομῆς ἀνακεφαλαιούμενον *ib.*(1293B); ἕν μέν τι τούτων εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα, ὃ εἴτε π., εἴτε ὑπόστασιν, εἴτε ἄτομον, εἴτε ὑποκείμενον...φίλον καλεῖν αὐτό, οὐ διαφέρομαι *ib.*(1305C); π. τὴν ἰδιοσύστατον τῆς ἑκάστου φύσεως ὕπαρξιν, καὶ...περιγραφήν, ἐξ ἰδιοτήτων τινῶν συγκειμένην Jo.Philop.*arb.*ap.*Doct.Patr.*36(p.274.10); τὴν...σάρκα τοῦ Χριστοῦ οὐ λέγομεν π., ἀλλ' οὐσίαν...ὑπόστασις γὰρ τὸ κεχωρισμένον π. λέγεται Anast.S.*hod.*2(M.89.61A); ταὐτὸν μὲν οὐσία καὶ φύσις· ταὐτὸν δὲ π. καὶ ὑπόστασις Max.*ep.*15(M.91.549B).

C. *character, representation*, cf. *utriusque naturae personam tractari in...Christo,* Hil.Pict.*De Trinitate* 9.14(M.*PL.*10.292B); ref. Phil.2:7 τὰ δουλοπρεπῆ ῥήματα, οὐκ ἀναβαίνοντα μὲν πρὸς τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ τῷ τῆς ἐνανθρωπήσεως π. περικείμενα Cyr.*thes.*9(5^1.72A); ἐὰν μὴ τὸ...τοῦ δούλου ὑπέλθω π., ἀμήχανόν ἐστιν ὑμᾶς εἰς τὸν...τοῦ δεσπότου φθάσαι χαρακτῆρα Procl.CP *or.*6.14(M.65.748A); τὸ ἡμέτερον ...οἰκειούμενος π. Jo.D.*f.o.*4.18(M.94.1188A).

D. *concrete presentation* of an abstract οὐσία, *individual external appearance*, hence *individuality* Χριστὸς δύο ὑπάρχων φύσεις, ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀληθῶς γνωριζόμενος, μοναδικὸν ἔχει τῆς υἱότητος τὸ π. Gr.Nyss.*fr.*(M.46.1112C); controv. Apollinarius τίς ὢν ὁ σωτήρ; ὁ θεός, φησίν..., οὐ δύο π., ὡς ἑτέρου μὲν ὄντος θεοῦ, ἑτέρου δὲ τοῦ ἀνθρώπου id.*Apoll.*58(M.45.1265D); τὸν λόγον...τῇ ζωῇ τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ δουλικοῦ π. καθομιλήσαντα *ib.*2(1128A); *ib.*14(1149A); εἰ...προτιμοτέρα ἡ θεία μορφὴ τοῦ δουλικοῦ π. *ib.*27(1181C); this terminology called forth accusation of teaching two π.: ἡμᾶς φησι δύο π. λέγειν, τὸν θεὸν καὶ τὸν...προσληφθέντα ἄνθρωπον *ib.*35(1200B); cf. Apollinarius' insistence on one π. in references sub B; abs., of humanity δύο...πράγματα περὶ ἓν π. ... παρὰ μὲν τῶν Ἰουδαίων τὸ πάθος, παρὰ δὲ τοῦ θεοῦ τὴν τιμήν, οὐχ ὡς ἄλλου μὲν πεπονθότος, ἑτέρου δὲ διὰ τῆς ἀνυψώσεως τετιμημένου id.*Eun.*5(2 p.116.14; M.45.697A); Thdr.Mops.*fr.inc.*8(p.299.21ff.; M.66.981B) cit. s. ἀπρόσωπος; in usage of Nestorius τὸ τῆς φύσεως κοινὸν...ἀναδέχεται ἵνα δείξας ἐν ἑαυτῷ τὸ τῆς φύσεως π. ἁμαρτίας ἐλεύθερον, γένηται...μεσίτης Nest.*hom. in Heb.3:1*(p.239.19; M.64.488C); θεὸς λόγος ὤν,...πτωχεύοντος δι' ὑμᾶς περιβέβλημαι π. id.*fr.*D 9(p.358.4)ap.Cyr.*Nest.*5.2(p.97.43; M.76.225B); τίθησι τὸ Χριστὸς ὡς τῆς ἀπαθοῦς καὶ παθητῆς οὐσίας ἐν μοναδικῷ π. προσηγορίαν σημαντικήν id.*ep.Cyr.*2(p.176.7; M.77.52C); τὴν μὲν τῶν φύσεων ἐπῄνουν διαίρεσιν κατὰ τὸν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ θεότητος λόγον καὶ τὴν τούτων εἰς ἑνὸς π. συνάφειαν *ib.*(p.176.17; 52C); cf. *dans les choses qui sont dites du prosôpon et de la forme de la nature, il est dit (être) ce qui le fait connaître, comme le prosôpon (fait connaître) l'essence. ce qui est naturellement n'est pas dit (du Verbe), parce que l'union n'a pas lieu selon l'essence et selon la nature, mais selon le prosôpon,* id.*Heracl.*1.3.231(p.139); *le fils unique de dieu et le fils de l'homme, le même (forme) de deux, est dit les deux, parce qu'il a attribué (les propriétés) de leurs prosôpons à son prosôpon et dorénavant il est désigné par celui-ci et par celui-là comme par son propre prosôpon,* *ib.*1.1.78(p.50); *on ne conçoit pas deux prosôpons des fils, ni encore deux prosôpons des hommes, mais d'un seul homme, qui est mû de la même manière même par l'autre. l'union des prosôpons a eu lieu en prosôpon, et non en essence ni en nature. on ne doit pas concevoir une essence sans hypostase, comme si l'union (des essences) avait eu lieu en une essence et qu'il y eût un prosôpon d'une seule essence. mais les natures subsistent, dans leurs prosôpons et dans leurs natures et dans le prosôpon d'union. quant au prosôpon naturel de l'une, l'autre se sert du même en vertu de l'union; ainsi il n'y a qu'un prosôpon pour les deux natures. le prosôpon d'une essence se sert du prosôpon même de l'autre. mais quelle essence vas-tu faire sans prosôpon?,* *ib.*2.1.304–5(p.193); *où donc ai-je dit du Christ qu'il était un simple homme, ou deux Christs, et qu'il n'y avait pas un seigneur Jésus-Christ, fils unique de dieu: de l'union des deux natures résulte un prosôpon?,* *ib.*1.3.214(p.129); *celui qui attribue ainsi à dieu le Verbe un prosôpon de deux natures n'attribue pas encore au prosôpon de l'humanité les propriétés de la divinité, de manière qu'il y ait un prosôpon de la divinité et de l'humanité: le prosôpon de la divinité et celui de l'humanité formant un prosôpon; l'un par diminution, l'autre par élévation,* *ib.*2.1.341(p.218); *il y a un prosôpon de deux essences et deux essences d'un prosôpon. . . . l'essence n'est pas sans prosôpon; la nature n'est pas non plus sans prosôpon ni le prosôpon sans nature. car l'autre essence se sert de la même manière du prosôpon d'une essence et non d'un autre, à cause de l'union. il a fait siennes toutes nos propriétés, en donnant le sien à celui qui possède tout cela entièrement à l'exception du péché,* *ib.*2.1.342(p.219); *l'essence même de l'humanité se*

sert du prosôpon de l'essence de la divinité, mais non de l'essence, et l'essence de la divinité se sert du prosôpon même de l'humanité, et non de l'essence, ib.2.1.439(p.282); *la divinité se sert du prosôpon de l'humanité et l'humanité, de celui de la divinité; de cette manière nous disons un seul prosôpon pour les deux*, ib.2.1.333(p.213); *par les prosôpons de l'union, l'un est dans l'autre, et cet 'un' n'est pas conçu par diminution, ni par suppression, ni par confusion, mais par l'action de recevoir et de donner, et par l'usage de l'union de l'un avec l'autre, les prosôpons recevant et donnant l'une et l'autre, mais non les essences*, ib.2.1.348(p.223); *pour l'union de la divinité et de la chair, dans le prosôpon de la divinité de dieu le Verbe, il n'est pas un autre et un autre, mais c'est le même; mais, dans les natures de la divinité et de l'humanité, il est autre et autre. c'est pourquoi le livre divin parle avec précaution du prosôpon de la divinité et désigne les deux (natures) par le prosôpon de l'union*, ib.2.1.361(p.232); *il n'est pas adoré dans son prosôpon, mais dans le prosôpon qui lui est uni et qui est commun à cause de l'union. c'est dans le prosôpon qu'a eu lieu l'union, de sorte que celui-ci soit celui-là, et celui-là celui-ci. à cause donc de celui qui l'a pris pour son prosôpon, celui qui a été pris obtient d'être le prosôpon de celui qui l'a pris*, ib.2.1.331 (p.211); *parce qu'il reste dans la nature humaine, il reçoit un nom qui l'emporte sur tous les noms; ce n'est ni par suite de la science et le la foi, mais c'est par une disposition bienveillante qu'il en a été ainsi, afin qu'il fût son image et son prosôpon, en sorte que son prosôpon est aussi le prosôpon de celui-ci. il est également dieu et également homme: forme de dieu dans la condescendance ... et forme de la chair comme homme*, ib.1.1.84(p.54); *il s'est humilié ... en se servant du prosôpon de celui qui est mort et a été crucifié comme de son propre prosôpon; et il s'est servi en son propre prosôpon de ce qui appartenait à celui qui est mort*, ib.1.1.85(p.55); *il est dans les deux, dans la forme du serviteur et dans la forme de dieu, et ... possède le même prosôpon de l'humanité et de l'exaltation*, ib.1.1.103(p.67); *l'union a lieu pour le prosôpon et non pour la nature. nous ne disons pas union des prosôpons, mais des natures, car, dans l'union, il n'y a qu'un seul prosôpon; mais dans les natures, un autre et un autre; de sorte que le prosôpon soit reconnu sur l'ensemble; c'est pour son prosôpon qu'il a pris la chair ... il donna sa propre forme à la forme du serviteur, et c'est de cette forme qu'il parlait comme de son prosôpon et de la divinité. le prosôpon (en effet) est commun, unique et le même. la forme du serviteur appartient à la divinité et celle de la divinité à l'humanité. un et le même (est le) prosôpon, mais (il n'en est pas de même pour) l'essence. car l'essence de la forme de dieu et l'essence de la forme du serviteur demeurent dans leurs hypostases*, ib.1.3.252(p.152); by π. Nest. means approximately what Cyr. means by an individual and particular φύσις or οὐσία; to Cyr. and others the ὑπόστασις is the external representation of the οὐσία; hence Nest.'s use of π. appears to Cyr. to signify *assumed character* or *dramatic part*, thus: γέγονεν ἄνθρωπος...οὐδὲ ὡς ἐν προσλήψει προσώπου μόνου Cyr.*ep*.4(p.27.1; 5².23B); ὀνήσει δὲ κατ' οὐδένα τρόπον τὸν ὀρθὸν τῆς πίστεως λόγον εἰς τὸ οὕτως ἔχειν, κἂν εἰ προσώπων ἕνωσιν ἐπιφημίζωσί τινες· οὐ γὰρ εἴρηκεν ἡ γραφὴ ὅτι ὁ λόγος ἀνθρώπου π. ἥνωσεν ἑαυτῷ, ἀλλ' ὅτι γέγονε σάρξ ib.(p.28.12; 24D); ἐπειδὴ σκοπὸς ἐκείνοις δύο λέγειν Χριστούς...τὸν μέν, ἄνθρωπον ἰδικῶς, τὸν δέ, θεὸν ἰδικῶς, εἶτα μόνων τῶν π. ποιοῦσιν τὴν ἕνωσιν ib.10 (p.110.31; 33D); acc. Nest. πάντα...ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἀπ' αὐτοῦ τῷ θείῳ λόγῳ, οὗ τὸ π. ἐπέχει Leont.H.*Nest*.3.8(M.86.1629B); εἰς φανέρωσιν τοῦ λόγου ταύτην λέγοντες εἶναι τὴν ἕνωσιν, καὶ εἰς π. οὐκ οἶδα πῶς ἀποκαλοῦντες αὐτήν. τῷ γάρ, φησί, τὸ π. ἐπέχειν τοῦ λόγου τὸν Χριστόν, ταύτην ἴσμεν ib.(1633D); cf. later Nestorian teaching πολλάκις δὲ τὸ π. τῆς ὑποστάσεως διακρίνουσι, π. καλοῦντες τήν τινων σχέσιν πρὸς ἄλληλα...ἔνθεν καὶ οἱ τῶν Νεστορίου δογμάτων κατήκοοι οὔτε φύσιν μίαν ἐπὶ Χριστοῦ οὔτε ὑπόστασιν λέγειν ἀνεχόμενοι...ὅμως θαρροῦντως ἓν εἶναι τοῦ Χριστοῦ π. διισχυρίζονται, τὴν σχέσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὸν ἐκ Μαρίας ἄνθρωπον μίαν οὖσαν π. ἐν λέγοντες, ἐπεὶ πᾶσαν ἐκεῖνος τὴν...οἰκονομίαν εἰς π. ἐποιεῖτο τῆς τοῦ ...λόγου θεότητος Jo.Philop.*arb*.ap.*Doct.Patr*.36(p.279); Anast.Ap. *fr*.ap.*Doct.Patr*.(p.38.18; M.74.749C); Jo.D.*dial*.65(M.94.664B); and use of ὁ λαβών and ὁ ληφθείς derived from Thdr. Mops. (cf.Thdr. Mops.*symb*.(p.99.3; M.66.1017D) cit. s. συναναφέρω) which suggested a doctrine of two distinct ὑποστάσεις or πρόσωπα incapable of true union; this rejected by Cyr. ἑνὶ...π. τὰς ἐν τοῖς εὐαγγελίοις πάσας ἀναθετέον φωνάς, ὑποστάσει μιᾷ τῇ τοῦ λόγου σεσαρκωμένῃ Cyr.*ep*.17 (p.38.21; 5².73D); usage of Thdt. (cf. B supra) ὑπόστασιν καὶ τὸ π. καὶ τὴν ἰδιότητα ταὐτὸν σημαίνειν φαμέν Thdt.*eran*.1(4.8); εἰ τοίνυν ἑκατέρα φύσις τὸ τέλειον ἔχει, εἰς ταὐτὸν δὲ συνῆλθον ἀμφότεραι, τῆς τοῦ θεοῦ μορφῆς δηλονότι λαβούσης τὴν τοῦ δούλου μορφήν, ἓν μὲν π. καὶ ἕνα υἱὸν...ὁμολογεῖν εὐσεβές, δύο δὲ τὰς ἑνωθείσας ὑποστάσεις εἴτουν φύσεις λέγειν οὐκ ἄτοπον id.ap.Cyr.*apol.Thdt*.3(p.117.16; 6¹.211A); θεότητος γὰρ ἡμεῖς καὶ ἀνθρωπότητος τοιαύτην κηρύττομεν ἕνωσιν, ὡς ἐννοεῖν ἓν π. ἀδιαίρετον, καὶ τὸν αὐτὸν θεόν τε εἰδέναι καὶ ἄνθρωπον...καὶ...πάντα ὅσα τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ὑπάρχει δηλωτικά, τῶν π. τῷ ἑνὶ προσαρμόττομεν Thdt.*eran*.3(4.203).

προσωποποι-έω, **1.** *introduce as a character* into drama or narrative ὁ Κελσὸς οὐ ∼εῖ Ἰουδαῖον πρὸς τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν πιστεύοντας λέγοντα Or.*Cels*.2.1(p.126.7; M.11.792C); οὐκ ἂν ἐπροσωποποιήσατο τὸν Ἰουδαῖον ib.(p.128.2; 796C); ἀρετὴ μὲν ∼οῦντός ἐστι τηρῆσαι τὸ βούλημα καὶ τὸ ἦθος τοῦ ∼ουμένου ib.7.36(p.187.1; 1472B); ∼εῖ τὸ πνεῦμα...ἐν τοῖς προφήταις, καὶ ἐὰν ∼ήσῃ τὸν θεόν, οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ὁ λαλῶν, ἀλλὰ τὸ...πνεῦμα ἐκ προσώπου τοῦ θεοῦ λαλεῖ id.*fr.in Ac*.ap. *philoc*.7.2(p.51.23ff.; M.14.832A); Cyr.*Juln*.2(6².59C); ref. Sabellian doctrine ἕνα μὲν εἶναι τῇ ὑποστάσει τὸν θεόν, ∼εῖσθαι δὲ ὑπὸ τῆς γραφῆς διαφόρως, κατὰ τὸ ἰδίωμα τῆς ὑποκειμένης ἑκάστοτε χρείας Bas.*ep*.214.3(3.322C; M.32.788C); **2.** *speak in character, deliver a part* τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν...οἱ...ἰαθέντες...ταῦτα λέγουσι παρὰ τῷ προφήτῃ ...ἀπὸ ἁγίου πνεύματος ταῦτα ∼ήσαντι Or.*Cels*.1.55(p.106.20; M.11.761C); Eus.*p.e*.7.12(321A; M.21.541C); **3.** med., *assume character of*, of Christ τὸ τῶν ἀνθρώπων ∼εῖται ταπεινόν Mac.Mgn.*apocr*.3.9(p.71.8); **4.** *represent the part of* ∼ούμενος [sc. Συμεών] τὸν νόμον ‡Meth. *Sym.et Ann*.11(M.18.376A); **5.** *represent as personal, personify*, Eus. *p.e*.3.10(104D; M.21.189B); Ast.Am.*hom*.4(M.40.216C); Chrys.*hom. 22.4 in Mt*.(7.279D); Σιρὰχ...∼ήσας τὴν σοφίαν Isid.Pel.*epp*.4.228(M.78.1324A); **6.** *make personal, endow with a personal subject*, Christol. τῇ γὰρ ἰδίᾳ ὑποστάσει αὐτὴν [sc. σάρκα] ἀνειληφὼς ἐπροσωποποίησεν Leont.H.*Nest*.5.25(M.86.1748A); ἐξ ἀρχῆς ὑπάρξεως αὐτῆς ἐπὶ τῆς τοῦ λόγου ∼ηθῆναι ὑποστάσεως εἰς Χριστόν ib.1.29(1496A).

***προσωποποίησις**, **ἡ**, *speaking in person, making personal observations*, *Schol*. in Jo.Clim.*scal*.27(M.88.1101C).

προσωποποιΐα, **ἡ**, **1.** *dramatization*, Clem.*str*.3.6(p.222.10; M.8.1160C); Or.*Cels*.1.34(p.85.16; M.11.725A); Thdt.*qu.68 in 3Reg*.(1.511); **2.** *personification*; of inanimate objects, Chrys.*Is.interp*.3:26 (6.48C); Thdt.*Is*.5:14(p.26.17; 2.201); ref. scriptural anthropomorphisms μολύνει δὲ τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ, ὥσπερ ἐρυθρὰ γενέσθαι αὐτὰ λέγεται π. ἐμφατικῇ Eus.*Is*.63:2(M.24.501D); Didym.*Rom*.7(p.1.24); ib.(p.2.20); Proc.G.*Is*.1:20(M.87.1853A).

προσωποποιός, *representative*; of Anna (Lc.2:38) as representative of Church, ‡Meth.*Sym.et Ann*.11(M.18.376A).

προσωρεύω, *store up in advance*, Cyr.*glaph.Ex*.2(1.292A); id. *Juln*.2(6².38B).

προταλαιπωρέω, **1.** *suffer for* τοῦ καλοῦ προταλαιπωρήσαντες Gr. Naz.*or*.21.9(M.35.1089C); **2.** *suffer previously*, Malchus *exc.Rom*.1 (p.161.29; M.113.765D).

***προταπεινόομαι**, *be humbled first*, Nil.*exerc*.15(M.79.737B).

***προτέκτωρ**, **ὁ**, (Lat. *protector*) **1.** *member of magistrate's body of guards, serjeant* ἀναγγέλλει...τῷ...ἐπάρχῳ, ὃς ὠμούς τινας...π. καὶ ταξεώτας...ἐξαπέστειλε ‡Pall.*h.mon*.21.9(p.81.11; M.34.1171D); π. ἀπὸ ἐπάρχων τυγχάνων *A.Pil*.A proem.(p.210); π. τῶν γενναιοτάτων ἀριθμοῦ Μαρτησίων *CIG* 9449 (c. 518); **2.** *member of imperial bodyguard* ὁ δέ γε τῶν μεθορίων λεγόμενος π. (δηλοῖ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις τὸν ἐς τοῦτο καταλεγόμενον ἀξίας, τὸν βασίλειον προσκεπαστήν) Men.*exc. Rom*.19(p.216.26; M.113.920C); αἱ σχολαὶ καὶ οἱ π. καὶ οἱ ἀριθμοὶ καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος Thphn.*chron*.p.197(M.108.512A).

προτελειόομαι, *be initiated previously*, Gr.Nyss.*Spir*.(M.46.697B).

προτέλειος, **1.** *beyond perfection*; of God and divine attributes, Dion.Ar.*c.h*.3.2(M.3.165C); ib.4.1(177D); ὑπερτελὴς καὶ π. id.*d.n*.2.10(M.3.648C); ib.7.2(869A); ‡Cyr.*Trin*.4(6³.5E; M.77.1128B); Jo.D. *Jacob*.78(M.94.1476B); id.*hom*.1.8(M.96.560B); of incarnate Christ ἐν πᾶσιν αὐτὸς τέλειος καὶ π. Anast.S.*serm.imag*.3(M.89.1161A); **2.** neut. plur. as subst., *preliminary ceremonies*; of raising of Lazarus, in rel. to gen. resurrection τὰ π. τῆς...ἀναστάσεως Gr.Nyss.*hom.opif*.25 (M.44.220D).

προτέλεσμα, **τό**, plur., *preliminary ceremonies*, Gr.Naz.*or*.25.11 (M.35.1213B).

προτελ-έω, **1.** *celebrate* eucharist *before* ∼εῖ τοῦ λαοῦ τὰ μυστήρια Gr.Naz.*or*.18.29(M.35.1021A); **2.** *initiate before* ∼ώμεθα τῷ λόγῳ ib.39.10(M.36.345B); id.*ep*.173(M.37.284A); Proc.G.*Jos*.3:4(M.87.1004D).

***προτένισμα**, **τό**, *that which is spread forth*, hence *canopy* of heaven, ‡Caes.Naz.*dial*.92(M.38.956).

προτερεύ-ω (**πρωτ-**), *be before* in time, *precede* μόσχου [i.e. Church] πρωτερεύει ταῦρος [i.e. Israel] κατὰ τὸν χρόνον Cyr.*Is*.2.1(2.199E); ref. Manich. principles of good and evil σύγχρονα γὰρ ἄμφω καὶ

συναγέννητα ὄντα τὸν τοῦ ~ειν ἀλλήλοις διαφθείρει λόγον Tit.Bost. *Man.*1.7(M.18.1077D); ἐπεὶ...συμβέβηκός ἐστιν τὸ ἀγαθὸν ἐπὶ τῶν γενητῶν, πάντως ἐπὶ τούτων ~ει τὸ εἶναι τὸ ἀγαθόν *Disp.Phot.*(M.88. 573D); ref. Logos τῶν ὁμογενῶν ἐστι πρωτότοκος, ὡς ὁ Ῥουβὶμ τῶν μετ' ἐκεῖνον ἀριθμουμένων ~ων Gr.Nyss.*Eun.*4(2; p.62.3; M.45. 633A); id.*Apoll.*44(M.45.1229D); theol., ref. Son οὐ γὰρ ὥσπερ ~ω ἐγὼ...τοῦ ἐμοῦ υἱοῦ, οὕτω καὶ ὁ πατὴρ...προϋπάρχει τοῦ υἱοῦ Hier.H. *Trin.*(M.40.853B); εἰ δὲ λέγομεν τὸν πατέρα ἀρχὴν εἶναι τοῦ υἱοῦ... οὐ ~ειν αὐτὸν τοῦ υἱοῦ χρόνῳ...ὑποφαίνομεν Jo.D.*f.o.*1.8(M.94.820A); of flesh of Christ οὐδὲ ὡς ἐν ὀφθαλμοῦ ῥιπῇ ταύτην [sc. the union] ~ουσαν Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3161B).

προτέρημα, τό, 1. *superiority, advantage,* natural, social, or moral; of Jews under Law, Bas.*reg.fus.*8.2(2.349D; M.31.937B); Chrys.*hom.5.1 in Eph.*(11.32E); of Church opp. Israel, Or.*comm.in 1Cor.*5:5(*JTS* 9 p.364); Chrys.*hom.3.2 in Mt.*(7.36B); Christol., ref. adoptionist doctrine ψιλὸν ἄνθρωπον τῆς κοινῆς ἁπάντων φύσεως κατ' οὐδὲν κρείττονα ἢ ὅσον ἀρετῆς προτερήμασιν γεγονέναι αὐτόν Eus.*e.th.* 1.7(p.65.17; M.24.836B); 2. *privilege,* of eating of shewbread τῶν ἱερέων ἦν τὸ π. Chrys.*hom.39.1 in Mt.*(7.432E).

***προτερίζω,** *lead forward* in the spiritual life ὁδὸν...τὴν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ κυρίῳ...ἐνεργοῦσαν καὶ προτερίζουσαν †Gregent.*disp.*(M.86. 752C).

***προτέρως,** *before, formerly, cat.Lc.*8:1(p.64.1).

προτεχνολογέω, *contrive* or *prepare beforehand,* Gr.Nyss.*fat.*(M. 45.173A).

προτηρέω, *observe, note in advance,* Eus.*h.e.*1.6.11(M.20.89B); id. *d.e.*8.1(p.355.19; M.22.577C); *ib.*10 proem.(p.446.17; 717C).

προτίθ-ημι, 1. med., *determine, purpose,* of God ἦλθε δὲ ὁ καιρὸς ὃν...προέθετο *Diogn.*9.2; Or.*princ.*3.1.9(p.208.11; M.11.264A); 2. liturg., *set forth* in offertory ἄρτον ~έασι [sc. Collyridians] καὶ ἀναφέρουσιν εἰς ὄνομα τῆς Μαρίας Epiph.*haer.*79.1(p.476.18; M.42. 741A); Leont.H.*monoph.*testimonia(M.86.1900B); οἱ δὲ τῆς λειτουργικῆς διακοσμήσεως ἔκκριτοι σὺν τοῖς ἱερεῦσιν ἐπὶ τοῦ...θυσιαστηρίου ~έασι τὸν ἱερὸν ἄρτον καὶ τὸ...ποτήριον Dion.Ar.*e.h.*3.2(M.3.425C); *Lit.Marc.*(Brightman p.133.31); ‡Caes.Naz.*dial.*169(M.38.1132); *Lit. Bas.*(p.327.21).

προτίμησις, ἡ, *penalty,* CCP(381)*ep.*ap.Thdt.*h.e.*5.9.5(3.1028); Gel.Cyz.*h.e.*1.3.2(M.85.1201A).

***προτιμητέος,** *to be preferred, Hom.Clem.*4.1; Bas.*ep.*2.5(3.74A; M.32.229C).

προτιτρώσκω, *wound beforehand*; ref. 'wound of love', Or.*schol. in Cant.*3:1–4(M.17.268D).

προτολμάω, *venture upon* or *risk first,* Geo.Pis.*Pers.*3.66(M.92. 1239B).

προτονίζ-ω, *secure* or *brace* with halyards τὸ κέρας ἐτετρίγει, καὶ ἡμεῖς ᾠόμεθα ~ειν τὴν ναῦν Synes.*ep.*4(M.66.1337A).

***προτρανόομαι,** *be prefigured,* Or.*Jo.*1.19(22; p.24.6; M.14.56D).

προτρεπτικός, *hortatory, instructive* π. γὰρ ἡ πᾶσα θεοσέβεια Clem.*paed.*1.1(p.90.14; M.8.249B); τῷ συμβουλευτικῷ λόγῳ παράκειται τὸ π. καὶ παρακλητικὸν εἶδος *ib.*1.8(p.128.24; 329A); παροιμίαι ...εἰσὶ λόγοι π. ‡Hipp.*fr.33 in Pr.*(p.169.7; M.10.616B); Or.*Cels.*3.45 (p.240.28; M.11.977C); *ib.*8.47(p.262.13; 1588A); Ὠριγένης...διαπέμπεται τῷ πατρὶ προτρεπτικωτάτην περὶ μαρτυρίου ἐπιστολήν Eus.*h.e.* 6.2.6(M.20.524B); χαρίσματα π. εἰσι Mac.Aeg.*hom.*26.16(M.34.685A); opp. βιαστικός, Chrys.*hom.47.4 in Jo.*(8.281C) cit. s. ἐκλογή; Dor. *doct.*17.1(M.88.1800D).

προτρεπτικῶς, *in a hortatory manner,* Clem.*str.*7.11(p.46.3; M.9. 488C); ref. origin of Mc. ἐπιγνόντα τὸν Πέτρον π. μήτε κωλῦσαι μήτε προτρέψασθαι id.*fr.*8(p.196.26; M.9.749C; perh. l. πνευματικῶς, προφανῶς); Nil.*exerc.*31(M.79.760C); superl., Or.*Jo.*32.10(7; p.442.8; M. 14.768A).

προτρέπ-ω, 1. *urge, persuade,* c. dat., Clem.*str.*7.7(p.36.7; M.9. 468C); abs. λόγῳ τῷ ~οντι...χρῆται *ib.*(p.34.4; 464C); *Hom.Clem.*8. 21; Chrys.*hom.20.5 in Eph.*(11.149E); 2. *invite, summon,* CSard.*ep. Alex.*ap.Ath.*apol.sec.*38(p.117.9; M.25.313D); Constantius Imp.*ib.*51 (p.133.1; 341C); Socr.*h e.*1.27.8(M.67.153B); Nil.*epp.*2.46(M.79.217C); 3. *warn, admonish,* CSard.*ep.Alex.*ap.Ath.*apol.sec.*39(p.118.5; M.25. 316C).

προτρίβω, pass., *be rubbed into previously*; fig., Cyr.*hom.pasch.*21 (5^2.265E).

***προτρομέω,** *tremble before,* Gr.Naz.*carm.*1.2.2.365(M.37.607A).

προτροπάδην, 1. *speedily, hastily,* Gr.Naz.*ep.*10(M.37.40A); Isid.Pel.*epp.*1.242(M.78.329D); Thdt.*haer.*5.27(4.471); 2. *eagerly, zealously,* Meth.*res.*2.4(p.336.5; M.41.1168D); Cyr.*Is.*4.4(2.680C); τοῖς ἐπὶ θεὸν π. ἐπειγομένοις Max.*ambig.*(M.91.1117B).

***πρότυπος,** *prefigurative,* Adam.*dial.*4.5(p.182.23; M.11.1837C).

προτυπ-όω, 1. *impress,* hence fig.; **a.** *sign,* of making the sign of the cross τὸ μὲν σημεῖον δακτύλῳ τοῦ σταυροῦ προετύπωσε Thdt.*h.rel.* 3(3.1140); **b.** *form, mould previously* ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία...τὸ ἦθος ~οῦσα Clem.*str.*1.16(p.52.22; M.8.796A); **c.** *plan, devise beforehand* ὁ μὲν ἐκ μακροῦ καὶ προπάλαι τῷ λογισμῷ ταῦτα ~ούμενος Eus.*v.C.*4.60 (p.142.12, v.l. πρυτανευόμενος M.20.1212A); τὸν ἐσόμενον ἀνδριάντα τῇ ἑαυτοῦ προτυπώσας διανοίᾳ Marcell.*fr.*52 ap.Eus.*e.th.*2.15(p.119. 18; M.24.936B); οἱ αὐτοὶ [sc. συγγραφεῖς] ἀλεξητήρια...προετύπωσαν πρὸς ἀθέτησιν τῆς τῶν...ἑρπετῶν μοχθηρίας Epiph.*haer.*proem.3 (p.171.22; M.41.177C); 2. *set forth as a type* ἡ τοῦ κυρίου σωτηρία καὶ ἀλήθεια ἐν τῷ λαῷ προετυπώθη Mel.*pass.*39 p.6.29; τὴν οὖν ἕνωσιν τοῦ ἱερείου τὴν ἀδιαίρετον ἀναγκαίως ὁ νόμος εἰς Χριστὸν προετύπου ‡Chrys.*pasch.*1(8.252D); *ib.*(253A); ὅνπερ καὶ ἀμνὸν προετύπωσεν ἐν Αἰγύπτῳ Μωϋσῆς ‡Bas.*h.myst.*5(p.259.1); pass., *be set forth as a type,* hence *serve as a type* ἡ Σωσάννα προετυποῦτο εἰς τὴν ἐκκλησίαν, Ἰωακεὶμ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς εἰς τὸν Χριστόν Hipp.*Dan.*1.13.5(M.10. 689C); τρεῖς καιροὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ προετυποῦντο εἰς αὐτὸν τὸν σωτῆρα id.*fr.3 in 1Reg.*(p.122.5; M.10.864C); πάντα κατά τινα λόγον εἰς νουθεσίαν τῷ μετὰ ταῦτα προετυποῦτο βίῳ Gr.Nyss.*hom.7 in Cant.*(M.44. 929C); 3. *foreshow, foreshadow* προφήτας...τὸ μέλλον ἔσεσθαι ~ουμένους Eus.*d.e.*1.10(p.45.21; M.22.85D); περὶ οὗ Ἠλίας τυπικῶς προετύπωσεν Vict.*Mc.*9:3(p.356.25); ἐπὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τῆς ἐκκλησίας ~ούμενος [sc. ὁ Μωϋσῆς] Cosm.Ind.*top.*5(M.88.245B); 4. *prefigure* ταῦτα πάλαι προετυποῦτο διὰ τῆς μακαρίας Σωσάννης δι' ἡμᾶς Hipp. *Dan.*1.16.4(διετυποῦτο M.10.693A); πῶς οὖν ἐξελέξατο, πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, εἰ μή, ὡς αὐτὸς εἴρηκεν, ἐν αὐτῷ ἦμεν προτετυπωμένοι; Ath.*Ar.* 2.76(M.26.308B); ὁ Μελχισεδὲκ...ἐξέβαλεν αὐτῷ ἄρτους καὶ οἶνον, ~ῶν τῶν μυστηρίων τὰ αἰνίγματα Epiph.*haer.*55.6(p.331.13; M.41.981A); ἄνωθεν αὐτὰ προτετυπῶσθαι Chrys.*hom.15.2 in Rom.*(9.595D); ~οῦσι δὲ καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου τὸν βαπτιστὴν Ἰωάννην Thdt.*qu.2 in Jos.*(1.304); πυρρὰν δὲ προσκομισθῆναι κελεύει δάμαλιν ἵνα ~ώσῃ τὸ γήινον σῶμα id.*qu.35 in Num.*(1.243); προετύπου διὰ τῆς ἐσωτέρας σκηνῆς τὴν ἄνοδον τοῦ δεσπότου Χριστοῦ κατὰ σάρκα Cosm.Ind.*top.*5(M.88.208B); ref. Ex.16:24 ὁ καιρὸς οὗτος τὸ τῆς ταφῆς τοῦ οὐρανίου ἄρτου προετύπου μυστήριον Germ.CP *or.2* (M.98.264C); τὸν τίμιον σταυρὸν προετύπωσε τὸ ξύλον τῆς ζωῆς Jo.D. *f.o.*4.11(M.94.1132C); σὲ [sc. BMV] προετύπου στάμνος ἡ μαννοδόχος, ὑπέραγνε, τὴν θεοδόχον τράπεζαν Jo.Mon.*hymn.Nic.Myr.*3(M.96. 1384D); τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον κατὰ πρόσωπον τῆς προτυπωσάσης σε [sc. BMV] κιβωτοῦ διαθήκης ‡Meth.*Sym.et Ann.*5(M.18. 357D); 5. *symbolize* τριμερὴς δὲ ἡ ψυχὴ ἡ ἐν αὐτῷ ~οῦσα τὴν ἁγίαν τριάδα Anast.S.*hod.*2(M.89.80B); 6. *ordain, prescribe previously* εἴκειν πᾶσι τοῖς προτετυπωμένοις κανόσι καθ' ὁμοιότητα τῶν ἐπισκόπων Ἀμμωνιανοῦ Arsen.Hyps.*ep.*(p.147.20; M.25.372C); διὰ τῆς κβ' γραμμάτων ὑποθέσεως ἐξ ὧν ὁ νόμος τοῦ θεοῦ ἡμῶν παρέστη καὶ θεοῦ διδασκαλία ἡμῖν προτετύπωται Epiph.*mens.*24(M.43.280C); Socr.*h.e.* 2.37.17(M.67.304C); 7. *conform* φύσει πᾶν ἐστι πλῆθος ἀνθρώπων δύσαρχόν τε καὶ δυσήνιον· καὶ μάλιστα τὸ μηδέπω τοῖς ἤθεσι τοῖς καλοῖς ~ωθέν, ἢ νόμοις ὀρθοῖς εἰς ἀρίστην πολιτείαν ἐμβιβασθέν Athenod.*fr.* ap.Leont.et Jo.*sacr.*2(M.86.2089A).

προτύπωμα, τό, *prefiguration* νόμος ὁ διὰ Μωϋσέως, θεοσεβείας τὸ π. ‡Chrys.*pasch.*6(p.135.10; 8.267A); ὁμοίωμα καὶ π. τοῦ υἱοῦ θεοῦ ἐν τῇ καμίνῳ τῶν παίδων προεξεικονίσθη Ephr.Ant.*fr.*(M.86.2108B); Anast.S.*qu.et resp.*78(M.89.708B); Germ.CP *or.*1(M.98.236A).

προτύπωσις, ἡ, *prefiguration* ὅλη γὰρ ἡ εἰκὼν ἐκείνη π. ἦν τῆς τοῦ ἀντιχρίστου παρουσίας Iren.*haer.*5.29.2(M.7.1202C); Adam.*dial.*1.11 (p.26.11; M.11.1736D); οὔτε ἡ ψυχὴ προϋπάρχει τοῦ σώματος π. οὖσα τῆς ἑνώσεως τοῦ κυρίου ‡Ath.*def.*5(M.28.545A) = Anast.S.*hod.*2(M.89. 69D); Bas.*Spir.*33(3.28A; M.32.128A); ἣν [sc. manna]...τοῦ παρόντος μυστηρίου π. Germ.CP *or.*2(M.98.264A); ἧς ἣν τῷ Μωσῇ παραδειχθεῖσα [sc. σκηνή] τύπος, μᾶλλον δὲ π. τύπου τῆς σήμερον ἐκκλησίας τύπος τυγχάνουσα Andr.Caes.*Apoc.*65(M.106.425B).

***προυνικεύ-ω,** *debauch,* ref. Gnost. teaching on Prunicus πᾶν γὰρ τὸ ~όμενον λαγνείας ὑποφαίνει τὸ ἐπώνυμον...ἐπὶ τοῖς γὰρ τὰ σώματα διακορεύουσιν Ἑλληνική τίς ἐστι λέξις τό, ἐπρουνίκευσε τήνδε Epiph.*haer.*25.4(p.271.7; M.41.325A); *ib.*37.6(p.58.12; 649A).

προυνικία, ἡ, *sexual desire* ἡ Ἀλήθεια μητρικὴν προενεγκαμένη π. ἐθήλυνε τὸν πατέρα ἑαυτῆς εἰς ἑαυτὴν καὶ συνήεσαν ἑαυτοῖς Val.Gn. ap.Epiph.*haer.*31.5(p.392.2; M.41.481C).

***Προύνικος, ἡ,** 1. name of aeon representing sexual knowledge, cf. *ex primo angelo, qui adstat Monogeni, emissum dicunt* [sc. Barbeliote Gnostics] *spiritum sanctum, quem et Sophiam et Prunicum vocant,* Iren.*haer.*1.29.4(M.7.693B); *virtutem...quam et sinistram, et Prunicon, et Sophiam, et masculo-feminam vocant* [sc. Ophites], *ib.*1.30.3(695C); *Adam...et Evam...corpora...demutasse in obscurius...quoadusque Prunicos miserata eorum, reddidit eis*

odorem suavitatis...post quos secundum providentiam Prunici dicunt generatum Seth, *ib.*1.30.9(700A); *Ἔννοιαν, ἥτις ἐστὶν αὐτὴ ἡ καὶ π. καὶ πνεῦμα ἅγιον καλουμένη* Simon ap.Epiph.*haer.*21.2(p.240.5; M.41.288B); identified by Simonians with Helen, *ib.*(p.240.7; 288B); acc. Nicolaitans *Π. δὲ ἄλλοι τιμῶντές τινα...τῆς Π. τὴν δύναμιν συλλέγομεν ἀπὸ τῶν σωμάτων, διά τε τῶν ῥευστῶν...γονῆς καὶ καταμηνίων* *ib.*25.2(p.269.24; 324B); acc. Ophites *Ἰαλδαβαὼθ... προβεβλῆσθαι κατὰ...ἄγνοιαν τῆς ἰδίας μητρὸς...τῆς ἄνω Π.* *ib.*37.3 (p.54.3; 645B); *ἀναδεικνύουσι* [sc. Valentinians] *δωδεκάδα Π. ἀρρενοθηλύντων* *ib.*31.5(p.392.8; 484A); acc. Barbeliote Gnostics, Thdt. *haer.*1.13(4.305); **2.** *π.*, *ὁ*, in phrase *ἡ προυνίκου σοφία*, *art of the stenographer*, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.37.1; M.45.264C); *ib.*12(1 p.366.10; 1089C); *κατὰ τὸν παιδευτὴν αὐτοῦ* [sc. Eunomius] *προύνικον* *ib.*9 (2 p.212.16; 809D) perh. in allusion to speed of a hired porter (= *π.*, *LS*).

***προϋπαγορεύομαι**, *be dictated, composed previously*, Or.*Jo.*6.2 (p.108.17,21; M.14.201B).

***προϋπαινίσσομαι**, *bear a hidden significance for the future* *τοῦτο γὰρ* [sc. Inc.] *ἡ Μωϋσέως προϋπηνίσσετο βάτος* ‡Jo.D.*hom.*6.10(M.96.677B).

***προϋπαρκτῖται, οἱ**, Origenist *believers in pre-existence* of soul, Thdr.Stud.*epp.*2.199(M.99.1601B).

***προϋπαρξις, ἡ**, **A.** *pre-existence*; **1.** of creator opp. creation, ‡Just.*qu.Chr.*7(M.6.1424D); **2.** of universe; denied in apostolic teaching, Cosm.Ind.*top.*5(M.88.284A); **3.** of souls in Origen's doctrine *πατράσι...τὴν τῶν ψυχῶν π. ἀναιροῦσι* Justn.*Or.*(p.194.19; M.86.955C); *ib.*(p.196.11; 959B); *εἴ τις τὴν μυθώδη π. τῶν ψυχῶν... πρεσβεύει· ἀ. ἔ.* CCP(543)*anath.*1; †Leont.B.*sect.*10.5(M.86.1264D); *ib.*10.6(1265C); Cyr.S.*v.Sab.*30(p.124.28); Max.*ambig.*(M.91.1220C); *ἡ...πέμπτη σύνοδος κατὰ...Ὠριγένους τοῦ φήσαντος π. ... ψυχῶν* *CIG* 8963 (Bethlehem); **4.** of Christ, Eus.*d.e.*6.13(p.266.17; M.22.437B); *ib.*7.1(p.305.16; 500B); ref. Dan.2:35 *τοῦ...ὄρους τὴν π. τῆς θεότητος αὐτοῦ σημαίνοντος* id.*e.th.*1.20(p.94.25; M.24.889B); Thdr.Mops.*Ps.*71:17(p.476.8; M.66.692B); Trin. *Πλάτων φησὶν ὅτι πατρότης ἐστὶ π. υἱότητος* Anast.S.*hod.*1(M.89.49D).

B. *state which is prior to all existence* *ὕπαρξις μὲν κυρίως ἐπὶ θεοῦ οὐ λέγεται· καὶ γάρ ἐστι π., τουτέστι καὶ πρὸ αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως* Max.*schol.d.n.*2.1(M.4.212A).

***προϋπαρχόντως**, *in pre-existent state*, ‡Chrys.*pasch.*6(p.171.4; 8.271A).

προϋπάρχ-ω, **A.** *be present before*, Eus.*d.e.*2.1(p.53.19; M.22.97D); Bas.*hom.in Ps.*61(1.196E; M.29.477C); Thdt.*1 Tim.*2:1(3.646).

B. *exist before, pre-exist*; **1.** in gen. *δεῖ...τὸ...ποιοῦν τοῦ γινομένου ∼ειν* Eun.*apol.*7(M.30.841C); ref. S. Paul's spiritual children *ὁ αὐτὸς...λέγοιτό τις τῶν...μαθητῶν προεῖναί τε τοῦ...πατρὸς...καὶ μετεῖναι...ἀλλὰ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο τὸν αὐτὸν τοῦ αὐτοῦ ∼ειν τε καὶ μεθυπάρχειν* Leont.H.*Nest.*4.3(M.86.1657A); Max.*ambig.*(M.91.1100C); **2.** of wisdom in rel. to Creation, Gel.Cyz.*h.e.*2.17.21(M.85.1269B); of *λόγοι* of all things as pre-existent in God, Max.*ambig.*(M.91.1329A); **3.** denied of created universe *οὔτε προϋπάρξαντα, γενόμενα δὲ ἐξ οὐκ ὄντων* Epiph.*exp.fid.*14(p.514.23; M.42.809A); **4.** of Father in rel. to Son, Eus.*d.e.*5.1(p.213.29; M.22.353D) cit. s. *ἀνάρχως*; acc. Arians *∼ειν τοῦ υἱοῦ τὸν πατέρα* Marcell.*ep.*ap.Epiph.*haer.*72.2 (p.257.15; M.42.385B); *οὐ γὰρ ἔκ τινος ἀρχῆς ∼ούσης ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς ἐγεννήθησαν, ἵνα καὶ ἀδελφοὶ νομισθῶσιν* Ath.*Ar.*1.14(M.26.41A); cf.id.*decr.*18(p.15.15; M.25.'456'(448)A); *οὐ γὰρ ὥσπερ προτερεύω...τοῦ ἐμοῦ υἱοῦ, οὕτω καὶ ὁ πατὴρ...∼ει τοῦ υἱοῦ* Hier.H.*Trin.*(M.40.853B); Cyr.*thes.*5 tit.(5[1].33B); Gel.Cyz.*h.e.*2.15.1(M.85.1257B); *τριάδα ἀληθῶς τριάδα, καὶ μηδὲν ἐν αὐτῇ ∼ον* *ib.*2.22.6(1292B); of Son's existence before Creation, Eus.*e.th.*3.3(p.151.22; M.24.992C); **5.** of Son in rel. to Inc. *προϋπῆρχεν υἱὸς τοῦ ποιητοῦ...θεὸς ὤν, καὶ γεγένηται ἄνθρωπος διὰ τῆς παρθένου* Just.*dial.*48.2(M.6.580B); *θεὸν αὐτὸν ∼οντα* *ib.*87.2(684A); *μήτε προϋπάρξαντα μετὰ ταῦτα τέλος ἐσχηκέναι* Meth.*symp.*8.9(p.91.10; M.18.152B); denied by Ebionites, Eus.*h.e.*3.27.3 (M.20.273B); *τὴν ἔνσαρκον ὑπέμεινεν οἰκονομίαν, προὼν μὲν αὐτῆς καὶ ∼ων* id.*e.th.*1.13(p.74.2; M.24.852C); ref. Jo.1:15 *δέδεικται...∼ων τῆς Ἰωάννου γενέσεως ὁ...ἔμπροσθεν αὐτοῦ γεγονώς* *ib.*1.20(p.83.15; 869B); Ath.*Ar.*2.53(M.26.260A); Thdt.*eran.*2(3.99); **6.** of Christ's humanity, ref. Apollinarian doctrine *καὶ ∼ει ὁ ἄνθρωπος Χριστὸς... ὡς τοῦ κυρίου ἐν τῇ τοῦ θεοῦ ἀνθρώπου φύσει θείου πνεύματος ὄντος* Apoll.*fr.*32(p.211.25)ap.Gr.Nyss.*Apoll.*12(M.45.1145D); *συνεπινοεῖ τῷ ἐν ἀρχῇ ὄντι λόγῳ τὸν φανέντα ἄνθρωπον, ὡς ∼οντα πρὸ τῆς φανερώσεως* Gr.Nyss.*ib.*13(1148A); *ἰδοὺ τοῦ αὐτοῦ...Χριστοῦ ἡ πρὸς πατέρα ἰσότης ∼ουσα, ἡ πρὸς ἀνθρώπους ὁμοιότης ἐπιγινομένη* Apoll.*fr.*42(p.214.2, v.l. *ὑπάρχουσα*)*ib.*22(1168B); *θεὸς προσέλαβε τὸ...νοερὸν αὐτοῦ σῶμα, οὐ προϋπάρξαν, ἀλλ' ἐν αὐτῷ ἐσχηκὸς τὴν ὕπαρξιν* Mod.*dorm.*13(M.86.3309B); ref. Nestorianism *οὐ γὰρ δή, ὡς Νεστόριος βούλεται, καὶ προϋπῆρξε τὸ ἀνθρώπινον τοῦ κυρίου, εἶτα ἑνοῦται* Leont.H.*monoph.*52(M.86.1797C); ref. monophysitism *ἡ σὰρξ ∼ει τῆς παρθένου, ἢ ὁ...λόγος μεθυπάρχει τῆς παρθένου* id.*Nest.*4.10(M.86.1672A); *ἐροῦμεν ὡς ἐκ δύο μὲν τῆς τε θείας καὶ τῆς...ἀνθρωπείας ἄμφω ∼ουσῶν τῆς ἑνώσεως Χριστοῦ φαμεν* id.*monoph.*58(1801B); **7.** acc. Simonians, of *∼ουσα δύναμις* as first principle, Simon ap.Hipp.*haer.*6.18(p.144.20; M.16.3222A); **8.** of angels in rel. to Creation; denied, Thdt.*qu.3–4 in Gen.*(1.4ff.); **9.** of *νοῦς δημιουργικός* as pre-existent and bringing universe into being; doctrine anathematized, CCP(543)*anath.*6; **10.** of souls (Origenist), Justn.*Or.*(p.192.31; M.86.953A); *ib.*(p.196.5; 959A); †Leont.B.*sect.*10.6(M.86.1265D); (Platonist) of souls of animals, *ib.*; *τῶν ματαιοφρόνων ληρωδούντων ∼ειν τῶν σωμάτων ἡμῶν τὰς ψυχὰς ἐν οὐρανοῖς* Eulog.*fr.Trin.*(M.86.2944B); **11.** of divine love *ὁ ἀγαθοεργὸς τῶν ὄντων ἔρως, ἐν τἀγαθῷ καθ' ὑπερβολὴν ∼ων* Dion.Ar.*d.n.*4.10(M.3.708B).

***προϋπαυγάζω**, *begin to shine*; ref. Cross as glory of the Lord, Germ.CP *or.*1(M.98.221D).

προϋπειμι, *exist previously*, Ammon.*Ac.*19:5(M.85.1573B); of divine unity *αἱ διακρίσεις τῶν στοιχείων, προϋποῦσαι, σύνδρομοι γινόμεναι..., δευτέρας τὰς...ἑνώσεις ἐργάζονται· ἐπὶ δὲ τῶν θείων οὐχ οὕτως· ἐπὶ αὐτῶν γὰρ προϋποῦσα ἡ ἕνωσις τὰς διακρίσεις βουλήματι δευτέρας ποιεῖ* Max.*schol.d.n.*2.11(M.4.233A); Trin. *μηδὲ προϋπῆν ὁ πατὴρ τοῦ υἱοῦ* id.*ambig.*(M.91.1264B); of soul *τινες προϋπεῖναι τὴν ψυχὴν λέγουσι τοῦ σώματος. πῶς γὰρ...ἐνδέχεται λέγεσθαι ἀγαθὸν τὸν μηδὲ ὄντα;...ἐροῦμεν· εἰ προϋποῦσα ἡ ψυχή, διὰ τὴν ἐν ἀσωμάτῳ διαγωγῇ ἁμαρτίαν...ἐνεβλήθη εἰς τὸ σῶμα, ἵνα παιδευθῇ...πῶς μακαρία ἦν ἡ ἁμαρτοῦσα;* Olymp.*Eccl.*4:2–3(M.93.525A).

***προϋπεξάγω**, *lead away secretly beforehand*, Gr.Naz.*or.*4.64(M.35.585B).

***προϋπερβατικός**, *transcending*, ‡Gr.Nyss.*Ar.et Sab.*4(M.45.1285B).

***προϋπέχω**, *interpose as defence*, ‡Caes.Naz.*dial.*109(M.38.984).

προϋποβάλλω, med., *lay as a foundation*; met., Gr.Nyss.*Eun.*1 (1 p.77.1; M.45.308B); pass., Or.*Cels.*4.13(p.283.8; M.11.1044A).

προϋποδείκνυμι, **1.** *show* or *point out beforehand*, Cyr.*Joel.*5(3.202B); **2.** *announce beforehand*, Aen.*dial.*(M.85.916B).

προϋπόκειμαι, *be pre-existent, be in existence already*; **1.** of matter, acc. Greek thought *εἰ...ὕλη τις προϋπέκειτο ἀγένητος οὖσα, τίς ἄρα ἦν ὁ ταύτην μετασκευάζων;* Thphl.Ant.*Autol.*2.6(M.6.1056B); *ἄλλοι δέ, ἐν οἷς...Πλάτων, ἐκ προϋποκειμένης καὶ ἀγενήτου ὕλης πεποιηκέναι τὸν θεὸν τὰ ὅλα διηγοῦνται· μὴ ἂν γὰρ δύνασθαί τι ποιῆσαι ...εἰ μὴ προϋπέκειτο ἡ ὕλη· ὥσπερ καὶ τῷ τέκτονι προϋποκεῖσθαι δεῖ τὸ ξύλον...τοῦτο λέγοντες...ἀσθένειαν περιτιθέασι τῷ θεῷ* Ath.*inc.*2.3(M.25.100A); Thdt.*Trin.*9(M.75.1157C); **2.** Trin., in comparison of generation of Logos with emission of scent by flowers *οὔτι πω κατὰ ...διαίρεσιν τοῦ προϋποκειμένου* Eus.*d.e.*4.3(p.154.5; M.22.257A); ref. objections to *homoousion*: *ἐπιλέγουσιν· ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὁμοούσιος... τῷ πατρί, ἀνάγκη προϋποκεῖσθαι αὐτῶν οὐσίαν, ἐξ ἧς καὶ ἐγεννήθησαν* Ath.*syn.*51(p.275.3; M.26.784C); *οὔτε γὰρ ἐξ οὐκ ὄντων τὸν υἱὸν λέγειν ...οὔτε μὴν ἐξ ἑτέρας τινὸς ὑποστάσεως παρὰ τὸν πατέρα προϋποκειμένης* Symb.Ant.(345)3(p.252.12; M.26.729A); acc. Eunomians *εἰ... τὸν υἱὸν ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας προεληλυθότ αλέγειν, ἀνάγκη...προϋποκεῖσθαι τοῦτον ἐν αὐτῷ* Cyr.*thes.*6(5[1].44C); **3.** of man's original goodness preceding Fall, id.*dogm.*5(p.555.13; 6[2].372B); **4.** ref. free will *αὐτεξούσιον...γεγονέναι τὸν ἄνθρωπον· οὐχ ὡς προϋποκειμένου τινὸς ἤδη κακοῦ* Meth.*arbitr.*17(p.189.10; M.18.265A); **5.** of faith which must precede baptismal grace, Gr.Nyss.*Maced.*19(M.45.1325A); **6.** of spiritual capacity necessary for reception of prophetic inspiration, †Bas.*Is.*proem.2(2.379B; M.30.121A).

***προϋπομιμνήσκω**, *give timely reminder*, Ath.*ep.encycl.*7(p.176.30; M.25.237B); Cyr.*Am.*73(3.333C).

***προϋπονοέομαι**, *be conceived of previously*, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.123.24; M.45.360B).

***προϋπόστατος**, *endued with previous personal existence* *οὐ γὰρ π. καθ' ἑαυτὴν σαρκὶ ἡνώθη ὁ θεῖος λόγος* Jo.D.*f.o.*3.2(M.94.985B).

***προϋποστολή, ἡ**, ? *supporting wall* of vault *ἔπεσε τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς π., καὶ συνέτριψε τὸ κιβούριον σὺν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ* Jo.Mal.*chron.*18 p.489(M.97.708C); Thphn.*chron.*p.197(M.108.509A).

προϋποτάσσω, *set out previously*, Epiph.*haer.*42.12(p.165.2; M.41.788A).

προϋποτέμνω, *cut off, remove in advance*, Gr.Naz.*or.*4.48(M.35.573A); Chrys.*pan.Laz.*(2.646B).

***προϋποτύπωσις, ἡ**, *preliminary account*, Or.*comm.in Mt.*12.16 (p.106.33; M.13.1020B).

προϋποφαίν-ω, **1.** *indicate beforehand*; of OT types, Bas.*Spir.*31

(3.26A; M.32.121C); CTrull.*can.*82; **2.** med., *be just appearing* ὁ βαθὺς ὄρθρος ἴσως ~ομένην αὐγὴν ἑωθινὴν ἐμφανίζει Dion.Al.*ep.can.*(p.99.5; M.10.1276C).

***προϋποχαράττω**, *prefigure*; of manna remaining intact during sabbath as type of incorruptibility of Christ's body, Germ.CP *or.2* (M.98.264C).

***προϋποχρησμῳδέω**, *declare beforehand in an oracle*, Cyr.*Abac.* 19(3.534A).

προϋπτος, *manifest*, neut. as adv., Ammon.*Ac.*27:11(M.85.1600B).

προὔργου, *useful, worth while*, superl. προυργιαίτατος Cyr.*1Cor.* 12:9(p.290.19).

***προϋφαίνω**, *compose in advance*, Thdt.*ep.*50(4.1108).

***προϋφηγέομαι**, *lead the way*, Meth.*symp.*11(p.131.12; v.l. προαφηγεῖσθαι M.18.208B).

προϋφίστημι, **A.** *establish, bring into existence previously* τί... τὰς ἄλλας λογικὰς δυνάμεις καὶ προϋπέστησεν ὁ θεὸς...τὰς δὲ τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς...ἔτι καὶ νῦν προβάλλεται; Aen.*dial.*(M.85.945B); αὐτὸ...καθ' αὑτὸ τὸ εἶναι προϋπεστήσατο, καὶ τῷ εἶναι αὐτῷ πᾶν τὸ ὁπωσοῦν ὂν ὑπεστήσατο Dion.Ar.*d.n.*5.5(M.3.820B); Trin. ἔστι καὶ ἐν τοῖς Θεογνώστῳ πεπονημένοις...εὑρεῖν, ὅς φησι τὸν θεὸν βουλόμενον τόδε τὸ πᾶν κατασκευάσαι πρῶτον τὸν υἱὸν οἱόν τινα κανόνα τῆς δημιουργίας προϋποστήσασθαι Gr.Nyss.*Eun.*4(2 p.86.26; M.45.661D); Gel.Cyz.*h.e.*2.16.3(M.85.1260D).

B. intrans., *exist before, be pre-existent*; **1.** in gen. οὐσία ἐστὶν...τὸ προϋφιστάμενον τοῖς οὖσιν Or.*or.*27(p.368.5; M.11.512B); **2.** of matter, ref. Creation στοιχείων ἢ ὕλης...ἀγενήτως προϋφεστηκότων...ὁ θεὸς διακρίνας ἐτεχνάσατο τὰ πάντα Meth.*creat.*6(p.497.13; M.18.337B); **3.** of archetypes or principles in rel. to Creation ὁμοιώματα τυγχάνει τὰ πρὸς τοῦ υἱοῦ γιγνόμενα ἔργων ἀρχετύπων ἐν ἀπορρήτοις τοῦ πατρὸς λογισμοῖς προϋφισταμένων Eus.*e.th.*3.3(p.155.25; M.24.1000A); ἐν μονάδι πᾶς ἀριθμὸς ἑνοειδῶς προϋφέστηκε Dion.Ar.*d.n.*5.6(M.3.820D); Max.*ambig.*(M.91.1081C); *ib.*(1205C); **4.** of creation of intelligible world in rel. to man's creation τῆς νοητῆς κτίσεως προϋποστάσης... εἶτα κατεσκευάσθη τὸ γήϊνον πλάσμα τῆς ἄνω δυνάμεως ἀπεικόνισμα Gr.Nyss.*or.catech.*6(p.31.12; M.45.28A); of physical universe in rel. to man, Justn.*Or.*(p.193.33; M.86.955A); **5.** Trin.; of Father as antecedent to Son, Eus.*d.e.*5.1(p.213.29; M.22.353D) cit. s. ἄναρχος; denied, Cyr.*dial.Trin.*2(5^1.446D); *ib.*(449B); ref. generation by Father's will ἐπειδὴ τὸ θέλειν ἐπράττετο σοφῶς δηλονότι...σοφία δέ ἐστι...ὁ υἱός, προϋφεστήξει τοῦ πατρός *ib.*(455A); of Son in rel. to Creation, Eus.*d.e.*4.4(p.154.26; M.22.257D); Cyr.*inc.unigen.*(5^1.685B); **6.** Christol.; **a.** ref. Christ's pre-existence in respect of Inc., denied by Beryllus of Bostra, Eus.*h.e.*6.33.1(M.20.593A); as Son; denied by Marcellus, id.*Marcell.*2.1(p.31.28; M.24.777A); πεφηνότι μὲν ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς...προϋφεστηκότι δὲ ὡς θεῷ Cyr.*glaph.Gen.*6(1.189B); **b.** ref. Christ's humanity παρὰ μὲν τῆς ὕλης λαβὼν τὸ σῶμα ἤδη προϋποστάσης Gr.Naz.*or.*38.11(M.36.321C); οὐ γὰρ προϋπέστησεν αὐτὸ [i.e. τὸ ἡμέτερον] καὶ τότε ἡνώθη, ἀλλὰ ἀδιαίρετον ἐκ μήτρας ἐποιήσατο τὴν ἕνωσιν *cat.Heb.*7:1(p.538.31); ὁ θεὸς λόγος...οὐ προϋποστάντι ἀνθρώπῳ ἡνώθη Justn.*conf.*(p.74.25; M.86.997B); εἰ δέ τις...ἐπιχειρήσει λέγων...τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν...ἰδίαν ὑπόστασιν ἤτοι πρόσωπον ἴδιον ἔχειν, πρόδηλός ἐστιν...ὅτι προϋποστάντι ἀνθρώπῳ ἑνωθῆναι λέγει τὸν λόγον *ib.*(p.88.6; 1011B); σάρκα προσλαβὼν...οὐ προϋποστᾶσαν δὲ τῆς πρὸς αὐτὸν...συνθέσεως Sophr.H.*or.*2.46(M.87.3277C); Max.*ep.*13(M.91.525C); in simile of wood and fire, latter having no hypostatic existence independently of former, and former existing prior to its 'assumption' of latter, †Jo.D.*fr.*(M.95.412C).

***προῦχος, ὁ**, *leader, captain*, *M.Areth.*(p.30).

***προφανερόω**, *reveal beforehand*, *Barn.*3.6; *ib.*6.7; *M.Polyc.*14.2.

***προφασιλογία, ἡ**, *excuse*, Amph.*hom.*3.1(M.39.60D).

πρόφασις, ἡ, **1.** *open utterance, speaking out*, *A.Jo.*68(p.184.2); *ib.*85(p.193.11); **2.** *manner* εἰς τὸ δυνηθῆναι, οἵᾳ δήποτε π., τὴν ἀρετὴν τοῦ ἁγίου ἀνδρὸς διηγήσασθαι Marc.Diac.*v.Porph.*3.

προφασιστικός, *serving as an excuse* or *pretext*, Epiph.*haer.*69.39 (p.187.15; M.42.261D); *ib.*76.31(p.380.27; 580C).

***προφασίστρια, ἡ**, *occasioner* φιλαργυρία ἐστὶν...ἀσθενειῶν π. Jo. Clim.*scal.*16(M.88.924D).

***πρόφατον, τό**, *exordium, beginning*, tr. Lat. *praefatus*, *Cod.Afr.* 138.

προφέρ-ω, **A.** *bring forth, produce*; **1.** of God's activity in Creation σοφίαν τοῦ θεοῦ...πάντα εἰς τὸν κόσμον ~ειν Meth.*res.*2.9 (p.348.21; M.18.288C); Didym.*Trin.*1.15(M.39.301A); *ib.*2.7(572C); **2.** Valent.; of emission of aeons, Iren.*haer.*1.11.1(M.7.561B); Clem. *exc.Thdot.*2(p.106.4; M.9.653B); *ib.*40(p.119.13; 677C); Val.Gn.ap. Epiph.*haer.*31.5(p.391.8; M.41.481C); **3.** of generation of Logos acc. Marcellus, Bas.*ep.*263.5(3.407B; M.32.981A).

B. *utter*, in Trin. analogies τὴν μονάδα...φύσιν...ῥήμασιν οὔτε προοισθῆναι ἀνεχομένην Didym.*Trin.*2.5(M.39.505A); θεοῦ λόγον... οὐδὲ διὰ φωνῆς ~όμενον Jo.D.*f.o.*1.7(M.94.805A).

πρόφημι, **1.** *say previously*, Eus.*e.th.*1.20(p.85.32; M.24.875B); Max.*prol.Dion.*(M.4.16B); ‡Jo.D.*Artem.*51(p.86.29; M.96.1297C); **2.** *predict*, Eus.*p.e.*1.3(8A; M.21.33A).

προφητεία, ἡ, *prophecy*;

I. in gen. (non-religious), Gr.Naz.*ep.*146(M.37.249A); †Nil.*vit.* 3(M.79.1141D).

II. of religious prophesying; **A.** def. and descriptions π. ἐστὶν ἡ διὰ λόγου τῶν ἀφανῶν σημαντικὴ γνῶσις Or.*comm.in 1Cor.*14:6(*JTS* 10 p.36); distn. bet. two kinds of prophecy, the one represented by canonical prophecies of OT, ranking next after apostolic teaching, the other being exercised in primitive Church and resembling other spiritual *charismata*; hence difference in order in which prophecy is named in relation to other gifts in 1Cor.12:8–10, 27–28, id.ad loc.(p.31); various kinds of enthusiastic prophecies indicated by Celsus, in which prophet speaks in character of θεός or θεοῦ παῖς, or πνεῦμα θεῖον; dist. from genuine prophecy, Or.*Cels.*7.9 (p.160.33ff.; M.11.1433B); 'male' and 'female' prophesyings derived from Adam and Eve, *Hom.Clem.*3.23; dist. from dreams, Bas.*ep.* 210.6(3.317D; M.32.777B); χάρισμα δ' οἶδα πνεύματος θείαν δόσιν. κήρυγμ' ἀδήλων, τὴν π. λέγω Gr.Naz.*carm.*1.2.34.231(M.37.962A); εἰ γὰρ ἴδιον σοφίας ἐστὶν ἡ τῆς τῶν ὄντων ἀληθείας κατάληψις, π. δὲ τὴν τῶν μελλόντων περιέχει σαφήνειαν, οὐκ ἂν ἐν τῷ τελείῳ τις τῆς σοφίας εἴη χαρίσματι μὴ διὰ τῆς προφητικῆς συνεργείας συμπεριλαβὼν τῇ γνώσει καὶ τὸ ἐσόμενον Gr.Nyss.*Eun.*3(2 p.16.1; M.45.580C); ἡ π. ἡ διὰ τοῦ τύπου ἢ διὰ πραγμάτων ἐστὶ π., ἡ δὲ ἄλλη π. ἡ διὰ τῶν ῥημάτων ἐστὶ π. Chrys.*poenit.*6.4(2.323D); π. ... τὸ λέγειν, ἢ καὶ τυπικῶς δεικνύναι τὰ προλαβόντα, καὶ ὄντα καὶ ἐσόμενα id.*fr.in Jer.*proem.(M. 64.740B); δύο π. εἴδη, καὶ διὰ ἔργων καὶ διὰ λόγων προαναφωνεῖν τὰ μέλλοντα †Chrys.*synops.*(6.317B); τὸ προφητικὸν ἅπαν εἶδος τριχῇ τέμνεται· εἴς τε τὸ μέλλον, τὸ ἐνεστὸς καὶ τὸ παρεληλυθός. π. μὲν γάρ ἐστι καὶ ἡ τοῦ Μωσέως διηγουμένου τὸ κατὰ τὸν Ἀδάμ, καὶ τοὺς ἀνέκαθεν χρόνους· π. δὲ καὶ ἡ τοῦ κεκρυμμένου εὕρεσις...· κυριωτέρα δέ ἐστι π. ἡ τὸ μέλλον προαγορεύουσα Diod.*proem.Pss.*(p.86.11ff.).

B. dist. from Wisdom; Marcellus often called Proverbs προφητεία; Eus. replies: ὁ Σολομὼν σοφίας μὲν εἰληφὼς χάρισμα μεμαρτύρηται... οὔτε...ἐσχηκὼς...τὸν τῆς π. χαρακτῆρα, τὸν ἀπὸ τοῦ τάδε λέγει ὁ κύριος ...γνωριζόμενον Eus.*Marcell.*1.2(p.13.16; M.24.741B).

C. consisting esp. of prediction, cf. *prophetia est praedicatio futurorum, id est eorum quae post erunt praesignificatio*, Iren.*haer.* 4.20.5(M.7.1034C); *ib.*4.26.1(1052C); οὐδὲ γὰρ ἄλλο τί ποτέ ἐστι π., ἀλλ' ἢ τῶν μελλόντων πραγμάτων προαναφώνησις Chrys.*hom.2.3 in Is.6:1*(6.110C); but including also narration and explanation of past and present π. γάρ ἐστιν, οὐ τὰ μέλλοντα λέγειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τὰ παρόντα id.*hom.5.1 in 1Tim.*(11.574D); οὐ μόνον δὲ τὰ μέλλοντα προφητείας ἐστὶν εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰ παρελθόντα, ὅπερ μᾶλλόν ἐστι παρὰ Μωϋσῇ...ἔστι δὲ καὶ τὰ παρόντα προφητείας εἰπεῖν, ὅταν τι γίνηται μέν, κρύπτηται δέ †Chrys.*synops.*(6.317C); Diod.*proem.Pss.* (p.86.11ff.) cit. s. A supra; Thdt.*Pss.*proem.(1.604).

D. of OT prophesying; **1.** in gen., of Rahab οὐ μόνον πίστις, ἀλλὰ καὶ π. ἐν τῇ γυναικὶ γέγονεν *1Clem.*12.8; of continuity of prophecy in Israel αἰώνιός ἐστι μετὰ τὸν Μωϋσέως θάνατον προελθοῦσα ἡ π. Just.*dial.*30.1(M.6.540A); of prophecy of NT events contained in a psalm, Or.*Cels.*2.11(p.140.3; M.11.816B); †Bas.*bapt.*2.12.1(2. 671E; M.31.1624B); Cyr.*hom.pasch.*14(5^2.193C); ref. prophesying of Deborah εἰς ἔλεγχον τῶν τότε ἀνδρῶν τῆς π. ἀξιωθῆναι Thdt.*qu.12 in Jud.*(1.330); id.*Pss.*proem.(1.603); id.*Jer.*20:7(2.504); **2.** including prophetic symbolism ἡ γὰρ δι' ἔργων π. τὸ ἀκουστὸν καθίστησιν ὁρατὸν καὶ τὸ μέλλον εἰκονεῖ παρόν, ἐν τῷ μέρει δηλοῦσα τὸ ὅλον Or.*fr.61 in Jer.*(p.228.19); id.*fr.10 in Reg.*(p.298.24); **3.** inspired οἷς ἂν ὁ θεὸς ἄνωθεν ἐπιπέμψῃ τὴν χάριν αὐτοῦ, οὗτοι θεόσδοτον ἔχουσι τὴν π. Iren.*haer.*1.13.4(M.7.585A); Clem.*ecl.*16(p.141.9; M.9.705B); προφητείας, ἵνα δι' αὐτῶν ὁ ἀμφιβάλλων πληχθεὶς ὡς ἐνθέων...ἑαυτὸν ἐπιδῷ ...τοῖς λόγοις τοῦ θεοῦ Or.*princ.*4.1.7(p.302.12; M.11.353B); προφητείας...διὰ τοῦ πνεύματος Bas.*Spir.*39(3.33D; M.32.140B); τοῦ οἰκονομήσαντος πνεύματος γραφῆναι τὴν π. †Bas.*Is.*proem.1(1.378C; M. 30.120B); **4.** purity of heart an essential condition for inspiration, *ib.*3(379E; M.124A); **5.** criteria for distinguishing true inspiration, Epiph.*haer.*48.3(p.223.15; M.41.860A); **6.** purpose; **a.** prediction of Christ, †Bas.*Is.*proem.7(1.383C; M.30.129D); Cyr.*Is.*5.6(2.917A); **b.** confirmation of faith, Andr.Caes.*Apoc.*57(M.106.400A); argument from prophecy contrasted with philosophical demonstration,

Hom.Clem.15.5; former being unassailable by sophistry, ib.1.21; and, unlike miracles, incapable of being ascribed to Devil, Chrys.hom.19.2 in Jo.(8.112B); **7.** obscurity of prophecy before its fulfilment πᾶσα γὰρ π., πρὸ τῆς ἐκβάσεως, αἰνίγματά ἐστι καὶ ἀντιλογίαι τοῖς ἀνθρώποις Iren.haer.4.26.1(M.7.1052C); προφητειῶν, ἃς...ἴσμεν αἰνιγμάτων...πεπληρῶσθαι λόγων Or.princ.4.2.3(p.310.7; M.11.361B); Chrys.exp.in Ps.117:22(5.325A); id.proph.obscurit.1.6(6.178A); **8.** cessation of prophecy from Israel, cf. *signata...prophetia, unctus est ...Christus*, Or.comm.ser.40 in Mt.(p.80.25; M.13.1658B); ἐπεφάνη γὰρ ...ὁ...κύριος...πέπαυται παρ' αὐτοῖς τῆς π. ἡ χάρις Cyr.Is.1.2(2.55A); ἐσφράγισται ὅρασις καὶ π. κατὰ τὸν Δανιήλ. μέχρι γὰρ Ἰωάννου παρ' αὐτοῖς ὑπῆρχεν ἡ π. Proc.G.Is.3:1–11(M.87.1897A); **9.** prophecies of OT indicated call of gentiles, Eus.d.e.6 proem.(p.251.24; M.22.413B); **10.** heret. attitude; some regarded as inspired by Achamoth, some by the 'seed', some by the demiurge (Valent.), Iren.haer.1.7.3(M.7.516B); inspired by evil powers responsible for Creation (Basilides), cf.ib.1.24.5(M.7.678A); τὰς δὲ π., ἃς μὲν ἀπὸ τῶν κοσμοποιῶν ἀγγέλων λελαλῆσθαι, ἃς δὲ ἀπὸ τοῦ σατανᾶ [i.e. acc. Saturninus] ib.1.24.2 ap.Hipp.haer.7.28(M.16.3323A); προφήτας ἀπὸ τῶν κοσμοποιῶν ἀγγέλων ἐμπνευσθέντας εἰρηκέναι τὰς π. [i.e. acc. Simonians] Hipp.haer.6.19(p.147.10; 3223C); ascribed by Apelles to evil spirit, Rhod.ap.Eus.5.13.2(M.20.460B).

E. of Christ's prophecies; **1.** his teaching in gen. ὁ τῷ κυρίῳ πειθόμενος καὶ τῇ δοθείσῃ δι' αὐτοῦ κατακολουθήσας π. τελέως ἐκτελεῖται Clem.str.7.16(p.71.20; M.9.540B); **2.** specific utterances; e.g. Mt.26:31, Or.Jo.32.5(p.434.6; M.14.753C); Jo.4:23, Chrys.hom.33.2 in Jo.(8.191C); and actions, e.g. Christ's triumphal entry ἐποίει δὲ τοῦτο, π. τὴν μὲν τυπῶν, τὴν δὲ πληρῶν...τὸ μὲν γάρ, χαῖρε ὅτι ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται...π. πληροῦντος ἦν· τὸ δὲ ὄνον καθίσαι, μέλλον πρᾶγμα προδιατυποῦντος, ὅτι τὸ...τῶν ἐθνῶν γένος ἔμελλεν ὑποχείριον ἔχειν ib.66.1(395C).

F. ref. Christ as exegete of uncomprehended prophecy, Just.1apol.32.2(M.6.377B).

G. of Christian prophesying τὰ σημεῖα τοῦ πνεύματος, ἰάσεις καὶ π. διὰ τῆς ἐκκλησίας ἐπιτελοῦνται Clem.exc.Thdot.24(p.115.5; M.9.672A); ref. ecstatic utterances of those claiming to be identified with Persons of Trin., Cels.ap.Or.Cels.7.9(p.160.33; M.11.1433A); Epiph.haer.48.2(p.221.17; M.41.857A); Thdt.Trin.26(M.75.1185C); Νικῶν...προφητείας ἀξιώματι ὑπὸ θεοῦ τετιμημένος Leont.N.v.Sym.7(M.93.1677D); not a new *charisma* in apostolic Church, but continuous with OT prophecy, Chrys.hom.35.7 in 1Cor.(10.326C); superior to gift of tongues, as being conducive to edification, cf. ib.35.1(322A).

H. among Montanists τῆς ψευδοῦς ταύτης τάξεως τῆς ἐπικαλουμένης νέας π. ἐβδέλυκται ἡ ἐνέργεια παρὰ πάσῃ τῇ ἐν κόσμῳ ἀδελφότητι Serap.Ant.ap.Eus.h.e.5.19.2(M.20.481A); ὑπὸ τῆς νέας ταύτης, οὐχ, ὡς αὐτοί φασιν, π., πολὺ δὲ μᾶλλον...ψευδοπροφητείας Anon.ib.5.16.4(465A); τὰς μὲν φερομένας αὐτῶν π. ψευδεῖς οὔσας Eus.h.e.5.18.1(476B); τῇ προσποιήτῳ αὐτοῦ π. ὁ Μοντανὸς ἐπικεχείρηκεν ib.5.18.12(480B).

I. Naassene, of Heracles as prophet, Hipp.haer.5.26(p.131.17; M.16.3202B).

J. of Cumaean Sibyl, ‡Just.coh.Gr.37(M.6.308C).

K. of prophecy uttered by unbelievers, Anast.S.qu.et resp.20(M.89.520A).

III. *prophecy*, written passage or book of prophetic character;

A. of passages of OT ἐν ἄλλῃ π. λέγει...ὁ Ἰακώβ Barn.13.4; μὴ νοήσαντες τὴν δεδηλωμένην π. Just.1apol.33.3(M.6.381A); ἑτέρας π. ἔχοντες εἰπεῖν ib.53.1(405C); Or.princ.4.1.3(p.297.1; M.11.348A); id.Cels.8.72(p.289.11; M.11.1625A); Gr.Nyss.Eun.3(2 p.35.4; M.45.601B); Chrys.hom.85.1 in Jo.(8.505B).

B. of utterances of prophets as collected and arranged in books, Just.1apol.31.1(M.6.376A).

C. plur., of prophetic books of OT collectively αἱ π. οὐδὲ ὁ νόμος Ign.Smyrn.5.1; ἡ π. *the prophetic books*, Meth.symp.10.6(p.128.31; M.18.204A); Eus.p.e.11.13(531B; M.21.881C).

D. of books and passages not included in Hebr. prophetic canon ἐκ τῆς π. τοῦ Λάμεχ Cosm.Ind.top.2(M.88.96A); of Balaam's prophecies, said to have been written down by his disciples, Or.adnot.in Num.24:17(M.17.24A); of Jotham's parable, Meth.symp.10.2(p.122.18; M.18.193B); of 1Reg. παρὰ Ἑβραίοις καὶ παρὰ Σύροις π. Σαμουὴλ ὀνομάζεται Proc.G.1Reg.proem.(M.87.1080C); of passages in Psalms, Or.Cels.2.11(p.140.3; M.11.816B); Meth.res.1.54(p.310.14; M.41.1129A); †Bas.bapt.2.12.1(2.671E; M.31.1624B); Gr.Nyss.Eun.4(2 p.61.8; M.45.632C); of Proverbs, acc. Marcellus, but Eus. denies this and distinguishes prophecies from Wisdom literature, Eus.Marcell.1.2(p.13.2; M.24.741A) v. II.B supra; of Solomon's 'parables' (cf. 3Reg.4:28), id.p.e.11.7(521B; M.21.864D).

E. ref. interprn. of OT prophecies acc. historical and spiritual senses, Isid.Pel.epp.4.203(M.78.1289Dff.).

F. of prophetic utterance of Caiaphas, Chrys.hom.83.2 in Jo.(8.491D).

G. of recorded prophecy of Montanus, Epiph.haer.48.10(p.232.20; M.41.869C).

H. Church adds to canonical scriptures nothing *quasi prophetiam*, Or.comm.ser.47 in Mt.(p.96.9; M.13.1668C).

***προφητεῖον**, τό, *church dedicated in honour of a prophet*, Thdr.Lect.h.e.2.63(M.86.213B); CCP(536)act.3(ACO 3 p.166.30; H.2.1241B); ib.(p.167.25; 1244A).

προφητεύ-ω, *prophesy*;

A. of OT prophets; **1.** in gen. οἱ προφῆται...εἰς αὐτὸν ἐπροφήτευσαν Barn.5.6; ~ων ἐπ' αὐτῷ ib.5.13; προεφητεύθη δὲ ὑπὸ Ζαχαρίου Just.dial.53.3(M.6.593A); ~ων περὶ τῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐπιδημίας Or.Cels.6.5(p.75.11; M.11.1296C); ἀμφὶ Κῦρον δὲ...βασιλέα. οὗτος δ' ἦν ὁ χρόνος, ἐν ᾧ τῶν παρ' Ἑβραίοις προφητῶν οἱ πάντων ὕστατοι προεφήτευον Eus.p.e.10.4(470C; M.21.781D); προεφήτευον αἱ καθαραὶ καὶ διαυγεῖς ψυχαί †Bas.Is.proem.3(1.379D; M.30.121C); ref. question how prophets could prophesy when H. Ghost had not been given (Jo.7:39), Chrys.hom.51.1 in Jo.(8.300C); **2.** incl. Moses and Law νόμος τὴν ἀναγέννησιν ἡμῶν ~ων Clem.str.3.12(p.234.9; M.8.1184B); cf.ib.4.13(p.288.7; 1297C); διὰ γραπτῆς νομοθεσίας οἱ τῆς ἀληθείας νόμοι ~ονται Or.princ.4.2.8(p.320.13; M.11.373A); Meth.symp.9.2(p.115.29; M.18.180C); Noah, Or.Cels.7.7(p.159.25; M.11.1432B); Jacob, Just.dial.54.1(M.6.593C); Chrys.hom.33.2 in Jo.(8.192B); Eldad and Medad ἐγγὺς κύριος τοῖς ἐπιστρεφομένοις, ὡς γέγραπται ἐν τῷ Ἐλδὰδ καὶ Μωδάτ, τοῖς προφητεύσασιν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῷ λαῷ Herm.vis.2.3.4; Cyr.H.catech.16.26; the seventy elders, prophesying as result of temporary and special gift of prophetic ἐνέργεια, Thdt.qu.21 in 1Reg.(1.371); Samuel and David, Cyr.H.catech.16.28; David, esp. as Psalmist, Barn.12.10; Procl.CP or.2.1(M.65.692C); Daniel, Cosm.Ind.top.2(M.88.109A); **3.** their inspiration ἄξιος ἦν αὐτῶν ὁ...σεμνὸς βίος πνεύματος θεοῦ, τρόπῳ ~οντος καινῷ Or.Cels.7.7(p.160.6; M.11.1432B); λέγει [sc. Origen]...οὐκ ἄλλως...ἢ κοινωνίᾳ τοῦ θείου πνεύματος· τῆς γὰρ αὐτῆς δυνάμεως δεῖ ~ουσί τε καὶ ἀκροωμένοις προφητῶν· καὶ οὐκ ἂν ἀκοῦσαι προφήτου, ᾧ μὴ αὐτὸ τὸ πνεῦμα τὸ ~σαν τὴν σύνεσιν τῶν αὐτοῦ λόγων ἐδωρήσατο Gr.Thaum.pan.Or.15(p.34.14,16; M.10.1093D); τὸ πνεῦμα πεπροφητευκέναι Meth.symp.2.3(p.18.16; M.18.52B); ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἐπροφήτευον Cyr.H.catech.16.28; φασὶ δέ τινες ἐξεστηκότας αὐτοὺς ~ειν, ἐπικαλυπτομένου τοῦ...νοῦ παρὰ τοῦ πνεύματος. τοῦτο δὲ παρὰ τὴν ἐπαγγελίαν ἐστὶ τῆς θείας ἐπιδημίας, ἔκφρονα ποιεῖν τὸν θεόληπτον †Bas.Is.proem.5(1.381A; M.30.125B); **4.** prophesying by symbols and allegories, as in law of unclean foods, Clem.str.5.8(p.361.4; M.9.81A); **5.** foretelling Christ, Barn.5.6, ib.5.13, Just.dial.53.3(M.6.593A) citt. s. 1 supra; μείζων...τῶν προφητῶν πάντων ὁ ~όμενος ὑπ' αὐτῶν Or.Jo.20.44(33; p.388.20; M.14.677C); id.Cels.6.5(p.75.11; M.11.1296C); Ἰησοῦν...ὑπὸ τῆς γραφῆς ~θέντα Hom.Clem.3.49; ref. Dt.18:18, ib.3.53; hence more impressive in their testimony than a contemporary teacher, Cyr.H.catech.12.5; Chrys.hom.11.1 in Mt.(7.149B); ‡Bas.Sel.or.38.1(M.85.400B); **6.** ref. rel. of OT to NT θείων λογίων...~θέντων μὲν τὸ πρῶτον, ἔπειτα δὲ καὶ σαφηνισθέντων Clem.str.6.15(p.493.31; M.9.345C).

B. of Jo. Bapt., Chrys.hom.11.1 in Mt.(7.151B).

C. ref. cessation of prophecy among Jews οὔτε νεώτεροι καὶ μετὰ τὴν Ἰησοῦ ἐπιδημίαν ἱστόρηνται ἐν Ἰουδαίοις τινὲς ~σαντες Or.Cels.7.8(p.160.22; M.11.1432D).

D. of Christian prophets; **1.** of God inspiring Christians αὐτὸς ἐν ἡμῖν ~ων Barn.16.9; **2.** ref. succession of prophets in Church, Eus.h.e.5.17.2(M.20.473A); **3.** of general endowment of prophecy in early Church, which was (as agst. Montanist view) temporary ὅτε γὰρ ἦν χρεία προφητῶν...οἱ αὐτοὶ ἅγιοι τὰ πάντα ἐπροφήτευον Epiph.haer.48.3(p.223.6; M.41.857D); οἱ ἅγιοι προφῆται καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι προεφήτευσαν ib.48.8(p.229.19; 865C); **4.** of S. Paul, ib.(p.230.14; 868A); **5.** of Montanists Μοντανὸν...παρὰ τὸ κατὰ παράδοσιν καὶ κατὰ διαδοχὴν ἄνωθεν τῆς ἐκκλησίας ἔθος...~οντα Anon.ap.Eus.h.e.5.16.8(M.20.468A); ~ειν...προσποιουμένης τῆς Μαξιμίλλης Eus.ib.5.18.13(480B); **6.** of Marcosians φησὶν αὐταῖς [sc. ὁ Μάρκος],...ἡ χάρις κατῆλθεν ἐπὶ σέ·...~σον. τῆς δὲ γυναικὸς ἀποκρινομένης, οὐ προεφήτευσα πώποτε, καὶ οὐκ οἶδα ~ειν· ἐπικλήσεις τινὰς ποιούμενος... φησὶν αὐτῇ, ἄνοιξον τὸ στόμα σου, λάλησον ὅ τι δήποτε, καὶ ~σεις. ἡ δὲ...διαθερμανθεῖσα τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ μέλλειν αὐτὴν ~ειν...ἀποτολμᾷ λαλεῖν ληρώδη Iren.haer.1.13.3(M.7.584A); αὐτὸς ἐνομίζετο ~ειν Hipp.haer.6.41(p.172.15; M.16.3259A); **7.** of heret.

prophesying, as inspired by demons, Anast.S.*qu.et resp.*20(M.89.520C).

E. of Essene prophesying ἀσκεῖται δὲ ἐν αὐτοῖς τὸ ~ειν καὶ προλέγειν τὰ ἐσόμενα Hipp.*haer.*9.27(p.261.13; M.16.3406B).

F. of Sibylline oracle, *Orac.Sib.*1.2.

G. of pagan prophecy Πλάτων μονονουχὶ ~ων τὴν σωτήριον οἰκονομίαν ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Πολιτείας Clem.*str.*5.14(p.398.19; M.9.164B); of Pythia ~ειν...ἀπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος πεπίστευται Or.*Cels.*7.3 (p.155.23; M.11.1425A); ‡Ath.*templ.*(p.111.12; M.28.1429D) cit. s. προκηρύσσω.

H. of false prophets οὗτοι ἐν ἐκστάσει προεφήτευον ὡς ἂν ἀποστάτου διάκονοι Clem.*str.*1.17(p.55.11; M.8.800C); *Hom.Clem.*3.24.

I. of prophesying by a demon, *T.Sal.*15.8(p.47.6; M.122.1337C).

προφήτης, ὁ, *prophet*;

I. of OT prophets; **A.** in gen. ἐγένοντό τινες...πάντων...τῶν... φιλοσόφων παλαιότεροι, μακάριοι καὶ δίκαιοι καὶ θεοφιλεῖς, θείῳ πνεύματι λαλήσαντες καὶ τὰ μέλλοντα θεσπίσαντες...π. δὲ αὐτοὺς καλοῦσιν Just.*dial.*7.1(M.6.492A); cf. *prophetia est praedicatio futurorum, id est eorum quae post erunt, praesignificatio. praesignificabant igitur prophetae quoniam videbitur deus ab hominibus*, Iren. *haer.*4.20.5(M.7.1034C); δίκαιοι ἄνδρες γεγένηνται φίλοι θεοῦ. οὗτοι π. κέκληνται διὰ τὸ προφαίνειν τὰ μέλλοντα Hipp.*haer.*10.33(p.290.26; M.16.3451A); π. δὲ ἀληθείας ἐστὶν ὁ πάντοτε πάντα εἰδώς, τὰ μὲν γεγονότα ὡς ἐγένετο, τὰ δὲ γινόμενα ὡς γίνεται, τὰ δὲ ἐσόμενα ὡς ἔσται, ἀναμάρτητος, ἐλεήμων, μόνος τὴν ἀλήθειαν ὑφηγεῖσθαι πεπιστευμένος...τοῦτο γὰρ προφήτου ἴδιον, τὸ τὴν ἀλήθειαν μηνύειν *Hom.Clem.*2.6; ὁ μὲν γὰρ παρέχων ἑαυτὸν ἄξιον ὄργανον τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ πνεύματος π. ἐστίν †Bas.*Is.*proem.1(1.378D; M.30.120C); cf.*ib.*3(379D; M.121C); Thdt.*Dan.*proem.(2.1056); π. ὁ προφάσκων ἢ τὸ μέλλον, ἢ τὰ παρόντα λανθάνοντα Proc.G.*Is.*proem.(M.87.1817A); as seers, Or. *hom.4.3 in Gen.*(p.53.27; M.12.185D); τῶν ἀληθῶν ἡ θεωρία, διὰ τὸ ἐναργὲς καὶ ἀναμφίβολον ὅρασις προσηγορεύεται. δι' ὃ καὶ ὁρῶν ὁ π. ἐλέγετο, καὶ ἔμπροσθεν βλέπων, ὡς Ἀμώς τε καὶ Σαμουήλ· τὸ μέν, ὡς τὸ μέλλον ὁρῶν· τὸ δέ, ὡς θεωρητικὸς τοῦ θείου βουλήματος Proc.G. *Is.*1:1(1824B); ὁρῶντας τοὺς π. ὠνόμαζον, ὡς ἂν ἐπιταθείσης αὐτοῖς κατὰ νοῦν τῆς ὁράσεως *ib.*13:1–11(2068C); dist. from μάντεις by ethical content of prophecies and their rationality and intelligibility to prophet himself, Iren.*fr.*23(M.7.1244A); cf.Eus.*d.e.*5 proem.(p.207.36ff.; M.22.345A); Chrys.*exp.in Ps.*44:2(5.161B).

B. esp. as predictors ἐγνώρισεν γὰρ ἡμῖν ὁ δεσπότης διὰ τῶν π. τὰ παρεληλυθότα καὶ τὰ ἐνεστῶτα, καὶ τῶν μελλόντων δοὺς ἀπαρχὰς ...γεύσεως *Barn.*1.7; Thphl.Ant.*Autol.*2.9(M.6.1064B); οἱ...π. ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ἐγένοντο, προορῶντες διὰ πίστεως τὰ τοῦ λόγου μυστήρια. ... οὐ μόνον τὰ παρῳχηκότα εἰπόντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐνεστῶτα καὶ τὰ μέλλοντα ἀπαγγείλαντες· ἵνα μὴ μόνον πρὸς καιρὸν ὁ π. ὡς π. δειχθῇ, ἀλλὰ καὶ πάσαις γενεαῖς προλέγων τὰ μέλλοντα ὁ π. ὡς π. σημανθῇ Hipp.*antichr.*2(p.4.16; M.10.728C); id.*haer.*10.33(p.290.26; M.16.3451A) cit. supra; Or.*Cels.*1.36(p.87.18ff.; M.11.728Dff.); εἰ π. ἐστίν, καὶ δύναται εἰδέναι ὡς ἐγένετο ὁ κόσμος, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ γινόμενα, καὶ τὰ εἰς τέλος ἐσόμενα· ἐὰν ἡμῖν ᾖ τι προειρηκώς, ὃ εἰς τέλος ἐγνώκαμεν γεγενημένον, καλῶς αὐτῷ ἐκ τῶν ἤδη γεγενημένων καὶ τὰ ἐσόμενα ἔσεσθαι πιστεύομεν, οὐ μόνον ὡς γινώσκοντι, ἀλλὰ καὶ προγινώσκοντι *Hom.Clem.*2.10; ἀληθῶς π. ἀποκαλεῖν τοὺς τοιούσδε παρὰ τὸ... προφωτίζειν ἐν αὐτοῖς τὸ θεῖον πνεῦμα μὴ μόνον τὰ παρόντα ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων ἀληθῆ...γνῶσιν Eus.*d.e.*5 proem.(p.208.11; M.22.345B); τὰ μετὰ τοσαύτας γενεὰς μέλλοντα γίνεσθαι ὡς ἤδη γενόμενα ἑώρα ὁ π. Epiph.*haer.*79.6(p.481.3; M.42.749A); ἔθος ἅπασι τοῖς π., περὶ τῶν μηδέπω γεγενημένων ὡς γεγενημένων διαλέγεσθαι. ἐπειδὴ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς ἑώρων ὀφθαλμοῖς τὰ μετὰ πολὺν ἐτῶν ἀριθμὸν μέλλοντα γίνεσθαι, διὰ τοῦτο ὡς ἤδη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν κείμενα κατοπτεύοντες τὰ πράγματα, οὕτως...διελέγοντο Chrys.*hom.10.3 in Gen.*(4.75D); ἔθος...προφήταις τὰ ἐσόμενα προαπαγγέλλειν, καὶ ἐν αὐταῖς ἔσθ' ὅτε γίνεσθαι ταῖς τῶν πράξεων φαντασίαις, ὥστε καὶ ὁρᾶν ἤδη δοκεῖν τὰ δρώμενα καὶ ἀκροᾶσθαι φωνῶν Cyr.*Joel.*42(3.240C); προφητῶν γὰρ ἴδιον τὸ προλέγειν τὰ μέλλοντα Thdt.*qu.in 1Par.* proem.(1.557); τί προφήτου ἴδιον εἶναι φατέ;...τὸ τὰ μέλλοντα προειδέναι τε καὶ προλέγειν id.*Dan.*proem.(2.1056); ὁ μὲν π., ἀποκαλύψει τοῦ πνεύματος προαγορεύει τὰ μέλλοντα· ὁ δὲ στοχαστής...ἐξ ὁμοίου παραθέσεως τὸ μέλλον τεκμαίρεται Proc.G.*Is.*3:1–11(M.87.1897B); Andr.Caes.*Apoc.*28(M.106.3C8C).

C. as revealers of hidden significance of present affairs ὁρῶσι δὲ οἱ π. οὐ τὰ μέλλοντα μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν παρόντων τὰ λανθάνοντα †Bas.*Is.*proem.4(1.380D; M.30.124C); Proc.G.*Is.*proem.(M.87.1817A) cit. s. A supra.

D. as revealers of God through prophetic symbolism, cf. *non solum autem per visiones...sed in operationibus visus est prophetis ut per eos...praemonstraret futura. propter quod et Osee propheta accepit uxorem fornicationis...id quod a propheta typice per operationem factum est, ostendit apostolus vere factum in ecclesia a Christo*, Iren. *haer.*4.20.12(M.7.1042A); Or.*hom.11.5 in Jer.*(p.83.5; M.13.373C).

E. prophets' inspiration; **1.** by Logos, Just.*1apol.*33.9(M.6.381C); λόγος γὰρ...ἐστιν ὁ ἐν παντὶ ὤν, καὶ διὰ τῶν π. προειπὼν τὰ μέλλοντα γίνεσθαι id.*2apol.*10.8(M.6.461A); cf.Iren.*haer.*4.20.4(M.7.1034B); οἱ μακάριοι π. ... ὑπ' αὐτοῦ τοῦ λόγου...τετιμημένοι, ὀργάνων δίκην ἑαυτοῖς ἡνωμένοι ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς ἀεὶ τὸν λόγον ὡς πλῆκτρον, δι' οὗ κινούμενοι ἀπήγγελλον ταῦτα ἅπερ ἤθελεν ὁ θεός Hipp.*antichr.*2 (p.4.23; M.10.728C); by Christ, Ign.*Magn.*8.2; οἱ π., ἀπ' αὐτοῦ ἔχοντες τὴν χάριν, εἰς αὐτὸν ἐπροφήτευσαν *Barn.*5.6; Clem.*prot.*1(p.9.3; M.8.64C); id.*str.*1.17(p.53.2; M.8.796B); *ib.*(p.56.12; 801C); ref. Jer.11:19 ὁ σωτὴρ ἐν τῷ π. ... λέγει Or.*hom.10.1 in Jer.*(p.71.19; M.13.357C); τὸ ἐνεργῆσαν ἐν τοῖς π. πνεῦμα ἦν ὁ Χριστός id.*fr.116 in Lam.*(p.276.18; M.13.657D); hence καὶ πάλιν σὰρξ ἐγένετο διὰ προφητῶν ἐνεργήσας Clem.*exc.Thdot.*19(p.112.30; M.9.665D); **2.** by H. Ghost, as Spirit of Christ, Ign.*Magn.*9.2; as prophetic Spirit, Just.*1apol.*31.1(M.6.376A); *ib.*32.8(380B); π. ... θεοφορούμενος τῷ πνεύματι τῷ προφητικῷ *ib.*35.3(384B); *ib.*40.1(388D); id.*dial.*7.1(M.6.492A); ἔχομεν π. μάρτυρας, οἳ πνεύματι ἐνθέῳ ἐκπεφωνήκασι... πιστεύειν τῷ παρὰ τοῦ θεοῦ πνεύματι ὡς ὄργανα κεκινηκότι τὰ τῶν π. στόματα Athenag.*leg.*7.2f.(M.6.904C); π., οἳ κατ' ἔκστασιν τῶν ἐν αὐτοῖς λογισμῶν, κινήσαντος αὐτοὺς τοῦ θείου πνεύματος, ἃ ἐνηργοῦντο ἐξεφώνησαν, συγχρησαμένου τοῦ πνεύματος ὡς εἰ καὶ αὐλητὴς αὐλὸν ἐμπνεῦσαι *ib.*9.1(908A); οἱ δὲ τοῦ θεοῦ ἄνθρωποι, πνευματοφόροι πνεύματος ἁγίου καὶ π. γενόμενοι, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ ἐμπνευσθέντες καὶ σοφισθέντες, ἐγένοντο θεοδίδακτοι...ὄργανα θεοῦ γενόμενοι Thphl.Ant. *Autol.*2.9(M.6.1064A); οἱ π. καὶ οἱ τοῦ πνεύματος μαθηταί Clem.*str.*1.9(p.30.6; M.8.741B); cf. π. ... ὄργανα θείας γενομένους φωνῆς *ib.*6.18(p.518.23; M.9.401A); Or.*Cels.*4.45(p.368.3; M.11.1173B); cf. *propheta deo plenus*, id.*hom.3.3 in Gen.*(p.42.19; M.12.177C); inspiration dist. from 'abiding' of H. Ghost in Christ, id.*hom.6.3 in Num.*(p.34.3; M.12.609B); οὐ γὰρ ἐν ψυχῇ 'Ηλίου φησίν...ἀλλ' ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει 'Ηλίου. ἦν γὰρ ἐπὶ τὸν 'Ηλίαν πνεῦμα...εἶτ' οὖν πνευματικὸν χάρισμα, ὥσπερ καὶ ἐπὶ ἕκαστον τῶν π. id.*hom.4 in Lc.* (p.29.14; M.13.1811B); ὅσα γὰρ λαλεῖ π. πνεύματι ἁγίῳ, οὐκ αὐτὸς λαλεῖ, ἀλλ' ὁ κύριος ὑποβάλλει *ib.*14(p.101.7); Eus.*d.e.*5 proem.(p.208.29; M.22.345D); id.*e.th.*2.18(p.122.3; M.24.941A); id.*fr.Lc.*21:28(M.24.600A); πνεῦμα...ἦλθεν ἐπὶ πάντας δικαίους καὶ π. Cyr.H.*catech.*16.27; θεός, ὁ λαλήσας ἐν πνεύματι ἁγίῳ διὰ τῶν π. *ib.*17.38; *Symb.Hier.* (M.33.533B); H. Ghost's inspiration of prophets and apostles renders all scripture inspired, Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.300D; M.29.721A,B); *Symb.*ap.Epiph.*anc.*118(p.147.14; M.43.232D); *Symb.Nic.–CP* (p.80.14; H.2.288B); π. γὰρ τὰ τῆς τοῦ πνεύματος ἐνεργείας φθέγγεται Chrys.*incomprehens.*3.3(1.465B); λαμβανόμενοι ὑπὸ τοῦ πνεύματος οὕτως ἔλεγον id.*Is.interp.*1:1(6.4B); ἐν γὰρ ταῖς ἐκκλησίαις...τὰς τῆς σωτηρίας συλλέγουσιν ἀφορμὰς οἱ τῶν ἁγιοπρεπῶν σπουδασμάτων ἐπιστήμονες· λαλεῖ γὰρ ἐν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα...διὰ π. ἁγίων, διὰ φωνῆς ἀποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν Cyr.*Ps.*83:5(M.69.1208D); Proc.G.*Is.*3:1–11(M.87.1897B); **3.** its nature; **a.** in gen., illustrated by character of dreams, †Bas.*Is.*proem.3(1.380Bff.; M.30.124B,C); **b.** does not confer total sinlessness, cf.Or.*hom.6.3 in Num.*(p.34.10ff.; M.12.609Cff.); cf.id.*hom.20.8 in Jer.*(p.189.19; M.13.517C); **c.** continuous, and dist. from temporary possession manifested by pagan seers in frenzied and irrational utterances, *Hom.Clem.*3.13–14; dist. from irrational possession, Cyr.H.*catech.*16.15; cf.Chrys.*exp.in Ps.*44:2 (5.161C); **d.** confers knowledge of divine intentions, Gr.Naz.*or.*2.107(M.35.505B); not omniscience, but only knowledge of what divine grace reveals, Thdt.*qu.21 in 2Reg.*(1.416); id.*qu.16 in 4Reg.*(1.520); prophets being ἀγράμματοι καὶ ποιμένες καὶ ἰδιῶται Thphl. Ant.*Autol.*2.35(M.6.1109B); **e.** prophet's infallibility does not preclude human free will, Chrys.*hom.68.2 in Jo.*(8.406Dff.); **f.** accompanied by 'ecstasy', v. s. ἔκστασις; but contrasted with irrational ecstasy of false prophets, esp. Montanists, Anon.ap.Eus.*h.e.*5.17.3(M.20.473B) cit. s. παρέκστασις; cf.Clem.*str.*1.17(p.55.11; M.8.800C) cit. s. ἔκστασις; οὐκ ἐξιστάμενοι οἱ π. προεφήτευον...ἀλλ' ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἱστάμενοι καὶ ἑκόντες καὶ εἰδότες ὑπούργουν τῷ πρὸς αὐτοὺς γιγνομένῳ λόγῳ Or.*hom.6.1 in Ezech.*(p.378.27; cf.M.13.709C); cf. φασὶ δέ τινες ἐξεστηκότας αὐτοὺς προφητεύειν, ἐπικαλυπτομένου τοῦ ἀνθρωπείου νοῦ παρὰ τοῦ πνεύματος. τοῦτο δὲ παρὰ τὴν ἐπαγγελίαν ἐστὶ τῆς θείας ἐπιδημίας, ἔκφρονα ποιεῖν τὸν θεόληπτον †Bas.*Is.* proem.5(1.381A; M.30.125B); ὁ π. πάντα μετὰ καταστάσεως λογισμῶν καὶ παρακολουθήσεως ἐλάλει...οὐχ ὡς ἐν ἐκστάσει διανοίας φερόμενος... ἀλλὰ...ἐρρωμένην ἔχων τὴν διάνοιαν...ταῦτα γὰρ τῶν ἀληθῶς π., ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἐρρωμένην ἐχόντων τὴν διάνοιαν Epiph.*haer.*48.3(p.223.

16; M.41.860A); *ib.*48.7(p.228.14; 865A) cit. s. ἔκστασις; πάντα ἐν ἀληθείᾳ παρὰ τοῖς π. εἰρημένα καὶ ἐν...σώφρονι λογισμῷ, καὶ οὐκ ἐν παραπληξίᾳ *ib.*(p.229.15; 865C); οὐ κατὰ ἔκστασιν διανοίας...ὃ δὴ θείας ἐπιδημίας ἀνάξιον Proc.G.*Is.*proem.(M.87.1817A); **g.** prophetic *charisma* enabled prophets to predict Christ's advent when God was to be seen by men immediately in the flesh, Iren.*haer.*4.20.4(M.7.1034B); apprehension of Christ through prophets' inspiration contrasted with converse with him κατ' αἴσθησιν πνευματικήν, Or.*Cant.*1(p.91.30; M.13.85D); **4.** conditions required for inspiration; purity of heart, freedom from passions and τὸ ὁμαλὸν τῆς εὐσταθοῦς καταστάσεως, †Bas.*Is.*proem.3(1.379D,E; M.30.124A); purity and absence of sin and passion, Bas.*ep.*210.6(3.317C; M.32.777B); **5.** criteria of inspiration; Israelite people possessed *charisma* of διάκρισις πνευμάτων to dist. true from false prophets, Or.*hom.1 in Lc.*(p.3.12; M.13.1801A); true prophets' predictions are fulfilled, Epiph.*haer.*48.2(p.222.3; M.41.857B); Cyr.*ador.*6(1.186E); but H. Ghost can speak through false prophets in furtherance of God's counsels, Thdt.*qu.63 in 1Reg.*(1.399).

F. prophets and angels οἱ πρωτόκτιστοι ἄγγελοι ἐνήργουν εἰς τοὺς προσεχεῖς τοῖς π. ἀγγέλους διηγούμενοι δόξαν θεοῦ Clem.*ecl.*51(p.151.17; M.9.721B); ὥσπερ δὲ ἔρχεται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου...οὕτως ἄγγελοι γινόμενοι οἱ ἐν τοῖς π. λόγοι μετ' αὐτοῦ παραγίνονται Or.*comm.in Mt.*12.30(p.134.21; M.13.1049C); φίλους τοῦ νυμφίου...τοὺς ἁγίους ἀγγέλους ἢ ἀποστόλους τε καὶ π. id.*Cant.*3(p.184.28; M.13.153D).

G. methods used by prophets ποτὲ...οἱ π. σαφῶς λέγουσι τὰ δηλούμενα...ποτὲ δὲ διὰ συμβόλων...τινὰ δὲ καὶ συμπεπλεγμένως λέγεται· τῶν μὲν πρὸς λέξιν, τῶν δὲ πρὸς διάνοιαν εἰρημένων Proc.G.*Is.*proem.(M.87.1820A,B); use of types and parables, Just.*dial.*90.2(M.6.689B); cf.*ib.*68.6(636A); obscurity of sayings; significance of some prophecies not to be revealed until Last Day, Andr.Caes.*Apoc.*proem.(M.106.217A).

H. prophets foretold Christ, *Barn.*5.6; Just.*1apol.*52.1(M.6.404D); *ib.*61.13(421B); both his first and second Advent, id.*dial.*14.8(M.6.505C); esp. death and Resurrection, *ib.*106.1(724A); cf.Iren.*haer.*4.11.1(M.7.1001B); cf.*ib.*4.20.4(1034B); cf. *cum enim et ipsi membra essent Christi, unusquisque eorum secundum quod erat membrum, secundum hoc et prophetationem manifestabat; omnes et multi unum praeformantes...prophetae omnes quidem unum praefigurabant; unusquisque autem eorum secundum quod erat membrum, secundum hoc et dispositionem adimplebat, et eam quae secundum illud membrum erat, operationem Christi praeformabat*, *ib.*4.33.10(1079A); ζῶσιν ἐν ἡμῖν οἱ π., λαλοῦντες περὶ αὐτοῦ Or.*fr.116 in Lam.*(p.276.27; M.13.660A); πᾶσι...τοῖς π. τὸ περὶ τοῦ Χριστοῦ κατήγγελται μυστήριον id.*hom.10 in Lc.*(p.70.9); προφήτας ἀπὸ τοῦ πληρώματος Χριστοῦ τὴν δωρεὰν κεχωρηκέναι...ἐφθάκεισαν γὰρ κἀκεῖνοι ὑπὸ τοῦ πνεύματος χειραγωγούμενοι μετὰ τὴν ἐν τοῖς τύποις εἰσαγωγὴν ἐπὶ τὴν τῆς ἀληθείας θέαν. διόπερ οὐ πάντες οἱ π. ἀλλὰ πολλοὶ ἐπεθύμησαν ἰδεῖν, ἃ οἱ ἀπόστολοι ἔβλεπον. εἰ γὰρ ἦν προφητῶν διαφορά, οἱ τετελειωμένοι...οὐκ ἐπεθύμησαν ἰδεῖν...τεθεωρήκασι γὰρ αὐτά· οἱ δὲ μὴ φθάσαντες ὁμοίως τούτοις εἰς τὸ ὕψος ἀναβῆναι τοῦ λόγου ἐν ὀρέξει γεγόνασι τῶν τοῖς ἀποστόλοις διὰ Χριστοῦ ἐγνωσμένων id.*Jo.*6.3(2; p.109.21; M.14.204A); Meth.*symp.*7.1(p.71.12; M.18.124A); speaking of events of Christ's life and death as though already past, Chrys.*hom.in Mt.26*:*39*(3.17B); in order to accommodate teaching to hearers, id.*exp.in Ps.*44:6(5.173C,174A); Lc.10:34 does not imply that prophets failed to see Christ, id.*hom.7.1 in Jo.*(8.49Cff.); ἀναλάβετε τὴν διὰ Χριστοῦ [sc. ὁδόν]· ταύτην ὑμῖν ὁ τῶν ἁγίων π. προεκήρυττε χορός Cyr.*Jo.*1.10(4.109B); beheld Christ's glory, Or.*Jo.*1.7(9; p.11.30,12.1; 36C); were παιδαγωγοί to Christ, *ib.*(p.12.6; 36C); their task to send the spiritually sick to the true Jordan (Christ), illustrated by Elisha's treatment of Naaman, *ib.*6.47(28; p.156.7; 281B); their sufferings related to sufferings of Christ, id.*comm.in Mt.*12.30(p.134.21; M.13.1049B); were lights, contrasted with Christ as sun of righteousness, *ib.*16.3(p.470.22; 1372A); were represented by Elijah at Transfiguration, id.*fr.22 in Lc.*9:28(p.243.21).

I. prophets in relation to NT; opp. Marcion's teaching, their God is same God as revealed in Christ, cf.Iren.*haer.*4.20.5(M.7.1034C); cf. *neque patrem suum blasphemans...neque prophetas exhonorans, aut ab alio deo dicens esse eos, aut...ex alia et alia substantia fuisse prophetas*, *ib.*4.33.15(1083B); Christ appealed to Jerusalem (Mt.23:37) through prophets and through his personal presence, Clem.*str.*1.5(p.18.22; M.8.720B); τὸν ἕνα δεικνυσι θεὸν διὰ νόμου καὶ προφητῶν καὶ εὐαγγελίου κηρυσσόμενον *ib.*3.2(p.199.18; 1109A); τέλειος...καθαρισμὸς ἡ διὰ νόμου καὶ προφητῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον πίστις *ib.*4.25(p.318.26; 1368B); τὸν κύριον διά τε τῶν π. διά τε τοῦ εὐαγγελίου καὶ διὰ τῶν...ἀποστόλων...εἰς τέλος ἡγούμενον τῆς γνώσεως *ib.*7.16(p.67.17; M.9.532B); cf. *prophetae illius sunt dei, qui mundum fecit. ex ipsa ergo consequentia concluditur quoniam qui prophetas misit, de Christo quae praedicanda erant ipse praedixit*, Or.*princ.*2.4.1(p.127.7; M.11.198C); εἰς τὰς αὐτὰς σκηνὰς ἀνάγουσι νόμος καὶ προφῆται καὶ εὐαγγέλιον, τρεῖς μὲν ἀριθμούμεναι, πρὸς ἓν δὲ τέλος ὁρῶσαι id.*fr.24 in Lc.*9:33(p.244.11); κἂν ποτε τῶν αἱρετικῶν ἀκούσῃς τινὸς βλασφημοῦντος νόμον ἢ προφήτας, ἀντίφθεγξαι...οὐκ ἦλθεν Ἰησοῦς καταλῦσαι τὸν νόμον Cyr.H.*catech.*4.33; οἱ μέσοι Χριστοῦ καὶ νόμου π. Gr.Naz.*or.*2.23(M.35.432B); καθωδηγήθημεν ἐν νόμῳ καὶ ἐν προφήταις ἕως τῆς παρουσίας τοῦ διδασκάλου Epiph.*haer.*66.75(p.117.5; M.42.148D); οἱ λόγοι Μωσέως καὶ προφητῶν συντρέχουσι τῷ...εὐαγγελικῷ κηρύγματι Nil.*epp.*1.52(M.79.105C); hence closely ass. apostles, Polyc.*ep.*6.3; Clem.*str.*1.9(p.30.1; M.8.741B); *ib.*5.5(p.346.5; M.9.53B); *ib.*7.16(p.67.17; 532B); Or.*princ.*4.2.7(14; p.318.10; M.11.372A); id.*Cant.*3(p.184.28; M.13.153D); id.*Jo.*1.16(p.20.22; M.14.49D); Meth.*symp.*7.1(p.71.13; M.18.124A); id.*res.*3.5(p.394.13; M.18.317D); Eus.*e.th.*2.9(p.109.34; M.24.917D); Ath.*Ar.*3.10(M.26.341C); Cyr.H.*catech.*17.38; †Bas.*Is.*66(1.427D; M.30.233B); οἱ π. εἰσιν οἱ σπείραντες· ἀλλ' οὐκ αὐτοὶ ἐθέρισαν, ἀλλ' οἱ ἀπόστολοι Chrys.*hom.34.2 in Jo.*(8.197D); both possessed gift of H. Ghost, *ib.51.2*(300D–301A); ἔδει γὰρ δύο σκάφη συνδραμεῖν εἰς τὴν ἄγραν. ἐὰν γὰρ μὴ παρῇ χορὸς προφητῶν βοηθῶν τῇ ἀποστολικῇ χειρί, καὶ τῇ προφητικῇ προρρήσει μὴ ἀκολουθήσῃ τῶν ἀποστόλων ἡ ἔκβασις, οὐ θηρᾶται τὰ θηρώμενα ‡Chrys.*leg.*2(6.405C); Isaiah as both prophet and apostle, Cyr.*Is.*proem.(2.****B); and ass. gospel τοὺς π. δὲ ἀγαπῶμεν, διὰ τὸ καὶ αὐτοὺς εἰς τὸ εὐαγγέλιον κατηγγελκέναι Ign.*Philad.*5.2; cf.*ib.*9.2; Clem.*str.*3.2(p.199.18; M.8.1109A); *ib.*7.16(p.67.17; M.9.532B); Or.*comm.in Mt.*10.10(p.11.26; M.13.857C); Gr.Nyss.*Eun.*3(2 p.5.11); *ib.*5(2 p.101.15; 680A); cf. Chrys.*exp.in Ps.*44:3(5.165A).

J. ass. patriarchs, v. πατριάρχης.

K. Jews' failure to understand, and rejection of, prophets πατρὶς μὲν γὰρ τῶν π. ὁ ἐκ περιτομῆς λαός, παρ' οἷς οὐκ εἰσὶ δεκτοί· ἡμεῖς δὲ οἱ ἀλλότριοι...ἐδεξάμεθα τοὺς π. Or.*hom.33 in Lc.*(p.197.5; M.13.1884D); χρὴ γὰρ πατρίδα νομίζειν αὐτῶν τὴν Ἰουδαίαν...οὐκ ἔστιν οὖν π. ἄτιμος ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ἢ γὰρ οὐδ' ὅλως οἴδασιν αὐτόν, ἢ...παραδεξάμενοι αὐτὸν π. τιμῶσιν...ἀτιμάζονται δὲ οἱ π. ... διωχθέντες...ὑπὸ τοῦ λαοῦ...μὴ πιστευομένης αὐτῶν τῆς προφητείας ὑπὸ τοῦ λαοῦ id.*comm.in Mt.*10.18(p.23.22; M.13.880C); Ἰουδαῖοι...πάντα σωματικὰ...ἡγούμενοι τοὺς π. εἰρηκέναι Meth.*symp.*9.1(p.115.7; M.18.180A); hence prophecies relating to Christ often deliberately obscure, to prevent their destruction by Jews, Chrys.*Is.interp.*2:1f.(6.20A,B); id.*proph.obscurit.*1.5(6.177B); cf.Cyr.*Is.*3.1(2.383C); Thdt.*Ezech.*proem.(2.671); hence Jewish prophets silent after Inc. or appearance of John, Just.*dial.*87.3(M.6.684B); their silence typified by Zacharias' dumbness, Or.*hom.5 in Lc.*(p.30.24; M.13.1812B); id.*fr.50 in Lc.*11:11(p.257.23); cf.id.*comm.ser.40 in Mt.*(p.80.23; M.13.1658A); ἤρθησαν γὰρ ἐξ αὐτῶν...οἱ π.· οἱ π. δὲ λοιπὸν ἐν ἐκκλησίᾳ Cyr.H.*catech.*13.29; Chrys.*exp.in Ps.*8:3(5.82B,C); id.*Is.interp.*5:6(6.54B); id.*hom.51.2 in Jo.*(8.300E); ἐπειδὴ δὲ τετέλεσται τὸ προηγγελμένον, καὶ τὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν π. ἀφῖκται τέλος Cyr.*Is.*1.2(2.55A); Israel never without prophets until rejection of Christ, after which they ceased, *ib.*1.3(82A,B); prophets' possession of Spirit transferred in fuller measure to apostles, Chrys.*hom.51.2 in Jo.*(8.301A); cf.Proc.G.*Is.*3:1–11(M.87.1897B).

L. their mission universal; not confined to Jews, Ath.*inc.*12.5(M.25.117B); though, unlike apostles, they were sent to men of one nation and language, Thdt.*Ezech.*3:6(2.700); were teachers of Greek philosophers, Just.*1apol.*44.8(M.6.396A).

M. were physicians of souls, Or.*hom.14.1 in Jer.*(p.106.13; M.13.404D); princes (ref. Num.21:17–18), id.*hom.12.2 in Num.*(p.99.4; M.12.660B); bestowed grace by personal contact, Thdt.*qu.18 in 1Reg.*(1.369); did not preach virginity, this being reserved for Christ, Meth.*symp.*1.4(p.12.15; M.18.44C).

N. 'sons of the prophets' interpreted as χοροὺς...μικρῶν προφητῶν assisting David in psalmody, Cosm.Ind.*top.*5(M.88.248C).

O. anointing of OT prophets, Clem.*str.*4.25(p.318.15; M.8.1368A); *ib.*5.13(p.382.8; M.9.125B); Chrys.*hom.3.5 in 2Cor.*(10.448B); Cyr.*Lc.*9:18(M.72.648C); Jo.D.*f.o.*4.14(M.94.1161A).

P. liberated from Hades by Christ, Cyr.H.*catech.*4.11.

Q. OT prophets include: Adam, Or.*princ.*1.3.6(p.58.5; M.11.152B); οὗτος...μόνος ἀληθὴς ὑπάρξας π., ἑκάστῳ ζῴῳ...τέθεικε τὰ ὀνόματα *Hom.Clem.*3.21; Chrys.*hom.15.3 in Gen.*(4.119C,D); cf.Cyr.*Joel.*35(3.227E); Abraham, Or.*hom.1.5 in Jer.*(p.3.29; M.13.260A); Meth.*symp.*7.6(p.77.15; M.18.133A); pre-Mosaic prophets in gen., Or.*Cels.*1.49(p.100.14; M.11.752C); Eus.*e.th.*3.3(p.148.10; M.24.985D);

Moses, Clem.*prot.*4(p.47.29; M.8.161B); ὁ ἀρχαιότατος ἡμῶν π. Or. *Cels.*6.21(p.91.21; M.11.1321C); cf.id.*hom.2.5 in Gen.*(p.35.24; M.12.172B); *ib.3.3*(p.42.17; 177C); *maximus...et eximius prophetarum*, id.*hom.6.3 in Num.*(p.34.15; M.12.609C); ὁ μέγας π. Meth.*res.*2.10 (p.349.14); Eus.*d.e.*5 proem.(p.206.6; M.22.341B); ‡Just.*coh.Gr.*9(M.6.257A); prophets in rel. to Law; coupled together in allegorical illustrations, cf.Or.*hom.7.6 in Gen.*(p.76.24; M.12.203A); Meth.*symp.* 10.6(p.128.27; M.18.204A); prophets' words are 'law', Or.*Jo.*19.3 (p.301.18; M.14.529B); scripture includes prophets under heading of 'law', Jo.D.*Rom.*3:19(M.95.464A); succeed Law and precede gospels, Gr.Nyss.*Eun.*5(2 p.101.15; M.45.680A); Aaron, *Const.App.* 8.1.13; cf. equation of Christian prophets with high priests, *Did.* 13.3; Joshua, Thdt.*qu.14 in Jos.*(1.312); David; esp. as Psalmist, Just.*1apol.*40.1(M.6.388C); Clem.*str.*7.10(p.42.18; M.9.481B); cf.Or. *hom.7.6 in Gen.*(p.77.5; M.12.203B); id.*Jo.*6.6(3; p.114.31; M.14.212A); Meth.*symp.*7.4(p.75.19; M.18.129D); Cyr.H.*catech.*16.28; Gr. Nyss.*Eun.*3(2 p.7.2); Cosm.Ind.*top.*5(M.88.248B); Asaphites, Thdt. *qu.1 in 1Par.*(1.565); cf.Cosm.Ind.*top.*5(M.88.248C); Solomon, Clem. *str.*1.21(p.72.3; M.8.837C); as author of Proverbs, *ib.*1.4(p.17.24; 717B); *ib.*3.17(p.244.4; 1208A); Meth.*symp.*7.4(p.75.19; M.18.129D); Marcell.*fr.*110,111 ap.Eus.*Marcell.*1.2(p.13.4,7; M.24.741A); title denied, Solomon exhibiting no marks of prophetic life and his gift being properly 'wisdom', Eus.*Marcell.*1.2(p.13.2ff.; 741Aff.); παροιμιαστής, ἀλλ' οὐ π. ἐστίν Didym.*Trin.*3.3(M.39.813C); Daniel vindicated as prophet against anti-Christian attacks, Thdt.*Dan.* proem.(2.1056); the twelve prophets collectively, Clem.*str.*3.16 (p.242.22; M.8.1201A); Cyr.H.*catech.*16.29; as one book, cf.Or.*Cant.* 2(p.169.21; M.13.143B); id.*comm.in Mt.*12.13(p.95.17; M.13.1009C); *A.Phil.*78(p.31.13); Eus.*e.th.*3.3(p.149.17; M.24.988D); Cyr.H.*catech.* 4.35; Ath.*ep.fest.*39.6(M.26.1177A).

R. rejection or false interprn. of OT prophets; **1.** by Samaritans νόμον δεχόμενοι μόνον, προφήτας οὐκέτι καταδέχονται Cyr.H.*catech.*18.11; Epiph.*haer.*9.2(p.198.10; M.41.225A); **2.** inspiration of H. Ghost denied by Ebionites, Meth.*symp.*8.10(p.93.6; M.18.153C); **3.** rejected, with apostles, by Elchezaites, Epiph.*haer.*53.1(p.315.22; M.41.960C); **4.** rejected, with Law, by Cerdon and Marcion, Thdt. *haer.*1.24(4.316); cf.Or.*Jo.*2.34(28; p.91.12ff.; M.14.173A) citing anonymous Gnost. fr.; **5.** Simonians ascribe their inspiration to κοσμοποιοὶ ἄγγελοι, Iren.*haer.*1.23.3 ap.Hipp.*haer.*6.19(M.16.3223C); similar doctrine of Basilides, cf.*ib.*1.24.5(M.7.678A); **6.** prophets assigned as ministers to seven aeons acc. Ophites, cf.*ib.*1.30.10–11(701A,B); **7.** inspiration ascribed by Manicheans to πνεῦμα ἀσεβείας, Hegem.*Arch.*11(p.18.14; M.10.1445B); said to be followers of god of darkness, *ib.*12(p.21.1; 1448B).

II. of Jo. Bapt. ἐν Ἰωάννῃ, τῷ γενομένῳ ἐν τῷ γένει ὑμῶν π., μεθ' ὃν οὐδεὶς ἕτερος λοιπὸς παρ' ὑμῖν ἐφάνη π. Just.*dial.*49.3(M.6.584B); *ib.*87.3(684B); ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος...καὶ οἱονεὶ ἤρξατο ἔκτοτε π. αὐτὸν ποιεῖν ὁ Ἰησοῦς Or.*hom.7 in Lc.*(p.46.3; M.13.1817B); as forerunner was filled with H. Ghost in manner unknown to earlier prophets, *ib.*(p.47.17); was π. but not ὁ π. (v. III.B infra), id.*Jo.*6.7(4; p.116.8; M.14.213B); Heracleon misunderstood this and denied he was π., *ib.*6.15(8; p.125.16; 229A); π. μὲν γὰρ ἦν· ὁ π. δὲ οὐκ ἦν Isid.Pel.*epp.*3.94(M.78.800A).

III. of Christ as prophet; **A.** in gen. ὡς ἔστιν ἀρχιερεύς, ὡς ἔστι σωτήρ, ὡς ἔστιν ἰατρός, οὕτως καὶ π. Or.*hom.1.12 in Jer.*(p.10.18; M.13.268D); τὸν ἐπὶ πᾶσι π. id.*Jo.*13.55(54; p.285.4; M.14.501C); π. ὢν ἐμφύτῳ καὶ ἀεννάῳ πνεύματι πάντοτε ἐπιστάμενα τεθαρρηκὼς ἐξετίθετο *Hom.Clem.*3.15; ὤμοσεν ὁ π. εἰπών· ἀμὴν ὑμῖν λέγω, ἐὰν μὴ ἀναγεννηθῆτε *ib.*11.26; κύριος ἡμῶν καὶ π. *ib.*11.35; ὁ τῆς ἀληθείας π. *ib.*12.29; προφήτου ἀληθοῦς μαθητὴς ὢν [sc. Πέτρος], οὐ π. *ib.*18.7; ἑαυτὸν...ἀποδιορίζει σαφῶς τῆς τῶν π. ἀγέλης...τοῖς μὲν γὰρ...π. μερικὴ...διενεμήθη χάρις· ἐν δὲ τῷ...Χριστῷ πᾶν τὸ πλήρωμα...εὐδόκησε κατοικῆσαι Cyr.*Jo.*2.3(4.167C); εἰ δὲ π. ὠνόμασε τὸν...υἱὸν ὁ πατὴρ...μὴ θορυβηθῇς· ὅτε γὰρ γέγονεν ἄνθρωπος, τότε ἡρμόσθη αὐτῷ καὶ τὸ τοῦ π. ὄνομα *ib.*7(661C); id.*Chr.un.*(5^1.751A).

B. esp. ref. Dt.18:19 Μωσῆς γοῦν προφητεύων περὶ αὐτοῦ οὐχὶ π. μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξαιρέτως εἶπεν...π. ἐκ τῶν ἀδελφῶν...ἀναστήσει ὑμῖν κύριος...οὗτος οὖν ἐστιν ὁ καὶ π. εἰς ἔθνη τεθειμένος Or.*hom.1.12 in Jer.*(p.10.18; M.13.268D); ἦν μὲν γὰρ Ἰησοῦς καὶ π., ὡς δῆλον τῷ νοήσαντι τὸ 'π. ἐκ τῶν ἀδελφῶν...' πλὴν οὐχ ἡ ὑπεροχὴ αὐτοῦ ἐν τῷ π. αὐτὸν εἶναι ἦν, ἀλλ' ἐν τῷ υἱὸν θεοῦ id.*comm.in Mt.*17.14(p.622.25; M.13.1517B); ἐπεὶ δὲ πολλῶν π. γινομένων ἐν Ἰσραὴλ εἷς τις ὁ ὑπὸ Μωσέως προφητευθεὶς ἐξαιρέτως προσεδοκᾶτο...ἐρωτῶσιν οὐχὶ εἰ π. εἴη, ἀλλ' εἰ ὁ π. id.*Jo.*6.7(4; p.116.2; M.14.213A); *Hom.Clem.*3.53; Eus.*d.e.*9.11(p.428.3; M.22.689C); Epiph.*haer.*66.72(p.113.16; M.42.144B); argument against Jewish application of text to Joshua, Isid.Pel.*epp.*3.94(M.78.797C); Cyr.*Jo.*1.10(4.109A); text applied to prophets succeeding Moses, contrasted with pagan diviners, Or. *Cels.*1.36(p.87.33; M.11.729B).

IV. of Christian prophets; **A.** replaced Jewish prophets, Cyr.H. *catech.*13.29; more numerous in NT Church than in OT times, prophetic gift being widely distributed in every church, Chrys. *hom.31.1 in 1Cor.*(10.286B).

B. inspired by H. Ghost; **1.** in gen., *Did.*11.7; cf. Herm.*mand.* 11.9; Chrys.*hom.31.1 in 1Cor.*(10.286C); hence **2.** genuinely inspired prophet is not subject to trial or criticism, *Did.*11.7,11; being infallible, *Hom.Clem.*2.11; **3.** tests of genuine inspiration: **a.** moral character distinguishes true prophet, *Did.*11.8; Apollon.ap.Eus. *h.e.*5.18.8(M.20.477C); **b.** self-seeking convicts prophet of falsity πᾶς π. ὁρίζων τράπεζαν ἐν πνεύματι, οὐ φάγεται ἀπ' αὐτῆς, εἰ δὲ μήγε ψευδοπροφήτης ἐστί...ὃς δ' ἂν εἴπῃ ἐν πνεύματι· δός μοι ἀργύρια...οὐκ ἀκούσεσθε αὐτοῦ *Did.*11.9,12; prophet who exalts himself and desires πρωτοκεθεδρία, prophesying for profit, is false, Herm.*mand.* 11.12; **c.** luxurious and worldly living indicates false prophet, *ib.*; Apollon.ap.Eus.*h.e.*5.18.11(M.20.480B); **d.** prophet's inspiration produces rational teaching; cf. ἀγόμενον [sc. false prophet] καὶ μαινόμενον καὶ σκοτούμενον ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ πνεύματος λαλεῖν Jo.D. *1Cor.*12:2–3(M.95.664C); **e.** prophet to be suspected whose teaching has not been approved by S. James of Jerusalem, *Hom.Clem.*11.35; **4.** prophet's inspiration may be demonstrated in symbolic actions, *Did.*11.11.

C. office and functions; **1.** preaching under immediate inspiration, *Did.*11.7; Herm.*mand.*11.9; **2.** ass. apostles, *Did.*11.3; *Hom. Clem.*11.35; and teachers, *ib.*; **3.** dist. from teachers as being wholly inspired, Chrys.*hom.32.1 in 1Cor.*(10.286C); but equated with teachers of orthodoxy, cf. *qui ecclesiastice docent verbum, prophetae sunt Christi*, Or.*comm.ser.47 in Mt.*(p.97.14; M.13.1669A); cf. προφήτην ἀπίστους ἐλέγχοντα καὶ ἀνακρίνοντα (τοιοῦτος γάρ ἐστιν ὁ τῆς καινῆς διαθήκης π.) id.*comm.in Eph.*4:11–12(p.414); **4.** predictors, *Clem.ep.Petr.*2(M.2.28A); **5.** exercising liturg. functions τοῖς δὲ π. ἐπιτρέπετε εὐχαριστεῖν, ὅσα θέλουσιν *Did.*10.7; similar to those of bishops, *ib.*15.1; cf.Herm.*mand.*11.12; **6.** ass. martyrs in conferring absolution, Apollon.ap.Eus.*h.e.*5.18.7(M.20.477B); **7.** receiving maintenance, *Did.*13.1; and first-fruits as being high priests, *ib.*13.3.

D. NT prophets include: Elisabeth, cf.Or.*hom.6 in Lc.*(p.35.16; M.13.1814B); BMV, v. προφῆτις; Symeon and Anna, Or.*hom.17 in Lc.*(p.119.11); John the Evangelist as author of Apoc., Hipp. *antichr.*50(p.33.14; M.10.769B); Or.*Jo.*2.5(4; p.59.23; M.14.117B); id.*Apoc.*3(p.22.6); Andrew, *A.Xanthipp.*29(p.79.7); Paul τεθαρρηκότως λέγω ὅτι ἦν Παῦλος οὐ μόνον ἀπόστολος, ἀλλὰ καὶ π. (ref. 2Tim.3:2, 1Tim.4:1) Or.*comm.in 1Cor.*5:3–5(*JTS* 10 p.364).

E. Montanist prophets; **1.** Montanus, Hipp.*haer.*10.25(p.282.17; M.16.3439B); Epiph.*haer.*48.1(p.220.1; M.41.856B); **2.** as false prophets; not fulfilling Christ's sayings about prophets sent by him, Anon.ap.Eus.*h.e.*5.16.12(M.20.469A); Or.*comm.ser.28 in Mt.* (p.52.13; M.13.1637D); **3.** inspiration; prophesying ἐν παρεκστάσει, Anon.ap.Eus.*h.e.*5.17.3(M.20.473A) cit. s. παρέκστασις; μὴ δυναμένου [sc. Montanus] τὰ ὅμοια λέγειν προφήταις. οὔτε γὰρ πνεῦμα ἅγιον ἐλάλησεν ἐν αὐτῷ. τὸ γὰρ εἰπεῖν, ἐφίπταμαι καὶ πλήσσω καὶ...ἐξιστᾷ κύριος καρδίας, ἐκστατικοῦ ῥήματα ὑπάρχει...ἄλλον χαρακτῆρα ὑποδεικνύντος παρὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ...πνεύματος τοῦ ἐν προφήταις λελαληκότος Epiph.*haer.*48.4(p.225.6; M.41.861A); Didym.*Ac.*10:10 (M.39.1677A); **4.** ass. martyrs, Apollon.ap.Eus.*h.e.*5.18.7(M.20.477B); **5.** no succession of Montanist prophets, none having appeared after Maximilla, Anon.ap.Eus.*h.e.*5.17.4(M.20.473B); Epiph.*haer.*48.2(p.221.13; M.41.857A); **6.** Maximilla's prophecy μετ' ἐμὲ π. οὐκέτι ἔσται, ἀλλὰ συντέλεια Mont.*fr.*ap.Epiph.*haer.*48.2(p.222.1; v.l. προφῆτις M.41.857B), falsified by history acc. Epiph.; **7.** prophets accept rewards, contrary to scriptural teaching, Apollon.ap.Eus. *h.e.*5.18.4(M.20.477A); *ib.*5.18.11(480A).

F. prophets Barcabbas and Barcoph ass. Basilides, Eus.*h.e.*4.7.7(M.20.317A).

V. of false prophets; as prophets of Devil, Clem.*str.*1.17(p.55.5; M.8.800B); of impiety, Or.*mart.*8(p.9.15; M.11.573B); of antichrist; hence include Marcionite teachers, Or.*comm.ser.47 in Mt.*(p.97.15; M.13.1669A).

VI. of heathen prophets; **A.** oracle-priests, Eus.*p.e.*4.2(135C; M.21.237B); at Antioch under Maximinus Daia, id.*h.e.*9.11.6(M.20.840A).

B. Homer a prophet acc. Peratae, Hipp.*haer.*5.8(p.89.6; M.16.3139B).

C. Epimenides (ref. Tit.1:12), Clem.*str*.1.14(p.37.23; M.8.757B).
D. Egyptian prophets; as philosophers, Clem.*str*.1.14(p.39.23; M.8.761B); *ib*.1.15(p.45.21; 777A); in Egyptian liturg. rites, *ib*.6.4 (p.449.21; M.9.253C).

προφητικός, *prophetic*;
A. *like a prophet, prophetic in character*; of Moses, Clem.*str*.1.24 (p.99.16; M.8.905B); of Sibyl π. ... καὶ ποιητική id.*prot*.2(p.20.26; M. 8.100A); of Polycarp διδάσκαλος ἀποστολικὸς καὶ π. *M.Polyc*.16.2; of souls of prophets as represented by παλλακαί of Solomon, Meth. *symp*.7.4(p.75.22; M.18.129D).
B. *belonging to prophets* αἱμάτων...διψῶντας π. Chrys.*hom.11.1 in Mt*.(7.149E); *ib*.36.1(407D); π. ... σηκόν Thdt.*h.rel*.21(3.1239).
C. *consisting of prophets* χορὸς π. Clem.*prot*.1(p.8.22; M.8.64B); Eus.*Ps*.146:7(M.24.68A).
D. *characteristic of prophets* τὸν βίον τὸν π. Or.*hom.15.1 in Jer*. (p.125.15; M.13.428D); ref. Solomon οὔτε δὲ τὸν βίον π. ἐσχηκὼς οὔτε τὸν τῆς προφητείας χαρακτῆρα Eus.*Marcell*.1.2(p.13.15; M.24. 741B); ἀκρίβειαν π. Chrys.*hom.16.9 in Rom*.(9.618D).
E. *of* or *belonging to prophecy*; 1. in gen. ἀνεβόα προφητικὰ ἡ Ἐλισάβετ Or.*hom.7 in Lc*.(p.48.4; M.17.320C); *ib*.(p.52.5; 321A); 2. of writings or utterances λέγει...ὁ λόγος π. 2*Clem*.11.2; λόγια πρὸς τοῖς π. ἐπιμνησθεὶς Just.*dial*.18.1(M.6.516A); οὐδὲν ἀπὸ τῶν π. ...λαβεῖν *ib*.112.4(736A); ῥήσεις π. ἢ λόγους ἀποστολικούς Iren.*haer*. 1.8.1(M.7.521A); μαρτυρίας π. Clem.*paed*.1.9(p.134.12; M.8.340C); θρῆνοι οἱ π. *ib*.2.8(p.195.1; 468A); id.*exc.Thdot*.47(p.122.1; M.9. 681A); Or.*princ*.3.1.12(p.214.8; M.11.269B); Eus.*d.e*.5 proem.(p.202. 14; M.22.336B); of a text from Pss., id.*v.C*.3.42(p.95.18; M.20. 1101B); Bas.*hom*.1.1(2.1A; M.31.164A); ὅπως συνᾴδοι τὰ π. τοῖς ἀποστολικοῖς καὶ τὰ ἀποστολικὰ τοῖς εὐαγγελικοῖς καὶ τὰ εὐαγγελικὰ τοῖς ἀποστολικοῖς καὶ τὰ ἀποστολικὰ τοῖς π. Epiph.*haer*.57.7(p.353. 6; M.41.1005C); πολλὰ...τῶν π. ἠφάνισται βιβλίων· καὶ ταῦτα ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν Παραλειπομένων ἴδοι τις ἄν Chrys.*hom.9.4 in Mt*.(7. 135B); πληρῶν τὸ π. ἐκεῖνο id.*hom.84.2 in Jo*.(8.500A); μηδὲ τοῦ ὁμαλισμοῦ χάριν τῶν π. χωρίων εἰς ἀγυρτικὰς ἐμπίπτωμεν λογοποιίας Isid.Pel.*epp*.4.203(M.78.1289D); ὁ πατὴρ...οὔτε λόγων χρῄζει π. Cyr. *Ps*.15:2(M.69.808C); τοῦτο π. Μαλαχίου ἐστίν...ἐπιτεμόμενος οὖν ὁ εὐαγγελιστής, ὡς ὑπὸ Ἡσαΐου εἰρημένας τὰς δύο χρήσεις παρέθηκεν... καὶ...οἱ λοιποὶ εὐαγγελισταὶ τοῦτο ποιοῦσιν, ἐπιτεμόμενοι τὰς π. ῥήσεις Vict.*Mc*.1:2(p.266.9); of prophetic teaching as symbolized by Levite in parable of Good Samaritan, Or.*hom.34 in Lc*.(p.202. 10); of apocryphal prophetic books used by Naassenes, Hipp. *haer*.5.27(p.133.17; M.16.3023B); π. κανόνος *Hom.Clem*.2.15; 3. of prophetic vision, ref. docet. teaching εἰ οὖν καὶ νῦν τοιοῦτος ἐφάνη, μὴ ὢν ὅπερ ἐφαίνετο, π. τις ὀπτασία γέγονε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ δεῖ καὶ ἄλλην ἐκδέχεσθαι παρουσίαν αὐτοῦ Iren.*haer*.5.1.2(M.7.1122B); ὅρασις δὲ π., καὶ διὰ νοῦ, καὶ τῶν ἔνδον ὀφθαλμῶν παραγίνεται, ὡς παρόντα βλεπόντων τὰ μέλλοντα θεοῦ τὸν νοῦν καταλάμποντος, οὐκ ἔκστασιν ὑπομενόντων, ὡς ἐπὶ τῆς δαιμονικῆς ἐνεργείας Proc.G.*Is*.13:1–11(M. 87.2068B); 4. ref. prophetic inspiration; a. πνεῦμα π.: ὁ ἄγγελος τοῦ π. πνεύματος ὁ κείμενος πρὸς αὐτὸν πληροῖ τὸν ἄνθρωπον Herm.*mand*. 11.9; πνεῦμά τε τὸ π. σεβόμεθα καὶ προσκυνοῦμεν Just.1*apol*.6.2(M.6. 336C); πνεῦμά τε π. ἐν τρίτῃ τάξει ὅτι μετὰ λόγου τιμῶμεν ἀποδείξομεν *ib*.13.3(348A); προφῆται, δι' ὧν τὸ π. πνεῦμα προεκήρυξε τὰ...μέλλοντα *ib*.31.1(376A); id.*dial*.55.1(M.6.596A); συνᾴδει δὲ τῷ λόγῳ καὶ τὸ π. πνεῦμα Athenag.*leg*.10.3(M.6.909A); ref. Marcosian prophesying εἰ οὖν Μάρκος μὲν κελεύει...πρὸς τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς μαντεύεσθαι, ἔσται ὁ κελεύων μείζων τε καὶ κυριώτερος τοῦ π. πνεύματος Iren.*haer*. 1.13.4(M.7.585B); cf. *torcular* [sc. Israel]...*receptaculum prophetici spiritus*, *ib*.4.36.2(1091A); Clem.*paed*.1.5(p.97.9; M.8.264A); κύριος [i.e. Christ] παντὸς π. πνεύματος id.*q.d.s*.6(p.164.8; M.9.612A); Hipp. *antichr*.2(p.4.22; M.10.728C); Or.*Cels*.2.9(p.136.12; M.11.809B); οἱ τοῦ π. πνεύματος ὑπηρέται καὶ οἱ τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος διάκονοι id.*Jo*.6.1(p.106.14; M.14.197B); τῷ π. πνεύματι γνοὺς τὰ ἐσόμενα Ath. *exp.Ps*.72:18(M.27.332A); οὐ γὰρ ἔρημον π. πνεύματος εὑρήσομεν τὸν Ἀδάμ Cyr.*Joel*.35(3.227E); ref. Montanists πολλοὺς ἔχειν μάρτυρας... εἶναι τεκμήριον τοῦ παρ' αὐτοῖς λεγομένου π. πνεύματος Anon.ap. Eus.*h.e*.5.16.20(M.20.472B); needed for interpn. of OT prophets, Andr.Caes.*Apoc*.proem.(M.106.217B); ἡ γὰρ εἰς Χριστὸν...μαρτυρία, αὕτη χορηγός ἐστι π. πνεύματος *ib*.57(400B); b. π. συνεργία Gr.Nyss. *Eun*.3(2 p.16.3; M.45.580C); c. prophetic inspiration derived (contrary to Marcion's view) from Father-creator, Iren.*haer*.4.34.3 (M.7.1084C); d. π. χάρισμα: equated with πνεῦμα, Or.*hom.4 in Lc*. (p.30.10); symbolized by oil, Meth.*symp*.10.2(p.123.23; M.18.196A); in Church παρὰ γὰρ ἡμῖν καὶ μέχρι νῦν π. χαρίσματά ἐστιν Just.*dial*. 82.1(M.6.669B); cf.Iren.*haer*.2.32.4(M.7.829B); will remain in Church until parousia, Anon.ap.Eus.*h.e*.5.17.4(M.20.473B); γένοιτο δέ σε ἄξιον εἶναι καὶ π. χαρίσματος Cyr.H.*catech*.17.37; ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ χάρισμά ἐστι π., διὰ τὸν θέμενον...πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας †Bas.*Is*.102(1.450B; M.30.284C); many to possess it in times of antichrist, Andr.Caes.*Apoc*.48(M.106.360D); among Montanists εἰ γὰρ μετὰ Κοδρᾶτον καὶ...Ἀμμίαν...αἱ περὶ Μοντανὸν διεδέξαντο γυναῖκες τὸ π. χάρισμα, τοὺς ἀπὸ...τῶν γυναικῶν τίνες παρ' αὐτοῖς διεδέξαντο, δειξάτωσαν Anon.ap.Eus.*h.e*.5.17.4(M.20.473B); limit of time fixed for its exercise οἱ περὶ Μαξίμιλλαν ψευδοπροφῆται εὑρεθήσονται, μετὰ τὸν ὅρον τῶν π. χαρισμάτων τολμήσαντες οὐκ ἀπὸ ἁγίου πνεύματος, ἀλλ' ἀπὸ πλάνης δαιμονίων ἐνθουσιασθῆναι Epiph. *haer*.48.2(p.221.21; M.41.857A); e. π. χάρις Or.*Jo*.6.49(30; p.158.30; M.14.288A); Ath.*exp.Ps*.73:7(M.27.333D); ref. Adam, Chrys.*hom. 15.3 in Gen*.(4.119C,D); Thdt.*Jer*.20:9(1.505); departed from Jews after Jo. Bapt., Or.*comm.in Mt*.10.21(p.28.29; M 13.889B).
F. ἡ π. [sc. τέχνη] *prophecy*, Thdt.*Ps*.54:15(1.965).

***προφητικῶς**, 1. *as a prophet* or *prophets* τὸ ἐνεργοῦν τοῖς ἐκφωνοῦσι π. ἅγιον πνεῦμα Athenag.*leg*.10.3(M.6.909A); Thdt.*eran*. 3(4.191); 2. *in the style of a prophet, quoting a prophet's words* ἐγένοντο, π. εἰπεῖν, ὡσεὶ χόρτος δωμάτων Thdt.*haer*.proem.(4.281); 3. *by means of prophecy* προμηνύων ἀρχῆθεν π., νῦν δὲ...ἐναργῶς Clem.*prot*.1(p.8.13; M.8.64A); Eus.*e.th*.1.19(p.80.24; M.24.864D); Thdt.*Ps*.49:15(1.928); 4. *so as to foretell, prophetically* Ἀβραὰμ καὶ...προφῆται π. αὐτὸν ἔβλεπον Iren.*haer*.5.1.2(M.7.1122A); Clem. *paed*.1.7(p.125.25; M.8.321C); †Bas.*bapt*.1.2.13(2.638C; M.31.1548A); Chrys.*hom.41.2 in Jo*.(8.244D); Thdt.*Rom*.3:27(3.45).

προφῆτις, ἡ, *prophetess*; 1. pagan τῆς ἐν Μιλήτῳ γενομένης π. Or. *Cels*.1.70(p.124.18; M.11.789C); at Delphi, *ib*.3.25(p.221.28; 949B); ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος π. *ib*.7.3(p.155.14; 1424D); of Sibyl, *ib*.5.61(p.65.12; 1277C); 2. of Elisabeth, Or.*schol.in Lc*.2:46(M.17.321D); 3. of BMV, exeg. Is.8:3 π. ἡ Μαρία, ᾗ προσῆλθε κατὰ τὸν προσεγγισμὸν τὸν διὰ τῆς γνώσεως ὁ Ἡσαΐας...οὐ διστάσεις αὐτὴν εἰπεῖν καὶ π. διότι πνεῦμα κυρίου ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτήν †Bas.*Is*.208(1.535A; M.30.477B); ref. views of Antidicomarianites, Epiph.*ep.Arab*.ap.*haer*.78.16 (p.466.29; M.42.725A); Nil.*epp*.2.180(M.79.293A); τέτοκεν ἡ παρθένος ἡ κατὰ τὸν Ἡσαΐαν π. τὸν Ἐμμανουὴλ...δι' ἀκοῆς συνέλαβεν ἡ Μαρία ἡ π. θεὸν ζῶντα Thdot.Anc.*hom.BMV et Sym*.2(M.77.1392D); 4. of Anna, Or.*hom.17 in Lc*.(p.119.13); 5. of Marcosian prophetesses, Iren.*haer*.1.13.3(M.7.584B); 6. of Montanist prophetesses δείκνυμεν ...τὰς π. ταύτας, ἀφ' οὗ τοῦ πνεύματος ἐπληρώθησαν, τοὺς ἄνδρας καταλιπούσας Apollon.ap.Eus.*h.e*.5.18.3(M.20.476C); Priscilla and Maximilla, Hipp.*haer*.8.19(p.238.6; M.16.3366C); τοῦ Μοντάνου π. Eus.*h.e*.5.14(M.20.464A); Epiph.*haer*.48.1(p.220.2; M.41.856B); 7. of Philumena, regarded as prophetess by Apelles, Hipp.*haer*.7.38 (p.224.8; M.16.3346A); 8. of Eve as prototype of 'female prophecy' dealing with the things of this world, *Hom.Clem*.3.22.

***προφητοκράτωρ**, ὁ, *chief of the prophets*, Thdr.Stud.*nativ.BMV* 2(M.96.681B).

***προφητοκτονία**, ἡ, *slaughter of prophets*, Eus.*Is*.1:13ff.(M.24.96B).

***προφητοκτόνος**, *slaying prophets*; of Ahab, Cyr.H.*catech*.2.13; of Jews, Gr.Nyss.*res*.5(M.46.685C); Leont.N.*serm*.2(M.93.1588B); of Jerusalem προφητοκτόνῳ πόλει Sophr.H.*triod*.(M.87.3900B).

***προφητόφθεγκτος**, *uttered in prophecy*, Jo.D.*carm.pent*.86(p.216; M.96.837A).

***προφητοφόντης**, *murdering prophets*; of orthodox acc. Montanists, Anon.ap.Eus.*h.e*.5.16.12(M.20.469A); of Jews, Eus.*v.C*.4.27 (p.127.28; M.20.1176B); *Const.App*.6.25.1.

***προφθαδίην**, *in anticipation*, Nonn.*par.Jo*.16:19(M.43.880C).

προφθάνω, *have done* something *already*, c. infin. ἐὰν...προφθάσῃ ...αὐτὸ βαλεῖν *once he has cast it*, 2*Clem*.8.2.

***προφιλοσοφέομαι**, *be studied before*, Or.*Cels*.7.39(p.189.23; M.11. 1476B).

προφοιβάω, *purify beforehand*, Nonn.*par.Jo*.11:55(M.43.849A).

***προφονεύω**, *kill previously*, Cyr.*glaph.Gen*.2(1.32C).

προφορά, ἡ, 1. *utterance, expression*, Clem.*paed*.2.1(p.163.11; M. 8.400A); οὐ κατὰ τὴν π. ἀλλὰ κατὰ τὸ τῆς νοήσεως ἐπιτεταμένον Or. *fr.10 in Jo*.(p.491.27); λόγῳ, τῷ τε κατὰ διάνοιαν καὶ τῷ κατὰ π. Eus.*e.th*.2.15(p.118.23; M.24.933C); Cyr.*Ps*.37:19(M.69.968B); of expression of hands in gesture, Clem.*paed*.2.7(p.193.29; M.8.465A); 2. *manner* or *form of expression*, Tat.*orat*.1(p.2.2; M.6.805A); of verbal form φωτὶ γὰρ πρὸς φῶς...οὐδεμία, οὔτε κατὰ τὴν π., οὔτε κατ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν, ἐστὶ παραλλαγή Bas.*Eun*.2.25(1.262A; M.29.629B); Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.203.7; M.45.449D); τῶν ὀνομάτων...τὰ μὲν ἔχει τὴν π. πληθυντικήν, ἑνικὴν δὲ τὴν σημασίαν, ὡς Θῆβαι Leont.B.*cap. Sev*.15(M.86.1905A); of *appellation* opp. reality, Aët.*synt*.16 ap. Epiph.*haer*.76.12(p.355.10; M.42.540A); 3. *utterance, word*, ref. false theories of generation of Logos based on Ps.44:2 π. πατρικὴν

οἱονεὶ ἐν συλλαβαῖς κειμένην εἶναι τὸν υἱόν Or.*Jo.*1.24(23; p.29.23; M.14.65B); **4.** *definition, formula,* Max.*ep.*12(M.91.473B); **5.** *fluency of speech, eloquence,* Or.*Jo.*1.8(10; p.13.28; M.14.40A); ἀπατᾶν τῇ τοῦ λόγου π. καὶ ἑτοιμολογίᾳ Epiph.*haer.*71.1(p.250.5; M.42.376A); Max.*ep.*20(M.91.601A).

προφορικός, *expressed, uttered,* opp. ἐνδιάθετος q.v.; cf. *sensatio... quae etiam in mente perseverans, verbum...appellabitur; ex quo emissibilis emittitur verbum* [i.e. λόγος] Iren.*haer.*2.13.2(M.7.742C); Clem.*str.*7.10(p.40.32; M.9.477D); Eus.*d.e.*5.5(p.228.17; M.22.377A); ἀνθρωπινωτέρως ὀνομάζεται λόγια θεοῦ π. ῥήματα Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.303E; M.29.728C); ὁ λόγος...παντὸς ἀνθρώπου π. μέν ἐστι, γεννᾶται δὲ ἀτμήτως ἐκ τοῦ...νοῦ Gel.Cyz.*h.e.*2.21.31(M.85.1289B); τῷ ἐνδιαθέτῳ λόγῳ ποιήσασθαι τὴν διάλεξιν αἰνίττεται καθ' ἑαυτόν, ἥκιστα π. λόγῳ χρησάμενος Gr.Agr.*Eccl.*1.17(M.98.793C); Jo.D.*dial.*30(M.94.592A); of eloquent speech πλουτεῖν τῷ λόγῳ π. Or.*exc.in Ps.*36:16(M.17.132A); theol., v. λόγος.

***προφράσσω,** *fortify in advance,* Eus.*fr.Lc.*6:20(M.24.537A); Marc.Diac.*v.Porph.*65.

προφυλακτικός, *prophylactic,* met. τὴν π. ἐπιμέλειαν Or.*adnot.in Ex.*28:30(M.17.17A); τῶν π. ... λόγων Chrys.*hom.*2.5 *in Jo.*(8.16A); c. genit. προφυλακτικὰς...αἱρέσεων...ἐφόδους Eus.*h.e.*4.7.5(M.20.317A).

***προφυλακτικῶς,** *so as to take precautions,* Ast.Am.*hom.*12(M.40.349C); Max.*schol.d.n.*4.30(M.4.301C).

***προφωνήσιμος,** prob. error for ⟨προσφωνήσιμος⟩ (cf. προσφωνή) *of the proclamation,* epithet of Septuagesima εἶναι δὲ...τὰς δύο ἑβδομάδας, τῆς τε Ἀποκρέου καὶ τῆς π. ἀκωλύτους ἅπαντας εἰς πάντα †Jo.Jej.*poenit.*(M.88.1913C).

***προφωράω,** *detect beforehand,* Gr.Nyss.*Eun.*6(2 p.142.1; M.45.728B).

***προφωτίζ-ω,** *enlighten beforehand,* ref. prophetic foreknowledge τὸ...~ειν ἐν αὐτοῖς τὸ θεῖον πνεῦμα μὴ μόνον τὰ παρόντα, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων...γνῶσιν Eus.*d.e.*5 *proem.*(p.208.12; M.22.345B); ref. catechetical instruction preceding admission into mysteries τῆς...ψυχῆς διὰ τοῦ τῆς διδασκαλίας λόγου ~ομένης Cyr.H.*catech.*18.32; ref. conversion preceding bodily healing πίστει προφωτισθεὶς τὴν ψυχήν Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*37(M.87.3565B).

***προφώτισμα, τό,** *illumination beforehand,* of baptism preceding Easter festival τρία...δεῖπνα κατὰ τὸν τοῦ πάσχα καιρὸν πεποιηκότα εὑρίσκομεν...ἓν μὲν ἐν Γεθσημανῇ, ὃ καὶ τὸν νιπτῆρα περιέχει κατὰ τὴν τοῦ σαββάτου ἡμέραν...διὸ καὶ ἡμεῖς τηνικαῦτα ποιοῦμεν τὰ π. Eutych.*pasch.*1(M.86.2392A).

***πρόφωτος,** *existing before there was light,* of Christ οὗτος ἡ ἀκτὶς ἡ ἄκτιστος, ἐκ προφώτου ἡλίου γεννώμενος, ἀλλ' οὐ τεμνόμενος ‡Cyr.H.*occurs.*9(M.33.1196C).

***προχαιρετίζω,** *greet first,* *T.Abr.*A 2(p.78.21).

προχάραγμα, τό, 1. *preliminary sketch for picture;* met., of present life opp. eternity, Gr.Naz.*or.*17.9(M.35.976C); of Law, ref. Heb.10:1 ὁ νόμος...εἰκόνος ἐστὶ π. Jo.D.*imag.*1.15(M.94.1245A); **2.** *foreshadowing* ἡ στάσις ἦν...στήσῃ μετὰ τὸ βάπτισμα...τῆς ἐκεῖθεν δόξης ἐστὶ π. Gr.Naz.*or.*40.46(M.36.425A); π. τῶν ἀοράτων...τὰ ὁρώμενα id.ap.*cat.Heb.*8:6(p.582.18); *V.Max.*2(M.90.69B); of OT types ἡ δὲ σκηνοπηγία π. ἦν τῆς...ἀναστάσεως †Cyr.*coll.VT*(6^4.22D; M.77.1208D); Max.*ambig.*(M.91.1300B); CTrull.*can.*82; **3.** *first picture;* of Abgar's portrait of Christ, *A.Thadd.*5(p.276n.).

προχαράσσ-ω, *delineate in advance* οἱ ταῖς σκιαῖς τὰ σώματα ~οντες, δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ χειρὶ ταύτας ἀπακριβοῦσιν Gr.Naz.*ep.*230(M.37.372D); Eustrat.*v.Eutych.*9(M.86.2284C); ref. patriarchs οἱ...φυσικῶς ἐν ἑαυτοῖς τὸν γραπτὸν ἐν πνεύματι προχαράξαντες νόμον Max.*ambig.*(M.91.1149D); Ἀβραὰμ ὁ ἀρχιζωγράφος τῆς Χριστοῦ ταφῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως. ἀμφότερα γὰρ ἐπὶ τῷ...παιδὶ προεχάραξεν Germ.CP *or.*2(M.98.280A).

***προχαρίζομαι,** *bestow in advance,* Iren.*haer.*5.2.3(M.7.1127C; perh. for προῖκα χαρίζεται).

***προχάρισμα, τό,** *gracious gift,* *Orac.Sib.*5.331.

προχειρίζ-ομαι, 1. *put forward,* Meth.*symp.*2.3(p.18.5; M.18.52A); Gr.Thaum.*pan.Or.*(p.15.7; M.10.1069A); **2.** *put forward for office, appoint;* **a.** civil ~εται εἰς βασιλέα Λέων τις Thdr.Lect.*h.e.*1.7(M.86.169A); ‡Jo.D.*Artem.*12(p.51.30; M.96.1261D); **b.** eccl., *appoint to ministerial office,* Eus.*h.e.*2.1.10(M.20.137B); CAnc.(314)*can.*3; CNic.(325)*can.*10; Pall.*h.Laus.*38(p.117.3; M.34.1188C); Philost.*h.e.*2.11(M.65.476B); Socr.*h.e.*2.9.1(M.67.197B); Leont.N.*v.Jo.Eleem.*2(p.7.18); **c.** ref. divine appointment: of apostles διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης προεχειρίζοντο Tit.Bost.*fr.Lc.*20:46(p.235); of Jo. Bapt. προχειρισθεὶς εἰς τὸ προοδεῦσαι Ath.*Ar.*2.54(M.26.261B); Cyr.*Ps.*49:4(M.69.1077D); id.*Jo.*5.5(4.533C); προκεχείριστο μὲν εἰς ἀποστολὴν ὁ Μωσῆς id.*Rom.*9:24(M.74.841A); ἀπόστολοι, καὶ οἱ μετὰ τούτων τοῦ θείου κηρύγματος προχειρισθέντες διάκονοι Thdt.*Mich.*5:6(2.1503); of civil rulers οἱ μὲν...ὡς ἄξιοι...ὑπὸ θεοῦ ~ονται· οἱ δὲ...ἀνάξιοι...κατὰ θεοῦ συγχώρησιν...~ονται Anast.S.*qu.et resp.*16(M.89.476C).

προχείρισις (προχείρησις), ἡ, 1. *execution* of intention, -ησις, Max.*Pyrr.*(M.91.313B); -ησις, *ib.*(325A); **2.** *choice, selection* παραλόγους π. καὶ προβολὰς τῶν κρατούντων Gr.Agr.*Eccl.*9.9(M.98.1096C); of men by God, -ησις, Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.300B; M.29.720C); Leont.H.*Nest.*4.37(M.86.1709C).

πρόχειρος, *ready to hand, obvious;* of lit. opp. spiritual sense of scripture, Or.*princ.*4.2.4(p.312.9; M.11.364B); Meth.*res.*1.21(p.243.14; M.41.1089A); Eus.*h.e.*7.25.6(M.20.697C); id.*d.e.*6.18(p.278.23; M.22.457C); τῆς ⟨νοητῆς⟩ Αἰγύπτου...καὶ...τῆς π. *ib.*9.4(p.413.10; 665C); id.*Marcell.*1.1(p.8.32; M.24.729A); καρπὸς μὲν...ἡ μυστικὴ καὶ πνευματικὴ τῶν γραφῶν διάνοια· φύλλα δὲ σκέποντα τὸν...καρπόν, αἱ π. λέξεις Didym.*Ps.*1:3(M.39.1160A); Isid.Pel.*epp.*1.360(M.78.388A); Thdt.*qu.31 in Dt.*(1.280); of a symbolical action ὁ Πέτρος τῷ προχειροτέρῳ ἐνιδὼν Or.*Jo.*32.6(5; p.434.33; M.14.756B).

προχειροτονέω, *ordain previously,* Jo.Clim.*past.*13(M.88.1193A).

προχορηγέω, pass., *be supplied,* Epiph.*haer.*42.12(p.169.19; M.41.793C).

προχράω, *lend, advance,* *T.Job* 11(p.110.11).

προχρηματίζω, *forewarn,* Epiph.*mens.*15(M.43.261B); ‡Meth.*Sym.et Ann.*2(M.18.352A).

***προχρησμῳδέω,** *give an oracle beforehand;* of OT prophesyings, ‡Gr.Nyss.*occurs.*(M.46.1165C); Isid.Pel.*epp.*2.212(M.78.653B); Cyr.*ador.*15(1.530D).

***προχρηστικῶς,** *by anticipation,* Epiph.*haer.*71.2(p.251.14; M.42.377A).

***προχρίομαι,** *be anointed beforehand;* of Moses as prototype of prophets, Cyr.*hom.pasch.*17(5^2.232B).

προχρονέω, *precede in order of time,* Clem.*str.*8.9(p.99.7; M.9.597A); *ib.*(p.99.8; M. *ib.*).

***προχρόνιος, 1.** *antecedent,* Gel.Cyz.*h.e.*2.22.13(M.85.1293A); **2.** *before time* ὅνπερ ἂν τις π. χρόνον...ὑπολάβῃ Didym.*Trin.*1.15(M.39.301B).

πρόχρονος, *before time,* of Valent. aeons π. φύσεις Gr.Naz.*carm.*2.1.11.1165(M.37.1109A); of divine οὐσία, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.74.19; M.45.304D).

προχωνεύω, *mix beforehand,* Cyr.H.*catech.*13.11.

προχώρημα, τό, *excrement,* Or.*Cels.*4.50(p.323.16; M.11.1109B).

***προψάλλω,** *sing in anticipation,* Ast.Soph.*hom.3 in Ps.*5(M.40.424A).

προωδίνω, *be in travail with first,* Cyr.*ador.*15(1.539B); Proc.G.*Gen.*17:23(M.87.361B).

προώλης, *bent upon destruction,* Just.*dial.*103.1(M.6.716B).

προώνυμος, *called by a name previously,* Nonn.*par.Jo.*9:7(M.43.825A).

***προωρικῶς,** v. *προοριστικῶς.

προώριος, *before the time,* Gr.Naz.*carm.*1.1.8.114(M.37.455A); Nonn.*par.Jo.*16:14(M.43.880B).

***προωρισμένως,** *predeterminately,* Clem.*str.*6.9(p.469.29; M.9.297A).

προωφελέω, pass., *be benefited before,* Or.*or.*10(p.320.12; M.11.445C); Eus.*e.th.*3.2(p.142.26; M.24.977B).

πρυμνήσιος, *of a stern;* neut. as subst., *helm;* met., Nonn.*par.Jo.*17:2(M.43.884B).

***πρυμνήτης, ὁ,** *steersman,* Thphl.Ant.*Autol.*2.7(cj. πρυμνήτου for πρύμνιδι codd., M.6.1060A).

***πρυμνική, ἡ,** [sc. τέχνη] *art of navigation as exercised on the poop, watch astern,* Epiph.*haer.*61.4(p.384.20, v.l. πρύμνη M.41.1044D).

***πρύμνις, ἡ,** v. *πρυμνήτης.

πρυτανεῖον (πρυτάνιον), τό, *town hall, public table in town hall,* in comparison of shrines at which answers to prayer are bestowed with πρυτάνια from which doles are given, Didym.*Trin.*2.7(M.39.589B); met. κοινὸν...π. εὐσεβείας *V.Const.*37(p.567.24).

πρυτανεύ-ω, 1. *be in control of, rule,* Thdt.*Dan.*proem.(2.1061); ref. divine government, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*8(M.87.3440D); of virtues controlling life, Bas.*hom.*2.5(2.14A; M.31.192C); Epiph.*anc.*1(p.6.6; M.43.17B); **2.** *bestow, grant,* Meth.*res.*1.51(p.305.12; M.18.281B); Eus.*h.e.*10.8.1(M.20.893C); ἡ πανταχοῦ γῆς διὰ τῆς αὐτοῦ [sc. Const.] δυνάμεως ~θεῖσα εἰρήνη id.*l.C.*17(p.257.18; M.20.1436B); Ath.*inc.*52.1(M.25.188C); Gr.Naz.*or.*4.47(M.35.572B); ἱερωσύνην...~ουσαν πᾶσι τὰ πρέποντα Isid.Pel.*epp.*2.52(M.78.496A); τὰ παρὰ τῆς ἀρρήτου σοφίας ~όμενα Thdt.*ep.*15(4.1076).

πρύτανις, ὁ, 1. *governor;* of prefect of city, Ath.*apol.Const.*24(M.25.625A); of God τῶν ὅλων ὁ π. Thdt.*qu.62 in Gen.*(1.75); id.

*Ps.*30:16(1.796); of Christ ἁπάντων...π. ὡς θεόν id.*eran.*1(4.17); δημιουργὸν τῶν ὅλων...καὶ π. id.ap.Cyr.*apol.Thdt.*4(p.121.11; 6[1].214E); θεοτόκε, δι' ἧς γαλακτοτροφεῖται ὁ...π. θεὸς ‡Jo.D.*hom.*5(M.96.653B); **2.** *one who brings* a thing *about, promoter,* Clem.*paed.hymn.*14(p.291; M.8.681B); εἰρήνης π. ἐμαυτὸν...προσάγω Const.ap.Eus.*v.C.*2.68(p.68.11; M.20.1041A); θεός, ὁ τῆς ἀληθείας π. †Gr.Thaum.*ep.Philagr.*(M.46.1108A); Χριστὸς ὁ πάντων ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν καὶ δοτὴρ καὶ π. Cyr.*Ps.*6:11(M.69.748C); id.*Os.*87(3.118B); θεὸς...τῆς εἰρήνης ὁ π. Thdt.*1Cor.*14:33(3.263); of Telemachus intervening in amphitheatre τῆς εἰρήνης τὸν π. id.*h.e.*5.26.3(3.1067).

πρώην, *lately, the day before yesterday*; hence *before, previously* πολὺ τοῦ π. αἰδεσιμώτερος Leont.N.*v.Jo.Eleem.*28(p.62.3); ἐκ π. *from of old,* Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)3.7(M.*PL.*77.230B).

πρωθύπνιον, πρώθυπνον, τό, v. πρωτοὔπνιον.

πρωθύστερος, *in reverse order* τὸ π. δοκεῖ σε ξενίζειν [i.e. apparent difficulty of glorification of Church before loosing of dragon] Ephr.3.191E; *ib.*192C; Didym.*Trin.*3.18(M.39.884A); neut. as adv. π. ἐστι τὰ ῥήματα Thdr.Mops.*Ps.*9:35(p.61.22; M.66.656A); Proc.G.*Dt.*21:23(M.87.928A).

***πρώθω,** *push* πρὸς τὸ κάταντες τῆς φάραγγος τοῦτον ἔπρωθον Steph.Diac.*v.Steph.*(M.100.1140A).

πρωΐθεν, *from early morning* οὕτως διάγοντες ἀπὸ π. ἕως ἑσπέρας Epiph.*mens.*3(M.43.241D).

πρώϊος, *early in the day*; fem. as subst.; **1.** *early morning, dawn,* Diod.*Ps.*54:18(M.33.1593C); εἴη δ' ἂν π. καὶ ὁ τῆς τοῦ σωτῆρος ἐπιδημίας καιρός Cyr.*Ps.*5:4(M.69.741B); met. π. εἰρηνικῆς ὀρθοδοξίας Thdr.Stud.*epp.*1.4(M.99.1124B); genit. πρωΐας as adv., Clem.*str.*7.12(p.57.15; M.9.512A); **2.** ? *morning prayers* εἰς τὰς π. παρεστάναι Hesych.S.*temp.*1.9(M.93.1484C).

***πρωρική, ἡ,** [sc. τέχνη] *art of navigation exercised in fore-part of ship, watch ahead* (cf. πρυμνική), Epiph.*haer.*61.4(p.384.19; M.41.1044D).

πρῷρον, τό, plur., *bows* of a ship, = πρῷρα, ἡ, *A.Phil.*34(p.17.10).

πρωτάγγελος, ὁ, ἡ, *first messenger*; of Jo. Bapt., Nonn.*par.Jo.*1:15(M.43.752B); of Mary Magdalene as announcer of Resurrection, Cyr.*Jo.*12.1(4.1087B).

***πρωταγωγός,** *first, introductory,* Geo.Pis.*Sev.*522(M.92.1660B).

πρωταγωνιστής, ὁ, *first-line soldier,* Socr.*h.e.*5.25.13(M.67.653A).

πρωταίτιος, *originating, being the first cause,* Jo.D.*virt.*(M.95.89A) = Ephr.3.427A,B.

***πρωταρχία, ἡ,** *headship, primacy of government,* in complimentary address to pope ὑπὸ τῆς θείας π. σου Thdr.Stud.*epp.*1.33(M.99.1020C).

πρώταρχος, ὁ, *chief, M.Areth.*(p.13); Thdr.Stud.*epp.*2.162(M.99.1509B); Πέτρον...πρώταρχον τῶν λοιπῶν ἀποστόλων *ib.*2.139(1444C); ἐπισκόπους...πρωτάρχους τῆς αἱρέσεως *ib.*1.38(1044A).

πρωτάρχων, ὁ, *initiator*; name of Barbeliote demiurge, Iren.*haer.*1.29.4 ap.Thdt.*haer.*1.13(4.305).

***πρωτεία, ἡ,** *supremacy, position of first importance* [poss. represented by *principalitas,* Iren.*haer.*3.3.2(M.7.849A)]; ref. Devil τῆς π. δι'...ἀλαζονείαν...ἐρρίφη Didym.*Trin.*3.32(M.39.957C).

πρωτεῖον, τό, 1. *chief rank*; plur., ref. eccl. offices, Herm.*sim.*8.7.4; **2.** plur., *chiefs, leaders* τὰ δὲ π. τοῦ δήμου οὐ κατεδέξαντο τοῦτο Thphn.*chron.*p.246(M.108.617C); *ib.*p.293(717B).

***πρωτέμφασις, ἡ,** *primary significance*; of literal meaning of scripture, opp. spiritual sense, Chrysipp.*enc.in Mich.*(p.92.17).

πρωτεργάτης, ὁ, *originator, chief promoter,* of Phocas ὁ...συμφορῶν π. Geo.Pis.*Heracl.*2.7(M.92.1317A); of Justin φιλοσοφίας...π. id.*Sev.*544(M.92.1661B).

[*]**πρωτερεύω,** v. προτερεύω.

πρωτεύ-ω, 1. *precede, take precedence over* τὴν...ἐκ τοῦ πατρὸς γεγεννημένην ἀρχὴν...τῶν μετὰ ταῦτα γενητῶν ἁπάντων ~ειν Eus.*p.e.*7.15(324D; M.21.549A); Eus.Em.*fr.Gal.*3:23(p.49.16); πολλάκις ὁ πένης τὸν πλούσιον ~ει ἐν τῇ εὐσεβείᾳ Chrys.*res.Chr.*3(2.442A); **2.** *take the lead, be pre-eminent,* Meth.*symp.*1.1(p.9.7; M.18.40A); of popes ὑμῖν τὸ ~ειν ἁρμόττει Thdt.*ep.*113(4.1187); τοὺς ἐν ἀγγέλοις ~οντας Andr.Caes.*Apoc.*67(M.106.432A); of eccl. primates οἱ ~οντες τῆς ἐπαρχίας *Cod.Afr.*13; of chiefs of the civil or military services, Nil.*epp.*1.174 tit.(M.79.152A); *ib.*1.219 tit.(164A); Thdt.*ep.*15 tit.(4.1075); **3.** ptcpl. as subst., *chief magistrates* of city ὁ δημεκδικῶν μετὰ τῶν εἰρηναρχῶν καὶ τῶν δύο ~όντων Marc.Diac.*v.Porph.*25.

***πρωτοαθλήτης, ὁ,** *first champion*; of S. Stephen, ‡Chrys.*Steph.*2(12.811C).

***πρωτοασηκρήτης (-τις), ὁ,** *chief secretary, chief of chancellery* τὸ τοῦ πρωτοασηκρήτις...ἀξίωμα *Max.offic.*1(M.90.209B); Thphn.*chron.*p.321(v.l. πρωτοασηκρῆτις M.108.777A).

***πρωτόβαθμος,** *of the first rank,* of SS. Peter and Paul π. ἀπόστολοι *Hymn.*(*AS* 1 p.554).

πρωτόβαθρος, *chief,* of S. Peter as π. τῶν ἀποστόλων *Proem.*in Gr.Mag.*dial.*(M.*PL.*77.147C).

***πρωτόβιος,** *senior,* ‡Ath.*ep.Cast.*1.11(M.28.861C).

πρωτοβόλος, *shedding first* (*milk*) *teeth,* Jo.Mal.*chron.*12 p.288(M.97.436A).

***πρωτογένεθλος,** *first-born,* Gr.Naz.*carm.*1.1.9.89(M.37.463A).

***πρωτογενεσία, ἡ,** *precedence in creation* πρωτογενεσίᾳ προτερεύουσιν οἱ ἄγγελοι Eustrat.*stat.anim.*18(p.489).

***πρωτογενέτειρα, ἡ,** *first mother*; Valent., of ogdoad opp. subsequent aeons, Hipp.*haer.*10.13(p.274.4; M.16.3427B).

πρωτογενής, *first-begotten,* dist. from πρωτότοκος, cf. τὸ μὲν πρωτότοκον πρὸς τὸ μητρῷον γένος...τὸ δὲ π. πρὸς τὸ πατρῷον, γεννᾷ γὰρ ἄρρεν Philo ap.Leont.et Jo.*sacr.*2(M.86.2089C); of Logos, Gr.Thaum.*pan.Or.*4(p.8.14; M.10.1060C); denied of Son in exposition of πρωτότοκος, Isid.Pel.*epp.*3.31(M.78.749D) cit. s. πρωτόγονος.

***πρωτογέννημα, τό,** *firstling* παντὸς π. σου...πρόσφερε ἀπαρχάς *T.Lev.*9.14(v.l. -γενήματος); *T.Isach.*5.4(v.l. -γενήμασιν); οὐ ταὐτὸν εἶναι ἀπαρχὴν καὶ π.· μετὰ γὰρ τοὺς πάντας καρποὺς ἀναφέρεται ἡ ἀπαρχή, πρὸ δὲ πάντων τὸ π. ... τῶν γραφῶν...π. μὲν τὸν...νόμον, ἀπαρχὴν δὲ τὸ εὐαγγέλιον Or.*Jo.*1.2(4; p.6.15; M.14.25C).

πρωτογέννητος, *first-begotten,* ref. Son τῷ π. μαθητευόμενοι φωτί Or.*Jo.*1.25(24; p.31.25; M.14.68D).

πρωτόγονος, A. *first-born, first-begotten*; **1.** pagan τὸν Φάνητα... θεὸν ὄντα π. Athenag.*leg.*20.4(M.6.932B); cf. *Orpheus...deum verum et magnum, π., id est primogenitum, appellat,* Lactantius *divinarum institutionum* 1.5(M.*PL.*6.130A); **2.** of Son τοῦ ποιήσαντος θεοῦ καὶ τοῦ π. αὐτοῦ Χριστοῦ Just.*1apol.*58.3(M.6.416B); εἷς γὰρ τῷ ὄντι ἐστὶν ὁ θεός, ὃς ἀρχὴν τῶν ἁπάντων ἐποίησεν, μηνύων τὸν π. υἱόν ὁ Πέτρος γράφει Clem.*str.*6.7(p.461.9; M.9.280B); ὁ λόγος...ὁ π. πατρὸς παῖς Hipp.*haer.*10.33(p.290.25; M.16.3450C); in rel. to Adam ἥρμοζε γὰρ τὸ π. τοῦ θεοῦ καὶ πρῶτον βλάστημα...τὴν σοφίαν τῷ πρωτοπλάστῳ καὶ...πρωτογόνῳ τῶν ἀνθρώπων ἀνθρώπῳ κερασθεῖσαν ἐνηνθρωπηκέναι Meth.*symp.*3.4(p.30.20; M.18.65B); ὁ π. λόγος id.*Porph.*1(p.504.16; M.18.400B); ἡ π. καὶ πρωτόκτιστος τοῦ θεοῦ σοφία Eus.*h.e.*1.2.21(64B); πρωτότοκος σοφία καὶ μονογενὴς καὶ π. τοῦ θεοῦ προϋπέστη λόγος id.*d.e.*5.1(p.215.12; M.22.357A); interpreted in act. sense πρῶτον τετοκέναι, τουτέστι, πεποιηκέναι τὴν κτίσιν, ἵν' ᾖ, τῆς τρίτης συλλαβῆς ὀξυνομένης, πρωτογόνος, οὐ πρωτογενής Isid.Pel.*epp.*3.31(M.78.749D); **3.** of primal ὄφις as π. τῶν ὑδάτων (acc. Naassenes), Hipp.*haer.*5.19(p.120.14; M.16.3183C); **4.** of human first-born, Thdt.*Mich.*7:1(2.1510).

B. *first-produced, first-created*; **1.** of archangels ἑπτὰ μέν εἰσιν οἱ... π. ἀγγέλων ἄρχοντες Clem.*str.*6.16(p.504.19; M.9.369C); **2.** of Devil, Tat.*orat.*7(p.7.25; M.6.820C); **3.** of chaos, Gr.Naz.*carm.*1.2.1.63(M.37.527A); **4.** of commandment given to Adam φῶς μὲν ἦν καὶ ἡ τῷ π. δοθεῖσα π. ἐντολή Gr.Naz.*or.*40.6(M.36.364D); **5.** of Israel ἐγὼ π. παντὸς ζῴου ζωουμένου ὑπὸ θεοῦ *Prec.Josephi* ap.Or.*Jo.*2.31(25; p.88.27; M.14.169A); **6.** of Adam, Meth.*symp.*3.4(p.30.21; M.18.68A); Gr.Naz.*carm.*1.1.8.128(M.37.456A); τοῦ γὰρ...θύματος...πάσχοντος, ὁ ἐκ τοῦ πρωτοπλάστου λύεται θάνατος, καὶ σώζεται ὁ π. ἄνθρωπος ἐν ἡμῖν πᾶσιν ὤν ‡Chrys.*pasch.*2(8.254B); Nonn.*par.Jo.*19:17(M.43.901B).

C. *high-born, aristocratic, Orac.Sib.*14.263.

πρωτοδεύτερος, *of first and second rank,* ref. Trin. οὐδὲν π., οὐδὲν κυριόδουλον Eulog.*fr.Trin.*2.2(p.364); Jo.D.*haer.*epilog.(M.94.780A).

πρωτοδιάκονος, ὁ, 1. *first deacon*; of S. Stephen, Cosm.Ind.*top.*5(M.88.297A); *Lit.Jac.*(p.214.20); Jo.D.*f.o.*4.15(M.94.1168B); **2.** *chief deacon, archdeacon* CQuerc.(M.103.108D); Προκόπιος...μοναχὸς καὶ π. CCP(536)*act.*3(*ACO* 3 p.168.3; H.2.1244B); τοὺς κεκοιμημένους παραπέμψαι ἐγγράφεσθαι τῷ π. ἐν τοῖς διπτύχοις Thdr.Stud.*poen.*1.106(M.99.1748B); in Montanist sect Μοντανοῦ π. *MAMA* 4.321 (Pepuza, saec. v).

***πρωτοδίκαιος,** *first righteous,* of Abel π. ποιμὴν Χριστοῦ ποιμένος τύπος ‡Epiph.*hom.*2(M.43.452D).

***πρωτόδοτος,** *given first*; of immediate knowledge of God, Dion.Ar.*c.h.*7.3(M.3.209C); *ib.*10.1(272D).

***πρωτοδότως,** *so as to be given first,* Dion.Ar.*c.h.*7.3(M.3.209B); ἡ δὲ [sc. παραγωγή] κατ' ἔλλαμψιν...προβαίνει..., τοῖς μὲν π., τοῖς δὲ δευτεροδότως †Proc.G.*Procl.*1(M.87.2792[h]B); ‡Sophr.H.*triod.*(M.87.3905A).

***πρωτοδόχως,** *so as to be the first to receive,* Leont.H.*Nest.*1.18(M.86.1468C).

***πρωτοευνοῦχος, ὁ,** *chief eunuch,* Thphn.*chron.*p.306(M.108.745A).

***πρωτόθνητος,** *first to die*; of Abel, ‡Epiph.*hom.*2(M.43.452D).

πρωτόθρονος, ὁ, *chief bishop,* ‡Chrys.*serm.pasch.*(p.110); of